ସମ୍ପାଦକର ଯୁଗ

ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡ

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

ଘର ପ୍ରକାଶନୀ, ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୦, ଓଡ଼ିଶା

ସମ୍ପାଦକର ସ୍ତମ୍ଭ

ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡ

ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

ଭୁବନେଶ୍ୱର-୧୦, ଓଡ଼ିଶା

ସମ୍ପାଦକର ସ୍ତମ୍ଭ (ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡ)

ଲେଖକ : ଚିତ୍ତରଞ୍ଜନ ଦାସ

ପ୍ରକାଶକ : ଭାଗ୍ୟଧର ସାହୁ
ପଥିକ ପ୍ରକାଶନୀ
ଭୁବନେଶ୍ୱର - ୭୫୧୦୧୦, ଓଡ଼ିଶା

ମୁଦ୍ରଣ : ପ୍ରିଣ୍ଟଟେକ୍ ଅଫ୍‌ସେଟ୍ ପ୍ରାଃ.ଲି
ଭୁବନେଶ୍ୱର

ପ୍ରଥମ ସଂସ୍କରଣ : ୨୦୦୫

ମୂଲ୍ୟ : ଟ. ୭୦.୦୦ (ସତୁରୀ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର)

SAMPADAKARA STAMBHA (PART - 4)

Author : **Chittaranjan Das**

Published by : Bhagyadhar Sahoo
Pathika Prakashani
Bhubaneswar-751010, Orissa

Printed at : Print-tech Offset (P) Ltd
Bhubaneswar

1st Edition : 2005

Price : Rs. 70.00

(Seventy Rupees only)

ପ୍ରକାଶକୀୟ

'ସମ୍ପାଦକର ସ୍ତମ୍ଭ' ଇତି ମଧ୍ୟରେ ତିନି ଖଣ୍ଡରେ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇ ପାଠକ ସମାଜର ସମାଦର ଓ ସ୍ୱୀକୃତି ସାଉଁଟି ଆଣିବାରେ ସମର୍ଥ ହୋଇଛି । ତାହାହିଁ ମୋତେ ଉତ୍ସାହିତ କରିଛି ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡର ପ୍ରକାଶନ ପାଇଁ । ଯେଉଁ ମହାନ୍ ଲେଖକ ସହୃଦୟତାର ସହ ତାଙ୍କର ଏଇ ସବୁ ଲେଖାକୁ ଗ୍ରନ୍ଥ ରୂପ ଦେବାଲାଗି **'ପଥିକ ପ୍ରକାଶନୀ'**କୁ ସୁଯୋଗ ଓ ଗୌରବ ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି, ତାଙ୍କୁ କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଇବାକୁ ମୋ ପାଖରେ ଭାଷା ନାହିଁ ।

ଚତୁର୍ଥ ଖଣ୍ଡରେ ସଂକଳିତ ସମ୍ପାଦକୀୟ ସ୍ତମ୍ଭଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ର 'ଧରିତ୍ରୀ', ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ 'ସଂଗ୍ରାମୀ', ମାସିକ ଶିଶୁ ଓ କିଶୋର ପତ୍ରିକା 'ବିଶ୍ୱଶିଶୁ' ଆଦି ପତ୍ରପତ୍ରିକାରେ ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା । ତହିଁରେ ନିହିତ ତାତ୍କାଳିକ ଉପାଦାନମାନଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଲେ ସେସବୁର ସାଂପ୍ରତିକ ପ୍ରାସଙ୍ଗିକତା ଓ ସର୍ବକାଳୀନ ଆବେଦନ ବିଶେଷ ପ୍ରଣିଧାନଯୋଗ୍ୟ । ସାବଲୀଳ ଭାଷାରେ ତଥା ଏକ ଜ୍ଞାନଦୀପ୍ତ ବଳିଷ୍ଠ ଯୁକ୍ତି ଓ ବିଚାରସଂବଳିତ ଶୈଳୀରେ ପରିବେଶିତ ଏଇ ଲେଖାଗୁଡ଼ିକରେ ରହିଛି ଲେଖକଙ୍କର ଗଭୀର ମାନବବାଦୀ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣର ସୁସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରତିଫଳନ । ବ୍ୟକ୍ତିଗତ, ଜାତୀୟ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବିବିଧ ମାନବୀୟ ସମସ୍ୟାବଳୀର ବିଶ୍ଳେଷଣଧର୍ମୀ ସକାରାତ୍ମକ ଆଲୋଚନା ହିଁ ସେସବୁର ବିଶେଷତ୍ୱ । ପୁସ୍ତକ - ସନ୍ନିବେଶିତ ସେହି ଲେଖାମାନ ପାଠକୀୟ ଚିନ୍ତା ଓ ଚେତନାକୁ କେବଳ ଯେ ଆଲୋଡ଼ିତ କରିବ ତାହା ନୁହେଁ, ଆଲୋକିତ ବି କରିବ ।

***

ସୂଚୀପତ୍ର

ବିଷୟ	ଧରିତ୍ରୀ	ପୃଷ୍ଠା
ଜାପାନର ନୂଆ ବୋଝ		୭
ଦୟାଲବ୍ଧ ସ୍ୱାଧୀନତା		୯
ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ		୧୧
ମହଙ୍ଗା ତେଲର ରାଜନୀତି		୧୪
ବର୍ଲିନର ପାଚେରି		୧୬
ଦ୍ୱିତୀୟ ଭିଏଟ୍‌ନାମ୍		୧୮
କୁବେର ସମ୍ମିଳନୀ		୨୦
ମନିଟରି ଶାନ୍ତି		୨୩
ନୀରବ ବିପ୍ଳବ		୨୫
ନିଃସହାୟ ସାହାରା		୨୭
ନେପୋଲିଅନଙ୍କ ଦ୍ୱୀପ		୩୦
ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ		୩୨
ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷବେଳକୁ		୩୪
ସାହାରାର ନାନା ସହାରା		୩୬
ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶୃଙ୍ଖଳା		୩୮
ଗଣ-ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ		୪୦
ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ସମସ୍ୟା		୪୨
ଶାନ୍ତିରେ ନ ହେଲେ		୪୪
ପାକିସ୍ଥାନର କ୍ରୋଧ		୪୬
ଅଧ୍ୟାପକର ଅସଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା		୪୮
ଐତିହାସିକ ଟଏନ୍‌ବୀ		୫୦
ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ୍ ରାଷ୍ଟ୍ର		୫୨
ମହଙ୍ଗା-ଧନାଢ୍ୟତା		୫୪
ହତ୍ୟା ହତ୍ୟା ହତ୍ୟା		୫୬
ବିଦ୍ରୋହ ଭିତରେ ବିଦ୍ରୋହ		୫୮
ନିଶା ନିବାରଣ		୬୦
ଆମାର୍ ସୋନାର ବାଂଲା		୬୨
ବିଲାତ ତିନି ଖଣ୍ଡ ହେବ ?		୬୫
ଚୋର ଜନ୍ମରୁ ହୁଅନ୍ତି		୬୭
ଶ୍ୱେତ-ଦ୍ୱୀପ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ		୬୯
ଏସିଆରେ ଶାନ୍ତିର ଭିତ୍ତି		୭୧
କୋଟିଏରୁ ଅଧିକ ପିଲା...		୭୪

ବିଷୟ	ଧରିତ୍ରୀ	ପୃଷ୍ଠା
ଉଚ୍ଚମାନଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ		୭୬
ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳ		୭୮
ଭୁଟ୍ଟୋଙ୍କର ବହୁ ସମସ୍ୟା		୮୦
ସମସ୍ତଙ୍କ ସହଯୋଗରେ		୮୨
ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଓ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗ		୮୪
ଧନୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦରିଦ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର		୮୭
ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି-ମହାଯଜ୍ଞ		୮୯
ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା-ବ୍ୟବସ୍ଥା		୯୧
ଆଙ୍ଗୋଲା ଓ ଅମିନ		୯୩
ସାଇପ୍ରସ୍ ଦୁଇ ଭାଗ ହେବ		୯୫
ଆହୁରି, ଆହୁରି, ଆହୁରି		୯୭
ମେଣ୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଭାବ		୯୯
କୈବର୍ତ୍ତ କଳହ		୧୦୨
ସ୍ପେନବାସୀଙ୍କର ଆକାଂକ୍ଷା		୧୦୪
ପେଟ୍ରୋଲ-ପଇସାର ସାମର୍ଥ୍ୟ		୧୦୭
ଲେବାନନର ଭାଗ୍ୟ		୧୦୯

ବିଷୟ	ଧରିତ୍ରୀ	ପୃଷ୍ଠା
ଗାଇବ, ଖାଇବ		୧୧୧
ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ମତିରେ		୧୧୪
ବିକାଶମୁଖୀ ଦେଶର ଆଇନଜୀବୀ		୧୧୬
ଫୋର୍ଡ଼ ବିରକ୍ତ		୧୧୮
ସକ୍ରିୟ ଯୋଗସୂତ୍ର		୧୨୦
ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ		୧୨୨
ଅତି-ଅସ୍ଥିର ଶାନ୍ତି		୧୨୪
ସ୍ୱାଧୀନ ସୁରିନାମ୍		୧୨୭
ସାନ ରାଜ୍ୟର ବଡ଼ ସମସ୍ୟା		୧୨୯
ଚିକିତ୍ସକ ଓ ସେବାଭାବ		୧୩୧
ଉତ୍ସାହର ଉତ୍ସ		୧୩୩
ମିଶିବା ଓ ଅଲଗା ହେବା		୧୩୫
ଆଉ ଅପେକ୍ଷା ନାହିଁ		୧୩୭
ମାନ୍ଧାତା ଅମଳର ଅବ୍ୟବସ୍ଥା		୧୩୯
ବହୁ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ		୧୪୧
ଧୋଇ ନା ମରୁଡ଼ି ?		୧୪୩

ବିଷୟ	ପୃଷ୍ଠା
ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ, ସଂଗ୍ରାମୀ	

ସେହି ଆନ୍ଦୋଳନ କେବେ ?	୧୪୫
ସେ ସଂଗ୍ରାମ; ଏ ସଂଗ୍ରାମୀ	୧୪୭
କିଏ କେଉଁ ସଂଗ୍ରାମ ଲଢ଼ିବ	୧୪୮
ଅଗଷ୍ଟ ନଅର ସନ୍ଦେଶ	୧୪୯
ଦେଶର ସଙ୍କଟ ଓ ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ	୧୫୦
ଅସଲ ସଂଗ୍ରାମୀ ହେବାର ଅଡୁଆ	୧୫୧
ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଚୋର ନେଇଗଲେ	୧୫୩
ନିର୍ବାଚନ ପରେ ନିର୍ବାଚନ	୧୫୪
ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସଂସ୍କୃତି	୧୫୬
ଲୋକଶକ୍ତି	୧୫୭
ତଳୁ ଶାସନପାଇଁ ଉପରୁ ବିପତ୍ତି	୧୫୯
ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ	୧୬୧
ଉପରୁ ତଳକୁ	୧୬୩
ବିଶ୍ୱଶିଶୁ	୧୬୫
(ସାତଟି ସମ୍ପାଦକୀୟ)	
୧	୧୬୫
୨	୧୬୭
୩	୧୬୮
୪	୧୭୦
୫	୧୭୨
୬	୧୭୪
୭	୧୭୪

ବିଷୟ (ସ୍ତମ୍ଭଲେଖ କେତୋଟି)	ପୃଷ୍ଠା

ଯିଏ ସବୁଦିନକୁ ବଞ୍ଚିବେ	୧୭୬
ଅପରେଶନ ଓମେଗା	୧୭୮
କଟାକଟି ସୁଆଙ୍ଗ	୧୭୯
ବାପାମାନଙ୍କର କରାମତି	୧୮୦
ଜଣେ ଅଭିନବ ବିପ୍ଳବୀ	୧୮୦
ରାଜନୀତି ଓ ପିଙ୍ଗପଙ୍ଗ୍	୧୮୨
ନିକିତା କ୍ରୁଶ୍ଚେଫ୍	୧୮୩
ଗୋଟିଏ ଭୂମି, ତିନୋଟି ଦେଶ	୧୮୪
ପଇସା ପୁଣିଥରେ ହାରିଲା	୧୮୬
ସଭ୍ୟ ଅସଭ୍ୟଙ୍କ ଶାସନ	୧୮୭
ହୃଦୟବଦଳା	୧୮୮
ରାଜାମାନେ ନାଗରିକ ହେଲେ	୧୯୩
ଲୋଦୀବଂଶର ଲୋପ	୧୯୫
ସଂସାରତ୍ୟାଗୀଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀ	୧୯୬
ନିକ୍ସନ୍‌ଙ୍କର ନୂଆ ବନ୍ଧୁ	୧୯୭
ବୋମା	୧୯୮
ଯେଉଁମାନେ ପଛରେ ବୁଝନ୍ତି	୨୦୧
ସେଇ ପୁରୁଣା ରୋଗ	୨୦୨
ଦାନିଲୋ ଦୋଲ୍‌ଚି	୨୦୪
ଅନ୍ଧ-ଦେଶକୁ ଗଲି...	୨୦୬
ବଳକା ଓ ନିଅଣ୍ଟିଆଙ୍କର ପୃଥିବୀ	୨୦୭
ରାଜା ଓ ରିକ୍ସା	୨୦୮

ଜାପାନର ନୂଆ ବୋଝ

ଦ୍ୱିତୀୟ ପୃଥିବୀ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜାପାନ ହାରିଥିଲା, ଆମେରିକା ଜିତିଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଅର୍ଥାତ୍ ଯୁଦ୍ଧ ପରେ ବିଜିତ ଓ ବିଜେତା ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ପାରସ୍ପରିକ ନିରାପତ୍ତା ରକ୍ଷାର ଚୁକ୍ତିଟି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଥିଲା, ତାହାରି ଅନୁସାରେ ଯେକୌଣସି ବୈଦେଶିକ ଆକ୍ରମଣରୁ ଜାପାନକୁ ରକ୍ଷା କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକା ଉପରେ ହିଁ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଜାପାନରେ ବିଭିନ୍ନ ଛାଉଣିରେ ଆମେରିକାର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଆସି ରହିଲା, ଆମେରିକାର ଯୁଦ୍ଧ ସରଞ୍ଜାମଗୁଡ଼ିକ ଜାପାନରେ ଦରକାର ବେଳେ କାମରେ ଆସିବ ବୋଲି ମହଜୁଦ ହୋଇରହିଲା ।

ଏବେ ଜାପାନର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ନିରାପତ୍ତା ବିଭାଗର ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଉକ୍ତ ଦାୟିତ୍ୱଟିକୁ ଏଣିକି ଆମେରିକା ଓ ଜାପାନ ଉଭୟେ ମିଶି ତୁଲାଇବେ ବୋଲି ମସୁଧା କରାଗଲାଣି । ରିଚାର୍ଡ଼ ନିକ୍ସନ୍ ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଥିବା ସମୟରେ ଜାପାନ ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ନୀତିଟି ଅବଲମ୍ବନ କରିଥିଲେ, ସେହି ଅନୁସାରେ ଜାପାନ ସରକାର ଏସିଆର ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରୀୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ସାମରିକ ନିରାପତ୍ତାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେରିକା ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନେଇ ଆସିଥିବା ବୋଝଟିକୁ ସ୍ୱୟଂ ଆପଣା ମୁଣ୍ଡକୁ ନିଅନ୍ତୁ ବୋଲି ଏକ ଦାବି କରାଯାଇଥିଲା । ଜାପାନ ସରକାର ଏହି ଦାବିଟିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିନେବେ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି ଓ ତଦ୍ୱାରା ଜାପାନର ସାମରିକ ଇତିହାସରେ ଏକ ନୂତନ ଅଧ୍ୟାୟର ଉନ୍ମୋଚନ ଘଟାଇବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଜାପାନ ଦେଶର ସଂବିଧାନଟି ସମ୍ଭବତଃ ଏହି ନୂତନ ପଦକ୍ଷେପରେ ଏକ ଅନ୍ତରାୟ ହୋଇ ଠିଆ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଅବଶ୍ୟ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ସେହି ସଂବିଧାନଟି ଜାପାନ ନିଜେ ଆପଣା ଲାଗି ତିଆରି କରିନଥିଲା,ତଦାନୀନ୍ତନ ବିଜେତାମାନେ ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ପରେ ବିଜିତ ଜାପାନ ଉପରେ ସେଇଟିକୁ ଆଣି ପ୍ରାୟ ଲଦି ଦେଇଥିଲେ । ସେହି ସଂବିଧାନର ନବମ ଧାରାରେ ଲେଖାଅଛି ଯେ ଜାତିର ଏକ ସାର୍ବଭୌମ ଅଧିକାର ହିସାବରେ ଜାପାନ ସର୍ବଦା ଯୁଦ୍ଧକୁ ବର୍ଜନ ହିଁ କରିବ ଏବଂ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବିବାଦର ମୀମାଂସାରେ ସାମରିକ ବଳର ପ୍ରୟୋଗକୁ ମଧ୍ୟ କଦାପି ମାର୍ଗରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରିବ ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଏହି ମୂଳ ନିର୍ଦ୍ଦେଶଟି ଅନୁସାରେ ଜାପାନରେ ସ୍ଥଳ, ଜଳ ଓ ଆକାଶରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବାଲାଗି କୌଣସି ସାମରିକ ବାହିନୀ ରହିବେ ନାହିଁ ବା ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ହିସାବରେ ଜାପାନର କୌଣସି ଯୁଦ୍ଧ ଘୋଷଣା କରିବାର ଅଧିକାରକୁ ଆଦୌ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯିବ ନାହିଁ ।

ଗତ ତିରିଶ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଏସବୁ କଥାର ଓ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିର ଦାଗ କ୍ରମେ ନିଭି ଆସିଲାଣି ଓ ୧୯୫୧ ମସିହାରେ ଜାପାନର ତତ୍କାଳୀନ ସର୍ବାଧିଶାସକ ଆମେରିକାନ୍ ସେନାପତି ମ୍ୟାକ୍ଆର୍ଥର୍ ଜାପାନର ପୋଲିସ ବାହିନୀକୁ କିଂଚିତ୍ ଅଧିକ ବଡ଼କରି ଗଢ଼ିବା ଲାଗି ଯେଉଁ ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାଦେଶଟି ଲାଗୁ କରିଥିଲେ, ତାହାହିଁ କଅଁଳି କଅଁଳି ନାନା ସ୍ତରଦେଇ ଜାପାନକୁ ସ୍ଥଳ, ଜଳ ଓ ଆକାଶ ତିନିପୁରରେ ଏକ ସାମରିକ ଶକ୍ତିଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପରିଣତ କରିପାରିଛି। ସଂଖ୍ୟାରେ ବୃହତ୍ତମ ହିସାବରେ ସାନ ଜାପାନର ସୈନ୍ୟସଂଖ୍ୟା ପୃଥିବୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକାଦଶ ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି, ନୌ-ସାମରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଜାପାନ ଅଷ୍ଟମ ଏବଂ ଆକାଶ ବାହିନୀର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦଶମ ସ୍ଥାନରେ ରହିଛି। ସମଗ୍ରତଃ, ସୈନ୍ୟ ସଂଖ୍ୟା ଓ ଅସ୍ତ୍ରସଜ୍ଜା ଉଭୟ କ୍ଷେତ୍ରକୁ ବିଚାର କରି କଳନା କଲେ ଜାପାନୀ ସାମରିକ ବାହିନୀର ସ୍ଥାନ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ସପ୍ତମରୁ ଦଶମ ମଧ୍ୟରେ ରହିଛି। ଗତ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଜାପାନରେ ଯେଉଁ ଅଭୂତପୂର୍ବ ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି, ସେହି ଦେଶର ଆକୃତି ଓ ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ଜାପାନର ଯେ ତାହାଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ବୃହତ୍ ଏକ ସାମରିକ ଆଧୁନିକ ବାହିନୀକୁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରି ରଖିବାର ସାମର୍ଥ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ରହିବ, ତାହା ଅତି ସହଜରେ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ।

ଜାପାନର ହିରୋସୀମା ଓ ନାଗାସାକି ସହରରେ ହିଁ ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଆଣବିକ ବୋମାର ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇଥିଲା ଓ ତାହା ସମସ୍ତ ପୃଥିବୀକୁ ତ୍ରସ୍ତ କରାଇ ଦେଇଥିଲା। ଜାପାନରେ ଯଥେଷ୍ଟ ଅର୍ଥ ରହିଛି, ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବୁଦ୍ଧି ଓ ସମ୍ବଳ ମଧ୍ୟ ରହିଛି। ତେଣୁ ଏକ ଆଣବିକ ଅସ୍ତ୍ରୋତ୍ପାଦନର ଶକ୍ତିରେ ପରିଣତ ହେବା ଲାଗି ଜାପାନକୁ ଯେ ଖୁବ୍ ବେଶି କଷ୍ଟ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ, ସେକଥାଟି ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ବୋଧଗମ୍ୟ ହୋଇପାରିବ। ସେତେବେଳେ ଅର୍ଥାତ୍ ଜାପାନ ଯୁଦ୍ଧରେ ହାରି ବିଜେତାମାନଙ୍କର ପ୍ରଦତ୍ତ ଯେଉଁ ସଂବିଧାନଟିକୁ ବାଧ୍ୟହୋଇ ମାନିନେଇଥିଲା, ଜାପାନର ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ଏକ ଶିଖର ସ୍ଥିତିରେ ତାହା କାହିଁକି ଯେ ଜାପାନକୁ ସାମରିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗେଇ ନେବାକୁ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ, ଜାପନରେ ନାନା ସଚେତନ ମହଲରେ କ୍ରମେ ଏ ବିଷୟରେ ସଂଶୟମାନ ବ୍ୟକ୍ତ କରାଗଲାଣି। ଆଣବିକ ଅସ୍ତ୍ରର ପ୍ରସାର ନଘଟାଇବା ବିଷୟରେ ୧୯୭୦ ମସିହାରେ ଯେଉଁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଚୁକ୍ତିଟିର ଘୋଷଣା ହୋଇଥିଲା, ଜାପାନ ସେଥିରେ ଦସ୍ତଖତ କରିଛି ସତ, ମାତ୍ର ଜାପାନର ପ୍ରତିନିଧି ସଭାରେ ସେଇଟି ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁମୋଦିତ ହୋଇନାହିଁ। ଜାପାନ ବି କାହିଁକି ଆଣବିକ ଅସ୍ତ୍ର ତିଆରି କରିବାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଗ୍ରସର ହୋଇନଯିବ, ଏବେ ଜାପାନର ଏକ ମୁଖ୍ୟ ଦୈନିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ତାହାରି ସପକ୍ଷରେ ଏକ ପ୍ରବନ୍ଧ ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶିତ ହୋଇଥିଲା।

ଯୁଦ୍ଧଧ୍ୱସ୍ତ ଜାପାନ ଆର୍ଥିକ ସମୃଦ୍ଧି ଲାଭ କରି କ୍ରମେ ଏକ ଯୁଦ୍ଧ-ଶକ୍ତିର ଅଧିକାରସମ୍ପନ୍ନ ମୁଖ୍ୟ ଦେଶରେ ପରିଣତ ହେଲେ ଏସିଆର ରାଜନୀତି ହୁଏତ ତଦ୍ୱାରା ନାନାପ୍ରକାରେ ବଦଳିଯିବ ଏବଂ ଖାସ୍ ଜାପନ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଏହା ମାନସିକ ଭୂମିରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଦେବ । ଜାପାନର ସୁପ୍ତ ଅତୀତ ଭିତରୁ ତାହାର ଉଗ୍ର ଆକାଂକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକ ପୁଣି ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ବାହାରିବେ ଓ ସଂସାରରେ ହୁଏତ ନୂଆ ବିପଦର କାରଣ ହୋଇ ରହିବେ ।

ତା ୦୬.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ
ସୋମବାର

ଦୟାଲବ୍ଧ ସ୍ୱାଧୀନତା

ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ଜୁଲୁଜାତି ସେମାନଙ୍କର ବୀରତା ଲାଗି ସୁବିଦିତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ତାଙ୍କର ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ରହଣି କାଳରେ କେତେ ଉପଲକ୍ଷ୍ୟରେ ଜୁଲୁମାନଙ୍କର ବୀରତ୍ୱର କେତେ ପ୍ରଶଂସା କରିଛନ୍ତି । ଜୁଲୁଜାତି ହେଉଛି ଏକ କଳା ଜାତି ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଗୋରାମାନେ ହିଁ ଶାସନ କରନ୍ତି, ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଭାଗ୍ୟର ରାଜଭାଗଟାକୁ ସେହିମାନେ ହିଁ ଭୋଗ କରନ୍ତି । ଗୋରାମାନଙ୍କର ସଭ୍ୟତା ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ଏକ ରାଜସଭ୍ୟତା, ତେଣୁ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ଆଗ ପର୍ଯ୍ୟାପ୍ତ ପରିସର ଓ କ୍ଷେତ୍ର ଛାଡ଼ିଦେଲେ ତା'ପରେ ଯାଇ ଏହି ସଂସାରରେ ରହିବେ, – ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ଶାସକମାନେ ଏହିପରି ଏକ ବର୍ବର ଆଦର୍ଶରେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି । ଗୋରା ସଭ୍ୟତାର ଆଦିଭୂମି ଇଉରୋପର ଲୋକେ କ୍ରମେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀକୁ ଆପଣାର ଘର ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରି ନେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ଇଉରୋପରୁ ଯାଇ ନୂଆ ଘର କରିଥିବା ଗୋରାମାନେ ସେପରି ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି ନାହିଁ ଓ ନିଜକୁ ଏକ ଅଲଗା ପୃଥିବୀ ବୋଲି ବିଚାର କରିଥାନ୍ତି ।

କଳାମାନେ ବେଡ଼ି ଭିତରୁ ବାହାରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ସେମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି, ମଣିଷ ହୋଇ ରହିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ ଏହି ସଂସାରରେ ନିଜକୁ ଏକମାତ୍ର ମଣିଷ ବୋଲି ଭାବନ୍ତି, ସେମାନେ ଭୂଖଣ୍ଡଟିକୁ ଆପେ ସବୁଦିନ ଲାଗି ଆବୋରି କରି ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ଗୋରା ରାଜନୀତି ଏହିପରି ଏକ ଧୃଷ୍ଟତାକୁ ହିଁ ସାମାଜିକ ଧର୍ମ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ନେଇଥିଲା । କଳାମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନ ସଚେତନ ପ୍ରାୟ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ନୈତିକ ସମର୍ଥନ ଓ ସହାନୁଭୂତି ଲାଭ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ସରକାର ଏବେ କଳାମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବାଲାଗି ସମ୍ମତ ହୋଇଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏହି ସ୍ୱାଧୀନତା ଏକ ଚରିତ୍ର

ପ୍ରକାରର ସ୍ୱାଧୀନତା; ଦୟା କରି ଯେଉଁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆଯାଏ, ପ୍ରାୟ ସେହିପରି ଏକ ସ୍ୱାଧୀନତା । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ଜୁଲୁମାନେ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବକୁ ବର୍ଜନ କରିଛନ୍ତି ।

ସ୍ୱାଧୀନତାର ଏହି ବିଚିତ୍ର ଯୋଜନାଟିର ନାମ ହେଉଛି କ୍ୱାଜୁଲୁ ଯୋଜନା ବା ଜୁଲୁଦେଶ ଯୋଜନା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୁଲୁମାନେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ ସରିକି ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳରେ ବିକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଏହିସବୁ ଅଞ୍ଚଳର ମଝିରେ ଗୋରାମାନଙ୍କର ବିସ୍ତୃତ କୃଷିକ୍ଷେତ୍ର ତଥା ବସବାସ ଅଞ୍ଚଳ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ନୂଆ ଯୋଜନାଟି ଅନୁସାରେ ଉକ୍ତ ଦୁଇଶହଟି ଅଞ୍ଚଳକୁ ପ୍ରାୟ ଦଶୋଟି ଅଞ୍ଚଳକୁ ସଂକେନ୍ଦ୍ରିତ କରି ଅଣାଯିବ ଏବଂ ସେହି ଦଶଗୋଟି ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏକତ୍ର କ୍ୱାଜୁଲୁ ବା ସ୍ୱାଧୀନ ଜୁଲୁଦେଶ ବୋଲି କୁହାଯିବ ।

ଜୁଲୁମାନଙ୍କର ନେତାମାନେ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି ଯେ କ୍ୱାଜୁଲୁ, ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ଗୋଟିଏ ସଂଘରାଷ୍ଟ୍ରର ହିଁ ଦୁଇଟି ଭାଗ ହୋଇ ରହିବ । ସେହି ସଂଘରାଷ୍ଟ୍ରରେ ବର୍ଣ୍ଣ ନିର୍ବିଶେଷରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋରା କଳା କୌଣସି ବିଭେଦ ନ ରଖି ମଣିଷ ମାତ୍ରକେ ସଭିଙ୍କୁ ନିମ୍ନତମ ସମାନ ଅଧିକାର ଦିଆଯିବ । ସେଥିରେ ଧର୍ମର ମଧ୍ୟ କୌଣସି ଭେଦବିଚାର ହେବ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କ ମତରେ ତେବେ ଯାଇ ଗତ କେତେ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି କଳାମାନଙ୍କ ମନରେ ରହିଆସିଥିବା ସକଳ ଭୟ ବିଦୂରିତ ହୋଇପାରିବ ଓ ସେମାନେ ଆପଣାଲାଗି ଏକ ଶୋଷଣମୁକ୍ତ ଭବିଷ୍ୟତ ବିଷୟରେ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇ ରହିପାରିବେ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ଗୋରା ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଜନ୍ ଫର୍ଷ୍ଟର୍ ଜୁଲୁମାନଙ୍କର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବଟିକୁ ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । କାରଣ ଏପରି ହେଲେ ଗୋରା ସରକାରଙ୍କର କଳା-ଗୋରା ବର୍ଣ୍ଣବୈଷମ୍ୟ ନୀତି ଆଉ କାର୍ଯ୍ୟତଃ ଲାଗୁ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ଓ ତାହା ଫଳରେ ଗୋରାମାନେ ଆବହମାନ କାଳରୁ ସେଠି ଭୋଗ କରି ଆସିଥିବା ବରିଷ୍ଠ ଓ ବିଶେଷ ସ୍ଥାନଟି ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କ ହାତରୁ ଖସି ଚାଲିଯିବ ।

ଫର୍ଷ୍ଟର୍ କହୁଛନ୍ତି ଯେ କଳାମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଏକାଠି କରି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସଘନ ଏକକ ତିଆରି କରାଯାଉ ଏବଂ ପରେ ଏହି ଆଠ ଦଶଟି ଏକକକୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରି ଦିଆଯାଉ । ଏହି ରୀତିରେ କ୍ୱାଜୁଲୁର ଦକ୍ଷିଣକୁ ଟ୍ରାନସକାଇ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଏକକ ଗଢ଼ାଯାଇଛି ଓ ତାହାକୁ ଆଗାମୀ ବର୍ଷ ସ୍ୱାଧୀନ କରି ଦିଆଯିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା ମଧ୍ୟ ହୋଇ ସାରିଛି । ଏହାଦ୍ୱାରା ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ କଳାମାନଙ୍କ ଭାଗରେ ଯେତେ ଭୂମି ପଡ଼ିବ ତାହା ସମଗ୍ର ଦେଶର ମୋଟ ଆୟତନର ପ୍ରାୟ ଶତକଡ଼ା ପନ୍ଦରଭାଗ ହେବ ଏବଂ ତାହା ତୁଳନାରେ ସଂଖ୍ୟାରେ କମ୍ ଗୋରାମାନଙ୍କ ଭାଗରେ ଅନେକ ଅଧିକ ପରିମାଣ ଭୂମି ପଡ଼ିବ ।

ମାତ୍ର ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି କଳା ଓ ଗୋରା ବର୍ଣ୍ଣ ବିଭେଦକୁ ଚିରସ୍ଥାୟୀ କରି ରଖିବ । ଦେଶର ସମୃଦ୍ଧତମ ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋରାମାନେ ଅଧିକାର କରି ରହିବେ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ

କଳାମାନଙ୍କର ଯେକୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ଆପଣାକୁ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ସହିତ ବଡ଼ ନିର୍ଭରଶୀଳ ଭାବରେ ଗୁଛିକରି ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଅସଲ କଥା ହେଉଛି ଯେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ଯେତେବେଳେ କଳା ଗୋରା ପୀତ ଶ୍ୟାମଳ ସମସ୍ତେ ଏକାଠି ହୋଇ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ନ୍ୟାୟୋଚିତ ପୃଥିବୀର ପରିକଳ୍ପନା କରୁଛନ୍ତି, ସବୁପ୍ରକାର ବାଧା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେହି ଅଭିମୁଖରେ ଅଗ୍ରସର ହେଉଛନ୍ତି, ଯେତେବେଳେ ପୃଥିବୀର ପ୍ରାଚୀରଗୁଡ଼ାକ କ୍ରମେ ଭାଙ୍ଗି ଭାଙ୍ଗିଯାଉଛି, ସେତେବେଳେ ପୃଥିବୀର ଗୋଟାଏ ବୋଲି କଣରେ ସେହି ପୁରୁଣା କଳଙ୍କଟି ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇ ରହିବ କିପରି ?

ଯେତେବେଳେ ଗୋରାମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଲାଗି ପ୍ରଥମେ ଆଫ୍ରିକାକୁ ଆସିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଆଫ୍ରିକାର ମଣିଷକୁ ପ୍ରାୟ ପଶୁ ବୋଲି ମାନୁଥିଲେ ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ଆଫ୍ରିକାରେ ଆପଣା ଲାଗି ଭାଗ୍ୟ ଗଢ଼ିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ପୁରୁଣା ଇତିହାସକୁ କ'ଣ ତଥାପି ବଜ୍ର କରି ରଖାଯିବ ? ତେଣୁ ଜୁଲୁମାନେ ଯେ ଗୋରା ଶାସକମାନଙ୍କର ବରାଦ ଅନୁସାରେ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାକୁ ନାସ୍ତିକରି ଦେଇଛନ୍ତି, ତଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ବିଶ୍ୱର ବିବେକକୁ ହିଁ ଅଭିବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛନ୍ତି ।

ତା ୦୮.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ
ବୁଧବାର

ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ସୌରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଉଚ୍ଚତର ଶିକ୍ଷାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାଲାଗି ଖୁବ୍ ତତ୍ପରତାର ସହିତ ବିଚାର ଓ ଆଲୋଚନା ଚାଲିଛି । ସୌରାଷ୍ଟ୍ର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ଆପଣାର ଆସନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହେବାର ମାତ୍ର ଅଳ୍ପଦିନ ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ଏଥିରେ ଲାଗି ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରେ ଯେଉଁ ରୀତିରେ ପରୀକ୍ଷା ଚାଲିଆସୁଅଛି, ଅର୍ଥାତ୍ ପାରମ୍ପରିକ ପରୀକ୍ଷା-ପଦ୍ଧତିଟି ସେଠାରେ କାଳକ୍ରମେ ଯେଉଁସବୁ ଅରୀତି ମଧ୍ୟରେ ପଡ଼ିଯାଇ ଆପଣାର ଔଚିତ୍ୟଟିକୁ ପ୍ରାୟ ହରାଇ ପକାଇଲାଣି, ସେଥିରେ ଏକ ମୌଳିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାଲାଗି କୁଳପତି ମହୋଦୟ ଖୁବ୍ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି । ପୁରୁଣା ଅରୀତିର ସକଳ ଛିଦ୍ର ବନ୍ଦ କରିବାଲାଗି ସିଏ ପରୀକ୍ଷାର ଏକ ନୂଆ ନିୟମ ପ୍ରଣୟନ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

ଏହି ନିୟମଟି ଭିତରେ ତିନିପ୍ରକାରର ତିନୋଟି ପ୍ରତିକାର ରହିଛି । ପ୍ରଥମଟି ହେଲା ଯେ ଆଗପରି ପିଲାମାନେ ଏଣିକି ଆଉ ଅଲଗା ପରୀକ୍ଷା ଖାତାରେ ପରୀକ୍ଷା

ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖିବେ ନାହିଁ। ସେମାନେ ପରୀକ୍ଷାର ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରଟି ଉପରେ ହିଁ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପ୍ରଶ୍ନ ପାଖରେ ଉତ୍ତର ଲାଗି ଛଡ଼ା ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନରେ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନଟିର ଉତ୍ତର ଲେଖିଦେଇ ପାରିବେ। ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକ ଏପରି ଭାବରେ ପଚରା ଯାଇଥିବ ଯେ ତଦ୍ୱାରା ପିଲାମାନଙ୍କର ଉପାର୍ଜିତ ବିଦ୍ୟାଟିର ପରୀକ୍ଷା ନେବାଲାଗି ଯଥେଷ୍ଟ ଅବକାଶ ରହିଥିବ ଏବଂ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ ସେଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ତର ଲେଖିବା ପାଇଁ ପିଲାଙ୍କୁ ଅଯଥା ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ପାଞ୍ଚ ବା ସାତପୃଷ୍ଠିଆ ପ୍ରବନ୍ଧ ଲେଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ। ମାତ୍ର ସେମାନେ ଚୁମ୍ବକରେ ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକୁ ଲେଖିଦେଇ ପାରିବେ ଓ ପ୍ରଶ୍ନ ତଳେ ଛଡ଼ା ହୋଇଥିବା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକ ହିଁ ସେହି ଉତ୍ତରଲାଗି ଯଥେଷ୍ଟ ହେବ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ପ୍ରତିକାରଟି ହେଉଛି ପରୀକ୍ଷାଖାତାଗୁଡ଼ିକ ଦେଖିବା ବିଷୟରେ। ଚିରାଚରିତ ରୀତିଟି ଅନୁସାରେ ପରୀକ୍ଷାଖାତାଗୁଡ଼ିକ ବିଡ଼ା ବନ୍ଧା ହୋଇ ଜଉମୁଦ ଦିଆହୋଇ ରାଜ୍ୟର ବିଭିନ୍ନ ପରୀକ୍ଷକମାନଙ୍କ ପାଖକୁ ପଠା ହେଉଥିଲା ଓ ସେମାନେ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ମିଆଦ ଭିତରେ ଖାତାଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିସାରି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଡାକରେ ପଠାଇ ଦେଉଥିଲେ। ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ବହୁ ପ୍ରକାର ନିରାପତ୍ତା ଗ୍ରହଣ କରାଯାଉଥିଲେ ମଧ ମୂଳରୁ ଚୂଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଠିଁ ମୂଷା ପଶି ରହିଥିଲେ ଓ ସବୁଠାରେ ଦୁର୍ନୀତି ହେଉଥିଲା। ନାନା ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଫଳରେ ଇଚ୍ଛାମତେ ଅନୁପଯୁକ୍ତ ଛାତ୍ରମାନେ ଉପରକୁ ଉଠି ପାରୁଥିଲେ ଓ ଭାରସାମ୍ୟ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଅନେକ ଉପଯୁକ୍ତ ଛାତ୍ରଙ୍କୁ ମଧ ତଳକୁ ଖସି ଆସିବାକୁ ପଡୁଥିଲା। ପରୀକ୍ଷାର ଫଳ ଗୁଡ଼ିକ ସର୍ବଦା ଅନ୍ୟାୟମୁକ୍ତ ହୋଇ ରହିପାରୁ ନଥିଲା।

ସୌରାଷ୍ଟ୍ର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କୁଳପତି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ବିଡ଼ା ବାନ୍ଧି ଖାତା ପଠାଯିବାର ପ୍ରଥାଟିକୁ ବନ୍ଦ କରିବେ। ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଖାସ୍ ମହକୁମାରେ ହିଁ ସବୁଯାକ ପରୀକ୍ଷାଖାତା ଦେଖା ହେବ। ସବୁଯାକ ପରୀକ୍ଷକ ଡାକରା ପାଇ ସେହି ଗୋଟିଏ ଥାନରେ ବସିବେ ଓ ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ କେତେଘଣ୍ଟା ପାଇଁ ପ୍ରତିଦିନ ସେଇଠି ଖାତା ଦେଖିବେ, ନମ୍ବର ଚଢ଼ାଇବେ। କାହାପାଖରେ କୋଉ କେନ୍ଦ୍ରର ଖାତା ପଡ଼ିବ, ସେକଥା ପରୀକ୍ଷକମାନେ ମଧ ଆଗରୁ ଜାଣି ନଥିବେ, ତେଣୁ ପୂର୍ବରୁ ସେମାନଙ୍କୁ କେହି ଅନୁଚିତ ଭାବରେ ଏ ବିଷୟରେ ପ୍ରଭାବିତ ଅଥବା ପ୍ରଲୁବ୍ଧ କରିବାର ପ୍ରଶ୍ନ ମଧ ଆଉ ଉଠିବ ନାହିଁ। ସେଠାରେ ଅର୍ଥାତ୍ ସରଜମିନ ଖାତା ଦେଖା ସମୟରେ ମଧ ବାହାରୁ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ହେବନାହିଁ, କାରଣ ଚାରିଆଡ଼େ ପୋଲିସ ଜଗୁଆଳ ରହିଥିବେ, ତେଣୁ ପାପ ପ୍ରବେଶ ହିଁ କରିପାରିବ ନାହିଁ।

ତୃତୀୟ ପ୍ରତିକାରଟି ହେଉଛି ପରୀକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ର ବିଷୟରେ। ଆଗରୁ କେବଳ କେତୋଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କଲେଜରେ ହିଁ ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ର ହେଉଥିଲା ଓ ଏକାଧିକ କଲେଜର

ପିଲାମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଆସୁଥିଲେ । ଗତବର୍ଷ ପ୍ରତ୍ୟେକ କଲେଜ ପରୀକ୍ଷା-କେନ୍ଦ୍ର ହେଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ପିଲାମାନେ ଆପଣା ଆପଣା କଲେଜରେ ବସି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପରୀକ୍ଷା ଦେଲେ । ଏଥିରେ ଭ୍ରଷ୍ଟାଚାର ବଢ଼ିଲା । ଖାଲି ପିଲାଏ ନୁହନ୍ତି, ଅଭିଭାବକମାନେ ମଧ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କେନ୍ଦ୍ରରେ ପିଲାଙ୍କୁ ସାହାଯ୍ୟ କରିବା ଲାଗି ଆସିଲେ । ତେଣୁ ଏଣିକି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପୁନର୍ବାର ପୂର୍ବ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟିକୁ ଫେରିଯିବ । ଅର୍ଥାତ୍ କେତୋଟି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କେନ୍ଦ୍ରରେ ପିଲାମାନେ ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ଆସିବେ । ଏହା ସାଙ୍ଗକୁ ଆଉ କେତୋଟି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଇ ପରୀକ୍ଷା ପ୍ରଣାଳୀକୁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ବଦଳାଇ ଦିଆଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଉଛି ।

ପରୀକ୍ଷାର କେତେଟା ବାହ୍ୟ ପଦ୍ଧତିରେ ମାଟି ଲେଶାଲେଶି କରି ତାକୁ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଏକ ଚେହେରା ଦେଇଦେଲେ ପ୍ରକୃତରେ ପରୀକ୍ଷା ସଂସ୍କାର ହେଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇ ପାରିବ କି ? ଆମ ଶିକ୍ଷାବିତ୍‌ମାନେ ହୁଏତ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଟିର ଉତ୍ତର ଦେଇ ପାରିବେ । ପରୀକ୍ଷା-ସଂସ୍କାର ସମଗ୍ରତଃ ଶିକ୍ଷା ସଂସ୍କାର ସହିତ ସହଜଡ଼ିତ ହୋଇ ରହିଛି । ଆମର ଶିକ୍ଷା ମୂଳତଃ ଯେଉଁସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟର ପୂରଣ କରିବ, ସେହିଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ହିଁ ଆମର ପରୀକ୍ଷା-ପଦ୍ଧତି ମଧ୍ୟ ଆପଣାକୁ ଅନୁକୂଳିତ କରି ରଖିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ । ସୌରାଷ୍ଟ୍ରର ନୂଆ କୁଳପତି ବାହାର ପଦ୍ଧତିରେ ଯେଉଁସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନର ଚିନ୍ତା କରିଛନ୍ତି, ତାହା ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଆଦୌ ସ୍ପର୍ଶ କରୁନାହିଁ । ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଅସୁସ୍ଥ ହୋଇ ରହିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଶହେ ପ୍ରକାରର ତାଳିପକା ଓ ମାଟିଲେଷା ସତ୍ତ୍ୱେ ତଥାପି ପରୀକ୍ଷା-ପଦ୍ଧତି କେବଳ ଅସୁସ୍ଥ ହିଁ ହୋଇ ରହିବ ।

ଆମ ଦେଶର ଶିକ୍ଷାରେ ଏକ ସମଗ୍ର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦରକାର । ସାମାଜିକ ବିପ୍ଳବ ଲାଗି ଯେଉଁ ଶିକ୍ଷା ଆମକୁ ଯୋଗ୍ୟ କରି ଗଢ଼ିବ, ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ଶିକ୍ଷାର ମୁହଁଗୁଡ଼ାକ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଓଲଟା ଆଡ଼କୁ ହୋଇ ରହିଛି । ସ୍ୱାଧୀନତା ପୂର୍ବରୁ ଯାହା ଥିଲା, ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ଶିକ୍ଷାର ଆଭିମୁଖ୍ୟ ମୂଳତଃ ତାହାହିଁ ରହିଛି । ଏହି ଆଭିମୁଖ୍ୟକୁ କିଏ ବଦଳାଇବ ?

ତା .୦୯.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ
ଗୁରୁବାର

ମହଙ୍ଗା ତେଲର ରାଜନୀତି

ଏକଦା ଜନ୍ ଫଷ୍ଟର୍ ଡଲେସ୍ ଆମେରିକା ତରଫରୁ ଓ ଆମେରିକାର ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଯେତେବେଳେ ପୃଥିବୀଯାକର କୁଟନୈତିକ, ସାମରିକ ଏବଂ ରାଜନୀତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ କରି ବୁଲୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସିଏ ଅନେକ ସମୟରେ କହୁଥିଲେ ଯେ ବିବାଦର ଅପରପକ୍ଷ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବାକୁ ବସିଲାବେଳେ ଆପେ ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷଟି ତୁଳନାରେ ଯଥାସମ୍ଭବ ସବୁ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇ ରହିଥିବା ଦରକାର । ତେବେ, କଥାବାର୍ତ୍ତାରୁ ଯାହା ନିଷ୍ପତ୍ତି ହେବ, ତଦ୍ୱାରା ଆପଣା ପକ୍ଷଟି ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷଠାରୁ ପ୍ରକୃତରେ ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହୋଇପାରିବ । ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟରେ ଆରବ ଓ ଇସ୍ରାଏଲ ପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ କୋଉକାଳରୁ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଲାଣି । ସମ୍ଭବତଃ ବିବାଦ ଓ ଯୁଦ୍ଧ ଯେଉଁ ଦିନରୁ ଚାଲିଲାଣି, କଥାବାର୍ତ୍ତା ବି ସେହିଦିନୁ ଚାଲିଲାଣି । ଏହି କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ହୁଏତ ପୃଥବୀଯାକର ସବୁ ରାଜନୀତିକ ମୁଣ୍ଡ ପରିସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ ପକ୍ଷ ଓ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ଉଭୟ ହୋଇସାରିଲେଣି । ମାତ୍ର ସାମରିକ ନିପୁଣତାରେ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଊଣା ହୋଇଥିବାରୁ ଆରବ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆକୃତି ଓ ବିସ୍ତୃତିରେ ବଡ଼ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଫଳବଣ୍ଟରା ବେଳକୁ ପ୍ରାୟ ସବୁବେଳେ ହାରି ହାରି ଯାଇଛି ଏବଂ ସାମରିକ ସମ୍ପନ୍ନତାରେ ଅଧିକ କୁଶଳ ହୋଇ ରହିଥିବାରୁ ଇସ୍ରାଏଲ ପାଖଟି ଯେପରି ଏତିକି ଟିକିଏ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବଦା ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହୋଇଛି; ଅଧିକ ଭୂଇଁ ଦଖଲ କରିପାରିଛି, ଜାତିସଂଘର ପ୍ରସ୍ତାବଗୁଡ଼ାକୁ ପ୍ରତ୍ୟାଖ୍ୟାନ କରି ଆପଣାର ଏକତରଫା ଇଚ୍ଛାକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିଛି ।

ବିଳମ୍ବରେ ହେଉ ପଛକେ, ଆରବଗୋଷ୍ଠୀ ଇସ୍ରାଏଲ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ବିବାଦର ଏହି ଦିଗଟିକୁ କ୍ରମେ ଠଉରାଇ ପାରିଛନ୍ତି ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତାବେଳେ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପକ୍ଷ ହୋଇ ରହିପାରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ଆପଣାର ଏହି ଅଭିଳାଷରେ ସେମାନେ ତୈଳକୁ ହିଁ ପରମ ବନ୍ଧୁରୂପେ ପାଇଛନ୍ତି ଓ ତାହାକୁ ହିଁ ରାଜନୈତିକ ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଇନ୍ଧନ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି । ଇସ୍ରାଏଲକୁ ଯୁଦ୍ଧ ସାହାଯ୍ୟ ଆଜି ଦେଉଥିବା ଶକ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ସାବାଡ଼ କରିବାଲାଗି ସେମାନେ ଯେ ଏହାଠାରୁ ଏକ ଅଧିକ ଫଳପ୍ରଦ ହତିଆର ଆଉ କଦାପି ପାଇ ନଥାନ୍ତେ, ଗତ ଦୁଇବର୍ଷର ରାଜନୀତି ତାହାକୁ ଜଳ ଜଳ କରି ପ୍ରମାଣ କରିଦେଉଛି ।

ତୈଳସଂକଟ ପଡ଼ି ନ ଥିଲେ ଆମେରିକାର କିସିଞ୍ଜର ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟରେ ଏପରି ତୁହାକୁ ତୁହା ଏପଟ ସେପଟ ମଧ୍ୟସ୍ଥ ହୋଇ ବୁଲୁନଥାନ୍ତେ । ତୈଳସଂକଟ ପଡ଼ି ନଥିଲେ ଇସ୍ରାଏଲ ଓ ମିଶର ଉଭୟଙ୍କୁ ଆର୍ଥିକ ଓ ସାମରିକ ହାତଗୁଞ୍ଜା ଦେଇ ଆମେରିକା ଯେକୌଣସି ଗୋଟାଏ ରାଜିନାମା ପାଇଁ ଏତେଦୂର ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିନଥାନ୍ତା । ତୈଳ

କହିଲେ ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତିରେ ଏବେ ଟଙ୍କାକୁ ହି ବୁଝାଉଛି । ଟଙ୍କା ପୃଥିବୀରେ ସବୁକିଛି କରି ପାରୁଥିଲାପରି ଅନ୍ତତଃ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ପୃଥିବୀ ଯୋଜନାରେ ତୈଳ ସବୁକିଛି କରିପାରିବ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଉଛି । ଯେତେବେଳେ ରାଜନୀତିର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା-କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆରବଗୋଷ୍ଠୀ ଟିକିଏ ପଛକୁ ପଡ଼ିଗଲା ପରି ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ନଳ ଖଞ୍ଜିଦେଲାପରି ତୈଳ ଦର ବଢ଼ାଇ ଦେଉଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱରାଜନୀତି ପୁଣି ବୋଲ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଛି ।

ଏବେ ଯୁଦ୍ଧାସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଆପଣା ଭୂଇଁରେ ତିଆରି କରି ପାରିବାକୁ ଆରବଗୋଷ୍ଠୀ ଗୋଟାଏ ନୂଆ ସଂଗଠନ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି । ଏ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚୀରେ କେବଳ ଇସ୍ରାଏଲ ହିଁ ଆଂଶିକ ଭାବରେ ଆପଣାର ଅସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜ ଦେଶରେ ତିଆରି କରୁଥିଲା । ଆରବ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ କେବଳ ବିଦେଶୀ ଅସ୍ତ୍ରରେ ହିଁ ଇସ୍ରାଏଲର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲେ । ଏହି ଅଭାବଟିର ପୂରଣ ଲାଗି ନୂଆ ସଂଗଠନଟି ତିଆରି ହୋଇଛି ଏବଂ ଏଥିଲାଗି ଆବଶ୍ୟକ ମୋଟା ଅର୍ଥପରିମାଣଟି ସେହି ସର୍ବବଦାନ୍ୟ ତୈଳରୁ ଆସିବ ବୋଲି ହିଁ ଅଟକଳ କରାଯାଇଛି । ଏହି ନୂଆ ପ୍ରଚେଷ୍ଟାରେ ଚାରିଜଣ ଭାଗୀଦାର ରହିଛନ୍ତି । ମିଶର ରହିଛି, ସାଉଦି ଆରବ ରହିଛି, ସଂଯୁକ୍ତ ଆରବ ଏମିରେଟ୍ ରହିଛି ଓ କତର ରହିଛି । ପ୍ରାୟ ଶହେକୋଟି ଟଙ୍କାର ମୂଳଧନରେ ସଂଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟ ଅର୍ଥାତ୍ ଅସ୍ତ୍ରୋତ୍ପାଦନ ଆରମ୍ଭ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ।

ଏହି ଅସ୍ତ୍ରୋତ୍ପାଦନର ଯୋଜନାରେ ବ୍ରିଟେନ ଓ ଫ୍ରାନ୍ସ ମଧ ଯୋଗଦେବେ ବୋଲି ସ୍ଥିର ହୋଇଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ସେହିସବୁ ଦେଶରୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଆସିବେ, ବିଶେଷଜ୍ଞ ଆସିବେ, କାରିଗରମାନେ ଆସିବେ । ତୈଳଲବ୍ଧ ଧନରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମୋଟା ପାରିଶ୍ରମିକ ଦିଆଯିବ । ଏହି ଦୁଇଟିଯାକ ଦେଶ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ ବିବାଦର ଦୁଇଟିଯାକ ଶିବିରକୁ ଯୁଦ୍ଧ ସରଞ୍ଜାମ ଯୋଗାଉଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଇସ୍ରାଏଲକୁ ଯୋଗାଉଛନ୍ତି ଓ ଆରବ ପକ୍ଷକୁ ମଧ୍ୟ ଯୋଗାଉଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଦୁଇ ଦେଶରୁ କାଗିଗର ଆସି ଆରବଦେଶଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଲଢୁଆ ବୋମାବର୍ଷୀ ଆକାଶଯାନମାନ ତିଆରି କରିବେ, ଟ୍ୟାଙ୍କ ଗଢ଼ି ନେବେ, ଆଧୁନିକ ଇଲେକ୍ଟ୍ରୋନିକ ସରଞ୍ଜାମମାନ ମଧ ତିଆରି କରାଇଦେବେ ।

ସମସ୍ୟା ସମାଧାନର ସେହି ପୁରୁଣା ପନ୍ଥାଗୁଡ଼ିକୁ ଆହୁରି ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଉତ୍ତେଜିତ କରିବାର ପ୍ରଚେଷ୍ଟା ଚାଲୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ, ସମାଧାନ ଯେ ମୋଟେ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ, ସେକଥା ଇସ୍ରାଏଲ ବା ଆରବଗୋଷ୍ଠୀ କେହି ବୁଝିପାରିବାର ସ୍ଥିତିରେ ନଥିବା ପରି ହିଁ ମନେ ହେଉଛି । ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଯୁଗରେ ତଥକଥିତ ଶାନ୍ତି ଓ ସମାଧାନ ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ସ୍ତରରେ ରହି ଚିନ୍ତା କରାଯାଉଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ସେହି ସ୍ତରରେ ହିଁ ଯାବତୀୟ ଚିନ୍ତା ଚାଲିଛି ବୋଲି ଆଶଙ୍କା କରାଯାଇପାରେ । ତୈଳରୁ ଟଙ୍କା ଆସିଲେ

ତାହା ମଣିଷର କାମରେ ହିଁ ସର୍ବାଦୌ ଲାଗି ପାରିବା ଉଚିତ, ଅତୀତମୁହାଁ ଆରବଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଆଧୁନିକ ଚେତନା ମଧ୍ୟକୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ନେଇ ଆସିବାରେ ହିଁ ନିୟୋଜିତ ହେବା ଉଚିତ । ମାତ୍ର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ସେହି ଇସ୍ରାଏଲ ଆରବଜଗତ ମଧରେ ଅବସ୍ଥିତ ରହି ମଧ ତାହାର ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ରହିଛି, ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ଏକ ଘାଆ ହୋଇ ରହିଛି ।

ତା ୧୧.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ
ଶନିବାର

ବର୍ଲିନର ପାଚେରି

ଗତ ମହାଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଗୋଟାଏ ଜର୍ମାନୀ ଦେଶ ଏକାବେଳକେ କେତେ ଭାଗ ହୋଇଗଲା । ଗୋଟିଏ ଭାଗ ସୋଭିଏତ୍ ରୁଷିଆରେ ମିଶିଲା, ଆଉ ଗୋଟିଏ ଭାଗ ପୋଲାଣ୍ଡର ଅଂଶ ହୋଇ ରହିଲା । ଆଉ ଯେଉଁ ଦୁଇଟି ଭାଗ ରହିଲା, ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଭାଗକୁ ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ କୁହାଗଲା ଓ ଆରଟିକୁ ପୂର୍ବଜର୍ମାନୀ କୁହାଗଲା । ପୂର୍ବଜର୍ମାନୀ ମଝିରେ ପୂର୍ବତନ ଜର୍ମାନୀର ରାଜଧାନୀ ବର୍ଲିନ ସହର, ସିଏ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଦୁଇଆଡ଼େ ବଣ୍ଟା ହେଲା । ଗୋଟିଏ ପଟ ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀର ଭାଗରେ ପଡ଼ିଲା, ଆଉ ଗୋଟିଏ ପଟ ଖାଲି ପୂର୍ବ ଜର୍ମାନୀର ଭାଗରେ ହିଁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ, ତାହାହିଁ ସେହି ଦେଶର ରାଜଧାନୀ ହୋଇ ରହିଲା ।

ମହାଯୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବରୁ ଗୋଟାଏ ଜର୍ମାନୀ ସାରା ପୃଥିବୀକୁ ଆପଣାର ଅଧୀନକୁ ଆଣିବ ଓ ହଜାର ବର୍ଷକାଳ ଏହାକୁ ଶାସନ କରିବ ବୋଲି ଆଣ୍ଠ ବାନ୍ଧିଥିଲା । ମାତ୍ର ତା'ର ସେହି ଆଣ୍ଠ ଭାଙ୍ଗିଗଲା, ସ୍ୱୟଂ ଦେଶଟି ହିଁ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗିଗଲା ଏବଂ ନାନା କାରଣରୁ ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ ପୂର୍ବଜର୍ମାନୀର ଶତ୍ରୁ ହୋଇ ରହିଲା । ଅନେକ ଭାଗ ହୋଇଯିବା ଜର୍ମାନୀ ପୁଣି ଗୋଟିଏ ହେବ, ଜର୍ମାନୀ ପୁଣି ତା'ର ପୂର୍ବ ସକଳାଙ୍ଗତା ଲାଭ କରିବ ବୋଲି ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀରେ ଦିନାକେତେ ବେଶ୍ ପ୍ରଚାର ହେଲା, ଅଗ୍ନ୍ୟୁଦ୍‌ଗାର ମଧ୍ୟ ହେଲା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତିକ ବାସ୍ତବତା ଧରିନେଇ ସାରିଲାଣି ଯେ ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ ଓ ପୂର୍ବ ଜର୍ମାନୀ ଅନ୍ତତଃ ଆଗାମୀ ଅନେକ ବର୍ଷ ଲାଗି ଦୁଇଟି ଦେଶ ହୋଇ ରହିବେ - ଗୋଟିଏ ଜାତି, ଗୋଟିଏ ସଂସ୍କୃତି ଓ ଗୋଟିଏ ଇତିହାସ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ହିଁ ହୋଇରହିବ ।

ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ ଓ ପୂର୍ବ ଜର୍ମାନୀ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ କେତେ ଶହ କିଲୋମିଟରର ଏକ ସାଧାରଣ ସୀମା । କିନ୍ତୁ ପୃଥିବୀର ଯାବତୀୟ ସୀମାଠାରୁ ଏହାର ଅବଶ୍ୟ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ରହିଛି । ଏହି ସୀମାରେ ତାରବାଡ଼ ଦିଆହୋଇଛି, ସେହି ତାରବାଡ଼ରେ ବିଜୁଳିଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରିତ ହୋଇରହିଛି, ଛୁଇଁଲେ ତାହାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରୁଥିବା ମଣିଷର ପ୍ରାଣଯିବ । ସୀମା

ପାଖରୁ ବେଶ୍ କେତେ ଗଜ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ମୁଣ୍ଡରୁ ସେ ମୁଣ୍ଡ ଯାଏ ମାଇନ୍ ବିଛାଇ ଦିଆଯାଇଛି, ପାଦ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରକେ ବିସ୍ଫୋରଣ ଘଟିବ । ତା'ଛଡ଼ା ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ କିଲୋମିଟର ଛଡ଼ାରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଉଚ୍ଚ ମଞ୍ଚା ତିଆରି ହୋଇଛି, ତା' ଉପରେ ଦୁଇଜଣ ଲେଖାଏଁ ସଶସ୍ତ୍ର ସୈନିକ ପହରା ଦେଉଛନ୍ତି, କୌଣସି ପଳାତକକୁ ଦେଖିବା ମାତ୍ରକେ ଗୁଳି କରି ମାରିଦେବେ ।

ସାନ ବର୍ଲିନ ସହରରେ ମଧ୍ୟ ପଶ୍ଚିମ ବର୍ଲିନ ଓ ପୂର୍ବ ବର୍ଲିନ ମଧ୍ୟରେ ପାଚେରି ବସିଛି । ପାଚେରି ଉପରେ ବିଜୁଳିଶକ୍ତି ସଞ୍ଚାରିତ କଣ୍ଟା ତାର ଦିଆହୋଇଛି । ମଝିରେ ଏପାଖରୁ ସେପାଖକୁ ଯାତାୟାତ କରିବା ସକାଶେ ତିନୋଟି ଛାଡ଼ଫାଟକ ରହିଛି । ଯାବତୀୟ ସରବରାହ ସେଇବାଟେ ହେବ ଓ ସଡ଼କ ପ୍ରହରୀମାନଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ହେବ । ଏହି ପାଚେରି କେତେ କେତେ ରାସ୍ତାକୁ ମଝିରୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ କରି କାଟି ଦେଇଛି, କୋଉଠି ଘର ମଝିରେ ପଡ଼ିଛି, ଜର୍ମାନୀର ବିଖ୍ୟାତ ବ୍ରାଣ୍ଡେନ୍‌ବୁର୍ଗ ତୋରଣଟିକୁ ମଧ୍ୟ ତାହା ମୁଦିକରି ରଖିଛି । ଏହି ପାଚେରି ଗତ ତେରବର୍ଷ ହେଲା ସେଠାରେ ରହିଲାଣି । ଏହା ଭିତରେ ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ ଓ ପୂର୍ବ ଜର୍ମାନୀ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସମ୍ପର୍କ କାଳକ୍ରମେ କେତେ କୋହଳ ହୋଇ ସାରିଲାଣି । ବିଶେଷ କରି ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଉଇଲି ବ୍ରାଣ୍ଟ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରମୁଖ୍ୟ ହୋଇ ରହିଥିବା ସମୟରେ ପୂର୍ବର ଉତ୍ତେଜନା କେତେ ହ୍ରାସ ପାଇପାରିଛି । ମାତ୍ର ଏସବୁ ସତ୍ତ୍ୱେ ବର୍ଲିନ ସହର ମଝିରେ ପଡ଼ିଥିବା ପାଚେରି କ୍ରମଶଃ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମଜବୁତ ହୋଇ ତିଆରି ହୋଇଛି, ଅଧିକ ଅଭେଦ୍ୟ ଓ ଅଲଂଘ୍ୟ ହେବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଇଉରୋପୀୟ ନିରାପତ୍ତା ବିଷୟରେ ଇଉରୋପର ବିଭିନ୍ନ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସାଧାରଣ ସହମତିରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ପାରିବାକୁ ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସରେ ହେଲସିଙ୍କିଠାରେ ଯେଉଁ ସମ୍ମିଳନୀ ହେଲା ଓ ସେଠାରେ ଯେଉଁ ରାଜିନାମା ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହେଲା, ସେଇଟିରେ ଇଉରୋପର ଦେଶ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସ୍ଥିତି ଓ ସୀମାଗୁଡ଼ିକୁ ହିଁ ସମସ୍ତେ ସ୍ଥାୟୀ ସୀମା ଓ ସ୍ଥିତି ରୂପେ ସ୍ୱୀକାର କରିନେଲେ । ଉଭୟ ପଶ୍ଚିମ ଓ ପୂର୍ବ ଜର୍ମାନୀ ମଧ୍ୟ ଏହି ଚୁକ୍ତି ଉପରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କଲେ । କାଗଜପତ୍ରରେ ସିନା ସ୍ୱାକ୍ଷର ଓ କରାରନାମା ହୋଇଗଲା, ମାତ୍ର ତାହା ପୁରୁଣା ଅବିଶ୍ୱାସ ଗୁଡ଼ାକୁ ତଥାପି ଟଳାଇ ପାରିଲାନାହିଁ ।

ତେଣୁ ସୀମାଗୁଡ଼ାକ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ଗଲାପରେ ବି ବର୍ଲିନ ସହର ମଝିରେ ରହି ସହରଟିକୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ କରି ରଖିଥିବା ପାଚେରିଟି ତଥାପି ଭାଙ୍ଗିଲା ନାହିଁ । ଜର୍ମାନୀ ଜର୍ମାନୀ ମଝିରେ ବସିଥିବା ଦୁଃସହ ଓ ବିରକ୍ତିକର ତାରବାଡ଼ ଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ଆଗରୁ ଯେପରି ଥିଲା, ଠିକ୍ ସେହିପରି ରହିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧର ସତେଅବା ଏକ ଉପସର୍ଗ ପରି ଇଉରୋପକୁ

କାମୁଡ଼ି ଧରିଥିବା ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ସ୍ଥାନୀୟ ଶତ୍ରୁତା ଗୁଡ଼ାକ କ୍ରମେ ନମନୀୟ ହୋଇ ଆସିଲା, ତଥାପି ବର୍ଲିନର ପାଚେରୀ ଭାଙ୍ଗିଲା ନାହିଁ ।

ବର୍ଲିନ ସହରର ଏହି ପାଚେରି ହୁଏତ କେତେ ପରିବାରକୁ ମଝିରୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ କରି ରଖିଛି; କୋଉଠି ଏପାଖରେ ବାପ ମାଆ ଅଛନ୍ତି ତ ସେପାଖରେ ପିଲାମାନେ ଅଛନ୍ତି, ଏପାଖରେ ପୁଅବୋହୂ ଅଛନ୍ତି ତ ସେପାଖରେ ବୁଢ଼ା ବାପମାଆ ରହିଛନ୍ତି, ଏପାଖରେ ସ୍ୱାମୀ ରହିଛି ତ ସେପାଖରେ ସ୍ତ୍ରୀ ରହିଛି । ବାହାରକୁ ଯାହା ଏକ ରାଜନୀତିକ ସମସ୍ୟା ହୋଇ ରହିଛି, ତାହାରି ତଳେ କେତେ ମାନବୀୟ ସମସ୍ୟା ମଣିଷର ଦୈନନ୍ଦିନ ଅରାଜନୀତିକ ଦୁଃଖସୁଖର ଜୀବନକୁ ମଧ୍ୟ କେଡ଼େ ଶୋଚନୀୟ ଭାବରେ ସନ୍ତାପଗ୍ରସ୍ତ କରି ରଖିଛି । ଗୋଟାଏ ଦେଶ ଜର୍ମାନୀ ଉପରେ ତା'ର ଅତୀତଟା ହିଁ ବିଶାଳ ପଥର ହୋଇ ଲଦିହୋଇ ରହିଛି ଓ ତାକୁ ସାମୂହିକ ଜୀବନର ନାନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଛିନ୍ନଭିନ୍ନ କରି ରଖିଛି । ହୁଏତ ବଡ଼ ଅସୁସ୍ଥ କରି ରଖିଛି ଏବଂ ସମୁଦାୟ ବିଶ୍ୱବାସୀଙ୍କ ଲାଗି ବର୍ଲିନର ପାଚେରି ସେହି ଅସୁସ୍ଥତାର ଏକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ପ୍ରତୀକ ହୋଇରହିଛି ।

ତା ୧୭.୧୦.୧୯୭୪ରିଖ

ଶୁକ୍ରବାର

ଦ୍ୱିତୀୟ ଭିଏତ୍‌ନାମ୍

ଏବେ ପୁଣି ପ୍ରଶ୍ନ ଉଠିଲାଣି ଯେ, ଗୋଟାଏ ଭିଏତ୍‌ନାମ୍ ଯୁଦ୍ଧ ସରୁ ସରୁ କ'ଣ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଜାଗାରେ ଭିଏତ୍‌ନାମ୍ ପରି ଯୁଦ୍ଧ ପୁଣି ଆରମ୍ଭ ହେବ କି ? ଗୋଟାଏ ଭିଏତ୍‌ନାମ୍ ଯୁଦ୍ଧ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହେବାକୁ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ଲାଗିଲା । ଗୋଟାଏ ଦେଶ ଉଜୁଡ଼ିଗଲା, ଗୋଟାଏ ଯୁଗ ଉଜୁଡ଼ିଗଲା । ସେହି ଯୁଦ୍ଧର କ୍ଷତଗୁଡ଼ାକ ନ ନିଭୁଣୁ ପୃଥିବୀକୁ ପୁଣି ସେହିପରି ଆଉ ଏକ ରାଜନୀତିକ କ୍ଷତ ସହିବା ଲାଗି ବାଧ୍ୟ କରାଯିବ କି ? ଏହି ଉଚ୍ଛନ୍ନ ନାଟକଟିରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଦୁଃଖପୂର୍ଣ୍ଣ କଥା ହେଉଛି ଯେ ଗତ ଭିଏତ୍‌ନାମ୍ ଯୁଦ୍ଧଟି ଏସିଆ ମହାଦେଶରେ ହିଁ ଭିଆ ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଏଥର ଭିଏତ୍‌ନାମ୍ ପରି ଆଉ ଯେଉଁ ଦେଶରେ ଯୁଦ୍ଧଟିଏ ଭିଆଇବା ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତି ଚାଲିଲାଣି, ସେଇଟି ମଧ୍ୟ ସେହି ଏସିଆ ମହାଦେଶରେ । ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକା ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକା ଏହିପରି ଆଉ କେତେ କାଳ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୃଥିବୀର ଉଦ୍‌ବୃତ୍ତ ସାମରିକ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କର ଶିକାର ହେବାରେ ଲାଗିଥିବେ ?

ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆର ବହୁ ସମ୍ମାନିତ ବିରୋଧୀ ଦଳର ନେତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କିମ୍ ଦାଇଜୁଙ୍ଗ୍ ଏବେ ଅଳ୍ପ ଦିନ ତଳେ ସେହିପରି ଏକ ସତର୍କବାଣୀ ଶୁଣାଇଛନ୍ତି । ୧୯୭୧ ମସିହାରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜୁଙ୍ଗ୍ ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପଦ ଲାଗି ନିର୍ବାଚନରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିଥିଲେ ଓ ସମଗ୍ର

ଶ୍ରଦ୍ଧା ପରିମଳ

ଭୋଟର ଶତକଡ଼ା ୪୬ ଭାଗ ଭୋଟ୍ ତାଙ୍କରି ପକ୍ଷରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଅଧିକସଂଖ୍ୟକ ଭୋଟ ହାସଲ କରି ପାର୍କ ଚୁଙ୍ଗ୍ ହିଁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିର ଆସନରେ ଅଧିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲେ । ତା'ପରେ କ୍ରମଶଃ ଅବସ୍ଥା ଏପରି ହେଲା ଯେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜୁଙ୍ଗ୍‌ଙ୍କୁ ଦେଶବାହାର ହେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ତଥାପି କ୍ଷମତାସୀନ ପାର୍କ ଚୁଙ୍ଗ୍‌ଙ୍କର ଆଖି ତାଙ୍କର ପିଛା ଧରିବାକୁ ଛାଡ଼ିଲା ନାହିଁ ଓ ଏହିବର୍ଷ ଟୋକିଓର ଗୋଟିଏ ହୋଟେଲରୁ ତାଙ୍କୁ ଜବରଦସ୍ତି ଧରି ଅଣାଗଲା । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଜାପାନରେ ଥିବା ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆର ଦୂତାବାସ ହିଁ ଏହି ଆକ୍ରମଣ ଓ ଅପହରଣ ପଛରେ ମୁଖ୍ୟ ଚକ୍ରାନ୍ତକାରୀ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଥିଲା । ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜୁଙ୍ଗ୍‌ଙ୍କୁ ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆକୁ ଅଣାଗଲା ଓ ରାଷ୍ଟ୍ର ତରଫରୁ ତାଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ମକଦ୍ଦମା ରୁଜୁ ହୋଇଗଲା ।

ମକଦ୍ଦମା ନସରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜୁଙ୍ଗ୍ ଦେଶ ବାହାରକୁ ଯାଇ ପାରିବେ ନାହିଁ ବୋଲି ଆଦେଶ ହୋଇଛି । ତାଙ୍କ ନାମରେ କୋଡ଼ିଏଟି ଅଭିଯୋଗ ତିଆରି କରାହୋଇଛି ଏବଂ ଏଥିଲାଗି ୧୭୦ଜଣ ସାକ୍ଷୀଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ତିଆରି କରାଯାଇଛି । ଗତ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିର୍ବାଚନ ବେଳେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପାର୍କ ଦେଶରେ ଏକଛତ୍ର ଶାସନ ଚଳାଇବା ଲାଗି ଇଚ୍ଛା କରିଛନ୍ତି ବୋଲି ସିଏ କହିଥିବାର ଅଭିଯୋଗ କରାଯାଉଛି । ଆମେରିକାର କେତେକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଜୁଙ୍ଗ୍‌ଙ୍କୁ ଏକାଧିକ ନିଯୁକ୍ତି ମିଳିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଲାଗି ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜୁଙ୍ଗ୍ ଅଭିଯୋଗ ବାଢ଼ି କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆର ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସନ ଦେଶଯାକ ନିର୍ମମ ରାଜନୀତିକ ଅତ୍ୟାଚାର ଚଳାଇଛି । ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପାର୍କ ଅର୍ଡ଼ିନାନ୍ସ ପରେ ଅର୍ଡ଼ିନାନ୍ସ ଜାରିକରି ସବୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଅପହରଣ କରି ନେଇଛନ୍ତି । ସେଠି ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ବାଦପତ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଲାଗି ଆଦୌ କୌଣସି ସ୍ୱାଧୀନତା ନାହିଁ, ଦେଶରେ ସ୍ୱମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ସ୍ୱାଧୀନତା ନାହିଁ, ଲୋକମାନଙ୍କ ସହିତ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବା ଲାଗି ଅଥବା ଲୋକମତକୁ ସଙ୍ଗଠିତ କରିବା ଲାଗି ବି ବିରୋଧୀ ଦଳର କୌଣସି ଅଧିକାର ନାହିଁ । କେବଳ ରାଜନୀତିକ ବିରୋଧୀ ଦଳ ନୁହନ୍ତି, ଦେଶର ଧର୍ମଯାଜକ, ଶିଳ୍ପପତି ଓ କୃଷକମାନେ ମଧ୍ୟ କ୍ରମେ ଏହି କୁଶାସନରେ ବିକ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ଉଠିଲେଣି ବୋଲି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଜୁଙ୍ଗ୍ ବିବୃତ୍ତି ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ।

ସେମାନେ ଭୟ କରୁଛନ୍ତି ଯେ, ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆରେ ଏହିପରି ଏକ ଅଶାନ୍ତିମୟ ସ୍ଥିତି ଲାଗି ରହିଲେ ଉତ୍ତର କୋରିଆ ତରଫରୁ ଏହି ବ୍ୟାପକ ଲୋକ - ଅସନ୍ତୋଷର ସୁଯୋଗ ନିଆଯିବ, ବାହାରୁ ଉତ୍ସାହିତ ହୋଇ ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆର ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗରିଲା ବାହିନୀମାନ ଗଢ଼ିଉଠିବ ଓ ଭିଏଟ୍‌ନାମ୍‌ରେ ଏକଦା ଯେଉଁପରି ଏକ ଖେଳରୁ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଖେଳଟି ଲାଗି ପରିଶେଷରେ କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇଯିବ ।

ବିରୋଧୀ ଦଳର ନେତା ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଅଥବା କ୍ଷମତାରୂଢ଼ ସରକାରଙ୍କୁ ଏହି ଚେତାବନୀ ଦେଇନାହାନ୍ତି, ସେ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କୁ ହିଁ ଏହି ଚେତାବନୀ

ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହାହିଁ କୋରିଆର ରାଜନୀତିରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବିଚିତ୍ର କଥା । ଅଧେ ଏସିଆର ରାଜନୀତିରେ ହୁଏତ ଏହା ହିଁ ଗତ କୋଡ଼ିଏ ପଚିଶ ବର୍ଷ ହେଲା ଏକ ଅତି ବିଚିତ୍ର କଥା ଅଥଚ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସତକଥା ହୋଇ ରହିଆସିଛି । ଇଣ୍ଡୋଚୀନର ରାଜା ବାଓଦାଇଙ୍କ ସହିତ ଆମେ ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆର ସିଙ୍ଗମନ୍ ରୀ ଙ୍କର ତୁଳନା କରିପାରିବା । ସିଙ୍ଗମନ୍ ରୀ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କର ହାତରେ କଣ୍ଢେଇଟିଏ ହୋଇ ରହିଥିଲେ ଏବଂ ଆମେରିକାରୁ ଧନ ଓ ଅସ୍ତ୍ର ପାଇ ଆପଣା ଦେଶରେ ଜୁଲମ ଓ ଦୁଷ୍ଟ ଶାସନର ପ୍ରତୀକ ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ସିଙ୍ଗମନ୍ ରୀ କୋରିଆରେ ଯେଉଁ ଦୁର୍ମଦତାର ମଞ୍ଜି ବୁଣିଗଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପାର୍କ ସେହିଗୁଡ଼ିକର ହିଁ ଦାୟାଦ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ଏବଂ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କର ଛତ୍ର ତାଙ୍କୁ ମହଦାଶ୍ରୟ ଦେଇ ରଖିଛି ।

ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆ ମଧ୍ୟରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସକ୍ରିୟ ବିବାଦ ଲାଗିଲେ ଆମେରିକା ଯେ ସେଥିରେ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଆସିବ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ କୋରିଆ ଅର୍ଥାତ୍ ପାର୍କ ଚୁଙ୍ଗଙ୍କର ପକ୍ଷ ନେଇ ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବାକୁ ଆସିବ, ଏସିଆର ରାଜନୀତିକୁ ବୁଝୁଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ଏକଥା ଆଖିବୁଜି କହିଦେଇପାରିବ । ତା'ପରେ ସାନ ଯୁଦ୍ଧରେ ବଡ଼ ଚେରମାନ ଲାଗିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ, ବଡ଼ ବଡ଼ ଦୁର୍ଗପତିମାନେ ହୁଙ୍କାର ଦେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବେ ଓ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା କ୍ରମଶଃ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମସ୍ୟା ରୂପେ ଆବିର୍ଭୂତ ହେବ । ଏସିଆରେ କେତେ କେତେ ଦେଶର ରାଜନୀତି ଆଧୁନିକ ଇତିହାସର ନାନା କାରଣରୁ ବଡ଼ କର୍ଦ୍ଦମାକ୍ତ ହୋଇ ରହିଛି ଏବଂ ଭିଏଟ୍‌ନାମରେ ଏକଦା ଯାହା ହୋଇଥିଲା, କୋରିଆରେ ତାହାରି ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେବା ଲାଗି ଆଦୌ ବେଶି ବେଳ ଲାଗିବ ନାହିଁ ।

ତା ୨୦.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ
ସୋମବାର

କୁବେର ସମ୍ମିଳନୀ

ଆସନ୍ତା ନଭେମ୍ବର ପନ୍ଦର ତାରିଖରୁ ତିନି ଦିନ ସକାଶେ ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଅର୍ଥନୈତିକ ଜଗତର ଛଅଟି ଧନୀଦେଶ ଆମେରିକା, ଇଂଲଣ୍ଡ, ଫ୍ରାନ୍ସ, ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀ, ଇଟାଲୀ ଓ ଜାପାନର ଏକ ଶୀର୍ଷ ସମ୍ମିଳନୀ ବସୁଛି । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଫ୍ରାନ୍ସର ରାଜଧାନୀ ପାରିସ ସହରରେ ବସୁଛି । ପାରିସ ସହରରେ ଏବେ କେତୋଟି ବିକଶମାନ ଅର୍ଥାତ୍ ଅଳ୍ପ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମଧ୍ୟ ଏକ ସମ୍ମିଳନୀ ବସିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ କୁବେରମାନଙ୍କର ସମ୍ମିଳନୀ ବସିବାକୁ ଯାଉଛି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀରେ ଅର୍ଥନୀତିର କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଶେଷ କରି ବିକଶିତ ଅଧିକ ଅଗ୍ରସର ଦେଶଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁ ଆର୍ଥିକ ମାନ୍ଦା ଅବସ୍ଥା ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହୋଇଛି, ତାହାର କିପରି ଅବସାନ ଘଟାଯାଇ ପାରିବ, ସମ୍ମିଳନୀରେ ସେହି ବିଷୟଟି ଉପରେ

ଆଲୋଚନା ହେବ ଓ ଉପାୟ ଖୋଜା ହେବ । ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର କିଭଳି ସମ୍ପର୍କ ରହିବ, ସେ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ବିଚାର କରାଯିବ ।

ଆଗେ ଏହି ଅଧିକ ବିକଶିତ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ପୃଥିବୀର ଅଧିକାଂଶ ଦେଶ ନିର୍ଭର କରି ରହିଥିଲେ । କେତେକ ଦେଶ ଉପନିବେଶ ହିସାବରେ ଉନ୍ନତ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଗୁନ୍ଥା ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ସୁଲଭ କଞ୍ଚାମାଲ ଓ ଶସ୍ତା ଶ୍ରମଶକ୍ତି ଯୋଗାଇ ଦେଉଥିଲେ । ପୃଥିବୀର ଅଧିକାଂଶ ଦେଶ ରାଜନୀତିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କରିବା ପରେ ପୃଥିବୀର ଅର୍ଥନୈତିକ ମାନଚିତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ କେତେ ଅଦଳବଦଳ ହୋଇଗଲା । ନବସ୍ୱାଧୀନ ଅନେକ ଦେଶ ଆର୍ଥିକ ଆତ୍ମନିର୍ଭରତାକୁ ହିଁ ଆପଣାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କଲେ । ଆଗେ କଞ୍ଚାମାଲ ରପ୍ତାନୀ କରି ଉତ୍ପାଦିତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ଆମଦାନୀ କରିବା ଲାଗି ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିବା ଅନେକ ଦେଶ ଏଣିକି ଆପଣା କଞ୍ଚାମାଲର ଆପେ ବିନିଯୋଗ କଲେ ଏବଂ ଆପଣାର ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକୁ ଆପଣା ଦେଶରେ ହିଁ ପୂରଣ କରିବାକୁ ଅଗ୍ରସର ହେଲେ । ଏହାରି ଦ୍ୱାରା ପୁରୁଣା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବାଣିଜ୍ୟର ମୂଳ ସୂତ୍ରଗୁଡ଼ାକ ହିଁ ବଦଳିଗଲା, ମୂଳ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣଗୁଡ଼ାକୁ ବଦଳାଇ ଦେବାର ଏକ ଆହ୍ୱାନ ଆସିଲା । ବିକଶିତ ଧନୀ ଦେଶମାନେ ହୁଏତ ସେଥିଲାଗି ଯଥା ସମୟରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ପୁରୁଣା କାଛଟାରେ ମାଟି ଲେଶି ତାହାକୁ ହିଁ ଅର୍ଥନୀତି ବୋଲି ଚଳାଇବାକୁ ବସିଲେ । ସେମାନେ ସେଥିରୁ ହିଁ ପ୍ରମାଦରେ ପଡ଼ିଲେ । ଏକ ଅର୍ଥନୈତିକ ଅଗ୍ନିମାନ୍ଦ୍ୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଲେ ।

ବିକଶମାନ ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଏଣିକି ଯେ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଆଗକୁ ଯିବାକୁ ହେବ, ବର୍ତ୍ତମାନର ଅର୍ଥନୀତି ବିଶ୍ୱ – କୁବେରମାନଙ୍କ ଆଗରେ ଏହି ପ୍ରଧାନ ସମସ୍ୟାଟିକୁ ଆଣି ଠିଆ କରାଇ ରଖିଛି । ସଂସାରରେ ତିନିଭାଗରୁ ଦୁଇଭାଗ ମଣିଷ ହାତପତାଇ ମାଗୁଥିବେ ଏବଂ ଭାଗେ ମଣିଷ ପୃଥିବୀର ମୋଟ ସମ୍ପଦରୁ ତିନିଭାଗରୁ ଦୁଇ ଭାଗ ଭୋଗ କରୁଥିବେ, ଏକଥା ହୁଏତ ଆଗେ ଚଳୁଥିଲା, ମାତ୍ର ଏଣିକି ତାହା ହିଁ ଚଳାଇବାକୁ ଜିଦ୍ ଧରି ବସିଲେ ସମୁଦାୟ ଯୁଗଟା ହିଁ ଅଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ିବ । ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘରେ ମଧ୍ୟ ବିକଶମାନ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ ବିକଶିତ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ସଂଖ୍ୟାଧିକ୍ୟ ହାସଲକରି ସାରିଲେଣି । ବିକଶିତ ଦେଶମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଜାତୀୟ ଆୟର ଶତକଡ଼ା ଅନ୍ତତଃ ଗୋଟିଏ ଭାଗ ବିକାଶଶୀଳ ଦେଶମାନଙ୍କର ପୁନଃଯୋଜନ ଓ ପୁନଃନିର୍ମାଣ ଲାଗି ଦିଅନ୍ତୁ, ଏହି କଥାଟି ଅଧିକ ମତରେ ଜାତିସଂଘରେ କୋଉଦିନୁ ଗୃହୀତ ହୋଇଯାଇଛି ।

ମାତ୍ର ବିକଶିତ ଧନୀ ଦେଶମାନେ ସେତିକି ମଧ୍ୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦେଇ

ପାରୁନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ବିଦେଶୀ ସାହାଯ୍ୟ ହିସାବରେ ସେତିକିଠାରୁ କେତେ ବେଶି ଧନ ଖରଚ କରୁଛନ୍ତି, ଚନ୍ଦ୍ର ଚାରିପାଖରେ ମଣିଷକୁ ବୁଲାଇବାକୁ ଜାହାଜ ପ୍ରମାଣେ ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରୁଛନ୍ତି, ଯୁଦ୍ଧ ସାହାଯ୍ୟ ବାବତରେ କେତେ ଦେଶର ଅଣ୍ଟିରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଅଜାଡ଼ି ଦେଇ ଆସୁଛନ୍ତି, ସାମରିକ ଖରଚରେ ଅର୍ବୁଦ ଲଗାଉଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଯେଉଁଠି ସେମାନଙ୍କର ନିଜର ଅର୍ଥନୈତିକ ଓ ରାଜନୀତିକ ପ୍ରଭାବଗତ ସ୍ୱାର୍ଥମାନ ରହିଛି, ସେମାନେ ସେଇଠି ସାଧାରଣତଃ ଏସବୁ ଖରଚ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଜାତିସଂଘ ଜରିଆରେ ଶତକଡ଼ା ଏକଭାଗ ମଧ୍ୟ ଦେବାକୁ ରାଜି ହୋଇ ପାରୁନାହାନ୍ତି ।

ଏପରି ଏକ ଅର୍ଥନୈତିକ ସ୍ୱାର୍ଥନୀତି ପଛରେ ପୁରୁଣା ବ୍ୟାଧିଗୁଡ଼ାକର କେତେ କେତେ ଦୂରାଗ୍ରହ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ଓ ମଣିଷର ଦୃଷ୍ଟିକୁ ବ୍ୟାଧିତ କରି ରଖିଛନ୍ତି । ପୃଥିବୀରେ ସ୍କୁଲ ନାହିଁ, ସ୍କୁଲ ହେବ; ଅନ୍ନ ନାହିଁ, ଅନ୍ନର ଉତ୍ପାଦନ ବଢ଼ିବ; ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟ ନାହିଁ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବ, ପୃଥିବୀରେ କୋଟି କୋଟି ମଣିଷ ଆପଣାର ସ୍ଥାନୀୟ ସଂସାରଟି ମଧ୍ୟରେ ହିଁ କୂପମଣ୍ଡୁକ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ଏକ ବିଶ୍ୱପ୍ରତିବେଶ ମଧ୍ୟକୁ ସେମାନଙ୍କର ଝରକା ଗୁଡ଼ାକୁ ଖୋଲି ଦିଆଯିବ - ସଂସାରରେ ପଇସା ଅଛି, ମାତ୍ର ଏସବୁ ଲାଗି ପଇସା ଖରଚ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ବିଜ୍ଞାନର ଅକଳନୀୟ ଅଗ୍ରଗତି ସତ୍ତ୍ୱେ କୋଟି କୋଟି ମଣିଷ ତଥାପି ଭବିଷ୍ୟ ଉପରେ ଭରସା ରଖି ପାରୁନାହାନ୍ତି । ଏହି ଅର୍ଥନୀତି କେତେ ଦିନ ଚାଲିବ ? ଏହି ଅର୍ଥନୀତି ପୃଥିବୀର କୁବେରମାନଙ୍କୁ ହୁଏତ ଭାରି ସୁହାଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୃଥିବୀର କୋଟି କୋଟି ଆଲୋକଆଣ ମଣିଷ ଏହାକୁ କେତେଦିନ ସହିକରି ପଡ଼ିରହିବେ ?

କୁବେରମାନେ ଏଣିକି ସମସ୍ତଙ୍କର ସାଙ୍ଗକୁ ଆସନ୍ତୁ, ସମସ୍ତଙ୍କ ଭାଗ୍ୟରେ ଭାଗୀ ହୁଅନ୍ତୁ, ଅର୍ଥନୀତିକୁ କୌଣସି ଦେଶ ବା ଅଞ୍ଚଳ ବା ରାଜନୀତିକ ବାଦ ଭିତରେ ଆବଦ୍ଧ କରି ନ ରଖି ତାକୁ ବିଶ୍ୱମଣିଷର କଲ୍ୟାଣ ଲାଗି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉ, ଏହାହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀର ଆହ୍ୱାନ । କୁବେରମାନେ ଆଉ ଆପଣାର ଅଲଗା ସାହୀ ନ ଗଢ଼ି ଏହି ଆହ୍ୱାନଟିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଅନ୍ତୁ ।

ତା ୨୨.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ
ବୁଧବାର

ମନିଟରି ଶାନ୍ତି

ଅଳ୍ପଦିନ ତଳେ ଆମେରିକାର ଦୁର୍ଦ୍ଧର୍ଷ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ମିଶର ଏବଂ ଇସ୍ରାଏଲ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସିନାଇ ଚୁକ୍ତିର କଳ୍ପନା କରାଗଲା ଏବଂ ଏକ ଔପଚାରିକ ଉତ୍ସବରେ ଇଉରୋପର ଜେନେଭାଠାରେ ଯେଉଁଟି ଉପରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରାଗଲା, ତାହା ଅନୁସାରେ ସିନାଇ ମାଳଭୂମିରେ ବିବଦମାନ ଦୁଇପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆମେରିକା ମନିଟର ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ବୋଲି ଠିକ୍ ହୋଇଛି । ଆଗେ କ୍ଲାସରେ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି ଯେମିତି ଜଣେ ଜଣେ ମନିଟର ରହୁଥିଲେ, ଆମେରିକା ସେହିପରି ଦ୍ୱୟୋର୍ମଧ୍ୟେ ମନିଟର ରହି ଶାନ୍ତିର ପହରା ଦେବ ।

ଏହି ମନିଟରି ବାହିନୀରେ ଦୁଇଶହ ଜଣ ଟେକ୍‌ନିସିଆନ୍ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ରହିବେ । ସୈନ୍ୟ ନୁହନ୍ତି, ଟେକ୍‌ନିସିଆନ୍ ରହିବେ । ଏମାନଙ୍କ ହାତରେ ଏପରି ଅତି କୁଶଳ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ରହିବ, ଯାହାଫଳରେ କି ମିଶର ତରଫରୁ ଆଉ ଥରେ ସକ୍ରିୟ ଆକ୍ରମଣର ଏତେ ଟିକିଏ ଖୁଡ଼୍‌ଖାଡ଼୍ ଶୁଣାଯିବା ମାତ୍ରକେ, ସେମାନେ ଇସ୍ରାଏଲକୁ ସେ ବିଷୟରେ ଆବଶ୍ୟକ ସମ୍ବାଦଟି ଆଣି ଯୋଗାଇ ଦେଇପାରିବେ । ଏବେ ଆମେରିକାର ପ୍ରତିନିଧି –ସଭାରେ ସକଳ ସଂଶୟ ମୋଚନ କରାଇ ହେନରି କିସିଞ୍ଜର ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିଟିକୁ ପାଶ୍ କରାଇ ନେଇଛନ୍ତି । ଆମେରିକାର ଖରଚରେ ହିଁ ସିନାଇର ସୀମାରେ ଏହି ମନିଟରମାନଙ୍କୁ ମୁତୟନ କରାଯିବ, ଏଥିରେ କେବଳ ଆମେରିକାନ ମନିଟରମାନଙ୍କୁ ହିଁ ମୁତୟନ କରାଯିବ, ସେମାନଙ୍କର ଖୋରାକ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ଯନ୍ତ୍ରସରଞ୍ଜାମ ଆମେରିକା ଖରଚରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବ ।

ଏମାନେ ଶାନ୍ତିର ପହରା ଦେବେ, କେବଳ ଶାନ୍ତିଭଙ୍ଗର ସମ୍ବାଦଟିକୁ ଜଣାଇ ଦେବାକୁ ରହିବେ । ସ୍ୱୟଂ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଯୁଦ୍ଧରେ ଭାଗ ନେବେ ନାହିଁ । କୌଣସି ପ୍ରକାର ପକ୍ଷରକ୍ଷା କରିବେ ନାହିଁ । ଏତେସବୁ ସାବଧାନତା ସତ୍ତ୍ୱେ ତଥାପି ଯଦି ଦୁଇପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ସାମରିକ ସଂଘର୍ଷ ଲାଗିଯାଏ, ତେବେ ସେମାନେ ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ଭାଗ ନେବେ ନାହିଁ, ସେଠାରୁ ଡେରା ଉଠାଇ ପଳାଇ ଆସିବେ । ଯଦି ଇସ୍ରାଏଲ ଅଥବା ମିଶର କୌଣସି ପକ୍ଷ ଅବସ୍ଥାଚକ୍ରରେ ପଡ଼ି କିମ୍ବା ଅବସ୍ଥାଚକ୍ରର ସୁବିଧା ନେଇ ଏହି ମନିଟରମାନଙ୍କ ଉପରେ ହିଁ ଆକ୍ରମଣ କରେ ଅଥବା ସେମାନଙ୍କର କୌଣସି କ୍ଷତି କରିବାକୁ ଆସେ, ତେବେ ମନିଟରମାନେ ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ କ'ଣ କରିବେ, ଚୁକ୍ତିରେ ବା ପ୍ରତିନିଧିସଭାର ଆଲୋଚନା ଭିତରେ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି କୁହାହୋଇ ନାହିଁ । ସେମାନେ କ'ଣ ଆତ୍ମରକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି ଅସ୍ତ୍ରର ବ୍ୟବହାର କରିବେ ଏବଂ ଏପରି କରି

ସେମାନେ ଇଚ୍ଛା ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏ ପକ୍ଷ ବା ସେ ପକ୍ଷକୁ ଟାଣିହୋଇ ଆସିବେ ନାହିଁ ତ ? ଅର୍ଥାତ୍ ଏହିପରି ଭାବରେ ଏକ ଅଶୀତକ ଯୁଦ୍ଧ ଭିତରେ ଲିପ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିବେ ନାହିଁ ତ ? ସେତେବେଳେ ମନିଟରମାନଙ୍କ ମନିଟରିକୁ ପୃଥିବୀ ପ୍ରକୃତରେ କେଉଁ ଅର୍ଥରେ ଗ୍ରହଣ କରିବ ?

ମନିଟରମାନେ ଅସ୍ତ୍ରଧାରଣ କରିବେ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ଆମେରିକା ମିଶର ଓ ଇସ୍ରାଏଲ ଉଭୟ ପକ୍ଷକୁ ତୁଣ୍ଡ ବାନ୍ଧି ହୋଇଗଲା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବ, ମୁଖ୍ୟତଃ ଅସ୍ତ୍ରସାହାଯ୍ୟ ଦେବ । ଉଭୟ ପକ୍ଷକୁ ପାଦର ଆଙ୍ଗୁଠିଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମୁଣ୍ଡର ସୁଲ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅସ୍ତ୍ରାଳଙ୍କାରରେ ଭୂଷିତ କରିଦେବ । ସେମାନେ ମନବୋଧ କରି ଅସ୍ତ୍ର ପାଇବେ ଓ କଥା ମାନି ଶାନ୍ତ ହୋଇ ରହିବେ । ଏତେ ଏତେ ଅସ୍ତ୍ର ପାଇଲେ ବୋଲି ଖୁସି ହେବେ, ନିଜକୁ ନିରାପଦ ବୋଲି ମଣିବେ, କିନ୍ତୁ ସେହି ଅସ୍ତ୍ରକୁ ବ୍ୟବହାର କରିବାର ନାଆଁ ବି ଧରିବେ ନାହିଁ । ଅବିବେକୀ ହୋଇ କେବେହେଲେ ମନିଟରମାନଙ୍କୁ ବା ମନିଟର ଦେଶକୁ ବଦନାମ କରିବାକୁ ମନ କରିବେ ନାହିଁ । ଏଗୁଡ଼ାକ କ'ଣ ଆମେରିକା ସରକାର ପ୍ରକୃତରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି ? ଇସ୍ରାଏଲ ବା ମିଶର ସରକାରମାନଙ୍କର କ'ଣ ଆପଣାର ଆଚାର ବିଷୟରେ ସତକୁ ସତ ଏତିକି ବିଶ୍ୱାସ ରହିଛି ?

କିନ୍ତୁ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟରେ ଏହି ପ୍ରକାରର ଏକ ମନିଟରି ଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିବାକୁ ଯାଇ ପୃଥିବୀର ମନିଟରମାନେ ଉଭୟ ପକ୍ଷର ହାତରେ ଆଧୁନିକ କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ରମାନ ଧରାଇଦେଇ ସାରିଲେଣି ବା ଧରାଇ ଦେବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି । ସିରିଆ ହାତରେ ଯେଉଁସବୁ କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ରହିଛି, ୧୭୫ ମାଇଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ପାରିବାଲାଗି ତାହାର ଶକ୍ତି ରହିଛି ଏବଂ ଇସ୍ରାଏଲ ଆମେରିକା ତରଫରୁ ଏବେ ଯେଉଁ ପେର୍ସିଂ କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ରମାନ ପାଇବ, ତାହା ମିଶିରର କାଇରୋ ଏବଂ ଆସ୍ୱାନ୍ ନଦୀବନ୍ଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ନିକ୍ଷିପ୍ତ ହୋଇ ସବୁ ନଷ୍ଟ କରିଦେଇପାରିବ । ଏଣେ ପୂର୍ବପଟେ ସିରିଆ ଓ ଜର୍ଡ଼ାନର ରାଜଧାନୀ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାଇପାରିବ, ଏପରିକି ଇରାକ୍ ଏବଂ ସାଉଦି ଆରବର କେତେକ ଅଞ୍ଚଳକୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ପର୍ଶ କରିପାରିବ । ଏହିସବୁ କ୍ଷେପଣାସ୍ତ୍ର ଆଣବିକ ବିସ୍ଫୋଟକମାନେ ବୋହି ନେଇଯିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବେ ଏବଂ ଏସବୁ ଆୟୋଜନ କ'ଣ ଶାନ୍ତିର ବିଧାୟକ ହେବ ନା ସଂଘର୍ଷ ଲାଗି ନୂତନ ତପ୍ତତା ଆଣି ଯୋଗାଇ ଦେବ ? ବିଶେଷଜ୍ଞମାନଙ୍କର ହିସାବରୁ ଜଣାପଡୁଛି, ଆମେରିକା ସରକାର ସିନାଇ ଚୁକ୍ତି ଫଳରେ ଇସ୍ରାଏଲକୁ ଯେଉଁ ସମରସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ, ଇସ୍ରାଏଲରେ ମୁଣ୍ଡପିଛା ତାହାର ଭାଗ ୧୦୦୦ ଡଲାର ପଡ଼ିବ ।

ଆପଣାର ସ୍ଥାୟୀ ବାସ ନ ଥିବା ନିର୍ଯାତିତ ଇହୁଦୀ ଜାତି ଲାଗି ଗୋଟିଏ

ବାସଭୂମି ଯୋଗାଇ ଦେବା ଲାଗି ଜାତିସଂଘରେ ଇସ୍ରାଏଲ ଦେଶର ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଓ ତାହାକୁ ବିଶ୍ୱର ସମର୍ଥନ ମିଳିଥିଲା । ବହିଃସାହାଯ୍ୟ ଏବଂ ବହିଃପ୍ରରୋଚନାର ଭଉଁରୀ ଭିତରେ ପଡ଼ି ତାହା ଏହା ଭିତରେ ଏକ ବିଶ୍ୱସମସ୍ୟାରେ ପରିଣତ ହେଲାଣି ଏବଂ ସେହି ସମସ୍ୟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ହୁଏତ ଜାତିସଂଘର ମଧ୍ୟ ଆଉ କୌଣସି ସାମର୍ଥ୍ୟ ନାହିଁ ।

ତା ୨୫.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ
ଶନିବାର

ନୀରବ ବିପ୍ଳବ

ଏହିବର୍ଷ ଜୁଲାଇ ଶେଷ ସପ୍ତାହରେ ପଶ୍ଚିମ ଆଫ୍ରିକାର ନାଇଜିରିଆରେ ଯେଉଁ ଶାସନ ବଦଳ ଘଟିଲା, ତାହାକୁ ସେହି ଦେଶର ନାନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ନୀରବ ବିପ୍ଳବ ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି । ସେତେବେଳେ ନାଇଜିରିଆର ତତ୍କାଳୀନ ସାମରିକ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଜେନେରାଲ ୟାକୁବ ଗାଓ୍ୱନ୍ ଆଫ୍ରିକା ଐକ୍ୟ ସଂଗଠନର ଏକ ଶୀର୍ଷ-ସମ୍ମିଳନୀରେ ଯୋଗ ଦେବାଲାଗି କାମ୍ପାଲା ଯାଇଥିଲେ । ସେତିକିବେଳେ ତାଙ୍କ ଦେଶରେ ତାଙ୍କରି ଅନୁପସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କ ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ଅନ୍ୟ ନେତାମାନେ ତାଙ୍କୁ କ୍ଷମତାଚ୍ୟୁତ କରାଇଲେ ଏବଂ ବ୍ରିଗାଡ଼ିଅର ମୁରିତାଲା ରାମାତ୍ ମହମ୍ମଦ ନାଇଜିରିଆର ଶାସନମୁଖ୍ୟ ରୂପେ ଆପଣାକୁ ଅଧିଷ୍ଠିତ କରାଇଲେ ।

ଦଶବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ନାଇଜିରିଆରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନ ଚାଲୁଥିଲା, ଆଫ୍ରିକାରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନର ନମୁନା ରୂପେ ସମସ୍ତେ ନାଇଜିରିଆକୁ ହିଁ ଅଙ୍ଗୁଳି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ କରି ଦେଖାଇଦେଇ ପାରୁଥିଲେ ଓ ତାହାକୁ ହିଁ ଆଫ୍ରିକାର ବୃହତ୍ତମ ଗଣତନ୍ତ୍ର ବୋଲି କହୁଥିଲେ । ସେଠାରେ ସଂଘୀୟ ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ବ୍ୟବସ୍ଥା ପ୍ରଚଳିତ ଥିଲା, ଦୁଇଟିଦଳ ମିଶି ମିଳିତ ଭାବରେ ସରକାର ଗଢ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ବିରୋଧୀ ଦଳଟି ମଧ୍ୟ ଏକ ବଳିଷ୍ଠ ପକ୍ଷ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ମତ ପ୍ରକାଶ କରିବାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ରହିଥିଲା ।

୧୯୬୬ ମସିହା ଜାନୁଆରୀ ମାସରେ ନାଇଜେରିଆରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଅବସାନ ଘଟିଲା । ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ଜଣେ ସେନାପତି ଦେଶର ତରୁଣ ସାମରିକ ଅଫିସରମାନଙ୍କର ସମର୍ଥନ ପାଇ ଶାସନକୁ ଆସିଲେ । କୁଶାସନ, ଅପାରଗତା ଓ ଦୁର୍ନୀତିଗ୍ରସ୍ତତା ହେତୁ ଗଣତନ୍ତ୍ରୀ ଶାସକମାନେ ଏହିପରି ଏକ ବିପର୍ଯ୍ୟୟ ଭୋଗିଲେ । ତେଣୁ ନାଇଜିରିଆର ଲୋକସାଧାରଣ ମଧ୍ୟ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନଟିକୁ ମୋଟାମୋଟି ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇଥିଲେ । ମାତ୍ର ସାମରିକ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ମୋଟେ ଛଅଟି ମାସ ଆସନରେ ରହିପାରିଲେ ଏବଂ ତାଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରି ଆଉ ଏକ ସତ୍ତାବଦଳ ଘଟାଇ ଜେନେରାଲ ଗଓ୍ୱନ ଗାଦୀକୁ ଆସିଲେ ।

ଦୁଇଜଣ ଯାକ ସାମରିକ ଶାସନକର୍ତ୍ତା ଦେଶରେ ଯଥାକ୍ରମେ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ସୁଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବ ବୋଲି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଥିଲେ । ଜେନେରାଲ ଗଓ୍ୱନ ତ ପାଦେ ଆଗକୁ ଯାଇ ଅତି ଶୀଘ୍ର ଏକ ନୂତନ ସମ୍ବିଧାନର ପ୍ରଣୟନ ପାଇଁ ଦେଶର ରାଜନୀତିକ ନେତାମାନଙ୍କର ଗୋଟିଏ ସମ୍ମିଳନୀ ଡକାଇବେ ଓ ସେହିମାନଙ୍କର ସୁପାରିଶ ଅନୁସାରେ ନାଇଜିରିଆ ସାମରିକ ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ଶାସନରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ପୁନର୍ବାର ସ୍ଥାୟୀ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଫେରିଯିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା ବି କରିଦେଇଥିଲେ ।

ତା'ପରେ ନାଇଜିରିଆରେ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଲା । ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦେଶ ବାୟାଫ୍ରା ଦେଶରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ଯିବା ଲାଗି ବିଦ୍ରୋହ ଘୋଷଣା କଲା । ତେଣୁ ସବୁଯାକ ଧ୍ୟାନ ତାହାକୁ ନେଇ ହିଁ କେନ୍ଦ୍ରିତ ହୋଇ ରହିଲା । ୧୯୭୦ ମସିହାରେ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ଶେଷ ହେଲା, ମାତ୍ର ଜେନେରାଲ ଗଓ୍ୱାନ ଆଉ ଅନ୍ୟ କାହାରିକୁ ଶାସନର କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତରିତ କରିବାର ମିଜାଜରେ ହିଁ ନ ଥିଲେ । ଗୋଟିଏ ରେଡ଼ିଓ ଘୋଷଣାରେ ଛଅବର୍ଷ ପରେ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୭୬ ମସିହାରେ ଯାଇ ସେ କ୍ଷମତାରୁ ଅପସରି ଯିବେ ବୋଲି ଦେଶବାସୀଙ୍କୁ ଜଣାଇଥିଲେ ।

ମାତ୍ର ଛଅବର୍ଷର ମିଆଦଟି ପୂରିବାର ଦୁଇବର୍ଷ ପୂର୍ବରୁ ସିଏ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଘୋଷଣାରେ ତାଙ୍କର ପୂର୍ବ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିଟିକୁ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟାହାର କରି ନେଇଥିଲେ । କ୍ଷମତା ଅନେକ ସମୟରେ କ୍ଷମତାସୀନମାନଙ୍କୁ ଏହିଭଳି ବାଉଳା କରିଦିଏ । ସିଏ କହିଥିଲେ ଯେ, ଦେଶରେ ରାଜନୀତିକ ନେତାମାନଙ୍କର ଯଥେଷ୍ଟ ସଦ୍‌ବୁଦ୍ଧି ନହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଏ ସ୍ୱୟଂ ଶାସନର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପଦରେ ରହିବେ । ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ସାମରିକ ଶାସନର ଅବସାନ ତାଙ୍କର ତଥାପି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ରହିବ ସତ, ମାତ୍ର ଠିକ୍ କେବେ ଏସବୁ ପ୍ରକୃତରେ ସମ୍ଭବ ହେବ, ସେ ସେହି ବିଷୟରେ କିଛି କହିପାରିବ ନାହିଁ । ଜେନେରାଲ ଗଓ୍ୱନ୍ ନିଜ ହାତରେ ଯେ ନିଜର ଗାଡ଼ଟିକୁ ଖୋଳିଦେଲେ, ନାଇଜିରିଆର ଜାଣିବା ଶୁଣିବା ଲୋକେ ତାଙ୍କର ଏହି ଘୋଷଣା ପରେ ସେହି ଆଶଙ୍କାଟିକୁ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେ ।

ସେହି ସୈନ୍ୟବାହିନୀରୁ ହିଁ ଗଓ୍ୱାନଙ୍କ ଲାଗି ବାଣ ସଜଡ଼ା ହେଲା, ସିଏ କାମ୍ପାଲାଠାରେ ଆଫ୍ରିକାର ନେତୃ - ସମ୍ମିଳନୀରେ ନାଇଜିରିଆର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥିବା ସମୟରେ ନିଜ ଦେଶରେ ନିଜର ପଦଟିକୁ ହରାଇଲେ ଓ ବିଦେଶରେ ହିଁ ଆଶ୍ରୟପ୍ରାର୍ଥୀ ହେଲେ । ନାଇଜିରିଆର ଭବିଷ୍ୟକାମୀ ନାଗରିକ ଆଗରେ ତାଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୃଶ୍ୟ ଅଭିନୀତ ହୋଇଗଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣି କ'ଣ ହେବ ? ସମଗ୍ର ଦେଶ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ପୁନର୍ବାର ଫେରି ଆସିବା ଲାଗି ପ୍ରାୟ ଅସ୍ଥିର ହୋଇ ଉଠିଲାଣି । ମୁରିତାଲା ମହମ୍ମଦଙ୍କ ନୂତନ ସାମରିକ ସରକାର ଆପଣାର ନୀତିଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କୌଣସି ସ୍ପଷ୍ଟ ବୟାନ ଦେଇନାହାନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଶାସନାଧିକାରରେ ରହିଥିବା ସୈନିକ ଅଫିସରମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଏପରି କେତେଜଣ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ କି ଦେଶରେ ପୁଣି ଅସାମରିକ ଶାସନବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସପକ୍ଷରେ ମତ ଦେଉଛନ୍ତି । ସାମରିକ ଶାସକମାନେ ଜନମତ ଓ ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଇଚ୍ଛାକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ଯେପରି ଅଧିକ କାଳଲାଗି କ୍ଷମତାକୁ କାମୁଡ଼ି ନ ରହନ୍ତି, ସେମାନେ ସେହି ବିଷୟରେ ସତର୍କବାଣୀ ବି ଶୁଣାଉଛନ୍ତି । କେହି କେହି ଅନୁମାନ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ପୂର୍ବରୁ ରହିଥିବା ଓ ଏବେ ଅଚଳ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ରାଜନୀତିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକର ପରିବର୍ତ୍ତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶରେ ନୂତନ ରାଜନୀତିକ କେତୋଟି ଦଳର ଗଠନ ଲାଗି ପରିସର ସୃଷ୍ଟି କରାଯିବ, ଯେଉଁମାନେ କି ସମଗ୍ର ଦେଶର ଏକତାକୁ ହିଁ ମୂଳପିଣ୍ଡ ବୋଲି ମାନୁଥିବେ, ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ଥାନୀୟ ଓ ସଂକୀର୍ଣ୍ଣ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଅନୁରକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ପରସ୍ପରଠାରୁ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନଥିବେ ।

ପ୍ରାୟ ସମଗ୍ର ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସାମରିକ ଓ ଏକଛତ୍ର ଶାସନର ଝଣ୍ଡା ଉଡୁଛି, ପ୍ରୟୋଜନ ପଡ଼ିବା ପୂର୍ବରୁ ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟରେ ହିଁ ରାଜନୀତିକ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ଖୋଜାଯାଉଛି । ଦକ୍ଷିଣରେ ଆଙ୍ଗୋଲାଠାରୁ ଉତ୍ତରରେ ଇରିତ୍ରିଆ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ସବୁଠାରେ ଏହି ନାଟକଟି ହିଁ ଅଭିନୀତ ହେଉଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇବା । ଦଶବର୍ଷ ତଳେ ନାଇଜିରିଆ ଆଫ୍ରିକାରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଏକ ନମୁନା ହୋଇଥିଲା । ଦଶବର୍ଷ ପରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ମହାଦେଶଟିରେ ପୁଣି ଏକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ହୋଇ ରହିବାର ସାହସ କରିପାରିବ କି ?

ତା ୨୬.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ
ରବିବାର

ନିଃସହାୟ ସାହାରା

ଗତକାଲି ଜାତିସଂଘ ସେକ୍ରେଟାରୀ ଜେନେରାଲ କୁର୍ଟ ଭାଲ୍ଡ୍‌ହାଇମ୍ ସ୍ପେନ୍ ଅଧିକୃତ ସାହାରା ଅଞ୍ଚଳର ମାଲିକାନା ସମ୍ପର୍କରେ ମରୋକ୍‌କୋ ଓ ସ୍ପେନ୍ ମଧ୍ୟରେ ଲାଗି ରହିଥିବା ବିବାଦ ସମାଧାନ କରିବାକୁ ମରୋକ୍‌କୋର ରାଜା ହାସାନ୍‌ଙ୍କ ସହ ସାକ୍ଷାତ କରିଛନ୍ତି । ଏହାପରେ ସେ ସ୍ପେନ୍, ଆଲଜେରିଆ ଓ ମରିଟାନିଆ ଗସ୍ତରେ ଯିବେ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଖବର ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଜଣାଯାଇଛି ଯେ, ଆଜି ମରକ୍‌କୋରୁ ସାଢ଼େ ୩ ଲକ୍ଷ ଲୋକଙ୍କର ଏକ ପଟୁଆର ସ୍ପେନ୍ ଅଧିକୃତ ସାହାରା ଅଭିମୁଖେ ଯାତ୍ରା ଆରମ୍ଭ କରିବ ।

ସାହାରା ମରୁଭୂମି ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ନିଃସହାୟ ମରୁଭୂମି ବୋଲି ଆମେ ସମସ୍ତେ ଆଗେ ଭୂଗୋଳ ବହିରେ ପଢ଼ି ଆସିଥିଲୁ । ସେଠାରେ ଜନ ପ୍ରାଣୀ କେହି ନାହାନ୍ତି, ହଜାର ହଜାର ମାଇଲ ଅତିକ୍ରମ କରିଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ସେଠି ହୁଏତ ଗୋଟିଏ ହେଲେ

ଜନବସତି ଦେଖିବାକୁ ମିଳେ ନାହିଁ ବୋଲି ଆମେ କେଡ଼େ କୌତୁହଳ ସହିତ ବହିରୁ ଜାଣୁଥିଲୁ । କିନ୍ତୁ ସେହି ସାହାରା ବିଷୟରେ ଦେଶ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ କଜିଆ ଲାଗିବ ଓ ସେହି କଜିଆ ପୁଣି ବିଚାରଲାଗି ଜାତିସଂଘର ବୈଠକରେ ଯାଇ ହାବୁଡ଼ିବ ବୋଲି କିଏ କେବେ କଳ୍ପନା କରିଥିଲା ?

ଇଉରୋପର ବିଭିନ୍ନ ଦେଶ ଯେତେବେଳେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରି ଆଫ୍ରିକା ଭିତରକୁ ମାଡ଼ି ଆସିଲେ, ସେତେବେଳେ ସାହାରା ମରୁଭୂମିକୁ ସେମାନେ ଆତ୍ମସାତ୍ କରିବାର ସୁଯୋଗଟି ମଧ୍ୟ କଦାପି ବାଦ ଦେଇ ନ ଥିଲେ । ସେମାନେ ସାହାରା ମରୁଭୂମିକୁ ଆପଣା ଭିତରେ ବାଣ୍ଟିକୁଣ୍ଟି ଭାଗକରି ନେଇଥିଲେ । ବାଲି ଉପରେ ସିଧା ଗାରକାଟି ସେମାନେ ଏଠି ସାମ୍ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସୀମା ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରି ଦେଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସାହାରା ମରୁଭୂମିରେ ପରସ୍ପରଠାରୁ ବିଭକ୍ତ ଓ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ କେତୋଟି ଜନଗୋଷ୍ଠୀ ଆପଣା ଆପଣାର ନିବୁଜ ରାଜନୀତିହୀନ ଏକାନ୍ତ ଜୀବନଟିକୁ ଯାପନ କରୁଥିଲେ ସତ, ମାତ୍ର ଆଧୁନିକ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଥାପନା ସେମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୁଏତ ବିଶେଷ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବିଚଳିତ ହୋଇନଥିଲା ଅଥବା ସେମାନେ ନିଜେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ବାଲିଭୂଇଁକୁ ନେଇ ଏହି ସାମାଜ୍ର୍ୟ ଥାପନା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରାୟ ଆଦୌ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବିଚଳିତ ହୋଇ ନ ଥିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପନିବେଶବାଦର ସମାପ୍ତି ଘଟିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଗତ ଦଶ ଦୁଇଦଶ ବର୍ଷ ହେଲା ସାହାରା ମଧ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହି ମରୁଭୂମିର ଯେଉଁ ବୃହତ୍ତର ଅଂଶଟି ଫ୍ରାନ୍‌ସ୍‌ର ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ରହିଥିଲା, ସେଇଟି କେତେବର୍ଷ ଆଗରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇସାରିଛି । ସାହାରାର ଯେଉଁ ଅଂଶଟି ସ୍ପେନ୍ ଅଧୀନରେ ରହିଥିଲା ସେଇଟିକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯିବା ପୂର୍ବରୁ ଏବେ ସେଠାରେ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବିବାଦର ସୂତ୍ରପାତ ହୋଇଛି । ସ୍ପେନ୍ କହୁଛି ତା'ର ସେହି ସାମ୍ରାଜ୍ୟଅଂଶଟିକୁ ସେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶରେ ପରିଣତ କରିଦେବ, ଆଫ୍ରିକାର କେତେକ ସଦ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶରେ ଉପନିବେଶକାଳୀନ ପ୍ରଭୁରାଜ୍ୟର ସ୍ୱାର୍ଥମାନ ଯେପରି ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିବାର ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି, ଅଧିକୃତ ସାହାରାକୁ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ କରିଦେଇ ଗଲେ ହୁଏତ ସେହିପରି କିଛି ସ୍ୱାର୍ଥ ତଥାପି ସଂରକ୍ଷିତ ହୋଇ ରହିବ ବୋଲି ସ୍ପେନ୍ ଏକ ଆଶାପୋଷଣ କରୁଛି ।

ମାତ୍ର ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାର ଉତ୍ତର ପଟକୁ ଥିବା ମରାକ୍‌କୋ ଦେଶ ଏହି ଯୋଜନାଟିକୁ ଆଦୌ ସ୍ୱୀକାର କରୁନାହିଁ । ମରକକୋ ହେଉଛି ମଘରିବ୍ ଅର୍ଥାତ୍ ମୁସଲମାନମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକଦା ବିଜିତ ଉତ୍ତର ଆଫ୍ରିକାର ଗୋଟିଏ ପୋଖତ ଦେଶ ।

ଗତ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଫରାସୀ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଏକ ଉପନିବେଶ ହୋଇ ରହିବା ପରେ ତାହା ଏବେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜତନ୍ତ୍ରରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି । ଏକଦା ଏହି ମରକ୍‌କୋରୁ ହିଁ ବିଜୟଗର୍ବୀ ମୁର୍‌ମାନେ ଜିବ୍ରାଲ୍‌ଟର୍ ଡେଇଁ ସ୍ପେନ୍ ଭିତରକୁ ପଶିଯାଇଥିଲେ ଓ କିଛି ଦିନ ଲାଗି ସ୍ପେନର ବିଜେତା ମଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ । ମରକ୍‌କୋର ସ୍ୱାଭିମାନ ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଆପଣାକୁ ଅତୀତର ସେହି ହୃଷ୍ଟକାରୀ ସ୍ମୃତିଗୁଡ଼ିକର କବଳରୁ ତଥାପି ମୁକ୍ତକରି ପାରିନଥିବ । ତେଣୁ ବଡ଼ ସହଜରେ ବୁଝିହେବ ଯେ ସ୍ପେନ୍ ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାରୁ ହଟିଯିବା ପରେ ସେହି ଭୂଭାଗଟି ମରକ୍‌କୋର ହିଁ ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇ ରହୁ ବୋଲି ମରକ୍‌କୋ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରତ୍ୟାଶା ରଖିବ ।

ମୁସଲମାନ ଧର୍ମ ବନ୍ୟା ପରି ଉତ୍ତର ଆଫ୍ରିକାରେ ମାଡ଼ି ଯାଉଥିବା ସମୟରେ ବର୍ତ୍ତମାନର ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାରେ ବାସ କରୁଥିବା ଏକାଧିକ ଉପଗୋଷ୍ଠୀଙ୍କୁ ଯେ ମୁସଲମାନ ଧର୍ମରେ ଦୀକ୍ଷିତ କରାଇ ଦେଉଥିବ, ଏକଥାଟିକୁ ମଧ୍ୟ ସହଜରେ ବୁଝିହେଉଛି । ତେଣୁ ମରକ୍‌କୋବାସୀ ଓ ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାର ଅଧିବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ପରିମାଣରେ ଏକ ଧର୍ମଗତ ସଦୃଶତା ନିଶ୍ଚୟ ରହିଥିବ । କିନ୍ତୁ ତଥାପି ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଯେ, ଦୁଇ ଭୂଖଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ କେବଳ ଏହି ସାଦୃଶ୍ୟଟିକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ହୁଏତ ଆଉ କୌଣସି ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ଆଦୌ ଦୃଷ୍ଟିଗୋଚର ହେବନାହିଁ । ମାତ୍ର ରାଜନୀତିର ଆଧୁନିକ ଉତ୍ସାହଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ହୋଇ ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରା ଆମର ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବାକୁ ହଜାର ହଜାର ମରକ୍‌କୋବାସୀ ସେହି ଦେଶଟି ମଧ୍ୟକୁ ମାଡ଼ିଯିବା ଲାଗି ସୀମା ଉପରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ମରକ୍‌କୋ ସରକାରଙ୍କ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଆଦେଶରେ ଏହି ମୋର୍ଚ୍ଚାକୁ ସଜ କରାଯାଇନାହିଁ ସତ, ମାତ୍ର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମରକ୍‌କୋର ରାଜଦରବାର ପକ୍ଷରୁ ଏହି ବିଷୟରେ କୌଣସି ଚିନ୍ତା ବା ଦୁଶ୍ଚିନ୍ତା ପ୍ରକଟ କରାଯାଇନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଅଭିଯାନକାରୀମାନଙ୍କ ପଛରେ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ସହାନୁଭୂତି ରହିଛି ଏବଂ ସମ୍ମତି ମଧ୍ୟ ରହିଛି ।

ଏବଂ ଏହିପରି ଏକ ଚକ୍ରାନ୍ତ ବିରୁଦ୍ଧରେ ନ୍ୟାୟର ଦାବି କରି ସ୍ପେନ୍ ଜାତିସଂଘରେ ଫେରାଦ ହୋଇଛି । ତେଣେ ଖୋଦ୍ ସ୍ପେନ୍‌ରେ ବହୁବର୍ଷର ଶାସନପିଣ୍ଡଟା ଫାଟି ଫାଟି ଆସୁଥିବା ବେଳେ ସ୍ପେନ୍ ଲାଗି ଏହି ନୂତନ ସମସ୍ୟାଟି ଯେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ପାଇଁ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଆଗ୍ରହୋଦ୍ଦୀପକ ହୋଇ ରହିବ, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ନିଃସହାୟ ସାହାରା ସ୍ପେନ୍‌କୁ ଆଜି ଆହୁରି ନିଃସହାୟପ୍ରାୟ କରି ଦେଇଥିବା ପରି ମନେ ହେଉଛି ।

ତା ୨୭.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ

ସୋମବାର

ନେପୋଲିଅନଙ୍କ ଦ୍ୱୀପ

ନେପୋଲିଅନ୍ ଫ୍ରାନ୍ସର ସମ୍ରାଟ ଥିଲେ ସତ, ମାତ୍ର ସେ ଫ୍ରାନ୍ସରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିନଥିଲେ । ଫ୍ରାନ୍ସର ଦକ୍ଷିଣରେ ଭୂମଧ୍ୟସାଗର ମଧ୍ୟରେ ଅବସ୍ଥିତ କର୍ସିକା ଦ୍ୱୀପରେ ହିଁ ସେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ସେହି ଦିନଠାରୁ ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କର୍ସିକା ଫ୍ରାନ୍ସର ଅଧୀନ ହୋଇ ରହିଛି । ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ନେପୋଲିଅନ୍ ଭାଗ୍ୟର ସନ୍ଧାନରେ ଫରାସୀ ସୈନ୍ୟବାହିନୀରେ ସୈନ୍ୟ ହୋଇ ରହିବାକୁ ଫ୍ରାନ୍ସ ଯାଇଥିଲେ । ସେହି ଫ୍ରାନ୍ସର ସେ ତଳୁ ଉପରକୁ ଉଠି ଉଠି ଗଲେ, ସେଇଠି ସେ ଫ୍ରାନ୍ସର ସମ୍ରାଟ ହେଲେ, ଫ୍ରାନ୍ସ ସହିତ ଇଂଲଣ୍ଡର ଏକ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରାସ୍ତ ହୋଇ ଦେଶାନ୍ତରିତ ହେଲେ, ଏବଂ ଇତିହାସ ତାଙ୍କୁ ଫ୍ରାନ୍ସର ସମ୍ରାଟ ରୂପେ ହିଁ ଚିହ୍ନି ରଖିଲା । ପୃଥିବୀରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ତାଙ୍କୁ ସେହି ଫ୍ରାନ୍ସର ବୋଲି ହିଁ ଜାଣିଲୁ । କିନ୍ତୁ ଇତିହାସକାରମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ଫ୍ରାନ୍ସର ମହାପ୍ରତାପୀ ସମ୍ରାଟ ହୋଇ ରହିଥିବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ନେପୋଲିଅନ୍ ଜନ୍ମ ଭୂମି କର୍ସିକାକୁ କଦାପି ଭୁଲି ନ ଥିଲେ, ନିଜକୁ ଜଣେ କର୍ସିକାବାସୀ ବୋଲି କହି ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ଏକଥା ବି ସତ ଯେ ଯୁବକ ବୟସରେ କର୍ସିକା ଛାଡ଼ି ଫ୍ରାନ୍ସକୁ ଯିବା ପରେ ତାଙ୍କ ଜୀବନରେ ଆଉ ଥରେ କର୍ସିକା ଦ୍ୱୀପକୁ ଆସିବାର ଭାଗ୍ୟ କେବେହେଲେ ଜୁଟି ନ ଥିଲା ।

ଇତିହାସରେ କର୍ସିକା ହେଉଛି ଏକ ବହୁଧର୍ଷିତ ଦ୍ୱୀପ । ଜଣେ ଗବେଷକଙ୍କର ହିସାବ ଅନୁସାରେ କର୍ସିକାକୁ ଆପଣାର ଇତିହାସରେ ଉଣେଇଶଟି ବିଦେଶୀ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସର୍ବମୋଟ ୩୭ଥର ବିଦ୍ରୋହ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଛି, ଆପଣାର ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଲାଗି ଯୁଝିବାକୁ ପଡ଼ିଛି । ସେହି ଯୁଦ୍ଧ ଏବେ ମଧ୍ୟ ବନ୍ଦ ହୋଇନାହିଁ ।

ପ୍ରାକ୍‌ଐତିହାସିକ ଯୁଗରେ ସମ୍ଭବତଃ ଫୋନେସୀୟମାନେ ହିଁ ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ କରିବା ଲାଗି ପ୍ରଥମେ ବାହାରୁ କର୍ସିକା ଦ୍ୱୀପକୁ ଆସିଥିଲେ, ତା'ପରେ ତୁହାକୁତୁହା ହୋଇ ଏଟ୍ରସ୍କାନ୍‌ମାନେ ଆସିଲେ, ରୋମାନ୍‌ମାନେ ବି ଆସିଲେ । କର୍ସିକା ଏକଦା ବିଜାଣ୍ଟାଇନ୍ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ବି ଅଧୀନ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ତା'ପରେ ପୋପ୍‌ଙ୍କର ଅଧୀନକୁ ଆସିଲା । ଧର୍ମମିଶ୍ରିତ ରାଜନୀତିକ ପ୍ରକୋପ ଦ୍ୱାରା କେତେ ପ୍ରକାରେ ଉତ୍ପୀଡ଼ିତ ହେଲା । ତା'ପରେ ମୁସଲିମ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରସାର - ପର୍ବରେ ତାହା ଆରବମାନଙ୍କ ହାତକୁ ଆସିଲା । ସେଇଠୁଁ ଇତାଲୀର ଦୁଇଟି ନଗରରାଷ୍ଟ୍ର ପିସା ଓ ଜେନୋଆ କର୍ସିକାର ଅଧିକାରୀ ହେଲେ । ଜେନୋଆର ଶାସକମାନେ ଦ୍ୱୀପଟିକୁ ଫ୍ରାନ୍ସ ହାତରେ ବିକିଦେଲେ ଏବଂ ସେହିଦିନଠାରୁ କର୍ସିକା ଫ୍ରାନ୍ସର ଅଧୀନ ବା ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇରହିଲା । ହୁଏତ ଠିକ୍ ଉପନିବେଶ ହୋଇ ରହିଲା ନାହିଁ, ମାତ୍ର ପ୍ରାୟ ବାରିଆଡ଼ ହୋଇ ରହିଲା । ଦୁଇ ମହାଯୁଦ୍ଧର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ

ଇଟାଲୀ କର୍ସିକାକୁ ଆପଣାର ରାଜ୍ୟ ବୋଲି ଦାବି କରି ଆସୁଥିଲା, ୧୯୪୧ରେ ଥରେ ହିଟ୍‌ଲରଙ୍କ ହିମ୍ମତ ପାଇ ମୁସୋଲିନୀଙ୍କ ସୈନ୍ୟମାନେ କର୍ସିକାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବି ଯାଇଥିଲେ ।

ଏମାନେ ସମସ୍ତେ କର୍ସିକାକୁ ଆସିଲେ, ଦ୍ୱୀପଟିକୁ ଅଧିକାର ଓ ଶାସନ କଲେ, ଆପଣା ଭିତରେ ଆଧିପତ୍ୟ ଲାଗି ଯୁଝାଯୁଝି ହେଲେ ଏବଂ ବିକାକିଣା ବି ଲଗାଇଲେ । ମାତ୍ର କର୍ସିକାରେ ଯେ ସେହି ଭୂମିର ସ୍ୱକୀୟ ଅଧିବାସୀମାନେ ରହିଛନ୍ତି, ସେକଥା ହୁଏତ କେହି ହେଲେ ସ୍ୱୀକାର ହିଁ କରୁନଥିଲେ ଏବଂ ଶତାବ୍ଦୀ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ଦ୍ୱୀପବାସୀମାନଙ୍କୁ ସେହି ବିଦେଶାଗତ ଅନଧିକାରୀ ଅନୁପ୍ରବେଶମାନଙ୍କର ଉତ୍ପୀଡ଼ନ ସହିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । କର୍ସିକାର ଅଧିବାସୀଙ୍କ ପରି ଆପଣାର ସ୍ୱାଧୀନତା ସକାଶେ ପୃଥିବୀରେ ଆଉ କେହି ଏତେ ବେଶି ବିଦେଶୀ ଶକ୍ତିଙ୍କ ସହିତ ଏତେ ଦୀର୍ଘକାଳ ଲାଗି ଯେ ଯୁଦ୍ଧ କରିନାହାନ୍ତି, ଇତିହାସ ଆମକୁ ସେହି ସାକ୍ଷ୍ୟ ଦେଇଯାଉଛି ।

ଏବଂ କର୍ସିକାବାସୀ ଲାଗି ସେହି ସଂଗ୍ରାମ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସରିନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ତା'ଭିତରେ ଦୀର୍ଘ ବହୁ ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରତିରୋଧ - ନିଆଁ ନିର୍ବାପିତ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । କର୍ସିକାରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏକ ସ୍ଥାନୀୟ ଗରିଲା ବାହିନୀ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି ଏବଂ ଫରାସୀ ପୋଲିସ ସହିତ ତା'ର ସଂଘର୍ଷ ଅବିରତ ଚାଲିଚି । ଏବେ ଅଳ୍ପଦିନ ତଳେ କର୍ସିକାର ପୂର୍ବ ଉପକୂଳର ଗୋଟିଏ ଗାଆଁରେ ପୋଲିସ ଓ ଗରିଲାମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଖଣ୍ଡଯୁଦ୍ଧରେ ଦୁଇଜଣ ପୋଲିସ ପ୍ରାଣ ହରାଇଛନ୍ତି । ଫ୍ରାନ୍‌ସ ଯେ ବହୁକାଳ ଧରି କର୍ସିକାର ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାର୍ଥଗୁଡ଼ିକୁ ଅବହେଳା କରିଆସିଛି, କର୍ସିକାବାସୀ ସବୁଦିନ ଏହି ଅଭିଯୋଗ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ଆଲଜିରିଆ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବା ପରେ ସେଠାରୁ ଉତ୍ପାଟିତ ହୋଇ ଆସିଥିବା ଫରାସୀ-ଭାଷୀମାନେ କର୍ସିକାକୁ ଆସି କର୍ସିକାବାସୀଙ୍କର ଭୂମିକୁ ଯେ ଅପହରଣ କରି ନେଇଛନ୍ତି, ତାହା କର୍ସିକାବାସୀଙ୍କ ମନରେ ତୀବ୍ର ଅସନ୍ତୋଷର କାରଣ ହୋଇଛି । ଅସନ୍ତୋଷ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି ।

କର୍ସିକାକୁ ଏକ ସ୍ୱୟଂଶାସିତ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ପରିଣତ କରିବା ପାଇଁ ସେଠି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକାଧିକ ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସେଥିମଧ୍ୟରୁ ଗୋଟିଏ ଦଳର ନେତା ଡାକ୍ତର ସିସିଓନିଙ୍କୁ ଉକ୍ତ ଖଣ୍ଡଯୁଦ୍ଧ କରି ତାଙ୍କର ଆଉ କେତେକ ସାଥୀଙ୍କ ସହିତ ଗିରଫକରି ଫ୍ରାନ୍‌ସକୁ ନେଇ ନିଆହୋଇଛି । ସେଠାରେ ତାଙ୍କର ବିଚାର ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ସିସିଓନିଙ୍କୁ ଫାଶୀଦଣ୍ଡ ମିଳିବାର ମଧ୍ୟ ଆଶଙ୍କା ରହିଛି । ଏହାର ପ୍ରତିବାଦ କରି କର୍ସିକାର ଏକାଧିକ ସ୍ଥାନରେ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନମାନ ହୋଇଛି, ତମାମ ଦ୍ୱୀପରେ ଦିନିକିଆ ହରତାଳ ବି ପାଳନ କରାଯାଇଛି । ଏହା ପରେ ଫରାସୀ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅସହଯୋଗ କରାଯିବ ବୋଲି

ଘୋଷଣା କରାଯାଇଛି । ଫରାସୀ କର୍ତ୍ତୃପକ୍ଷଙ୍କୁ ଜଣାଇ ଦିଆଯାଇଛି ଯେ ଡାକ୍ତର ସିସିଓନିଙ୍କୁ ଫାଶୀ ହୁକୁମ ହେଲେ ତାହାର ପ୍ରତିବଦଳ ଅବଶ୍ୟ ନିଆଯିବ । କର୍ସିକାବାସୀ ଉଦ୍ବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଅପେକ୍ଷା କରିରହିଛନ୍ତି ।

ତା ୨୮.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ
ମଙ୍ଗଳବାର

ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ

ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସମାଜର ଉପରିସ୍ଥ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ପରମ୍ପରାକ୍ରମେ ଯେଉଁ ଦୃଷ୍ଟି ରହିଆସିଛି, ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିବାକୁ ହେବ ବୋଲି ଏବେ ବିଚାରଶୀଳ ସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରୁ ଶୁଣାଯାଉଛି । ଉପରକୁ ଭୟ କରିବା ଏବଂ ତଳକୁ ତୁଚ୍ଛଜ୍ଞାନ କରିବା ହେଉଛି ଆମର ପରମ୍ପରା । ଆମ ତଳେ ରହିଥିବା ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ଆମେ ଗୋଡ଼ି ପଥର ବୋଲି ଭାବିବା, ସେମାନଙ୍କୁ ଯାବତୀୟ ପ୍ରକାରେ ନିଜର ନାନା କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କର ଅସହାୟ ଜୀବନକୁ ଅଧିକ ଅସହାୟ ଅଥବା ଖୁବ୍ ବେଶି ହେଲେ ଅଧିକ ନିର୍ଭରଶୀଳ କରି ରଖିବା, ଏହାହିଁ ଆମର ଯୁଗଯୁଗର ଅଭ୍ୟାସ ହୋଇଆସିଛି । ଆମର ରାଜନୀତି ଏବଂ ସମାଜନୀତି ପ୍ରଧାନତଃ ଏହି ଅଭ୍ୟାସଟିର ଅଧୀନ ହୋଇ ରହି ଆସିଛି ।

ତେଣୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦରକାର । ଏକ ପ୍ରଗତିକାମୀ ଭବିଷ୍ୟକାମୀ ସମାଜରେ ଆପଣାର ଭୂମିକାଗୁଡ଼ିକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବାକୁ ହେଲେ, ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଶୁ ଦରକାର । ଆମେ ହୁଏତ ଏକଦା ଭାବି ଆସୁଥିଲୁ ଯେ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେଖାଇ ଆମେ ଅସହାୟକୁ ଆମ ସାଙ୍ଗକୁ ନେଇ ଆସି ପାରିବା । ଯେଉଁମାନେ ଭିତରେ ଆପଣାର ଦୃଷ୍ଟିରେ ସେହି ପୁରୁଣା ଢଙ୍ଗର ହୋଇ ରହିଥିବେ, ସେମାନେ ଉପରେ ପାଞ୍ଚଟା ମୁଖ ଓ ପନ୍ଦରଟା ହାତରେ ବଦାନ୍ୟତା ଦେଖାଇଲେ ଓ ଅନୁଗ୍ରହ କଲେ ପଛରେ ପଡ଼ି ରହିଥିବା ମଣିଷ ଆମର ସମକକ୍ଷ ଓ ସମଭାଗୀ ହୋଇ ବାହାରି ଆସି ପାରିବ ବୋଲି ଦିନେ ଆମେ ହୁଏତ କେତେ କ'ଣ ଉତ୍ସାହ ଦେଖାଉଥିଲୁ । ଅନୁଗ୍ରହ ଦ୍ୱାରା ଯେ କାମ ଚଳିବ ନାହିଁ, ଗତ କେତେଟା ବର୍ଷର ଅଭିଜ୍ଞତା ଆମକୁ ଅନ୍ତତଃ ସେତିକି କଥା ନିଶ୍ଚୟ ଶିଖାଇ ଦେଇଯାଇଛି । ଆମର ସବୁ ପ୍ରକାର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମ ଦେଶରେ ଆଦିବାସୀ ଆଦିବାସୀ ହୋଇ ରହିଲେ, ହରିଜନମାନେ ହରିଜନ ହୋଇ ରହିଲେ, ଉପରିସ୍ଥମାନେ ଉପରିସ୍ଥ ହୋଇ ରହିଲେ । ହେୟମାନେ ହେୟ ହୋଇ ରହିଲେ, ଦମ୍ଭଧାରୀମାନେ ଦମ୍ଭଧାରୀ ହୋଇ ରହିଲେ । ଆମ ସମାଜଟା ବି ଆଗରୁ ଯେମିତି ଥିଲା, ସେମିତି ପଚାଶପାହାଚିଆ ହୋଇ ରହିଲା । ରୂପଭେକରେ କେତେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲେ ବି ଗୁଣଧର୍ମରେ ଫରକଟା ବଞ୍ଚି ରହିଲା ।

ଏଣୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦରକାର । ଆମ ଦେଶରେ ଯୁଗ ଯୁଗ ଧରି ଯେଉଁ ଗୋଷ୍ଠୀମାନେ ପଛରେ ପଡ଼ିଛନ୍ତି, ଦେଶ ଓ ଯୁଗର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀ ଏବଂ ଆହ୍ୱାନଟି ଅନୁସାରେ ସେମାନଙ୍କର ବି ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମକକ୍ଷ ହେବାର ଅଧିକାର ରହିଛି । ଆପଣା ଦେଶ ଲାଗି ଆପଣାର ଯଥୋଚିତ ଅବଦାନଟିକୁ ଦେଇ ପାରିବାର ଯୋଗ୍ୟ ହେବାଲାଗି ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାର ରହିଛି । ଆମେ ଅନୁଗ୍ରହ କରୁଛୁ ବୋଲି ଯେ ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ ପିଲା ପାଠ ପଢ଼ିବ କିମ୍ବା ଆଦିବାସୀ ଓ ହରିଜନ କୃଷକ ଋଣ ପାଇବ, ସେକଥା ଆଦୌ ନୁହେଁ । ନୂତନ ଭାରତକୁ ଆମେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତିତ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଆହ୍ୱାନ ଅନୁସାରେ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛୁ ବୋଲି ଏସବୁ ହେବ । ନ୍ୟାୟ ଅର୍ଥାତ୍ ସମାନ ସୁଯୋଗର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଓ ମାନବୀୟ ସାମର୍ଥ୍ୟର ସାର୍ବଜନୀନ ପୂର୍ଣ୍ଣତର ବିକାଶ ଲାଗି ଏସବୁ ହେବ ।

କେବଳ ଗୋଟିଏ ପାଖରେ ନୁହେଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ଉପରେ ରହି ବଦାନ୍ୟ ହୋଇ ଅନୁଗ୍ରହ ଦେଖାଇ ଆସିଛନ୍ତି, କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନୁହେଁ, ଯେଉଁମାନେ ତଳେ କହି ଅନୁଗୃହୀତ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ଅନୁଗ୍ରହକୁ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦରକାର । ବିଶେଷ ସୁଯୋଗ ଏବଂ ବିଶେଷ ବଦାନ୍ୟତାମାନ ପାଇ ପାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଏହିପରି ସ୍ଥିତି ହୁଏତ କାଳକ୍ରମେ ଭାରି ସୁହାଇବାକୁ ଲାଗିଛି ଏବଂ ସେମାନେ ସବୁଦିନ ଲାଗି ଏହିପରି ଏକ ସ୍ଥିତିରେ ଦୃଢ଼ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହିଁ ପ୍ରଶସ୍ତତମ ପଥ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିନେଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ ହୁଏତ କେତେ ଚେଷ୍ଟା କରି ଆପଣାକୁ ଏହିପରି ଏକ ସ୍ଥିତିରେ ରଖିବା ଲାଗି ହିଁ ଇଚ୍ଛା କରିଛନ୍ତି ଓ କୌଣସି ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଇଚ୍ଛା କରିନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମର ନାନାବିଧ ନୂତନ ଯୋଜନା ସତ୍ତ୍ୱେ ସେହି ପୁରୁଣା ବ୍ୟାଧିଟା ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ କାମୁଡ଼ି କରି ଧରିଛି । ଉପରେ କିଏ ପୁଣ୍ୟ କରିଛି ଅଥବା ତଳେ ଥାଇ କିଏ ଅନୁଗୃହୀତ ହୋଇଛି ସତ, ମାତ୍ର ଯିଏ ଯେଉଁଠି ଥିଲା, ପ୍ରାୟ ସେଇଠି ଅପରିବର୍ତ୍ତିତ ଓ ଅଦୀକ୍ଷିତ ହୋଇ ହିଁ ରହିଯାଇଛି । କାଳର ଅଗ୍ରଗତିକୁ ଅଟକାଇ ରଖିଛି ।

ଆମେ ମଣିଷ ହେବା, ଏହି ଦେଶଟିକୁ ସମୃଦ୍ଧିକାମୀ ମଣିଷର ଏକ ଦେଶ କରି ଗଢ଼ିବା । ଏହି ନୂତନ ଗଠନ ଓ ନବବିଧାନଟି ଲାଗି ହିଁ ଏ ଦେଶରେ ରାଜନୀତି ଆପଣାକୁ ନିୟୋଜିତ କରି ରଖିବ, ଏ ଦେଶର ଶାସନ ଓ ସମ୍ବଳ ମଧ୍ୟ ଆପଣାକୁ ନିୟୋଜିତ କରି ରଖିବ । ଆମେ ଆଦିବାସୀ ଆଉ ଅଣଆଦିବାସୀ, ହରିଜନ ଆଉ ଅଣହରିଜନ ସମସ୍ତେ ଆପଣାକୁ ଏହି ଲକ୍ଷ୍ୟଟିର ସାଧନଲାଗି ନିୟୋଜିତ କରି ରଖିବା । ଆମେ ପରସ୍ପରକୁ ଏଠି ମଣିଷ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିନେବା, ଏକ ସୁନ୍ଦର ଭବିଷ୍ୟତର ନିର୍ମାଣକାରୀ ଅଂଶୀଦାର ରୂପେ ହିଁ ସ୍ୱୀକାର କରିନେବା । ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଯାବତୀୟ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆମଠାରୁ ମୂଳତଃ ଏହି କଥାଟିର ହିଁ ଦାବି କରୁଛି ।

ତା ୨୯.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ

ବୁଧବାର

ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷବେଳକୁ

ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷବେଳକୁ ଆମ ଦେଶରୁ ଯକ୍ଷ୍ମା ଓ କୁଷ୍ଠରୋଗ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ମୂଳପୋଛ ହୋଇ ଯାଇଥିବ ବୋଲି ଜାଣିବା ଶୁଣିବା ଲୋକମାନେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରି କହୁଛନ୍ତି । କେବଳ ଭାରତବର୍ଷରେ ନୁହେଁ, ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଏହି ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷବେଳକୁ ଅନେକ କିଛି ସମ୍ଭବ ହୋଇ ଯାଇଥିବ । ଅନେକ ଅସମ୍ଭବ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ଯାଇଥିବ ଓ ଅନେକ ଅସାଧ୍ୟ ସାଧ୍ୟ ହୋଇ ଯାଇଥିବ । ମାତ୍ର କେତେଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ପୃଥିବୀର ମଣିଷ ଯେଉଁସବୁ କଥାକୁ ଅସାଧ୍ୟ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଥିଲା, ଏବେ ତାହା ସାଧ୍ୟ ବୋଲି ଘୋଷିତ ହୋଇ ସାରିଲାଣି । ବଡ଼ ପୃଥିବୀ ସାନ ହେଇ ସାରିଲାଣି, ଦୂର ପୃଥିବୀ ନିକଟ ମଧ୍ୟ ହୋଇ ସାରିଲାଣି ।

ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷବେଳକୁ ଆମ ସଂସାରରେ ଅନେକ ରୋଗ ନଥିବ, ବର୍ତ୍ତମାନ ମଣିଷ ଭୋଗକରୁଥିବା ଅନେକ ଦୁଃଖ ମଧ୍ୟ ନଥିବ । ସଂସାରରେ ଧନ ବଢ଼ିଥିବ, ଜ୍ଞାନ ଓ ବିଜ୍ଞାନ ବଢ଼ିଥିବ, ଏଠି କାରିଗରି ଓ କୌଶଳମାନ ବଢ଼ିଥିବ, ଅଭାବ, ଅଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଅଜ୍ଞାନ ଉପରେ ମଣିଷ ଅଧିକ ବିଜୟ ହାସଲ କରିଥିବ । ମାତ୍ର ସଂସାରରୁ ଯୁଦ୍ଧର ଭୟ କମିଥିବ କି ? ସେତେବେଳେ ଆମେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଉପରେ କମ୍ ନିର୍ଭର କରି ପରସ୍ପର ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭର କରି ଶିଖିଥିବା କି ? ବର୍ତ୍ତମାନର ବିଜ୍ଞାନ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଯେତିକି ସମୃଦ୍ଧି ଲାଗି ଅଧିକାରୀ କରିଛି, ସମଗ୍ର ମନୁଷ୍ୟଜାତି ପ୍ରକୃତରେ ସେତିକି ସମୃଦ୍ଧି ହାସଲ କରି ପାରିଥିବ କି ? ଆସନ୍ତା ଶତାବ୍ଦୀଟି ଆରମ୍ଭ ହେଲାବେଳକୁ ପୃଥିବୀର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ବା କିପରି ଥିବ, ସେ ବିଷୟରେ ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ କେତେ କଳ୍ପନାଜଳ୍ପନା କରି ସାରିଲେଣି, ଏହି ବିଷୟରେ କେତେ କ'ଣ ଆଶା ବା ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଲାଣି ।

ଏହି ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭ ବେଳକୁ ଇଉରୋପ ଓ ଆମେରିକାର ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ଏକ ସହଜ ଆଶାଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇ ଭାବୁଥିଲେ ଯେ ଏଣିକି ମନୁଷ୍ୟଜାତି ସଳଖ ହୋଇ କେବଳ ଆଗକୁ ହିଁ ବାଟ ଚାଲିବ । ମଣିଷ ଯାହାକିଛି ଚାହୁଛି, ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ମଣିଷକୁ ତାହା ଆଣି ଯୋଗାଇ ଦେଇ ପାରିବ । ମଣିଷ ଲାଗି ଆଉ କିଛି ଅପୂରଣ ରହିବନାହିଁ, ଆମର ଏହି ସଭ୍ୟତା ଲାଗି ମଧ୍ୟ ଆଉ କିଛିହେଲେ ଅପୂରଣ ରହିବ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଏହି ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରଥମ ଅଧରେ ହିଁ ପୃଥିବୀକୁ ଦୁଇଟି ମହାଯୁଦ୍ଧର ଦାଉ ଅଙ୍ଗେ ନିଭାଇବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ଏହା ଫଳରେ ପୃଥିବୀରେ ଅନେକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ସଂଘଟିତ ହେଲା ସତ, ମାତ୍ର ମଣିଷର ପୂର୍ବର ସେହି ସହଜ ଆଶାଗୁଡ଼ାକ ଭାଙ୍ଗି ଚୁରମାର ହୋଇଗଲା ।

ଏହି ଯୁଦ୍ଧର ଆଘାତ ପାଇ ହି ମଣିଷ ସମଗ୍ର ମନୁଷ୍ୟଜାତିକୁ ଗୋଟିଏ ଏକକରୂପେ ଭାବିବାକୁ ଶିକ୍ଷା କଲା, ସମଗ୍ର ମନୁଷ୍ୟଜାତିର ଭାଗ୍ୟକୁ ସେ ଗୋଟିଏ ଭାଗ୍ୟ ବୋଲି ଅନୁଭବ

କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲା । ସେଇଥିରୁ ପ୍ରଥମେ ଲିଗ୍ ଅଫ୍ ନେଶନ୍ସ ଜନ୍ମଲାଭ କରିଥିଲା; ସେଇଥିରୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ପରେ ସଂଯୁକ୍ତ ଜାତିସଂଘର ମଧ୍ୟ ଜନ୍ମ ହେଲା । ପ୍ରଥମଟି ପରି ଜାତିସଂଘ କେବଳ ଇଉରୋପ ଓ ଆମେରିକା ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଲାନାହିଁ, ଆଫ୍ରିକା ଓ ଏସିଆ ମଧ୍ୟ ଆସି ଏହି ବିଶ୍ୱସଂସ୍ଥାଟି ମଧ୍ୟରେ ସାମିଲ ହେଲେ । ପୃଥିବୀର ପୁରାତନ ରାଜନୀତିକ ମାନଚିତ୍ରଟା ହୁ ହୁ ହୋଇ ବଦଳିଗଲା, ପୁରାତନ ରାଜନୀତି ମଧ୍ୟ ବଦଳିଗଲା । ଏକ ନୂତନ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଓ ନୂତନ ଆବଶ୍ୟକତା ମଣିଷର ଦ୍ୱାରଦେଶରେ ଆସି ଆହ୍ୱାନ ଦେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଜାତିସଂଘର ଜୀବନରେ ତିରିଶି ବର୍ଷ ଅତିବାହିତ ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଆହ୍ୱାନଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ମନୁଷ୍ୟଜାତି ଲାଗି ସର୍ବପ୍ରଧାନ ଆହ୍ୱାନ ହୋଇ ରହିଛି । ଆମେ ଯେତିକି ସଚେତନ ଓ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସେହି ଆହ୍ୱାନଟିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇ ପାରିବା, ଆମର ଶତାବ୍ଦୀଟି ଶେଷ ହେଲାବେଳକୁ ଆମେ ପ୍ରାୟ ସେତିକି ପରିମାଣରେ ଆମର ସମୃଦ୍ଧି ଅଥବା ଆମର ବିଜୟ ଲାଗି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଦେଇଥିବା ।

ଯେଉଁମାନେ ଅଳପ ବିପଦକୁ ବହୁତ କରି ଦେଖନ୍ତି, ସେମାନେ ଭୟ ଦେଖାଇ କହୁଛନ୍ତି ଯେ, ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ବେଳକୁ ଆମ ପୃଥିବୀ ଅତ୍ୟାଧୁନିକ ଅସ୍ତ୍ରଯୁଦ୍ଧ ଦ୍ୱାରା ଏକାବେଳେକେ ଧ୍ୱସ୍ତବିଧ୍ୱସ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଥିବ । ଯେଉଁମାନେ ଅଳପ କୃତିକୁ ବହୁତ କରି ଦେଖନ୍ତି, ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ଶତାବ୍ଦଟିର ଶେଷ ବେଳକୁ ମନୁଷ୍ୟ ଏକ ଅଭୂତପୂର୍ବ ଭାଗ୍ୟର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ସାରିଥିବ । କିନ୍ତୁ ଆମେ ଉକ୍ତ ଭୟରେ ଭୀତତ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିବା ନାହିଁ ଅଥବା ଉକ୍ତ ସହଜ ଆଶାବାଦରେ ଆବଶ୍ୟକତାରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଭାସି ବି ଯିବାନାହିଁ । ଏବଂ ଆମେ କହିବା ଯେ ପୃଥିବୀରେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଅବିଶ୍ୱାସ ବିରୁଦ୍ଧରେ ବିଶ୍ୱାସର ସଂଗ୍ରାମ ଚାଲିଛି, ପରସ୍ପର- ବିଚ୍ଛିନ୍ନତା ବିରୁଦ୍ଧରେ ପରସ୍ପର- ନିର୍ଭରଶୀଳତାର ସଂଗ୍ରାମ ଚାଲିଛି । ଏହି ସଂଗ୍ରାମର ଇତିହାସ ହେଉଛି, ମନୁଷ୍ୟ- ଭାଗ୍ୟର ଅସଲ ଇତିହାସ । ଏହି ସଂଗ୍ରାମ ହିଁ ଦଶକ ପରେ ଦଶକ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ଯାଉଥିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମର ଚକ୍ଷୁ ସମ୍ମୁଖରେ ନାନା ନୂତନ ଦିଗନ୍ତର ଉନ୍ମୋଚନ କରାଇ ଦେଉଥିବ, ନାନା ନୂତନ ଦ୍ୱାର ଏବଂ ସମ୍ଭାବନାକୁ ଉଦ୍‌ଘାଟିତ କରାଇଦେଇ ଯାଉଥିବ । ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ବେଳକୁ ଏହି ସଂଗ୍ରାମ କଦାପି ଶେଷ ହୋଇ ନଥିବ ସତ,ମାତ୍ର ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ସଂଯୁକ୍ତ ଜାତିସଂଘ ହିଁ ଏହି ସଂଗ୍ରାମର ସର୍ବପ୍ରଧାନ ଭୂମି ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିବ ।

ଶତାବ୍ଦୀର ଶେଷ ବେଳକୁ ଆମେ ଅନେକ ନୂତନ ବିଜୟ ହାସଲ କରିଥିବା, ଆହୁରି ଅନେକ ଅସାଧ୍ୟତାକୁ ସାଧ୍ୟ କରିବାଲାଗି ନୂଆ ଅନ୍ତଃଦୃଷ୍ଟି ଲାଭ କରିଥିବା । ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ହିଁ ସମଗ୍ର ମନୁଷ୍ୟଜାତିର ବିଧାୟକ ସଭାରୂପେ ଆହୁରି ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ସ୍ୱୀକୃତ ହୋଇ ସାରିଥିବ ।

ତା ୩୦.୧୦.୧୯୭୫ରିଖ

ଶୁକ୍ରବାର

ସାହାରାର ନାନା ସହାରା

ସାହାରା ମରୁଭୂମିର ଭାଗ୍ୟ ଯେ ତା'ର ନାଆଁ ବିଶ୍ୱ ରାଜନୀତିର ଫର୍ଦ୍ଦ ଭିତରକୁ ଆସିଲା ଏବଂ ସ୍ପେନର ମଧ୍ୟ ଭାଗ୍ୟ ଯେ, ସାହାରାର ନାମ ବିଶ୍ୱ ରାଜନୀତିର ଫର୍ଦ୍ଦ ଭିତରକୁ ଆସିବାରେ ସେ ନିଜେ ନିମିତ୍ତ ହୋଇ ପାରିଲା ।

ସାହାରା ମରୁଭୂମି ଆମ ଭୂଗୋଳ ବହି ଅନୁସାରେ ପୃଥିବୀର ସର୍ବବୃହତ୍ ମରୁଭୂମି । ଆଫ୍ରିକା ଅନ୍ଧକାରର ମହାଦେଶ ହୋଇ ରହିଥିବା ସମୟରେ ଏହି ମରୁଭୂମି କାହାରି ହୋଇନଥିଲା, ଏହା ଗୋଟାଏ ଅର୍ଥରେ କହିଲେ ଭଗବାନଙ୍କର ହୋଇ ରହିଥିଲା ବା ବାସ୍ତବରେ ତାହା ସେହି ମରୁଭୂମିକୁ ପାର ହେଉଥିବା କାରାଭାନ୍‌ମାନଙ୍କର ହିଁ ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦର ଯୁଗରେ ଭଗବାନଙ୍କର ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀଟା ନାନା ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ବାଣ୍ଟି ହୋଇଯିବା ସମୟରେ ସାହାରା ମରୁଭୂମିଟା ମଧ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ ପରିଣତ ହୋଇ ନାନା ଖଣ୍ଡରେ ବାଣ୍ଟି ହୋଇଯାଇଥିଲା । ଖଣ୍ଡେ ଫ୍ରାନ୍ସର ଭାଗରେ ପଡ଼ିଲା, ଆଉ ଖଣ୍ଡେ ସ୍ପେନର ଭାଗରେ ବି ପଡ଼ିଲା, ଆହୁରି ସାନ ସାନ କେତେ ଖଣ୍ଡ ସାନ ସାନ ଅଂଶୀଦାରମାନଙ୍କ ହାତରେ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦର ଯୁଗାବସାନ ଘଟିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସାହାରାର ଖଣ୍ଡଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ କ୍ରମେ ନାନା ସ୍ୱାଧୀନ ଖଣ୍ଡରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ଲାଗିଲା । ଦକ୍ଷିଣରେ ମରୁଭୂମିର ଏକ ବୃହତ ଅଂଶ ମଉରିଟାନିଆ ଦେଶ ନାମରେ ରୂପାନ୍ତରିତ ହୋଇଗଲା । ଉତ୍ତରର ଅଂଶଗୁଡ଼ାକ ସ୍ୱାଧୀନ ଆଲଜିରିଆର ଅଂଶ ହୋଇ ରହିଲା ଏବଂ ମଝିରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ଅଂଶ, ଯାହାକି ସ୍ପେନର । ସାମ୍ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ାକ ଆପଣାର ପୂର୍ବ ଅଭିମାନ ଓ ଗରିମାକୁ ହରାଇ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦେଶ ହେଲେ, ଯେତେ ଅମଙ୍ଗ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସ୍ପେନକୁ ବି ଏହି ହାଉଆ ସକାଶେ ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା । ସେହି ଅନୁସାରେ ନିକଟରେ ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାରେ ଏକ ଜନମତ ଗ୍ରହଣ କରାଯିବ ବୋଲି ସ୍ପେନ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଘୋଷଣା ହୋଇଥିଲା ।

ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାରେ ସର୍ବମୋଟ ପଚାଶ ହଜାର ବାସିନ୍ଦା । ଏମାନେ ପ୍ରଧାନତଃ ଯାଯାବର,ନାନା ଉପଜାତିରେ ବିଭକ୍ତ ଓ ପରସ୍ପର ସହିତ ପ୍ରାୟ ନିରନ୍ତର ସଂଘର୍ଷରତ । ଜନମତରେ ତିନୋଟି ବିଷୟରେ ସେମାନଙ୍କର ରାୟ ନିଆ ଯାଇଥାନ୍ତା; ସେମାନେ ଆଗରୁ ଯେପରି ରହି ଆସିଥିଲେ, ସେହିପରି ସ୍ପେନ୍‌ର ଅଧୀନରେ ରହିବେ, ସ୍ପେନ ଅଧୀନତରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ର ରୂପେ ଘୋଷିତ ହେବେ, ଅଥବା ଉତ୍ତର ଭାଗରେ ମରକ୍କୋର ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ମଉରିଟାନିଆର ଅଂଶ ହୋଇ ସେହି ଦୁଇଟି ଦେଶ ସହିତ ମିଶିଯିବେ । ଏଠାରେ ସ୍ମରଣ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଗତ ଅନେକ ବର୍ଷ ହେଲା ଉଭୟ ମରକକୋ ଏବଂ ମଉରିଟାନିଆ ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାର ଯଥାକ୍ରମେ ଉତ୍ତର ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଅଞ୍ଚଳକୁ ନିଜ ନିଜର ରାଜ୍ୟାଞ୍ଚଳ ବୋଲି ଦାବି କରି ଆସୁଥିଲେ ।

ଇତିମଧ୍ୟରେ ଅପନ୍ତରା ସାହାରାଭୂମିରେ ଧନର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଛି । ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାରେ ଏକ ବ୍ୟାପକ ଅଞ୍ଚଳରେ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ରହିଛି ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଛି । ରାସାୟନିକ ସାର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିବରେ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ହେଉଛି ଏକ ଆବଶ୍ୟକ ସାମଗ୍ରୀ ଏବଂ ରାସାୟନିକ ସାର ପ୍ରୟୋଗର ଏହି ଯୁଗରେ ସ୍ପେନ୍ ସାହାରାର ଉପଲବ୍ଧ ଏହି ଫସ୍‌ଫେଟରୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଧିକ ଲାଭ ଉଠାଇବା ଲାଗି ତତ୍ପର ହୋଇ ଉଠିଲାଣି । ପ୍ରାୟ ଷାଠିଏ ମାଇଲ ଲମ୍ବର ଏକ ଅଞ୍ଚଳରୁ ସ୍ପେନ ଫସ୍‌ଫେଟ୍ ନେଇ ଆଟଲାଣ୍ଟିକ୍ ଉପକୂଳର ଏକ ବନ୍ଦର ଦେଇ ବିଦେଶକୁ ରପ୍ତାନି କରିବାରେ ଲାଗିପଡ଼ିଛି ।

ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାକୁ ସ୍ପେନ ଯେଉଁ ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣର ଅଧିକାର ଦେବାକୁ ଚିନ୍ତା କରୁଛି, ଉତ୍ତରସ୍ଥ ମରକ୍‌କୋ ଦେଶର ରାଜା ହାସାନ ତାହାକୁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳଟିକୁ ନିଜର ହାତକଣ୍ଟେଇ କରି ରଖିବା ଲାଗି ସ୍ପେନର ଗୋଟିଏ ଚକ୍ରାନ୍ତ ବୋଲି ଅର୍ଥ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସ୍ପେନର ଏହି ମତଲବ ବିରୁଦ୍ଧରେ ସେ ବିଶ୍ୱ ନ୍ୟାୟାଳୟରେ ଏକ ଅଭିଯୋଗ ଆଣିଛନ୍ତି । ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦେଶ ଆଲଜିରିଆ ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାକୁ ନିଜ ରାଜ୍ୟ ସହିତ ମିଶାଇ ନେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହିଁ ସତ, ମାତ୍ର ସେହି ରାଜ୍ୟର ଯାଯାବର ଜନସମୂହକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆଯାଉ ବୋଲି ମତ ଦେଉଛି । ତା'ହେଲେ ଆଲଜିରିଆ ସେହି ଦେଶ ଦେଇ ଆଟଲାଣ୍ଟିକ ଉପକୂଳରେ ଥିବା କୌଣସି ବନ୍ଦର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମାର୍ଗଅନୁମତି ପାଇ ପାରିବ ଓ ନିଜ ଦେଶରୁ ସେଯାଏ ପେଟ୍ରୋଲିଅମ୍ ଲାଇନ ବସାଇ ପାରିବ ବୋଲି ଆଶା କରୁଛି । ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରା ସ୍ପେନ ଅଥବା ମରକ୍‌କୋର ଅଧୀନ ହୋଇ ରହିଲେ ଆଲଜିରିଆ ଏହି ବିଶେଷ ସୁବିଧାଟି ଲାଭ କରି ପାରିବ ନାହିଁ ।

ପ୍ରାୟ ଲକ୍ଷାଧିକ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ମରକ୍‌କୋର ସୀମା ଡେଇଁ ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରା ଭିତରକୁ ମାଡ଼ିଯିବେ ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି । ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକାରୀ ଜାଣିବା ଲୋକମାନେ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ସ୍ପେନ ଯଥାଶୀଘ୍ର ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରାରୁ ଆପଣା ଶାସନାଧିକାରକୁ ଅପସାରିତ କରିନେବ ଓ ସେହି ଅଞ୍ଚଳଟିକୁ ସ୍ୱାଧୀନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବ । ଉତ୍ତର ଆଫ୍ରିକାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ଉପନିବେଶ ରହିଛି । ଆଉ ସବୁ ଅଞ୍ଚଳ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇସାରିଲେଣି । ଏହି ଅଞ୍ଚଳଟି ପାଇଁ ସ୍ପେନ ସେଠାରେ ଆପଣାର ତିରିଶି ହଜାର ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ଅବସ୍ଥାପିତ କରି ରଖିଛି ଏବଂ ତାହା ସ୍ପେନ୍ ଲାଗି ନାନା ସମସ୍ୟାର ସୃଷ୍ଟି କରୁଛି ।

ସ୍ପେନ୍ ସ୍ପେନିଶ୍ ସାହାରା ଲାଗି ସ୍ୱାଧୀନତା ଘୋଷଣା କରିଦେଲେ ଓ ନିଜର ସୈନ୍ୟବାହିନୀଟି ହଟାଇଦେଲେ ମରକ୍‌କୋର ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକମାନେ ତା' ଭିତରକୁ ମାଡ଼ିଯିବେ ବୋଲି ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି କି ?

ତା ୦୧.୧୧.୧୯୭୫ରିଖ

ଶନିବାର

ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶୃଙ୍ଖଳା

ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ଜନ୍ମ ଦିବସରେ ଏବେ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ମହାସଚୀବ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶୃଙ୍ଖଳାର କଥା କହିଛନ୍ତି । ଏଇଟି ଗୋଟିଏ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପୁରୁଣା କଥା ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ନୂଆକଥା ଏବଂ ମୁଖ୍ୟତଃ ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଟିକୁ ଆଖିଆଗରେ ରଖି ଆଜିକୁ ତିରିଶବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଆବଶ୍ୟକତା ପୂରଣ ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା ।

ଗତ ତିରିଶବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟ-ସଂଖ୍ୟା ପଚାଶରୁ ବଢ଼ି ବଢ଼ି କ୍ରମଶଃ ଦେଢ଼ଶହରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲାଣି । ସେତେବେଳେ ଖାଲି ଇଉରୋପ ଓ ଆମେରିକା ଭିତରେ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର କଳ୍ପନାଟି ଆପଣାକୁ ସଙ୍କୁଚିତ କରି ରଖିଥିଲା, ବର୍ତ୍ତମାନ ତାହା କ୍ରମଶଃ ଏକ ବିଶ୍ୱରାଷ୍ଟ୍ର - ସଂଘକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ ହୋଇଗଲାଣି । ଏହି ବିଶ୍ୱସଂଗଠନଟିର ଏକାଧିକ ଶାଖା ସଂସ୍ଥା ରହିଛନ୍ତି, ଏହାର ଅଧୀନରେ କୋଟିକୋଟି ପରିମାଣର ଅର୍ଥରାଶି ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଏହାରି ମାଧ୍ୟମରେ କେତେ କଲ୍ୟାଣ କାର୍ଯ୍ୟ, କେତେ ତ୍ରାଣକାର୍ଯ୍ୟ ଓ କେତେ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉଛି । କେତେ ଜାଗାରେ ଉଷ୍ଣ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଅନ୍ତତଃ ସେହି ସମୟଟି ଲାଗି ଶୀତଳକରି ରଖି ଦିଆଯାଉଛି, ଜାତିସଂଘର ବିଶେଷ ରିଜର୍ଭ ବାହିନୀ ପୃଥିବୀର କେତେ ଜାଗାକୁ ଯାଇ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କରୁଛନ୍ତି । ଶହେବର୍ଷ ତଳେ ଏସବୁ କଥା କଦାପି ସମ୍ଭବ ହେଉନଥିଲା । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସମ୍ଭବ ହେଉଛି । ଶହେବର୍ଷ ତଳେ କେଉଁଠି ଦୁଇଟି ଦେଶ ଭିତରେ ଚରମ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲେ ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଆଉ କେତେ କେତେ ଦେଶ ଦୁଇ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ଗୋଟାଏ ପକ୍ଷ ସହିତ ଆସି ସାମିଲ ହୋଇଯାଉଥିଲେ । ତେଣୁ ସାନ ଆଞ୍ଚଳିକ ଯୁଦ୍ଧଟିଏ ଏକ ବଡ଼ ଓ ବ୍ୟାପକ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରିଣତ ହେବାକୁ ଆଦୌ କୌଣସି ବିଳମ୍ବ ହେଉନଥିଲା ।

ଏସବୁ ହୋଇଛି ସତ, ମାତ୍ର ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶୃଙ୍ଖଳାର ଏକ ସ୍ଥାୟୀ ଏବଂ ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ସ୍ଥିତିରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିବାକୁ ତଥାପି ଅନେକ ବାଟ ବାକି ରହିଛି । ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ କେତୋଟି ତଥାକଥିତ ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତି ରହିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଖରେ ପ୍ରଚୁର ଅସ୍ତ୍ରବଳ ରହିଛି, ଧନବଳ ବି ରହିଛି ଓ ଯନ୍ତ୍ରବଳ ରହିଛି । ସେମାନେ ବି ସଂଯୋଗକ୍ରମେ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଦସ୍ୟ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ସତ, ମାତ୍ର ସେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ନିଜ ନିଜକୁ କେବଳ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରବୋଲି ନ ବିଚାରି ଅନେକ ସମୟରେ ମହାନାୟକ ବା ଏପରିକି ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ନାୟକ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି । ପୃଥିବୀର ଶାନ୍ତି, ମନୁଷ୍ୟ ଜାତିର ଭଲ ଅପେକ୍ଷା ସେମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ନିଜ ପ୍ରତାପ - କ୍ଷେତ୍ରର ବିସ୍ତାର - ଲାଭକୁ ହିଁ ଅଧିକ ଜରୁରୀ ଓ ଅଧିକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିଚାରୁଛନ୍ତି । ଆପଣାର

ସାହି ବଢ଼ାଇବାର ସବୁପ୍ରକାର ଉଦ୍ୟମରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ଗୋଇନ୍ଦା ସଂସ୍ଥାର ଜାଲ ବିଛାଇ ଅନ୍ୟ ସାହିର ଆଖଡ଼ାଗୁଡ଼ାକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବାର ରାଜନୀତି କରୁଛନ୍ତି । ଆପଣାକୁ ସଂସାରରେ ସର୍ବପ୍ରତାପଶାଳୀ କରି ରଖିବାକୁ ହିଁ ସେମାନେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶାନ୍ତି ଓ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ବୋଲି ଭାବୁଛନ୍ତି ।

ଆଗେ ପୃଥିବୀର ଆନ୍ତଃରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ମାମଲତଗୁଡ଼ାକରେ ଠିକ୍ ଏହିପରି ଏକ ନ୍ୟାୟ ବା ଅନ୍ୟାୟ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇରହିଥିଲା । ଦେଶକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ଲାଗି ସେତେବେଳେ ଗୋଟାଏ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଦରକାର ହେଉଥିଲା, ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ଚକ୍‌ଚକ୍ କରି ରଖିବା ଲାଗି ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଜଣେ ସମ୍ରାଟ ରହିବା ବି ଦରକାର ହେଉଥିଲା । ସେସବୁ ନେପୋଲିୟନ୍‌ଙ୍କ ଯୁଗ ଥିଲା, ବିସ୍‌ମାର୍କଙ୍କର ଯୁଗ ଥିଲା ବା ଆହୁରି ପଛକୁ ଗଲେ ଜଣେ ସିଜରଙ୍କର ଯୁଗ ଥିଲା ବା ଜଣେ ସିକନ୍ଦରଙ୍କର ଯୁଗ ଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେ ଯୁଗ ଗଲାଣି । ସେ ଯୁଗ ଆଉ କେବେ ଫେରିବ ବୋଲି ମଧ୍ୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସମ୍ଭାବନା ବି ଦେଖାଯାଉନାହିଁ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ଯୁଗଟି ମନୁଷ୍ୟଭାଗ୍ୟକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛି, ସିଏ ଏକ ଅନ୍ୟ ସ୍ୱୀକୃତିର ଯୁଗ, ଏକ ଅନ୍ୟ ମୂଲ୍ୟବୋଧର ଯୁଗ । ଏ ଯୁଗରେ ସମ୍ରାଟ ଏକକ ନୁହେଁ, ମଣିଷ ହେଉଛି ଏକକ । ଏହି ମୂଲ୍ୟବୋଧ ଅନୁସାରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ତା' ନାଗରିକରୁ ବାଡ଼େଇ ପିଟି ବନ୍ଧୁକ ଦେଖାଇ ସାବାଡ଼ କରି ଗଢ଼େ ନାହିଁ, ଏଠି ମନୁଷ୍ୟ ହିଁ ନାଗରିକ ରୂପେ ସ୍ୱୀକୃତ ହୁଏ ଓ ଅନ୍ୟ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କ ସହିତ ଏକତ୍ର ମିଳିତ ହୋଇ ତା'ର ଦେଶକୁ ଗଢ଼େ ବା ତା'ର ପୃଥିବୀକୁ ମଧ୍ୟ ଗଢ଼େ ।

ଏହି ନୂତନ ସ୍ୱୀକୃତି ଓ ନୂତନ ମୂଲ୍ୟବୋଧଟି ଲାଗି ପୁରୁଣା ରାଜନୀତି ଓ ତା'ର ନେତା ଓ ରାଜୁଡ଼ାମାନେ ସହଜରେ ଯେ ସହମତ ଆଦୌ ହେବେ ନାହିଁ, ତାହା ଜଣାଶୁଣା କଥା ଏବଂ ସେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘ ଭିତରେ ଖଣ୍ଡ-ସ୍ୱାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ କେତେ ଧରାପରା ଲାଗିଥିବ, ସାହିନାୟକମାନେ କେତେ ଫିସାଦ ଓ କଉତୁକରେ ଆପଣାର ଗରିଷ୍ଠତା ଦେଖାଇବାରେ ଲାଗିଥିବେ ଓ ତାହାକୁ ହିଁ କୁଟନୀତି ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିବ । ଉପରେ ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଦିଶୁଥିବା ସମ୍ମିଳନୀଟି ଭିତରେ କେତେ ଉପଗୋଷ୍ଠୀ ପରସ୍ପର-ବିବାଦୀ କେତେ କ୍ରୀଡ଼ାରେ ତତ୍ପର ଓ ସକ୍ରିୟ ହୋଇ ରହିଥିବେ ଏବଂ ସଭାର ନେପଥ୍ୟରେ କେତେ କେତେ ଧମକ, ପ୍ରଲୋଭନ, ଭୟପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ବର୍ବରତାକୁ ନିରୁଙ୍କୁଶ ଭାବେ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦିଆଯିବାରେ ଲାଗିଥିବ ।

ସେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶୃଙ୍ଖଳା କାହୁଁ ଆସିବ ?

ତା ୦୩.୧୧.୧୯୭୫ରିଖ

ସୋମବାର

ଗଣ-ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ

ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଗୋଟିଏ ଗଣ-ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ଥାପନ କରିବାକୁ ବିଚାର କରାଯାଉଛି ବୋଲି କେନ୍ଦ୍ର ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଅଧ୍ୟାପକ ନୁରୁଲ ହାସାନ ନିକଟରେ କର୍ଣ୍ଣାଟକରେ ଦେଇଥିବା ଏକ ଭାଷଣରେ ସୂଚନା ଦେଇଛନ୍ତି । ବିଲାତରେ ଏହି ଢଙ୍ଗର ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ରହିଛି ଓ ତାହାକୁ ଅନ୍ୟ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକରୁ ଅଲଗା କରି ଦେଖାଇବାକୁ ସେଠାରେ ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି । ଅବଶ୍ୟ ଏକଥା ନିତାନ୍ତ ସତ ଯେ ଯେତେ ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ କେବେ ହେଲେ କୌଣସି ଆବଦ୍ଧ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କଳ୍ପନା କରିପାରିବା ନାହିଁ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେକୌଣସି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟକୁ ଯଦି ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର କାର୍ଯ୍ୟ କରିବାକୁ ହୁଏ, ତେବେ ତାହାକୁ ମୁକ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ଅର୍ଗଳହୀନ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହିଁ ପଡ଼ିବ ।

ଭାରତ ସରକାର ଯେଉଁ ନୂତନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଟିର କଥା ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି, ସେଇଟି ଅଳ୍ପବହୁତ ପରିମାଣରେ ବିଲାତରେ ରହିଥିବା ସେହି ମୁକ୍ତ ବିଶ୍ୱ ବିଦ୍ୟାଳୟଟିର ଛାଞ୍ଚରେ ତିଆରି ହେବ ଏବଂ କାର୍ଯ୍ୟକରିବ ବୋଲି ସୂଚନା ଦିଆଯାଇଛି । ଏହିପରି ଏକ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଦେଶର ଯେକୌଣସି ଇଚ୍ଛୁକ ବ୍ୟକ୍ତି ଅଧ୍ୟୟନ କରିପାରିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେପରି ହେଉଛି, ଅମୁକ ପରୀକ୍ଷାଟି ଦେବାକୁ ମନ କଲେ କାହାକୁ ତା' ଆଗରୁ ଅମୁକ ପରୀକ୍ଷାଟିଏ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ପରୀକ୍ଷା କରାଇ ପ୍ରଚଳିତ ଫନ୍ଦାଟି ଅନୁସାରେ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଡିଗ୍ରୀ ଦେବା ସକାଶେ ଆମ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଅଥଚ ଶୂନ୍ୟସାର ପରୀକ୍ଷା ବେପାରଟି ଚାଲିଛି, ଗଣ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସେହି ଧନ୍ଦାଟିକୁ ପରିହାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ଅତିକ୍ରମ କରିଯିବ । ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ହେଲେ ସେଠାରେ ଆପଣାକୁ ଜୀବନରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ କରିନେଇ ଏକାନ୍ତ ପରନିର୍ଭର ଓ ଅନୁତ୍ପାଦକ ଭାବରେ ଖାଲି ପାଠଗୁଡ଼ାକୁ ପଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ସେଠାରେ ବାହାରେ ଜୀବନ ଭିତରେ କର୍ମ ଭିତରେ ରହି ମଧ୍ୟ ପାଠ ପଢ଼ିହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ ଶ୍ରମିକ ବା କୃଷକ ମଧ୍ୟ ଆଗ୍ରହ କଲେ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଅର୍ଥାତ୍ ଉଚ୍ଚ ଜ୍ଞାନ ଲାଭ କରିପାରିବ । ସେ ଆପଣାକୁ ଉଚ୍ଚତର ଅଧ୍ୟୟନ ଲାଗି ଅଧିକାରୀ କରି ପାରିବ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଅଧିକାଂଶତଃ ଧନଗତ ସାମର୍ଥ୍ୟ ଉପରେ ହିଁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଯୋଗ୍ୟତା ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଅନେକେ ପରିସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟହୋଇ ସେଥିରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଗଣ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସେହି ରୀତିଟିକୁ ବଦଳାଇ ଦେବ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାର ସାର୍ଟିଫିକେଟ ସହିତ ଉଚ୍ଚ ଚାକିରି ପ୍ରାୟ ଏକ

ଅଭିସନ୍ଧିମୂଳକ ଭାବରେ ଏକାଠି ଗଅାଁଠା ହୋଇରହିଛି । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚ ଚାକିରିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ ଏକଚାଟିଆ ହୋଇ ରହିଲା ପରି ଆମ ଦେଶର ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ କେତେ ପ୍ରତିଶତ ପରିବାର ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ସୀମାବଦ୍ଧ ହୋଇରହିଛି । ଯେକୌଣସି ପ୍ରଗତିକାମୀ ସମାଜରେ ଯେପରି ଏକ ଚଳନଶୀଳତା ଅବଶ୍ୟ ରହିବା ଦରକାର, ଏହି ପ୍ରଥାଟି ସେହି ଚଳନଶୀଳତାର ବାଟ ଉଗାଳି ରଖିଛି । ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ଏକ ଜାତିପ୍ରଥାକୁ ଆମର ଏହି ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଫୁଲପାଣି ଛିଞ୍ଚି ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଛି । ଗଣ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ଏହି ପୁରୁଣା ବାଧାଟିକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେବାଲାଗି ବିଚାର କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁମାନଙ୍କର ପ୍ରବେଶ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାତୀୟ କର୍ମ – ସଂସ୍ଥାନର ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଷିଦ୍ଧ ପ୍ରାୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା, ସେମାନେ ବି ଏହାଦ୍ୱାରା ଏକ ପ୍ରବେଶାଧିକାର ଲାଭ କରିପାରିବେ ।

ଆମ ଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ପଞ୍ଚସ୍ତରିଟି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ରହିଛି । ସେଗୁଡ଼ିକ ସେହି ପୁରୁଣା ପାରମ୍ପରିକ ପେଡ଼ି ଭିତରେ ପାରମ୍ପରିକ ପଦ୍ଧତୋଳା ଅନୁସାରେ ପରିଚାଳିତ ହେଉଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ବାଗ ଭିତରେ ଅବାଗ ପୂରାଇଲା ପରି କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ଆନୁକୂଲ୍ୟରେ ଯେଉଁ ଗୋଟିଏ ନୂତନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ବସିବାକୁ ଯାଉଛି, ପୁରୁଣା ରକ୍ଷଣଶୀଳତା ଏବଂ ଅନ୍ୟାୟ ଗୁଡ଼ାକୁ ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ତାହା କ'ଣ ଯଥେଷ୍ଟ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇପାରିବ ? ତାହାହିଁ ଗମ୍ଭୀର ଭାବରେ ବିଚାର କରିବା କଥା ଏବଂ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ସ୍ମରଣ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଆପଣାର ବିଶେଷ ଦୃଷ୍ଟିଟି ବିଷୟରେ ସଚେତନ ରହି ନପାରିଲେ ଓ ବିଶେଷ ଭୂମିକାଟିକୁ ତୁଲାଇ ନପାରିଲେ ସେଇଟି ହୁଏତ କାଳକ୍ରମେ ପୁରୁଣାଗୁଡ଼ାକ ଦ୍ୱାରା ଗିଳି ହୋଇଯିବ, ପୁରୁଣା ଗୁଳାଟି ଭିତରେ ବଡ଼ ଚମତ୍କାର ଭାବରେ ଶାନ୍ତ ହୋଇଯିବ, ସେହି ପୁରୁଣା ମେସିନ୍‌ଟାର ଗୋଟାଏ ନୂଆ ମଡ଼େଲ ହୋଇରହିବ ।

ଆମ ଦେଶର ସବୁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ାକୁ କ'ଣ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗଣ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆଡ଼କୁ କ୍ରମପରିଚାଳିତ କରି ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ? ଜାତୀୟ ସ୍ୱାର୍ଥ ଆଗରେ ସ୍ଥାନୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଥବା ବର୍ଗଗତ ସ୍ୱାର୍ଥଗୁଡ଼ାକ କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ଏତେ ବେଶି ପରାକ୍ରମ ବିସ୍ତାର କରି ରହିଛି ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏତେଦୂର ଅଗ୍ରସର ହୋଇହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଆମର ଆଶଙ୍କା ହେଉଛି ?

ମାତ୍ର ଏହି ସତକଥାଟି ଭୁଲିଗଲେ ମଧ୍ୟ ଚଳିବ ନାହିଁ ଯେ ଦେଶକୁ ବଦଳାଇବା ଲାଗି ଯାହାକିଛି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆସିବ, ତାହାକୁ ଏକ ଜାତୀୟ ପ୍ରବାହ ରୂପେ ହିଁ ଆସିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ତାହାହିଁ ହେବ ।

ତା ୦୬.୧୧.୧୯୮୪ରିଖ

ଗୁରୁବାର

ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ସମସ୍ୟା

ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ସର୍ବମୁଖ୍ୟ ସମସ୍ୟାଟି ହେଉଛି ପାଲେଷ୍ଟାଇନର ସମସ୍ୟା । ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍ ନାଆଁଟି ଅତି ପ୍ରାଚୀନ କାଳର, ଏହି ଭୂମିଟିର ଉଲ୍ଲେଖ ବାଇବେଲରେ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ବାଇବେଲ କାଳରେ ସେହି ଭୂମିରେ ଇହୁଦୀମାନେ ଥିଲେ । ସେହି ଭୂମିର ପ୍ରାଚୀନ ପୁରାଣ କଥା ଅନୁସାରେ ଇହୁଦୀ ଓ ମୁସଲମାନ ହେଉଛନ୍ତି ଗୋଟିଏ ମାଆର ଦୁଇ ପୁଅଙ୍କର ବଂଶଧର । ସେମାନଙ୍କର ମୂଳଧମନୀରେ ଗୋଟିଏ ରକ୍ତ । ତେବେ ସେହି ଦୁଇଜାତି ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ଶତାବ୍ଦୀଧରି ଲାଗି ରହିଥିବା କଳହରୁ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ ଭଳି ଏଡ଼େବଡ଼ ସମସ୍ୟାର ଉଦ୍‌ଭାବ ହେଲା କିପରି ? ସିଏ ଏକ ଦୀର୍ଘ ଇତିହାସ, ଏକ କାରୁଣ୍ୟପୂର୍ଣ୍ଣ ଇତିହାସ ।

ଇତିହାସରେ ଇହୁଦୀମାନେ ପାଲେଷ୍ଟାଇନରୁ ବିଦେଶାଗତ ବିଜୟୀ ଉତ୍‌ପୀଡ଼କମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଦୁଇଥର ବିତାଡ଼ିତ ହୋଇଛନ୍ତି, ଦୁଇ ଦୁଇଥର ଛିନ୍ନଛତ୍ର ହୋଇ ଏଣେତେଣେ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭ ବେଳକୁ ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ଅଶୀଟି ଦେଶରେ ଇହୁଦୀମାନେ ବସବାସ କରି ରହିଥିବାର ନଜିର ରହିଛି । ମାତ୍ର କେବଳ ଭାରତବର୍ଷ ଓ ଚୀନକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଆଉ ସବୁଯାକ ଦେଶରେ ଏମାନେ ହୀନତର ସ୍ତରର ନାଗରିକଙ୍କ ପରି ରହିଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଇଉରୋପରେ ବିତାଡ଼ିତ ଇହୁଦୀମାନଙ୍କର ଅଧିକସଂଖ୍ୟକ ଅଂଶଟି ଯାଇ ମୁଣ୍ଡ ଗୁଞ୍ଜିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ସେଠାରେ ଜମିଚାଷ କରିବାକୁ ଅନୁମତି ଦିଆଯାଇ ନାହିଁ, ଏକ ଜାତିଘୃଣାର ବୀଭତ୍ସ ଉତ୍ତେଜନା ସୃଷ୍ଟି କରାଯାଇ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଧର୍ଷଣ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେହି ଧର୍ଷଣ ଲାଗି ଧର୍ମକୁ ମଧ୍ୟ ଦ୍ୱାହି ଦିଆଯାଇଛି । ସମସ୍ତ ଇଉରୋପ ହିଟଲରର କବଳରେ ରହିଥିବାବେଳେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଯୋଜିତ ଭାବରେ ଷାଠିଏ ଲକ୍ଷ ଇହୁଦୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି ।

ତେଣୁ ଏକଥା ସହଜରେ ବୁଝି ହେବ ଯେ ଇହୁଦୀମାନେ ଏହିସବୁ ଘୃଣା ଓ ଉତ୍ପୀଡ଼ନରୁ ନିସ୍ତାର ପାଇବା ଲାଗି ପୁଣି ଆପଣାର ମୂଳଭୂମିକୁ ଫେରି ଆସିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଶତାବ୍ଦୀର ଆରମ୍ଭରୁ ହିଁ କେତେ କେତେ ଦୁଃସାହସୀ ଇହୁଦୀ ଯୁବକ-ଯୁବତୀ ପୃଥିବୀର ନାନା ଦେଶରୁ ପାଲେଷ୍ଟାଇନକୁ ଆସି କୋଉଠି ଜୀବନର ଓ ବସତିର ମୂଳଟିଏ ସମ୍ଭବ କରିବାକୁ ଉଦ୍ୟମ କରିଛନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ-ବୀରତାର ଇତିହାସରେ ତାହା ଏକ ମହିମାମୟ ଅଧ୍ୟାୟ ହୋଇ ରହିବ । ଇହୁଦୀ ଜାତିର ଏହି ଅଭିଳାଷଟି କ୍ରମପୁଷ୍ପିତ ହୋଇ ୧୯୪୮ରେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇସ୍ରାଏଲ ଦେଶର ସୃଷ୍ଟି ଲାଗି

ସଂଯୁକ୍ତ ଜାତିସଂଘରେ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିବା ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବର ରୂପ ଗ୍ରହଣ କରିଛି ଏବଂ ସେଇଠୁ ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ନାନା ଫିସାଦର ଶିକାର ହୋଇ ଆରବ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଜାତିସଂଘର ଏହି ପ୍ରସ୍ତାବ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଅସ୍ତ୍ର ଉତ୍ତୋଳନ କରିଛନ୍ତି । କଷ୍ଟଲବ୍ଧ ଆପଣାର ଏକ ଭୂମିରେ ରହିବା ଲାଗି ଇସ୍ରାଏଲ ମଧ୍ୟ ପ୍ରତିବିଧାନର ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛି । ଏକ ମାନବୀୟ ସମସ୍ୟା ଏକ ଅମାନୁଷିକ ଶତ୍ରୁତାରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଇଛି ।

ସେହି ଦିନଠାରୁ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷ ଆରବ ପାଲେଷ୍ଟାଇନବାସୀ ଦେଶ ବାହାରେ ଶରଣାର୍ଥୀ ରୂପେ ରହିଛନ୍ତି । ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ମୁକ୍ତି ସଂଗଠନ ଏହି ଶରଣାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ଅସନ୍ତୋଷକୁ ପୁଞ୍ଜି କରି ହିଁ ଗଠିତ ହୋଇଛି । ଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱର ପ୍ରଥମ ଅବସ୍ଥାରେ ଏମାନେ ଦାବି କରୁଥିଲେ ଯେ ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ଅଶୀଟି ଦେଶରୁ ଯେଉଁ ଇହୁଦୀମାନେ ଆସିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଦେଶରୁ ବାହାରି ଯିବେ ଏବଂ ତେବେ ଯାଇ ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ଆରବମାନେ ଇସ୍ରାଏଲକୁ ଫେରିବେ । ଇସ୍ରାଏଲ କହୁଥିଲା ଯେ ଇହୁଦୀଜାତିର ଏକମାତ୍ର ଘର ରୂପେ ଇସ୍ରାଏଲ ଇହୁଦୀମାନଙ୍କର ହିଁ ଭୂମି ହୋଇରହିବ । ଏହି ଜିଦ୍ ବଢ଼ି ବଢ଼ି କ୍ରମେ ଏକ ଅବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଯୁଦ୍ଧରେ ପରିଣତ ହୋଇରହିଛି । ପୃଥିବୀର ବଡ଼ ବଡ଼ ସାମରିକ ଶକ୍ତିମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହା ଭିତରେ ଗୁରାଇ ତୁରାଇ ହୋଇଗଲେଣି ।

ସୁଖର କଥା, ନାନା କାରଣରୁ, ମାତ୍ର ପ୍ରଧାନତଃ ସମୟର ଶିକ୍ଷାରୁ ଶିଖି ହିଁ ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ମୁକ୍ତିପକ୍ଷର ଅନମନନୀୟତା କ୍ରମଶଃ ନମନୀୟ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ମୁକ୍ତି-ସଂଗଠନର ନେତା ୟାସେର ଆରାଫତ୍ ଏବେ କହିଲେଣି ଯେ ଇସ୍ରାଏଲରେ ଇହୁଦୀ ଓ ଆରବ ଦୁଇଜାତି ଏକାଠି ରହିବେ । ତାଙ୍କ ଭାଷାରେ, ‘‘ଆରବ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଯଦି ମୁସଲମାନ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଏକାଠି ରହି ପାରୁଛନ୍ତି, ତେବେ ଇସ୍ରାଏଲରେ ଆରବ ଓ ଇହୁଦୀ ଏକାଠି ଗୋଟିଏ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଶାସନରେ ସହଭାଗୀ ହୋଇ ରହି ନପାରିବେ କାହିଁକି ?’’ ଏହା ଏକ ଶୁଭ ସୂଚନା । ଦୁଇପକ୍ଷରେ ସାମରିକ ପ୍ରସ୍ତୁତିର ଏକ ଅନ୍ଧ ଦଉଡ଼ ଚାଲିଥିବା ବେଳେ ଏହା ଏକ ବିଶେଷ ଶୁଭ ସୂଚନା ।

ଇସ୍ରାଏଲ ମଧ୍ୟ ଦିନେ ଏହିପରି ଚିନ୍ତା କରିବ, ଅନମନୀୟତା ଛାଡ଼ିବ, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଉପରେ ନିର୍ଭର ନ କରି ସିଏ ଆପଣାର ପ୍ରତିବେଶୀଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇ ଚଳିବା ଉପରେ ଅଧିକ ନିର୍ଭର କରିବ, ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଏହି କାମନାଟିକୁ ନିଶ୍ଚୟ କରିବେ । ମାତ୍ର ଆମେରିକାର କିସିଞ୍ଜର କ’ଣ ଏକଥା କରାଇ ପାରିବେ ?

ତା ୦୭.୧୧.୧୯୭୪ରିଖ

ଶୁକ୍ରବାର

ଶାନ୍ତିରେ ନ ହେଲେ

ମିଶରର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅନ୍‌ଓ୍ୱାର ସାଦାତ୍ ଏବେ ଗୋଟିଏ ବିବୃତିରେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ଯେ ସିନାଇ ମାଳଭୂମି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କର ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ଇସ୍ରାଏଲ ସହିତ ତାଙ୍କ ଦେଶର ଯେଉଁ ଶାନ୍ତି ଚୁକ୍ତି ଜେନେଭାଠାରେ ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହୋଇଛି, ତାହାର ଅର୍ଥ ନୁହେଁ ଯେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ସହିତ ରହିଥିବା ପୁରୁଣା ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧାନ ହୋଇଯାଇଛି । ଅସ୍ଥାୟୀ ଶାନ୍ତିଚୁକ୍ତିଟି କେବଳ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସମାଧାନ ଦିଗରେ ଏକ ସଦିଚ୍ଛାର ସୃଷ୍ଟି ହିଁ କରିଛି । କିନ୍ତୁ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ତଥାପି ବାକି ରହିଛି ।

ଅସଲ ସମସ୍ୟାଟି ହେଉଛି ଯେ ୧୯୬୭ ମସିହାରେ ଇସ୍ରାଏଲର ସୈନ୍ୟମାନେ ଏବେ ଯେତେ ଯେଉଁଠି ଆରବ ଭୂମି ଅଧିକାର କରି ନେଇଛନ୍ତି, ସେସବୁ ଅଞ୍ଚଳରୁ ଇସ୍ରାଏଲକୁ ହଟିଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହି କଥାଟି ଶାନ୍ତିରେ ହୋଇପାରିବା ଉଚିତ, ନ ହେଲେ ମିଶର ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ । ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିବ, ଯୁଦ୍ଧରେ ଦୁଇପକ୍ଷର ବଳ କଷାକଷି ହେବ । ମିଶରର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଆଶା କରୁଛନ୍ତି ଯେ, ଏଥର ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଶକ୍ତିପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ କରିବାର ହେଲେ ମିଶର ସମେତ ଆରବଗୋଷ୍ଠୀର ଅନ୍ୟ ଦେଶମାନେ ଇସ୍ରାଏଲ ଉପରେ ଅବଶ୍ୟ ବିଜୟ ହାସଲ କରିବେ । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଦୁଇତିନିଟା ତଥାକଥିତ ଯୁଦ୍ଧର ଫଳରେ ଯାହା ନ ହୋଇଛି, ଏଥର ତାହା ହେବ ବୋଲି ସାଦାତ୍ ଆଶା କରିଛନ୍ତି ।

ଜେନେଭାରେ ଶାନ୍ତି ଚୁକ୍ତି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହେବା ପରେ ଉଭୟ ମିଶର ଏବଂ ଇସ୍ରାଏଲ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ମୋଟା ରକମର ସାହାଯ୍ୟ ଆଶା କରୁଛନ୍ତି । ଅସଲ କଥା ହେଉଛି ଯେ ଆମେରିକା ତରଫରୁ ଏତେ ନିୟୁତ ବା ଏତେ କୋଟି ଅର୍ଥ ଏବଂ ଏତେ ଜାହାଜ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ମିଳିବାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ତଥା ପ୍ରଲୋଭନ ଦିଆଯିବା ପରେ ଯାଇ ଇସ୍ରାଏଲ ଏବଂ ମିଶର ଉଭୟପକ୍ଷ ଶାନ୍ତି ଚୁକ୍ତିରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିବାକୁ ରାଜି ହୋଇଛନ୍ତି । ବସ୍ତୁତଃ ଜେନେଭା ଶାନ୍ତି-ଚୁକ୍ତିଟିକୁ ଆମେରିକା ଅର୍ଥ ଓ ଅସ୍ତ୍ର ଦେଇ କିଣିଛି ବୋଲି ଅନେକ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ମତ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଏହି କିଣା ଶାନ୍ତି ଓ ଏହି ଲୋଭ ଦେଖାଇ ହାସଲ କରାଯାଇଥିବା ଶାନ୍ତି କୁଆଡ଼ୁ ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇପାରନ୍ତା ? କିଣି କରି ଅର୍ଥାତ୍ ପଇସାର ଲୋଭ ଦେଖାଇ ସଂସାରରେ ସବୁକିଛି ହାସଲ ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ଯେଉଁମାନେ ବିଶ୍ୱାସ କରନ୍ତି, ସେମାନେ ଶେଷରେ ଧୋକାରେ ପଡ଼ନ୍ତି । ବିଶେଷକରି ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବଡ଼ ରାଷ୍ଟ୍ର ଯେତେବେଳେ ଏହିପରି ଧୋକାରେ ପଡ଼ିବାକୁ ହିଁ ବିଦେଶନୀତି ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିନିଏ, ସେତେବେଳେ ରାଜନୀତିର ଇଜ୍ଜତ ଯାଏ । ରାଜନୀତି ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହରାଇ ବସେ ।

ସାଦାତ୍ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଶାନ୍ତିରେ ନ ହେଲେ ଶକ୍ତି ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଇସ୍ରାଏଲ ସହିତ ବୁଝାମଣା ହେବ ଏବଂ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ହେବ । ଏକଥା ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସାଦାତ୍ ହୁଏତ ଦୁଇଟି ମୁଖ୍ୟ କାରଣରୁ କହିଛନ୍ତି । ପ୍ରଥମ କାରଣଟି ହେଉଛି ଯେ ସେ ଆମେରିକା ସହିତ ଯେତେ ଯାହା ନସର ପସର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ଆରବ ଗୋଷ୍ଠୀ ସହିତ ବି ନାଡ଼ୀ ଲଗାଇ ରଖିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ଜେନେଭା ଶାନ୍ତି–ଚୁକ୍ତି ଦ୍ୱାରା ଆରବଗୋଷ୍ଠୀର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଦେଶ ସାଦାତ୍‌ଙ୍କ ଉପରେ ଖୁସି ହୋଇନାହାନ୍ତି । ଆରବଗୋଷ୍ଠୀକୁ ପ୍ରାୟ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସାଦାତ୍ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ସହିତ ଏକୁଟିଆ ଯେ ମିଶରର ଗୋଟାଏ ଚୁକ୍ତି କରିନେଲେ, ସେଥିରେ ଆରବ ଜଗତର ଶାସକମାନେ ଅତ୍ୟନ୍ତ କ୍ଷୋଭ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଆରବ ରାଜନୀତିକ ଦଳ ଏହି ଚୁକ୍ତିର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ପ୍ରତିବାଦ ମଧ୍ୟ କରିଛନ୍ତି । ଏଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିକ୍ରିୟା ଆସି ସାଦାତ୍‌ଙ୍କ ଉପରେ ନିଶ୍ଚୟ ବାଜିଥିବ ଏବଂ ମିଶରର ଆର୍ଥିକ ସ୍ୱାର୍ଥ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମେରିକାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନାକୁ ମାନି ସିଏ ଏକା ଏକା ଏତେ ବାଟ ଚାଲିଗଲେ ଓ ଆରବ ଏକତାକୁ କ୍ଷୁଣ୍ଣ କରି ପକାଇଲେ, ଏକଥା ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କର ବିବେକଟିକୁ ଅବଶ୍ୟ ଦଂଶନ କରିଥିବ । ଆରବଗୋଷ୍ଠୀର ବିରାଗଭାଜନ ହୋଇ ସିଏ ଯେ ଆଦୌ ବେଶି ଦୂର ଅଗ୍ରସର ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ, ଏକଥାଟି ସାଦାତଙ୍କୁ ଭଲ ଭାବରେ ଜଣାଥିବ । ଆରବଗୋଷ୍ଠୀର ସାଙ୍ଗ ଛାଡ଼ିଲେ ସିଏ ହୁଏତ ଆପଣା ଘରେ ମଧ୍ୟ ଦେଶବାସୀଙ୍କର ଆସ୍ଥା ହରାଇ ବସିବେ ।

ସେଇଟି ହେଉଛି ଦ୍ୱିତୀୟ କାରଣ । ମିଶର ଏକୁଟିଆ ଇସ୍ରାଏଲ ସହିତ ସାଲିସ ଚୁକ୍ତି କରି ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ଅସଲ ଆନ୍ଦୋଳନଟିରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ରହୁ, ମିଶରବାସୀ ସମ୍ଭବତଃ ଏକଥାଟି ମୋଟେ ଇଚ୍ଛା କରୁନଥିବେ । ଅବଦୁଲ ଗାମେଲ ନାସେରଙ୍କ ଘରେ ମିଶର ଏବଂ ଆରବ ଜଗତର ନେତୃତ୍ୱ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେଉଁ ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନଟିର ଜନ୍ମ ହେଲା, ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ଅନ୍‌ୱାର ସାଦାତ୍ ସେଇଟିକୁ ଆଦୌ ପୂରଣ କରି ପାରିଲେନି ହିଁ ବୋଲି ନିର୍ବିଘ୍ନରେ କୁହାଯାଇ ପାରିବ । ଆରବଗୋଷ୍ଠୀ ସ୍ୱଭାବତଃ ନାସେରଙ୍କୁ ନେତା ବୋଲି ମାନି ନେଇଥିଲେ । ସାଦାତଙ୍କୁ ସେମାନେ ହୁଏତ କେବଳ ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମୁଖ୍ୟ ବୋଲି ହିଁ ମାନୁଛନ୍ତି । ନାସେର ମିଶରରେ ଜଣେ ଜାତୀୟ ବୀର ବୋଲି ସ୍ୱୀକୃତ ହେଉଥିଲେ । ସାଦାତ୍ କେବେ ହେଲେ ସେହି ଆସ୍ଥାନଟି ଲାଗି ସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ମଧ୍ୟ କରିପାରିବେ ନାହିଁ । ଏଭଳି ପରିସ୍ଥିତିରେ ତାଙ୍କୁ ଅଗତ୍ୟା ଲୋକମାନଙ୍କର ସମର୍ଥନଟିକୁ ମଧ୍ୟ ଆପଣା ପକ୍ଷରେ ରଖିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ଶାନ୍ତିରେ ନ ହେଲେ ଶକ୍ତିପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ମିଶର ଇସ୍ରାଏଲ ସହିତ ତା'ର ମାମଲା ମେଣ୍ଟାଇବ ବୋଲି ସାଦାତ୍ ଯେଉଁ ବଚନଟି ଦେଇଛନ୍ତି, ତାହା ପୂରାପୂରି ସତ ନୁହେଁ । ଶାନ୍ତି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଙ୍କୁ ଯେ ଶକ୍ତିପ୍ରୟୋଗର କଥାଟିକୁ ମଧ୍ୟ କହିବାକୁ ପଡୁଥିବ, ସେଇଟା ହେଉଛି ପ୍ରକୃତ ସତ କଥା । ଅନ୍ତତଃ ଆପଣାର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସ୍ଥାୟିତ୍ୱଟିକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି

ସାଦାତ୍ ଏପରି ଏକ ବିବୃତ୍ତି ଦେଇଛନ୍ତି ବୋଲି ବେଶ୍ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ । ମାତ୍ର ଏହାଦ୍ୱାରା କ'ଣ କେବେହେଲେ ଶାନ୍ତି ଆସିବ ? କେବେହେଲେ ସମସ୍ୟା ତୁଟିବ ? ଦୁଇଟାଯାକ ଉପରେ ଏକାବେଳକେ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିଥିଲେ, ଏଇଟା ବା ସେଇଟା କୋଉଟା ହେଲେ ସାଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ ।

ତା ୧୩.୧୧.୧୯୭୫ରିଖ
ଗୁରୁବାର

ପାକିସ୍ଥାନର କ୍ରୋଧ

ଭାରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ ଗତ ମାସରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ମହମ୍ମଦ ୟୁନୁସ୍‌ଙ୍କୁ ତାଙ୍କର ଜଣେ ବିଶେଷ ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ କରିଛନ୍ତି । ଶ୍ରୀ ୟୁନୁସ୍ କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଶରେ ବା ସ୍ଥାନରେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇ ରହିବେ ନାହିଁ । ଆବଶ୍ୟକତା ଅନୁସାରେ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶକ୍ରମେ ସେ ପୃଥିବୀର ବିଭିନ୍ନ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଯିବେ ଓ ତାଙ୍କୁ ଯେଉଁ କାର୍ଯ୍ୟଟି ଲାଗି ସେଠାକୁ ପଠାଯାଇଥିବ, ସେଇଟିକୁ ସମ୍ପାଦନ କରିବେ । ଏହି ନୂତନ ନିଯୁକ୍ତିରେ ଯୋଗଦେଇ ଶ୍ରୀ ୟୁନୁସ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ଉତ୍ତର ଆଫ୍ରିକାର କେତୋଟି ଦେଶକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ମହମ୍ମଦ ୟୁନୁସ୍‌ଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତି ତେଣେ ପାକିସ୍ଥାନର ଶାସକମାନଙ୍କର ଗାତ୍ରଦାହ ଓ କ୍ରୋଧର କାରଣ ହୋଇଛି । ପାକିସ୍ଥାନରେ ଏକାଧିକ ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ଏହି ନିଯୁକ୍ତିଟି ବିଷୟରେ ନାନା ରୋଷପୂର୍ଣ୍ଣ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ଶ୍ରୀ ୟୁନୁସ୍‌ଙ୍କୁ ହିଁ କାହିଁକି ଏହି ପଦଟିଲାଗି ବଛାଗଲା, ସେହି ବିଷୟରେ ପ୍ରତିବାଦର ଏକ ଅଭିଯାନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ।

ଏହି କ୍ରୋଧର ପଛରେ ଅନେକ କାରଣ ରହିଛି । ସର୍ବପ୍ରଧାନ କାରଣଟି ହେଉଛି ଯେ ମହମ୍ମଦ ୟୁନୁସ୍ ହେଉଛନ୍ତି ସୀମାନ୍ତ ଗାନ୍ଧୀ ଖାଁ ଅବଦୁଲ ଗଫୁର ଖାଁ ଓ ତାଙ୍କ ପୁତ୍ର ଖାଁ ୱାଲି ଖାଁଙ୍କର ଜଣେ ଘନିଷ୍ଠ ଭାବରେ ପରିଚିତ ବନ୍ଧୁ । ପାକିସ୍ଥାନର ଉକ୍ତ ଦୁଇଜଣ ନେତା ବର୍ତ୍ତମାନ ଜେଲ ଭିତରେ । ସେମାନଙ୍କର ରାଜନୀତିର ପ୍ରଭାବ ଓ ନେତୃତ୍ୱ ବିଷୟରେ ପାକିସ୍ଥାନ ସରକାରଙ୍କର ଯେଉଁ ଭୟ ଆଗରୁ ଥିଲା, ସେମାନେ ଜେଲ ଭିତରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ତଥାପି ବଳବତ୍ତର ରହିଛି । ଶ୍ରୀ ୟୁନୁସ୍ ଯେହେତୁ ସେ ଦୁଇଜଣଙ୍କର ପରିଚିତ ଏବଂ ସେ ଦୁହେଁ ପାକିସ୍ଥାନର ଶତ୍ରୁ, ତେଣୁ ତର୍କସଙ୍ଗତି ଅନୁସାରେ ସ୍ୱୟଂ ୟୁନୁସ୍ ମଧ୍ୟ ପାକିସ୍ଥାନର ଶତ୍ରୁ । ସେଠି ସରକାରୀ ସମ୍ବାଦପତ୍ରମାନଙ୍କରେ ୟୁନୁସ୍‌ଙ୍କର ନିଯୁକ୍ତିଟିକୁ ପାକିସ୍ଥାନର ନିରାପତ୍ତା ଲାଗି ଏକ ବିପଦ ବୋଲି ବର୍ଣ୍ଣନା କରାଯାଇଛି । ଜନାବ ଜୁଲଫିକର ଅଲି ଭୁଟ୍ଟୋ ହୁଏତ ଏହି ନିଯୁକ୍ତିକୁ ତାଙ୍କ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ନିରାପତ୍ତା ଲାଗି ମଧ୍ୟ ଏକ ବିପଦ ବୋଲି ବିଚାରୁଥିବେ ।

ଦ୍ୱିତୀୟ କାରଣଟିକୁ ଖୋଜିବା ଲାଗି ଆମକୁ ହୁଏତ ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷର ସ୍ୱାଧୀନତା ଆନ୍ଦୋଳନର ଇତିହାସ ମଧ୍ୟକୁ ଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ପାକିସ୍ଥାନର ସ୍ରଷ୍ଟା ଓ କର୍ତ୍ତା ମହମ୍ମଦ ଅଲି ଜିନ୍ନା ପ୍ରଥମେ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସରେ ଥିଲେ, ତା'ପରେ ସେଥିରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ଭାରତୀୟ ତତ୍କାଳୀନ ସ୍ଥିତିରୁ ଏକ ଅନ୍ୟ ପ୍ରରୋଚନା ପାଇ ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ଗଢ଼ିଲେ । ମୁସଲିମ୍ ଲିଗ୍ ତାଙ୍କରି ନେତୃତ୍ୱରେ ଭାରତର ବିଭାଜନ ଦାବି କଲା ଓ ସେହି ଦାବିରୁ ପାକିସ୍ଥାନର ଜନ୍ମ ହେଲା । ସେତେବେଳେ ଜିନ୍ନା ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ଆଗରେ ସର୍ବଦା ଦାବି କରି ଆସୁଥିଲେ ଯେ ଭାରତ ହେଉଛି ଏକ ହିନ୍ଦୁ ଦେଶ ଓ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତରେ ମୁସଲମାନମାନେ ଭାରତବର୍ଷରେ ରହିବାକୁ ମୋଟେ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ଆପଣା ଲାଗି ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ମୁସଲମାନ ରାଷ୍ଟ୍ର ଚାହାନ୍ତି ।

ଆପଣାର ରାଜନୀତିକ ମତଲବ ଗୁଡ଼ାକୁ ହାସଲ କରିବାରେ ଏହି ଦାବିଟି ଜିନ୍ନା ସାହେବଙ୍କୁ ଯେତେ ସାହାଯ୍ୟ କରିଥାଉ ପଛକେ, ଏହା ଏକ ମିଥ୍ୟା କଥା ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସରେ ଅନେକ ମୁସଲମାନ ରହିଥିଲେ । ଗାନ୍ଧୀ, ନେହେରୁ ଓ ପଟେଲଙ୍କ ସାଙ୍ଗକୁ ମୌଲାନା ଆଜାଦ, ରଫି ଅହମ୍ମଦ କିଦ୍‌ୱାଇ ଏବଂ ଗଫର ଖାଁ ଓ ସମଦ ଖାଁ ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲେ । ଜନାବ୍ ଜିନ୍ନା ଏହି କଥାଟିକୁ ମୋଟେ ସହି ପାରୁନଥିଲେ । ତେଣୁ ହିନ୍ଦୁ ମହାସଭାଠାରୁ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସରେ ରହିଥିବା ଓ ସମଗ୍ର ଭାରତବର୍ଷ ସକାଶେ ଏକ ଅଖଣ୍ଡ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦାବି କରୁଥିବା ମୁସଲମାନ ନେତାମାନଙ୍କ ଉପରେ ତାଙ୍କର କ୍ରୋଧ ବିଶେଷ ଭାବରେ ଅଧିକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସେ ସେମାନଙ୍କ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ନାନା ଅପମାନକର ଭର୍ତ୍ସନା ପ୍ରୟୋଗ କରୁଥିଲେ । ମହମ୍ମଦ ୟୁନୁସ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଭର୍ତ୍ସିତ ଦଳ ଭିତରେ ଆସି ପଡ଼ିଯାଇଛନ୍ତି । ଜିନ୍ନାଙ୍କର ସେହି ପୁରୁଣା ସ୍ପର୍ଶକାତରତା ଏବେ ମଧ୍ୟ ପାକିସ୍ଥାନର ବାସିନ୍ଦାମାନଙ୍କୁ କାମୁଡ଼ି ଧରିଛି ।

ମହମ୍ମଦ ୟୁନୁସ୍ ତାଙ୍କ ନିଯୁକ୍ତିର ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ରୂପେ ଉତ୍ତର ଆଫ୍ରିକାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି, ଏକଥାଟା ପାକିସ୍ଥାନ ସରକାରଙ୍କ ମନରେ ବିଶେଷ କ୍ରୋଧକମ୍ପ ସୃଷ୍ଟି କରିଛି । ଉତ୍ତର ଆଫ୍ରିକାର ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛନ୍ତି ମୁସଲମାନ ଦେଶ ଏବଂ ପାକିସ୍ଥାନର ରାଷ୍ଟ୍ରଚାଳକମାନେ ତାହାକୁ ନିଜର ଏକ ହସ୍ତମୁଦି ମହାଲ ବୋଲି ମନେ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ସମଧର୍ମୀୟତାର ସୁଯୋଗଟିକୁ ସେମାନେ ରାଜନୀତିରେ ବେଶ୍ ଲଗାଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଏଠାରେ ସ୍ମରଣ ଥାଇପାରେ, ବିଶ୍ୱ ମୁସଲିମ ସମ୍ମିଳନୀକୁ ଭାରତକୁ ଏକ ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ଡକା ନ ଯାଉ ବୋଲି ଏକଦା ପାକିସ୍ଥାନ କେତେ କୋଳାହଳ ଘଟାଇବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲା ଏବଂ ପାକିସ୍ଥାନର ଶାସକମାନେ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ମହମ୍ମଦ ୟୁନୁସ ଏହା ପୂର୍ବରୁ ଆଲଜିରିଆରେ ଭାରତର ରାଷ୍ଟ୍ରଦୂତ ରହିଛନ୍ତି, ଇରାକ୍, ତୁରସ୍କ ଓ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆରେ ମଧ୍ୟ ଭାରତୀୟ ଦୂତାବାସଗୁଡ଼ିକରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରିଛନ୍ତି ।

ଅସଲ କଥା ହେଉଛି ଯେ ପାକିସ୍ଥାନର ଜନାବ ଭୁଟ୍ଟୋ ଆପଣା ଦେଶରେ ରାଜନୀତିକ ଅଡୁଆରେ ପଡ଼ି ଯାଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ଦଳର ବିଶିଷ୍ଟ ନାୟକ ଓ ଲେଫ୍‌ଟନାଣ୍ଟମାନେ ଏବେ ଦଳରୁ ଖସିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶବାସୀଙ୍କର ଧ୍ୟାନକୁ ସେ ଅନ୍ୟ ଆଡ଼େ ଧାବିତ କରିଦେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି । ଭାରତକୁ ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ଚିତ୍ରଣ କରି ପାକିସ୍ଥାନର କେତେ କେତେ ଶାସକ ପ୍ରଜାବର୍ଗଙ୍କ ପାଖରେ ଆନୁଗତ୍ୟ ମାଗି ଆସିଛନ୍ତି ଓ ଘରେ ଅନେକ ଅନେକ ବିପଦକୁ ଟଳାଇ ଦେଇପାରିଛନ୍ତି । ବର୍ତ୍ତମାନ ପାକିସ୍ଥାନରେ ଶାସକ ଦଳର ଆସନଟି ପ୍ରାୟ ଟଳମଳ ହେଉଥିବା ବେଳେ ମହମ୍ମଦ ୟୁନୁସ୍ ଯେ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଆଶ୍ରୟସ୍ଥଳ ଯୋଗାଇ ଦେଇଛନ୍ତି, ଏପରି ଭାବିବା ପାଇଁ ନିଶ୍ଚୟ ଅନେକ କାରଣ ରହିଛି ।

ତା ୧୫.୧୧.୧୯୭୫ରିଖ
ଶନିବାର

ଅଧ୍ୟାପକର ଅସଲ ପ୍ରତିଷ୍ଠା

ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ସେଠାରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ଛାତ୍ରମାନେ ସବୁ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ସମାନ ଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖନ୍ତି ନାହିଁ । ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ସେମାନଙ୍କୁ ବେଶି ଭଲ ଲାଗନ୍ତି ତ ଆଉ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ କମ୍ ଭଲ ଲାଗନ୍ତି । ଜଣେ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ଛାତ୍ରମହଲରେ ଅଧିକ ଲୋକପ୍ରିୟତା ଅର୍ଜନ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୁଅନ୍ତି । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟମାନେ ସମର୍ଥ ହୋଇପାରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଏପରି କାହିଁକି ହୁଏ ? ଅଧ୍ୟାପକର କେଉଁ ଗୁଣ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କୁ ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣ କରେ ? ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟାପକ ଭଲ ପୋଷାକ ପିନ୍ଧିଥାନ୍ତି, କାଣ୍ଡଛାଣ୍ଡ ଫେଶନ ହୋଇ କଲେଜକୁ ଆସନ୍ତି, ସେହିମାନେ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଆଖିକୁ ଅଧିକ ଆକର୍ଷଣ କରନ୍ତି କି ? ବା ଅନ୍ୟ କୌଣସି କାରଣରୁ ସେମାନେ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ଆଉ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଉଚ୍ଚତର ସ୍ଥାନ ଦିଅନ୍ତି, ଅଧିକ ସମ୍ମାନ କରନ୍ତି, ଅଧିକ ଭଲ ପାଆନ୍ତି ?

କୁରୁକ୍ଷେତ୍ର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ଏବେ ଏହି କଥାଟିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଲାଗି ଏକ ଗବେଷଣା କରିଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ସମୟ-ସମ୍ଭାବିତ ଭାବରେ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ତିନିଶହ ଛାତ୍ରଙ୍କ ଲାଗି ସେ ଏକ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲେ ଓ ଛାତ୍ରମାନେ ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ିକର ଯେପରି ଉତ୍ତର ଦେଲେ, ସେଇଥିରୁ ଏକ ସାଧାରଣ ଉତ୍ତର ପାଇବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ଛାତ୍ରଛାତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ଏହି ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରଟି ଦିଆଯାଇଥିଲା, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସ୍ନାତକୋତ୍ତର ଶ୍ରେଣୀମାନଙ୍କରେ ଅଧ୍ୟୟନ

କରୁଥିଲେ । ଏମାନଙ୍କ ବ୍ୟତୀତ କେତେକ ଯୁବକ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ର ଦିଆଯାଇଥିଲା ।

ଗବେଷଣାର ପୂର୍ବାନୁମାନ ରୂପେ ଏଗାରଟି ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟକୁ ଉତ୍ତର ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ଯେଉଁସବୁ କାରଣରୁ ଛାତ୍ର ପାଖରେ ଅଧିକ ଲୋକପ୍ରିୟ ହୁଏ ବା ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ସମ୍ମାନ ପାଏ, ସେ ବିଷୟରେ ଏଗାରଟି ସମ୍ଭାବ୍ୟ ଉତ୍ତରକୁ ପ୍ରଶ୍ନପତ୍ରରେ ପରିବେଷଣ କରାଯାଇଥିଲା ଓ ଉତ୍ତରଦାତାମାନଙ୍କୁ ସେଇଥିରୁ ଆପଣାର ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକୁ ବାଛିବା ଲାଗି କୁହାଯାଇଥିଲା ।

ସେହି ଅନୁମାନଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି, ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ତା'ର ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଦୃତ ହୁଏ, କାରଣ - (୧) ସିଏ ଯେଉଁ ବିଷୟରେ ଅଧ୍ୟାପନା କରୁଛି, ସେହି ବିଷୟଟି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତା'ର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଜ୍ଞାନ ରହିଥାଏ, (୨) କୌଣସି ଘଣ୍ଟାରେ ସିଏ କ'ଣ ପଢ଼ାଇବ, ତାହାକୁ ସେ ଆଗରୁ ଭଲକରି ଭାବିଥାଏ ଓ ନିଜ ମନ ଭିତରେ ସୁଯୋଜିତ ଓ ସୁସଂଗଠିତ କରି ରଖିଥାଏ, (୩) ତା'ର ଆଚରଣ ଓ ବ୍ୟବହାର ସବୁବେଳେ ମନକୁ ଖୁସି କରିଦିଏ, (୪) ତା'ର କଣ୍ଠସ୍ୱର ଭାରି ଚମତ୍କାର ଶୁଭେ ଓ ପଢ଼ାଇବା ସମୟରେ ତା' ଭିତରେ ଜୀବନ ଓ ଉତ୍ସାହ ଭରି ରହିଥାଏ, (୫) ସିଏ ଗବେଷଣାରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଥାଏ, (୬) ତା'ର ଚେହେରା ଓ ପୋଷାକପତ୍ର, ସମସ୍ତଙ୍କ ମନକୁ ମୁଗ୍ଧ କରିଦିଏ, (୭) କ୍ଲାସ ବାହାରେ ମଧ୍ୟ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ସମାଧାନ ପାଇବାରେ ସେ ସବୁବେଳେ ସାହାଯ୍ୟକରେ, ପାଠରେ ମଧ୍ୟ ସାହାଯ୍ୟ କରେ, (୮) କ୍ଲାସରେ ପିଲାମାନେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରନ୍ତୁ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ବିଷୟରେ ଯଥାସମ୍ଭବ ସମ୍ୟକ୍ ଆଲୋଚନା କରନ୍ତୁ ବୋଲି ସେ ସବୁବେଳେ ଉତ୍ସାହ ଦିଏ, (୯) ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅର୍ଥାତ୍ କ୍ରୀଡ଼ା ଓ ସାଂସ୍କୃତିକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନଙ୍କରେ ସିଏ ସକ୍ରିୟ ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ କରିଥାଏ, (୧୦) ଆପଣା ଜୀବନରେ ସିଏ ସରଳତା ଏବଂ ଚରିତ୍ରବତ୍ତାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖାଇଥାଏ ଏବଂ (୧୧) ଛାତ୍ରମାନଙ୍କ ପ୍ରତି ସେ କୌଣସି ପକ୍ଷପାତ ବିଚାର କରେ ନାହିଁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କଲାବେଳେ ସେ ଆଦୌ କୌଣସି ଦୁର୍ବଳତାର ପରିଚୟ ଦିଏ ନାହିଁ ।

ଏହି ଏଗାରଟିଯାକ ଗୁଣକୁ ଛାତ୍ରମାନେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଅନୁସାରେ ଆଗପଛ କରି ସଜାଇ ଦେବେ ବୋଲି ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ଛାତ୍ରମାନଙ୍କଠାରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ, ପ୍ରଥମ, ଦ୍ୱିତୀୟ ଏବଂ ଅଷ୍ଟମ ବିଷୟଟିକୁ ସେମାନେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ସିଏ ପଢ଼ାଉଥିବା ବିଷୟକୁ ନିଜେ ଭଲ କରି ଜାଣିଥିବ ପଢ଼ାଇବାକୁ ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସିଏ ଯାହା ପଢ଼ାଇବାକୁ ଯାଉଛି, ତା' ପାଖରେ ତାହାର ଏକ ସୁଯୋଜିତ ଏବଂ ସୁସଂଗଠିତ ଚିତ୍ର ରହିଥିବ ଓ ଛାତ୍ରମାନେ କ୍ଲାସରେ

ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପ୍ରଶ୍ନ ପଚାରନ୍ତୁ ଓ ସିଏ ଯାହାସବୁ ପଢ଼ାଇଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ କ୍ଲାସରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଆଲୋଚନା ଲାଗି ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଦେଉଥିବ - ଅଧ୍ୟାପକର ଏହି-ତିନୋଟି ଗୁଣ ବା ଲକ୍ଷଣକୁ ଛାତ୍ରମାନେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦେଇଥିଲେ । ଅଧ୍ୟାପକର ଚେହେରା ଭଲ ହୋଇଥିବ, ପୋଷାକରେ ଫିଟ୍‌ଫାଟ୍ ହୋଇଥିବ ଓ ସିଏ ବଡ଼ ସ୍ମାର୍ଟ ହୋଇଥିବ, ଏହି ଗୁଣଟି ମୂଲ୍ୟାୟନର ସର୍ବନିମ୍ନ ସ୍ଥାନରେ ରହିଥିଲା ।

ଏହି ଗବେଷଣାଟି କେବଳ ଗୋଟିଏ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟରେ ମାତ୍ର କେତେ ଜଣଙ୍କୁ ନେଇ କରାହୋଇଛି ଓ ଅନ୍ୟ ଜାଗାରେ ପ୍ରାପ୍ତ ପରିଣାମଗୁଡ଼ିକରେ କଞ୍ଚିତ ବିଭିନ୍ନତା ହୁଏତ ନିଶ୍ଚୟ ରହିବ ସତ, ମାତ୍ର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ଅଧ୍ୟୟନ କରୁଥିବା ଛାତ୍ରମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାଶାଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖିବା ପାଇଁ ଏଥିରୁ ଅଧ୍ୟାପକମାନଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ଅନେକ ଅନ୍ତଃଦୃଷ୍ଟି ମିଳିବ ।

ତା ୧୬.୧୧.୧୯୭୫ରିଖ

ରବିବାର

ଐତିହାସିକ ଟଏନ୍‌ବୀ

ଆଧୁନିକ ଇଂଲଣ୍ଡର ଚିନ୍ତା ଜଗତରେ ବିଶ୍ୱବିଶ୍ରୁତି ଆଣି ଦେଇଥିବା ପ୍ରଥମ ତିନିଜଣ ପ୍ରଧାନ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ଯଦି ନାମୋଲ୍ଲେଖ କରିବାକୁ ହୁଏ, ତେବେ ନିର୍ବିବାଦରେ ହୁଏତ ସମସ୍ତେ ଆଲଫ୍ରେଡ୍ ନର୍ଥ ହ୍ୱାଇଟ୍‌ହେଡ୍, ବର୍ଟ୍ରାଣ୍ଡ୍ ରସେଲ ଓ ଆରନୋଲ୍ଡ୍ ଟଏନ୍‌ବୀଙ୍କର ନାମ ଆଗ ସ୍ମରଣ କରିବେ । ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ହ୍ୱାଇଟ୍‌ହେଡ୍ ଓ ରସେଲ୍ ଅନେକ ଆଗରୁ ପୃଥିବୀ ଛାଡ଼ି ଯାଇଥିଲେ, ଶ୍ରୀ ଟଏନ୍‌ବୀ ଏବେ ଗଲେ ।

ଆଗନୋଲଡ୍ ଟଏନ୍‌ବୀ ହେଉଛନ୍ତି ଇତିହାସକାର । ସିଏ ଇତିହାସର ଅଧ୍ୟାପକ, ସଭ୍ୟତା - ଇତିହାସର ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକ ଓ ସମୀକ୍ଷକ । ତାଙ୍କ ପ୍ରଣୀତ ବାରଖଣ୍ଡରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ପ୍ରାୟ ବାରହଜାର ପୃଷ୍ଠାର ଗ୍ରନ୍ଥ ଇତିହାସର ଅଧ୍ୟୟନ ଏବଂ ମନୁଷ୍ୟ ଜାତିର ଅଗ୍ରଗତିର ଇତିହାସ ବିଷୟରେ ଏକ ମହାନ୍ ପ୍ରେରଣାମୟ ଗ୍ରନ୍ଥ ହୋଇ ରହିବ ।

ଉକ୍ତ ଗ୍ରନ୍ଥଟିରେ ଟଏନ୍‌ବୀ ମନୁଷ୍ୟ ଇତିହାସର ଏକୋଇଶିଟି ବୃହତ୍ ସଭ୍ୟତାର ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି; ଏଗୁଡ଼ିକର ଉତ୍ପତ୍ତି, ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଏବଂ ଅବସାନ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ତନ୍ନ ତନ୍ନ ଆଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି; କୌଣସି ସଭ୍ୟତାର କାହିଁକି ଉଦୟ ହୁଏ, କେଉଁସବୁ ପରିବେଶରେ ତାହାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଘଟେ ଏବଂ ପୁଣି କେଉଁସବୁ ଅଭାବରୁ ତାହାର ବିଲୁପ୍ତି ଆସି ପହଞ୍ଚେ, ଏ ସବୁର ବିସ୍ତୃତ ଆଲୋଚନା କରି ଶ୍ରୀ ଟଏନ୍‌ବୀ ତାହାରି ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସମଗ୍ର ମନୁଷ୍ୟ ଜାତିର ଅତୀତ, ବର୍ତ୍ତମାନ ଏବଂ ଭବିଷ୍ୟତ ଉପରେ ଆଲୋକପାତ କରିଛନ୍ତି । ଟଏନ୍‌ବୀଙ୍କର ବିଶ୍ଳେଷଣ ଅନୁସାରେ ପରିସ୍ଥିତି ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଆହ୍ୱାନ, ସେହି ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ହୁଏ, ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବେ ଓ ଉପଯୁକ୍ତ ସ୍ତରରେ ଆହ୍ୱାନଟିର ଜବାବ ଦବାକୁ

ହୁଏ । ଯଦି ଆମେ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଜବାବଟି ଦେଇପାରୁ, ତେବେ ଆମର ସଭ୍ୟତା ଓ ଆମେ ଅଗ୍ରସର ହେଉ; ମାତ୍ର ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଯଦି ଆମେ ଆହ୍ୱାନଟିର ଜବାବ ଦେଇ ନ ପାରୁ କିମ୍ବା ଆହ୍ୱାନଟିର ଅନୁରୂପ ଜବାବ ଦେଇନପାରୁ, ତେବେ ସେଇଠୁ ଆମର ବିଲୁପ୍ତି ଆରମ୍ଭ ହୁଏ, ପତନ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଆମ ସଭ୍ୟତାର ମଧ୍ୟ ପତନ ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । ଏହି ନିୟମଟିର ଅନୁସରଣ କରି ଇତିହାସର ଯାବତୀୟ ସଭ୍ୟତା ଅଗ୍ରଗତି କରିଛନ୍ତି ଅଥବା ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ କେବଳ ଏକ ଅବସ୍ଥା ନୁହେଁ, ଏହା ଏକ ଆହ୍ୱାନ । ଏହା ଆମ ସମକ୍ଷରେ କେତୋଟି ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟଟିକୁ ଆଣି ଉପସ୍ଥାପିତ କରିଥାଏ ଏବଂ ଆମେ ଯେପରି ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ସେହି ଆହ୍ୱାନଟିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉ ବା ନହେଉ, ସେହି ଅନୁସାରେ ଆମର ଭବିଷ୍ୟତ ଗଢ଼ା ହୁଏ ଅଥବା ଭବିଷ୍ୟତ ବିନଷ୍ଟ ବି ହୁଏ ।.ଗୋଟିଏ ଜାତି ବା ଦେଶର ଜୀବନରେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଅବିରାମ ଭାବରେ ଆହ୍ୱାନ ପରେ ଆହ୍ୱାନ ଆସି ଉପସ୍ଥିତ ହେଉଥାନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଜାତି ଆଗକୁ ଯାଏ, କାରଣ ସେ ଆପଣାର ଆହ୍ୱାନଟିକୁ ଉପଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ଚିହ୍ନିପାରେ, ତା'ର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ ଓ ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ଦ୍ୱାରା ଭବିଷ୍ୟତ ଲାଗି ମଧ୍ୟ ଏକ ଦୃଢ଼ ମୂଳଦୁଆ ପକାଏ । ମାତ୍ର ଯଦି ତାହା ସମ୍ଭବ ନ ହୁଏ, ଯଦି ଆହ୍ୱାନଟିର ଜବାବ ଦିଆନଯାଏ, ଯଦି ମୁହୂର୍ତ୍ତଟି ହାତରୁ ଖସିଯାଏ, ତେବେ ସେଇଠାରୁ ହିଁ ଜାତିର ପଥ ନିମ୍ନଗତି ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରେ ।

ନିଜର ଇତିହାସ- ବ୍ୟାଖ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଶ୍ରୀ ଟଏନ୍‌ବୀ କୌଣସି ନୈରାଶ୍ୟର ପ୍ରଚାର କରିନାହାନ୍ତି । ମନୁଷ୍ୟ ଓ ସମୂହର ଭାଗ୍ୟସୂତ୍ରଟିକୁ ସେ ସେହି ମନୁଷ୍ୟ ଓ ସମୂହର ହାତରେ ଆଣି ଧରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମର ଏହି ଆଧୁନିକ ପୃଥିବୀ ଏକ ଅଧିକ ଭୟାବହ ମହାସମର ଦ୍ୱାରା ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବ ନା ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ମଧ୍ୟକୁ ମନୁଷ୍ୟ ଏକ ନୂତନତର ଯୁଗର ଦାୟାଦ ରୂପେ ପ୍ରବେଶ କରିବ ? ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଟଏନବୀ କହିବେ, ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଟି ମଧ୍ୟ ଆମରି ହାତରେ ଅର୍ଥାତ୍ ମନୁଷ୍ୟଜାତି ଉପରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି । ଆମର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମଠାରୁ ଯେଉଁଭଳି ସକ୍ରିୟତା ଓ ସମ୍ବନ୍ଧମାନ ଦାବି କରୁଛି, ପୁରୁଣା ରାସ୍ତାଗୁଡ଼ାକ ଛାଡ଼ି ଆମେ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିନେଇପାରିଲେ ମନୁଷ୍ୟଜାତି ବଞ୍ଚିରହିବ, ଗୌରବର ସହିତ ବଞ୍ଚିରହିବ । ମାତ୍ର ଯଦି ତାହା ନ ହୋଇପାରେ, ଯଦି ନୂତନ ଆହ୍ୱାନଗୁଡ଼ିକ ଆଗରେ ପୁରୁଣା ଉତ୍ତରଗୁଡ଼ିକ ବ୍ୟତୀତ ଆମ ପାଖରେ ଅଧିକ କିଛି ନ ଥିବ, ତେବେ ଆଧୁନିକ ସଭ୍ୟତା ବିଲୁପ୍ତ ହୋଇଗଲେ, ସେଥିଲାଗି କୌଣସି ଭଗବାନ ଦାୟୀ ହେବେ ନାହିଁ । ଆମେ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ୱୟଂ ମନୁଷ୍ୟ ହିଁ ଦାୟୀ ହେବ ।

ତା ୧୭.୧୧.୧୯୭୫ରିଖ

ସୋମବାର

ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ୍ ରାଷ୍ଟ୍ର

ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫୋର୍ଡ଼ ଏବେ ଏକ ବିବୃତିରେ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଏକ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେବା ଲାଗି ଆମେରିକା ଆଗରେ ଯେଉଁ ମହାନ ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ଅନେକ ଦିନରୁ ରହିଥିଲା, ଆମେରିକା ସେହି ଲକ୍ଷ୍ୟଟିକୁ ମୋଟେ ପରିତ୍ୟାଗ କରିନାହିଁ। ଗୋଟିଏ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ରାଷ୍ଟ୍ର ବନିବା ଏବେ ମଧ୍ୟ ଆମେରିକାର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇରହିଛି। ସାଧା ଭାଷାରେ କହିଲେ ଆମେରିକାକୁ ଗୋଟିଏ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପରିଣତ କରିବା ଏବେ ମଧ୍ୟ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କର ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ରହିଛି।

ଆମେରିକା ଯେ ଏକ ଶକ୍ତିମାନ ରାଷ୍ଟ୍ର, ଏଥିରେ କେହି କୌଣସି ଦ୍ୱିମତ ପ୍ରକାଶ କରିବ ନାହିଁ। ଆମେରିକାରେ ଜମି ରହିଛି, ଜନବଳ ରହିଛି, ଶିକ୍ଷିତ ବୁଦ୍ଧି ରହିଛି, ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ କାରିଗର ରହିଛନ୍ତି। ବିଜ୍ଞାନ ମଣିଷର ସେବା ଖଟୁଛି। ସମୃଦ୍ଧ ହେବା ପାଇଁ ଗୋଟିଏ ମଣିଷସମୂହର ଯାହାକିଛି ଦରକାର, ଆମେରିକାରେ ସେହିସବୁ ପଦାର୍ଥ ଗୁଣଗୁଣ ହୋଇ ହୁଏତ ଦଶଗୁଣ ମହାଜୁଦ ରହିଛି। ମାତ୍ର ଗୋଟିଏ ହିସାବ ଦେଇ କହିଲେ, ଆମେରିକାରେ ପୃଥିବୀର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ଶତକଡ଼ା ମୋଟେ ଛଅଭାଗ ଲୋକ ବାସ କରୁଛନ୍ତି। ମାତ୍ର ସେମାନେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ମୋଟ ସମ୍ପଦର ଶତକଡ଼ା ଚାଳିଶ ଭାଗ ଉପଭୋଗ ଓ ଉପଯୋଗ କରିବାର ସୌଭାଗ୍ୟ ଲାଭ କରିଛନ୍ତି।

ଆମେରିକାକୁ ଏକ ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ରାଷ୍ଟ୍ର ହେବାର ଲକ୍ଷ୍ୟରେ ନେଇ ପହଞ୍ଚାଇବା ବିଷୟରେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଫୋର୍ଡ଼ ଯେତେବେଳେ କହିଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେ ହୁଏତ ଏକ ବିଶେଷ କଥାକୁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି ଏକଥାଟି କହିଥିବେ। ସିଏ ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ଯୁଦ୍ଧଶକ୍ତି ବା ଅସ୍ତ୍ର ଶକ୍ତିଟିର କଥାକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିଥିବେ। ଆମେରିକା ଏହି ବିଶେଷ ଶକ୍ତିରେ ଏପରି ଅନତିକ୍ରମ୍ୟ ହୋଇ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିବ, ଯେପରିକି ପୃଥିବୀର ଅନ୍ୟ କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ର ତାକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଧମକ ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ। ଓଲଟି ଆମେରିକା ହିଁ ଆପଣାର ବଳର ନଜିର ଦେଖାଇ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରିରଖି ପାରୁଥିବ। ଅସ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ପୃଥିବୀର ନାନା ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ନାନା ଆକାଙ୍କ୍ଷାକୁ ଉସ୍କାଇ ଦେଇ ପାରୁଥିବ। ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିବଦମାନ ଦୁଇପକ୍ଷକୁ

ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ର ଦେବାର ଲୋଭ ଦେଖାଇ ଦୁହିଁଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରି ଶାନ୍ତିଲାଗି ରାଜି କରାଇ ପାରୁଥିବ ।

ଐତିହାସିକ ଟଏନବୀ ଆମେରିକା ବିଷୟରେ ଆପଣାର ଯେଉଁ ଗ୍ରନ୍ଥଟି ଲେଖିଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ସେ ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମେରିକାର ବିଚାର କରିବା ଲାଗି ଚେଷ୍ଟା କରିଛନ୍ତି । ଆମେରିକା ହେଉଛି ଗଣତନ୍ତ୍ରୀୟ ବିଚାରର ଦେଶ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଗଣତନ୍ତ୍ରର ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ଅଗ୍ରଗତିରେ ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରେରଣା ଓ ନେତୃତ୍ୱ ଦେବାରେ ପ୍ରକୃତ ନ୍ୟାଯ୍ୟ ସ୍ଥାନଟି ଆମେରିକା ହିଁ ଅଧିକାର କରି ପାରିଥାନ୍ତା । ମଣିଷର ଅଭ୍ୟୁଦୟ ଲାଗି ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହେଉଥିବା ସର୍ବବୃହତ୍ ବିପ୍ଳବରେ ଆମେରିକା ହିଁ ଅଗ୍ରଣୀ ହୋଇପାରିଥାନ୍ତା । ମାତ୍ର ଆମେରିକା ଆପଣାର ସେହି ଭୂମିକାଟିକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିନାହିଁ । ଆମେରିକା ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ହିଁ ପକ୍ଷ ନେଇଛି, ପୃଥିବୀର ନୂତନ ଜନଗଣ ଓ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଆକାଂକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକୁ ଭୁଲ ବୁଝିଛି, ତା'ର ବିରୁଦ୍ଧାଚରଣ କରିଛି ଏବଂ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ମୋହରେ ପ୍ରାୟ ଅକର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇ ବସିଛି । ଆମେରିକାର ବୈଦେଶିକ ନୀତି ପରାଜୟ ପରେ ପରାଜୟ ସ୍ୱୀକାର କରିଛି, ଆଗାମୀ ଜନସମାଜକୁ ତାହା କୌଣସି ପ୍ରେରଣା ଦେଇନାହିଁ । ପୃଥିବୀରେ ଯେଉଁଠି ଜନଗଣଙ୍କର ନିଦ ଭାଙ୍ଗୁଛି, ସେଠି ଆମେରିକା ମାଙ୍ଗଳିକ ହୋଇ ଆସୁଥାନ୍ତା ସିନା, ମାତ୍ର ଦୁର୍ଯୋଗବଶତଃ ପୋଲିସ ହୋଇ ଆସିବା ବ୍ୟତୀତ ତାକୁ ଆଉ ଅନ୍ୟ ବାଟ ହିଁ ଦିଶୁନାହିଁ ।

ସମ୍ଭବତଃ ଏହାର ମୁଖ୍ୟ କାରଣ ହେଉଛି ଯେ ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ହିସାବରେ ଆପଣାର ଆଚରିତ ଆଦର୍ଶ ଅପେକ୍ଷା ଆପଣାର ଅର୍ଥବଳ ଓ ଅସ୍ତ୍ରବଳ ଉପରେ ହିଁ ଆମେରିକା ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିଛି, ଆପଣାର ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେହିଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ହିଁ ଅଧିକ ନିର୍ଭର କରୁଛି । ତେଣୁ ତା'ର ସମସ୍ତ କୂଟନୀତି ଶେଷରେ ଏକ ଖଳନୀତି ରୂପେ ହିଁ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ଯାଉଛି । ଖଳନୀତି କରି କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ର ସର୍ବଶକ୍ତିମାନ ହୁଏନାହିଁ । ପୃଥିବୀକୁ ନେତୃତ୍ୱ ଦେବାକୁ ହେଲେ ଅନ୍ୟ ଅନ୍ତଃଦୃଷ୍ଟି ଓ ଏକ ଅନ୍ୟ ନିର୍ଭୟତାର ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ । ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ଏସବୁର ଦୂରରେ ରହିଥିବା ପରି ବୋଧ ହେଉଛି ।

ତା ୧୮.୧୧.୧୯୭୪ରିଖ

ମଙ୍ଗଳବାର

ମହଙ୍ଗା-ଧନାଢ୍ୟତା

ପୃଥିବୀର ଛଅଟି ସବା ବଡ଼ ଧନୀ ଦେଶର ସରକାରମାନଙ୍କର ପାରିସ୍ ସହରରେ ସମ୍ମିଳନୀ ବସିଛି । ସେଠାରେ ଏହି ସରକାରମାନେ ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ସବୁ ବିଚାର କରିବେ ? ଏକଦା ପୃଥିବୀର ଧନଶାଳୀ ଶକ୍ତିମାନେ ଯେତେବେଳେ ଏକତ୍ର ବସି ମନ୍ତ୍ରଣା କରୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଅବଶିଷ୍ଟ କମ୍ ଧନୀ ପୃଥିବୀଟି ଉପରେ ଆପଣାର ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜନୀତିକ ଆଧିପତ୍ୟଟିକୁ କିପରି ଅଧିକ ସ୍ଥାୟୀ ଓ ଅଧିକ ଦୃଢ଼ କରି ରଖିପାରିବେ, ସେହି ବିଷୟରେ ମନ୍ତ୍ରଣା କରୁଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଏସବୁ ଦେଶର ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଶସ୍ତା କଞ୍ଚାମାଲ ଓ ଶସ୍ତା ଶ୍ରମଶକ୍ତିର ଏକ ମହଜୁଦ ଭଣ୍ଡାର ଥିଲା ଓ ଆପଣାର ଯନ୍ତ୍ରଜାତ ଦ୍ରବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ଏକ ବଜାର ମଧ୍ୟ ରହିଥିଲା । ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ପରେ ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତିକ ମାନଚିତ୍ର ବଦଳିଗଲା, କ୍ଷମତାର ସାମ୍ରାଜ୍ୟରୂପୀ ଗଣ୍ଠିଗୁଡ଼ାକ ଖୋଲି ଖୋଲି ଗଲା, ଉପନିବେଶଗୁଡ଼ିକ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଦେଶରେ ପରିଣତ ହେଲେ ।

ସେ କାଳରେ ଇଉରୋପରେ କେତେ ତରୁଣ ବଡ଼ ହୋଇ ଉପନିବେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଯାଇ ଭାଗ୍ୟ ନିର୍ମାଣ କରିବାର ଉଜ୍ଜ୍ୱଳ ସ୍ୱପ୍ନମାନ ଦେଖୁଥିଲେ । ଇଉରୋପୀୟ ନାନା ଭାଷାରେ ସେ ଯୁଗର କେତେ କବିତାରେ ଏହି ଯୁଗାଚାରମାନ ବ୍ୟକ୍ତ ହୋଇ ଉଠୁଥିଲା । ଏବେ ସେ କାଳର ପାଠ ସରିଗଲା, ସେ କାଳର ବ୍ୟବସ୍ଥା ଭାଙ୍ଗିଗଲା । ତେଣୁ ସେ କାଳର ଅର୍ଥନୀତି ଏବଂ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ପନ୍ନତାର ଖୁଣ୍ଟଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ଦୋହଲି ଯିବାକୁ ଲାଗିଲା । ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ସହିତ ଚଳି ଆସିଥିବା ପୁରୁଣା ଅର୍ଥନୀତି ପକ୍ଷରେ ଏଣିକି ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିହୁନେ ତଥାପି ଆପଣାର ମେରୁଦଣ୍ଡ ସିଧା ରଖି ବଞ୍ଚିରହିବା କ୍ରମଶଃ ଅଧିକ କଷ୍ଟକର ହେଲା । ଏକ ନୂତନ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଦରକାର ପଡ଼ିଲା । ପୁରୁଣା ବଡ଼ମାନେ ଏକ ନୂଆ ପୃଥିବୀରେ ଆପଣାକୁ ନୂଆ ଢାଞ୍ଚାରେ ଥଇଥାନ କରିବା ଦରକାର ପଡ଼ିଲା । ପାରିସ୍ ସମ୍ମିଳନୀ ଭଳି ସମ୍ମିଳନୀମାନଙ୍କରେ ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ସେହିସବୁ କାଳୋଚିତ ପ୍ରୟୋଜନର ବିଚାର ପଡୁଥିବ ।

ପୃଥିବୀର ଯେଉଁସବୁ ଦେଶ ଆର୍ଥିକ ସମ୍ପନ୍ନତାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଅଗ୍ରଣୀ ହୋଇରହିଗଲେ, ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ ରାଜନୀତିର ଏକ ଅଙ୍କୁଶ ରୂପେ ଆରବ ତୈଳ ଉତ୍ପାଦନକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ପେଟ୍ରୋଲଦରକୁ ମନଇଚ୍ଛା ବଢ଼ାଇବାରେ ଲାଗିବାରୁ ସେହି ସବୁ ଦେଶରେ ଗତ ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ହେଲା ଏକ କାଳାନ୍ତର ଉପସ୍ଥିତ ହୋଇଛି । ଜିନିଷପତ୍ରର ଦରଦାମ ହୁ ହୁ ହୋଇ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଲୋକ କର୍ମସଂସ୍ଥାନ ବିନା ବେକାର ହୋଇ ବସୁଛନ୍ତି । କାରଖାନାଗୁଡ଼ାକ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଉଛି । ବଜାରରେ କିଣିବାକୁ ମଣିଷ ନାହାନ୍ତି, ଅର୍ଥାତ୍ ଜାତୀୟ କ୍ରୟଶକ୍ତିରେ ହ୍ରାସ ଘଟୁଛି । ତେଣୁ ଉତ୍ପାଦନରେ ହ୍ରାସ ଘଟାଇବାକୁ ବାଧ୍ୟ

ହେବାକୁ ପଡୁଛି । ମୁଦ୍ରାସ୍ଫୀତି ବଢୁଛି, ଅର୍ଥାତ୍ ମୁଦ୍ରାର ମୂଲ୍ୟ ଖସିବାରେ ଲାଗିଛି । ଧନୀ ହେବାକୁ ହେଲେ କ'ଣ ପ୍ରକୃତରେ ଏଡ଼େ ମହରଗ ଭିତରେ ଧନାଢ଼୍ୟତାକୁ ପହଁରିବାକୁ ପଡ଼େ - ଧନୀ ଦେଶର ଅର୍ଥନୀତିଜ୍ଞମାନେ ଅବାକ୍ ହୋଇ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକଥା ଭାବିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି । ଯେଉଁ ଅର୍ଥନୀତି ସେମାନଙ୍କୁ ଗତ ଦେଢ଼ ଶତାବ୍ଦୀ ଧରି ଲକ୍ଷ୍ମୀମନ୍ତ କରି ଆସିଲା, ସେଥିରେ ହୁଏତ କେଉଁଠି ମୂଳତଃ କୌଣସି ଦୋଷ ରହିଛି ବୋଲି ସେମାନେ ଏବେ ସଂଶୟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେଣି ।

ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେଶ ଆମେରିକାରେ ମୋଟ ଜାତୀୟ ଉତ୍ପାଦନ କମିଯାଉଛି, ବେକାରଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଗତ ଦୁଇବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଦୁଇଗୁଣ ହୋଇ ସାରିଲେଣି । ମୋଟର ଗାଡ଼ିର ବିକ୍ରୟ ଚଉଠେ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କମିଯାଇଛି । ଖାଦ୍ୟ ପ୍ରଭୃତି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ପଦାର୍ଥର ଦାମ୍ ବିସ୍ମୟକର ଭାବରେ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠି ମୋଟ କର୍ମକ୍ଷମ ମନୁଷ୍ୟଙ୍କର ଶତକଡ଼ା ସାଢ଼େ ଆଠଭାଗ ବେକାର ହୋଇ ବସିଛନ୍ତି । ଧନୀ ଦେଶ ପଶ୍ଚିମ ଜର୍ମାନୀରେ ଘରଭଡ଼ା ଶତକଡ଼ା ପନ୍ଦରଭାଗ ବଢ଼ିଛି, ଖାଦ୍ୟଦ୍ରବ୍ୟର ଦାମ ଛଅଭାଗ ବଢ଼ିଛି, ଗାଡ଼ି ମଟରର ଭଡ଼ା ତଦନୁରୂପ ବଢ଼ିଛି । ଆଉ ଟିକିଏ ନିଖାରି ହିସାବ ନେଲେ ସେଠି ପନିପରିବାର ଦାମ ଗତ ବର୍ଷର ଏହି ସମୟଟିର ତୁଳନାରେ ଶତକଡ଼ା ପନ୍ଦରଭାଗ ବଢ଼ିଛି; ଯେଉଁ ଆଳୁକୁ ସେମାନେ ଭାତ ପରି ଖାଆନ୍ତି, ଜର୍ମାନୀବାସୀଙ୍କୁ ସେଥିଲାଗି ଏବେ ଶତକଡ଼ା ତେତିଶି ଭାଗ ଅଧିକ ଦେବାକୁ ହେଉଛି । ଦେଶରେ ବେକାରମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ଏକ ନିୟୁତକୁ ଛୁଇଁଲାଣି ।

ସୁଇଜରଲାଣ୍ଡରେ ଘଣ୍ଟାର ଚାହିଦା କମିଯିବାରୁ ଘଣ୍ଟା ତିଆରିର ପରିମାଣ ମଧ୍ୟ କମି ଯାଉଛି । ଇଟାଲୀରେ ଖାଇବା ପଦାର୍ଥର ମୂଲ୍ୟ ଶତକଡ଼ା ୨୦ ବଢ଼ିଛି, ଲୁଗାପଟାର ମୂଲ୍ୟ ୧୫ଭାଗ ବଢ଼ିଛି । ଏସିଆର ଗୋଟିଏ ବୋଲି ଲକ୍ଷ୍ମୀଦେଶ ଜାପାନରେ ଯେଉଁଠି ଭାତକୁ ହିଁ ଖାଦ୍ୟ ବୋଲି ବ୍ୟବହାର କରାଯାଏ, ସେଠି ଚାଉଳ ଦର ଶତକଡ଼ା ୨୦ ଭାଗ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ତେଣୁ ସେହି ଅନୁସାରେ ଆଉ ସବୁ ଦ୍ରବ୍ୟ ଓ ସକଳ ପ୍ରକାର ସେବାର ଦାମ୍ ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଛି ।

ଏପରି କାହିଁକି ହେଉଛି ? ଯେଉଁ ଅର୍ଥନୀତି ଜୀବନରେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଓ ଲାଭକୁ ମୂଳ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ଆପଣାର ସୂତ୍ରଗୁଡ଼ାକର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିଥିଲା, ସହଯୋଗ ଓ ସହବସ୍ଥାନ ଏବଂ ସମକକ୍ଷତାକୁ ମୂଳ କରି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେବାକୁ ଯାଉଥିବା ଏକ ନୂଆ ପୃଥିବୀରେ ସେହି ପୁରୁଣା ସୂତ୍ରାଗୁଡ଼ାକ କ୍ରମଶଃ ଅସମର୍ଥ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି କି ? ବିଶ୍ୱ ଅର୍ଥନୀତିରେ ଏକ ଯୁଗବଦଳାର ବେଳ ଆସିଛି । ଧନାଢ଼୍ୟମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦିଗରେ ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେଣି ।

ତା ୨୨.୧୧.୧୯୭୫ରିଖ

ଶନିବାର

ହତ୍ୟା ହତ୍ୟା ହତ୍ୟା

ପୃଥିବୀରେ ଯେତିକିଯାକ ବୀର, ଆଜି ସମସ୍ତେ ସତେ ଯେପରି ହତ୍ୟା ଉପରେ ହିଁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିବା ପରି ମନେ ହେଉଛନ୍ତି । ଶାସ୍ତ୍ର କହୁଛି, ବିଚାର ଉପରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସ ରଖିବା ଉଚିତ । ଧର୍ମ କହୁଛି, ନୀତି ଉପରେ ସର୍ବାଧିକ ବିଶ୍ୱାସ ରହିବା ଉଚିତ । ମାତ୍ର କାର୍ଯ୍ୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ସମସ୍ତେ ହତ୍ୟା ଉପରେ, ଅଧିକ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କହିଲେ ଗୁପ୍ତ ହତ୍ୟା ଉପରେ ହିଁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବିଶ୍ୱାସ ସ୍ଥାପନ କରୁଥିବା ପରି ମନେହେଉଛି ।

ଆଗେ ନୀତିରେ ରାଜ୍ୟ କରୁଥିଲା, ନୀତିରେ କାରବାର ହେଉଥିଲା, ଏପରିକି ନୀତରେ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ଯୁଦ୍ଧ ମଧ୍ୟ ହେଉଥିଲା । ଅର୍ଥାତ୍ କେତେଟା ସାଧାରଣ ନୀତିକୁ ମାନି ପକ୍ଷ ଓ ବିପକ୍ଷ ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ପରସ୍ପରର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଥିଲେ । ନୀତିରୁ ରାଜନୀତିର ଜନ୍ମହେଲା; ରାଜା ଆସ୍ଥାନ ବା ରାଜପଦଟିକୁ ସୁରକ୍ଷିତ କରି ରଖିବା ସକାଶେ ଯାହାକିଛି ଅନୁକୂଳ ବୋଲି ମନେହେଲା, ଚଳଣିରେ ତାହାକୁ ଆମେ ରାଜନୀତି ବୋଲି କହିଲୁ । ରାଜନୀତିରୁ ଆଧୁନିକ ଯୁଗରେ କୂଟନୀତି ବାହାରିଲା । ସବୁଯାକ ରାଜନୀତି ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ ବା ଦେଶକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଚଳିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ରାଷ୍ଟ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ଅର୍ଥାତ୍ ଦେଶ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ରହୁଥିବା ସମ୍ପର୍କକୁ କୂଟନୀତି ବୋଲି କୁହାଗଲା । ଗୋଟିଏ ଦେଶର ସ୍ୱାର୍ଥକୁ ରକ୍ଷା କରିବାକୁ ଯାଇ ଯାହା କିଛି କରାଗଲା, ଆମେ ତାହାକୁ ହିଁ କୂଟନୀତି ବୋଲି କହିଲୁ । ଏପରିକି ଆଉଗୋଟିଏ ଅଥବା ଆହୁରି ଅନେକ ଦେଶ ବା ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର କ୍ଷତି ଘଟାଇ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଦେଶଲାଗି ଯାହାକିଛି ଲାଭକାରକ ବୋଲି ସାବ୍ୟସ୍ତ ହେଲା, ସେ ଦେଶରେ ତାହାକୁ ହିଁ କୂଟନୀତି ବୋଲି କୁହାଗଲା ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ାକୁ କାଏମ କରି ରଖିବାଲାଗି ସବୁ ଦେଶରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ ତାଲିମ ଓ ସ୍ୱୀକୃତିପ୍ରାପ୍ତ କୂଟନୀତିଜ୍ଞମାନେ ମଧ୍ୟ ରହିଲେ ।

ଏହି କୂଟନୀତି ଏବେ କେତେକ ଦେଶରେ ହତ୍ୟାନୀତିର ଏକ ଅତିସୀମାକୁ ଉନ୍ନୀତ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ଯଦି ବିଚାର ଦ୍ୱାରା ଆଉ ଜଣଙ୍କୁ ବଦଳାଇ ନ ହେଲା, ଯଦି ପ୍ରଲୋଭନ ଅଥବା ଭୟ ପ୍ରଦର୍ଶନ ଦ୍ୱାରା ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦେଶକୁ ସାଧ୍ୟକରି ନ ହେଲା, ତେବେ ତାହାକୁ ବା ସେହି ଦେଶର ଉପରସ୍ତରର ନେତାମାନଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିବା ଦ୍ୱାରା ଯେ କାର୍ଯ୍ୟ ସାଧନ ବେଶ୍ ହୋଇପାରିବ, ଏବେ ପୃଥିବୀରେ କେତେକ ଦେଶ ସେହିପରି ବିଶ୍ୱାସ ହିଁ କରି ଆସୁଥିଲା ପରି ମନେ ହେଉଛି । ଆଗେ ମୋଗଲ ଅମଳରେ ହତ୍ୟାକୁ ହିଁ ପରମ ସାଧନ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ନିଆ ଯାଉଥିଲା । ଯିଏ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ହତ୍ୟାକରି ଆପଣାର ପଥଟିକୁ ନିଷ୍କଣ୍ଟକ କରିପାରିଲା, ସେତେବେଳେ ସେହି ବିଜୟୀ ପଦାଧିକାରୀ ରୂପେ ସିଂହାସନରେ ଅଭିଷିକ୍ତ

ହୋଇ ପାରୁଥିଲା ଏବଂ ପ୍ରଜାଗଣ ତାହାକୁ ହିଁ ଆପଣାର ଅନୁରକ୍ତି ଦେଖାଉଥିଲେ ।

ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ଗୋଇନ୍ଦା ବିଭାଗ ଗତ ଦଶପନ୍ଦର ବର୍ଷ ହେଲା ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଯାହାସବୁ କରୁଥିଲେ, ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କର ଦୁର୍ଦ୍ଦୈବ ହେତୁ ଏବେ ତାହାର କିୟଦଂଶ ଲୋକଗୋଚରକୁ ଆସିଛି । ଏମାନେ ପୃଥିବୀରେ ବହୁ ଦେଶରେ ପ୍ରତିକୂଳ ରାଜନୀତିକ କ୍ଷମତାଧାରୀଙ୍କୁ ପଣ୍ଡ କରିବା ସକାଶେ ସେହିସବୁ ଦେଶର ବା ଜାତୀୟ ବିପ୍ଳବର ନେତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରାଣରୁ ମାରିଦେବାକୁ ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରିଥିଲେ ଅଥବା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ସହିତ ସହାନୁଭୂତିମୂଳକ ସମ୍ପର୍କ ରକ୍ଷା କରିଥିଲେ । ଏହିସବୁ ହତ୍ୟାରେ ସେମାନେ କେତେ ଭାଗରେ ସଫଳ ହେଲେ ଏବଂ ଆଉ କେତେକ ଜାଗାରେ ବିଫଳ ହିଁ ହେଲେ । କଙ୍ଗୋ ରାଜ୍ୟରେ ଲୁମୁମ୍ବାଙ୍କୁ ମାରିପାରିଲେ, ମାତ୍ର ପିଣ୍ଡା ତଳେ ଅବସ୍ଥିତ କ୍ୟୁବାରେ କାଷ୍ଟ୍ରୋଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଚିଲିରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆୟେଣ୍ଡେଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରିପାରିଲେ ଏବଂ ଆଉ କେଉଁଠି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆଉ କାହାକୁ ହତ୍ୟା କରିପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଏବେ ଯେତେ ଯେଉଁଠି ରାଜନୀତିକି ହତ୍ୟାମାନ ଘଟୁଛି, ତାହା ପଛରେ କୌଣସି ଏକ ପ୍ରଚଣ୍ଡ ଦଳ ହତ୍ୟାକାରୀ ସଂସ୍ଥାର ହିମତ ରହିଛି ବୋଲି ସନ୍ଦେହ କରିବାକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଅନେକ କାରଣ ରହିଛି ।

ଆମେରିକାର ଗୋଇନ୍ଦା ସଂସ୍ଥା ହେଉଛି ଏକ ସରକାରୀ ସଂସ୍ଥା । ସରକାରୀ ପଇସାରେ ପରିଚାଳିତ ଗୋଟିଏ ସଂସ୍ଥା । ସେମାନେ ଯାହାସବୁ ଅପକର୍ମ କରୁଥିଲେ, ସେ ବିଷୟ ଆମେରିକାର ତତ୍କାଳୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିମାନଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ଜଣାଥିଲା କି ନାହିଁ, ସେହି ବିଷୟରେ ନାନା ସ୍ତରରେ ଏବେ ଗବେଷଣା ଚାଲିଛି । ସେମାନଙ୍କର ଏହି ବିଷୟରେ ଜ୍ଞାନ ଥାଉ ବା ନ ଥାଉ ବା ଏସବୁକୁ ଭିଆଇବା ସକାଶେ ସେମାନଙ୍କର ନିର୍ଦ୍ଦେଶ ରହିଥାଉ ବା ନଥାଉ ଭବିଷ୍ୟତରେ ତାହାର ପ୍ରମାଣ ମିଳିବ, ସମ୍ପୃକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ସେଥିରେ ଯେ ଏକ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିଛି, ତାହା ଅସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ କେବଳ ଏକ ଧୂର୍ତ୍ତପଣିଆ ବୋଲି ହିଁ କୁହାଯିବ ।

ସଂପ୍ରତି ବାଂଲାଦେଶରେ ଗୋଟିଏ ପରେ ଗୋଟିଏ ଯେଉଁସବୁ ନାରକୀୟ ହତ୍ୟାଘଟଣା ଘଟିବାରେ ଲାଗିଛି ଏବଂ ହତ୍ୟା ଦ୍ୱାରା ଆହୁରି ଅଧିକ ବିଭୀଷିକା ସୃଷ୍ଟି କରିବା ପାଇଁ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଉଛି, ସେସବୁର ପରିଣତି ମଧ୍ୟ ପରିଶେଷରେ ସେହିମାନଙ୍କୁ ଯେ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ନିକଟରେ ଭାରତର ହାଇକମିଶନର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ସମର ସେନଙ୍କୁ ଢାକାଠାରେ ହତ୍ୟା କରିବା ପାଇଁ ଯେଉଁ ଜଘନ୍ୟ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଥିଲା, ତାହା ପଛରେ ଥିବା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର ଉଦ୍‌ଘାଟିତ ହେଲେ ସବୁକଥା ବଳେ ଜଣାପଡ଼ିଯିବ । ନିରୀହ ବାଳକ ଅଭିମନ୍ୟୁକୁ ବ୍ୟୂହ ରଚନା କରି ବଧ କରି ନ ଥିଲେ

କ୍ଷମତାନ୍ଧ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନକୁ ନିଧନ କରିବା ପାଇଁ ପାଣ୍ଡବମାନଙ୍କ ମନରେ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ରୋଧ ଓ ଦୃଢ଼ତା ଜାଗ୍ରତ ହୋଇପାରିନଥାନ୍ତା । ଆମର ମନେହୁଏ, ଚଳିତ ଯୁଗରେ ସେହିଭଳି ସତ୍ୟ, ଶାନ୍ତି ଓ ସମତାକାମୀ ନେତୃତ୍ୱ ମନରେ ଆବଶ୍ୟକ କ୍ରୋଧ ଜାଗ୍ରତ କରିବା ପାଇଁ ଏଭଳି ଘଟଣାମାନ ଘଟିବାରେ ଲାଗିଛି ।

ତା ୦୧.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ
ସୋମବାର

ବିଦ୍ରୋହ ଭିତରେ ବିଦ୍ରୋହ

ଗତ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ହେଲା ଆଫ୍ରିକାର ଏକ ଅତି ପ୍ରାଚୀନ ଦେଶ ଏଥିଓପିଆରେ ବିଦ୍ରୋହ ଲାଗିଛି । ସେଠି ସମୟ ଓ ଶାସନର ଚକ ବଡ଼ କ୍ଷିପ୍ର ଗତିରେ ଆଗକୁ ଗଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ପୂର୍ବେ ଏଥିଓପିଆର ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ସହସ୍ର ସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରଜା ଭଗବାନଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ଅଥବା ସାକ୍ଷାତ ଭଗବାନ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରୁଥିଲେ । ତେଣୁ ସମ୍ରାଟଙ୍କୁ ହିଁ ସର୍ବସତ୍ୟ ବୋଲି ମାନି ଏଥିଓପିଆ ଦେଶଟି ସାରା ପୃଥିବୀ ସକାଶେ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ପ୍ରାୟ କିଳି ହୋଇ ରହିଥିବା ଏକ ଦୁର୍ଗ ପରି ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସମ୍ରାଟଙ୍କ ଶାସନ ନାମରେ ସେଠି ସାମନ୍ତବାଦ ହାତଗୋଡ଼ ଲମ୍ବାଇ ନିଶ୍ଚିନ୍ତ ହୋଇ ରାଜତ୍ୱ କରୁଥିଲା ।

ତଥାପି ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ବିପ୍ଳବ ହେଲା, ପୁରୁଣାଗୁଡ଼ାକ ଭାଙ୍ଗିଗଲା, ଅଟଳଗୁଡ଼ାକ ଟଳିଗଲା । ରାଜା ଟଳିଗଲେ, ରାଜପଦର ଲୋପ ହେଲା, ସାମନ୍ତବାଦ ଉପରେ ପ୍ରହାର ହେଲା । ଗୋଟାଏ ବର୍ଷରେ ସେଠି କେତେ କ'ଣ ହୋଇଗଲା । ହୁଏତ ଆହୁରି କେତେ କ'ଣ ଘଟିବ ବୋଲି ସେଠି କାଳ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ଧରି ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛି । କିନ୍ତୁ ଏହି ବିପ୍ଳବର ସୁଅ ଏଥିଓପିଆର ଉତ୍ତର ଭାଗରେ ଏକ ଅନ୍ୟ ବିଦ୍ରୋହର ଇଙ୍ଗିତ ଆଣି ଦେଲା । ଉତ୍ତର ଭାଗର ଇରିଟ୍ରିଆ ପ୍ରଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାକୁ ଇଚ୍ଛା କଲା । ରାଜଧାନୀ ଆଡ଼ିସ୍‌ଆବାବାରେ ପୁରୁଣାଗୁଡ଼ାକ ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଥିବା ସମୟରେ ସମ୍ଭବତଃ ସେହି ଅନିଶ୍ଚିତ ଅବସ୍ଥାଟିର ସୁଯୋଗ ନେଇ ଇରିଟ୍ରିଆର ଏକ ରାଜନୀତିକ ଶିବିର ଏଥିଓପିଆରୁ ଅଲଗା ହୋଇଯାଇ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପରିଣତ ହେବ ବୋଲି ଆକାଂକ୍ଷା ପ୍ରକାଶ କଲା । ଏଥିଓପିଆର ପରିବର୍ତ୍ତନକାରୀ ନୂଆ ବିପ୍ଳବୀମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଏକ ନୂଆ ମୁଣ୍ଡବ୍ୟଥାର କାରଣ ହେଲା ।

ବିଦ୍ରୋହ ଭିତରେ ଏହି ବିଦ୍ରୋହର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାଲାଗି ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗିଲା । ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗି ରହିଛି । ଏଥିଓପିଆର କେନ୍ଦ୍ର ବାହିନୀ ଇରିଟ୍ରିଆର ସହରମାନଙ୍କରେ ଆତଙ୍କରାଜ ସୃଷ୍ଟି କରି ରଖିଛନ୍ତି, ହଜାର ସଂଖ୍ୟାରେ ମଣିଷ ମାରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଇରିଟ୍ରିଆର

ବିଦ୍ରୋହୀମାନେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଗୁଡ଼ିକରେ ଅଧିକାର ଜମାଇ ରହିଛନ୍ତି । ଗତ ଚଉଦବର୍ଷ ହେଲା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଇରିଟ୍ରିଆର ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନଟି କୁହୁଳି ଆସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବର୍ଷେ ହେଲା ତାହା ଏଥିଓପିଆର ବିଶେଷ ପରିସ୍ଥିତିର ସୁଯୋଗ ନେଇ ବିଶେଷ ଭାବରେ ପ୍ରଜ୍ୱଳିତ ହୋଇ ଉଠିଛି । ଅବଶ୍ୟ ଏକଥା ସତ ଯେ ଏହି ବିଦ୍ରୋହୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବି କେତେପ୍ରକାର ଅନ୍ତର୍ବିବାଦ ରହିଛି ଓ ତାହା ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ସଫଳତାଟି ଆଣି ଦେବାର ପଥରେ ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ହୋଇ ରହିଛି । ନେତୃତ୍ୱ ବିଷୟରେ ବିବାଦ ରହିଚି, ଲକ୍ଷ୍ୟ ବିଷୟରେ ମତଭେଦ ରହିଛି, ସେଠାରେ ବାସ କରୁଥିବା ମୁସଲିମ୍ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ବି ବିବାଦ ରହିଛି । ଏକାବେଳେକେ ଦୁଇଟି ବିଦ୍ରୋହୀ ଦଳ ଏଥିଓପିଆ ସହିତ ଯୁଦ୍ଧ ଚଳାଇ ଆସିଛନ୍ତି ଓ କେବଳ ଆପଣାକୁ ହିଁ ଏକମାତ୍ର ବିଦ୍ରୋହୀ ଶିବିର ବୋଲି ଦାବି କରିଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କର ଦୁର୍ବଳତାଟା ହିଁ ପଦାରେ ପଡ଼ିଯାଇଛି ଓ ସେଥିରୁ ଆଡ଼ିସ୍‌ଆବାବାକୁ ସୁଯୋଗ ମିଳିଛି ।

ଏବେ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବାଦରୁ ଜାଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ଯେ ସୁଦାନର ରାଜଧାନୀ ଖାର୍ଟୁମଠାରେ ଏହି ଦୁଇଟିଯାକ ବିବଦମାନ ଦଳ ଆପଣା ଭିତରେ ଏକ ରାଜିନାମାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚି ପାରିଛନ୍ତି ଏବଂ ଏଣିକି ସେମାନେ ଇରିଟ୍ରିଆର ବିଦ୍ରୋହକୁ ଗୋଟିଏ ପତାକା ତଳେ ଚଳାଇବେ ବୋଲି ସମ୍ମତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଲୋହିତ ସାଗରର ଉପକୂଳ ପଟେ ସୁଦାନର ସୀମା ଇରିଟ୍ରିଆକୁ ଲାଗିଛି । ଇରିଟ୍ରିଆର ପ୍ରାୟ ଲକ୍ଷେ ଶରଣାର୍ଥୀ ସୁଡ଼ାନର ସେହି ଅଞ୍ଚଳଟିରେ ଯାଇ ଆଶ୍ରୟ ନେଇଛନ୍ତି । ଏକଥା ବିଶ୍ୱ-ରାଜନୀତିରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଜଣାଅଛି ଯେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ହେବାଲାଗି ଇରିଟ୍ରିଆର ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନଟି ପଛରେ ଆରବଗୋଷ୍ଠୀ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ସହାନୁଭୂତି ରହିଛି; ନୈତିକ ସମର୍ଥନ ରହିଛି, ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ତେଣୁ ଅନ୍ୟତମ ଆରବ ଦେଶ ସୁଦାନ ଯେ ବିଦ୍ରୋହୀମାନଙ୍କ ଲାଗି ଏକ ଡେରା ହୋଇଥିବ ଓ ସେହିଠାରେ ଯେ ସେମାନେ ବୃହତ୍ତର ଆରବ ଜଗତଟି ସହିତ ଆବଶ୍ୟକ ମନ୍ତ୍ରଣା କରିପାରୁଥାନ୍ତେ, ଏଥିରେ ସନ୍ଦେହ କରିବାକୁ କିଛି ନାହିଁ ।

ଖାର୍ଟୁମରେ କରାଯାଇଥିବା ରାଜିନାମାଟି ଉପରେ ଦୁଇପକ୍ଷର ନେତାମାନେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରିଛନ୍ତି । ଦୁଇଟିଯାକ ପକ୍ଷ କ୍ରମଶଃ ପରସ୍ପରର ନିକଟବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ପରିଶେଷରେ କିପରି ଗୋଟିଏ ଶିବିରରେ ପରିଣତ ହୋଇଯିବେ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସଂଗ୍ରାମକୁ ବଳଯୁକ୍ତ କରିବେ, ସେହି ବିଷୟରେ ଏକ ଯୋଜନା ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଏକଥା ଯଦି ସମ୍ଭବ ହୁଏ, ତେବେ ଏଣିକି ଏଥିଓପିଆର କେନ୍ଦ୍ର ସାମରିକ ଶାସକମାନଙ୍କୁ ଯେ ଇରିଟ୍ରିଆ ତରଫରୁ ଏକ ଅଧିକ ବଳଶାଳୀ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ, ସେଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଯେଉଁ ଲକ୍ଷେ ମଣିଷ ଶରଣାର୍ଥୀ ହୋଇ ଇରିଟ୍ରିଆରୁ ସୁଦାନ ପଳାଇ ଆସିଛନ୍ତି ଓ ଆହୁରି ଯେଉଁ ବହୁଲକ୍ଷ

ଲୋକ ଇରିତ୍ରିଆ ମଧ୍ୟରେ ଯୁଦ୍ଧର ଦାଉକୁ ସହିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କୁ ତୁରନ୍ତ ଯଥାଶକ୍ତି ସାହାଯ୍ୟ କରିପାରିବା ଲାଗି ମଧ୍ୟ ଏକ ରିଲିଫ କମିଟି ତିଆରି କରିବାକୁ ବିଦ୍ରୋହୀ ଦୁଇ ପକ୍ଷ ସମ୍ମତ ହୋଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ବିପ୍ଳବ ଲାଗି ବାହାରୁ ଯେଉଁସବୁ ସାହାଯ୍ୟ ମିଳିବ, ତାକୁ ମଧ୍ୟ ଉଭୟପକ୍ଷ ବାଣ୍ଟିକରି ନେବେ ବୋଲି ଠିକ୍ ହୋଇଛି । ଏହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ବିଭିନ୍ନ ଆରବ ଦେଶରେ ଗସ୍ତକରି ଅଧିକ ସାହାଯ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରିବାଲାଗି ଦୁଇ ପକ୍ଷର ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଚାରିଜଣିଆ ସମିତି ଗଠନ କରାଯାଇଛି ।

ତା୦୭.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ
ରବିବାର

ନିଶା ନିବାରଣ

ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ଏକ ଜାତୀୟ ନବପ୍ରବର୍ତ୍ତନର ବ୍ୟବସ୍ଥାରୂପେ ଭାରତ ସରକାର ନିଶା ନିବାରଣ ସକାଶେ ଏକ ବାରସୂତ୍ରିଆ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଛନ୍ତି । ଭାରତବର୍ଷ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ସ୍ୱାଧୀନ ଜାତୀୟ ଜୀବନ ଲାଗି ତାଙ୍କର ଯେଉଁ ବ୍ୟାପକ ରଚନାତ୍ମକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମର ଯୋଜନାକୁ ଦେଶ ଆଗରେ ବାଢ଼ିଥିଲେ ଏବଂ ସେତେବେଳର ନାନା ପ୍ରତିବନ୍ଧକ ସତ୍ତ୍ୱେ ଏହି ଦିଗରେ ଏକାଧିକ ସାହସପୂର୍ଣ୍ଣ ପଦକ୍ଷେପମାନ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ, ନିଶାନିବାରଣ ସେଥିରୁ ଏକ ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରଧାନ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହୋଇ ରହିଥିଲା ଏବଂ ସେଇଥି ସକାଶେ ନିଶାଦ୍ରବ୍ୟ ବିକ୍ରୟ କରାଯାଉଥିବା ସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକରେ ପିକେଟିଂ କରିବା ମଧ୍ୟ ଜାତୀୟ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ଏକ ଅଙ୍ଗ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ନିଶା ପ୍ରଚାରକୁ ଶୋଷଣର ଏକ ଅନ୍ୟତମ କାରଣସ୍ଥାନ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଉଥିଲା ।

ସ୍ୱାଧୀନତାର ପୂର୍ବରୁ ଗାନ୍ଧିଜୀ ଏକାଧିକବାର କହିଥିଲେ ଯେ, ଯଦି ତାଙ୍କୁ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତବର୍ଷର ଡିଟେକ୍ଟର କରି ବସାଇ ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ଦେଶର ସବୁଯାକ ମଦ ଦୋକାନକୁ ଅଧ୍ୟାଦେଶ ଦେଇ ବନ୍ଦ କରିଦେବା ହିଁ ତାଙ୍କର ପ୍ରଥମ କାର୍ଯ୍ୟ ହେବ । ଭାରତୀୟ ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଏହି ମର୍ମରେ ଏକାଧିକ ପ୍ରସ୍ତାବ ପାସ୍ କରିଥିଲା । ସ୍ୱାଧୀନତା ଆସିବା ପରେ ଭାରତବର୍ଷର ରାଜ୍ୟମାନଙ୍କରେ ଯେତେବେଳେ ଲୋକ-ପ୍ରତିନିଧି ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ କେତେକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ ହାତକୁ ନିଆ ଯାଇଥିଲା । କେଉଁଠି ଅଧିକ ଅଥବା କେଉଁଠି କମ୍ ଦୁଃସାହସର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମମାନ ହାତକୁ ନିଆଯାଇଥିଲା । ମାତ୍ର ଆମ ଜାତୀୟ ଯୋଜନାର ବହୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସମଗ୍ରତଃ ଯାହା ଘଟିଲା, ନିଶାନିବାରଣର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ସେଇକଥା ଘଟିଲା; ଅର୍ଥାତ୍ ଯେତିକି ଫଳ ମିଳିବ ବୋଲି ମସୁଧା କରାଯାଇଥିଲା, ସେତିକି ଫଳ ମିଳିଲା ନାହିଁ; କେତେକ ଜାଗାରେ ହୁଏତ କୌଣସି ଫଳ ମିଳିଲା ନାହିଁ ।

ଏଥର ସରକାର ନିଶାନିବାରଣ ଲାଗି ପୁଣି ଯେଉଁ ସଂକଳ୍ପଟି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି, ତାଦ୍ୱାରା ସରକାରୀ କାନୁନଗୁଡ଼ିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିବାର ମହଲରେ ହୁଏତ ଟିକିଏ ନୂଆ ତତ୍ପରତା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଯାଇଛି । ମାତ୍ର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଟା ଯେ ଏହି ଦିଗରେ ନାନା ପୁରୁଷର ନିଷ୍ପତ୍ତି ପରି କ୍ରମଶଃ ମନ୍ଦାକ୍ରାନ୍ତାରେ ପରିଣତ ହୋଇଯାଇପାରେ । କଂସାରି ଘରର ପାରାମାନେ ସେହିପରି ଏକ ପ୍ରତ୍ୟୟହୀନତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରକଟ କରିବାକୁ ଲାଗିଲେଣି ।

ବ୍ରିଟିଶ ଅମଳରେ ଅବକାରୀ ବିଭାଗ ଅର୍ଥାତ୍ ମଦ, ଅଫିମ ଓ ଗଞ୍ଜେଇ ବିଭାଗରୁ ସରକାରଙ୍କର ଯେଉଁ ଆୟ ହେଉଥିଲା, ତାହାହିଁ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ବାବତରେ ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଥିଲା । ଆମେ ପାଠ ନ ପଢ଼ିବା ପଛକେ ମାତ୍ର ଦେଶରୁ ନିଶାଖିଆ ତଥାପି ଉଠିଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି ଗାନ୍ଧିଜୀ ସେତେବେଳେ ଦୃଢ଼ ଭାବରେ କହିଥିଲେ । ଯେଉଁଠି କେବଳ ମୂରୁଖମାନେ ମଦ ଖାଆନ୍ତି ନାହିଁ, ପାଠପଢୁଆମାନେ ବି ମଦ ପିଅନ୍ତି ଓ ତାହାକୁ ଶିକ୍ଷିତ ପକ୍ଷର ଏକ ବାବୁଆନିଆ ସଂସ୍କାର ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ସେଠି ପାଠୁଆର ପାଠପଢ଼ା ହୁଏତ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଦେଶର କଲ୍ୟାଣରେ ମୋଟେ ଲାଗିପାରେ ନାହିଁ । ଆମ ଦେଶରେ ଦରିଦ୍ରମାନେ ଭୋକ ଭୁଲିବାକୁ ନିଶା ଖାଆନ୍ତି, ବାବୁମାନେ ସଉକ ଦେଖାଇ ବଡ଼ ହୋଇ ଦିଶିବାକୁ ମଦ ଦିଅନ୍ତି । ଛାତ୍ରମାନେ ପିଅନ୍ତି, ସାମ୍ବାଦିକମାନେ ପିଅନ୍ତି, ଅଫିସରମାନେ ପିଅନ୍ତି ଏବଂ ଏହି ସମସ୍ତଙ୍କଠାରୁ ଅବକାରୀ ଟିକସ ବାବଦକୁ ଭାରତ ସରକାର ବର୍ଷକୁ ତିନିଶହ କୋଟି ଟଙ୍କା ଆମଦାନୀ କରନ୍ତି । ନିଶାନିବାରଣ ହେଲେ ଦେଶର ତହବିଲକୁ ଏହି ପରିମାଣଟି ଆସିବ କୁଆଡୁ ବୋଲି ହିସାବ ମହଲରୁ ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରଶ୍ନବି ଉଠିଥାଏ । ଆମେ ସବୁ ନିଶା ନଖାଇଲେ ଦେଶରେ ସ୍କୁଲ କଲେଜ ଚଳିପାରିବ କିପରି ବୋଲି ବ୍ରିଟିଶ ସରକାର ତାଙ୍କ ଅମଳରେ ଭାରତବର୍ଷରେ ଯେଉଁ ଛଳପ୍ରଶ୍ନଟି କରୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ପ୍ରାୟ ସେହି କଥାଟି ସ୍ମରଣକୁ ଆସିଯାଏ ।

ଦୁର୍ଗାପୁର ଇସ୍ପାତ କାରଖାନାର ଗୋଟିଏ ମୋଟା ହିସାବରୁ ଯାହା ଜଣାପଡ଼େ, ଆମ ସଭିଙ୍କର ସେଇଟିକୁ ମଧ୍ୟ ଜାଣିରଖିବା ଉଚିତ । ସେଠାରେ ଶ୍ରମିକମାନେ କାରଖାନାରୁ ସାପ୍ତାହିକ ମୋଟ ଯେତେ ପରିମାଣର ମଜୁରି ପାଆନ୍ତି, ତା'ର ଶତକଡ଼ା ଚାଳିଶ ଭାଗ ସେମାନଙ୍କର ମଦ ଖିଆରେ ଉଡ଼ିଯାଏ । ଯେଉଁଦିନ ପଘାର ମିଳେ, ପ୍ରାୟ ସେହି ଗୋଟିଏ ଦିନର ମଜାରେ ହିଁ ତାହା ଉଡ଼ିଯାଏ । ଶିକ୍ଷିତ ଶ୍ରମିକମାନେ ସାପ୍ତାହିକ ମଜୁରି ପାଆନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ସାପ୍ତାହିକ ମଜୁରି ପାଆନ୍ତି, ସେମାନେ ପ୍ରଧାନତଃ ପେଟ ପାଇଁ ହିଁ କାମ କରିବାକୁ ଆସିଥାଆନ୍ତି । ଯାହା ଦାନା ହୋଇ ପେଟକୁ ଯାଇଥାନ୍ତା, କାରଖାନାକୁ ଘେରି ରହିଥିବା ଠିକାଦାରମାନଙ୍କର ମଦ ଦୋକାନମାନଙ୍କରେ ସେତିକି ମଦ ହୋଇ କୁଆଡ଼େ ଉଡ଼ିଯାଏ ।

ମଦୁଆ ଖାଲି ମଦ ପିଏ ନାହିଁ । ସିଏ ଏକ ସମାଜରେ ଆହୁରି ଅନେକ କ୍ଷତି ଘଟାଏ । ସିଏ ଏକ ପରିବାରର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ବଡ଼ ଅସମର୍ଥ ଭାବରେ ନଷ୍ଟଭ୍ରଷ୍ଟ କରିଦିଏ । ତା'ର

ଉତ୍ପାଦନ-ସାମର୍ଥ୍ୟ ମଧ୍ୟ କମିଯାଏ । ଦେଶଟାଯାକରେ ଏହିସବୁ ବାବତକୁ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଯେତେ କ୍ଷତି ହେଉଛି, ତାହାର ହିସାବ କେବେହେଲେ କରାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ସତ, ମାତ୍ର ତାହା ଯେ ଅବକାରୀ ବିଭାଗର ବର୍ତ୍ତମାନ ଉପାର୍ଜନ ତିନିଶହ କୋଟିରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ହୋଇଥିବ, ତାହା ଜଣେ ମୂର୍ଖ ମଧ୍ୟ ବିନା ହିସାବରେ କହିଦେଇ ପାରିବ ।

ନିଶାନିବାରଣ ଏକ ନୈତିକ ପ୍ରଶ୍ନ ନୁହେଁ, ଏହା ଏକ ମାନବିକ ଆବଶ୍ୟକତା, ଏକ ଜାତୀୟ ଆବଶ୍ୟକତା । ଭାତକୁ, ପିଲାଙ୍କ ଭବିଷ୍ୟତକୁ ମଦରେ ଗଞ୍ଜେଇରେ ଉଡ଼ାଇ କୌଣସି ସମାଜ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟ ଅଥବା ସାମାଜିକ ସମତା କଦାପି ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରିପାରିବ ନାହିଁ । ଯେଉଁମାନେ ମଦ ପିଇବାକୁ ଅଧିକ ଖାତିରିର ସମ୍ପର୍କ ବୋଲି ଧରିନେଇ ଆମ ସମାଜରେ ଉଚ୍ଚସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ବସିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ବି ଏଣିକି ଭାବି ଶିଖନ୍ତୁ, ସେମାନଙ୍କର ନିଶା ଭାଙ୍ଗୁ ।

ତା ୦୮.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ
ସୋମବାର

ଆମାର୍ ସୋନାର ବାଂଲା

ପ୍ରତ୍ୟେକ ଜାତି ଓ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶକୁ ଯେ ନାନା ବିଚିତ୍ର ପଥରେ ଆପଣାର ବିବର୍ତ୍ତନଟିକୁ ପୂରା କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ଇତିହାସର ଏକାଧିକ ସାକ୍ଷ୍ୟରୁ ଆମେ ସେ କଥାଟିକୁ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବା । ତଥାପି କୌଣସି ଦେଶର ବିଚିତ୍ର ପଥଟି ଯେତେବେଳେ ଅତିରିକ୍ତ ପରିମାଣରେ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ହୋଇପଡ଼େ, ସେତେବେଳେ ହଠାତ୍ କୌଣସି ନିଷ୍ପତ୍ତି ବା ନିର୍ଣ୍ଣୟରେ ପହଞ୍ଚି ହୁଏ ନାହିଁ । କେଉଁଠି କୌଣସି ସ୍ଥାୟିତ୍ୱ ଅଛି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ ହୁଏ ନାହିଁ ।

ଗତ ଚାରିବର୍ଷ ଭିତରେ ବାଂଲାଦେଶ ଉପରେ ଯେତେ ପ୍ରକାରେ ଯେତେଗୁଡ଼ିଏ ଝଡ଼ ବହିଗଲା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ନିରୀକ୍ଷଣ କରି ଦେଖିଲେ, ସେଥିରେ କୌଣସି ସଂଗତି ରହିଛି ବୋଲି ଆଦୌ ମନେ ହୁଏନାହିଁ । ଶେଖ୍ ମୁଜିବୁର ରହମାନଙ୍କୁ ଯେ ଜନାବ ଅଲି ଭୁଟ୍ଟୋ ପିଞ୍ଜରା ଭିତରୁ ଛାଡ଼ିଦେବେ, ସେ କଥା ସେହି ଘଟଣାଟି ପ୍ରକୃତରେ ଘଟିବା ପୂର୍ବରୁ କେତେ ଜଣ ବିଶ୍ୱାସ କରିଥିଲେ ? ତଥାପି ଯାହା ଘଟିବ ନାହିଁ ବୋଲି ମନେ ହେଉଥିଲା, ତାହାହିଁ ଘଟିଲା । ବଙ୍ଗବନ୍ଧୁ ନିଜର ଦେଶକୁ ଫେରିଲେ । ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଅବାକ୍ ହୋଇ ଅନାଇ ରହିଲା । ତାତ୍କାଳିକ ଇତିହାସରେ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ପଣ୍ଡିତମାନେ ଯେଉଁ ମିଥ୍ୟାଟାକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ମାନି ନେଇଥିଲେ, ସେଇଟାହିଁ ଅସତ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେଲା । ଧର୍ମର ଯେଉଁ ମୂଳଦୁଆ ଉପରେ ପାକିସ୍ଥାନର ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲା, ସେହି ମୂଳଦୁଆ ହିଁ ଭୁଶୁଡ଼ି ପଡ଼ିଲା ।

ସେଥିରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ କେଡ଼େ ଖୁସି ହୋଇଥିଲୁ । ସତେ ଯେପରି ଘରୁ ବାହାରି ଯାଇଥିବା ଆମର ଜଣେ ଭାଇ ପୁନର୍ବାର ଘରକୁ ଫେରି ଆସିଲାପରି ଲାଗିଥିଲା । ଭାରତୀୟ ଉପମହାଦେଶରେ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଓ ଲୋକ-ଶାସନର ମୂଳଗୁଡ଼ାକ ଏଥର ଅଧିକ ଦୃଢ଼ ହୋଇଗଲା ବୋଲି ମନେ ହୋଇଥିଲା । ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ଯେ ଏକାବେଳକେ ଅନେକ ସ୍ପର୍ଦ୍ଧା ରହିବ, ଅନେକ ମତ ରହିବ ଓ ଅନେକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ରହିବ, ସେକଥା ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ବଢ଼ି ଆସିଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ନାଗରିକ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । ନାନା ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ଓ ବିଭିନ୍ନତା ମଧ୍ୟରେ ତଥାପି ଜାତୀୟ ଏକତା ରହିଥିବ, ଜାତି ମଧ୍ୟରେ ସଂହତି ରହିଥିବ, ଏକତା ମଧ୍ୟ ସମସ୍ତେ ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । କିନ୍ତୁ ଏହିବର୍ଷ ଆମେ ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦରର ଖୁସି ଦିନଟିକୁ ପାଳନ କରିବାକୁ ଯିବାର ଅବ୍ୟବହିତ ପୂର୍ବରୁ ବାଲାଂଦେଶରେ ଯାହା ଘଟିଲା, ତାହା ଆମ ଭିତରୁ ନିଶ୍ଚୟ ଅନେକଙ୍କୁ ସମ୍ବିତ କରି ଦେଇଥିବ । ଆମ ଇତିହାସରେ ମୋଗଲ ସମୟରେ ଅନ୍ତଃପୁରମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁସବୁ ବର୍ବରତା ଓ କ୍ରୁର ହତ୍ୟାର ଅଭିନୟ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ତାହାରି ଦ୍ୱାରା ଯେପରି ରାଜନୀତିରେ ଅଦଳବଦଳ ହେଉଥିଲା, ଆମରି ଆଖି ଆଗରେ ବାଂଲାଦେଶରେ ଆମେ ସେ କଥା ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲୁ । ଏସବୁ ଘଟିଲା, ସତ ଘଟଣା ରୂପେ ପ୍ରଚାରିତ ହେଲା, ତଥାପି ଆମ ଅନେକଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟୟ ବି ହେଲା ନାହିଁ ।

ଜଣକୁ ଗାଦିରୁ ହଟାଇ ନିଜେ କ୍ଷମତାକୁ ଆସିବା ପାଇଁ ଯେ ଗାଦିରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରତିନିଧି ରୂପେ ବସିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିର ପତ୍ନୀ, ବୋହୂ, ଜାମାତା ଏବଂ ନଅ ବରଷର ପୁଅକୁ ମଧ୍ୟ ହତ୍ୟା କରିବାର ପ୍ରୟୋଜନ ହୁଏ, ସେକଥା ଆମେ ହୁଏତ ପ୍ରାଚୀନ କୌଣସି ନାଟକରେ ଦେଖିଥିବା, ମାତ୍ର କଦାପି ଅଙ୍ଗେ ନିଭାଇ ନଥିବା । ବାଂଲାଦେଶରେ ସେହି କଥା ହିଁ ଘଟିଲା । ବଙ୍ଗବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ସପରିବାର ମୂଳପୋଛ କରି ଦିଆଗଲା । ଆଉ ଦଳେ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ କ୍ଷମତା ଅଧିକାର କଲେ । ବାଂଲାଦେଶର ମୌଳିକ ଆଭିମୁଖ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ଆଗରୁ ଯାହା ଥିଲା, ଏବେ ମଧ୍ୟ ତାହାହିଁ ରହିବ, ସେଠି ନୂଆ ସରକାର ଔପଚାରିକ ଭାବରେ ତାହା ଘୋଷଣା କରିଦେଲେ । ସମସ୍ତେ ଭାବୁଥିଲେ, ଝଡ଼ଟି ସେତିକିରେ ଶାନ୍ତ ହୋଇଗଲା ।

ମାତ୍ର ପୁଣି ଗୋଟାଏ ଅଦଳବଦଳ ବାକି ଥିଲା । ଯେଉଁମାନେ ବଙ୍ଗବନ୍ଧୁଙ୍କୁ ମାରି ତାଙ୍କର କବର ଉପରେ ତାଙ୍କରି କଳ୍ପିତ ସୋନାର ବାଂଲାକୁ ଗଢ଼ିବେ ବୋଲି ବୀର ହୋଇ ବସିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଅସ୍ତମିତ ହୋଇଯିବାର ସମୟ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ମାତ୍ର ଅସ୍ତମିତ ହୋଇଯିବା ପୂର୍ବରୁ ସେମାନେ କେଡ଼େ ନୃଶଂସ କାଣ୍ଡଟାଏ କରିନଗଲେ ! ସେମାନେ ବନ୍ଦୀଶାଳାରେ ପଶି ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦରଠାରୁ ସେଠି ବନ୍ଦୀ ହୋଇ ରହିଥିବା ମୁଜିବ

ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳର ଚାରିଜଣ ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କୁ ବାୟୋନେଟ୍ ଭୁଷି ବନ୍ଧୁକ ଚଳାଇ ହତ୍ୟା କଲେ। ଏପରି ଏକ ନୃଶଂସ ଭୀରୁତା ଚାରିବର୍ଷ ତଳେ ବାଂଲାଦେଶରୁ ବିଦା ହୋଇଯାଉଥିବା ପାକିସ୍ଥାନ ସୈନ୍ୟ ଓ ସେନାପତିମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଅନୁଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିଲା। ମାତ୍ର ଅବଶିଷ୍ଟ ପୃଥିବୀରେ ଏପରି ଘଟଣା କେଉଁଠି କେବେହେଲେ ଘଟିନଥିଲା।

ବାଂଲାଦେଶ କହିଲେ ଯେଉଁ ସାତକୋଟି ମଣିଷଙ୍କୁ ବୁଝାଏ, ସେମାନେ ଏସବୁ ଘଟଣ ଅଘଟଣ ମଧ୍ୟରେ କୋଉଠି ଉପେକ୍ଷିତ ହୋଇରହିଲେ ? ସେମାନେ ଏହିସବୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉଚ୍ଚାଶାର ପୂରଣ କରିବାର କୋଳାହଳ ଭିତରେ ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ପାଇଲେ ବା ନ ପାଇଲେ ? ସେମାନେ ଆଗରୁ ଯେମିତି ଉପବାସୀ ରହୁଥିଲେ ଆଜି ମଧ୍ୟ ଠିକ୍ ସେମିତି ଉପବାସୀ ହୋଇ ରହିଥିବେ। ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ତଳେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ କ୍ୱୋଟିଏ ମଣିଷ ଶରଣାର୍ଥୀ ହୋଇ ଭାରତବର୍ଷକୁ ପଳାଇ ଆସିଥିଲେ, ହୁଏତ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରେ କେତେକୋଟି ମଣିଷ ଆପଣା ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଶରଣାର୍ଥୀର ଜୀବନଯାପନ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଥିବେ। ବଙ୍ଗୋପସାଗରର ଝଡ଼ ଓ ପଦ୍ମା ମେଘନାର ବଢ଼ିପାଣି କାଳକାଳ ପରି ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଉପରେ ଦାଉ ସାଧିବାକୁ ଆସୁଥିବେ। ସେମାନଙ୍କର ଆଖି ଆଗରେ ଏହି ଯେଉଁସବୁ ନୃଶଂସ ହତ୍ୟା ହୋଇଗଲା, ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ କିପରି ପ୍ରଭାବ ପକାଉଥିବ ?

ଗଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରକୃତ ଜୀବନ ଗଣମଣିଷ ଭିତରେ ହିଁ ରହିଥାଏ। ଗଣମଣିଷର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ କେତେ ଗୁଳା ଉଠିଯାଉଥାଏ; କ୍ଷମତାଲୋଭୀ ଜରାସନ୍ଧମାନେ କେତେ ଭୀରୁତାର ନିର୍ମମ ପ୍ରହସନ କରିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି, କେତେ ଆସୁଥାନ୍ତି ଓ କେତେ ଯାଉଥାନ୍ତି। ମାତ୍ର ଗଣମଣିଷ କେବେ ମରେ ନାହିଁ, କେବେ କୌଣସି ପ୍ରବଞ୍ଚନାକୁ ବାଟ ଛାଡ଼ିଦିଏ ନାହିଁ। ତାତ୍କାଳିକ ଭାବରେ ଯାହା କିଛି ଗୋଳ ଓ କୋଳାହଳ ଲାଗି ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସର୍ବଶେଷରେ ଗଣମଣିଷର ଇଚ୍ଛାଟି ହିଁ ଫଳପ୍ରସୂ ହୁଏ। ବିବର୍ତ୍ତନର ଚକରେ ଗୋଟିଏ ଘେରା ସେତିକିବେଳେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ହୁଏ।

ତା ୧୦.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ

ମଙ୍ଗଳବାର

ବିଲାତ ତିନି ଖଣ୍ଡ ହେବ ?

ବିଲାତ ବା ଗ୍ରେଟ୍ ବ୍ରିଟେନ କହିଲେ କେତେ ଶହ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଇଂଲଣ୍ଡ, ସ୍କଟଲାଣ୍ଡ ଓ ଆୟର୍ଲାଣ୍ଡକୁ ବୁଝାଉଥିଲା । ଅନେକ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ଅନେକ ଦମନ ପରେ ଆୟର୍ଲାଣ୍ଡ ଯଥା ସମୟରେ ଆପଣାକୁ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରରୂପେ ଘୋଷଣା କଲା । ତା'ପରେ କେବଳ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ସ୍କଟଲାଣ୍ଡ ରହିଲେ । ଆମେ ସାଧାରଣତଃ ଯାହାକୁ ଖାସ୍ ଇଂଲଣ୍ଡ ବୋଲି କହିଥାଉ, ସେଇଟି ମଧ୍ୟ ପ୍ରକୃତରେ ଗୋଟିଏ ନୁହେଁ । ଏହାର ପଶ୍ଚିମାଞ୍ଚଳଟିକୁ ୱେଲ୍ସ୍ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ୱେଲ୍ସ୍‌ର ଭାଷା ଅଲଗା, ଚଳଣି ଅଲଗା, ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ବି ଅଲଗା । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଜଣେ ସ୍କଚ୍ ବା ସ୍କଟ୍‌ଲାଣ୍ଡ ଅଧିବାସୀର ଭାଷା ଆମେ ଜାଣିଥିବା ଓ ଇଂଲଣ୍ଡରେ କଥିତ ହେଉଥିବା ଇଂରାଜୀଠାରୁ ଅନେକ ଅଲଗା, ତା'ର ଚଳଣି ଅଲଗା ଓ ଦୃଷ୍ଟିଭଙ୍ଗୀ ମଧ୍ୟ ଅଲଗା ।

ଆସନ୍ତା ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭ ବେଳକୁ ବିଲାତର ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ଗୋଟିଏ ନୂଆ ବିଲ୍ ଆଗତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଏହି ବିଲ୍‌ଟି ପାଶ୍ ହୋଇଗଲେ ଆଗପରି ଲଣ୍ଡନରେ ଥିବା କେନ୍ଦ୍ର ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ଶାସନର ସବୁଯାକ କ୍ଷମତା ଠୁଳ ହୋଇରହିବ ନାହିଁ । କେନ୍ଦ୍ର ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ସାଙ୍ଗକୁ ୱେଲ୍ସ୍‌ରେ ଗୋଟିଏ ଓ ସ୍କଟଲାଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ଏହିପରି ଦୁଇଟି ଆସେମ୍ବ୍ଲି ରହିବ ଏବଂ ସେଗୁଡ଼ିକ ହାତରେ ସ୍ଥାନୀୟ ଆଞ୍ଚଳିକ ଶାସନର କେତେକ ଦାୟିତ୍ୱ ରହିବ । ସ୍କଟଲାଣ୍ଡ ଏବଂ ୱେଲସ୍‌ର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆସେମ୍ବ୍ଲିଗୁଡ଼ିକୁ ସେହିଭଳି କେତୋଟି କ୍ଷମତା ଦିଆଗଲେ ତାହାଦ୍ୱାରା ସେହି ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କର ସନ୍ତୋଷ ବିଧାନ କରାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ସମସ୍ତେ ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ର ଏଥିରୁ ଆହୁରି ଅନେକ କିଛି ପ୍ରମାଦ ଉପୁଜିବ ବୋଲି ଅନେକେ ଭୟ ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଭାବୁଛନ୍ତି ଯେ ନିର୍ବାଚନକୁ ଭିତ୍ତି କରି ସ୍ଥାନୀୟ ଆସେମ୍ବ୍ଲିଗୁଡ଼ିକର ଗଠନ ହେବା ପରେ ତାହାର ପରବର୍ତ୍ତୀ ସୋପାନ ସ୍ୱରୂପ ସ୍କଟଲାଣ୍ଡ ଓ ୱେଲସ କ୍ରମଶଃ ଇଂଲଣ୍ଡଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇଯିବେ । ଅର୍ଥାତ୍ ପରିଶେଷରେ ଗୋଟିଏ ବିଲାତ ତିନିଖଣ୍ଡ ହୋଇଯିବ । ଏହି ଆଶଙ୍କା ପଛରେ ଯୁକ୍ତିଯୁକ୍ତ କାରଣମାନ ବି ରହିଛି ।

ଏହିଭଳି ଏକ ଦୂର ଲକ୍ଷ୍ୟ ରଖି ଉଭୟ ୱେଲସ ଏବଂ ସ୍କଟଲାଣ୍ଡରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ରାଜନୀତିକ ଦଳ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି । ସେମାନେ ଆପଣାର ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକ ପାଇଁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦାବି କରୁଛନ୍ତି ଓ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଅଲଗା ହୋଇଯିବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଅଭିଯୋଗ ହେଉଛି ଯେ ବୃହତ୍ତର ଇଂଲଣ୍ଡ ଭିତରେ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କର ସ୍ୱାର୍ଥଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକତର ଅବହେଳା ହିଁ କରାଯାଉଛି । ତେଣୁ ଆସନ୍ତା ବର୍ଷ ଆଞ୍ଚଳିକ

ଆସେମ୍ବ୍ଲି ବିଷୟରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ବିଲ୍‌ଟି ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟରେ ଆଗତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି, ତାହାକୁ ସେମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ରତା ପ୍ରାପ୍ତିର କେବଳ ଏକ ପ୍ରଥମ ସୋପାନ ରୂପେ ହିଁ ଗ୍ରହଣ କରୁଛନ୍ତି । ଏକଥା ସତ ଯେ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଅଲଗା ହୋଇଯିବାର ଆନ୍ଦୋଳନ ଦୁଇଟି ଅନେକ ବର୍ଷରୁ ରହି ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ମାତ୍ର ଗତ ପନ୍ଦର ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ଏହାର ଶକ୍ତିଶାଳିତା ହଠାତ୍ ବୃଦ୍ଧି ପାଉଥିଲା ପରି ମନେ ହେଉଛି । ସ୍କଟଲାଣ୍ଡ ଜାତୀୟ ଦଳ ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏଗାରଟି ସ୍ଥାନ ଅଧିକାର କରିଛନ୍ତି ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ୱେଲସ୍ ଦାବି କରୁଥିବା ପ୍ଲେଡ୍ ସିମରୁ ଦଳଟି ମଧ୍ୟ ଚାରୋଟି ସ୍ଥାନ ପାଇପାରିଛି ।

ୱେଲ୍‌ସ୍ ଭାଷାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବା ସକାଶେ ହିଁ ୱେଲସ୍‌ର ଆନ୍ଦୋଳନ ବଡ଼ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଭାବରେ ଦାବି କରି ଆସିଛି । ସେମାନେ ୱେଲସର ସାଂସ୍କୃତିକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାକୁ ଦୃଢ଼ପରିକର ହୋଇ ବାହାରିଛନ୍ତି । ସ୍କଟଲାଣ୍ଡର ପୂର୍ବକୁ ଅବସ୍ଥିତ ଉତ୍ତର ସାଗରରେ ପେଟ୍ରୋଲର ସନ୍ଧାନ ମିଳିଛି । ଜାତୀୟ ସ୍କଟିଶ୍ ପାର୍ଟି ଭାବୁଛି ଯେ ସ୍କଟଲାଣ୍ଡ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଗଲେ ସ୍କଟଲାଣ୍ଡର ଏହି ତୈଳସମ୍ପଦ ମଧ୍ୟ ପୂରାପୂରି ତାହାରି ହାତକୁ ଆସିଯିବ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ସ୍କଟଲାଣ୍ଡ ଏକ ସମ୍ପନ୍ନ ଓ ସମୃଦ୍ଧିମନ୍ତ ଦେଶ ହୋଇ ବେଶ୍ ଠିଆ ହୋଇପାରିବ ।

ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତ କଥା ହେଉଛି ଯେ ୱେଲସ ଏବଂ ସ୍କଟଲାଣ୍ଡରେ ଏକ ଆଞ୍ଚଳିକ ବିଚ୍ଛିନ୍ନତାବାଦୀ ଉତ୍ସାହ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିବା ଦୁଇଟିଯାକ ଜାତୀୟ ରାଜନୀତିକ ଦଳ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କର କେତେଦୂର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଛନ୍ତି ବା ନ କରୁଛନ୍ତି, ସେ ବିଷୟରେ ସନ୍ଦେହ କରିବାର ଯଥେଷ୍ଟ ଅବକାଶ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ସେଥିଲାଗି ଆହୁରି ଗୋଟିଏ ପ୍ରସ୍ତାବ ମଧ୍ୟ କେତେ ମହଲରୁ କରାଯାଇଛି ଯେ ଏହି ଦୁଇ ଅଞ୍ଚଳରେ ପ୍ରଥମେ ଏକ ଜନମତ ନିଆଯାଉ । ଦୁଇଟିଯାକ ଅଞ୍ଚଳର ଅଧିବାସୀମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାକୁ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି କି ନାହିଁ, ଜନମତ ଦ୍ୱାରା ସେହି ସତ୍ୟଟିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରାଯାଉ ।

ଏସବୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହେଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଆଞ୍ଚଳିକ ଆସେମ୍ବ୍ଲିରୁ ସେହି ପ୍ରକ୍ରିୟା ଦ୍ୱାରା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ତିନୋଟି ଦେଶର ଏକ ସଚେତନତା କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଲେ ଗ୍ରେଟ୍‌ବ୍ରିଟେନ୍ ଏକ ସଂଘ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ପରିଣତ ହେବ । ଆଞ୍ଚଳିକ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ଓ ସ୍ୱୟଂ-ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ଲାଗି ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁ ଅନୁକୂଳ ମତ କ୍ରମେ ଦାନା ବାନ୍ଧିବାରେ ଲାଗିଛି, ଅନେକେ ବିଲାତରେ ଏହିଭଳି ଏକ ଭବିଷ୍ୟତ ଆକାରର କଳ୍ପନା କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି ।

ତା ୧୧.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ

ବୁଧବାର

ଚୋର ଜନ୍ମରୁ ହୁଅନ୍ତି

ଇଂଲଣ୍ଡର ଜଣେ ଖ୍ୟାତିନାମା ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଅଧ୍ୟାପକ ଆଇସେଙ୍ଗ୍ ଅନେକ ଗବେଷଣା କରି ସାରିବା ପରେ ଏବେ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ଅନେକ ପିଲା ଚୋର ହୋଇ ହିଁ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅପରାଧ କରିବାର ଏକ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଅନ୍ତର୍ନିହିତ ହୋଇ ଜନ୍ମବେଳୁ ବା ଜନ୍ମ ପୂର୍ବରୁ ରହିଥାଏ । ସମାଜର କାମ ହେଉଛି ଏପରି ପିଲାଙ୍କୁ ମଣ କରିବା, ସେମାନଙ୍କର ଏହି ପ୍ରବୃତ୍ତିକୁ ବଦଳାଇବା ଓ ସେମାନଙ୍କୁ ସମାଜୋପଯୋଗୀ କରିନେବା । ଲଣ୍ଡନ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଅଧ୍ୟାପକ ଆଇସେଙ୍ଗ୍ ଅପରାଧ-ସାହିତ୍ୟର ଲେଖକମାନଙ୍କର ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଏହି କଥା କହିଛନ୍ତି ।

ଶିକ୍ଷାରେ ଯେଉଁମାନେ ପିଲାମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ସ୍ୱମାର୍ଗରେ ବିକଶିତ ହେବା ଲାଗି ଛାଡ଼ିଦେବା ଲାଗି କହନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ସ୍ୱାଧୀନ ଓ ମୁକ୍ତ ବିକାଶକୁ ହିଁ ପ୍ରକୃତ ଶିକ୍ଷାର ଆଧାର ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରନ୍ତି, ଅଧ୍ୟାପକ ଆଇସେଙ୍ଗ୍ ସେମାନଙ୍କର ଏହି ଦୃଷ୍ଟିକୋଣଟିର ସମାଲୋଚନା କରିଛନ୍ତି । ପିଲାମାନେ ଯେ ପ୍ରାୟ ଜନ୍ମ ହେବା ଅବସ୍ଥାରୁ ଅଣସାମାଜିକ ହେବେ, ସେ କଥାକୁ ସେ ଅତି ସ୍ୱାଭାବିକ କଥା ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ପୂର୍ବତନ ଆଉ ଜଣେ ପ୍ରବୀଣ ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକଙ୍କର ନଜିର ଦେଇ ସେ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଜଣେ ପିଲା ବୟଃପ୍ରାପ୍ତ ହେବା ପରେ ଜଣେ ଅଭ୍ୟସ୍ତ ଅର୍ଥାତ୍ ପେଶାଦାର ଡାକୁ ହେବ କି ନାହିଁ, ସେହି କଥାଟିକୁ ସେ ପିଲାର ଦଶବର୍ଷ ବୟସ ହୋଇଥିଲାବେଳେ ମଧ୍ୟ ବହୁ ପରିମାଣରେ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ କହିଦେଇ ପାରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି ।

ଅଧ୍ୟାପକ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତେକ ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଓ ଗବେଷଣାର ଉଲ୍ଲେଖ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁ ବାପମାଆମାନଙ୍କଠାରେ ଅପରାଧପ୍ରବଣତା ରହିଛି, ସେମାନଙ୍କର ସନ୍ତାନମାନେ ମଧ୍ୟ ଅପରାଧପ୍ରବଣ ହେବା ଦିଗରେ ସାଧାରଣତଃ ଏକ ପ୍ରବୃତ୍ତି ଦେଖାଇଥାନ୍ତି । ଏପରିକି ଜନ୍ମ ହେବାର ଅବ୍ୟବହିତ ପରେ ସେହି ପିଲାମାନଙ୍କୁ ଅନ୍ୟ ଆଉ କାହା ଘରେ ଲାଳିତ ପାଳିତ ହେବାକୁ ଛାଡ଼ି ଦିଆଗଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ସେମାନଙ୍କର ଅପରାଧପ୍ରବଣତାରେ ଖୁବ୍ ବେଶି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟେ ନାହିଁ । ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାର ଏକ ଅଧ୍ୟୟନରୁ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଛି ଯେ ଅପରାଧୀ ବାପମାଆଙ୍କ ପାଖରୁ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଥିବା ପୋଷ୍ୟ ସନ୍ତାନମାନେ ଅଣଅପରାଧୀ ବାପମାଆଙ୍କଠାରୁ ଗୃହୀତ ପୋଷ୍ୟ ସନ୍ତାନମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ସାଧାରଣତଃ ଅଧିକ ଅପରାଧପ୍ରବଣତା ଦେଖାଇଥାନ୍ତି ।

ପରିବେଶ ହିଁ ମଣିଷକୁ ତିଆରି କରେ ବୋଲି ଯେଉଁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବିଶ୍ୱାସଟି ଅନେକ

ସମୟରେ ଅଧିକ ସ୍ୱୀକୃତି ପାଇଥାଏ, ତା'ର ବିପରୀତ ପକ୍ଷ ସମର୍ଥନ କରି ଶ୍ରୀ ଆଇସେଙ୍କ୍ ବଂଶାନୁଗତତା ହିଁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ଆଇସେଙ୍କ୍ ଓ ତାଙ୍କର ସପକ୍ଷବାଦୀମାନଙ୍କ ମତରେ ଆନୁବଂଶିକ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ହିଁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଏବଂ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିର ବ୍ୟକ୍ତିତ୍ୱ ଏବଂ ତା'ର ଅପରାଧପ୍ରବଣତାର ପ୍ରକୃତି ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ସର୍ବଦା ଏକ ଘନିଷ୍ଠ ସମ୍ବନ୍ଧ ରହିଥାଏ ।

ସର୍ବେକ୍ଷଣ ଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଗବେଷଣାମାନ କରାଯାଇଥାଏ, ତାହାର ନିର୍ଭୁଲତାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ସବୁବେଳେ ନାନାପ୍ରକାର ସୀମିତତା ଅବଶ୍ୟ ରହିଛି । ମାତ୍ର କେତେଜଣଙ୍କୁ ପରୀକ୍ଷାର ନମୁନା ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ଯେଉଁସବୁ ତଥ୍ୟ ବାହାର କରାଯାଏ, ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ସାର୍ବଜନିକ ସତ୍ୟ ରୂପେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଯୁଜ୍ୟ ହେବ ବୋଲି କଦାପି ଦାବି କରାଯାଇନପାରେ । ସମ୍ଭବତଃ ଏହି କାରଣରୁ ବିଭିନ୍ନ ପରିବେଶରେ ବିଭିନ୍ନ ଗବେଷଣା ଓ ତଥ୍ୟ - ସଂଗ୍ରହରୁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ପରିଣାମମାନ ଉପଲବ୍ଧ ବି ହୋଇଥାଏ । ତେଣୁ ଅଧ୍ୟାପକ ଆଇସେଙ୍କଙ୍କର ଘୋଷଣାଟି କାହାକୁ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଆଦୌ ଆତଙ୍କିତ କରିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ଯେକୌଣସି ସତ୍ୟର ଏକାବେଳେକେ ଅନେକ ପ୍ରସ୍ଥ ରହିଛି ଏବଂ ସତ୍ୟର ତଥାକଥିତ ମନୋବୈଜ୍ଞାନିକ ଅଧ୍ୟୟନ ସେଥିରେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପ୍ରସ୍ଥ ।

କିନ୍ତୁ ଏହି ତଥ୍ୟରୁ ଆମେ କେତୋଟି ଅନ୍ୟ ଅନୁମାନ କରିବାଲାଗି ମଧ୍ୟ ହୁଏତ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହୋଇପାରିବା । ମଣିଷକୁ ଯିଏ ଏକ ବିକଶମାନ ଭୂମି ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରେ, ସିଏ ମଣିଷର ପରିବେଶ ବଦଳିଲେ ମଣିଷ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ବଦଳିଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରିଥାଏ । ମଣିଷକୁ ଯିଏ ଏକ ମୁକ୍ତ ଓ ସ୍ୱାଧୀନତାକାମୀ ସତ୍ତା ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରେ, ସିଏ ଶିକ୍ଷା କହିଲେ ମୁକ୍ତ ଅବସର ଯୋଗାଇଦେବା ବୋଲି ବୁଝେ, ସେଇ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବାର ସାହସ କରିପାରେ । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ, ମଣିଷଗୁଡ଼ାକ ଯାହା ହେବାର କଥା, ଆନୁବଂଶିକତାର ନିୟମ ଅନୁସାରେ ହିଁ ତାହା ହୋଇଛନ୍ତି ବା ହେଉଛନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଏ ଜୀବନରେ ଆଉ ବିଶେଷ କିଛି ହୋଇପାରିବାକୁ ନାହିଁ ଓ ତେଣୁ ବାଟକୁ ଆଣିବାକୁ ହେଲେ ସେମାନଙ୍କୁ କେବଳ ସାବାଡ଼ ଓ ବାଧ୍ୟ କରି ରଖିବାକୁ ହେବ ବୋଲି ଯଦି ଆମେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା, ତେବେ ଆମର ଯୁକ୍ତି ପଛରେ ଅଠରଟା ଲାବୋରେଟରିର ସମର୍ଥନ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ମଣିଷକୁ ପ୍ରାୟ ଏକ ବୈଜ୍ଞାନିକ କର୍ମବାଦ ବା ଅସମର୍ଥତାବାଦର କବଳରେ ଆଣି ଛାଡ଼ିଦେବା । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ହାତରେ ମଣ କରିବାର ରଜ୍ଜୁଗୁଡ଼ାକ ରହିଛି, ସେମାନେ ଆଖି ବୁଜି ଖାଲି ମଣିଷକୁ ମଣ କରି ରଖିବାକୁ ବାହାରି ପଡ଼ିବେ ।

ଏବଂ ଯଦି ମଣିଷ ଜନ୍ମରୁ ଚୋର ହୋଇପାରିଲା, ତେବେ ମଣିଷ ଜନ୍ମରୁ ସାଧୁ ମଧ୍ୟ ହେଉଥିବ । ଯଦି ନିର୍ଣ୍ଣୟ ଏହିପରି ହିଁ ହୁଏ, ତେବେ ସମାଜର ଅଧିକ ପ୍ରଭାବଶାଳୀ

ମଣିଷମାନେ ହିଁ ଆପଣାକୁ ସାଧୁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଦେବେ ଓ କମ୍ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଅସାଧୁ ବା ଅସାମାଜିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଚୋର ବୋଲି କହି ବାନ୍ଧି ଆଣିବାକୁ ବା କାଟି ପକାଇବାକୁ ବାହାରି ପଡ଼ିବେ ।

ତା ୧୨.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ

ଶୁକ୍ରବାର

ଶ୍ୱେତ-ଦ୍ୱୀପ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ

ଏସ୍କିମୋଦେଶ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡର କଥା ଆମେ ସମସ୍ତେ ଭୂଗୋଳ ବହିରେ ପଢ଼ିଛୁ । ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ଆଠଲକ୍ଷ ବର୍ଗମାଇଲ ପରିମିତ ଏହି ପ୍ରକାଣ୍ଡ ଦ୍ୱୀପର ଶତକଡ଼ା ୯୨ ଭାଗ ଭୂମି ଚିରନ୍ତନ ବରଫ ଦ୍ୱାରା ଆଚ୍ଛାଦିତ ହୋଇରହିଛି । ତେଣୁ ଏହି ଦ୍ୱୀପର ନାଆଁ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେ ତାହାକୁ ହୁଏତ ଅଧିକ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ ଗୋଟିଏ ଶ୍ୱେତଦ୍ୱୀପ ବୋଲି କହିପାରିବା । ତୁଷାର ଭୂମିର ଏହି ଦ୍ୱୀପଟିରେ ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ହଜାର । ଆଗେ ଏଠାରେ କେବଳ ଏସ୍କିମୋମାନେ ବାସ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର ଗତ ୨୫୦ ବର୍ଷକାଳ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ ପ୍ରଥମେ ଡେନମାର୍କର ଏକ ଉପନିବେଶ ଏବଂ ତା'ପରେ ଏକ ପ୍ରଦେଶ ହୋଇ ରହିବା ପରେ ସେଠାରେ ଏକ ଡେନିଶ୍ ଏସ୍କିମୋ ଜନସଂଖ୍ୟାର ମଧ୍ୟ ଆବିର୍ଭାବ ହୋଇଛି ।

ଆୟତନ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ତୁଳନା କରି ଦେଖିଲେ ଡେନମାର୍କ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡର କଳରେ ହୁଏତ କଳେ ମଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଅଷ୍ଟାଦଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଯେତେବେଳେ ଇଉରୋପର ବିଭିନ୍ନ ଦେଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଓ ଉପନିବେଶର ସନ୍ଧାନରେ ପୃଥିବୀଯାକ ଖେଦି ଯାଇଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ସାନ ଦେଶ ଡେନମାର୍କ ମଧ୍ୟ ଆପଣାର ଯେତେ ନିକୁଛିଆ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟଟିଏ ଗଢ଼ି ପାରିଥିଲା । ଏହି ଭାରତବର୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ଦୁଇ ତିନୋଟି ସ୍ଥାନ ସେହି ଡେନମାର୍କର ଅଧୀନ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସେହି ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ବିସ୍ତାରର ଯୁଗରେ ହିଁ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ଡେନମାର୍କର ହାବୁଡ଼ରେ ପଡ଼ିଥିଲା । ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡର ଏସ୍କିମୋମାନେ ଡେନମାର୍କର ପ୍ରଜା ହୋଇ ରହିଲେ । ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡ ଭିତରକୁ ସେତେବେଳେ ଆଉ କାହାରି ପ୍ରବେଶାଧିକାର ନ ଥିଲା ।

୧୯୫୩ ମସିହାରେ ସେହି ସ୍ଥିତିରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଲା । ସେତେବେଳେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ାକର ବିଲୟ ଯୁଗ । କେବେହେଲେ ଏକ ନିଦା ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ହେବାଲାଗି ଏକାନ୍ତ ଅସମର୍ଥ ହୋଇଥିବା ଡେନମାର୍କ ପୃଥିବୀସାରା ବୋହୁଥିବା ସେହି ପବନର ବୋଲମାନି ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡକୁ ଏକ ଉପନିବେଶ ହୋଇ ରହିବାର ସ୍ଥିତିରୁ ମୁକ୍ତ କରିଦେଲା ଓ ତା'ପରେ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ ଡେନମାର୍ଗର ଏକ ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରଦେଶ ରୂପେ ହିଁ ଶାସିତ ହେଲା । ଡେନମାର୍କର ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ଲାଗି ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡରୁ ମଧ୍ୟ ଦୁଇଜଣ ପ୍ରତିନିଧି ନିର୍ବାଚିତ

ହୋଇ ଆସିଲେ ଏବଂ ସକଳ ପ୍ରକାର ସଦିଚ୍ଛା ସହିତ ଡେନମାର୍କ ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡକୁ ଆପଣା ଛାଞ୍ଚରେ ଗଢ଼ିବାଲାଗି ଚେଷ୍ଟାକଲା । ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ ଭିତରକୁ ସଭ୍ୟତା ଗଲା, ଆଧୁନିକତା ମଧ୍ୟ ଗଲା । ଆଧୁନିକ ବିଜ୍ଞାନ ବଳରେ ଏସ୍କିମୋମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଯକ୍ଷ୍ମାରୋଗକୁ ନିର୍ମୂଳ କରି ଦିଆଗଲା । ସେଠାରେ ଆଧୁନିକ ସୁଦୃଶ୍ୟ ସ୍କୁଲମାନ ବସିଲା, ଡେନିଶ୍‌ଭାଷା ପଢ଼ାଗଲା, ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ବସତିଗୁଡ଼ିକୁ ଛାଡ଼ି ସହରଗୁଡ଼ିକୁ ଚାଲି ଆସିବାକୁ ଏସ୍କିମୋମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଲୁବ୍ଧ କରାଗଲା । ଗୋଟିଏ ପ୍ରଦେଶ ହିସାବରେ ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡରେ ମଧ୍ୟ ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରାଦେଶିକ କାଉନସିଲଟିଏ ରହିଲା ।

ସେହି ପ୍ରାଦେଶିକ କାଉନସିଲ ସଂପ୍ରତି ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ ଲାଗି ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ଦାବି କରିଛି । ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡର ପାର୍ଶ୍ୱବର୍ତ୍ତୀ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ଏବେ ଯେଉଁ ତୈଳ ସମ୍ପଦର ସନ୍ଧାନ ମିଳୁଛି, ପ୍ରାଦେଶିକ କାଉନସିଲ ତାହା ଉପରେ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡର ଅଧିକାର ରହିଛି ଏବଂ ଡେନମାର୍କର ସେଥିରେ ଆଦୌ କୌଣସି ଭାଗ ନାହିଁ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛି । ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡ ସତେଅବା ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଯିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛି ଓ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଡେନମାର୍କର ଅଭିଭାବକତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହିଁ । ଉକ୍ତ ଘୋଷଣାରୁ ଅନେକେ ହୁଏତ ସେହିପରି ଏକ ପ୍ରତିଧ୍ୱନିର ସଙ୍କେତ ପାଉଛନ୍ତି ।

ଏଠାରେ ସ୍ମରଣ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡର ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ଭାଗରେ ଥୁଲ୍ ଇଲାକାରେ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାର ସାମରିକ ଘାଟି ରହିଛି । ଉତ୍ତର ଆଟଲାଣ୍ଟିକ ସାମରିକ ମେଣ୍ଟର ଏକ ସଦସ୍ୟ ହିସାବରେ ଡେନମାର୍କ ଆମେରିକାକୁ ସାମରିକ ଘାଟି ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳଟିକୁ ଛାଡ଼ି ଦେଇଛି । ଏହି ବିଷୟରେ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସିତ ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡର ପ୍ରକୃତରେ କିଭଳି ମତିଗତି ହେବ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେକଥା ସହଜରେ ଆଦୌ କହି ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏସ୍କିମୋମାନେ ଏ ବିଷୟରେ ସମ୍ଭବତଃ ଆଦୌ ଚିନ୍ତା କରୁନାହାନ୍ତି । କାରଣ ସାମରିକ ଘାଟି ରହିଥିବା ସେହି ଉତ୍ତର ଅଞ୍ଚଳରେ ଏସ୍କିମୋମାନଙ୍କର କୌଣସି ବସତି ନାହିଁ ବା ସେହି ଅଞ୍ଚଳ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଗମନାଗମନର କୌଣସି ସମ୍ପର୍କ ମଧ୍ୟ ନାହିଁ ।

ଡେନିଶ୍ ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟର ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡ - ସଦସ୍ୟ ଏବେ ଅଭିଯୋଗ କଲାପରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଗତ କେତୋଟି ଶତାବ୍ଦୀର ଡେନିଶ ଶାସନ ଫଳରେ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡର ଅଧିବାସୀମାନେ ସେମାନଙ୍କର ନିଜସ୍ୱ ସତ୍ତା ଏବଂ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପରିଚୟଟିକୁ ପ୍ରାୟ ହରାଇ ସାରିଲେଣି । ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡରେ ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡ ଭାଷାରେ ଆଉ ପ୍ରାୟ କୌଣସି ଶିକ୍ଷା ଦିଆଯାଉନାହିଁ ଏବଂ ଡେନିଶ୍ ଭାଷାରେ ଶିକ୍ଷା ପାଉଥିବା ଏସ୍କିମୋ ପିଲାମାନେ କ୍ରମେ ସେମାନଙ୍କର ଆତ୍ମୀୟସ୍ୱଜନଙ୍କଠାରୁ ମନୋଗତ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ପଡୁଛନ୍ତି । ଏସ୍କିମୋ ସମାଜ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଖିଅଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ ଛିଡ଼ି ଯାଉଛି । ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡରେ ଥିବା ମୁଷ୍ଟିମେୟ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗଗୁଡ଼ିକ ଡେନିଶ୍ ଲୋକଙ୍କ ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଚାଲିଛି, ସେହିମାନେ ହିଁ ତା'ର

ମାଲିକ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଡେନମାର୍କର ଶାସନ ଫଳରେ ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡବାସୀଙ୍କର ଉପାର୍ଜନ ଓ ଧନ ବଢ଼ିଛି ଏବଂ ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟରେ ଉନ୍ନତି ଘଟିଛି ସତ, ମାତ୍ର ତଦ୍ୱାରା ଏସ୍କିମୋମାନଙ୍କର ଗୋଷ୍ଠୀ ଓ ଗୋଷ୍ଠୀଜୀବନ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇପଡ଼ିଛି ।

ଡେନମାର୍କ ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ଗ୍ରୀନଲାଣ୍ଡକୁ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନ ମିଳିବାର ପରିସରଗୁଡ଼ିକୁ ବିଚାର କରିବାଲାଗି ଗୋଟିଏ ଦୁଇବର୍ଷିଆ କମିଶନ ନିଯୁକ୍ତ କରାଯାଇଛି । ଏଥିରେ ସଂପୃକ୍ତ କୌଣସି ପକ୍ଷ ଦ୍ୱିମତ ନାହିଁ ଯେ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏ ବିଷୟରେ ଯାହା କିଛି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେବାକୁ ଯିବ, ତଦ୍ୱାରା ଗ୍ରୀନ୍‌ଲାଣ୍ଡବାସୀଙ୍କ ହାତରେ ଟିକସ, ସମାଜ କଲ୍ୟାଣ, ଶିଳ୍ପ, ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଶିକ୍ଷାର ଦାୟିତ୍ୱ ନ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ରହିବ ଏବଂ ବୈଦେଶିକ ବିଭାଗ ଏବଂ ରାଜ୍ୟରକ୍ଷା ଡେନମାର୍କ ହାତରେ ରହିବ । କିନ୍ତୁ ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ବାହାରିଥିବା ତୈଳ ସମ୍ପଦର କିପରି ବଣ୍ଟନ ହେବ, ସେ ବିଷୟରେ ଏକ ନିଷ୍ପତ୍ତିରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ହୁଏତ କଷ୍ଟକର ହୋଇପାରେ । ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାର ସାମରିକ ଘାଟୀ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ କୌଣସି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିବା ସହଜ ହୋଇନପାରେ । ତଥାପି ଏସବୁ ବିଷୟରେ ଏକ ସହୃଦୟତାପୂର୍ଣ୍ଣ ରାଜିନାମା ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଉଭୟପକ୍ଷ ଆଶାବାଦୀ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ।

ତା ୧୪.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ
ରବିବାର

ଏସିଆରେ ଶାନ୍ତିର ଭିତ୍ତି

ଇତିମଧ୍ୟରେ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଜେରାଲଡ଼ ଫୋର୍ଡ଼ ଚୀନଦେଶ, ଫିଲିପାଇନ୍‌ସ ଓ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ଗସ୍ତ ଶେଷ କରି ଆମେରିକା ପ୍ରତ୍ୟାବର୍ତ୍ତନ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ଦୂର ଏସିଆ ଗସ୍ତ ଶେଷରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫୋର୍ଡ଼ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଏସିଆରେ ଶାନ୍ତିର ଭିତ୍ତିକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ଲାଗି ସେ ଏହି ମହାଦେଶକୁ ଗସ୍ତରେ ଯାଇଥିଲେ । ଏହି ଉକ୍ତିରେ କେତେ ସତ୍ୟ ରହିଛି ବା ନ ରହିଛି ସେ କଥା ଗତ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷର ଏସିଆ ମହାଦେଶରେ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କ ଆଚରଣର ଇତିହାସ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ କହିଦେଇପାରିବ ।

ଏସିଆରେ ଶାନ୍ତିର ଭିତ୍ତିକୁ ଦୁର୍ବଳ କରିବାରେ ସାମ୍ପ୍ରତିକ ଇତିହାସରେ ଆମେରିକା ସରକାର ଏକ ଅନନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଏସିଆରେ ଶାନ୍ତିର ସମ୍ଭାବନାକୁ ଏକ ହାସ୍ୟାସ୍ପଦତାରେ ପରିଣତ କରିବାରେ ଆମେରିକା ସରକାର ଆପଣାର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଫଳରେ ଏକ ଅନନ୍ୟ ଇତିହାସ ସୃଷ୍ଟି କରିଛନ୍ତି । ୧୯୫୪ରେ

ଭିଏତ୍‌ନାମ ଯୁଦ୍ଧ ଆରମ୍ଭ ହେବାର ସମୟଠାରୁ ୧୯୭୫ରେ ଡିଏଗୋ ଗାର୍ସିଆରେ ସାମରିକ ଘାଟୀ ଓ ନୌ-ଘାଟୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାର ଉପାଖ୍ୟାନ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସିଆରେ ଆମେରିକାର ଯେତେ ଯେଉଁଠି ନାଆଁ ପଡ଼ିଛି, ସେଠାରେ ସବୁଠାରେ ଶାନ୍ତିର ଭିତ୍ତି ଦୃଢ଼ ହୋଇନାହିଁ, ଶାନ୍ତି ପ୍ରକୃତରେ ଏକାନ୍ତ ବିପର୍ଯ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛି । ଏସିଆର ଭାଗ୍ୟକୁ ତାହାର ସ୍ୱାଭାବିକ ମାର୍ଗରେ ବିବର୍ତ୍ତିତ ହେବାକୁ ନ ଦେଇ ଏହାଦ୍ୱାରା କାଳର ଚକ୍ରକୁ ପ୍ରାୟ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଦାମ୍ଭିକତା ସହିତ ଅର୍ଥବଳ ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ରବଳରେ ଅଟକାଇ ରଖିବାର ପ୍ରୟାସ କରାଯାଉଛି ।

ଚୀନ ଦେଶରେ କୋ ମିନଟାଙ୍ଗ୍ ସରକାରର ଅବସାନ ଘଟିବାଠାରୁ ହିଁ ଆମେ ସେହି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଓ ସେହି ଅସ୍ୱାଭାବିକତାର ଉତ୍ସ ନିରୂପଣ କରି ପାରିବା । ୧୯୪୯ ମସିହାରେ ଚୀନରେ ଯେଉଁ ରାଜନୀତିକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟିଲା, ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ତାହାକୁ ଏକ ସତ୍ୟରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ନେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେରିକା ସରକାର ତାହାକୁ ଏକ ସତ୍ୟ ରୂପେ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହିଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇପାରିଲେ ନାହିଁ ଏବଂ, ଯାହାକୁ ସିଏ ସତ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରୁନାହାନ୍ତି, ତାହା ଯେ କଦାପି ସତ୍ୟ ହୋଇ ନ ପାରେ, ଏହିପରି ଏକ କୁସଂସ୍କାରମୟ ଦାମ୍ଭିକତା ଏସିଆରେ ଆମେରିକାର ଆଚରଣକୁ ମୂଳରୁ ଗ୍ରାସ କରି ରହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା । ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କ ରାଜନୀତିକ ଆଜ୍ଞାରେ ଚୀନ ଦେଶ ଫର୍ମୋଜା ଅର୍ଥାତ୍ ଥାଇୱାନ ଦ୍ୱୀପରେ ଯାଇ ଅବରୋପିତ ହେଲା, ସେଇଠି ସ୍ୱୀକୃତ ହେଲା । ଆମେରିକାର ନିର୍ବୋଧ ଅନୁଗ୍ରହରୁ ଥାଇୱାନ୍ ଦ୍ୱୀପର କଣ୍ଢେଇମାନେ ହିଁ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘରେ ମଧ୍ୟ ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିର ଅଧିକାର ଲାଭ କଲେ, ଭେଟୋ କ୍ଷମତାର ଅଧିକାରୀ ହୋଇ ରହିଲେ । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ରାଜନୀତି ଏହିପରି ଏକ ମିଛ ସୁଆଙ୍ଗପରି ବେଶ୍ କେତେବର୍ଷ ଚାଲିଲା ।

ଅବୁଝାମଣା ଓ ଦାମ୍ଭିକତାର ସେହି ଡଲେସ୍ ଯୁଗରେ ଭିଏତନାମରେ ଏସିଆର ଦ୍ୱିତୀୟ ସୁଆଙ୍ଗ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଗୋଟାଏ ଦେଶ ଓ ଗୋଟାଏ ସଂଗ୍ରାମକୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡ କରି ଦିଆଗଲା, ବିପ୍ଳବକୁ ଏକ ଗୃହଯୁଦ୍ଧରେ ପଙ୍ଗୁ କରି ରଖି ଦିଆଗଲା । ଆମେରିକାରୁ ଗୁଳାବାରୁଦ ସମେତ ସୈନ୍ୟମାନେ ଆସି ଆମେରିକାର ସେନାପତିଙ୍କ ଅଧ୍ୟକ୍ଷତାରେ ଭିଏତନାମରେ ଯାବତୀୟ ପ୍ରକାରର ଦୁର୍ବୃତ୍ତ ଆଚରଣ କଲେ । ଜଣକ ପରେ ଜଣେ କରି ଆମେରିକାନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଭିଏତନାମର ଯୁଦ୍ଧକୁ ଏକ ସମ୍ମାନ-ଯୁଦ୍ଧ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କଲେ ଓ ସେହିଠାରେ ହିଁ ଆମେରିକାର ଧ୍ୱଂସମୂଳକ ଯାବତୀୟ ଅବିବେକିତାର କରାମତିମାନ ଦେଖାଇବାରେ ଲାଗିଲେ । ଗୋଟାଏ କୃତ୍ରିମ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ମାମଲାରେ ପରିଣତ କରି ଦିଆଗଲା ଏବଂ ସେଥିଲାଗି ଅର୍ବୁଦ ପରିମାଣରେ ଡଲାର ଖରଚ ହେଲା ।

ମାତ୍ର ସମୟକ୍ରମେ କାଳ ଆଗରେ ଅବିବେକିତାର ଆଣ୍ଠ ଭାଙ୍ଗିଲା । ଥାଇୱାନ ଥାଉ ଥାଉ ଆମେରିକା ସରକାର ଅସଲ ଚୀନର ରାଜନୀତିକ ଅସ୍ତିତ୍ୱଟିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ, ତାକୁ ତା'ର ଉପଯୁକ୍ତ ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଦେବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ । ସଂସାରଯାକ ସମସ୍ତେ ହସିଲେ । ଆମେରିକା ସରକାର ସେତେବେଳେ ନିଜ ଉପରେ ନିଶ୍ଚୟ ମନେ ମନେ ହସିଥିବେ । ତା'ପରେ ଭିଏତନାମରୁ ବି ବିଦା ହୋଇଯିବାର ବେଳ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଆମେରିକା ଯେ ଗୋଟାଏ ଭୁଲକୁ ହିଁ ଆଶ୍ରୟ କରି ଏତେବର୍ଷ ଯାଏ ହଟଚମଟ ଦେଖାଇ ଆସିଥିଲା, ଏସିଆବାସୀ ଏକ ଧ୍ୱଂସର ସ୍ତୂପ ଉପରେ ପୁଣି ସେହି ସତ୍ୟଟିକୁ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ କଲେ । ସମଗ୍ର ଦୂର ପ୍ରାଚ୍ୟର ରାଜନୀତି ଓଲଟିଗଲା । ସେଠି ଆମେରିକାର ଅଭିଭାବକ - ପଣରେ ବନ୍ଧା ଯାଇଥିବା ଦକ୍ଷିଣପୂର୍ବ ଏସିଆ ସାମରିକ ମେଣ୍ଟଟା ମଧ୍ୟ ଫସର ଫାଟିଗଲା । ଥାଇଲାଣ୍ଡ ଫିଲିପାଇନ୍ ଓ ଏପରିକି ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଓ ନିଉଜିଲାଣ୍ଡ ପ୍ରଭୃତି ଦେଶ ଏତେ ବର୍ଷ ପରେ ସୁସ୍ଥ ଓ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଆପଣାର ବୈଦେଶିକ ନୀତିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ ଲାଗି ଅବକାଶ ପାଇଲେ ।

ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ପରିସ୍ଥିତି ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଆମେରିକା ଆପଣାର ଅବିବେକିତା ଭିତରେ ଆପେ ଛନ୍ଦି ହୋଇରହିଛି ଏବଂ ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ବିବର୍ତ୍ତନର ଚକକୁ ନାନା ଅଭିସନ୍ଧି ତଥା ଅସ୍ତ୍ରଗ୍ରନ୍ଥି ମଧ୍ୟରେ ଅଟକାଇ ରଖାଯାଇଛି । ସେଠି ମଧ୍ୟ ଆଉ ଗୋଟାଏ ସାମରିକ ମେଣ୍ଟ ଅକାରଣରେ ଅନେକ ଉତ୍ତେଜନା ଓ ମିଛ ସକ୍ରିୟତାକୁ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେଇ ରଖିଛି । ଏହିପରି ଏକ ଏସିଆ ମହାଦେଶକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଫୋର୍ଡ଼ ଆସି ଶାନ୍ତିର ପୁଣି କିଭଳି କେଉଁ ଭିତ୍ତି ପକାଇବେ, ସେକଥା ଦେଖିବାଲାଗି ଆହୁରି ବାକି ରହିଛି । ଫୋର୍ଡ଼ ଏସିଆର ବନ୍ଧୁ ରୂପେ ଆସନ୍ତୁ, ମାତ୍ର ସେଥିପାଇଁ ଆମେରିକା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅନୁସରଣ କରି ଆସିଥିବା ଅଭିଭାବକୀ ଦାୟିକତାକୁ ସ୍ୱେଚ୍ଛାପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବରେ ପରିହାର କରି ସେ ଏସିଆକୁ ଆସନ୍ତୁ । ଟଙ୍କାମୁଠା ଓ ଅସ୍ତ୍ରଦାନର ଯାବତୀୟ ପୁରୁଣା ରୀତିକୁ ଛାଡ଼ି ସିଏ ସଂସାରରେ ଆମେରିକା ଲାଗି ବନ୍ଧୁତ୍ୱ ସ୍ଥାପନ କରିବାର ମସୁଧା କରନ୍ତୁ । ତେବେ ଯାଇ ଏସିଆରେ ଓ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଯଥାର୍ଥ ଶାନ୍ତିର ଭିତ୍ତି ପଡ଼ିପାରିବ ।

ତା ୧୫.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ

ସୋମବାର

କୋଟିଏରୁ ଅଧିକ ପିଲା...

ଦିଲ୍ଲୀଠାରେ ହୋଇଯାଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଗୋଷ୍ଠୀ ଆଲୋଚନାର ବିବରଣୀରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି ଯେ ଆମ ଦେଶରେ ଏକ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ପିଲା ଏହି ଦେଶର ପିଲା ହୋଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିବାର ପ୍ରାୟ କୌଣସି ସୁବିଧା ପାଉନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସ୍କୁଲକୁ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଉନାହାନ୍ତି; ଜଣେ ଜଣେ ସୁସ୍ଥ ସୁନ୍ଦର ମଣିଷ ହୋଇ ତିଆରି ହେବାଲାଗି ଜୀବନ ବିକାଶର ପ୍ରଥମ ଚରଣରେ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଯେଉଁସବୁ ସୁଯୋଗ ଓ ସୁବିଧା ଅବଶ୍ୟ ମିଳିବା ଉଚିତ, ସେମାନେ ସେହି ସୁଯୋଗ ଓ ସୁବିଧା ଆଦୌ ପାଉନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ନାନା କାରଣରୁ ଅତି ଅଳ୍ପ ବୟସରୁ ଜୀବିକା ଉପାର୍ଜନର ଯନ୍ତ୍ରଟିଏ ମାତ୍ର ହୋଇ ପଡ଼ିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ତେଣୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ଯୋଗ୍ୟ ଓ ଶିକ୍ଷିତ ହେବାର ଅବସର ପାଇଥିଲେ ସେମାନେ ବଡ଼ ହୋଇ ଯେଉଁ ଜୀବିକା ଗ୍ରହଣ କରିଥାନ୍ତେ, ସେଥିରୁ ସେମାନେ ବଞ୍ଚିତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଆମ ଦେଶରେ କୋଟିଏ ପିଲା ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଏହିପରି ଏକ ଦୁରବସ୍ଥା ଭିତରେ ରହିଥିଲେ; ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ କଥା ପ୍ରାୟ କୌଣସି ଅବସରରେ ଆଲୋଚନାର ପର୍ଯ୍ୟାୟକୁ ଆସିନଥିଲା । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସୁଖର କଥା ଯେ ଦେଶରେ ସଂପୃକ୍ତ ସମସ୍ତେ ଏବେ ସେହି ଦିଗରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଆମ ଦେଶର ଜ୍ଞାନ ଏବେ ସେହି ଦିଗରେ ସଚେତନ ହେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଛି । ଆମ ଦେଶର ଅନେକ ପିଲା ଯେ ଯଥାର୍ଥ ମଣିଷ ହୋଇ ବିକଶିତ ହେବାର ଉପଯୁକ୍ତ ସୁଯୋଗ ପାଉନାହାନ୍ତି, ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାର ପରିସଂଖ୍ୟାନ ଭିତରକୁ ନ ଯାଇ ଓ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଗବେଷଣା ନ କରି ମଧ୍ୟ ଆମେ ତାହାର ଅନେକ ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ପାଇପାରିବା । ଆଖି ଖୋଲି ଅନାଇ ପାରିଲେ, ଆପଣାର ଦେଶଟିକୁ ଯଥାର୍ଥରେ ଆପଣାର ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରି ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ସଚେତନ ହୋଇପାରିଲେ, ଆମେ ଯେଉଁଆଡ଼କୁ ଅନାଇବା, ସେଠାରେ ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟକୁ ଦେଖିବା ଲାଗି ସମର୍ଥ ହୋଇପାରିବା । ଏହି ଦେଶର ଯେକୌଣସି ଗାଆଁ ବା ଯେକୌଣସି ସହରକୁ ଗଲେ ଆମେ ସେହି ସତ୍ୟଟିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇପାରିବା ।

ଆମ ଦେଶରେ ଯେତେ ମଣିଷ ଜୋତା ପାଲିସ କରି ଜୀବିକା ଭରଣ କରନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ପିଲା । ସହରର ସାନ ଓ ବଡ଼ ଭୋଜନାଳୟମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁମାନେ ବାସନ ମାଜନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅଧିକାଂଶ ହେଉଛନ୍ତି ପିଲା । ଅଳପିକିଆ ଚାହା ଦୋକାନମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁମାନେ ସକାଳୁ ଉଠି କୋଇଲା ଭାଙ୍ଗନ୍ତି ଓ ଚୁଲୀରେ ଆଞ୍ଚ ଧରାନ୍ତି, କପ୍ ପ୍ଲେଟ ଧୁଅନ୍ତି, ସେମାନେ ଅଧିକାଂଶତଃ ପିଲା । ରେଳଷ୍ଟେସନରେ ରାତି ପାହି

ଆସୁଥିବା ବେଳକୁ ଯେଉଁମାନେ ଗୁଡ଼ାଖୁ ଓ ଦାନ୍ତକାଠି ବିକ୍ରି କରି ଭଦ୍ରଖଠାରୁ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଯାଏ ଆସନ୍ତି, ଏମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ସମସ୍ତେ ପିଲା । ଏମାନେ ସେମାନଙ୍କର ଏହି ବୟସରେ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢୁଥାନ୍ତେ, ଯୋଗ୍ୟ ହେଉଥାନ୍ତେ, ଦୁଇ ଆଖି ମେଲାଇ ଜୀବନ ଓ ଜଗତକୁ ଦେଖୁଥାନ୍ତେ । ମାତ୍ର ଉତ୍କଟ ଅଭାବ ହେତୁ ବାପ-ମାଆ ପୋଷି ପାରିଲେ ନାହିଁ ବୋଲି ଏମାନେ ଅଭିଜ୍ଞମାନଙ୍କର ପରାମର୍ଶ ମାନି ଘରୁ ଗୋଡ଼ କାଢ଼ିଛନ୍ତି, ଆଉ କାହାକୁ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ କରି ନ ପାରନ୍ତୁ ପଛକେ, ଏମାନେ ଅନ୍ତତଃ ନିଜ ପେଟଟାକୁ ନିଜେ ସମ୍ଭାଳି ନେଇ ପାରୁଛନ୍ତି । ଏମାନଙ୍କ ପେଟକୁ ପ୍ରକୃତରେ କ'ଣ ଯାଉଛି, ଏମାନେ ରାତିରେ କୋଉଠି ରହୁଛନ୍ତି ବା କେଉଁ ପିଣ୍ଡାରେ କୁକୁର ଏବଂ ଗୋରୁଙ୍କ ମେଳରେ ଶୋଉଛନ୍ତି, ଗବେଷକମାନେ ତାହାର କୌଣସି ବୈଜ୍ଞାନିକ ହିସାବ ଆମକୁ ଆଣି ନ ଦେଇ ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ଆମ ଦେଶର ଯେକୌଣସି ସହରରେ ଆଖି ମେଲି ଦେଖିପାରିଲେ ଆମେ ଏଗୁଡ଼ାକୁ ବଡ଼ ସହଜରେ ଦେଖିପାରିବା ଏବଂ ପ୍ରତିଦିନ ଦେଖିପାରିବା ।

ଏହି ପିଲାମାନେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମର ଜାତୀୟ ସକ୍ରିୟତାର ପରିଧି ଭିତରକୁ ଆସିପାରି ନାହାନ୍ତି । ସେମାନେ ଆମର ସାହିତ୍ୟ ଭିତରକୁ ମଧ୍ୟ ଆସିନାହାନ୍ତି । ଯେଉଁ ପୁରୁଣା ସମାଜକୁ ଆମେ ବଦଳାଇ ଦେବୁ ବା ଭାଙ୍ଗିଦେବୁ ବୋଲି ମନ କରୁଛୁ, ସେମାନେ ସେହି ସମାଜରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଖିଲ ବା କଣ୍ଟାହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଅନେକ ସମୟରେ ସେମାନଙ୍କର ସମସ୍ୟାକୁ ସତେ ଅବା ଏକ ନୈତିକ ସମସ୍ୟା ବୋଲି ଚିତ୍ରଣ କରିବାର ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଏ, ଦୟା ଓ ବଦାନ୍ୟତା ପ୍ରଭୃତି ତାଳିପକା ପୁରୁଣା ସୂତ୍ରରେ ଆମକୁ ସେହି ସମସ୍ୟାଟିର ସମାଧାନ କରିବା ଲାଗି ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦିଆଯାଏ । ଦୁସ୍ଥତା ଏକ ନୈତିକ ସମସ୍ୟା ଆଦୌ ନୁହେ, ଏହା ଗୋଟିଏ ସାମାଜିକ ସମସ୍ୟା । ଆମ ଦେଶର ପିଲା ଆମ ସମାଜର ଏକ ଅଂଶ; ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛନ୍ତି, ଏ ପିଲାମାନେ କେବଳ ସେହିମାନଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ଆଦୌ ନୁହନ୍ତି, ସେମାନେ ସମଗ୍ର ସମାଜର ସମ୍ପତ୍ତି, ଜାତିର ସମ୍ପତ୍ତି - ଆମ ଯାବତୀୟ ସାମାଜିକ ଭବିଷ୍ୟତର ସେମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ସମ୍ପଦ ଓ ସମ୍ଭାବନା । ନିଜ ପେଟ ପୋଷିବାକୁ ସେମାନେ ଜନ୍ମ ହୋଇନାହାନ୍ତି । ଏକ ଜାତି ବା ଦେଶର ଭାଗ୍ୟ ଗଢ଼ିବା ଲାଗି ଏଠାକୁ ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଅଭିପ୍ରେତ ହୋଇ ଆସିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ କରିବା କେବଳ ସେମାନଙ୍କର ବାପମାଆଙ୍କର କାମ ନୁହେଁ, ତାହା ହେଉଛି ସମଗ୍ର ଜାତିର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ।

ଫିନ୍‌ଲାଣ୍ଡ ପରି ଗୋଟିଏ ଅତି ସାନ ଦେଶରେ ସେ ଦେଶର ପିଲାଙ୍କ ଲାଗି ଦେଶର ସବୁ ନାଗରିକ ଦାୟିତ୍ୱ ବହନ କରନ୍ତି । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ପିଲାଙ୍କ ଲାଗି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ଟିକସ ଦିଅନ୍ତି । ଯାହାର ଆର୍ଥିକ ଅବସ୍ଥା ଯେତେ ଭଲ, ତାକୁ ସେତେ ବେଶି ଟିକସ ଦେବାକୁ

ପଡ଼େ । ନିଜର ଆଦୌ କୌଣସି ପିଲା ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡ଼େ । ଏକ ଶୁଭ ସଙ୍କେତ ଯେ ଆମ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ ଲାଗି ସେହିପରି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଟିକସ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଉ ବୋଲି କ୍ରମେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରାଗଲାଣି । ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏ ଦେଶରେ ଏସବୁ କଥା କେହି କହି ନ ଥିଲେ, କାରଣ ସେ ଦିଗରେ ହୁଏତ କେହି ଚିନ୍ତା ମଧ୍ୟ କରି ନ ଥିଲେ । ସମାଜ ବିଷୟରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ସଚେତନ ହେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଦାୟିତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ହୋଇ ଭାବି ଶିଖିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଏବଂ ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟକୁ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିନେବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଆମର ଭାବନା ମଧ୍ୟ ଅଭୂତପୂର୍ବ ଭାବରେ ବଦଳି ଯିବାରେ ଲାଗିଥିବ । ଏହାକୁ ଆମ ଦେଶରେ ଅନେକେ ହୁଏତ ଏକ ନୂତନ ପ୍ରମାଦ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଥିବେ । ମାତ୍ର ଯୁଗର ନୂତନ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଯାହାସବୁ ହେଉଛି, ଆମ ଦେଶରେ ମଧ୍ୟ ସମୟକ୍ରମେ ସେସବୁ ହେବ । ଆମ ଭିତରେ ପୁରୁଣାର ଆହୁରି ଅନେକ ଚେର ତଡ଼ା ହେବ । ପୁରୁଣା ମୋହ ଭାଙ୍ଗିବ, ତେବେ ଯାଇ ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ନୂଆ ଅନ୍ଦାଜରେ ଆମେ ଏକ ସମାଜ ହିସାବରେ ନିଜର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରିପାରିବା ।

ତା ୨୦.୧୨.୧୯୭୪ରିଖ
ଶନିବାର

ଉଚ୍ଚମାନଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ

ଦୁର୍ବଳ ଶ୍ରେଣୀର ପ୍ରତିଭାବାନ ଶିଶୁମାନଙ୍କୁ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷା ଯୋଗାଇ ଦେବା ପାଇଁ ସମଗ୍ର ଦେଶରେ ମୌଳିକ ଓ ମାଧ୍ୟମିକ ସ୍ତରରେ ଉଚ୍ଚମାନଯୁକ୍ତ ଆଦର୍ଶ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନମାନ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯିବା ଉଚିତ ବୋଲି କେନ୍ଦ୍ର ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଅଧ୍ୟାପକ ନୁର-ଉଲ-ହାସନ ଏବେ ଏକ ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବର ଭାଷଣରେ ଗୁରୁତ୍ୱ ଆରୋପ କରିଛନ୍ତି । ଏକ ପ୍ରାରମ୍ଭିକ ପଦକ୍ଷେପ ସ୍ୱରୂପ ଅନ୍ତତଃ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଗୋଷ୍ଠୀ-ଉନ୍ନୟନ ବ୍ଲକ୍‌ରେ ଏହିଭଳି ଗୋଟିଏ ମୌଳିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ପ୍ରତି ଜିଲ୍ଲାରେ ଏକ ମାଧ୍ୟମିକ ବିଦ୍ୟାଳୟ ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଯାଇ ପାରିବ ବୋଲି ସେ ଆଶା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ଭାରତବର୍ଷରେ ଶତକଡ଼ା ଅଶୀଭାଗ ଲୋକ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରନ୍ତି । ବାକି କୋଡ଼ିଏ ଭାଗ ଯେ ସହରରେ ବାସ କରନ୍ତି, ସେକଥା ମଧ୍ୟ ନୁହେଁ । ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ମଧ୍ୟ ଅଧିକାଂଶ ହେଉଛନ୍ତି ଗାଆଁର ବାସିନ୍ଦା, ସେମାନେ ଜୀବିକାର୍ଜ୍ଜନର କାରଣରୁ ସହରରେ ଯାଇ ରହିଥାନ୍ତି । ମାତ୍ର ଗାଆଁ ସହିତ ହିଁ ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାୟ ସବୁଯାକ ଚେର ଲାଗିଥାଏ । ତଥାପି ଆମ ଦେଶରେ ଗତ ତିରିଶବର୍ଷ ହେଲା ଯେତେ ନୂତନ ଉଚ୍ଚ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ସ୍ଥାପିତ

ହୋଇଛି, ସେସବୁ ସହରରେ ହିଁ ହୋଇଛି । ପ୍ରତିଭା ଗୁଡ଼ାକ ସହରରେ ରହିଛି ବୋଲି ଏକ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଆମ ଭିତରେ ରହିଥିବାରୁ ଯେ ଏଭଳି ହୋଇଛି, ହୁଏତ ତାହା ନୁହେଁ; ମାତ୍ର ଆମେ ଯେଉଁମାନେ ଉପର ସ୍ତରରେ ରହିଛୁ ସେମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରୁଥିବାରୁ ଓ ଗାଆଁକୁ ଯିବାକୁ ମନ କରୁନଥିବାରୁ ହିଁ ସେଭଳି ହୋଇଛି । ଆମ ନିଜ ପିଲାଏ ଯେପରି ଉଚ୍ଚମାନଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଗୁଡ଼ିକରେ ପାଠ ପଢ଼ିବାର ଓ ଜୀବନ ଗଢ଼ିବାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ଲାଭ କରିପାରିବେ, ଆମେ ହୁଏତ ସେଇଥିଲାଗି ସବୁଯାକ ଭଲ ଓ ଉଚ୍ଚମାନଯୁକ୍ତ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ଆଣି ତେଲିଆ ମୁଣ୍ଡରେ ଠୁଳ କରି ରଖିଛୁ ।

କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ଏହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଭାର ଉପଯୋଗ କରାଯିବା ପରିବର୍ତ୍ତରେ ପ୍ରତିଭାର ନୃଶଂସ ଅବହେଳା ହିଁ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ନ୍ୟୂନତର ପ୍ରତିଭାକୁ ହିଁ ପ୍ରତିଭା ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ତାହାକୁ ସବୁଯାକ ସୁଯୋଗ ଆଣି ଦିଆଯାଇଛି, କାରଣ ଆମର ଏହି ସହରକାମୀ ଶିକ୍ଷାବ୍ୟବସ୍ଥା ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଶିଶୁଙ୍କ ପାଖରେ ପହଞ୍ଚି ହିଁ ପାରିନାହିଁ । ଏହା ଫଳରେ ଯେଉଁ ଜାତୀୟ କ୍ଷତି ହୋଇ ଆସିଛି, ପ୍ରତିଭାକୁ ନଷ୍ଟ ହୋଇଯିବାକୁ ଦିଆଯାଇଛି, ତାହାକୁ ରୋକିବାକୁ ହେଲେ ଆମକୁ ଯେ ଶୀଘ୍ରତିଶୀଘ୍ର ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାରେ କିଛି ଚିନ୍ତା କରିବାକୁ ହେବ ଓ ସେହି ଅନୁସାରେ କାର୍ଯ୍ୟତଃ କିଛି ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ହେବ, ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଆମକୁ ସମ୍ଭବତଃ ସେହି କଥାଟିର ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଉଚ୍ଚ-ମାନଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକୁ କିଏ ତିଆରି କରିବ ? ଗୁଣେ ଜାଗାରେ ଏକାବେଳେକେ କେତେଗୁଣ ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କଲେ ଯଦି ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନର ମାନ ଉଚ୍ଚ ହୋଇଯାଉ ଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ବିଭାଗୀୟ ପୁରୁଣା କଳଗୁଡ଼ାକ ଖଜଣାଖାନାରୁ ପଇସା ମାପିଦେଲା ମାତ୍ରକେ କେତେକେତେ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନ ଗଢ଼ି ଥୋଇଦେଇ ପାରନ୍ତେ । ଅଳ୍ପ ପଇସାରେ କଚା କାମ ହୁଏ, ଅଧିକ ପଇସାରେ ପକ୍କା କାମ ହୁଏ । ଅଳ୍ପ ପଇସାରେ ସିମେଣ୍ଟରେ ଯାହା ହୁଏ, ଅଧିକ ପଇସା ହେଲେ ତାହା ମୋଜାଇକ୍‌ରେ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରେ, ଆହୁରି ଅଧିକ ଅଧିକ ହେଲେ ଶଙ୍ଖମର୍ମର ପଥରରେ ବି ହୋଇପାରେ । କିନ୍ତୁ ଅଧିକ ପଇସା ହେଲେ ଯେ ଗୋଟାଏ ଅଳ୍ପମାନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନକୁ ବଦଳାଇ ଉଚ୍ଚମାନ ଶିକ୍ଷାନୁଷ୍ଠାନରେ ପରିଣତ କରି ଦିଆଯାଇପାରେ, ସେ କଥା ଭାବୁଥିଲେ ଆମେ ଏକ ସାଙ୍ଘାତିକ ଭୁଲ କରି ବସିବା ଏବଂ ଗତ ପଚିଶ ବା ତିରିଶ ବର୍ଷ ହେଲା ହୋଇ ଆସିଥିବା ଏକ ଭୁଲର ପୁନରାବୃତ୍ତି ଲାଗି ଏକ ପ୍ରଶସ୍ତ ଅବସର ମଧ୍ୟ ଆଣି ଯୋଗାଇ ଦେବା ।

ଜଣେ ଅଧ୍ୟାପକଙ୍କୁ ଯେଉଁଠି ମାସକୁ ପାଞ୍ଚଶହ ଦିଆଯାଉଛି, ସେଠି ତାଙ୍କୁ ସାତଶହର ବରାଦ କରିଦେଲେ ତା'ର ଅଧ୍ୟାପନା- ମାନ କଦାପି ବଢ଼ି ଯାଏନାହିଁ ଏବଂ ସିଏ ଯେଉଁଠି ପାଠ ପଢ଼ାଇବାର ନିଯୁକ୍ତି ପାଆନ୍ତି, ସେହି ଅନୁଷ୍ଠାନର ମାନ ମଧ୍ୟ ତାହାରି ଦ୍ୱାରା କଦାପି ଉଚ୍ଚ ହୋଇଯାଏ ନାହିଁ । ଅଧିକ ପଇସା ନ ଦେଲେ ଯେ ଭଲ କାରିଗର ମିଳିବେ ନାହିଁ,

ଏପରି ଏକ ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଆମ ଶିକ୍ଷା ବିଭାଗର ଯନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଭିତରେ ନାନା କାରଣରୁ ରହିଆସିଛି । ତେଣୁ ଉଚ୍ଚମାନଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷାୟତନ ଗଢ଼ିବାରେ ଯଦି ପୁଣି କେବଳ ଅଧିକ ପଇସା ହିଁ ବିଞ୍ଚି ଦିଆଯାଏ, ତେବେ ତଦ୍ୱାରା ହୁଏତ ସେହି ପୁରୁଣା ପ୍ରମାଦଟାର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଆମର ଯାବତୀୟ ଅଟକଳ ସତ୍ତ୍ୱେ ଆମର କଳଗୁଡ଼ାକ ତଥାପି ବିଗିଡ଼ିଯିବ ।

ଯାହାର ଶିକ୍ଷାରେ ଯଥାର୍ଥ ଶ୍ରଦ୍ଧାଥାଏ, ଶିକ୍ଷାରେ ନୂତନ ପ୍ରୟୋଗ ସକାଶେ ଯାହାର ସାହସ ଥାଏ, ତାହାରି ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଶିକ୍ଷାର ମାନ ବଢ଼େ । ସିଏ ଅଧିକ ପଇସାକୁ କଦାପି ଅପେକ୍ଷା କରେ ନାହିଁ । ଯିଏ ସମର୍ପିତ ହୋଇ ଶିକ୍ଷା ଭିତରକୁ ଆସିଥାଏ, ପଇସା ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସିଏ ଶିକ୍ଷାରେ ଅନେକ କିଛି ସମ୍ଭବ କରିପାରେ । ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ଶିକ୍ଷାର ଇତିହାସରେ ଆମେ ଏହାର ଭୂରି ଭୂରି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ପାଇବା । ତେଣୁ ଯଦି ସରକାର ପ୍ରତିଭାର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିକାଶ ଏବଂ ଯଥୋଚିତ ଉପଯୋଗ ଲାଗି ଉଚ୍ଚମାନଯୁକ୍ତ ଶିକ୍ଷାୟତନଗୁଡ଼ିକର କଳ୍ପନା କରୁଥାନ୍ତି, ତେବେ କେବଳ ସେହି ପୁରୁଣା କାଳର ପୁରୁଣା ଅକଲ ଉପରେ ନିର୍ଭର କଲେ ପୁଣି ସବୁ ପଣ୍ଡ ହୋଇଯିବାର ଅନେକ ଭୟ ରହିଛି । ନୂତନ ପରୀକ୍ଷାକୁ ବାଟ ଛାଡ଼ିଦେବାକୁ ହେବ, ନୂତନ ସାହସକୁ ଅବସର ଯୋଗାଇ ଦେବାକୁ ହେବ; ଯେଉଁଠି ଶ୍ରଦ୍ଧା ଓ ସମର୍ପଣ ସହିତ ଶିକ୍ଷାରେ କିଛି ଉଦ୍ୟମ ହେଉଛି, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବାକୁ ହେବ, ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ହେବ । ତେବେଯାଇ ଯାହା ଆଜିଯାଏ ନ ହୋଇଛି, ତାହା ହୁଏତ ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ ।

ତା ୨୭.୧୨.୧୯୭୪ରିଖ
ଶନିବାର

ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳ

ଭାରତ ମହାସାଗର ଆଉ ଆରବ ସାଗର ଅଞ୍ଚଳକୁ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଞ୍ଚଳ ଘୋଷଣା କରାଯାଉ ବୋଲି ଏବେ ଏହି ଅଞ୍ଚଳର ଦୁଇଟି ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଏକ ମିଳିତ ବିବୃତିରେ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି । ସମଗ୍ର ଦକ୍ଷିଣପୂର୍ବ ଏସିଆକୁ ପରମାଣୁମୁକ୍ତ ଅଞ୍ଚଳ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଉ ବୋଲି ପାକିସ୍ଥାନ ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧି ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ସାଧାରଣ ଅଧିବେଶନରେ ଏକ ପ୍ରସ୍ତାବ ଆଣିଛନ୍ତି । ହୁଏତ ଆଉ କେଉଁ ସ୍ଥାନୀୟ ଦୁଇଟି ଦେଶର ମୁଖ୍ୟମାନେ ଅମୁକ ସାଗର ଅଥବା ଅମୁକ ଉପସାଗରକୁ ଶାନ୍ତିର ଅଞ୍ଚଳ କରାଯାଉ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିବା ଲାଗି ସ୍ଥିର ବି କରୁଥିବେ । ଏସବୁ ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ପ୍ରକୃତରେ କେଉଁ ପ୍ରଶ୍ନର, କେତେ ପ୍ରଶ୍ନର ସମାଧାନ କରୁଛନ୍ତି କେଜାଣି, କିନ୍ତୁ ଏ କଥା ଏକାନ୍ତ ସତ ଯେ, ଏହାଦ୍ୱାରା ବିଶ୍ୱ-ଶାନ୍ତିର ବିବୃତିଗୁଡ଼ାକ ବିବୃତିରେ ରହିଯାଉଛି । ଘୋଷଣାଗୁଡ଼ାକ ଖାଲି ଘୋଷା ହେବାନେ ଲାଗିଛି ।

ପୃଥିବୀରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଶାନ୍ତିର ଅଞ୍ଚଳ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଦେବା ଦ୍ୱାରା ଅଞ୍ଚଳ ଅଞ୍ଚଳ ମିଶି ଯଦି ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରୁଥାନ୍ତା, ତେବେ ଆମ ପୃଥିବୀରେ ରାଜନୀତିକ ସମ୍ବନ୍ଧର ମାନଚିତ୍ରଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଏକାବେଳକେ ବଦଳିଯାଇ ସାରନ୍ତାଣି । ଆଗ କାଳରେ ବା ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ଶହେ ବର୍ଷ ତଳେ ବିଶ୍ୱର ରାଜନୀତିରେ ହୁଏତ ଏପରି ଏକ କଥାର କଳ୍ପନା କରି ହେଉଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଗୋଟାଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ଅଶାନ୍ତି ଥାଇ ପୃଥିବୀର ଆଉ ଗୋଟାଏ ଅଞ୍ଚଳରେ ହୁଏତ ଶାନ୍ତି ବଜାୟ ରଖିବାର କଳ୍ପନା କରାଯାଇ ପାରୁଥିଲା । କିମ୍ବା ପୃଥିବୀର ଗୋଟାଏ ମହାଦେଶ ଆପଣାକୁ ପୃଥିବୀର ସମ୍ବନ୍ଧଜାଲ ଭିତରୁ ଅଲଗା କରିନେଇ ପାରୁଥିଲା । ଏକଦା ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାର ସରକାର ମନରୋ ନୀତିରେ ଘୋଷଣା କରି ପୃଥିବୀର ପଶ୍ଚିମ ଗୋଲାର୍ଦ୍ଧ ଅବଶିଷ୍ଟ ପୃଥିବୀଠାରୁ ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଲଗା ହୋଇ ରହିବ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ ଓ ତାହା କେଇ ବର୍ଷ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବେଶ୍ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ବି ହୋଇପାରିଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ଲାଟିନ ଆମେରିକାର ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଆପଣାର ସୁବିଧା ଅନୁସାରେ ଭୋଗ କରି ପାରିଥିଲା । ଗତ ଶତାବ୍ଦୀରେ ଜାପାନ ମଧ୍ୟ ଶାନ୍ତିରେ ରହିବ ଓ ବହିଃ ପ୍ରଭାବରୁ ମୁକ୍ତ ରହିବ ବୋଲି ଆପଣାକୁ ଅବଶିଷ୍ଟ ପୃଥିବୀଠାରୁ ପ୍ରାୟ ବାସନ୍ଦ କରି ରଖିପାରିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀରେ ସେକଥା କଦାପି ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଯଦି ଶାନ୍ତି ସମ୍ଭବ ହେବ, ତେବେ ତାହା ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଗୋଟାକରେ ସମ୍ଭବ ହେବ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜନୀତି ଓ କ୍ଷମତା ନୀତିର ମୋଡ଼ଟା ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଭାବରେ ବଦଳି ଗଲେ ଯାଇ ସେଇ ଶାନ୍ତି ସମ୍ଭବ ହେବ ।

ଉଦାହରଣ ସ୍ୱରୂପ, ପୃଥିବୀର ଗୋଟାଏ ଅଞ୍ଚଳ ଯଦି ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ରର ଗବେଷଣାରୁ ମୁକ୍ତ ହୋଇ ରହେ, ତେବେ ତଦ୍ୱାରା କୌଣସି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଦେଶର ତାତ୍କାଳିକ ଅସହିଷ୍ଣୁତାକୁ ତାହା ଅସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ହୁଏତ ଟିକିଏ ସନ୍ତୁଷ୍ଟ କରି ରଖିବ ସତ; ମାତ୍ର ତଦ୍ୱାରା ପରମାଣବିକ ଅସ୍ତ୍ରର ବିପଦଟି ତଥାପି ବଳବତ୍ତର ହୋଇ ରହିଥିବ । ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଯେଉଁ ପାଞ୍ଚୋଟି ବା ଛଅଟି ଦେଶ ପରମାଣୁ ଅସ୍ତ୍ରର ଅଧିକାରୀ ହୋଇପାରିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଆପଣା ଆପଣାର ଭଣ୍ଡାରରେ ସର୍ବମୋଟ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀକୁ ସେହି ଅସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଏକାଦିକ୍ରମେ ଅନେକବାର ଛେଚିପାରିବା ଭଳି ସଂହାରଶକ୍ତି ଜମା କରି ରଖିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହିମାନେ ପୃଥିବୀରେ ଆଣବିକ ଶକ୍ତିର ପରୀକ୍ଷାକୁ ସ୍ଥଗିତ କରି ରଖିବା ଲାଗି ଗୋଟାଏ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଧର୍ମଚୁକ୍ତି ଅଭିଯାନରେ ଅଗ୍ରଣୀ ହୋଇ ବାହାରିଛନ୍ତି । ଏହାଫଳରେ କେବଳ ସେଇମାନେ ସାରା ପୃଥିବୀକୁ ନଚାଇ ପାରିବେ; ଯୁଦ୍ଧକୁ ନଚାଇ ପାରିବେ ଏବଂ ଶାନ୍ତିକୁ ମଧ୍ୟ ନଚାଇ ପାରିବେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘରେ କେତେଟା ଦେଶର ସରକାର ଯେପରି ଭେଟୋ-ପ୍ରୟୋଗର ଏକାଧିକାର ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତି ଏବଂ ରାଜନୀତିକ ବିବେକକୁ ନଚାଇବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ପ୍ରାୟ ସେହିପରି ।

ପୃଥିବୀ ସୌଭାଗ୍ୟକ୍ରମେ ବା ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକ୍ରମେ ଏପରି ଭାବରେ ଗୋଟାଏ ହୋଇସାରିଲାଣି ଯେ ଏଣିକି ଆଉ କୌଣସି ଆଞ୍ଚଳିକ ସମାଧାନ ଏଠି ଆଦୌ କାମ ଦେବ ନାହିଁ । ଶାନ୍ତି କହିଲେ ଏବେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ଶାନ୍ତିକୁ ହିଁ ବୁଝାଇବ । ଆଞ୍ଚଳିକ ଶାନ୍ତି ଅନେକ ସମୟରେ ହୁଏତ କୌଣସି ରାଜନୀତିକ ଫିସାଦକୁ କିଞ୍ଚିତ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେଇପାରିବ ସତ; ମାତ୍ର ସାଂପ୍ରତିକ ଜଗତରେ ତାହାର ଆଉ କୌଣସି ଅର୍ଥ ହିଁ ରହିବ ନାହିଁ । ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ମଙ୍ଗିଲେ ଯାଇ ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ । ପୃଥିବୀଯାକ ମଣିଷ ମନ କଲେ ଯାଇ ପୃଥିବୀ ଶାନ୍ତି ଅଞ୍ଚଳ ହୋଇ ଅବସ୍ଥାନ କରିପାରିବ । କିନ୍ତୁ ଆମେରିକା ଭଳି ମହାଶକ୍ତିମାନେ ପୃଥିବୀକୁ ଏହି ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପାଇଁ ମନାଇବାକୁ ଉଦ୍ୟମ ନ କରି ଡିଆଗୋ ଗାର୍ସିଆକୁ ଗ୍ରାସିଲା ପରି ସୁବିଧା ସୁଯୋଗ ଥିବା ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକରେ ଆଧିପତ୍ୟ ବିସ୍ତାର କରିବାକୁ ତରବର ହେଉଥିବା ଅବକାଶରେ ଶାନ୍ତିର କଥା କହିବା ସୁନ୍ଦର ହେଉନାହିଁ ।

ତା ୨୯.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ
ସୋମବାର

ଭୁଟ୍ଟୋଙ୍କର ବହୁ ସମସ୍ୟା

ରାଜନୀତିରେ ମଧ୍ୟ ଯେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ସାଙ୍ଗରେ ନେଇଯିବାକୁ ହୁଏ, ପାକିସ୍ଥାନର ଜୁଲଫିକର ଭୁଟ୍ଟୋ ହୁଏତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଧ୍ୟ ସେହି ସତ୍ୟଟିକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିଥିଲାପରି ଆଦୌ ମନେ ହେଉନାହିଁ ଏବଂ ସେଇଥିଲାଗି ତାଙ୍କ ଘରେ ତାଙ୍କ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ାକ ଦିନକୁ ଦିନ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି, ତାଙ୍କୁ ନେଇ ପାକିସ୍ଥାନର ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ କ୍ରମଶଃ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି ।

ବାଂଲାଦେଶ ଜନ୍ମ ହେବାର ପ୍ରାକ୍‌କାଳରେ ତଦାନୀନ୍ତନ ପୂର୍ବ ପାକିସ୍ଥାନକୁ ଭୁତାଇ ଦେଇ ଜନାବ ଭୁଟ୍ଟୋ ଯେତେବେଳେ ରାତାରାତି ରାଓଲପିଣ୍ଡି ଉଡ଼ି ପଳାଇଲେ, ସେହି ଦିନଠାରୁ ହିଁ ସିଏ ଆପଣା ଭବିଷ୍ୟତର ରଜ୍ଜୁଗୁଡ଼ିକୁ ଗୋଟି ଗୋଟି କରି ବଳି ମୋଟା କରି ଆସିଛନ୍ତି ଓ ପାକିସ୍ଥାନରେ ଶାସନର କ୍ଷମତାରେ ବସିଛନ୍ତି । ୟାହ୍ୟା ତଡ଼ା ଖାଇଛନ୍ତି, ବନ୍ଦୀ ହୋଇଛନ୍ତି ଏବଂ ତାଙ୍କ ସ୍ଥାନରେ ଭୁଟ୍ଟୋ ହିଁ ଶାସକର ଗାଦୀକୁ ଆସିଛନ୍ତି । ନିଜର ଏକ ନୂଆ ରାଜନୀତିକ ଦଳ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି । ଆୟୋଜିତ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନରେ ତାଙ୍କରି ଦଳଟି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଭୋଟରେ କ୍ଷମତାକୁ ଆସିଛି ।

ମାତ୍ର ଠିକ୍ ତାହାରି ପରେ ପରେ ତାଙ୍କର ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ିକର ଜନ୍ମ ହୋଇଛି ବା ଅଧିକ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କହିଲେ, ପୂର୍ବ ପାକିସ୍ଥାନ ବାଂଲାଦେଶର ନୂତନ ରୂପ ନେଇ ଜନ୍ମଲାଭ କରିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେଠି ପଶ୍ଚିମ ପାକିସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ପ୍ରେରଣାଟି ସିନ୍ଧୁ ଏବଂ

ବେଲୁଚିସ୍ଥାନରେ ଭୁଟ୍ଟୋଙ୍କ ପାଇଁ କାଳ ହେବା ଭଳି ନାନା ନୂତନ ଆକାଂକ୍ଷାକୁ ଜନ୍ମ ଦେଇଛି । ଉତ୍ତର ପଶ୍ଚିମ ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶର ପାଖ୍ତୁନିସ୍ଥାନ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆହୁରି ବଳ ପାଇଛି । ଭୁଟ୍ଟୋ ଗୋଟିଏ ମାତ୍ର ପଞ୍ଜାବ ପ୍ରଦେଶ ଉପରେ ନିର୍ଭର କରି ଆପଣାର ଅଫିସରମାନଙ୍କୁ ପଠାଇ ସିନ୍ଧୁ, ବେଲୁଚିସ୍ଥାନ ଓ ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶରେ ଦମନଲୀଳା ଚଳାଇଛନ୍ତି, ସେଠି ରାଜନୀତିର ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରିଛନ୍ତି, ରାଜନୀତିର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ଲୋକ - ନେତାମାନଙ୍କୁ ଜେଲରେ ବନ୍ଦ କରି ରଖିଛନ୍ତି ।

ମାତ୍ର ତଥାପି ସମସ୍ୟା ବଢ଼ିଛି ସିନା, ଊଣା ହୋଇନାହିଁ । କନ୍ଦଳଗୁଡ଼ାକ ବଢ଼ିଛି, ସନ୍ଦେହ ବଢ଼ିଛି, ପ୍ରତିଶୋଧ ନେବାର ଏକ ଚାକ୍ଷୁଷ ଉତ୍ତେଜନା ମଧ୍ୟ ବଢ଼ିଛି । ଯେଉଁ ପଞ୍ଜାବକୁ ଭୁଟ୍ଟୋ ଭରସା କରି ସବୁ କରି ଯାଉଥିଲେ, ସେହି ପଞ୍ଜାବ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯିବାକୁ ବାହାରିଛି । ଯେଉଁମାନେ ଦିନେ ପଞ୍ଜାବ ପ୍ରଦେଶର ରାଜନୀତିରେ ଭୁଟ୍ଟୋଙ୍କର ଦଶଭୁଜ ହୋଇ ରହିଥିଲେ, ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ତାଙ୍କର ବିରୋଧୀ ହୋଇ ବାହାରିଲେଣି ।

୧୯୭୦ ମସିହାର ନିର୍ବାଚନରେ ଭୁଟ୍ଟୋଙ୍କର ଦଳ ଯେଉଁ ୮୪ଟି ଆସନ ଲାଭ କରିଥିଲା, ସେଥିରୁ ୬୮ଟି ଆସନ ଖାଲି ପଞ୍ଜାବରୁ ହିଁ ଥିଲା । ପଞ୍ଜାବୀବହୁଳ ପାକିସ୍ଥାନ ସେନା ବାହିନୀର ମଧ୍ୟ ଭୁଟ୍ଟୋଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ପ୍ରବଳ ସମର୍ଥନ ରହିଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ପୁରୁଣା ଥାଳିଗୁଡ଼ାକ ସତେଅବା ପୂରାପୂରି ଓଲଟି ଯାଉଥିବାପରି ମନେ ହେଉଛି । ସିନ୍ଧୁ, ବେଲୁଚିସ୍ଥାନ ଓ ସୀମାନ୍ତ ପ୍ରଦେଶପରି ପଞ୍ଜାବ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଞ୍ଚଳିକ ଶାସନର ଅଧିକାରକୁ ଦାବି କରି ବସିଲାଣି ।

ଭୁଟ୍ଟୋଙ୍କର ବାପମାଆ ହେଉଛନ୍ତି ସିନ୍ଧୀ, ତେଣୁ ପଞ୍ଜାବୀମାନେ ତାଙ୍କୁ କ୍ରମେ ଅଣପଞ୍ଜାବୀ ବୋଲି କହିଲେଣି । ଭୁଟ୍ଟୋଙ୍କର ଜନ୍ମ ହେଉଛି ବମ୍ବେରେ, ଭାରତବର୍ଷରେ; ତେଣୁ ତାଙ୍କର ନିଜ ଅଣ୍ଟି ପଞ୍ଜାବର ଲୋକେ ତାଙ୍କୁ ଅଣ-ପାକିସ୍ଥାନୀ ଓ ବିଦେଶୀ ବୋଲି କହିଲେଣି । ଦେଶ ଦୁଇଭାଗ ହେଲାବେଳେ ଯେଉଁ ମୁସଲମାନମାନେ ଭାରତବର୍ଷ ଅଞ୍ଚଳରୁ ପାକିସ୍ଥାନକୁ ଯାଇଥିଲେ, ବସ୍ତୁତଃ ସେମାନଙ୍କୁ ଏକ ଅଲଗା ଗୋଷ୍ଠୀ ପରି ସେଠି ସମସ୍ତେ ଦେଖି ଆସଛନ୍ତି ।

ଗତ ତିନି ବର୍ଷ ଭିତରେ ସ୍ୱୟଂ ଭୁଟ୍ଟୋ ହିଁ ଏହିସବୁ ବିରୋଧକୁ ଜନ୍ମଲାଭ କରିବା ଲାଗି ଉତ୍‌ପ୍ରେରଣା ଦେଇ ଆସିଛନ୍ତି । ଆପଣା ହାତକୁ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ କ୍ଷମତା ଆଣି ଠୁଳ କରିବାର ନିଶାରେ ସିଏ ଏକଦା ତାଙ୍କର ମିତ୍ର ଓ ହାତରପାଞ୍ଚ ହୋଇ ରହିଥିବା ଅନେକଙ୍କୁ ଶତ୍ରୁରେ ପରିଣତ କରିଛନ୍ତି । ତିନିବର୍ଷ ତଳେ ତାଙ୍କ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳର ଆଇନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ କସୁରି ଯେତେବେଳେ ପାକିସ୍ଥାନ ଲାଗି ଏକ ଅଧିକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସଂବିଧାନର ଇଚ୍ଛା ବ୍ୟକ୍ତ କଲେ,

ଭୁଟ୍ଟୋ ତାଙ୍କୁ କାବିନେଟରୁ ବାହାର କରିଦେଲେ, ତାଙ୍କ ପରିବାରକୁ ନାନା ଉତ୍ପୀଡ଼ନର ସମ୍ମୁଖୀନ କରାଇଲେ । କସୁରିଙ୍କ ପୁଅକୁ ମଇଁଷି ଚୋରି ଅଭିଯୋଗରେ ଗିରଫ କରାଇ ଆଣିଲେ । ସେହିଠାରୁ ହିଁ ବିରୋଧର ଧୂଆଁ କୁହୁଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲା ।

ସେହିଦିନଠାରୁ ଭୁଟ୍ଟୋ-ବିରୋଧୀ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆଣି ଜେଲଖାନାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଯାଇଛି । ଭୁଟ୍ଟୋ ପାକିସ୍ଥାନକୁ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଶାସନ ଦେବେ ବୋଲି ଆସ୍ଥା ରଖି ଯେଉଁ ସୀମାନ୍ତ ଗାନ୍ଧୀ କାବୁଲରୁ ପାକିସ୍ଥାନକୁ ଫେରି ଆସିଥିଲେ, ସିଏ ଆଜି ଜେଲଖାନାରେ । ତାଙ୍କର ପୁଅ ଓ ଜାତୀୟ ଆୱାମୀ ଦଳର ନେତା ୱାଲି ଖାଁ ମଧ୍ୟ ଜେଲରେ କେତେ ପ୍ରକାରେ ନିର୍ଯାତୀତ ହେଉଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ନିଜ ଦଳର ଜଣେ ଅନ୍ୟତମ ପ୍ରତିଷ୍ଠାତା ଓ ସାଧାରଣ ସମ୍ପାଦକ ତଥା ତାଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀ ରହିମଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଭୁଟ୍ଟୋ ସବୁପ୍ରକାର ପଦରୁ ଅନ୍ତର କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଏହି ବର୍ଷର ଆରମ୍ଭରେ ରହିମ୍ ଇସଲାମାବଦରେ ଏକ ବିବୃତିରେ କହିଥିଲେ ଯେ ପାକିସ୍ଥାନରେ ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟ ମରିଗଲାଣି ଓ ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟକୁ ହତ୍ୟା କରାଯାଇଛି । ଆହୁରି ଅନେକଙ୍କ ସହିତ ସିଏ ମଧ୍ୟ ଜନାବ ଭୁଟ୍ଟୋ ଇସ୍ତଫା ଦିଅନ୍ତୁ ବୋଲି ଦାବି କରୁଛନ୍ତି । ଆୱାମୀ ଦଳକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ସରକାରୀ ଘୋଷଣା ପ୍ରକାଶ ପାଇବା ପରେ ଏବେ ପାକିସ୍ଥାନର ଅବଶିଷ୍ଟ ସବୁ ବିରୋଧୀ ଦଳ ଜାତୀୟ ଆସେମ୍ବ୍ଲିକୁ ବୟକଟ କରିଛନ୍ତି ।

ଏସବୁ ଗତି ନୁହେଁ, ଦୁର୍ଗତି । ଗୋଟାଏ ଦେଶ ଲାଗି ଦୁର୍ଗତି ଏବଂ ଏସବୁ କରାଉଥିବା ଭୁଟ୍ଟୋଙ୍କ ଲାଗି ମଧ୍ୟ ଦୁର୍ଗତି ।

ତା ୩୦.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ
ମଙ୍ଗଳବାର

ସମସ୍ତଙ୍କ ସହଯୋଗରେ

ଫ୍ରାନସ୍ ସରକାରଙ୍କର ସହଯୋଗରେ ମିଶରରେ ଏକ ଆଧୁନିକ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ତିଆରି କାରଖାନା ବସିବା ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହୋଇଗଲାଣି ବୋଲି ସମ୍ବାଦପତ୍ରରେ ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି । ତେଣେ ଆଫ୍ରିକାର ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରେ ମଧ୍ୟ ଏକାବେଳେକେ ତିନୋଟି ଶକ୍ତିର ସହଯୋଗରେ ଆଙ୍ଗୋଲାର ନବଲବ୍ଧ ସ୍ୱାଧୀନତାର ଭବିଷ୍ୟତକୁ ନେଇ ମିଶାଣ ଓ ଫେଡ଼ାଣ ଚାଲୁ ହୋଇଯାଇଛି । ଆଙ୍ଗୋଲାର ଦକ୍ଷିଣ ଭାଗରୁ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ସୈନ୍ୟମାନେ ମାଡ଼ି ଆସିଲେଣି । ଆଙ୍ଗୋଲାର ସୀମା ଭିତରେ ପଶିଗଲେଣି ଓ କେତେ ସୈନ୍ୟଙ୍କୁ ନିହତ ମଧ୍ୟ କରି ସାରିଲେଣି । ପୃଥିବୀର ଦୁଇ ବୃହତ୍ ଶକ୍ତି ମଧ୍ୟ ସକ୍ରିୟ ଭାବରେ ଆଙ୍ଗୋଲାର ଯୁଦ୍ଧରେ ଆଶୁ ସହଯୋଗ କରିବା ଲାଗି ଘୋଷଣା କରି ସାରିଲେଣି । ଆଗରୁ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ସେମାନେ ତାହା କରୁଥିଲେ, ଏବେ ସମସ୍ତଙ୍କର କଥାଟା ପଦାରେ

ପଡ଼ିଯିବାରୁ ଏଣିକି ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବରେ ତାହା କରିବେ ବୋଲି ସରକାରୀ ଘୋଷଣାମାନ କରାଯାଇ ସାରିଲାଣି । ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ତିନୋଟି ରାଜନୀତିକ ଦଳ । ଗୋଟିଏ ଦଳ ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଜଧାନୀ ଲୁଆଣ୍ଡାରେ ଆଙ୍ଗୋଲାର ନ୍ୟାୟସମ୍ମତ ସରକାର ରୂପେ ଅବସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ସେଇଟି ପଛରେ ଗୋଟିଏ ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତିର ନୈତିକ ଓ ଭୌତିକ ସମର୍ଥନ ରହିଛି । ଆଉ ଦୁଇ ଦଳକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ଓ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକା ହୁଙ୍କାର ଦେଇ କ୍ଷେତ୍ରପ୍ରବେଶ କଲେଣି । ଏଣୁ ଯେପରି ମନେ ହେଉଛି, ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ହିଁ ଆଗାମୀ ବେଶ୍ କେତେଦିନ ଲାଗି ଗୋଟାଏ ବଡ଼ ଧରଣର ବଳ କଷାକଷି ହେବ ଓ ଏହିପରି ଭାବରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସହଯୋଗରେ ସେଠି ଗୋଟାଏ ନବସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟ ମୀମାଂସା ହେବ ।

ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ପରେ ଯେଉଁ ସାମରିକ ମେଣ୍ଟମାନ ଗଢ଼ା ହୋଇଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ସମସ୍ତଙ୍କର ସହଯୋଗରେ ଗଢ଼ା ହୋଇଥିଲା । ଏପଟେ ଦଳେ ମେଣ୍ଟ ବାନ୍ଧିଲେ ତ ସେପଟେ ଆଉ ଦଳେ ମେଣ୍ଟ ବାନ୍ଧିଥିଲେ । ଦୁଇଟିଯାକ ପଟକୁ ସଜାଗ ଓ ସରୋଷ କରି ରଖିବାକୁ ପୃଥିବୀରେ ଅସ୍ତ୍ରର ଅଭାବ ନ ଥିଲା, ରାଜନୀତିର ବି ଅଭାବ ନ ଥିଲା । ତା'ପରେ ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାର ଦେଶମାନେ କ୍ରମଶଃ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ କରୁଥିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କର ଭାଗ୍ୟର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ମେଣ୍ଟ ରାଜନୀତି ଯାଇ ପ୍ରବେଶ କଲା । ସେଠି ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତି ତଥା ବୃହତ୍ ମେଣ୍ଟମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ଦଉଡ଼ି ଆସିଲେ, ଭାର-ଥୋଡ଼ ପଠାଇଲେ, ଆଦର୍ଶ ବିକିଲେ ଓ ଏହିପରି ଭାବରେ ଜାତୀୟ ଶିବିରଗୁଡ଼ାକୁ ପ୍ରାୟ ସବୁ ଜାଗାରେ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଭାଗ ବା ତିନିଭାଗରେ ବିଦୀର୍ଣ୍ଣ କରି ପକାଇଲେ । ସବୁଠାରେ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ଅର୍ଥାତ୍ ଗୃହ ଉଜୁଡ଼ିବାର ବୀଜବପନ କରାଗଲା । ଆଫ୍ରିକାର ପ୍ରାୟ ସବୁଦେଶ ଏହି ଅଭିସନ୍ଧିମୂଳକ ସହଯୋଗର ଶିକାର ହୋଇଛନ୍ତି । ଏହି ସହଯୋଗର ତୀକ୍ଷ୍ଣ ଦାନ୍ତଗୁଡ଼ାକ ସାନ ଦ୍ୱୀପ ଟିମୋରକୁ ମଧ୍ୟ ଛାଡ଼ି ନାହିଁ । ପୃଥିବୀର ସବୁ ମହାଦେଶ ଓ ସବୁ ଭୂଖଣ୍ଡରେ ଜାତୀୟ ବିକାଶ ଓ ଜାତୀୟ ଭବିଷ୍ୟତମାନ ଯେପରି ଏହି ସହଯୋଗଟି ଦ୍ୱାରା ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇରହିଲାଣି ।

ଏହାଦ୍ୱାରା ସମସ୍ତଙ୍କର ସହଯୋଗରେ ଦିନେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଏକ ବିଶ୍ୱସ୍ତରୀୟ ଗୃହଯୁଦ୍ଧରେ ହିଁ ହୁଏତ ଲିପ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିବ । ସେଥିଲାଗି ଆବଶ୍ୟକ ବହୁ ଦୂରଗାମୀ ଅସ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ବର୍ତ୍ତମାନ ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ହାତରେ ମହଜୁଦ ହୋଇ ରହିଛି ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାରର ସହଯୋଗ ମଧ୍ୟ ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଦିନକୁ ଦିନ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ଏହି ସହଯୋଗଟି ସରକାରୀ ସ୍ତରରେ ଯେତେ ପରିମାଣରେ ହେଉଛି, ଲୋକସ୍ତରରେ ତା'ଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ହେଉଛି । ୧୯୬୩ ମସିହାରେ ଯୁଗୋସ୍ଲାଭିଆର ସ୍କୋପିଏ ସହର ଭୂମିକମ୍ପରେ ଛାରଖାର ହୋଇ

ଯାଇଥିଲା, ଇଉରୋପର ପ୍ରାୟ ସବୁ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ସାହାଯ୍ୟ କୁପନ ବିକି ସହରଟିକୁ ପୁନର୍ବାର ଗଢ଼ି ଦେଲେ । ଇଉରୋପର ପିଲାମାନେ ହିଁ ଏହି ଉଦ୍ୟମରେ ସର୍ବାଗ୍ରଗାମୀ ଅଂଶ ଗ୍ରହଣ କରିଥିଲେ । ଚିଲି ବା ପେରୁରେ ଭୂମିକମ୍ପ ହେଲା, ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ଅଧେ ଦେଶରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପହଞ୍ଚିଗଲା । ଓଡ଼ିଶାରେ ସମୁଦ୍ର ପାଣି ମାଡ଼ିଆସି କେତେ ଗାଆଁ ଗଣ୍ଡା ଉଚ୍ଛନ୍ନ କରିଦେଲା, ଜାପାନର ପିଲାଏ ଜଳଖିଆରୁ କାଟି ସାହାଯ୍ୟ ପଠାଇଲେ । ଏଗୁଡ଼ାକ ସାନ ସହଯୋଗ ଓ କୋଳାହଳଶୂନ୍ୟ ସହଯୋଗ, ତଥାପି ଏହିଗୁଡ଼ିକ ହିଁ ହୁଏତ ଯଥାର୍ଥ ସହଯୋଗ । ଆଧୁନିକ ପୃଥିବୀ ବଞ୍ଚିରହିବ ତ କେବଳ ଏହାରି ଫଳରେ ବଞ୍ଚିବ ।

ଆମ ପୃଥିବୀରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଦୁଇଟିଯାକ ସହଯୋଗ ଏକତ୍ର ଚାଲିଛି । ଯେଉଁ ଦେଶର ସରକାରମାନେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ପଠାଇ ଯୁଦ୍ଧକୁ ଉତ୍ତେଜିତ କରି ରଖିଛନ୍ତି, ଅନେକ ସମୟରେ ସେହି ଦେଶର ଜନଗଣ ଆଉ କେଉଁଠି ବିପନ୍ନ ମଣିଷର ସାହାଯ୍ୟ କରିବାକୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱତଃପ୍ରବୃତ୍ତ ଭାବରେ ଆଗଭର ହୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ଇଏ ବି ଗୋଟାଏ ପ୍ରକାରର ସହାବସ୍ଥାନ ନୀତି, ଏକାବେଳେକେ ଯୁଗପତ୍ ଭାବରେ ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଶାନ୍ତି, ବୈର ଓ ମିତ୍ରତା ମଧ୍ୟରେ ସହାବସ୍ଥାନ ସ୍ଥାପନ କରି ରହିବାର ନୀତି । ଏହି ସହାବସ୍ଥାନ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ସହଯୋଗରେ ଚାଲିଛି । ମାତ୍ର ଦୁଇଟା ମଧ୍ୟରୁ ଆଖର କୋଉଟା ଟିକିବ, କୋଉଟା ଯିବ ? ନା, ପୃଥିବୀର କୋଟି କୋଟି ଲୋକ ନିର୍ବିକାର ଚିତ୍ତରେ ଦୁଇଟିଯାକର ଆଚରଣ କରୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ପୃଥିବୀଟା ଏହିପରି ଦ୍ୱିରଙ୍ଗଯୁକ୍ତ ହୋଇ ରହିଥିବ ? ତାହା ଲକ୍ଷ୍ୟ କରିବାର କଥା ।

ତା ୩୧.୧୨.୧୯୭୫ରିଖ
ବୁଧବାର

ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଓ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗ

ଦେଶର ଶିଳ୍ପପତିମାନେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ଆପଣାର ପୁଞ୍ଜି ଖଟାନ୍ତୁ, ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ହିଁ ନୂତନ ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗମାନ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତୁ ବୋଲି ଏବେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫକ୍ରର-ଉ-ଦୀନ୍ ଅଲ୍ଲୀ ଅହମ୍ମଦ ସେମାନଙ୍କୁ ନିବେଦନ କରି କହିଛନ୍ତି । ଏହା ଏକ ଶୁଭ ସୂଚନା ଏବଂ ଏହି ସୂଚନାଟି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଗଲେ ତଦ୍ୱାରା ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଓ ସହରାଞ୍ଚଳ ଉଭୟ ଭାଗର ହିଁ କଲ୍ୟାଣ ସାଧିତ ହେବ ।

ଭାରତବର୍ଷ ହେଉଛି ମୁଖ୍ୟତଃ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳ ଦେଶ । ଶହେରେ ପ୍ରାୟ ଅଶୀଭାଗ ମଣିଷ ଏଠି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ବାସ କରନ୍ତି । ଭାରତୀୟ ସଭ୍ୟତା ଏକ ଗ୍ରାମୀଣ ସଭ୍ୟତା ବୋଲି ହିଁ ଏକ ବୈଶିଷ୍ଟ୍ୟ ରଖି ଆସିଛି । ମାତ୍ର ଅତ୍ୟନ୍ତ ଦୁଃଖର ବିଷୟ ଯେ ଗତ ତିରିଶ ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆମର ଅଧିକାଂଶ ବିକାଶ ଓ ଉନ୍ନୟନ କାର୍ଯ୍ୟ ସହରକୁ ହିଁ ଆଖି ଆଗରେ ରଖି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରାଯାଇଛି । କେବଳ ଆମ ଭାରତବର୍ଷରେ ନୁହେଁ, ଏସିଆ

ମହାଦେଶର ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଦେଶରେ ହିଁ ତାହା ହୋଇଛି । ସହରଗୁଡ଼ାକର ଅତିକାୟତା ଅସମ୍ଭବ ଅନୁପାତରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି । ଗାଆଁଗଣ୍ଡା ଶୂନ୍‌ଶାନ ହୋଇଯାଇଛି । ପ୍ରଗତି କହିଲେ ସହରକୁ ବୁଝାଇଛି-ଶିକ୍ଷା ଓ ସଭ୍ୟତା କହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେହି ସହରକୁ ବୁଝାଇଛି ।

ନୂଆ ଶିଳ୍ପ, ନୂଆ କାରଖାନା ସବୁକିଛି ସହରରେ ହିଁ ଖୋଲାଯାଇଛି । ତାହା ଫଳରେ ସହର ନାମରେ ଆମ ଏପାଖ ପୃଥିବୀଟାରେ ଯେଉଁ ଅସ୍ୱାଭାବିକ ଘନବସତିମାନ ଗଢ଼ି ଉଠୁଛି, ଇଉରୋପ ବା ଆମେରିକାରେ ମଧ୍ୟ ତାହାର ସମାନ୍ତର ଦେଖିବାକୁ ମିଳୁନାହିଁ । ଗତ କେତେଟା ଦଶନ୍ଧି ମଧ୍ୟରେ ଜାପାନର ରାଜଧାନୀ ଟୋକିଓ ସହରର ଆୟତନ, ବିସ୍ତାର ଓ ମଣିଷ ଗହଳିରେ ଯେଉଁ ସ୍ଫୀତିମାନ ଘଟିଛି, ସାରା ପୃଥିବୀରେ ମଧ୍ୟ ସହରାଞ୍ଚଳ ବିକାଶର ଇତିହାସରେ ଆମକୁ ତାହାର ପଟାନ୍ତର ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ ନାହିଁ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଆମ କଲିକତା ସହର ମଧ୍ୟ ଅସ୍ୱାଭାବିକତା ଏବଂ ଅସୁସ୍ଥ ଅତିବୃଦ୍ଧିର ଏକ ଅନନ୍ୟ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ । ଗତ ତିରିଶି କି ଚାଳିଶି ବର୍ଷ ଭିତରେ କଲିକତା ସହରର ଯେଉଁ କାୟାବୃଦ୍ଧି ଘଟିଛି, ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ସହରାଞ୍ଚଳ ଅଥବା ସହର ସଭ୍ୟତାର ଅଭିବୃଦ୍ଧି ଆଦୌ ନୁହେଁ । ଏହା ହେଉଛି ଅତ୍ୟଧିକ ପରିମାଣରେ ସହରତଳି ଅଞ୍ଚଳର ଅଭିବୃଦ୍ଧି । ଯେଉଁଠି ବସତିର କୌଣସି ଯୋଜନା ନାହିଁ, ସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକରତା ବିଷୟରେ କୌଣସି ବିଚାର ନାହିଁ, ଶୌଚ ସ୍ଥାନ, ଜଳ ନିଷ୍କାଶନ, ପାନୀୟଜଳ, ଆଲୋକ ଏବଂ ମୁକ୍ତ ପବନ ପ୍ରଭୃତି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତା ଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଆଦୌ କୌଣସି ଧ୍ୟାନ ଦିଆଯାଇନାହିଁ, ଠିକ୍ ସେହିପରି ସହରତଳି ଅଞ୍ଚଳଗୁଡ଼ିକର ହିଁ ଅତିମାତ୍ରାରେ ବୃଦ୍ଧି । ସେଠାରେ ମଣିଷମାନେ ଘୁଷୁରି ପରି ରହନ୍ତି, ଯାବତୀୟ ପ୍ରକାରର ଅସାମାଜିକତା ଓ ଅଶୋଭନୀୟତା ପ୍ରତି ନିତ୍ୟ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହୋଇ ରହନ୍ତି । ଗାଆଁରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଥାଏ, କିନ୍ତୁ ଗୋଷ୍ଠୀଜୀବନ ମଧ୍ୟ ଥାଏ, ଭୂଇଁ ସହିତ ସମସ୍ତଙ୍କର ଚେର ଲାଗିଥାଏ । ଗାଆଁ ଛାଡ଼ି ସହରରେ ଭାଗ୍ୟ ପରୀକ୍ଷା କରିବାର ପ୍ରଲୋଭନରେ ପଡ଼ି ଗାଆଁର ଶହ ଶହ ମଣିଷ ଯେତେବେଳେ ଏକ ସହରତଳି ଅଞ୍ଚଳରେ ପଚିସଢ଼ି ରହିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବା ଲାଗି ସହରକୁ ଆସନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ରହିଥାଏ ଏବଂ ତା' ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଗୋଷ୍ଠୀ-ଜୀବନଟି ଉତ୍ପାଟିତ ହୋଇଯାଏ; ସେମାନେ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡ଼ା ହୋଇପଡ଼ନ୍ତି ।

ଏହି ଦୁର୍ଦ୍ଦଶା ଲାଗି ଅନେକ ସମୟରେ ଯନ୍ତ୍ରସଭ୍ୟତା ଓ କଳକାରଖାନାକୁ ଦାୟୀ ଓ ନିନ୍ଦା କରାଯାଇଥାଏ । ମାତ୍ର ତଦ୍ୱାରା ଆମର ଭାବପ୍ରବଣତା ଗୁଡ଼ାକ ଲାଗି ଏକ ଉଶ୍ୱାସ ହେବାର ବାଟ ମିଳିଯାଏ ସତ, କିନ୍ତୁ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାଟିର ପ୍ରାୟ କୌଣସି ସମାଧାନ ମିଳେ ନାହିଁ । ନୂଆ ବସାଯାଉଥିବା ଶିଳ୍ପୋଦ୍ୟୋଗ ଓ କାରଖାନାଗୁଡ଼ିକୁ ସହରଗୁଡ଼ାକରେ ହିଁ ମାଡ଼ିମୁଡ଼ି ନ ରଖି ଯଦି ଆମେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରସାରଣ କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କି ଚିନ୍ତା କରୁ,

ତେବେ ତଦ୍ୱାରା ଆଉ ଯାହାକିଛି ହେଉ ବା ନ ହେଉ ପଛକେ, ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରୁ ହଜାର ହଜାର ହୋଇ ଯେଉଁ ଲୋକମାନେ ପ୍ରାୟ ପଥରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ଗଲାପରି ସହରକୁ ପଳାଇ ଆସୁଛନ୍ତି, ଅନ୍ତତଃ ସେତିକି ବନ୍ଦ ହୋଇ ଯାଆନ୍ତା । କୌଣସି ଗୋଟାଏ ଶିଳ୍ପକେନ୍ଦ୍ରରେ ସମସ୍ତେ ଆସି ଆଦୌ ଭିଡ଼ କରନ୍ତେ ନାହିଁ, ଶିଳ୍ପ ସଭ୍ୟତାର ପ୍ରାଣକେନ୍ଦ୍ରମାନ ଦେଶର ଚାରିଆଡ଼େ ଖେଳାଇ ହୋଇ ରହିପାରନ୍ତା । ଦେଶର ଅନେକ ଅଞ୍ଚଳକୁ ରାସ୍ତା ଯାଆନ୍ତା, ଆଧୁନିକ ଅର୍ଥାଗମ ଓ ଅର୍ଥଲଗାଣର ପନ୍ଥାଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ବହୁ ଲୋକଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଖେଳାଇ ହୋଇଯାଆନ୍ତା ।

ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ବିଦ୍ୟୁତୀକରଣ ଏହି ଦିଗରେ ଏକ ସମ୍ଭାବନାମୟ ପଦକ୍ଷେପ, ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ଅଭିନନ୍ଦନୀୟ ପଦକ୍ଷେପ । ଅବଶ୍ୟ ଏକଥା ସତ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଅଧିକାଂଶ ଗାଁଆରେ କେବଳ ଠାକୁରଘର ଯାଏ ବିଜୁଳି ଆଲୁଅ ପାଇଛି, ମାତ୍ର ଅଳ୍ପ କେତେବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ହୁଏତ ଏପରି ଏକ ଅବସ୍ଥା ଆସିବ, ଯେତେବେଳେ ଆହୁରି ଅନେକ ସୁବିଧାର ବିଚାର କରି ଗାଆଁ ଅଞ୍ଚଳରେ ନୂଆ ନୂଆ କାରଖାନାମାନ ମଧ୍ୟ ଗଢ଼ି ଉଠିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବ ।

ଆମ ଦେଶରେ ନୂଆ ହୋଇ ବସିଥିବା ଅନେକ କଲେଜ ସହରରେ ନ ବସି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳମାନଙ୍କରେ ବସିଥାନ୍ତା, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ପେଣ୍ଠଗୁଡ଼ାକ ସହର କାଛରେ ନ ରହି ଗାଆଁରେ ଥାଆନ୍ତା, ଆମ ଦେଶର କୃଷି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟମାନ ଯଦି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଥାନ୍ତା, ଆହୁରି ସିଧା କରି କହିଲେ, ନିଖିଳ ଭାରତ କୃଷି ଗବେଷଣା କେନ୍ଦ୍ରଟି ଯଦି ଦିଲ୍ଲୀ ସହରରେ ନ ଥାଇ ଭାରତବର୍ଷର କୌଣସି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ଭାରତବର୍ଷର ଉନ୍ନୟନ ମାନଚିତ୍ରଟି ହୁଏତ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ଦେଖାଯାଉଥାନ୍ତା । ଆମ ଶିକ୍ଷିତମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ହୁଏତ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ହୋଇଥାନ୍ତା, ଏହି ଦେଶର କୋଟି କୋଟି ମଣିଷଙ୍କ ପ୍ରତି ଆମର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆମେ ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ଅଧିକ ସଚେତ ହୋଇ ପାରୁଥାନ୍ତୁ । ମାତ୍ର ସବୁ ମେଘଗୁଡ଼ାକ ଯଦି ଯୋଜନା କଲାପରି ପାହାଡ଼ ଉପରେ ବରଷିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରନ୍ତି, ତେବେ ଅସଲ ଜମିଗୁଡ଼ାକ ଶୁଷ୍କ ରହିଗଲା ପରି ବିକାଶକୁ ସହର କେନ୍ଦ୍ରିତ କରି ରଖି ଆମେ ଏ ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ଜୀବନ - କେନ୍ଦ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରାୟ ଶୁଷ୍କ ଓ ଅବହେଳିତ କରି ହିଁ ରଖିଆସିଛୁ ।

ତା ୦୪.୦୧.୧୯୭୬ରିଖ

ରବିବାର

ଧନୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ଦରିଦ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର

ପୃଥିବୀର ଧନୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ ଦରିଦ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ବିଷମତା ଦୂର ନ ହେଲେ ପୃଥିବୀରୁ ଅନେକ ଅଶାନ୍ତିର ଦୂରୀକରଣ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କେତୋଟି ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ନେଇ ପ୍ୟାରିସ ସହରରେ ହୋଇଥିବା ଅର୍ଥନୈତିକ ସମ୍ମିଳନୀରେ ମତବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଅଛି । ଆମ ପୃଥିବୀର ଧନୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏବଂ ଦରିଦ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ନାନା କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆର୍ଥିକ ବିଷମତାମାନ ରହିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁସବୁ ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କୁ ଦରିଦ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଏକଦା ଉପନିବେଶ ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ଆଧୁନିକ ଇଉରୋପର ଆର୍ଥିକ ଏବଂ ରାଜନୀତିକ ସଂପ୍ରସାରଣର ଏକ ଯୁଗରେ ଏମାନେ କେତୋଟି ଉପନିବେଶକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅଧୀନ ହୋଇ ରହିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ କଞ୍ଚାମାଲ ଯୋଗାଉଥିଲେ, ସୁଲଭ ଶ୍ରମଶକ୍ତି ଯୋଗାଉଥିଲେ, ସହଜଲବ୍ଧ ବିକ୍ରିକ୍ଷେତ୍ର ହୋଇ ରହିଥିଲେ ।

ସେତେବେଳେ ଉପନିବେଶଗୁଡ଼ିକର କୌଣସି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅର୍ଥନୀତି ନ ଥିଲା । ଅଧିକାରୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିକୁ ମୂଳପିଣ୍ଡ କରି ଧରି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ତାହାରି ସହିତ ଆଖିବୁଜି ଗୁଛି ଦିଆଯାଇଥିଲା । ଭାରତବର୍ଷରେ ଘଟିଥିବା ଏହି ଅପକୀର୍ତ୍ତିର ଉଦାହରଣ ଦେଇ କହିଲେ, ଇଂଲଣ୍ଡରେ ମ୍ୟାଞ୍ଚେଷ୍ଟର କାରଖାନାମାନଙ୍କରୁ ଉତ୍ପାଦିତ ହେଉଥିବା ବସ୍ତ୍ର ବଜାରରେ ଏକ ଲାଭଦାୟକ ବ୍ୟବସାୟ ରୂପେ ତିଷ୍ଠି ପାରିବ ବୋଲି ଭାରତର ପ୍ରଖ୍ୟାତ ବୟନଶିଳ୍ପକୁ କେତେ ପ୍ରକାର କୌଶଳରେ ନଷ୍ଟ କରାଯାଇଥିଲା । ଭାରତର ତନ୍ତୀମାନଙ୍କୁ କେତେ ପ୍ରକାର ଶାସନଗତ କଟକଣା ଭିତରେ ପୂରାଇ ସର୍ବସ୍ୱାନ୍ତ କରାଯାଇଥିଲା । ଇଂଲଣ୍ଡର ଚେସାୟାରେ ପାର୍ବତ୍ୟାଞ୍ଚଳରେ ରହିଥିବା ଲୁଣକୁ ଭାରତରେ ଆସି ବିକ୍ରି କରିବା ସକାଶେ ଭାରତର ହଜାର ହଜାର ମାଇଲ ଦୀର୍ଘ ସମୁଦ୍ରୋପକୂଳରେ ଲୁଣ ମାରିବାକୁ ବେଆଇନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରାଯାଇଥିଲା ।

ଖାଲି ଭାରତବର୍ଷର ଇତିହାସ ନୁହେଁ, ଏସିଆ ଓ ଆଫ୍ରିକାର ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଉପନିବେଶରେ ଆମେ ଅଳ୍ପ ବହୁତେ ପ୍ରାୟ ଏହିପରି ଏକ ନୀତି ଅନୁସୃତ ହୋଇ ଆସିଥିବାର ଦେଖିବାକୁ ପାଇବା । ସେତେବେଳେ ପ୍ରାୟ ନାମକୁ ମାତ୍ର ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇ ରହିଥିବା ଲାଟିନ ଆମେରିକାର ଅଦୃଶ୍ୟ ଉପନିବେଶଗୁଡ଼ିକର ଆର୍ଥିକ ଜୀବନରେ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ସେହି କଥା ଦେଖିବାକୁ ମିଳିବ । ସେତେବେଳେ କ୍ୟୁବା ଦେଶରେ ପରୋକ୍ଷ କେତେ କଟକଣା ଜାରି କରାହୋଇ କ୍ୟୁବା ସରକାରଙ୍କ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ପ୍ରାୟ ବାଧ୍ୟ କରା ହୋଇ ଖାଦ୍ୟଶସ୍ୟର ଉତ୍ପାଦନ ବଦଳରେ ଆଖୁର ଚାଷ କରାଯାଉଥିଲା । ଆମେରିକାନ ଟୁବାକୋ କମ୍ପାନୀର ଲକ୍ଷ୍ୟ ଲାଭ ଲାଗି ସେଠାରେ ଧୂଆଁପତ୍ରର ଚାଷ ହେଉଥିଲା । ପୃଥିବୀରେ ଏହି ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ

ଅଜସ୍ର ଉତ୍ପାଦନର ଯୁଗରେ ଯେ ତଥାପି ଦରିଦ୍ର ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ରହିଛନ୍ତି, ଅତି କମ୍‌ରେ ଅନ୍ନ ଓ ଜୀବନର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ କେତୋଟି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆତ୍ମନିର୍ଭରଶୀଳ ହେବା ଲାଗି ସଂଗ୍ରାମ କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ତଥାପି ଧନୀଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଉପରେ ପ୍ରାୟ ଲଦାହୋଇ ରହିଥିବା ଆର୍ଥିକ ପକ୍ଷପାତ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ଦ୍ୱାରା ନାନା ପ୍ରତିବନ୍ଧକର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉଛନ୍ତି, ତାହାକୁ ଉକ୍ତ ଇତିହାସର ପୃଷ୍ଠଭୂମିରେ ଦେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ଆମେ ଯାଇ ତାକୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ବୁଝିପାରିବା ।

ରାଜନୀତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଦେଖିଲେ ବିଗତ ତିରିଶବର୍ଷ ଭିତରେ ପୃଥିବୀର ଆନ୍ତଃରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ସମ୍ବନ୍ଧଗୁଡ଼ିକ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ବଦଳି ଯାଇଛି । ସେଦିନର ଉପନିବେଶଗୁଡ଼ିକ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଛନ୍ତି । ଯେଉଁ ଦେଶର ପତାକା ପୃଥିବୀ ବ୍ୟାପି ଉଡୁଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ିକ ନୂତନ ହାଉଆଟି ଦ୍ୱାରା ପେଲି ହୋଇ ପୁନର୍ବାର ଆପଣା ଦେଶର ଆୟତନ ମଧ୍ୟକୁ ଲେଉଟି ଆସିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ପୃଥିବୀର ଅର୍ଥନୈତିକ ସମ୍ବନ୍ଧ ଓ ସଂସ୍ଥାନର କ୍ଷେତ୍ରରେ ତଦନୁରୂପ ସେତେ ବେଶି ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟି ନାହିଁ । ସେ କାଳର ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ସ୍ଥାନରେ ଏବେ ଅର୍ଥନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ଅଦୃଶ୍ୟ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦ ବିସ୍ତୃତ ରାଜତ୍ୱ କରିବାରେ ଲାଗିଛି । ଆନ୍ତଃରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ମୁଦ୍ରାନୀତି ଏବଂ ମୁଦ୍ରା ବିନିମୟର ପ୍ରଥାଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରାୟ ସେହି ପୁରୁଣା ଅମଳର ହୋଇ ରହିଛି । ତେଣୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ବାଣିଜ୍ୟ ଓ ପଣ୍ୟକାରବାରର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଯେଉଁ ମୁକ୍ତ ବାତାବରଣଟି ରହିବା ଉଚିତ ଥିଲା, ତାହା ଆଜି ମଧ୍ୟ ସମ୍ଭବ ହୋଇନାହିଁ । ଉପନିବେଶମାନ ରାଜନୀତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ସ୍ୱାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଅର୍ଥନୀତିର ନିର୍ଦ୍ଧାରଣ କରିବା ଲାଗି ସମର୍ଥ ହେଉନାହାନ୍ତି ।

ଆର୍ଥିକ ବିକାଶର ତୁଳନାତ୍ମକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୃଥିବୀଟା କ୍ରମଶଃ ଯେପରି ଉତ୍ତର ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଏହିପରି ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଯାଉଛି । ଜଣେ ସମୀକ୍ଷକ ୪୦ଡିଗ୍ରୀ ଉତ୍ତର ଅକ୍ଷାଂଶକୁ ଏହି ଦୁଇ ଭାଗର ମଧ୍ୟବର୍ତ୍ତୀ ବିଭାଜକ ରେଖା ବୋଲି ନିର୍ଣ୍ଣୟ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ଅକ୍ଷାଂଶଟିକର ଉତ୍ତରକୁ ବିକଶିତ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଅବସ୍ଥିତ ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣକୁ ବିକାଶମୁଖୀ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଅବସ୍ଥିତ । ଉତ୍ତରକୁ ଇଉରୋପ ଏବଂ ଉତ୍ତର ଆମେରିକା । ଦକ୍ଷିଣକୁ ଏସିଆର ଅଧିକାଂଶ ଅଞ୍ଚଳ, ସମଗ୍ର ଆଫ୍ରିକା ଏବଂ ସମଗ୍ର ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକା । ଆର୍ଥିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏମାନେ ଅଳ୍ପବିକଶିତ, ବିକାଶମୁଖୀ । ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଏମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଉପନିବେଶ ହୋଇ ରହିଥିଲେ ।

ଏହି ଦୁର୍ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିବ ନା ବଦଳିବ ? ଯେତେବେଳେ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀର ଜନଗଣ ଆପଣାର ଭାଗ୍ୟ ଲାଗି ସଚେତନ ହେଲେଣି, ସେତେବେଳେ ପୁରୁଣା ଅର୍ଥନୈତିକ ବ୍ୟବସ୍ଥାଟି ଆଣ୍ଡି କରି ରହିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କଲେ ତଦ୍ୱାରା କେବଳ ଅନର୍ଥ ହିଁ ଉପୁଜିବ । ଏହିପରି

ଏକ ଆଶଙ୍କାଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ହୋଇ ଏବେ କେତେକ ବିଶ୍ୱସମୀକ୍ଷକ କହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି ଯେ ଆଗାମୀ ବିଶ୍ୱସଂଘର୍ଷଟି ପୃଥିବୀର ଉତ୍ତର ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଭିତରେ ଲାଗିବ । ଯେଉଁମାନେ ଆର୍ଥିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗରୁ ସୁବିଧା ସ୍ଥାନରେ ରହିଛନ୍ତି ଓ ଆଉ ଯେଉଁମାନେ ସୁବିଧାର ନୂତନ ବଣ୍ଟନ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ସେହିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ସେହି ସଂଘର୍ଷଟି ଘଟିବ । ତେଣୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହାକୁ ଏଡ଼ାଇବା ପାଇଁ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ତା ୧୦.୦୧.୧୯୭୬ରିଖ
ଶନିବାର

ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି-ମହାଯଜ୍ଞ

ବିଶ୍ୱରେ ଶାନ୍ତିପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଉ ବୋଲି କିଏ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଧରି ଦୁଷ୍ଟଦଳନ କରିବାକୁ ବାହାରିଛନ୍ତି ତ ସମସ୍ତ ବିଶ୍ୱ ଯେପରି ଗୋଟିଏ ବାଟରେ, ଗୋଟିଏ ଆଦର୍ଶରେ, ଗୋଟିଏ ଘରେ ରହିଲା ପରି ରହିପାରିବ, ସେଥିଲାଗି ଆଉ କିଏ ସାରା ପୃଥିବୀକୁ ତାହାରି ବାଟ ଓ ତାହାରି ଆଦର୍ଶ ମଧ୍ୟକୁ ଜବରଦସ୍ତି ମଡ଼ାଇ ଆଣିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛି । ତେଣେ ସେହି ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ପ୍ରତିଷ୍ଠାକୁ ଅଭିପ୍ରାୟ କରି ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ଘରେ ବିଚାର ହେଉଛି, ଆଲୋଚନା ହେଉଛି, ପ୍ରସ୍ତାବମାନ ଗୃହୀତ ଅଥବା ବର୍ଜିତ ହେଉଛି, ବୟକଟ ହେଉଛି, ଭେଟୋ କ୍ଷମତାର ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଆଉ କେଉଁଠାରେ କେଡ଼େ ଉତ୍ସାହର ସହିତ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ମହାଯଜ୍ଞର ରାଜ - ଆୟୋଜନ ଲାଗିଛି । ଗ୍ରହମାନେ ତୁଷ୍ଟ ହୋଇଗଲେ ଆମ ପୃଥିବୀର ଏହି ଯାବତୀୟ ଅଶାନ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ସେଥି ସହିତ ଅଥବା ତାହାର ପରିଣାମ ସ୍ୱରୂପ ଆପେ ଆପେ ସମାହିତ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଅନେକ ବ୍ୟକ୍ତି ବା ଅନେକ ସଂସ୍ଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଷ୍ଠାପର ଭାବରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି ।

ଏକଦା ଇଉରୋପର ରାଷ୍ଟ୍ରନୀତିଜ୍ଞମାନେ ଯୁଦ୍ଧଲାଗି ପୂର୍ଣ୍ଣ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହିଁ ଶାନ୍ତି କାୟମ ରଖିବାର ସର୍ବଶ୍ରେଷ୍ଠ ଉପାୟ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ଯୁଦ୍ଧର ଆଦୌ ପକ୍ଷପାତୀ ନ ଥିଲେ, ପୃଥିବୀପୃଷ୍ଠରୁ ଯୁଦ୍ଧର ଅନ୍ତ କରିବାକୁ ହିଁ ଯୁଦ୍ଧ ଲଢୁଥିଲେ । ଲଢୁଥିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ଯୁଦ୍ଧକୁ ସର୍ବଶେଷ ଯୁଦ୍ଧ ବୋଲି ମନେ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଏହି ବିଶ୍ୱାସଟିକୁ ଭ୍ରମ ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦିତ କରି ଏହି ଶତାବ୍ଦୀର ପ୍ରଥମ ଅଧଟାରେ ହିଁ ଦୁଇଦୁଇଟା ଅତି ଭୟାବହ ବିଶ୍ୱଯୁଦ୍ଧର ଅଭିନୟ ହୋଇଗଲା । ପୃଥିବୀ ଯେଉଁସବୁ ଅସ୍ତ୍ର ହୁଏତ କେବେହେଲେ ଦେଖି ନଥାନ୍ତା, ଏହି ଯୁଦ୍ଧର ଅନୁଗ୍ରହରୁ ହିଁ ସେହିସବୁ ଅସ୍ତ୍ରକୁ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲା; ଯେଉଁସବୁ ବୋମାର କଦାପି ସନ୍ଧାନ ପାଇନଥାନ୍ତା, ସେହିସବୁ ବୋମାକୁ ବ୍ୟବହାର କରି ପାରିଲା । ଶାନ୍ତିଲାଗି ଯୁଦ୍ଧର ସଦାପ୍ରସ୍ତୁତିର ବିଚାରଟି ଏବେ କ୍ରମେ ଦୁର୍ବଳ ହୋଇ ପଡୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ପୃଥିବୀର ଅଧିକାଂଶ ରାଷ୍ଟ୍ର ପ୍ରାୟ ସେଇଥିରେ

ହିଁ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି । ବିଶ୍ୱର ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରଧାନତଃ ଏହିପରି ଏକ ଖେଳରେ ନାୟକ ଏବଂ ଉଦ୍‌ପ୍ରେରକ ହୋଇ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ମେଣ୍ଟ ବନ୍ଧା ହେଉଛି, ମହାସାଗର ପରେ ମହାସାଗର, ମରୁଭୂମି ପରେ ମରୁଭୂମିକୁ ସେହି ବିଶ୍ୱ-ପ୍ରଦର୍ଶନ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ଭୂଗର୍ଭରେ ନୂଆ ନୂଆ ଦୈତ୍ୟଶକ୍ତିର ପରୀକ୍ଷା କରାଯାଉଛି । ଶୀତଳ ଯୁଦ୍ଧର ଏକ ଅବିରତ ପ୍ରୟାସରେ ଉକ୍ତ ବିଶ୍ୱାସଟିକୁ ଜାରିକରି ରଖାଯାଉଛି । ପ୍ରଶାନ୍ତ ମହାସାଗରର ଟିମୋର ଦ୍ୱୀପଠାରୁ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶର ଗହନ ଜଙ୍ଗଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେହି ବିଶ୍ୱାସର ସଂକ୍ରମଣ କରାଯାଉଛି ।

ତଥାପି ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗି ରହିଛି । ଅଞ୍ଚଳ ଅଞ୍ଚଳ ହୋଇ ନିଆଁଗୁଡ଼ିକ କୁହୁଳିବାରେ ଲାଗିଛି । ଅଶେଷ ପ୍ରକାରର ମାନବିକ ସମସ୍ୟା ଓ ତଜ୍ଜନିତ ମାନବିକ ଅସନ୍ତୋଷଗୁଡ଼ିକ ସତେଅବା ଆଉ ବିଳମ୍ବ ସହିନପାରି ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରନୀତିର ରଙ୍ଗ ବୋଲି ହୋଇ ନାନାବିଧ ଅଶାନ୍ତିର ରୂପ ଧାରଣ କରି ଗର୍ଜନ କରି ଉଠୁଛନ୍ତି ଓ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଶାନ୍ତିଭଙ୍ଗ କରି ଦେଉଛନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ସହଜ ସମାଧାନର ସୂତ୍ର ଧରି ଆମେ ଏସବୁକୁ ଅସୁର-ଶକ୍ତିର କାର୍ଯ୍ୟ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରୁଛୁ, ଗ୍ରହକୋପର ପରିଣାମ ବୋଲି ଭାବୁଛୁ । ଏହି ଅସୁର ଏବଂ ଏହି ଗ୍ରହଗୁଡ଼ିକ ଏହି ପୃଥିବୀ ବାହାରେ ଆଉ କେଉଁଠି ରହିଛନ୍ତି ବୋଲି ଭାବୁଛୁ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କର କୋପକୁ ଶାନ୍ତ କରିବା ସକାଶେ ଯଜ୍ଞ ଓ ମହାଯଜ୍ଞର ଆୟୋଜନ କରୁଛୁ । ଅଶାନ୍ତି ଓ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗି ରହିଥିବା ପରି ଆମର ଏହି ପ୍ରୟାସଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ଲାଗିରହିଛି ।

ଏଗୁଡ଼ାକ କ'ଣ ସତରେ ଏହି ପୃଥିବୀର ବାହାରେ ଅଛନ୍ତି ? ଆଗେ ଋଷିମାନେ ଯଜ୍ଞ କଲାବେଳେ ରାକ୍ଷସଗୁଡ଼ାକ ବାହାରୁ କୁଆଡୁ ଛୁଟି ଆସି ସେଥିରେ ବିଘ୍ନ ଘଟାଉଥିଲେ । ଆମେ ଯେଉଁମାନେ କେଡ଼େ ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତିର କାମନା କରି ମହାଯଜ୍ଞ ଇତ୍ୟାଦିର ଅନୁଷ୍ଠାନମାନ କରୁଛୁ, ଆମେ ବି କ'ଣ ପ୍ରାୟ ସେହିଭଳି କିଛି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛୁ କି ? ନା ଆମେ କିଛି ହେଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁନାହୁଁ, ଏ ଅନ୍ଧୁଆ ଭିତରେ କେଉଁଠି ହେଲେ କୌଣସି ବାଟ ଦେଖିପାରୁନାହୁଁ ? ବର୍ତ୍ତମାନର ସହସ୍ର ଅଶାନ୍ତିର ଦର୍ପଣଟି ଉପରେ ଆମେ ଆମ ପୃଥିବୀର ତଥା ଆମ ଜୀବନର ସ୍ଥିର ଚିତ୍ରଟିଏ ଦେଖିବାକୁ ଆଦୌ ସମର୍ଥ ହୋଇ ପାରୁନାହୁଁ ଏବଂ ସେଇଥିଲାଗି ବିଶ୍ୱଶାନ୍ତି ନାମରେ ଗୋଟାଏ ଯଜ୍ଞାନୁଷ୍ଠାନର ଆୟୋଜନ କରୁଛୁ ? ଅଥବା ଆମେ କିଛି ହେଲେ କରିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହୁଁ, କୋଉଠି କିଛି ହେଲେ ବଦଳୁ ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହୁଁ - ତଥାପି ଆମର ସଂସାରକୁ ଧରି ରଖିଥିବା ସ୍ତମ୍ଭଗୁଡ଼ାକ ହୁଏତ ଭୁଷୁଡ଼ି ପଡ଼ିବାକୁ ଯାଉଛି ବୋଲି ଭୟ କରୁଛୁ ଏବଂ ତେଣୁ ଯେଉଁଠି ଯାହା ଯେପରି ରହିଛି, ତାହା ସବୁ ଠିକ୍ ସେହିପରି ରହିଥାଉ ବୋଲି ମନାସି ଆମେ ଅତି କାକୁସ୍ଥ ଭାବରେ ଯଜ୍ଞାଦି ଆଡ଼େ ମନବଳାଇବାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେଉଛୁ ? ଏସବୁ ଭାବିବାର କଥା, ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭାବିବାର କଥା ।

ଯଜ୍ଞରେ ଯଜ୍ଞାଧିପତିର ଆବାହନ କରାଯାଏ । ଆମେ ଯେଉଁ ମହାଯଜ୍ଞର ଆୟୋଜନ କରୁଛୁ, ଆମେ ତଦ୍ଵାରା ଆମ ଭିତରର ସକଳ ଉଦ୍ୟମକୁ ଏକାବେଳକେ ଶୁଆଇ ପକାଇବାକୁ ଯାଉନାହୁଁ ତ ? ଆମ ପୃଥିବୀରେ ଆଜି ଯାହା କିଛି ଅନର୍ଥ ଘଟୁଛି, ସେଥିରେ ଯେପରି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଭାଗ ରହିଛି, ସେହିପରି, ଆମ ପୃଥିବୀ ଯେପରି ଭାବରେ ଗଢ଼ା ହେଉ ବୋଲି ଆମେ ଇଚ୍ଛା କରୁଛୁ, ତାହାକୁ ସମ୍ଭବ କରିବାରେ ମଧ୍ୟ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ରହିଛି । ଯଜ୍ଞଲାଗି ଆମର ଯାବତୀୟ ଉତ୍ସାହ ଆମକୁ ସେହି କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ବିସ୍ମୃତ କରି ନ ରଖୁ, ଆମକୁ ତାହା ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ଶୁଆଇ ନ ଦେଉ ।

ତା ୧୩.୦୧.୧୯୭୬ରିଖ
ମଙ୍ଗଳବାର

ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା - ବ୍ୟବସ୍ଥା

ସାର୍ବଜନୀନ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ସକାଶେ ଯେଉଁ ଜାତୀୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରହିଛି, ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା-ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରାଗଲେ ତାହା ହାସଲ ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି ନିକଟରେ କେନ୍ଦ୍ର ଶିକ୍ଷାମନ୍ତ୍ରୀ ଅଧ୍ୟାପକ ନୁରୁଲ୍‌ହାସନ ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବର ଭାଷଣରେ କହିଛନ୍ତି । ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ଅର୍ଥାତ୍ ସର୍ବମୂଳ ଶିକ୍ଷା । ଏକ ପ୍ରଗତିମୁଖୀ ଓ ପ୍ରଗତିକାମୀ ଦେଶରେ ଜଣେ ସଚେତନ ନାଗରିକ ହେବାକୁ ହେଲେ ଏଠି ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷ ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶିଶୁକୁ ଯେଉଁ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ସର୍ବନିମ୍ନ ଶିକ୍ଷା ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ, ଆମେ ତାହାକୁ ହିଁ ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ବୋଲି କହିପାରିବା । ଭାରତର ସବୁ ଶିଶୁ ଏହି ଶିକ୍ଷା ପାଇବାର ଅଧିକାରୀ । ସଂବିଧାନ ଦ୍ଵାରା ସେମାନଙ୍କୁ ସେହି ଅଧିକାରଟି ମୂଳରୁ ଆମେ ଦେଇଛୁ । କିନ୍ତୁ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟଟି ଏବେଯାଏ ପୂରାପୂରି କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ହୋଇ ପାରିନାହିଁ । ଦେଶର ପ୍ରାୟ ଅଧେସରିକି ସ୍କୁଲଯିବା ପିଲା ସ୍କୁଲ ଯିବାରୁ ବଞ୍ଚିତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଦେଶର ଅଧେ ପିଲାଙ୍କୁ ସ୍କୁଲକୁ ନ ଆଣି ଅର୍ଥାତ୍ ସେମାନଙ୍କୁ ସେମାନଙ୍କର ଅଧିକାରରୁ ବଞ୍ଚିତ କରି ଆମେ କଦାପି ବୈଷମ୍ୟ ବିଲୋପ କାର୍ଯ୍ୟରେ ସଫଳ ହୋଇପାରିବାନାହିଁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନର ଶିକ୍ଷା - ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ସଂପ୍ରସାରିତ କରାଗଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଶିକ୍ଷା ନାମରେ ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥା ନାମରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁଠାରେ ଯାହା ସବୁ ଚାଲୁଛି, ତାହାକୁ ହିଁ ଗୁଣକ ସ୍ଥାନରେ ସାତଗୁଣ କରାଗଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ସେଇଗୁଡ଼ାକ ଲାଗି ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଥିବା ଦଶ କୋଟିକୁ ଏକଶହ ଦଶ କୋଟିକୁ ବଢ଼ାଇ ଦିଆଗଲେ ସାର୍ବଜନୀନ ଶିକ୍ଷାର ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ଆଦୌ ହାସଲ ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଆମକୁ ହୁଏତ ମତିଗତି ବଦଳାଇବାକୁ ହେବ, ନୀତିର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ଏବଂ ଦୃଷ୍ଟିରେ ଅନ୍ୟପ୍ରକାରେ ଆପଣାର ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସଂକେନ୍ଦ୍ରିତ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଯୋଜନାକୁ, ଅନ୍ତତଃ ଶିକ୍ଷା ଏବଂ ଅର୍ଥନୀତିର ଯୋଜନାକୁ ମନୁଷ୍ୟଭିତ୍ତିକ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ମୌଳିକ ଶିକ୍ଷା ଅର୍ଥାତ୍ ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରର ଶିକ୍ଷା । ଏହି ଶିକ୍ଷାକୁ ଆମ ଦେଶରେ ବିଶେଷ ଭାବରେ କମ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦିଆଯାଇଛି । ଶିକ୍ଷା କହିଲେ ଆମର ଉପରମୁହାଁ ଉତ୍ସାହଗୁଡ଼ିକ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ହୋଇ ଆମେ ପ୍ରଧାନତଃ ତଥାକଥିତ ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାକୁ ହିଁ ବୁଝିଆସିଛୁ, କଲେଜ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷାକୁ ହିଁ ବୁଝିଆସିଛୁ । ଗାଆଁକୁ ଛାଡ଼ି ସହର ଆଡ଼କୁ ପଳାଇ ଆସିବାକୁ, ଭାରତବାସୀ ପରିନ ଦିଶି ବାବୁ ପରି ଦିଶିବାକୁ ଏବଂ ଭୂଇଁରେ ଗୋଡ଼ ନ ଲାଗୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆକାଶରେ ଉଡ଼ିବାକୁ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଆମକୁ ଅନେକ ପ୍ରଶ୍ରୟ ମିଳିଛି । ଭାରତ ଲାଗି ଯେତେଟା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ହୋଇଥିଲେ କାମ ଚଳିଥାନ୍ତା, ବର୍ତ୍ତମାନ ତା'ଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ରହିଛି । ଯେତେଟା କଲେଜ ଥିଲେ ବେଶ୍ କାମ ଚଳୁଥାନ୍ତା, ତା'ଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାର କଲେଜ ରହିଛି । ଏବଂ ଦେଶର ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରର ଶିକ୍ଷାରେ ଆମ ଦେଶରେ ଯେତିକି ଖରଚ ହୋଇଛି, କଲେଜ ଓ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ବାବତରେ ତା'ଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ପଇସା ଖରଚ ହୋଇଛି । ଅଧା ଭ୍ରମ ଓ ଅଧା ମୋହରେ ପଡ଼ି ଆମେ ମୂଳଦୁଆଟାକୁ ଦୁର୍ବଳ ରଖି ମଥାନଟାକୁ ମିଛଟାରେ ଆଡ଼ମ୍ବରମୟ କରି ରଖିଛୁ, ତଳିପାକୁ ଟାଣ ନ କରି ମୁକୁଟଟାକୁ ନାନା ଜାତି ଅତିରିକ୍ତତାରେ ଭେସରା କରି ରଖିଛୁ ।

ଯେଉଁସବୁ ବିକାଶମୁଖୀ ଦେଶ ନିଜର ପ୍ରାଥମିକ ସ୍ତରର ଶିକ୍ଷାକୁ ମଜବୁତ କରି ଗଢ଼ିଛନ୍ତି, ସେସବୁ ଦେଶର ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ ମଜବୁତ ହୋଇପାରିଛି । ଯେଉଁସବୁ ଦେଶରେ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାର ସ୍ତରଟିକୁ ଦୁର୍ବଳ ରଖି କଲେଜ ଏବଂ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଗୁଡ଼ାକରେ ଅଧିକ ପଇସା ଖରଚ ହୋଇଛି, ସେସବୁ ଦେଶରେ ଅର୍ଥନୈତିକ ବିକାଶ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେ ଆଶାନୁରୂପ ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇ ପାରିନାହିଁ, କେତେକ ଗବେଷଣା ଆମକୁ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ଭାବରେ ତାହାର ସୂଚନା ଦେଉଛନ୍ତି । ଆମକୁ ହତାଶ କରିଛନ୍ତି ।

ତେଣୁ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦରକାର । ଦେଶର ଯଥାର୍ଥ ବିକାଶ ଲାଗି, ଏପରିକି ଅର୍ଥନୈତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିକାଶ ଲାଗି ମଧ୍ୟ ଶିକ୍ଷା - କ୍ଷେତ୍ରରେ ପାରମ୍ପରିକ ଭାବରେ ରହି ଆସିଥିବା ଆମର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣରେ ଏକ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଦରକାର ଏବଂ ସେହି ପରିବର୍ତ୍ତିତ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ବିଷୟରେ ଏକ ଦୃଢ଼ତା ମଧ୍ୟ ରହିବା ଦରକାର । ଆମ ଦେଶରେ ଆମର ଭାଗ୍ୟକୁ ଆମେ ଆପେ ନିୟନ୍ତ୍ରିତ କରିବାର ଦାୟିତ୍ୱଟି ଆମ ନିଜ ହାତକୁ ଆସିବା ପରେ ଏଠାରେ ପ୍ରାଥମିକ ଶିକ୍ଷାକୁ ପଛରେ ପକାଇରଖି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ସ୍ତରର ଶିକ୍ଷାକୁ କାହିଁକି ଅସ୍ୱାସ୍ଥ୍ୟକର ଭାବରେ ଅଧିକ ମହତ୍ତ୍ୱ ଦିଆହୋଇ ଆସିଛି; ତାହା ପଛରେ ଅନେକ କାରଣ ରହିଛି । ସେ କାରଣଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଗବେଷକମାନେ ଅନେକ ଗବେଷଣା କରିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଆମର ଦୃଷ୍ଟିକୋଣଗୁଡ଼ାକ ନ ବଦଳିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏସବୁ ଗବେଷଣା ଅଧିକାଂଶତଃ ପୋଥିପାଠ ହୋଇ ରହିଥିବ । ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଓ ଆମ ଦେଶର ଅନେକ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ବିଜ୍ଞାନ ମଧ୍ୟ ଯେପରି ପୋଥିପାଠ ହୋଇ ରହିଛି, ପ୍ରାୟ ସେହିପରି ରହିଥିବ ।

ପ୍ରଚଳିତ ପଦ୍ଧତି ଦ୍ୱାରା ଯଦି ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ଶିକ୍ଷାଗତ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ପୂରଣ ନହେବ, ତେବେ ଆମକୁ ପ୍ରଚଳନକୁ ଆସି ନ ଥିବା ଅନ୍ୟ ନୂତନ ପଦ୍ଧତିଗୁଡ଼ିକର ସନ୍ଧାନ ଏବଂ ଅନୁଶୀଳନ କରିବାକୁ ହେବ ।

ତା ୧୪.୦୧.୧୯୭୬ରିଖ
ବୁଧବାର

ଆଙ୍ଗୋଲା ଓ ଅମିନ

ପୂର୍ବତନ ପର୍ତ୍ତୁଗୀଜ ଉପନିବେଶ ଆଙ୍ଗୋଲା ଗତ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ କରିବା ପରେ ସେଠାରେ ତିନୋଟି ଦଳ ଆପଣାକୁ ଆଙ୍ଗୋଲାବାସୀଙ୍କର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିନିଧି ବୋଲି ଦାବି କରୁଛନ୍ତି ଓ ଯୁଦ୍ଧଦ୍ୱାରା ହିଁ ଏହି ଦାବିଟିର ଅସଲ ନିଷ୍ପତ୍ତିଟିକୁ କରିବା ଲାଗି ବଦ୍ଧମୁଷ୍ଟି ହୋଇ ବାହାରିଛନ୍ତି । ବିଦେଶୀ ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତିମାନେ ସେଠାରେ ଲଢୁଥିବା ବିଭିନ୍ନ ପକ୍ଷକୁ ଚୋରା ସାହାଯ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି । ସୁଯୋଗ ପାଇ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ମଧ୍ୟ ଆଙ୍ଗୋଲାକୁ ସୈନ୍ୟ ସାମନ୍ତ ପଠାଇଛି । ଆଙ୍ଗୋଲାର ସମସ୍ୟା ଏବେ ବିଶ୍ୱସମସ୍ୟାରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ।

ଆଫ୍ରିକାର ଏକ ଦେଶ ଆଙ୍ଗୋଲା ଏହି ପରିସ୍ଥିତିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ଯୋଗୁଁ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶରେ ଅନ୍ୟ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ସରକାରମାନେ କ'ଣ କରିବେ ? ଏହି ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଏକ ଆଫ୍ରିକା ଏକତା ସଂଘ ଗତ କେତେବର୍ଷ ହେଲା ଗଢ଼ା ହୋଇଛି ଓ ଆଫ୍ରିକାର ଦୁଇଟି ରାଜଧାନୀ ଲୁସାକା ଓ ଆଡ଼ିସଆବାବାରେ ସଂଘର ଦପ୍ତର ରହିଛି । ଚଳିତ ବର୍ଷଟି ଲାଗି ଉଗାଣ୍ଡର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଇଦି ଅମିନ୍ ସଂଗଠନଟିର ସଭାପତି ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଇଦି ଅମିନ ଆଙ୍ଗୋଲା ପରିସ୍ଥିତିର ମୁକାବିଲା ସକାଶେ ଆଫ୍ରିକା ଏକତା ସଂଗଠନ ତରଫରୁ ବିଭିନ୍ନ ସଭ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କର ସୈନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗଠିତ କରାଯାଇଥିବା ଏକ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷୀ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଆଙ୍ଗୋଲାକୁ ପଠାଯାଉ ବୋଲି ମତ ଦେଇଛନ୍ତି । ନିଜେ ଇଦି ଅମିନ୍ ସେହି ବାହିନୀର ସେନାପତି ରହିବେ ବୋଲି ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ଏହି ମିଳିତ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଆଙ୍ଗୋଲା ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ, ସେଠି ବିବଦମାନ ତିନୋଟିଯାକ ପକ୍ଷକୁ ଅକ୍ତିଆରକୁ ଆଣିବେ ଏବଂ ନିଜର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାନରେ ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ଗୋଟିଏ କେନ୍ଦ୍ର ଶାସନର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରାଇବେ, ଏହା ହିଁ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅମିନଙ୍କର ଅଭିଳାଷ ରହିଛି । ଏହିପରି ଏକ ବାହିନୀର ଗଠନ ଓ ମୁତାୟନ ପଛରେ ଯେଉଁ ପ୍ରଚୁର ଅର୍ଥବ୍ୟୟ ହେବ, ସେହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ କେତେକ ସଦସ୍ୟ ଦେଶ ଅମିନଙ୍କର ପ୍ରସ୍ତାବରେ ରାଜି ହେଉନାହାନ୍ତି । ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ଯେତେବେଳେ ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିମାନେ ଜଡ଼ିତ ହୋଇ ସାରିଲେଣି, ସେହି ସ୍ଥିତିରେ ଆଫ୍ରିକୀୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ଏକ

ମିଳିତ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଆପଣାର ସୀମାବଦ୍ଧ ସମ୍ବଳ ସହିତ କିପରି ଯେ ସେଠି ସଫଳତାର ସହିତ ବିନିଯୁକ୍ତ ହୋଇପାରିବ, ଏଥିରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସନ୍ଦେହ ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି । ଏହିପରି ଭାବରେ ଆଫ୍ରିକା ଏକତା ସଂଗଠନରେ ଏକ ଅମିନ ବିରୋଧୀ ଶିବିର ମଧ୍ୟ କ୍ରମ ସଂଗଠିତ ହେଉଛି ।

ଇଦି ଅମିନ୍ ସେହି ସଂଗଠନର ସଭାପତି ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହେବା ସମୟରେ ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ କେତୋଟି ସଦସ୍ୟ ଦେଶ ତାହାର ବିରୋଧ କରିଥିଲେ । ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ବୋତ୍ସୁଆନା ଜାମ୍ବିଆ ତାଞ୍ଜାନିଆ ଏହି ତିନୋଟି ଦେଶର ନାମ ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ । ଅମିନ ସଭାପତି ହୋଇ ରହିବାର ଗତ କେତୋଟି ମାସରେ ତାଙ୍କର ଇସ୍ତଫା ଦାବି କରି କଙ୍ଗୋ ବାଜ୍ରାଭିଲ ଓ ଗିନି - ଅନ୍ତତଃ ଏହି ଦୁଇଟି ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରମୁଖ୍ୟ ପ୍ରକାଶ୍ୟରେ ବିବୃତି ଦେଇ ସାରିଲେଣି । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଆଙ୍ଗୋଲାର ରାଜଧାନୀ ଲୁଆଣ୍ଡାକୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଓ ଆପଣାକୁ ଆଙ୍ଗୋଲାର ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ସରକାର ବୋଲି ଦାବି କରୁଥିବା ସରକାରଟି ଆଫ୍ରିକା ସଂଗଠନର ଆଠୋଟି ଦେଶର ସମର୍ଥନ ଲାଭ କରିଛି । ଅମିନ ମୂଳରୁ ଏହି ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଆପଣାର ମତ ପ୍ରକାଶ କରି ଆସିଛନ୍ତି ଯେ ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ନିଜ ନିଜକୁ ପ୍ରକୃତ ପ୍ରତିନିଧି ସରକାର ବୋଲି ଦାବି କରୁଥିବା ତିନୋଟିଯାକ ରାଜନୀତିକ ଦଳପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ପକ୍ଷକୁ ଆଫ୍ରିକା ସଂଗଠନର କୌଣସି ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସଂଗଠନର ଅଧିକାଂଶ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ର ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିକ୍ ସେହି ନୀତିଟିକୁ ହିଁ ଅନୁସରଣ କରିଛନ୍ତି । ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ସକଳ ଅନ୍ତଃବୈର ଦୂର ହୋଇଯାଉ, ସମସ୍ତଙ୍କର ସମର୍ଥନରେ ଗୋଟିଏ ଜାତୀୟ ସରକାର ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଉ, ଆଫ୍ରିକାର ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ରାଷ୍ଟ୍ରନେତା ଆଙ୍ଗୋଲା ଲାଗି ପ୍ରକୃତରେ ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ସମାଧାନ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି । ଖଣିଜ ସମ୍ପଦରେ ଭରା ଏହି ନବସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶଟି ଗୃହଯୁଦ୍ଧର ସଙ୍କଟ ଭିତରେ ପଡ଼ି ତିନି ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇପଡୁ, ଏକଥା ସେମାନେ କେହି ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ସେହି ଦେଶର ଅନ୍ତଃବିବାଦର ସୁଯୋଗ ନେଇ ସେଠାରେ ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତିମାନେ ଆସି ଲିପ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତୁ ଓ ତଦ୍ୱାରା ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ମହାଦେଶଟି ଏକ ବୃହତ୍ ବିପଦର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେଉ, ଏକଥା ସେମାନେ ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା କରନ୍ତି ନାହିଁ ଏବଂ ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ଗୃହବିବାଦ ଓ ହିଂସାତ୍ମକ ରାଜନୀତିକ ସଂଘର୍ଷ ଲାଗି ରହିଥିବା ଯାଏ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଗୋରା ସରକାର ଯେ ତାହାର ସର୍ବପ୍ରକାର ସୁବିଧା ନିଶ୍ଚୟ ଉଠାଇବ ଏବଂ କୃଷ୍ଣକାୟମାନଙ୍କର ସ୍ୱାଧିକାର - ଲାଭର ଆନ୍ଦୋଳନର ଶକ୍ତିଟି ଯେ ତଦ୍ୱାରା ବହୁ ପରିମାଣରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ ହେବ, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଏହି ଆଶଙ୍କାଟି ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ କରୁଛନ୍ତି ।

ଆଙ୍ଗୋଲାର ସମସ୍ୟା ଆଫ୍ରିକା ଏକତା ସଂଗଠନର ସଭାପତି ଇଦି ଅମିନଙ୍କ ଲାଗି ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ପରୀକ୍ଷା । ନିଜ ଦେଶ ଉଗାଣ୍ଡାରେ ସେ ଯାହାକିଛି କରୁଥିଲେ, ତାହାକୁ

କେବଳ ଗୋଟାଏ ଦେଶ ଭୋଗ ବା ସହ୍ୟ କରୁଥିଲା । ମାତ୍ର ଆଫ୍ରିକା ସଂଗଠନର ମୁଖ୍ୟ ହିସାବରେ ସେ କ'ଣ କରିବେ ବା ନକରିବେ, ଆଙ୍ଗୋଲା ବିଷୟରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଏକତ୍ର କରାଇବା ଭଳି ସେ କେତେଦୂର ଏକ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇପାରିବେ, ତାହାରି ଉପରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଅମିନ ତାଙ୍କର ଏହି ପଦଟିରେ ତିଷ୍ଠି ରହିବା ଅନେକ ପରିମାଣରେ ନିର୍ଭର କରୁଛି ଏବଂ ଏହି କେତେମାସ ଭିତରେ ହିଁ ତାଙ୍କୁ ସେହି ପରୀକ୍ଷାଟି ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ତା ୨୮.୦୧.୧୯୭୬ରିଖ
ବୁଧବାର

ସାଇପ୍ରସ୍ ଦୁଇ ଭାଗ ହେବ

ଭୂମଧ୍ୟ ସାଗରର ପୂର୍ବ କଣକୁ ଅବସ୍ଥିତ ସ୍ୱାଧୀନ ଦ୍ୱୀପ ସାଇପ୍ରସ ଅଦୂର ଭବିଷ୍ୟତରେ ଦୁଇଭାଗ ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇଟି ସ୍ୱାଧୀନ ଦ୍ୱୀପାଂଶରେ ପରିଣତ ହେବ । ତେଣେ ଗତ କେତେମାସ ହେଲା ସଂଯୁକ୍ତ ରାଷ୍ଟ୍ରସଂଘର ସଭାଘରେ ସାଇପ୍ରସ ସମସ୍ୟାର ସରଗରମ ଆଲୋଚାନା ଚାଲିଛି । ସାଇପ୍ରସ୍‌ର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଅର୍ଚ୍ଚବିଶପ୍ ମାକାରିଅସ୍ ସାଇପ୍ରସ୍ ଚିରକାଳ ଲାଗି ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ହୋଇ ରହିବ ବୋଲି ସେଠି କେତେ ଅଭିଳାଷ ବ୍ୟକ୍ତ କରୁଛନ୍ତି । ସାଇପ୍ରସରେ ତଥାକଥିତ ଶାନ୍ତିରକ୍ଷା କରିବା ସକାଶେ ଜାତିସଂଘର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଆସି ମୁତୟନ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ବାସ୍ତବ ସ୍ଥିତିରୁ ଯାହା ଜଣାପଡୁଛି, ସାଇପ୍ରସ ଖୁବ୍ ନିକଟରେ ଦୁଇ ଭାଗରେ ହିଁ ବିଭକ୍ତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଘର ଦୁଇ ଭାଗ ହେବ ବୋଲି ବିବଦମାନ ଦୁଇପକ୍ଷ ଭିତରେ ବଣ୍ଟାବଣ୍ଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । ଆହୁରି ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କହିବାକୁ ଗଲେ, ବଣ୍ଟାବଣ୍ଟି ପ୍ରକୃତରେ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ହୋଇଗଲାଣି ।

ସାଇପ୍ରସ ଦ୍ୱୀପ ଏକଦା ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଭିତରେ ଥିଲା । ଏହି ଦ୍ୱୀପର ଉତ୍ତରରେ ତୁରସ୍କ ଏବଂ ପଶ୍ଚିମରେ ଗ୍ରୀସ୍ । ପ୍ରାଚୀନ ଗ୍ରୀକ୍ ସଭ୍ୟତା ପୂର୍ବକୁ ମାଡ଼ି ମାଡ଼ି ନକ୍ରୀଟ୍ ଦ୍ୱୀପ ହୋଇ ସାଇପ୍ରସ୍ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ବିସ୍ତାରିତ ହୋଇ ଆସିଥିଲା ଏବଂ ତୁର୍କ ଆଟୋମାନ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଗରିମାମୟ ବିସ୍ତାରକାଳରେ ସାଇପ୍ରସ୍ ମଧ୍ୟ ତୁର୍କୀମାନଙ୍କର ଛାୟା ଭିତରକୁ ଆସିଥିଲା । ଏହା ଫଳରେ ସାଇପ୍ରସ ଦ୍ୱୀପ ଇତିହାସରେ ଏକ ଦ୍ୱିଭାଷୀ ଓ ଦ୍ୱିସଂସ୍କୃତି ଗୋଷ୍ଠୀ ରୂପେ ବିକଶିତ ହୋଇ ଆସିଛି । ଦକ୍ଷିଣ ଓ ପଶ୍ଚିମ ଅଞ୍ଚଳରେ ଗ୍ରୀକ୍ ଭାଷା, ଗ୍ରୀକ୍ ସଂସ୍କୃତି ଏବଂ ଉତ୍ତର ଉତ୍ତରପୂର୍ବ ପଟକୁ ତୁର୍କୀ ଭାଷା ଏବଂ ତୁର୍କୀ ସଂସ୍କୃତି । ତଥାପି ଔପନିବେଶିକତା ସହିତ ସଂଗ୍ରାମ କଲାବେଳେ ସାଇପ୍ରସର ଗ୍ରୀକ୍ ଏବଂ ତୁର୍କୀ ଉଭୟ ଏକତ୍ର ବ୍ରିଟିଶ ଶାସନ ସହିତ ସଂଗ୍ରାମ କରିଥିଲେ, ଗୋଟିଏ ଶିବିର ହିସାବରେ ଆପଣାର ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କରିଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଏକ ଆପୋଷ ରାଜିନାମା ଅନୁସାରେ ଜଣେ ଗ୍ରୀକ୍ - ଭାଷୀ ସାଇପ୍ରସର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ହୋଇଥିଲେ ଏବଂ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ହିସାବରେ ଜଣେ ତୁର୍କୀ-ଭାଷୀଙ୍କୁ ବଛା ଯାଇଥିଲା ।

ମାତ୍ର ଏହି ସଂହତି ବେଶି କାଳ ଆଦୌ ତିଷ୍ଠି ପାରିଲା ନାହିଁ । ଉତ୍ତରରୁ ତୁରସ୍କ ଓ ପଶ୍ଚିମରୁ ଗ୍ରୀସ ଦୁଇଦେଶର ଦୃଷ୍ଟିଆସି ସାଇପ୍ରସ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା । ସାଇପ୍ରସ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ଗ୍ରୀସ, ଏଣୁ ନ୍ୟାୟତଃ ତାହା ଗ୍ରୀସ ଦେଶ ସହିତ ମିଶିଯିବା ଉଚିତ, ଗ୍ରୀସର ପ୍ରରୋଚନାରେ ଏହିପରି ଏକ ଦୁଆ ଉଠାଇ ସାଇପ୍ରସର ଏନୋସିସ ବା ଏକୀକରଣ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ଏହାର ପ୍ରତିଜବାବ ସ୍ୱରୂପ ତୁରସ୍କ ତରଫରୁ ମଧ୍ୟ ସାଇପ୍ରସରେ ବାସ କରୁଥିବା ତୁର୍କୀଭାଷୀଙ୍କୁ ନାନା ଆକ୍ରମଣମୂଳକ ଉପାୟରେ ମିଶାଇବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରାଗଲା । ଦୁଇ ଆନ୍ଦୋଳନ କ୍ରମେ ଏକ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ଓ ଗୃହହିଂସାରେ ପରପକ୍ୱତା ଲାଭ କଲା । ସାଇପ୍ରସରେ କଜିଆ ତୁଟାଇବାକୁ ଯାଇ ବସ୍ତୁତଃ ଗ୍ରୀସ ଏବଂ ତୁରସ୍କ ଆସି ଯୁଦ୍ଧ ଲଢ଼ିଲେ । ତୁରସ୍କର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଦ୍ୱୀପଟିର ପ୍ରାୟ ଦୁଇ ପଞ୍ଚମାଂଶ ଦଖଲ କରିନେଲେ, ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଭାଗଟି ସାଇପ୍ରସ୍‌ର ଗ୍ରୀକ ଅଂଶଟିକରୁ ଅଲଗା ହୋଇ କେବଳ ତୁର୍କୀଭାଷୀଙ୍କର ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ରାଜ୍ୟ ହୋଇ ରହିବ ବୋଲି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟର ସହିତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚାଲିଛି । ଯୁଦ୍ଧରେ ତୁର୍କୀ ପକ୍ଷ ହିଁ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେଇଛନ୍ତି, ତେଣୁ ସେମାନେ ମୀମାଂସା ରୂପେ ଯାହା ଦାବି କରୁଛନ୍ତି, ସେଇଟିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିନେବା ବ୍ୟତୀତ ଅପର ଗ୍ରୀକ୍ ପକ୍ଷର କୌଣସି ଗତ୍ୟନ୍ତର ନାହିଁ ।

ଏହି ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ଦ୍ୱୀପଟିର ମଝିରେ ଲୁହା ତାରବାଡ଼ ବସିଗଲାଣି ଓ ତାହାହିଁ ଭବିଷ୍ୟତରେ ବିଭକ୍ତ ଦୁଇଅଂଶ ମଧ୍ୟରେ ରାଜ୍ୟ ସୀମା ହୋଇ ରହିବ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି । ଏହି ସୀମାର ଉପରକୁ ଆଗରୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଗ୍ରୀକ୍‌ଭାଷୀ ବାସ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କୁ ନାନା ରାଜନୀତିକ ତଥା ଆର୍ଥିକ ବଳପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ଦକ୍ଷିଣକୁ ନିକାଲି ଦିଆଯିବାରେ ଲାଗିଛି । ଉତ୍ତରରୁ ଗ୍ରୀକ୍‌ମାନେ ଯେଉଁସବୁ ଅଞ୍ଚଳକୁ ଛାଡ଼ି ଦକ୍ଷିଣକୁ ଆସୁଚନ୍ତି, ତାହାକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବା ସକାଶେ ତୁରସ୍କରୁ ତୁର୍କୀମାନଙ୍କୁ ଅଣାଯାଇ ସ୍ଥାନ ପୂରଣ କରାଯାଉଛି । ଏହିପରି କୋଡ଼ିଏ ପ୍ରକାର ସରିକି ତୁରସ୍କବାସୀଙ୍କୁ ଆଣି ସେଠାରେ ଭର୍ତ୍ତି କରାଗଲାଣି ବୋଲି ଅନୁମାନ କରାଯାଉଛି । ସାଇପ୍ରସର ଦକ୍ଷିଣ ଖଣ୍ଡରେ ପ୍ରାୟ ଆଠହଜାର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ତୁର୍କୀଭାଷୀ ଜନସମୂହ ବାସ କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ କୋଉଦିନୁ ଉତ୍ତରକୁ ନେଇ ନିଆଗଲାଣି । ଏହିପରି ଭାବରେ ଦ୍ୱୀପଟିର ବିଭାଜନକୁ ଦୋରସ୍ତ କରାଯାଉଛି ।

ଗ୍ରୀସ୍ ଓ ତୁରସ୍କ ଉଭୟେ ହେଉଛନ୍ତି ନାଟୋ ସାମରିକ ସଂଗଠନର ସଦସ୍ୟ । ବହିଃଶତ୍ରୁର ଆକ୍ରମଣରୁ ସମ୍ମିଳିତ ଭାବେ ନିଜକୁ ରକ୍ଷା କରିବା ପାଇଁ ଆମେରିକାର ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ଅସ୍ତ୍ର ଓ ଅର୍ଥଦ୍ୱାରା ଏହି ମେଣ୍ଟଟି ଏକଦା ଗଢ଼ାଯାଇଥିଲା । ସେହି ମେଣ୍ଟର ଦୁଇ ସଦସ୍ୟ ଦେଶ ସେହି ଅର୍ଥ ଓ ଅସ୍ତ୍ରର ପ୍ରକାଶ୍ୟ ବିନିଯୋଗ କରି ପରସ୍ପର ସହିତ ସଂଘର୍ଷରେ ଲିପ୍ତ ହେଲେ ଓ ସାଇପ୍ରସକୁ ଦୁଇଖଣ୍ଡରେ ଯେ ବିଭକ୍ତ କଲେ, ମେଣ୍ଟର ବାହାରେ ରହିଥିବା ଅଥଚ

ପୃଥିବୀରେ ଶାନ୍ତିର କାମନା କରୁଥିବା ବୃହତ୍ତର ପୃଥିବୀର ଅଧିବାସୀମାନେ ହୁଏତ ବିସ୍ମିତ ହୋଇ ତାହାହିଁ ଅବଲୋକନ କରୁଥିବେ । ଉତ୍ତର ଆଣ୍ଟଲାଣ୍ଟିକ ସାମରିକ ମେଣ୍ଟର ସଦର ଅଦାଲତ ଏ ବିଷୟରେ କିଛି କରିପାରିଲା ନାହିଁ କିପରି ? ଏହି ଅପାରଗତାଗୁଡ଼ାକୁ ହିଁ ଆମେ ମେଣ୍ଟ ରାଜନୀତିର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦୁର୍ବଳ ଛିଦ୍ର ବୋଲି କହିପାରିବା ।

ତା ୩୦.୦୧.୧୯୭୬ରିଖ

ଶୁକ୍ରବାର

ଆହୁରି, ଆହୁରି, ଆହୁରି

ଇସ୍ରାଏଲର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଇଜ୍‌ଖାକ୍ ରାବିନ୍ ପୁଣି ଯାଇ ୱାଶିଂଟନଠାରେ ପହଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫୋର୍ଡ଼ଙ୍କ ସହିତ ସାକ୍ଷାତ ଓ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେହିଠାରୁ ହିଁ ଏକ ବିବୃତି ଦେଇଛନ୍ତି । ଆମ ଦେଶରେ ଲୋକମାନେ ସାଧାରଣତଃ ସପ୍ତାହରେ ଥରେ ବା ଦୁଇଥର ହାଟକୁ ଯାଆନ୍ତି, ସପ୍ତାହକର ସଉଦା ସେହି ହାଟରୁ ହିଁ କିଣି ଆଣନ୍ତି । ଠିକ୍ ସେହିପରି ଇସ୍ରାଏଲର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସପ୍ତାହକ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ ଥରେ କି ଦୁଇଥର ଆମେରିକା ଯାଆନ୍ତି, ହୁଏତ ସପ୍ତାହକର ସଉଦା ସେଇ ଆମେରିକାରେ କରନ୍ତି ଏବଂ ସପ୍ତାହକର ଖୋରାକ ନେଇ ଘରକୁ ଫେରନ୍ତି । କୌଣସି ସପ୍ତାହରେ ତେଣିକି ଯାଇ ନ ପାରିଲେ ହୁଏତ ଏଣେ ଘର ସତେଅବା ଅଚଳ ହୋଇଗଲା ପରି ମନେ ହେଉଥାଏ ।

ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ରାବିନ୍ ୱାଶିଂଟନରେ ବିବୃତି ଦେଇ କହିଛନ୍ତି ଯେ, ଆମେରିକା ଇସ୍ରାଏଲକୁ ଆହୁରି ଅସ୍ତ୍ର ସାହାଯ୍ୟ ମଞ୍ଜୁର କରିବା ଦରକାର । ଆହୁରି ଅଧିକ ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବା ଦରକାର । ତା' ନହେଲେ ଆରବ ଦେଶମାନଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କଲାବେଳେ ଇସ୍ରାଏଲ ଆଉ ଏକ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପକ୍ଷ ହିସାବରେ ଆଦୌ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ପାରିବ ନାହିଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣାର ଅନ୍ୟମନସ୍କ ମତଗୁଡ଼ିକରେ ତାହା ଆଦୌ ଅବିଚଳ ହୋଇ ରହିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଯାବତୀୟ କଥାବର୍ତ୍ତାର ସମୁଦାୟ ଭୂମିଟିକୁ ପଣ୍ଡ କରିଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ରାବିନ୍ ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଆରବ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ଶାନ୍ତି ବିଷୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ସକାଶେ ଇସ୍ରାଏଲ୍ ସବୁବେଳେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଛି, ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ଇସ୍ରାଏଲ ସେଥିଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଛି । ମାତ୍ର ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍ ମୁକ୍ତି ସାମ୍ମୁଖ୍ୟର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ତାହା କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇପାରିବ ନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ସପ୍ତାହ ତଳେ ସେହି ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ପରିସ୍ଥିତି ଉପରେ ଜାତିସଂଘରେ ଆଲୋଚନା

ହେଉଥିବା ବେଳେ ଇସ୍ରାଏଲ ପକ୍ଷରୁ ସରକାରୀ ଭାବରେ କୁହାଯାଇଥିଲା ଯେ ଆରବ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ସହିତ ଏକାଠି ବସି କଥାବାର୍ତ୍ତା କରିବା ଲାଗି ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ସକାଶେ ବାଟ ଖୋଜିବା ଲାଗି ଇସ୍ରାଏଲ ସବୁବେଳେ ସମ୍ମତ ଓ ପ୍ରସ୍ତୁତ ରହିଛି, ମାତ୍ର ଯେକୌଣସି କଥାବାର୍ତ୍ତାରେ ମଧ୍ୟ ୧୯୬୭ ଯୁଦ୍ଧ ପୂର୍ବରୁ ସୀମା ପଛକୁ ହଟିଯିବା ଲାଗି ଇସ୍ରାଏଲ କୌଣସି ପରିସ୍ଥିତିରେ କଦାପି ରାଜି ହେବ ନାହିଁ । ଏଥର ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ବୈଠକରେ ମଧ୍ୟ ସେହି ଅନମନୀୟତାର ଆଉ ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ଦେଖିବାକୁ ମିଳିଲା । ପାଲେଷ୍ଟାଇନ୍‌ର ଶରଣାର୍ଥୀମାନଙ୍କ ଲାଗି ଏକ ନ୍ୟାୟସଙ୍ଗତ ଭୂମି ଯୋଗାଇ ଦିଆଯିବା ଉଚିତ, ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦ ଏହି କଥାଟି ଉପରେ ଆଲୋଚନା କରୁଥିବା ସମୟରେ ବହୁମତ ଏହି ଆବଶ୍ୟକତାଟିର ସପକ୍ଷରେ ଚାଲିଯିବ ବୋଲି ଆଶଙ୍କା କରି ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକା ସରକାର ପୁଣି ଆପଣାର ସେହି ପୁରାତନ ଭେଟୋର ପ୍ରୟୋଗ କଲେ ଏବଂ ଚଡ଼କମାରି ଆଲୋଚନାଟିର ଗଣ୍ଡି କାଟିଦେଲେ ।

ବିଶ୍ୱ ରାଜନୀତିରେ ଅନମନୀୟତାର ଆଧୁନିକ ଯେଉଁ କେତୋଟି ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ରହିଛି, ସେଥିରେ ସଚରାଚର ଅନମନୀୟତା ହିଁ ହାରିଛି ଏବଂ ବିଶ୍ୱ-ଜନମତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଓ ବାସ୍ତବ ଆବଶ୍ୟକତାଟି ହିଁ ଜିତିଛି । ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାର ସରକାର ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତକୁ ଆଜି ମଧ୍ୟ ମନେ ରଖିଥିବେ । ଅନମନୀୟ ଭାବରେ ଚୀନର ପ୍ରକୃତ ସରକାରକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ନଦେଇ ଏବଂ ଆଉ ଏକ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱହୀନ ସରକାରକୁ ଆପଣା ଦ୍ୱାରା ତିଆରି ଏକ ସ୍ୱର୍ଗରେ ବସାଇ ଆମେରିକାର ସରକାର ଦୀର୍ଘ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ବିଶ୍ୱମତକୁ ଭଣ୍ଡାଇ ରଖିବାର କେତେ ଚେଷ୍ଟା କରିଥିଲେ, ସେହି ବାବଦରେ କେତେ ଡଲାର ଖରଚ କଲେ, କେତେ ମେଣ୍ଟ ଗଢ଼ିଲେ ଓ କେତେ କୃତ୍ରିମ ଯୁଦ୍ଧ ଭିଆଇଲେ । ଆମେରିକାର ବଳ ହିଁ ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତିକ ସ୍ରୋତଟିକୁ ମନମୁତାବକ ଅଟକାଇ ରଖିବା ଲାଗି ସେତେବେଳେ କେଡ଼େ ଦମ୍ଭ କରିଥିଲା । ମାତ୍ର ସମୟ ସେହି ଦମ୍ଭକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେଲା, ସେହି ଅନମନୀୟତାକୁ ତାହା ଏକ ନିର୍ବୋଧତା ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିଦେଲା । ଆମେରିକା ଅସଲ ଚୀନକୁ ସଙ୍ଖୋଳିବାକୁ ଗଲା ଓ ସେହି ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ତାଇୱାନ୍ ଦ୍ୱୀପରେ ତିଆରି ହୋଇଥିବା କୋମିନ୍‌ଟାଙ୍ଗ୍ ମଞ୍ଚଟି ଆପେ ଆପେ ଭୁଷୁଡ଼ି ମଧ୍ୟ ପଡ଼ିଲା । ମିଛ ମିଛ ବୋଲି ଜଣାପଡ଼ିଗଲା ।

ଦୀର୍ଘ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ଆରବଗୋଷ୍ଠୀର ଦେଶମାନେ ମଧ୍ୟ ଇସ୍ରାଏଲର ରାଜନୀତିକ ଏବଂ ଏପରିକି ଭୌଗୋଳିକ ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବା ଲାଗି ମୋଟେ ରାଜି ନ ଥିଲେ । ଏହିସବୁ ଦେଶରେ ପିଲାମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଭୂଗୋଳଟିଏ ପଢୁଥିଲେ । ଏହିପରି ଭାବରେ ଅନମନୀୟତାର ଏକ ଦୃଢ଼ ମୂଳଦୁଆ ତିଆରି କରାଯାଉଥିଲା । ସେତେବେଳେ ଆରବ ପକ୍ଷରେ ଏପରି ଏକ ଅବିଜ୍ଞ ଅନମନୀୟତାର ପ୍ରଦର୍ଶନ

ହୋଇନଥିଲେ ଇସ୍ରାଏଲର ମତିଗତି ଓ ସେହି କାରଣରୁ ସମଗ୍ର ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ସମସ୍ୟାଟି ଯେ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ହୋଇନଥାନ୍ତା, ସେକଥା କିଏ ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବ ? ମାତ୍ର ସମସ୍ୟାଟିକୁ ଜଟିଳ କରିଦେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ସମସ୍ୟା ଭିତରେ ସାରା ବିଶ୍ୱର ରାଜନୀତିକୁ ଆଣି ଛନ୍ଦି ଦେବାରେ ଏହି ଅନମନୀୟତାର ଏକ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରିବାକୁ ରହିଥିଲା ଓ ତାହା ସେହି ଭୂମିକାଟିକୁ ଗ୍ରହଣ ବି କଲା । ମାତ୍ର କାଳକ୍ରମେ ହୁଏତ ପରିସ୍ଥିତି ଦ୍ୱାରା ବାଧ୍ୟହୋଇ ସେହି ସ୍ଥିତି ବଦଳିଗଲା । ଇସ୍ରାଏଲ ଯେ ଏକ ଐତିହାସିକ ଘଟଣା, ଏକ ରାଜନୀତିକ ତଥା ଭୌଗୋଳିକ ସତ୍ୟ, ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ମାନଚିତ୍ର ଉପରେ ପ୍ରତ୍ୟେକ ଆରବଦେଶ ଏବେ ପ୍ରତ୍ୟକ୍ଷ ଅଥବା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ସେହି କଥାଟିକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିନେଇ ସାରିଲେଣି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଇସ୍ରାଏଲ ଯେଉଁ ଅନମନୀୟତା ଦେଖାଉଛି, ତାହା ବି କେତେଦିନ ରହିବ ? ନିଜର ଜୀବନନାଡ଼ିଟି ଯେ ଆମେରିକାରେ ନାହିଁ ଏବଂ ତାକୁ ଯେ ଯାବତୀୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ଆରବ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିବେଶୀ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହିଁ ପଡ଼ିବ - ଏହି ସତ୍ୟଟିକୁ ସହଜ ଭାବରେ ସ୍ୱୀକାର କରିନେଇ ପାରିଲେ, ଇସ୍ରାଏଲର ଅନମନୀୟ ହୋଇ ରହିବା ଲାଗି ହୁଏତ ଆଉ କୌଣସି କାରଣ ନ ଥିବ । ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନଟି ମଧ୍ୟ ଆଉ ଏତେ ଅସମ୍ଭବ ବୋଲି ମୋଟେ ପ୍ରତୀୟମାନ ହେବ ନାହିଁ ।

ତା ୦୨.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ସୋମବାର

ମେଣ୍ଟ ମାଧ୍ୟମରେ ପ୍ରଭାବ

ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ପରେ ପୃଥିବୀର ବୃହତ ଶକ୍ତିମାନେ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ଆରେକୁ ଭୟ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେ, ସେତେବେଳେ ଯୁଦ୍ଧକାଳୀନ ମିତ୍ରତାଗୁଡ଼ାକ କ୍ରମଶଃ ଏକ ପାରସ୍ପରିକ ସନ୍ଦେହ ଓ ଶତ୍ରୁତାରେ ପରିଣତ ହେଲା ଓ ଏହିପରି ଏକ ଅଶ୍ୱସ୍ତିକର ସହାବସ୍ଥାନକୁ ଶୀତଳଯୁଦ୍ଧ ବୋଲି କୁହାଗଲା । ସେତିକିବେଳେ ବଡ଼ ବଡ଼ ମେଣ୍ଟସବୁ ଗଢ଼ାହେଲା । ଅନେକ ଦେଶ ସ୍ୱତଃପ୍ରଣୋଦିତ ହୋଇ ଏକତ୍ର ହେଲେ ଓ ମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ଯେ ଗଢ଼ିଲେ, ଏକଥାଟି ଖୁବ୍ ବେଶି କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଅସଲ କଥା ହେଉଛି, ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିମାନେ ହିଁ ଏହି ମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ଗଢ଼ାଇଲେ, ଏହି ମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକରେ ସେହିମାନେ ହିଁ ଅଧିନାୟକତ୍ୱ କଲେ । ଏହାରି ବଳରେ ଆମେରିକାରୁ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଆସି ଜର୍ମାନୀ, ଗ୍ରୀସ୍ ଓ ତୁରସ୍କକୁ ଜଗିଲେ, ଆମେରିକାର ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ପୃଥିବୀବ୍ୟାପୀ ବ୍ୟବହୃତ ହେଲା । ଏହି ମେଣ୍ଟ ଇଉରୋପର ନାଟୋରୁ ମଧ୍ୟଏସିଆର ସେଣ୍ଟୋ ଯାଏ ପ୍ରସାରିତ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆ ଓ ନିଉଜିଲାଣ୍ଡକୁ ସାଥିରେ ଧରି ଦକ୍ଷିଣ ଏସିଆ ଖଣ୍ଡରେ ସିଅଟୋ ନାମରେ ଆପଣାକୁ ଅଧିଷ୍ଠିତ କରାଇଲା ।

ପ୍ରାୟ ପଚିଶ ବର୍ଷର ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ପରେ ଏବେ ମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ାକର ଦିନ ସରିଆସିବା ପରି ଲାଗୁଛି । ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତିକ ସଚେତନତା ବୃଦ୍ଧି ପାଇବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ପୁରୁଣା ମେଣ୍ଟସବୁର ଫମ୍ପା ପ୍ରତାପଗୁଡ଼ାକ ପଦାରେ ପଡ଼ିଯାଉଛି, ସେଗୁଡ଼ାକ ଆପଣାକୁ କ୍ରମେ ପ୍ରାୟ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ପ୍ରତିପାଦିତ କରିବାରେ ବି ଲାଗିଛନ୍ତି । ଭିଏତନାମ ଯୁଦ୍ଧର ଅବସାନ ଘଟିବା ପରେ ଏବଂ କାମ୍ବୋଡ଼ିଆରେ ଗୃହଯୁଦ୍ଧର ଅନ୍ତ ହେବା ପରେ ଦକ୍ଷିଣ ପୂର୍ବ ଏସିଆ ମେଣ୍ଟର ଯେପରି ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରୟୋଜନ ରହିଲା ନାହିଁ ଓ ସଦସ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ପରସ୍ପରଠାରୁ ତଥା ଅସଲ ଖୁଣ୍ଟଟି ପାଖରୁ କ୍ରମଶଃ ହୁଗୁଳି ଯିବାକୁ ଲାଗିଲେ ଏବଂ ଶେଷକୁ ଏହି ମେଣ୍ଟଟିକୁ ପର୍ଯ୍ୟାୟକ୍ରମେ ଭାଙ୍ଗି ଦେବା ଲାଗି ଯେ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରାଗଲା, ସେକଥା ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନିଶ୍ଚୟ ବିଦିତ ରହିଥିବ ।

ପ୍ରୟୋଜନ ଚାଲିଯାଏ, ହୁଏତ ତଥାପି ଲାଳସା ଯାଏ ନାହିଁ; ବାସ୍ତବ ସ୍ଥିତି ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ହୋଇଯାଏ, ତଥାପି ଅବାସ୍ତବ ରାଜନୀତିକ ବୁଦ୍ଧିଗୁଡ଼ାକ ସେହି ପୁରୁଣା ସୂତାଗୁଡ଼ାକୁ ହିଁ ଆବୋରି ରହିଥାନ୍ତି । ସେହିପରି ମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ାକର ପ୍ରୟୋଜନ ସିନା ଚାଲିଗଲା, ମାତ୍ର ମେଣ୍ଟ ଗଢ଼ିବାର ଓ ସେଥିରେ ଆପେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ଗଣ୍ଠି ବା ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପାଞ୍ଚଣଟି ହୋଇ ରହିବାର ଲାଳସାଟି ହୁଏତ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ପୃଥିବୀରୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ଗଲାନାହିଁ । ଏବେ ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଶାସକ ଆପଣା ଆପଣାର ଅଞ୍ଚଳରେ ମେଣ୍ଟପରି ଗୋଟାଏ କିଛି ବାନ୍ଧି ଏକ ଆଞ୍ଚଳିକ ପ୍ରତିପତ୍ତି ଓ ପ୍ରଭାବ ଜାରିକରି ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ନୂଆ ହେବାଲାଗି ମନ କରି ବସିଥିବା ଏକ ପୃଥିବୀରେ ସେମାନେ ପୁରୁଣା କ୍ଷେତଗୁଡ଼ାକର ମାଲିକ ବୋଲାଇବାକୁ ଉଚ୍ଚାକାଙ୍କ୍ଷୀ ହେବେ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି ।

ପାରସ୍ୟ ଉପସାଗର ଉପକୂଳରେ ଥିବା ସାନ ସାନ ରାଜ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏକାଠି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନୀୟ ମେଣ୍ଟ ଭିତରେ ବାନ୍ଧି ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ସେହି ମେଣ୍ଟର ଅଧିବାସୀ ରାଷ୍ଟ୍ର ହୋଇ ରହିବା ସକାଶେ ଇରାନ ଏବେ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ଭଳି ମନେ ହେଉଛି । ଏହି ମେଣ୍ଟରେ ଇରାନକୁ ସମସ୍ତେ ବଡ଼ ଅଂଶୀଦାର ବୋଲି ମାନିବେ ଏବଂ ଇରାନ ବିଦେଶରୁ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର କିଣି ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ବାରୁଦ-ଭଣ୍ଡାର ହୋଇ ରହିବ, ଇରାନର ଶାହା ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହିପରି ଏକ ବାସନା ପୋଷିଛନ୍ତି । ବିଭିନ୍ନ ଆରବ ରାଷ୍ଟ୍ରର ମୁଖ୍ୟମାନଙ୍କୁ ଇରାନ ଆସିବାକୁ ନିମନ୍ତ୍ରଣ କରାଯାଉଛି ଏବଂ ଆମେରିକାରୁ ବହୁ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ପାଇଥିବା ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଏବଂ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ସରଞ୍ଜାମକୁ ସୁଲଭ ମୂଲ୍ୟରେ ଇରାନ ଆଞ୍ଚଳିକ ଅନ୍ୟ ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ବିକ୍ରି କରିବାକୁ ଯୋଜନା କରୁଛି । କେବଳ ସାଉଦି ଆରବ ସହିତ ଏ ବିଷୟରେ ଶାହାଙ୍କର ପଟି ପାରୁନାହିଁ । କାରଣ କେବଳ ପାରସ୍ୟ ଉପସାଗରର ହରମୁଜ ପ୍ରଣାଳୀ ପାଖରେ ଥିବା ଦୁଇଟି ଦ୍ୱୀପ ନେଇ ସାଉଦି ଆରବ ଏବଂ ଇରାନ ମଧ୍ୟରେ ବିବାଦ ଲାଗିଛି । ସାଉଦି ଆରବ ଏଗୁଡ଼ିକୁ ନିଜର

ବୋଲି ଦାବି କରୁଛି ଏବଂ ତେଣେ ପ୍ରଣାଳୀଟିକୁ ନିଜେ ପହରା ଦେଇପାରିବାକୁ ଇରାନ ସେହି ଉଭୟ ଦ୍ୱୀପକୁ ନିଜ ହାତରେ ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛି ।

ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ କେବଳ ଉପସାଗରର ସାନ ଅଞ୍ଚଳଟି ମଧ୍ୟରେ ହିଁ ଶାହାଙ୍କର ଉଚ୍ଚ ଆକାଂକ୍ଷାଗୁଡ଼ିକ ସୀମାବଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିନାହିଁ । ସିଏ ଉପସାଗର ଡେଇଁ ମହାସାଗର ଓ ସାଗର ଆଡ଼କୁ ମଧ୍ୟ ଆଖି ପକାଇଲେଣି । ଭାରତ ମହାସାଗରରେ ମଧ୍ୟ ଇରାନ୍‌ର ନୌବାହିନୀ ତତ୍ପର ରହନ୍ତୁ ବୋଲି ସେ ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି । ଏହା ଫଳରେ ଇରାନରୁ ତେଲ ବୋହି ନେଇ ଯାଉଥିବା ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକର ଅଧିକ ସୁରକ୍ଷା ହୋଇପାରିବ ବୋଲି ସେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ଅଭିପ୍ରାୟଟିକୁ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ କରିପାରିବା ଲାଗି ପାକିସ୍ଥାନର ସୀମାକୁ ଲାଗିଥିବା ଚାନ୍ଦ-ବାହାରଠାରେ ଇରାନର ଏକ ସାମରିକ ବୃହତ୍ ଘାଟୀର ନିର୍ମାଣ କାର୍ଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି ।

ଇରାନର ଉତ୍ତର ପାଖରେ ସୋଭିଏତ ରୁଷ ସହିତ ତା'ର ଦୀର୍ଘ ଏଗାରଶହ ମାଇଲ ଲମ୍ବର ଏକ ସାଧାରଣ ସୀମା ରହିଛି । ଶାହାଙ୍କର ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେଉଁ ସାମରିକ ବାହିନୀ ରହିଛି ସେଥିରେ ମୋଟ ସୈନ୍ୟସଂଖ୍ୟା ଅଢ଼େଇ ଲକ୍ଷରୁ ଆଦୌ ଅଧିକ ନୁହେଁ । ଏହି ସ୍ଥିତିରେ, ରୁଷିଆ ପକ୍ଷରୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଆକ୍ରମଣର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାକୁ ସମର୍ଥ ହେବା ଇରାନ ପକ୍ଷରେ କଦାପି ସମ୍ଭବ ନୁହେଁ । ତେଣୁ ସାମରିକ ବଳରେ ରୁଷିଆ ସହିତ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିବାକୁ ଆଦୌ ତାହାର ସମକକ୍ଷ ହେବାକୁ ଇରାନର ଶାହା ପହଲବୀ କଦାପି ମନ୍ କରୁନଥିବେ । ତଥାପି, ଆଗାମୀ ପୁରୁଷଟି ମଧ୍ୟରେ ଇରାନର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ତମ ପାଞ୍ଚୋଟି ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ମଧ୍ୟରେ ଅନ୍ୟତମ ହେବାର ଅଭିଳାଷ ରଖିଛି ବୋଲି ଶାହା କେତେଥର ଘୋଷଣା କରି ସାରିଛନ୍ତି ।

ଏକଚାଟିଆ ତେଲ ସମ୍ପଦରୁ ପ୍ରାପ୍ତ ହେଉଥିବା ଧନରାଶିକୁ ଯଦି ଶାହା ସାମରିକ ଖରଚ ଏବଂ ସାମରିକ ଶକ୍ତିବୃଦ୍ଧିରେ ଲଗାଇବେ, ତେବେ ତାହାକୁ ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଐଶ୍ୱର୍ଯ୍ୟଶାଳିତା ପକ୍ଷରେ କେବଳ ଏକ ବିଡ଼ମ୍ବନା ବୋଲି କୁହାଯିବ । ଏହି ବିଡ଼ମ୍ବନାଟି ଦିନେ ପୃଥିବୀବ୍ୟାପୀ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଏବେ ତଥାକଥିତ ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତିମାନେ ବି ଏହି ବିଡ଼ମ୍ବନାକୁ ବିଡ଼ମ୍ବନା ବୋଲି ହିଁ ବୁଝି ପାରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି । ଇରାନକୁ ଏକ ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତି କରାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥିବା ଶହାଙ୍କ ଲାଗି ଏହି ବିଡ଼ମ୍ବନାଟାକୁ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରିବାକୁ ଆହୁରି କେତେଦିନ ଲାଗିବ କେଜାଣି ?

ତା ୦୩.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ମଙ୍ଗଳବାର

କୈବର୍ତ୍ତ କଳହ

ଇଂଲଣ୍ଡ ଆଉ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡ - ଉଭୟେ ହେଉଛନ୍ତି ଆଟଲାଣ୍ଟିକ ମହାସାଗର ମଧ୍ୟରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦ୍ଵୀପ । ଇଉରୋପୀୟ ପ୍ରଧାନ ଭୂଖଣ୍ଡଟିକୁ ପ୍ରାୟ ଲାଗି କରି ରହିଥିବାରୁ ଇଂଲଣ୍ଡ ବା ଗ୍ରେଟ୍ ବ୍ରିଟେନ ଇଉରୋପ ମହାଦେଶର ସତେଅବା ଗୋଟାଏ ଅଂଶ ବୋଲି ଦେଖାଯାଏ ଏବଂ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ଆଟଲାଣ୍ଟିକ ମହାସାଗର ମଝିରେ ପ୍ରାୟ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ଭାବରେ ଅବସ୍ଥିତ ରହିଥିବାରୁ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡକୁ ହୁଏତ ଅନେକେ କେବଳ ଖଣ୍ଡେ ଦ୍ଵୀପ ବୋଲି ହିଁ ବିଚାର କରନ୍ତି, ଗୋଟିଏ ଦେଶ ବୋଲି ଭାବିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତିରେ ସମ୍ବାଦର ଜଗତରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଇଂଲଣ୍ଡର ନାଆଁ ପଡ଼େ; ଲଣ୍ଡନରେ ନିଶ୍ଚୟ କୌଣସି ନା କୌଣସି ବଡ଼ ଘଟଣା ଘଟେ, ଯାହାକୁ କି ବିଶ୍ଵବାସୀ ଜାଣନ୍ତି । ମାତ୍ର ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡର ନାଁ ପ୍ରାୟ କେବେହେଲେ ପଡ଼େ ନାହିଁ । ଏବଂ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡର ରାଜଧାନୀ ରାଇକିଆଭିକ୍‌ରେ ପ୍ରକୃତରେ କୌଣସି ଘଟଣା କେବେ ହେଲେ ଘଟେ ବୋଲି ସମ୍ବାଦ - ସଚେତନ ବିଶ୍ଵବାସୀ ହୁଏତ କେବେ ହେଲେ ବିଶ୍ଵାସ ବି କରନ୍ତି ନାହିଁ ।

ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡ ହେଉଛନ୍ତି ପରସ୍ପରର ବନ୍ଧୁଦେଶ, ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ସେମାନେ ପରସ୍ପରର ପଡ଼ୋଶୀ । ଦୁଇଟିଯାକ ହେଉଛନ୍ତି ନାଟୋ ଅର୍ଥାତ୍ ଉତ୍ତର ଆଟଲାଣ୍ଟିକ ସାମରିକ ଚୁକ୍ତି ସଂଗଠନର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ସଦସ୍ୟ ଦେଶ । ମାତ୍ର ଗତ ପ୍ରାୟ ତିନିବର୍ଷ ହେଲା ଏମାନେ ଏକ ପ୍ରକୃତ କଳହରେ ଲିପ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଛନ୍ତି । ଏହି କଳହ ହେଉଛି ଏକ କୈବର୍ତ୍ତ କଳହ । ସମୁଦ୍ରରେ ମାଛ ମାରିବା ସକାଶେ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡର ତା'ର ଉପକୂଳବର୍ତ୍ତୀ ପଚାଶ ମାଇଲ ଆକ୍ରାନ୍ତର ସମୁଦ୍ର ଭିତରକୁ ଅଧିକାର ରହିଛି ଓ ଏହି ଅଞ୍ଚଳଟି ମଧ୍ୟକୁ ପ୍ରବେଶ କରି ମାଛ ମାରିବା ପାଇଁ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦେଶର ଅଧିକାର ନାହିଁ ବୋଲି ଯେତେବେଳେ ୧୯୭୩ ମସିହାରେ ଆଇସଲାଣ୍ଡ ଘୋଷଣା କରିଦେଲା, ବସ୍ତୁତଃ ସେହି ଦିନଠାରୁ ଏହି କଳହଟି ଆରମ୍ଭ ହେଲା ବୋଲି କୁହାଯାଇପାରିବ । ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡ ନିଜର ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିବା ଏହି ସମୁଦ୍ରାଞ୍ଚଳଟି କଡ୍ ମାଛ ସକାଶେ ପ୍ରସିଦ୍ଧ ଏବଂ ଆହୁରି କେତୋଟି ପ୍ରକାରର ମାଛ ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସିଦ୍ଧ, ଯାହାକି ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବଂ ଇଉରୋପରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ଲୋକପ୍ରିୟ । ଏହି ମାଛଗୁଡ଼ିକ ସକାଶେ ସମସ୍ତେ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡର ଚାରିପାଖରେ ଥିବା ସମୁଦ୍ରଟି ଉପରେ ହିଁ ନିର୍ଭର କରିଥାନ୍ତି ।

ଇଂଲଣ୍ଡ ବହୁ ବର୍ଷ ଧରି ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡର ଏହି ସମୁଦ୍ରାଞ୍ଚଳଟିରେ ଆପଣାର ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହଟି ମାଛଧରା ଜାହାଜ ସାହାଯ୍ୟରେ ମାଛଧରି ଆସୁଥିଲା ଏବଂ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଲକ୍ଷ ଟନ ଭଲ ଭଲ କିସମର ମାଛମାରି ପ୍ରାୟ ଦେଢ଼କୋଟି ପାଉଣ୍ଡ ମୁଦ୍ରା ଅର୍ଜନ କରିପାରୁଥିଲା ।

ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ସମୁଦ୍ରରୁ ଧରାହୋଇ ଆସୁଥିବା ମୋଟ ମତ୍ସ୍ୟପରିମାଣର ପାଞ୍ଚ ଭାଗରୁ ଏକଭାଗ ଏହି ସମୁଦ୍ରରୁ ହିଁ ଧରାହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ତେଣୁ ୧୯୭୩ ମସିହାରେ ସମୁଦ୍ରାଞ୍ଚଳ ଉପରେ ଆପଣାର ଅଧିକାର ବିଷୟରେ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡ ସରକାର ଯେଉଁ ଘୋଷଣାଟି କଲେ, ଇଂଲଣ୍ଡର ସରକାର ତାହାକୁ ଆଦୌ ମାନିନେଇ ପାରିଲେ ନାହିଁ । ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡର ସମୁଦ୍ରାଞ୍ଚଳକୁ ଛାଡ଼ିଦେଲେ ଇଂଲଣ୍ଡ ତା'ର ଆବଶ୍ୟକ ମତ୍ସ୍ୟ-ପରିମାଣକୁ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପୂରଣ କରିପାରିବ ନାହିଁ ଏବଂ ଏଣେ ତା'ର କୈବର୍ତ୍ତମାନେ ବେକାର ବି ହୋଇ ବସିବେ ବୋଲି ଇଂଲଣ୍ଡ ତରଫରୁ ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡ ତରଫରୁ ଜାରି କରାହୋଇଥିବା କଟକଣା ସତ୍ତ୍ୱେ ଇଂଲଣ୍ଡର ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକ ଆଗରୁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଯେମିତି ମାଛ ମାରି ଆସୁଥିଲେ, ସେମିତି ମାଛ ମାରିଲେ ଏବଂ ଏହି ଅବଜ୍ଞାର ପ୍ରତ୍ୟୁତ୍ତର ଦେବାକୁ ଯାଇ ତେଣେ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡର ଉପକୂଳରେ ପହରା ଦେଉଥିବା ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ତତ୍ପର ହୋଇଉଠିଲେ । ସେମାନେ ଇଂଲଣ୍ଡର ମାଛଧରା ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକୁ ମାଛ ନ ଧରିବା ଲାଗି ପ୍ରଥମେ ସତର୍କ କରିଦେଲେ, ତା'ପରେ ଗୁଳିମାରି ସେମାନଙ୍କୁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରୁ ଘଉଡ଼ାଇ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ଚେଷ୍ଟା କଲେ, ମାଛଧରା ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକର ଦଉଡ଼ି କାଟି ଦେଇ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ କ୍ଷତିଗ୍ରସ୍ତ କରାଇଲେ । ଏବଂ, ପ୍ରତିଜବାବରେ ଆପଣାର ମାଛଧରା ଜାହାଜଗୁଡ଼ିକୁ ସୁରକ୍ଷା ଦେବାଲାଗି ବ୍ରିଟେନ ଆପଣାର କେତୋଟି ଯୁଦ୍ଧଜାହାଜକୁ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଯାଇ ପହରା ଦେବାଲାଗି ଆଦେଶ ଦେଲା । ଏହି ସଂଘର୍ଷକାରୀ ପରିସ୍ଥିତିରେ ସମାଧାନ କରାଯାଇ ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ କଥାବାର୍ତ୍ତା ହେଲା, ଦୁଇବର୍ଷିଆ ଏକ ଚୁକ୍ତି ମଧ୍ୟ ହେଲା, ଯାହା ଫଳରେ କି ଇଂଲଣ୍ଡ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡର ଉଲ୍ଲିଖିତ ସମୁଦ୍ରାଞ୍ଚଳରୁ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ପରିମାଣର ମାଛ ମାରିବା ଲାଗି ଅନୁମତି ପାଇଲା । ଏହି ଚୁକ୍ତିଟିର ମିଆଦ ଗତ ନଭେମ୍ବର ୧୩ତାରିଖରେ ପୂରିଗଲା ଓ ତା'ପରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗସ୍ଥ ୨୦୦ ମାଇଲ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମୁଦ୍ରରେ ମାଛ ମାରିବା ଲାଗି କେବଳ ତା' ନିଜର ହିଁ ଅଧିକାର ରହିଛି ବୋଲି ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡ ଘୋଷଣା କରିଦେଲା । ୧୯୭୪ ମସିହାରେ ସମୁଦ୍ର-ବିଷୟକ ଆଇନର ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱସମ୍ମିଳନୀ ବସିଥିଲା, ସେଥିରେ ମଧ୍ୟ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡ ପକ୍ଷରେ ହିଁ ଅଧିକ ସମର୍ଥନ ପ୍ରକାଶ ପାଇଥିଲା । ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡର ଏହି ଦ୍ୱିତୀୟ ଘୋଷଣାଟି ପରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଆଇସ୍‌ଲାଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା କୈବର୍ତ୍ତ କଳହ ପୁନର୍ବାର ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । କେତେଥର ଗୁଳି ଫୁଟିଲାଣି, ଦଉଡ଼ିକଟା ବି ହେଲାଣି । ଦୁଇଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ରୀସ୍ତରୀୟ କଥାବାର୍ତ୍ତା ମଧ୍ୟ ବିଫଳ ହିଁ ହୋଇଛି ।

ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତର ସମୁଦ୍ରୋପକୂଳରେ ଯେଉଁ ମତ୍ସ୍ୟଭଣ୍ଡାର ମହଜୁଦ ରହିଛି, ସେହି ଭଣ୍ଡାରରୁ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ଉପକୃତ ହେବା ଲାଗି ଭାରତବର୍ଷ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମର୍ଥ

ହୋଇନାହିଁ । ଭାରତର କୈବର୍ତ୍ତମାନେ ଗଭୀର ସମୁଦ୍ରରେ ମାଛ ଧରିବାର ଆଧୁନିକ କୌଶଳକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଜାଣିନାହାନ୍ତି । ତେଣୁ ବୈଦେଶିକ ମାଛଧରା ଜାହାଜମାନ ଆସି ଏହି ଅଞ୍ଚଳରୁ ହଜାର ହଜାର ଟନ ମାଛ ମାରି ନେଉଥିଲେ । ସେମାନେ ବଙ୍ଗୋପସାଗରରେ ଦକ୍ଷିଣ ଭାରତୀୟ ଉପକୂଳର କିପରି ଅତି ନିକଟରେ ମାଛ ମାରୁଥିବା ଅବସ୍ଥାରେ ହୋଇଥିଲେ, ତାହା ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଥିବ । ଭାରତ ସ୍ୱୟଂ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆବଶ୍ୟକ ସାମର୍ଥ୍ୟ ହାସଲ ନ କରିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହିସବୁ ଅନଧିକାର ପ୍ରବେଶ ଅବଶ୍ୟ ଘଟୁଥିବ ।

ଠିକ୍ ସେହିପରି ଓଡ଼ିଶାର ସମୁଦ୍ରକୂଳ କଥା ବିଚାର କରାଯାଇପାରେ । ଏଠାରେ ଯେତେ ମତ୍ସ୍ୟସମ୍ପଦ ରହିଛି, ତାହା ଯଦି ବହୁତ ପରିମାଣରେ ବିନିଯୋଗ ହୋଇପାରନ୍ତା, ତେବେ ଓଡ଼ିଶାର ଭାଗ୍ୟ ବଦଳିଯାଆନ୍ତା । ଏହି ସମ୍ପଦର ଯେତିକି ଅଂଶ ବିନିଯୋଗ ହେଉଛି, ତାହା ଯଥେଷ୍ଟ ନୁହେଁ । ପୁରୀଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ପାରାଦ୍ୱୀପ, ଧାମରା ଓ ଚାନ୍ଦିପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଭରି ରହିଥିବା ମତ୍ସ୍ୟସମ୍ପଦର ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିନିଯୋଗରେ ଓଡ଼ିଶା ମତ୍ସ୍ୟ ରପ୍ତାନୀ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଭାରତର ଅଗ୍ରଣୀ ରାଜ୍ୟ ହୋଇପାରନ୍ତା । ସୁଖର ବିଷୟ ଏଇ କେତେବର୍ଷ ହେଲା ରାଜ୍ୟ ସରକାରଙ୍କ ମତ୍ସ୍ୟବିଭାଗ ପକ୍ଷରୁ ମାଛଧରା ଓ ବିଦେଶକୁ ଚିଙ୍ଗୁଡ଼ି ମାଛ ରପ୍ତାନୀ ଦିଗରେ କେତେକ ପଦକ୍ଷେପ ନିଆଯାଇଛି । ବିଶେଷ କରି ଗତ ଦୁଇ ତାରିଖ ଦିନ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀମତୀ ଶତପଥୀଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଧାମରାଠାରେ ଏକ ମତ୍ସ୍ୟ ପୋତାଶ୍ରୟର ଶୁଭ ପ୍ରଦାନ କରାଯାଇଅଛି । ସେଠାରେ ମୁଖ୍ୟମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ଯେ ପାରଦ୍ୱୀପଠାରେ ଏକ ମତ୍ସ୍ୟ-ପୋତାଶ୍ରୟ ନିର୍ମିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ପ୍ରକୃତରେ ଏହା ଓଡ଼ିଶାର ସମୁଦ୍ରକୂଳ ମତ୍ସ୍ୟ-ସମ୍ପଦର ବିନିଯୋଗ ପାଇଁ ଉପଯୁକ୍ତ ପଦକ୍ଷେପ । ଆମେ ଏହାର ସର୍ବସଫଳତା କାମନା କରୁଛୁ ।

ତା ୦୬.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ଶନିବାର

ସ୍ପେନବାସୀଙ୍କର ଆକାଙ୍କ୍ଷା

ସ୍ପେନ୍ ଦେଶ ଗତ ପ୍ରାୟ ଚାଳିଶବର୍ଷ ହେଲା ଏକାଧିପତ୍ୟ ଶାସନର ଅଧୀନରେ ରହିଥିଲା । ଜେନେରାଲ ଫ୍ରାଙ୍କୋ ସ୍ପେନର ଏକଛତ୍ର ଶାସକ ଥିଲେ । ତା'ପୂର୍ବରୁ ଯେଉଁ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜୟଲାଭ କରି ଜେନେରାଲ ଫ୍ରାଙ୍କୋ ଶାସନ କ୍ଷମତାକୁ ଆସିଥିଲେ, ତାହାକୁ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥାଏ । ଏହା ପ୍ରକୃତରେ କେବଳ ଏକ ଗୃହଯୁଦ୍ଧ ହିଁ ନ ଥିଲା, ଲୋକଶାସନ ବା ଗଣତନ୍ତ୍ର ବିରୁଦ୍ଧରେ ଏକନାୟକତ୍ୱର ଯୁଦ୍ଧ ଥିଲା । ଏଥିରେ ଇଉରୋପରେ କେତେ ମୁକ୍ତିକାମୀ ଲେଖକ, କଳାବିତ୍ ଓ ସଂଗ୍ରାମୀ ସ୍ପେନ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ର ପକ୍ଷରେ ଲଢ଼ିବାକୁ ଆସିଥିଲେ ସତ, ମାତ୍ର ଇଉରୋପର ସମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଦେଶଗୁଡ଼ିକ

ଏଥିରେ ପ୍ରାୟ ନୀରବଦ୍ରଷ୍ଟା ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସକଳ ସହାନୁଭୂତି ସମ୍ଭବତଃ ଜେନେରାଲ ଫ୍ରାଙ୍କୋଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ହିଁ ରହିଥିଲା ।

ଜେନେରାଲ ଫ୍ରାଙ୍କୋ ସ୍ପେନରେ ଦୀର୍ଘ ଚାଳିଶବର୍ଷ ରାଜତ୍ୱ କଲେ । ସେ ସ୍ୱୟଂ ଦୀର୍ଘ ଅନେକ ବର୍ଷ ବଞ୍ଚିଲେ, ମାତ୍ର ତେଣେ ସ୍ପେନର ଜନଗଣଙ୍କୁ ସତେଅବା ଗୋଟାଏ ନିବୁଜ ଘର ଭିତରେ ଏକାବେଳକେ ବନ୍ଦ କରି ରଖିଲେ । ବିଗତ ଚାଳିଶ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଇଉରୋପ ମହାଦେଶରେ ତଥା ବୃହତ୍ତର ପୃଥିବୀରେ ଯେଉଁସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଏବଂ ପଟ ବଦଳାମାନ ଘଟିଲା, ଫ୍ରାଙ୍କୋଙ୍କର ସ୍ପେନ ସେଥିରୁ ପ୍ରାୟ ଅଲଗା ହୋଇରହିଲା । ଫ୍ରାଙ୍କୋଙ୍କ ଅମଳରେ ସ୍ପେନ ଅଧିକ ଧନୀ ହେଲା ସତ, ମାତ୍ର ସ୍ପେନବାସୀ ତଥାପି ଅନ୍ଧାର ଭିତରେ ରହିଗଲେ । ଇତିହାସ ଭିତରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ଇତିହାସରୁ ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ରହିଗଲେ ।

ଆପଣାର ମୃତ୍ୟୁ ପୂର୍ବରୁ ଫ୍ରାଙ୍କୋ ସ୍ୱୟଂ ଆପଣାର ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ ଠିକ କରିଯାଇଥିଲେ । ସେହି ବରାଦଟି ଅନୁସାରେ ତାଙ୍କ ଅନ୍ତେ ରାଜା ଜୁଆନ କାର୍ଲୋସ ଏବେ ସ୍ପେନର ଶାସକ ହୋଇଛନ୍ତି । ସ୍ପେନରେ ସାଧାରଣତନ୍ତ୍ରର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସେଠାରେ ଯେଉଁ ରାଜବଂଶ ରାଜତ୍ୱ କରୁଥିଲେ, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କାର୍ଲୋସ ସେହି ବଂଶର ଜଣେ ଉତ୍ତରାଧିକାରୀ । ସ୍ପେନକୁ ପୁନର୍ବାର ଏକ ରାଜତନ୍ତ୍ରର ପରମ୍ପରାକୁ ଫେରାଇ ଆଣିବାର ଶୁଭ ଅଭିପ୍ରାୟ ରଖି ସମ୍ଭବତଃ ଫ୍ରାଙ୍କୋ ତାଙ୍କୁ ହିଁ ସ୍ପେନର ଶାସକ ରୂପେ ନିଯୁକ୍ତ କରି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଫ୍ରାଙ୍କୋଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ସ୍ପେନବାସୀ ସତେଅବା ଦୀର୍ଘ ପ୍ରାୟ ଅର୍ଦ୍ଧଶତାବ୍ଦୀର ଏକ ନିଦ୍ରାରୁ ଉଠି ବାହାରକୁ ଅନାଇବା ପରି ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଗାଦିରେ ଯିଏ ମଧ୍ୟ ବସିବାକୁ ଆସିଲେ ବି ସ୍ପେନରେ ଆଉ କଦାପି ଏକନାୟକତ୍ୱର ପୁନରାବୃତ୍ତି ହେବ ନାହିଁ । ରାଜା କାର୍ଲୋସ ସେ କଥା ଇଚ୍ଛା କଲେ ମଧ୍ୟ ତାହା ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ । ଗତ ଚାଳିଶ ବର୍ଷ ଧରି ସ୍ପେନବାସୀଙ୍କର କୌଣସି ରାଜନୀତିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ରାଜନୀତିକ ଅଭିଜ୍ଞତା ହୋଇନାହିଁ ସତ, ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠାରେ ଶାସକସ୍ଥାନରେ ଯେଉଁ ପରିବର୍ତ୍ତନଟି ହୋଇଛି, ତାହାହିଁ ସେମାନଙ୍କ ଆଗରେ କେତେ ପ୍ରକାର ଅନ୍ୟ ଛବି ଓ ସମ୍ଭାବନାକୁ ଆଣି ପ୍ରକଟ କରି ଦେଉଛି । ନିଜର ଭାଗ୍ୟକୁ ନିଜ ହାତରେ ନେବା ଲାଗି ସେମାନଙ୍କୁ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ଉତ୍ସାହ ଦେଇଯାଉଛି । ସ୍ପେନର ଜନଗଣ ମାନସିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକ ନୂତନ ସମାଜର ନିର୍ମାଣରେ ନିଜର ଆବଶ୍ୟକ ଭୂମିକା ତଥା ଆବଶ୍ୟକ ଦାୟିତ୍ୱଗୁଡ଼ିକୁ ଗ୍ରହଣ କରିବା ଲାଗି ତତ୍ପର ହୋଇ ବସିଲେଣି ।

ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ଫେରି ଆସିବା ଲାଗି ସ୍ପେନ ସମ୍ମୁଖରେ ଯେଉଁ ରାସ୍ତାଟି ଦୀର୍ଘ ଚାଳିଶି

ବର୍ଷ ପରେ ଏବେ ପୁଣି ଉନ୍ମୋଚିତ ହୋଇଯିବାକୁ ବସିଛି, ସ୍ପେନରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ତାହାର ଅନେକ ବିରୋଧୀ ରହିଛନ୍ତି । ଏମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଦକ୍ଷିଣପନ୍ଥୀ, ରାଜତନ୍ତ୍ରର ଦୃଢ଼ ସମର୍ଥନକାରୀ । ଜେନେରାଲ ଫ୍ରାଙ୍କୋଙ୍କୁ ସେମାନେ ଚିରଦିନ ସତେ ଅବା ଜାତିର ଏକମାତ୍ର ଭାଗ୍ୟବିଧାତା ପରି ଦେଖି ଆସିଥିଲେ, ହୁଏତ ଏକ ଦେବତା ପରି ଦେଖି ଆସିଥିଲେ । ଫ୍ରାଙ୍କୋଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ସତେଅବା ତାଙ୍କର ତଥାପି ପ୍ରତିପତ୍ତିଶାଳୀ ହୋଇ ରହିଥିବା ପ୍ରେତଟାକୁ ମଡ଼େଲ କରି ଧରି ତାହାରି ପ୍ରେରଣାରେ ସ୍ପେନକୁ ବାନ୍ଧି ରଖିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଏବେ ଦେଶରେ ଏକ ନୂତନ ଅନ୍ୟଭଳି ପରିବର୍ତ୍ତନ ସକାଶେ ଯେଉଁସବୁ ଆକାଂକ୍ଷା ବା ଆଗ୍ରହ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି, ସେମାନେ ତାହାକୁ ଏକ ଅତି ଅଶୁଭ ସଂକ୍ରମଣ ବୋଲି ମନେ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ବାମପନ୍ଥୀମାନେ ରହିଛନ୍ତି । ଏକନାୟକତ୍ୱର କାଳରେ ଏମାନଙ୍କର ମୁହଁକୁ ଏକାବେଳେକେ ବନ୍ଦ କରି ରଖାଯାଇଥିଲା, ଏମାନଙ୍କର ଗୋଡ଼କୁ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ବାନ୍ଧିକରି ରଖାଯାଇଥିଲା । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏମାନେ ସତେଅବା ଏକ ଅନ୍ଧାର ଗହ୍ୱର ମଧ୍ୟରୁ ବାହାରକୁ ବାହାରି ଆସିଥିବା ପରି ଅନୁଭବ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଦେଶର ରାଜନୀତିକ ପରିବେଶରେ ଏକ ଆଶୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଏମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ଏକ ଶାନ୍ତିପୂର୍ଣ୍ଣ ଉପାୟରେ ହିଁ ଏହି ପରିବର୍ତ୍ତନର କାମନା କରୁଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ତଥାପି ଏମାନଙ୍କ ଶିବିରରେ କେତେକ ଅଧୀର ଉଗ୍ରପନ୍ଥୀ ମଧ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ କି ଆବଶ୍ୟକ ହେଲେ ଆପଣାର କଳ୍ପିତ ବିପ୍ଳବ ତଥା ପରିବର୍ତ୍ତନଟିକୁ ସଫଳ କରିବା ଲାଗି ଯେକୌଣସି ପନ୍ଥା ଅବଲମ୍ବନ କରିବାକୁ ବି ଯୋଗାଡ଼ କରୁଛନ୍ତି ।

ଏହିଭଳି ଏକ ସନ୍ଧିକ୍ଷଣରେ ରାଜା ଜୁଆନ କାର୍ଲୋସଙ୍କୁ ଆପଣା ନେତୃତ୍ୱର ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣା ଯୋଗ୍ୟତାର ପରୀକ୍ଷା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ସିଏ ଯଦି ପୁରୁଣାକୁ ହିଁ କାମୁଡ଼ି ଧରି ରହିବାକୁ ଚାହିବେ, ତେବେ ପୁରୁଣା ସହିତ ନିଜେ ବି ନିଶ୍ଚିହ୍ନ ହୋଇଯିବେ । ଏବଂ, ତାଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ ଯଦି କୌଣସି ପ୍ରକାର ଭୁଲ କରି ପକାଇବ, ତେବେ ପାଖଦେଶ ପର୍ତ୍ତୁଗାଲରେ ଯେପରି ହେଲା, ସ୍ପେନକୁ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଏକ କ୍ରୂର ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ଅନିଶ୍ଚୟତା ମଧ୍ୟରେ ଘାଣ୍ଟି ହେବାଲାଗି ବାଧ୍ୟ କରିବା ବ୍ୟତୀତ ସେ ଆଉ କିଛି ହେଲେ କରି ପାରିବେ ନାହିଁ ।

ତା ୦୯.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ସୋମବାର

ପେଟ୍ରୋଲ-ପଇସାର ସାମର୍ଥ୍ୟ

ପୃଥିବୀରେ ସବୁ ଦେଶରେ ପେଟ୍ରୋଲ ମିଳେ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ଆଧୁନିକ ଜୀବନରେ ଏଠି ସବୁଠାରେ ହିଁ ପେଟ୍ରୋଲ ଦରକାର ହୁଏ । ପୃଥିବୀରେ ପ୍ରାୟ ତେର ଚଉଦଟି ଦେଶ ଅନ୍ୟ ଦେଶମାନଙ୍କୁ ରପ୍ତାନି କରି ପାରିବା ଭଳି ଯଥେଷ୍ଟ ପରିମାଣରେ ପେଟ୍ରୋଲ ନିଜ ଦେଶରେ ଥିବା ଖଣିଗୁଡ଼ିକରୁ ପାଇଥାନ୍ତି । ଏମାନେ ଏବେ ଆପଣା ଭିତରେ ଗୋଟିଏ ସଂଗଠନ ଗଢ଼ିଛନ୍ତି ଓ ଏହି ସଂଗଠନ ଜରିଆରେ ହିଁ ଆମ ପୃଥିବୀରେ ପେଟ୍ରୋଲର ବଜାରମୂଲ୍ୟ ସ୍ଥିରୀକୃତ ହେଉଛି । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ପୃଥିବୀରେ ପେଟ୍ରୋଲର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକତାର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ନେଇ ଏମାନେ ପ୍ରାୟ ଆପଣାଦ୍ୱାରା ନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମୂଲ୍ୟରେ ହିଁ ପେଟ୍ରୋଲ କାରବାର କରିବାର ଏକାଧିକାର ପାଇ ପାରିଛନ୍ତି ।

ତୈଳ ଉତ୍ପାଦନ କରି ତୈଳ ରପ୍ତାନୀ କରୁଥିବା ଏହି ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକାଂଶ ହେଉଛନ୍ତି ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ଦେଶ । ଅଧିକ ନିର୍ଭୁଲ ଭାବରେ କହିଲେ ପାରସ୍ୟ ଉପସାଗରର ଦୁଇପାଖରେ ରହିଥିବା ସାନ ଓ ବଡ଼ ପ୍ରାୟ ସବୁଯାକ ଦେଶ । ଏଥିରେ ଇରାନ ଅଛି, ସାଉଦି ଆରବ ଅଛି, କୁଏଟ ବି ରହିଛି । ଏହା ବ୍ୟତୀତ ଆଫ୍ରିକାର ଲିବିୟା, ନାଇଜିରିଆ ଏବଂ ଲାଟିନ ଆମେରିକାର ଭେନେଜଏଲା ଓ ଇକ୍ୱେଡ଼ର ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ଏସିଆର କେବଳ ଗୋଟିଏ ଦେଶ ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ରହିଛି । ଏମାନେ ସମସ୍ତେ ମିଶି ଗତ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଭିତରେ ପ୍ରାୟ ୪୪ ହଜାର କୋଟି ଟଙ୍କାର ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶକୁ ରପ୍ତାନୀ କରିଛନ୍ତି ।

ଏହି ବିପୁଳ ଅର୍ଥ ପରିମାଣକୁ ପେଟ୍ରୋଲ ରପ୍ତାନୀ କରି ଲାଭବାନ ହେଉଥିବା ଦେଶମାନେ କିପରି ଭାବେ ଖରଚ କରୁଛନ୍ତି ? ଗତ କେତୋଟି ବର୍ଷର ଖର୍ଚ୍ଚ ଅଟକଳରୁ ଯାହା ପ୍ରମାଣ ମିଳୁଛି, ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରୁ ଅଧିକସଂଖ୍ୟକ ଦେଶ ପେଟ୍ରୋଲ ବିକ୍ରି ପଇସାରେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ହିଁ କିଣିଛନ୍ତି, ତେଲ ବିକ୍ରି କରି ଆପଣାର ହତିଆର ଭଣ୍ଡାରଗୁଡ଼ିକୁ ଉତ୍ତରୋତ୍ତର ବଢ଼ାଇ ଆସିଛନ୍ତି । ବାହାରୁ ଅସ୍ତ୍ର କିଣି ଆପଣାକୁ ଅସ୍ତ୍ରସଜ୍ଜିତ କରି ରଖିବାର ଏହି ସୁଲଭ ମାର୍ଗଟି ଆଉ ଯେଉଁଠି ଯାହା କରିଥାଉ ବା ନ କରିଥାଉ ପଛକେ, ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟରେ ଶାନ୍ତି ଓ ଶତ୍ରୁତାର ନାନା ରାଜନୀତିକୁ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଅବଶ୍ୟ ପ୍ରଭାବିତ କରି ଆସିଛି ।

ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ ତୈଳ ରପ୍ତାନିକାରୀ କେତେକ ଦେଶ ଭାବିଥିଲେ ଯେ, ପୃଥିବୀଯାକ ପେଟ୍ରୋଲ ଲାଗି ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏକାନ୍ତ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇ ରହିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସେମାନେ ପେଟ୍ରୋଲର ଦରକୁ ମନଇଚ୍ଛା ବଢ଼ାଇ ଦେବାରେ ଲାଗିଥିବେ । ଏହାଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ଧନୀ ହେଉଥିବେ ଏବଂ ପୃଥିବୀର ଅର୍ଥନୀତି ଓ ମୁଦ୍ରାନୀତିକୁ ମଧ୍ୟ ମନଇଚ୍ଛା ନଚାଇବାରେ ଲାଗିଥିବେ । ଅବଶ୍ୟ ସେହିସବୁ ଦେଶର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ଯେ ସେମାନଙ୍କର

ଏହି ଉତ୍‌ଫୁଲ୍ଲ ସ୍ୱପ୍ନଟି ପ୍ରକୃତରେ ମୋଟେ ବେଶି ଦିନ ଲାଗି ସ୍ଥାୟୀ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଗତ ଦୁଇଟି ବର୍ଷର ବିବରଣୀରୁ ଯାହା ଜଣାପଡୁଛି, ପେଟ୍ରୋଲ ରପ୍ତାନୀ କରୁଥିବା ଦେଶମାନଙ୍କ ପେଟ୍ରୋଲ ବାବତରୁ ଆୟ-ପରିମାଣ କ୍ରମଶଃ କମି କମି ଯିବାରେ ଲାଗିଛି । ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ଏକଥା ମଧ୍ୟ କହି ସାରିଲେଣି ଯେ ଆଉ ଦଶବର୍ଷ ପରେ ଏମାନଙ୍କ ଭିତରୁ କେବଳ ଦୁଇଟି ରାଷ୍ଟ୍ର କୁଏଟ ଓ ସାଉଦି ଆରବ ତୈଳ କାରବାରରୁ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଲାଭବାନ ହୋଇପାରିବେ । ଏହାର କାରଣ ମୁଖ୍ୟତଃ ଦୁଇଗୋଟି । ପ୍ରଥମ କାରଣଟି ହେଉଛି ଯେ ଏହି ସବୁ ଦେଶର ମହଜୁଦ ତୈଳଭଣ୍ଡାର କ୍ରମେ ସରି ଆସିବ, ଆଉ ପ୍ରାୟ ତିରିଶ ବର୍ଷ ପରେ ତୈଳଖଣିରୁ ଆଉ ତୈଳ-ଉତ୍ପାଦନ ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ । ଦ୍ୱିତୀୟ କାରଣଟି ହେଉଛି ଯେ ପୃଥିବୀର ଆହୁରି ଅନେକ ଅଂଶରେ କ୍ରମେ ପେଟ୍ରୋଲ ଖଣିର ସନ୍ଧାନ ମିଳିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲାଣି । ଉତ୍ତର ସାଗରରେ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଥିବାର ସୂଚନା ମିଳିଲାଣି, ତେଣୁ ଆଉ ଅଳ୍ପ କେତେ ବର୍ଷ ପରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଏବଂ ନରୱେ ଦୁଇଟିଯାକ ଦେଶ ଏହି ତୈଳରୁ ଲାଭବାନ ହୋଇପାରିବେ । ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାର ଆଲାସ୍କାରେ ମଧ୍ୟ ତୈଳଖନନର କାର୍ଯ୍ୟ ଆରମ୍ଭ ହେଲାଣି, ଯେଉଁଠୁ ଦିନକୁ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ଲକ୍ଷ ବ୍ୟାରେଲ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ବାହାରିବାର ସମ୍ଭାବନା ରହିଛି । ୧୯୮୦ ମସିହା ବେଳକୁ ଚୀନ ମଧ୍ୟ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ରପ୍ତାନୀ କରିବାକୁ ସମର୍ଥ ହୋଇଯିବ ବୋଲି ଜଣାଯାଇଛି ।

ସେତେବେଳେ ବର୍ତ୍ତମାନର ତୈଳ ରପ୍ତାନୀ କରୁଥିବା ଦେଶମାନେ କୁଆଡ଼େ ଯିବେ ଓ କ'ଣ କରିବେ ? ଏକଥା ସତ ଯେ ସେମାନେ କଦାପି ସେହି ଅସମର୍ଥତାକୁ ନୀରବ ହୋଇ ମାନି ନେବେ ନାହିଁ । ଅଦୂର ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେହି ସଙ୍କଟଟିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୋଇପାରିବା ଲାଗି ସେମାନେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସତର୍କତାର ସହିତ ବର୍ତ୍ତମାନଠାରୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଲେଣି ଏବଂ ଆପଣାର ଜାତୀୟ ଅର୍ଥନୀତିକୁ ସେମାନେ ତଦନୁରୂପ କରି ଗଢ଼ିନେବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଦେଲେଣି । ପେଟ୍ରୋଲିୟମର ବଜାରରୁ ସେମାନେ ଯେଉଁ ବିପୁଳ ଅର୍ଥ ଲାଭ କରୁଛନ୍ତି, ତାହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେସବୁ ଦେଶର ବିକାଶ ତଥା ନୂତନ ଶିଳ୍ପ - ସଂଗଠନର କାର୍ଯ୍ୟରେ ବ୍ୟବହାର କରାଯାଉଛି । ସେହି ସଂଗଠନର ମୂଳଦୁଆଟିକୁ ଦୃଢ଼ କରିବା ସକାଶେ ଯାହାସବୁ ଦରକାର, ତୈଳଲବ୍ଧ ଧନରେ ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ବିଦେଶରୁ ସେହିସବୁ ସାମଗ୍ରୀ କ୍ରୟ କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଯେ ପେଟ୍ରୋଲିୟମ ଲାଗି ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଏକାନ୍ତ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇ ରହିଛି, ବର୍ତ୍ତମାନର ସେହି ସ୍ଥିତିଟିର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସୁଯୋଗ ନେଇ ସେମାନେ ଭବିଷ୍ୟତ ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିଲାଗି ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀର ବଜାରରେ ପେଟ୍ରୋଲିୟମର ମୂଲ୍ୟକୁ ଯଥାସମ୍ଭବ ଅଧିକ ବଢ଼ାଇ ଦେବାକୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ସର୍ବଦା ତତ୍ପର ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଚିନିଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ଔଷଧ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁକିଛି ବାହାରୁ ଆଣିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଇରାନ ଓ ସାଉଦି ଆରବ ପ୍ରଭୃତି ଦେଶ ସେଥିପାଇଁ ପେଟ୍ରୋଲିୟମରୁ ଲବ୍ଧ ପଇସାକୁ ବିନିଯୋଗ କରୁଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ଦୂରଦର୍ଶୀ ଆଖି ଦୂର ପରିଣାମଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ବିଚାରକୁ ଆଣିଲେଣି ଓ ସେମାନେ ସେହି ଅନୁସାରେ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବାକୁ ବି ଆରମ୍ଭ କଲେଣି ।

ତା ୧୦.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ମଙ୍ଗଳବାର

ଲେବାନନର ଭାଗ୍ୟ

ଲେବାନନ ବି କ'ଣ ଦୁଇଭାଗ ହେବ ଏବଂ କେବଳ ଦୁଇଭାଗ ହେଲେ ଯାଇ କ'ଣ ଲେବାନନକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ପୋଡ଼ି ଛାରଖାର କରି ପକାଉଥିବା ସମସ୍ୟାଟିର ଏକ ସମାଧାନ ଭଳି ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବ ? ବର୍ତ୍ତମାନ ଖାସ୍ ଲେବାନନରେ ମଧ୍ୟ କେତେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏହିପରି ଏକ ବିଚାର ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲାଣି । ଅବଶ୍ୟ ଏକଥା ସତ ଯେ ଲେବାନନର କୌଣସି ରାଜନୈତିକ ଦଳର ନେତା ଦେଶର ବିଭାଜନ ଏବଂ ତଦ୍ୱାରା ଉପସ୍ଥିତ ସମସ୍ୟାଟିର ସମାଧାନ ହୋଇପାରିବା ବିଷୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବରେ କିଛି ହେଲେ କହିନାହାନ୍ତି ଏବଂ ସବୁ ପକ୍ଷର ସମସ୍ତେ ଭଲ କରି ଜାଣିଛନ୍ତି ଯେ ଦେଶର ବିଭାଜନ ଦ୍ୱାରା କେବଳ ଦେଶର ସାଧାରଣ ବୈରୀପକ୍ଷ ସେହି ଇସ୍ରାଏଲ ହିଁ ଲାଭବାନ ହେବ ।

ମାତ୍ର ଲେବାନନର ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଯେତେ ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଦେଶକୁ ଦୁଇଭାଗ କରି ଦେଶର ସମସ୍ୟାଟିକୁ ସମାଧାନ କରିବାର ବିଚାରଟି କ୍ରମଶଃ ପ୍ରବେଶ କଲାଣି । ସେମାନେ ଭାବୁଛନ୍ତି ଯେ, ଦେଶ ମୁସଲମାନ ଏବଂ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଜନସଂଖ୍ୟା ଅନୁସାରେ ହୁଏତ ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହେବ, ନଚେତ୍ ଲେବାନନରେ ସୁଇଜରଲାଣ୍ଡ ପରି ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ୱାୟତ୍ତ ଶାସନର କୌଣସି ଏକ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ କରାଯିବ ଏବଂ ତେବେଯାଇ ସମସ୍ୟାଟିର କୌଣସି ପ୍ରକୃତ ସମାଧାନ ହେବ ।

ଲେବାନନର ମୋଟ ଲୋକସଂଖ୍ୟା ପ୍ରାୟ ତିରିଶ ଲକ୍ଷ । ସେଥିରୁ ଶତକଡ଼ା ଚାଳିଶ ହେଉଛନ୍ତି ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ । ଲେବାନନର ରାଜନୀତି କଥା ଅର୍ଥନୀତିରେ ଏମାନେ ସବୁକାଳେ ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଦକ୍ଷିଣପନ୍ଥୀମାନଙ୍କର ନେତା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପିଏର ଗେମାୟେଲ ଏବେ କହିଛନ୍ତି ଯେ

ଲେବାନନରେ ବାସ କରୁଥିବା ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଧର୍ମାବଲମ୍ବୀମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଶତକଡ଼ା ପ୍ରାୟ ଷାଠିଏ ଭାଗ ଲୋକ ବର୍ତ୍ତମାନ ଲେବାନନର ବିଭାଜନକୁ ହିଁ ସମସ୍ୟାର ଏକମାତ୍ର ସମାଧାନ ବୋଲି ମନେ କରୁଛନ୍ତି । ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ଶରଣାର୍ଥୀମାନେ ଯେପରି ବାହାରୁ ଦେଶ ଭିତରେଁ ପଶି ଲେବାନନକୁ ଆପଣାର ଏକ ଶିବିରପରି ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି ଓ ଲେବାନନରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସମ୍ବିଧାନ - ସମ୍ମତ ସରକାରକୁ ଯେପରି ପ୍ରକାଶ୍ୟ ଭାବେ ଅମାନ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି, ସେହି ଅରାଜକତାକୁ ହିଁ ଲେବାନନର ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନେ ଦେଶର ଯାବତୀୟ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ମୂଳକାରଣ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି । ଦେଶଟାଯାକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଓ ମୁସଲମାନ ଏହିପରି ଦୁଇଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇ ରହିଛି ଏବଂ ଦୁଇଟି ସାମରିକ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱଦ୍ୱାରା ଶାସିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି । ପାର୍ବତ୍ୟ ଅଞ୍ଚଳରେ ଏବଂ ରାଜଧାନୀ ବେରୁଟର କେତେକ ଭାଗରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ପାଂଲାଞ୍ଜିଷ୍ଟମାନଙ୍କର କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ଓ ଅଧିକାର ରହିଛି ଏବଂ ମୁସଲମାନ ଓ ସେମାନଙ୍କର ପକ୍ଷଚିର ଆଉ ଦୁଇଟି ବଡ଼ ସହରାଞ୍ଚଳରେ ଅଧିକାର ରହିଛି । ଏକ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାର ଓ ଶାସନ ଅବଶ୍ୟ ରହିଛି, ମାତ୍ର ଆଞ୍ଚଳିକ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱଗୁଡ଼ିକୁ ମାନି ହିଁ ତାହାକୁ ଦେଶର ଶାସନ କରିବାକୁ ପଡୁଛି ।

ଏବେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ବୁଦ୍ଧିଜୀବୀ ଏବଂ ପ୍ରଧାନ ପ୍ରଧାନ ନାଗରିକ ମୋଟ ଚାଳିଶ ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ନେଇ ଲେବାନନର ପରିସ୍ଥିତିର ବିଷୟରେ ଏକ ସମାଧାନର ଚିନ୍ତା କରିବା ଲାଗି ଗୋଟିଏ ସମ୍ମିଳନୀ ବସିଥିଲା । ଶୁଣାଯାଉଛି ଯେ ସେହି ସମ୍ମିଳନୀରେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ବିଭାଜନ ଅଥବା ଆଞ୍ଚଳିକ ସ୍ୱାୟତ୍ତଶାସନକୁ ହିଁ ସଂକଟର ଏକମାତ୍ର ସମାଧାନ ବୋଲି ବିଚାର କରିଥିଲେ । କେବଳ ଏହାରି ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଯେ ଲେବାନନର ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନେ ଅନ୍ତତଃ ଅପାଣାର ଅଞ୍ଚଳଟିରେ ଶାନ୍ତିରେ ରହିପାରିବେ, ଉପସ୍ଥିତ ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ସେହିପରି ଉପଲବ୍ଧି କରିଥିଲେ ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କଲାପରେ ୧୯୪୩ରେ ଲେବାନନରେ ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ମତିରେ ଯେଉଁ ଶାସନଗତ ବ୍ୟବସ୍ଥା ଚାଲି ଆସିଥିଲା, ଦେଶରେ ବହୁ ଧର୍ମ ଓ ବହୁ ସଂପ୍ରଦାୟଙ୍କୁ ଏକାଠି ରଖି ପାରିବାର ଏକ କାର୍ଯ୍ୟକାରୀ ସାଲିଶ ରୂପେ ତାହାର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ହୋଇଥିଲା । ସେହି ବ୍ୟବସ୍ଥା ଅନୁସାରେ ଦେଶରେ ସେତେବେଳେ ସର୍ବାଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ବାସ କରୁଥିବା ମେରୋନାଇଟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଗୋଷ୍ଠୀରୁ ହିଁ ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ବଛା ହେବେ, ଦେଶର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଜଣେ ସୁନ୍ନୀ ମୁସଲମାନ ହେବେ ଏବଂ ଗ୍ରୀକ ଅର୍ଥୋଡକସ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ହିଁ ଦେଶର ବୈଦେଶିକ ମନ୍ତ୍ରୀ ବଛା ହେବେ, ସେହିପରି ବରାଦ ହୋଇଥିଲା । ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଲୋକସଂଖ୍ୟାର ତତ୍କାଳୀନ ଅନୁପାତରେ କେତେ ପ୍ରକାର ପରିବର୍ତ୍ତନ ଘଟି ସାରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଦେଶର ମୁସଲମାନ ଜନସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି

ଏବଂ ସେମାନେ ଦେଶର ଭାଗ୍ୟରେ ଅଧିକ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ-କ୍ଷମତା ଦାବି କରୁଛନ୍ତି । ସିହାମାନେ ବି ସୁନ୍ନୀମାନଙ୍କଠାରୁ ସଂଖ୍ୟାରେ ଅଧିକ ହୋଇ ଯାଇଛନ୍ତି ଓ ରାଜନୈତିକ କ୍ଷମତାରେ ତେଣୁ ଏକ ନୂତନ ବିତରଣ ଦାବି କରୁଛନ୍ତି । ଏହିସବୁ ଅସନ୍ତୋଷ ସାଙ୍ଗକୁ ଲେବାନନ ଭିତରେ ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ଗରିଲାମାନଙ୍କର ପ୍ରବେଶ ଓ ମୁସଲମାନ ପକ୍ଷ ତରଫରୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଦିଆଯାଉଥିବା ସମର୍ଥନ ମଧ୍ୟ ଆହୁରି ଅଧିକ ଅସନ୍ତୋଷ ଭିଆଇବାରେ କାରଣ ହୋଇଛି ।

ଧର୍ମ ବା ଧର୍ମଗୋଷ୍ଠୀ ଅନୁସାରେ ରାଜନୀତି ଚାଲିବ, ସେହି ଅନୁପାତରେ ମୁଣ୍ଡର ସୁମାରି ହୋଇ ରାଜନୀତିକ କ୍ଷମତାର ବଣ୍ଟନ ହେବ । ଲେବାନନରେ ଚାଲି ଆସିଥିବା ଶାସନ ଏବଂ ସେଠାରେ ଉତ୍ପନ୍ନ ହୋଇଥିବା ବର୍ତ୍ତମାନ ସମସ୍ୟା ଓ ସଙ୍କଟଟିର ଏହାହିଁ ସମ୍ଭବତଃ ସର୍ବମୂଳ କାରଣ । ପୃଥିବୀର ଅନେକ ଦେଶରେ, ବିଶେଷ କରି ଅନେକ ନବସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶରେ ହୁଏତ ତାହାହିଁ ଯାବତୀୟ ରୋଗର ଅସଲ ଓ ସର୍ବଶକ୍ତିଶାଳୀ କାରଣ ।

ତା ୧୩.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ଶୁକ୍ରବାର

ଗାଇବ, ଖାଇବ

ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାର ବିଦେଶ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ହେନରି କିସିଞ୍ଜର ପୃଥିବୀର ଗୋଷ୍ଠୀନିରପେକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ କଥାଛଳରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ଧମକ ଦେଲାପରି କେତେକ ମନ୍ତବ୍ୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଓ ସେହି ଜରିଆରେ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କର ଅନେକ ଅସଲ ମତଲବକୁ ପଦାରେ ପକାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ସିଏ କହିଛନ୍ତି ଯେ,ଗୋଷ୍ଠୀ - ନିରପେକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଯଦି ବାଣିଜ୍ୟ କାରବାରରେ ଆମେରିକାଠାରୁ କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ ଅଥବା ସହଯୋଗ କାମନା କରୁଥାନ୍ତି, ତେବେ ଏଣିକି ସେମାନଙ୍କୁ ଜାତିସଂଘ ଏବଂ ବିଭିନ୍ନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସଂସ୍ଥାରେ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କର ଅନୁସୃତ ନୀତିକୁ ହିଁ ସମର୍ଥନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହିସବୁ ସଂସ୍ଥାରେ ଯେଉଁ ନିରପେକ୍ଷ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକ ଆମେରିକା ସରକାରୀ ପଦକ୍ଷେପ ଓ ନୀତିଗୁଡ଼ିକର ବିରୋଧ କରିବେ, ଆମେରିକା ସରକାର ସେହି ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ବାଣିଜ୍ୟଗତ ଯାବତୀୟ କାରବାରରେ ଆଦୌ କୌଣସି ସହଯୋଗିତା ଦେଖାଇବେ ନାହିଁ ବା ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସାହାଯ୍ୟ କରିବେ ନାହିଁ ।

ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କିସିଞ୍ଜର୍ ଆହୁରି ମଧ୍ୟ କହିଛନ୍ତି ଯେ ଯେଉଁସବୁ ନିରପେକ୍ଷ ଓ

ବିକାଶଶୀଳ ରାଷ୍ଟ୍ର ଜାତିସଂଘରେ ବା ବିଭିନ୍ନ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସଂସ୍ଥାରେ ଆମେରିକାର ବିରୋଧ କରିବେ, ସେମାନଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେରିକାଠାରୁ ମିଳୁଥିବା ବା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମିଳି ଆସିଥିବା ସାହାଯ୍ୟ ମଧ୍ୟ କାଟି ଦିଆଯିବ । ଏହା ଏକ ପୁରୁଣା କଥା ସତ, ମାତ୍ର ଏଥର ପ୍ରଥମ ଥର ପାଇଁ ହିଁ ଏହା ନୂଆ ଭାବରେ କୁହାଯାଇଛି । ଆମେରିକାର ପୂର୍ବତନ ସରକାର ଅର୍ଥାତ୍ ପୂର୍ବତନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିମାନେ ଅଳ୍ପବହୁତ ଏହି କଥାଟିରେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ଆସିଥିଲେ । ଯେତେବେଳେ ଆମେରିକାରୁ ସାହାଯ୍ୟ ପାଇ ଉପକୃତ ହେଉଥିବା ଦେଶଗୁଡ଼ିକ ଆମେରିକାର ସକଳ ପ୍ରତ୍ୟାଶାକୁ ପଣ୍ଡ କରି ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସଭାମାନଙ୍କରେ ଆମେରିକା ସରକାରୀ ନୀତିର ବିରୋଧ କରୁଥିଲେ, ସେତେବେଳେ ଯେ ସେହି ସମୟର ରାଷ୍ଟ୍ରପତିମାନଙ୍କର କୌଣସି କ୍ରୋଧ ବା ଗାତ୍ରଦାହ ହେଉନଥିଲା, ସେକଥା ଆଦୌ ନୁହେଁ । ଏପରିକି ଉଦାରଚେତା ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଜନ୍ କେନେଡ଼ି ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ଠିକ୍ ଏହି ପ୍ରକାରର ଚିନ୍ତା କରିଥିବାର କେତେକ ଲିପିବଦ୍ଧ ପ୍ରମାଣ ରହିଛି । ତଥାପି ଏକଥା ସତ ଯେ, ସେମାନେ କେବେହେଲେ ଏତେ ଖୋଲାଖୋଲି ଭାବରେ ଆପଣାର କ୍ରୋଧ ବା ବିରୋଧଗୁଡ଼ିକୁ ପ୍ରକଟ କରି ନ ଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପଦରେ ଅଭିଷିକ୍ତ ଥିବା ଫୋର୍ଡ଼ାଙ୍କ ଆଜ୍ଞା ବା ପରାମର୍ଶ କ୍ରମେ ତାଙ୍କର ମୁଖପାତ୍ର ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କିସିଞ୍ଜର ଏକଥାଟିକୁ ବେଶ୍ କେତେଦିନ ହେଲା ଖୋଲାଖୋଲି କହିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ପରେ ପୃଥିବୀକୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ରାଜନୀତିର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେତେବେଳେ ଦୁଇଟି ମେଣ୍ଟରେ ଦୁଇଟି ଶିବିରରେ ବିଭକ୍ତ କରି ରଖିବାକୁ ହିଁ ବିଚକ୍ଷଣତା ବୋଲି ବିବେଚିତ ହେଉଥିଲା ଏବଂ ପୃଥିବୀର ସର୍ବାଧିକ ବୁଦ୍ଧି ବା ଅର୍ଥ ହୁଏତ ଖାସ୍ ଏଇଥି ସକାଶେ ହିଁ ବ୍ୟୟିତ ହେଉଥିଲା, ସେତେବେଳେ ଆମେରିକା ସରକାର ଇଉରୋପ ବାହାରେ ରହିଥିବା ସାରା ପୃଥିବୀଟାକୁ ସତେ ଅବା ଗୋଟାଏ ବା ଅନେକ ମେଣ୍ଟ ଦ୍ୱାରା ଏକାବେଳକେ ଗୁନ୍ଥି ଦେବା ପାଇଁ ଉଦ୍‌ଗ୍ରୀବ ହୋଇ ଉଠିଥିଲେ । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଇତିହାସରେ ସେହି ଯୁଗ ବା ପର୍ଯ୍ୟାୟଗୁଡ଼ିକୁ ଡଲେସଯୁଗ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଏକଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱାଭାବିକ ଯେ ଯେଉଁ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ ଆମେରିକା ପକ୍ଷରେ ମେଣ୍ଟ ଭିତରେ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ରହିଲେ, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ଉଠୁଣୁ ବସୁଣୁ କେବଳ ଆମେରିକାର ହିଁ ସମର୍ଥନ କଲେ । ଆମେରିକା ଦ୍ୱାରା ଅନୁସୃତ ବାଟଗୁଡ଼ାକୁ ଠିକ୍ ବାଟ ବୋଲି ବୁଝି ଯେ ସେମାନେ ଆମେରିକା ପକ୍ଷରେ ହାତ ଟେକୁଥିଲେ, ତାହା କଦାପି ନୁହେଁ । ମାତ୍ର ଆମେରିକା ଦ୍ୱାରା ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ଉପକୃତ ହେଉଥିବାରୁ ହିଁ ସେମାନେ ସେପରି କରୁଥିଲେ । ମେଣ୍ଟ ରାଜନୀତିର ଚକ୍ରାନ୍ତ ଏବଂ ପ୍ରଲୋଭନ ଭିତରେ ପଡ଼ି ପୃଥିବୀଟାଯାକ

ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ମାତ୍ର ଦୁଇଟା ଭାଗରେ ପରସ୍ପରର ଶତ୍ରୁ ଓ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱୀ ରୂପେ ବିଭକ୍ତ ହୋଇଯାଥାନ୍ତା, ତେବେ ଆଜି ଆମ ପୃଥିବୀର ଅବସ୍ଥା ପ୍ରକୃତରେ ଯେ କ'ଣ ହୋଇଥାନ୍ତା, ସେ କଥା ହୁଏତ କଳ୍ପନା କରିବାକୁ ହିଁ ଆଜି ଭୟ ଲାଗିବ ।

ମାତ୍ର ଗୋଷ୍ଠୀନିରପେକ୍ଷତାର ବାଟଟିକୁ ମନୁଷ୍ୟଜାତିର ସର୍ବୋଚିତ ବାଟ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଥିବା କେତେକ ଦେଶ ଓ କେତେକ ରାଷ୍ଟ୍ରନେତା ସେତେବେଳେ ଆମେରିକାର ଜାଲ ଭିତରୁ ବାହାରେ ରହିବାର ଓ କୌଣସି ମେଣ୍ଟରେ ନ ପଶି ସ୍ୱାଧୀନ ରହିବାର ନୀତିଟିକୁ ହିଁ ଉଚିତ ନୀତି ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କଲେ । ପୃଥିବୀର ଇତିହାସରେ ପଣ୍ଡିତ ଜବାହାରଲାଲ ନେହେରୁ, ମାର୍ଶାଲ ଟିଟୋ ଏବଂ ଅବଦୁଲ ଗାମେଲ ନାସେର ଏକ ନୂତନ ଅଧ୍ୟାୟର ସୂତ୍ରପାତ କରାଇଲେ । ମନୁଷ୍ୟ ଲାଗି ଏକ ନୂତନ ଅନ୍ୟ ମାର୍ଗର ଉପସ୍ଥାପନା କରାଇଲେ । ସେମାନେ ସଂସାରକୁ ଏକ ବଡ଼ ପ୍ରମାଦରୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଲେ ।

ଗୋଷ୍ଠୀନିରପେକ୍ଷତାର ଆଦର୍ଶଟି କ୍ରମଶଃ ଦାନା ବାନ୍ଧିଲା, ବିଶ୍ୱରାଜନୀତିର ମନକୁ ଛୁଇଁଲା ଓ ପୃଥିବୀରେ ଅନେକ ରାଷ୍ଟ୍ରର ବିକାଶରେ ସ୍ୱୀକୃତ ପନ୍ଥା ରୂପେ ଅନୁସୃତ ହେଲା । ଜାତିସଂଘରେ ଏହି ନିରପେକ୍ଷ ତୃତୀୟ ଶିବିରର ହିଁ ଆଦୃତି ବଢ଼ିଲା, ସେହିମାନଙ୍କର କଥାକୁ କ୍ରମେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମଣିଷ ଉଚିତ କଥା ବୋଲି ହୃଦୟଙ୍ଗମ କଲେ । ପ୍ରଥମ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଜାତିସଂଘର ସଭାଗୁଡ଼ାକ ଯେପରି ସାଧାରଣତଃ ଏକ ଦ୍ୱିପାକ୍ଷିକ ପୂର୍ବଆୟୋଜିତ କଳହର ସ୍ଥାନ ହୋଇରହିଥିଲା, ଏଣିକି ଆଉ ସେପରି ହୋଇରହିଲା ନାହିଁ । ମେଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିପତ୍ତି ଭାଙ୍ଗିଲା, ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷୁଦ୍ର ଦୃଷ୍ଟିଗୁଡ଼ାକ ପ୍ରତିପାଦିତ ହୋଇଗଲା । ଏସବୁ ଟଙ୍କା ବଳରେ ହେଲା ନାହିଁ, କୌଣସି ବଡ଼ ବେପାରୀର ଅନୁଗ୍ରହ ବଳରେ ହେଲାନାହିଁ, ଏକ ନୂତନ ଆବଶ୍ୟକତାର ଉତ୍ତରେଉତ୍ତର ଉପଲବ୍ଧି ଫଳରେ ସମ୍ଭବ ହେଲା । ଏକ ରାଷ୍ଟ୍ର ହିସାବରେ ଆମେରିକା ନିଜକୁ ଏଇଟି ସହିତ ଖାପ ଖୁଆଇ ନ ପାରିବାରୁ ବଡ଼ ସନ୍ତାପିତ ହେଲା ଏବଂ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସନ୍ତାପିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଅର୍ଥ ଓ ଅନୁଗ୍ରହ ବଳରେ କେହି ପୃଥିବୀଟାକୁ ଆପଣାର ପ୍ରଭାବ ମଧ୍ୟକୁ କିଣିନେବ ବା ଆପଣାର ବାଜାଟି ଦ୍ୱାରା ନଚାଇବ, ଏଇଟା ହେଉଛି ପୁଞ୍ଜିବାଦୀ ଏବଂ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଯୁଗର ଭାବନା - ଏଇଟାର ଦିନ ସରିଯାଇଛି । ଯିଏ ଏପରି ହେଉ ବୋଲି ଭ୍ରମ କରୁଛି, ଆମେରିକା ପରି ତାହାକୁ ଯେ ନାନା ପ୍ରକାରେ ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଏଥିରେ ଆଉ ବିଚିତ୍ର କଥା କ'ଣ ଅଛି ?

ତା ୧୪.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ଶନିବାର

ସମସ୍ତଙ୍କର ସମ୍ମତିରେ

ଭାରତବର୍ଷ ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଜାତୀୟ ସରକାରକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇଛି । ପ୍ରାୟ ସମସାମୟିକ ଭାବରେ ଆଫ୍ରିକା - ଐକ୍ୟ - ସଂଗଠନ ମଧ୍ୟ ଔପଚାରିକ ଭାବରେ ସେହି ସରକାରକୁ ଆପଣାର ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିଛନ୍ତି । ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା ହେଉଛି ଯେ ଯେଉଁ ଇଡ଼ି ଅମିନ୍ ଆଫ୍ରିକା ଐକ୍ୟ ସଂଗଠନର ଏହି ବର୍ଷ ସଭାପତି ଥିଲେ, ତାଙ୍କରି ନିଜ ଦେଶ ଉଗାଣ୍ଡା ମଧ୍ୟ ଏମ.ପି.ଏଲ.ଏ. ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସରକାରକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇସାରିଲାଣି । ଆଙ୍ଗୋଲାର ପଡ଼ୋଶୀ ଦେଶ ସମସ୍ତେ ପ୍ରାୟ ସେହିପରି ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇସାରିଲେଣି । ଜଟିଳ ପରିସ୍ଥିତି କ୍ରମଶଃ ସରଳ ହୋଇଆସୁଛି । ଆଫ୍ରିକାରେ ଆଙ୍ଗୋଲାକୁ ନେଇ ଯେଉଁ ଉତ୍କଟତା ଓ ଶତ୍ରୁତାମାନ ଆନ୍ତର୍ଜାତୀୟ ସ୍ତରରେ କୁହୁଳି ଉଠୁଥିଲା ଓ ଦାନା ବାନ୍ଧି ଆସୁଥିଲା, ସେଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ କ୍ରମେ ଶାନ୍ତ ହୋଇ ଆସିବ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ମନେ ହେଉଛି । ଖୋଦ୍ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶ ଯେତେବେଳେ ନିଜ ଘରେ ଗୋଟାଏ ମନ ଓ ଗୋଟାଏ ମତ ହୋଇ ରହିବ, ସେହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ବିଦେଶରୁ ଆଉ କାହିଁକି କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ ହେବାକୁ ଆସିବ ? ସେହିସବୁ ହସ୍ତକ୍ଷେପ ସମ୍ଭବ ବା ହେବ କିପରି ?

ଆଫ୍ରିକା ଐକ୍ୟ ସଂଗଠନ ଗତ ବେଶ୍ କେତେଦିନ ହେଲା ଆଙ୍ଗୋଲାକୁ ନେଇ ବଡ଼ ଅଡୁଆ ଭିତରେ ପଡ଼ିଯାଇଥିଲା । ସଂଗଠନର ଏକଜିଦିଆ ସଭାପତି ଇଡ଼ି ଅମିନ୍ ଆଦେଶ ଦେଇ ଘୋଷଣା କରିଦେଇଥିଲେ ଯେ, ଯେପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆଙ୍ଗୋଲାର ତିନୋଟିଯାକ ବିବଦମାନ ପକ୍ଷ ନିଜ ଭିତରେ କଳହର ସମାଧାନ କରି ସେହି ଦେଶରେ ସର୍ବଜନ - ସମ୍ମତ ପ୍ରତିନିଧି ସରକାର ସ୍ଥାପନା ନ କରିଛନ୍ତି, ଆଫ୍ରିକା ସଂଗଠନର କୌଣସି ଦେଶ ଆଙ୍ଗୋଲାରେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ହେଲେ ପକ୍ଷକୁ ମଧ୍ୟ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କରିବ ନାହିଁ ଏବଂ,ଏକଥା ମଧ୍ୟ ସତ ଯେ ଏହି ଆଦେଶ ସତ୍ତ୍ୱେ ସଂଗଠନରେ ଆଠୋଟି ସଭ୍ୟଦେଶ ଅମିନଙ୍କର ଅବଜ୍ଞା କରି ଲୁଆଣ୍ଡାଠାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇଥିବା ଏମ.ପି.ଏଲ.ଏ. ସରକାରକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇସାରିଥିଲେ ।

ତେଣେ ଆଙ୍ଗୋଲାର ବିବଦମାନ ତିନୋଟି ପକ୍ଷ ଆପଣା ଘରେ ଆପଣା କଜିଆର ସମାଧାନ କରିବା ଲାଗି ଆଉ ଅବକାଶ ମଧ୍ୟ ନ ଥିଲା । କାରଣ ସେହି କଜିଆ ଭିତରକୁ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଶୀତଳଯୁଦ୍ଧର ନିଆଁଗୁଡ଼ାକ ହୁ କରି ମାଡ଼ିଆସିଲା ଓ ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ଯେ କ୍ରମଶଃ ଭିଏତନାମର ସୁଆଙ୍ଗଟା ପୁନର୍ବାର ଅଭିନୀତ ହେବାକୁ ଲାଗିବ, ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକମାନେ ସେହିପରି ଆଶଙ୍କା କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଥିଲେ । ଦକ୍ଷିଣରୁ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ମାଡ଼ିଆସି ସାରିଥିଲା । ତେଣେ ଆମେରିକା ରାଗରେ ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ପିଟୁଥିଲା । ଆଫ୍ରିକାର ବିଭିନ୍ନ ରାଷ୍ଟ୍ରକୁ

ଏଇଟା ନକରି ଏଇଟା କର ବୋଲି ଉପଦେଶ ଦେଇ ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଫୋର୍ଡ଼ ଏକ ଚିଠି ଲେଖି ସାରିଥିଲେ । ତେଣେ ଆଙ୍ଗୋଲାର ରଣକ୍ଷେତ୍ରରେ ବାହାର କେତେ କେତେ ଦେଶରୁ ସୈନ୍ୟମାନେ ଆସି ସାଙ୍ଗରେ ଧରି ଆସିଥିବା ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ସହିତ ଏପକ୍ଷ ଅଥବା ସେପକ୍ଷଟି ସହିତ ଏକାଠି ମିଶି ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ । ଆଙ୍ଗୋଲାବାସୀ ହୁଏତ ବଡ଼ ଅସହାୟ ଭାବରେ ଏହି ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧଟି ଦ୍ୱାରା ହିଁ ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କର ଭାଗ୍ୟର ମୀମାଂସା ହେବ ବୋଲି ଅପେକ୍ଷା କରି ବସିଥିଲେ ।

ଲୁଆଣ୍ଡାଠାରେ ଗତ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଏମ.ପି.ଏଲ.ଏ. ତରଫରୁ ଯେଉଁ ସରକାର ଆଙ୍ଗୋଲାର ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ସରକାର ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ଆପଣାକୁ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କଲା, ତାହାର ମୁଖ୍ୟ ହେଉଛନ୍ତି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ନେଟୋ । ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ଦୀର୍ଘ ଅନେକ ବର୍ଷ ହେଲା ଉପନିବେଶବାଦ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁ ମୁକ୍ତି ସଂଗ୍ରାମ ଚାଲି ଆସୁଥିଲା, ଏହି ନେଟୋ ହିଁ ସେଥିରେ ନେତୃତ୍ୱ ନେଇ ଆସିଥିଲେ । ଆଫ୍ରିକା ଐକ୍ୟ-ସଂଗଠନ ନେଟୋ ଏବଂ ତାଙ୍କର ଏମ.ପି. ଏଲ ଏ. ଏ. କୁ ହିଁ ଆଙ୍ଗୋଲାବାସୀଙ୍କର ଏକମାତ୍ର ପ୍ରତିନିଧିମୂଳକ ମୁଖପାତ୍ର ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିଆସିଥିଲା । ୧୯୭୩ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏହି ସ୍ଥିତି ବଳବତ୍ତର ରହିଥିଲା । ବିବାଦ ଭିତରେ ରହିଥିବା ଅନ୍ୟ ଦୁଇଟି ସଙ୍ଗଠନ ତା'ପରେ ଯାଇ ଜନ୍ମ ଗ୍ରହଣ କଲେ ଏବଂ ସେମାନଙ୍କ ପଛରେ ଯେ ଆଙ୍ଗୋଲାବାସୀଙ୍କର ସମର୍ଥନ ନାହିଁ, ଲୁଆଣ୍ଡାର ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ବିପୁଳ ବିଜୟରୁ ହିଁ ତାହାର ପ୍ରମାଣ ମଧ୍ୟ ମିଳିଗଲା ।

ଆଫ୍ରିକା ଐକ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନର ସଭ୍ୟ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକର ବୈଦେଶିକ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଏବେ ସଙ୍ଗଠନର ମୁଖ୍ୟ କେନ୍ଦ୍ର ଆଡ଼ିସ୍‌ଆବାବାଠାରେ ଆଙ୍ଗୋଲାର ପରିସ୍ଥିତି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା କରି ଗୋଟାଏ କିଛି ନିଷ୍ପତ୍ତି ଗ୍ରହଣ କରିବାଲାଗି ଏକତ୍ର ହୋଇଥିଲେ । ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ ସଭ୍ୟମାନଙ୍କର ବହୁମତ ହିଁ ଶ୍ରୀ ନେଟୋଙ୍କ ତରଫରେ ରହିଥିଲା । ମାତ୍ର ବିଦେଶୀ ରାଷ୍ଟ୍ରମାନେ, ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରୁଥିବା ଶିବିରଟି ଏହି ବହୁମତକୁ ନାନା କୋଲାରେ ବିଭକ୍ତ କରି ପକାଇବା ଲାଗି ବହୁପ୍ରକାର ଚେଷ୍ଟା କରୁଥିଲେ । ଆଙ୍ଗୋଲାର ଭାଗ୍ୟ ଏବଂ ଆଫ୍ରିକାର ଭାଗ୍ୟ ଯେ, ସେଠାରେ ସକଳ ପ୍ରରୋଚନା ବିଫଳ ହୋଇଗଲା ଏବଂ ଯାହା ସତ୍ୟ ଓ ଯାହା ବାସ୍ତବ ସ୍ଥିତିଟି ଦ୍ୱାରା ପ୍ରମାଣିତ, ତାହାହିଁ ଗୃହୀତ ହେଲା । ଆଉ ସବୁ ଫିକର ବ୍ୟର୍ଥ ହୋଇଗଲା ।

ଏକଥା ବେଶ୍ ବୁଝିହେଉଛି ଯେ ଭାରତ ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ଆଫ୍ରିକା ଐକ୍ୟ ସଙ୍ଗଠନର ଏହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଟିକୁ ଅପେକ୍ଷା କରୁଥିଲା ଏବଂ ସେହି ନିଷ୍ପତ୍ତିଟି ହୋଇଯିବା ପରେ ଭାରତ ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିନେଲା ଓ ନେଟୋ ସରକାରଙ୍କୁ ବିହିତ ସ୍ୱୀକୃତି ପ୍ରଦାନ କଲା ।

ତା ୧୬.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ

ସୋମବାର

ବିକାଶମୁଖୀ ଦେଶର ଆଇନଜୀବୀ

ଏର୍ଣ୍ଣାକୁଲମ ସହରର ଗୋଟିଏ ଆଇନ କଲେଜର ଶତବାର୍ଷିକୀ ଉତ୍ସବରେ ପୌରୋହିତ୍ୟ କରି ସୁପ୍ରିମକୋର୍ଟର ଜଣେ ଅନ୍ୟତମ ବିଚାରପତି ମାନ୍ୟବର କୃଷ୍ଣ ଆୟାର ଅନେକ ଗୁରୁତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଷୟର ଉତ୍‌ଥାପନ କରିଛନ୍ତି ଓ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନାନା ନୂତନ ଦିଗରେ ଚିନ୍ତା କରି ଶିଖିବା ଲାଗି ପ୍ରାୟ ଏକ ଚେତାବନୀ ମଧ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ଆମ ଦେଶରେ ଓକିଲାତି କରିବାକୁ ସାଧାରଣତଃ ଏକ ବ୍ୟବସାୟ ବୋଲି ବିଚାର କରାଯାଏ । ଆମେ ଭାବୁ, ଆମ ଭିତରୁ ଯିଏ ଆଇନଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ି ଖୁବ୍ ଶୀଘ୍ର ଖୁବ୍ ପଇସା କମାଇବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଥାଏ, ସେଇ ପ୍ରକୃତରେ ଓକିଲ ହେବାକୁ ଯାଏ । ଜଣେ ସଫଳ ଏବଂ ବିଚକ୍ଷଣ ଓକିଲ କହିଲେ ଆମର କଳ୍ପନାରେ ସାଧାରଣତଃ ଜଣେ ଅନେକ ଅର୍ଥ ଉପାର୍ଜନ କରି ପାରୁଥିବା ଓକିଲକୁ ହିଁ ବୁଝାଉଥାଏ । ଜଣେ ଓକିଲ ଯେ ଇଚ୍ଛା କଲେ ଆମ ଦେଶର ବିକାଶରେ ଓ ସାମାଜିକ ଅଭିବୃଦ୍ଧିରେ ସହଯୋଗ କରି ପାରିବ, ଆମ ଦେଶର ସାମାଜିକ ତଥା ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ବିକାଶ ଦିଗରେ ମଧ୍ୟ ସିଏ ଆପଣାର ବିଦ୍ୟା ଓ ବେଉସାକୁ ଯେ ଉତ୍ସର୍ଗ କରି ରଖିପାରିବ, ବିଚାରପତି ଆୟର ଆମକୁ ସେହି ଦିଗରେ ହୁଏତ ପ୍ରଥମ କରି ଭାବିବା ଲାଗି ଆଭାସ ଦେଇଛନ୍ତି ।

ବିକାଶ ହେଉଛି ଆମ ଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମର ସର୍ବମୁଖ୍ୟ ଲକ୍ଷ୍ୟ । ଆଇନ ବହିରେ ଯାହା ଲେଖା ହୋଇଛି, ତାହାକୁ ହିଁ ବେଦର ଗାର କରି ମାନି ଦେଶକୁ, ସମାଜକୁ ତଥା ଜନଗଣର ଆକାଙ୍‌କ୍ଷାକୁ ବାଦଦେଇ ଅଟକାଇ ରଖିବାକୁ ଓକିଲମାନେ ଯେ କଦାପି ନଜର ଧ୍ୟେୟ କରି ରଖିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ, ମାନ୍ୟବର ଆୟର ଆମକୁ ସେହି କଥାଟିକୁ ସ୍ମରଣ କରାଇ ଦେଇଛନ୍ତି । ବିକାଶ ଓ ସମୃଦ୍ଧି ହେଉଛି ଏକ ସାମୂହିକ ଅଧିକାର, ଜାତୀୟ ଅଧିକାର ଏବଂ, ସେହି ଅଧିକାରଗୁଡ଼ିକୁ ଆଇନଦ୍ୱାରା ସୁପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରି ରଖିବା ହିଁ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଯେକୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରର ଏକ ମହତ୍ତ୍ୱପୂର୍ଣ୍ଣ ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟ ହୋଇ ରହିବା ଉଚିତ । ଯେଉଁମାନେ ଆଇନକୁ ହିଁ ନିଜର ଫନ୍ଦା କରି ଧରିଛନ୍ତି, ଆଇନଗୁଡ଼ିକର ବିସ୍ତର ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରି ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ-କ୍ଷେତ୍ରଗୁଡ଼ିକର ନାନା ପ୍ରଶ୍ନକୁ ନିରୂପିତ କରି ଦେବାର କାର୍ଯ୍ୟରେ ନିୟୋଜିତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ସେହିମାନେ ହିଁ ଏହି କଥାଟି ସର୍ବାଦୌ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିବା ଉଚିତ । ବିଚାରପତି ଆୟର ବିକାଶ ଏବଂ ସମୃଦ୍ଧିର ଯାବତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକୁ କୌଣସି ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅନୁଗ୍ରହରୁ ମିଳୁଥିବା କେତେଟା ଉପକାର ବୋଲି ନ ଭାବି ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ଅଧିକାର ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି ।

ମାନ୍ୟବର ଆୟାର କହିଛନ୍ତି ଯେ ଜାତୀୟ ବିକାଶ ଏବଂ ସମୃଦ୍ଧିର

ପଦକ୍ଷେପଗୁଡ଼ିକୁ ଦୃଢ଼ମୂଳ କରି ରଖିବାକୁ ହେଲେ, ତେଣେ ସାମାଜିକ କଲ୍ୟାଣର କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଆଇନଗୁଡ଼ିକ ପାସ୍ ହୋଇଯିବା ଉଚିତ । ପ୍ରକୃତରେ ଆବଶ୍ୟକ ହେଉଥିବା ଆଇନଗୁଡ଼ିକୁ ଯେପରି ଯଥାର୍ଥରେ ପ୍ରଣୟନ କରିବା ସମ୍ଭବ ହୋଇପାରିବ, ସେଥିଲାଗି ଆମର ସାମାଜିକ ଆଦର୍ଶଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସଚେତନ ଓ ଆସ୍ଥାବାନ ଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ହିଁ ଯଥୋଚିତ ସ୍ଥାନମାନଙ୍କରେ ରହିଥିବା ଉଚିତ ଏବଂ, ସର୍ବଶେଷରେ, ଯେଉଁମାନେ ବିଚାରପତି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି ଓ ଯେଉଁମାନେ ଆଇନକୁ ହିଁ ଜୀବିକା ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ସେମାନେ ଗୃହୀତ ସେହି ଆଇନଗୁଡ଼ିକର ଯଥାର୍ଥ ବ୍ୟାଖ୍ୟା କରିପାରିବା ଉଚିତ ଏବଂ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ ସେଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟ କରିପାରିବା ଉଚିତ ।

ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ କରିବା ଯଦି ସ୍ୱୀକୃତ ଲକ୍ଷ୍ୟ ହୋଇ ରହେ, ତେବେ ପାରମ୍ପରିକ ନ୍ୟସ୍ତସ୍ୱାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଉପରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ହସ୍ତକ୍ଷେପ ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ବିଚାରପତି ଆୟର ମତ ଦେଇଛନ୍ତି । ତାଙ୍କର ଭାଷାରେ, ‘‘ରାଜନୀତିଜ୍ଞମାନେ ହାସଲ କରିବାକୁ ରହିଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ ଏତେ ବେଶି ସଚେତନ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି ଯେ, ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ହାସଲ କରିବାର ପ୍ରକ୍ରିୟାଟି ବିଷୟରେ ସେମାନେ ପ୍ରାୟ କିଛି ହେଲେ ଭାବନ୍ତି ନାହିଁ । ବୈଜ୍ଞାନିକର ତା’ ନିଜକ୍ଷେତ୍ରରେ ପ୍ରଚୁର ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଓ ଜ୍ଞାନ ରହିଥାଏ ସତ, ମାତ୍ର ଦେଶରେ ଯେଉଁ ଆଇନ ରହିଛି, ତାହାର କାର୍ଯ୍ୟକାରିତା ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସେ ପ୍ରାୟ କିଛି ହେଲେ ଜାଣିନଥାଏ ଏବଂ ତେଣେ ଆଇନଜ୍ଞ ଓ ଆଇନଜୀବୀମାନେ ବି ରହିଥାନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ କେବଳ ଆଇନ ବହିରୁ ନଜିରଗୁଡ଼ାକୁ ଖୋଜି ବୁଲୁଥାନ୍ତି ଓ ଆଇନ ବହିରେ ଯାହା ଲେଖା ହୋଇଥାଏ, ସେଇଟାକୁ ହିଁ କାମୁଡ଼ି କରି ପଡ଼ିଥାନ୍ତି ।’’ ଏବଂ, ସେମାନଙ୍କର ଏହି ଭୂମିକାଗୁଡ଼ିକ ସାମାଜିକ ନବବିଧାନ ଓ ପୁନର୍ଗଠନ ଦିଗରେ ହିଁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ ହୋଇ ରହିବା ଉଚିତ ।

ମାନ୍ୟବର ଆୟାରଙ୍କ ମତରେ ଆଇନଶାସ୍ତ୍ର ପଢ଼ା ହେଉଥିବା ଅନୁଷ୍ଠାନଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ କଥାଟିର କ୍ୱଚିତ୍ ବିଚାର କରାଯାଇଥାଏ । ଦାରିଦ୍ର୍ୟ, ବହୁଳ ଜନସଂଖ୍ୟା ଏବଂ ବିକାଶ ସହିତ ସମ୍ବନ୍ଧିତ କରି କ୍ୱଚିତ୍ ଆଇନର ବିଚାରଣା ହୋଇଥାଏ । ସେଠାରେ ଆଇନଗୁଡ଼ାକୁ ହିଁ ସତେଅବା ଶୂନ୍ୟମଣ୍ଡଳରେ ରହିଥିବା ନାନା ଅକାଟ୍ୟ ସୂତ୍ରପରି ବିଚାର କରାଯାଏ ଏବଂ ସାମାଜିକ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ସାମାଜିକ ବୋଧ-ସମ୍ପନ୍ନତାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଇନଜୀବୀମାନେ ପ୍ରାୟ ନିରକ୍ଷରଙ୍କ ପରି ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି ।

ଅର୍ଥାତ୍, ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ କୃଷ୍ଣ ଆୟରଙ୍କ ମତରେ, ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଏକ ସାଧାରଣ ନିୟମ ପରି ଆଇନଜ୍ଞମାନେ ବିକାଶ ବିଷୟରେ କୌଣସି ସଚେତନତା ରଖିନାହାନ୍ତି ଓ ଅନ୍ୟପକ୍ଷରେ ବିକାଶର ଯୋଜନାଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଆଇନଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରଣୟନ ହେବା ସମ୍ବନ୍ଧରେ

ପ୍ରାୟ କୌଣସି ଧ୍ୟାନ ଦେଇନାହିଁ । ଏଣିକି ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ହେବା ଉଚିତ । ଏଣିକି ଆଇନଜୀବୀମାନଙ୍କର ସାମାଜିକ ଆକାଂକ୍ଷା ଓ ବିକାଶର ପରିବର୍ତ୍ତିତ ସାମ୍ମୁଖ୍ୟଟି ବିଷୟରେ ସଚେତନତା ରହିବା ଉଚିତ ଓ ବିକାଶ ବିଭାଗର କର୍ମଚାରୀମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ଆଇନ ବିଷୟରେ ସଚେତନତା ରହିବା ଉଚିତ । ଏହି ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଜଜ୍‌ମାନଙ୍କ ପାଇଁ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ପୁନଃପ୍ରଶିକ୍ଷଣର କଲେଜମାନ ଖୋଲାଗଲେ ତାହା କଦାପି ଅବାନ୍ତର ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଆୟର ମତ ଦେଇଥିଲେ । ଜାତୀୟ ପ୍ରଗତିର ଯୋଜନାରେ ଆଇନର ଦ୍ୱାହି ଦେଇ ସେମାନେ ପ୍ରଗତିକୁ ବନ୍ଦ କରି ରଖିବେ ନାହିଁ, ମାତ୍ର ନୂତନ ଆହ୍ୱାନର ଅନୁରୂପ କରି ନୂତନ ଆଇନଗୁଡ଼ିକୁ ହିଁ ବିକଶିତ ହେବାର ଅବସର ଦେବେ ବୋଲି ସେ ଇଚ୍ଛା ପ୍ରକାଶ କରିଥିଲେ ।

ତା ୧୬.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ

ମଙ୍ଗଳବାର

ଫୋର୍ଡ଼ ବିରକ୍ତ

ଆମେରିକାର ପୂର୍ବତନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ରିଚାର୍ଡ଼ ନିକ୍‌ସନ ଏବେ ଚୀନ ଗସ୍ତରେ ଯାଉଛନ୍ତି ବୋଲି ଖବରକାଗଜରେ ବାହାରିଛି ଏବଂ ସେହି ସମ୍ବାଦଟି ଶୁଣି ଆମେରିକାର ବର୍ତ୍ତମାନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଜେରାଲ୍‌ଡ଼ ଫୋର୍ଡ଼ ମଧ୍ୟ ବିରକ୍ତି ଯେ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି, ସେ କଥା ବି ଖବରକାଗଜରେ ବାହାରିଛି । ନିକସନଙ୍କ ପ୍ରସ୍ତାବିତ ଚୀନଯାତ୍ରା ସକାଶେ ଆମେରିକାର ସରକାରୀ ବୈଦେଶିକ ବିଭାଗ କୁଆଡ଼େ ଆଦୌ କୌଣସି ପ୍ରକାରେ ବିଚଳିତ ବି ହେଉନାହାନ୍ତି, ଏକଥାଟି ମଧ୍ୟ ସେହି ବିଭାଗର ଏକ ପ୍ରେସବିଜ୍ଞପ୍ତିରୁ ଜାଣିବାକୁ ମିଳୁଛି ।

ରିଚାର୍ଡ଼ ନିକସନ ହିଁ ଏକଦା ତାଙ୍କ ସମୟରେ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫୋର୍ଡ଼ଙ୍କୁ ଆପଣା ସରକାରରେ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ହିସାବରେ ମନୋନୀତ କରି ଆଣିଥିଲେ । ରାଜନୀତିକ ଅପବାଦର ଘୂର୍ଣ୍ଣି ଭିତରେ ପଡ଼ି ନିକ୍‌ସନ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପଦରୁ ଓହ୍ଲାଇଯିବା ପରେ ଯାଇ ଫୋର୍ଡ଼ ପୁଣି ସେହି ମନୋନୀତ ଭାବରେ, ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ ନୁହେଁ - ରାଷ୍ଟ୍ରପତିର ଆସନକୁ ବି ଅଳଂକୃତ କରିବାର ସୁଯୋଗ ପାଇଛନ୍ତି । ଏହି ବର୍ଷ ଆମେରିକାର ସାଧାରଣ ଭୋଟରେ ନିର୍ବାଚିତ ହୋଇ ସାରିବା ପରେ ଯାଇ ସିଏ ସ୍ୱବଳରେ ସେହି ଆସନଟିର ହକ୍‌ଦାର ହେଲେ ବୋଲି ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ କୁହାଯାଇପାରିବ । ରିଚାର୍ଡ଼ ନିକ୍‌ସନ ଯେ କାହିଁକି ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଫୋର୍ଡ଼ଙ୍କୁ ହିଁ ସେତେବେଳେ ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପଦରେ ମନୋନୀତ କରି ଆଣିଲେ, ସେକଥା କେବଳ ସେଇ ସବୁଠାରୁ ଭଲ କରି ଜାଣିଥିବେ । ସେତେବେଳେ ୱାଟରଗେଟ ଘୋଷଣା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । ଆପଣାର ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଆସ୍ଥାଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କୁ ଯେ ବିପଦରେ

ପଡ଼ିଥିବା ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଆପଣାର ଉପପଦଟି ଲାଗି ନିଶ୍ଚୟ ମନୋନୀତ କରିବେ, ସେ କଥା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱାଭାବିକ । ଏହି ସବୁଯାକ କଥାକୁ ଗୋଟାଏ ପାଖରେ ରଖି ଓଜନ କରି ଦେଖିଲେ ନିକସନଙ୍କ ପାଖରେ କୃତଜ୍ଞ ରହିବା ଲାଗି ଫୋର୍ଡ଼ଙ୍କର ଯେ ଏକାଧିକ କାରଣ ରହିଛି, ସେକଥା ରାଜନୀତିରେ ଆଖି ନ ଥିଲା ଲୋକ ମଧ୍ୟ ବଡ଼ ସହଜରେ କହିଦେଇ ପାରିବ ।

ନିକ୍ସନ ହଠାତ୍ ଚୀନ ଯିବାଲାଗି ଯେ କାହିଁକି ମନସ୍ଥ କରିବସିଲେ, ତାହା ପଛରେ ଆଉ ଯାହାକିଛି ଥାଉ ପଛକେ, ମାତ୍ର କୌଣସି ରାଜନୀତିକ କାରଣ କଦାପି ନାହିଁ ବୋଲି ବେଶ୍ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରିବ । ୱାଟରଗେଟ ବ୍ୟାପାର ଯଥେଷ୍ଟ କଦାକାର ହୋଇ ଜମି ଆସିବା ପରେ ରିଚାର୍ଡ଼ ନିକସନ ଯେପରି ତାଙ୍କର ସକଳ ଦମ୍ଭୋକ୍ତି ସତ୍ତ୍ୱେ ଆଖର ପଦରୁ ଓହରି ଯିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେଲେ, ତା'ପରେ ସେହି ଦେଶରେ ବା ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ରାଜନୀତିର କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାଙ୍କର ଆଉ କୋଉ ପାଞ୍ଜିରେ ଯେ ପ୍ରକୃତରେ କେଉଁ ନାଆଁ ରହିଥିବ ବା ରାଜନୀତି ଭିତରେ ପଶି କିଛି କରିବା ଲାଗି ତାଙ୍କ ନିଜର ବି ଯେ କୌଣସି ବାସନା ରହିଥିବ, ଆମେ କଦାପି ସେପରି ଅନୁମାନ କରି ପାରିବା ନାହିଁ । ତେଣୁ କୌଣସି କୂଟନୀତିକ ଯାତ୍ରାରେ ସେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଚୀନ ଯାଉଛନ୍ତି ବୋଲି ମଧ୍ୟ କଦାପି କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏକଥାଟିକୁ ମନେ ରଖିଥିବା ଯେ ଆମେରିକା ଓ ଚୀନ ମଧ୍ୟରେ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ଯେଉଁ ବୈର ଓ ବିରୋଧିତା ମୂଳରୁ ରହି ଆସିଥିଲା, ସର୍ବପ୍ରଥମେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିକ୍ସନ ହିଁ ସାହସ କରି ସେଥିରେ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ କରାଇପାରିଲେ, ସବାଆଗ ସେଇ ଗଣ୍ଠିଗୁଡ଼ିକୁ କାଟିଦେଇ ପାରିଲେ, ପୃଥିବୀର କେତେ ଉପକାର କଲେ । ଆମେରିକା ଓ ଚୀନ ମଧ୍ୟରେ ସ୍ୱାଭାବିକ ମିତ୍ରତାର ସମ୍ବନ୍ଧ ସ୍ୱୀକୃତ ହେବା ପରେ ପୃଥିବୀରେ ଯାହାସବୁ ଘଟିଛି, ସେଥିରୁ ଚୀନ ହିଁ ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହୋଇଛି । ତେଣୁ ଅନ୍ତତଃ ଏଇଥି ସକାଶେ ହିଁ ରିଚାର୍ଡ଼ ନିକ୍ସନଙ୍କ ପାଖରେ ଚୀନର ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନଙ୍କର କୃତଜ୍ଞ ରହିବାର କଥା । ସେହି କୃତଜ୍ଞତାର ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ହିଁ ଯେ ସେମାନେ ନିକସନଙ୍କୁ ଚୀନ ପରିଦର୍ଶନରେ ଡାକିଛନ୍ତି ଓ ତାହାର ଜବାବରେ ହିଁ ନିକ୍ସନ ଯେ ଚୀନ ପରିଦର୍ଶନରେ ଯାଉଛନ୍ତି, ଏପରି ନହୋଇ ପାରିବ କାହିଁକି ?

ତେବେ ଫୋର୍ଡ଼ ନିକସନଙ୍କ ଯାତ୍ରାରେ ବିରକ୍ତି ପ୍ରକାଶ କରୁଛନ୍ତି କାହିଁକି ? ନିକସନଙ୍କୁ ଏହିପରି ଏକ ଯାତ୍ରାର ସୁଯୋଗ ଦେବା ପଛରେ ଚୀନର ଆଉ କୌଣସି ମତଲବ ରହିଛି ବୋଲି ସେ ସନ୍ଦେହ କରୁଛନ୍ତି କି ? ତାଙ୍କର ଏକତା କର୍ତ୍ତା ନିକସନ ମଧ୍ୟ ଏହିପରି ଯେକୌଣସି ଏକ ସୁଯୋଗ ନେଇ ଆମେରିକାବାସୀଙ୍କର ଧ୍ୟାନାକର୍ଷଣ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ଓ ତଦ୍ୱାରା ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ଆଗାମୀ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି - ନିର୍ବାଚନରେ ଫୋର୍ଡ଼ଙ୍କର ପ୍ରାର୍ଥୀତ୍ୱ ଉପରେ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଆଘାତ ଆଣିବାକୁ ଚିନ୍ତା କରୁଛନ୍ତି ବୋଲି ମଧ୍ୟ ଫୋର୍ଡ଼ ଭାବୁଛନ୍ତି

କି ? ଆସନ୍ତା ନିର୍ବାଚନରେ ନିଜକୁ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିବା ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫୋର୍ଡ଼ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ନିର୍ବାଚନରେ ଆମେରିକାବାସୀଙ୍କୁ ଆପଣା ସପକ୍ଷରେ ଢଳାଇ ଆଣିପାରିବା ଲାଗି ହିଁ ସକଳ ପ୍ରକାର ସତର୍କତା ଅବଲମ୍ବନ କରୁଥିବେ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ହେବାର ଅସ୍ଥାୟୀ ଦାୟିତ୍ୱଟି ଅପେକ୍ଷା ଆଗାମୀ ନିର୍ବାଚନଟି ଯେ ତାଙ୍କୁ ହୁଏତ ଅଧିକ ସଚେତନ କରି ପକାଇଥିବ, ସେକଥା ମଧ୍ୟ ବେଶ୍ ଅନୁମାନ କରାଯାଇପାରେ ।

ଫୋର୍ଡ଼ ଚୀନ ଗସ୍ତରେ ଯାଇଥିଲା ବେଳେ ଚୀନବାସୀ ବା ଚୀନର ଶାସନକର୍ତ୍ତାମାନେ ସେପରି କୌଣସି ଉଲ୍ଲାସ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରି ନଥିଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନ ନିକସନ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଆମେରିକାବାସୀ ହିସାବରେ ଚୀନ ପରିଦର୍ଶନରେ ରାଷ୍ଟ୍ରର ଅତିଥି ହୋଇଯିବେ, ସେତେବେଳେ ଅଧିକ ଉଲ୍ଲାସର ସହିତ ସେଠାରେ ତାଙ୍କର ସ୍ୱାଗତ ହେବ ବୋଲି ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଫୋର୍ଡ଼ ଆଉ କୌଣସି ଆଶଙ୍କା ମଧ୍ୟ କରୁଛନ୍ତି କି ?

ତା ୧୮.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ବୁଧବାର

ସକ୍ରିୟ ଯୋଗସୂତ୍ର

ଆସାମର ଦିବ୍ରୁଗଡ଼ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବରେ ଦୀକ୍ଷାନ୍ତ ଭାଷଣ ଦେଇ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଓ ସମାଜ ମଧ୍ୟରେ ସର୍ବଦା ଏକ ସକ୍ରିୟ ଯୋଗସୂତ୍ର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇରହିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ବୋଲି ମନ୍ତବ୍ୟ ପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି । ସେହି ଉତ୍ସବରେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତରଫରୁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କୁ ଏକ ସମ୍ମାନସୂଚକ ଉଚ୍ଚ ଡିଗ୍ରୀରେ ଭୂଷିତ ମଧ୍ୟ କରାଯାଇଛି । ସମାବର୍ତ୍ତନ ଉତ୍ସବ ହେଉଛି ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ଉତ୍ସବ । ତେଣୁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କର ଏହି ମନ୍ତବ୍ୟଟିକୁ ସେଠାରେ ଉପସ୍ଥିତ କିଏ କିପରି ବା କେତେଦୂର ଗାମ୍ଭୀର୍ଯ୍ୟ ଦେଇ ଗ୍ରହଣ କରିଥିବ, ସେକଥା ପ୍ରକୃତରେ କୁହାଯାଇପାରିବ ନାହିଁ ।

ଭାରତବର୍ଷରେ ଏଇଟା ଏକ ଏକାନ୍ତ ସତକଥା ଯେ ଆମ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଏବଂ ଆମର ବୃହତ୍ତର ସମାଜଟି ମଧ୍ୟର ବିଶେଷ କୌଣସି ସକ୍ରିୟ ଯୋଗସୂତ୍ର ନାହିଁ, ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ କୌଣସି ଉଲ୍ଲେଖଯୋଗ୍ୟ ଜୀବନସୂତ୍ର ଅଥବା ସହଯୋଗସୂତ୍ର ରହିବା ତ ଆହୁରି ଦୂରର କଥା । ଯେଉଁ ମତଲବରେ ଅଥବା ଯେଉଁ ଛାଞ୍ଚରେ ଇଂରାଜୀ ଅମଳରେ ଭାରତବର୍ଷରେ ସନ୍ତକପରି କେତେଟା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ବସା ଯାଇଥିଲା, ସେଥିରେ ଭାରତୀୟ ସମାଜକୁ ହୁଏତ କୌଣସି ପ୍ରକାର ମୂଲ୍ୟସ୍ଥାନ ଦିଆଯାଇ ନ ଥିଲା । ଭାରତୀୟ ସମାଜ ଅର୍ଥାତ୍ ଭାରତୀୟ ଜନଜୀବନକୁ ପ୍ରଧାନତଃ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ହିଁ ସେତେବେଳେ ରାଷ୍ଟ୍ରସ୍ତରରେ ଏକ ଶାସନ ଚାଲୁଥିଲା । ଆଭ୍ୟନ୍ତରିକ ଅର୍ଥନୀତି ଦେଶର ଜୀବନରେ ପ୍ରକୃତରେ ଅଧିକ ଅନର୍ଥ ସୃଷ୍ଟି କରିବାର ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ହିଁ ଚାଳିତ ହେଉଥିଲା । ଯେଉଁ

ଭାଗ୍ୟବନ୍ତମାନେ ସେତେବେଳେ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ପାଠ ପଢ଼ିବାକୁ ଯାଉଥିଲେ, ସେମାନେ ସତେଅବା ସିଆଡ଼େ ହିଁ କିଣାହୋଇ ରହିଯାଉଥିଲେ, ଏହି ସମାଜକୁ ଆଉ ଫେରିଆସିବାକୁ ମନ କରୁନଥିଲେ । ସେକଥାଟି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟର ବିଷୟ ଥିଲା; କିନ୍ତୁ ଏକାନ୍ତ ସତ୍ୟ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ପାଠଟା ବିଭେଦର ଓ ସାମାଜିକ ଦୂରତ୍ୱର ଏକାଧାରରେ ଏକ ଦ୍ୟୋତକ ଏବଂ ଉତ୍‌ପ୍ରେରକ ହୋଇ ରହିଥିଲା ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ପରେ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ଖୋଲିଲା, ସେସବୁ ପ୍ରଧାନତଃ ସେହି ପୁରୁଣା ମଡ଼େଲଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ହିଁ ତିଆରି ହେଲା, ପୁରୁଣାଟାରୁ ହିଁ ପ୍ରେରଣା ପାଇଲା । ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ଶିକ୍ଷା-ପରିବର୍ତ୍ତନ ବିଷୟରେ ପରାମର୍ଶ ଦେବା ଲାଗି ବସାଯାଇଥିବା ଏକାଧିକ କମିଶନ ଯେଉଁସବୁ ମତ ଦେଲେ, ସେଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ସେହି ପୁରୁଣା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସିନ୍ଦୁକ ଭିତରେ ଗହଣା ହୋଇରହିଲା । ସ୍ୱାଧୀନତା ପୂର୍ବରୁ ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଉଦ୍ୟମ ଏବଂ ଉତ୍ସାହ ନେଇ ବନାରସ, ଶାନ୍ତିନିକେତନ ପ୍ରଭୃତି ଯେଉଁସବୁ ସ୍ୱକୀୟତାଯୁକ୍ତ କେତୋଟି ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଆରମ୍ଭ କରାହୋଇଥିଲା ଓ ଜାତୀୟ ଜୀବନର ଆକାଙ୍କ୍ଷା - ସ୍ତରରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ବିଶେଷ ପ୍ରେରଣାର ସୂଚକ ହୋଇ ରହିଥିଲା; ସଂପ୍ରସାରଣରେ ଚକ ଏବଂ ଛାଞ୍ଚ ଭିତରେ ପଡ଼ି ସେଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟ କ୍ରମେ ବଜାରର ଆଉ ପାଞ୍ଚଟା ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ପରି ଦିଶିଲା । ଆମର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ାକ ସତେଅବା ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କଲାପରି ଜାତୀୟ ପୁର୍ନଗଠନ ଓ ପୁନଃସୃଜନର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିକ୍ରିୟାଶୀଳ ବାଧକ ହୋଇ ରହିଲେ । ସମାଜର ସମୁଦ୍ର ଭିତରେ ସେମାନେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦ୍ୱୀପ ହୋଇ ରହିଲେ, ଦ୍ୱୀପ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହିଁ ସ୍ୱାଭାବିକ ବୋଲି ମନେକଲେ ଏବଂ ଏକ ଅତିକାୟ ଯାନ୍ତ୍ରିକ ଦୀର୍ଘସୂତ୍ରିକା ବ୍ୟତୀତ ସେମାନଙ୍କ ପାଖରେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଦେଖାଇବା ଲାଗି ହୁଏତ ଆଉ କିଛି ହେଲେ ରହିଲା ନାହିଁ ।

ଏହିପରି ଏକ ଦୁର୍ଦ୍ଦଶାର ଜବାବ ଦେବାକୁ ଯାଇ ପ୍ରାୟ ଶହେ ବର୍ଷ ତଳେ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାରେ ସେତେବେଳେ ପ୍ରଚଳିତ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ଶିକ୍ଷାପ୍ରଥାର ପ୍ରତିବାଦ ଘୋଷଣା କରି ଲାଣ୍ଡଗ୍ରାଣ୍ଟ୍ କଲେଜଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହୋଇଥିଲା । ନ୍ୟସ୍ତସ୍ୱାର୍ଥମାନେ ସେଥିରେ କେତେ ବିରୋଧ କଲେ ତଥାପି ସେଗୁଡ଼ିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହୋଇପାରିଲା । ସେହିପରି, ପ୍ରାୟ ଗୋଟିଏ ଶହ ବର୍ଷ ତଳେ ଡେନମାର୍କରେ ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରଚଳିତ ଶିକ୍ଷାରୂପୀ ନିରାଶ ଆକାଶରେ ଏକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇ ଗଣ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେଲା । ଉଚ୍ଚଶିକ୍ଷାକୁ ମାଡ଼ିବସିଥିବା ସାଆନ୍ତ ପକ୍ଷ କେତେ ଗର୍ଜନତର୍ଜନ କଲେ, ତଥାପି ତାହା ହୋଇପାରିଲା । ମରଣକୁ ସନ୍ତକ ଓ ଅଭୀଷ୍ଟ କରି ରଖିଥିବା ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକୁ ଏକ ଅନ୍ୟ ଜବାବ ଦେଇ ତଥାକଥିତ ଜୀବନ ବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକର ସ୍ଥାପନା ହେଲା ।

ଆମର ଯେଉଁସବୁ ଅନୁଷ୍ଠାନ ବୃହତ୍ତର ସମାଜର ଜୀବନଟି ସହିତ କୌଣସି ଯଥାର୍ଥ ସମ୍ପର୍କ ରଖିବା ଲାଗି ଆଗ୍ରହ ନ ରଖେ, ବୃହତ୍ତର ସମାଜଟି ସକାଶେ ହିଁ ଆପଣାର ଯାବତୀୟ ଆୟୋଜନକୁ ଉଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରି ନରଖେ, ତାହା ବାହାରେ ଯେତେ ଯାହା ଆଡ଼ମ୍ବର କରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଆପଣାର ଅନ୍ତର୍ନାଡ଼ୀଗୁଡ଼ିକରେ ତାହା ପ୍ରକୃତରେ ବଡ଼ ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇପଡ଼େ । ଆମର ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟଗୁଡ଼ିକ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରାୟ ସେହିପରି ନିଷ୍କ୍ରିୟ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ସେହିପରି ବିଚ୍ଛିନ୍ନ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଚାକିରିଆ ହୋଇ ରହିବା ସକାଶେ ଯେତିକି ଇଲମ ଓ ଓଲମ ଦରକାର, ସେମାନେ ଚିରାଚରିତ ଭାବେ ଆମ ତରୁଣମାନଙ୍କୁ ସେତିକିରେ ଦୋରସ୍ତ କରି ଦେଉଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଗୋଟାଏ ନୂଆ ସମାଜ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ଏକ ନୂତନ ଜୀବନ-ସଞ୍ଚାରରେ ପୁରୋଗାମୀ ହୋଇ ବାହାରି ପାରିବା ଲାଗି ଯେଉଁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସଂକଳ୍ପ ସବୁବେଳେ ଦରକାର, ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟର ମାଟିରେ ତାହାକୁ ଜନ୍ମଦେବାଲାଗି ପ୍ରାୟ କୌଣସି ପ୍ରକାର ଉପାଦାନ ନାହିଁ ।

ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଯେଉଁ ସକ୍ରିୟ ଯୋଗସୂତ୍ରର କଥା କହିଛନ୍ତି, ସେଇଟିକୁ ସମ୍ଭବ କରିବାକୁ ହେଲେ ଆମ ବିଶ୍ୱବିଦ୍ୟାଳୟ ତଥା ଆମ ସମାଜ ଉଭୟଙ୍କୁ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ବଦଳିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ତା ୨୩.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ସୋମବାର

ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ

ଗୋଟାଏ ରାଜ୍ୟ ବା ରାଷ୍ଟ୍ର ପାଇଁ କ'ଣ ସବୁ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ? ଜଣେ ଶାସକ ଆବଶ୍ୟକ, ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଗୋଟାଏ ରାଜଧାନୀ ଆବଶ୍ୟକ, ରାଜଧାନୀରେ ଏକ ଭବ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ଆବଶ୍ୟକ । ହଁ, ରାଜ୍ୟଟିଏ ସମ୍ଭବ ହେବାକୁ ହେଲେ ପ୍ରଜା ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ଆବଶ୍ୟକ । ସେହି ପ୍ରଜାଙ୍କ ଉପରେ ଏକ ଦୃଢ଼ମୂଳ ଶାସନ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ରାଜ୍ୟ ରକ୍ଷାକରିବା ଲାଗି ଏକ ସେନାବାହିନୀ ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସେହି ସେନାବାହିନୀକୁ ସୁସଜ୍ଜିତ କରି ରଖିବାକୁ ହେଲେ ବିପୁଳ ବା ଅନ୍ତତଃ ଯଥେଷ୍ଟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ମଧ୍ୟ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ।

ଆଧୁନିକ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକୁ ସୁରୁଖୁରୁ ଓ ନିରାପଦ ଭାବରେ ଚଳାଇବାକୁ ହେଲେ ଆହୁରି ଅଧିକ କେତୋଟି କଥା ମଧ୍ୟ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ପୁନଶ୍ଚ, ଆଧୁନିକ ଏହି ବିଜ୍ଞାନମୟ କାଳରେ ଏକ ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତି ହୋଇ ରହିବାକୁ ହେଲେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଏକ ବୃହତ୍‌ଶକ୍ତି ରୂପେ ପରିଗଣିତ ହେବାକୁ ହେଲେ ବିଶେଷ ଭାବରେ କେତେକ କଥା ରହିଥିବା ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ । ରାଜକୋଷରେ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ତୁଳନାରେ ଅଧିକ ଅର୍ଥାତ୍ ଅନେକଗୁଣ

ଧନ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ, ପୃଥିବୀଯାକର ବଜାର ମଧ୍ୟ ଆପଣାର ଅଧୀନରେ ବା ଅନ୍ତତଃ ଆପଣାର ପ୍ରଭାବ ଉପରେ ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ପୃଥିବୀରେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁ ଦେଶକୁ ଆକୃଷ୍ଟ କରି ପାରିବା ଲାଗି ବା ଦରକାର ହେଲେ ନାନା ରୀତି ଓ ଅରୀତି ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ୟର ମାର୍ଗ ଉପରେ ନେଇ ଥୋଇଦେବା ସକାଶେ ଏକ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଆଦର୍ଶ ରହିଥିବା ଆବଶ୍ୟକ । ସେହି ଆଦର୍ଶଟିର ବଳିଷ୍ଠ ପ୍ରଚାର ଦେଉଥିବା ଆବଶ୍ୟକ ଏବଂ ସର୍ବୋପରି, ଆଧୁନିକ ପୃଥିବୀରେ ଏକ ବୃହଦ୍‌ରାଷ୍ଟ୍ର ବୋଲାଇବାର ପରମ୍ପରାଟିକୁ ବଜାୟ ରଖିବାକୁ ହେଲେ ନିଜର ଏକ ବିପୁଳ ଓ ପ୍ରବଳ ଗୋଇନ୍ଦାବାହିନୀ ମଧ୍ୟ ରହିଥିବା ଦରକାର ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀରେ ତଥାକଥିତ ପ୍ରତ୍ୟେକ ବୃହତ୍ ରାଷ୍ଟ୍ରଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଗୋଇନ୍ଦାବାହିନୀ ରହିଛନ୍ତି ଏବଂ ସେଥିରେ ହଜାର ହଜାର ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ମଣିଷ ନିୟୋଜିତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ସେହିସବୁ ରାଜ୍ୟରେ ବା ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଶାସକ ଅଛନ୍ତି, ଶାସନକଳ ଅଛି, ଆଧୁନିକ ନାନାବିଧ ଅସ୍ତ୍ର-କୌଶଳ ଦ୍ୱାରା ମଣ୍ଡିତ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଅଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଅନୁସୃତ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଆଦର୍ଶ ରହିଛି ଓ ସେହି ଆଦର୍ଶର ପ୍ରଶସ୍ତତମ ପ୍ରଚାର ବି ହେଉଛି; ମାତ୍ର ସେହି ସବୁକିଛି ଉପରେ ବିଜୟବାନା ଉଡ଼ାଇ ପ୍ରତିପତ୍ତି ବିସ୍ତାର କରି ଗୋଟିଏ ଗୋଇନ୍ଦାବାହିନୀ ରହିଛି । ହୁଏତ ଅଦୃଶ୍ୟ ଭାବରେ ରହିଛି, ତଥାପି ଅତ୍ୟନ୍ତ ନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ ରହିଛି । ସମସ୍ତଙ୍କର ଅକଲକୁ ଗୁଡୁମ କରି ରହିଛି, ଅନେକ ସମୟରେ ସ୍ୱୟଂ ଶାସକମାନଙ୍କର ଅକଲକୁ ମଧ୍ୟ ଗୁଡୁମ କରି ରହିଛି ।

ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାର କେନ୍ଦ୍ର ଗୋଇନ୍ଦା ସଂସ୍ଥା କ'ଣ ସବୁ କୀର୍ତ୍ତି କରି ଆସୁଥିଲା, ଗତ କେତେ ମାସର ନାନା ଆବିଷ୍କୃତି ଓ ଉଦ୍‌ଘାଟନ ଫଳରେ ପୃଥିବୀଯାକ ଲୋକ ତାହାର ଅଳ୍ପ ବହୁତ ପ୍ରମାଣ ବା ଆଭାସ ଅବଶ୍ୟ ପାଇଥିବେ । ଆମେରିକାର ସି.ଆଇ.ଏ. କେବଳ ଯେ ସେହି ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା ତା' ନୁହେଁ, ତାହା ପୃଥିବୀର ପ୍ରାୟ ସବୁ ରାଷ୍ଟ୍ରରେ ଜାଲ ବିଛାଇ ରହିଥିଲା । ଗୋଇନ୍ଦା ବାହିନୀର ଗୋଇନ୍ଦାମାନେ କୋଉଠି ସାମ୍ବାଦିକ ହୋଇ ରହିଥିଲେ, କୋଉଠି ଦୂତା ବାସରେ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇଥିଲେ, ପୁଣି କେଉଁଠି ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକର ଜର୍ସି ପିନ୍ଧି ଆମ ସଂସାରଯାକ ଖେଦି ରହିଥିଲେ । ଏମାନେ କେବଳ ସମ୍ବାଦ ଯୋଗାଉ ନ ଥିଲେ, ଏମାନେ ପୃଥିବୀର କେତେ କେତେ ଘଟଣାବଳୀକୁ ଠିକ୍ ଆପଣାର ପୂର୍ବନିର୍ଦ୍ଧାରିତ ମତଲବ ଅନୁସାରେ ଘଟାଇବା ଲାଗି ମଧ୍ୟ ମଥା ଖରଚ କରୁଥିଲେ, ଅର୍ଥବ୍ୟୟ କରୁଥିଲେ, ଅସ୍ତ୍ର ବି ଧରାଉଥିଲେ । ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ହେଉଛନ୍ତି ନ୍ୟାୟତଃ ଆମେରିକା - ଶାସନର ଉଚ୍ଚତମ ମୁଖ୍ୟ । ମାତ୍ର ଅନେକ ସମୟରେ ସେହି ରାଷ୍ଟ୍ରପତିଙ୍କର ସମ୍ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଗୋଚରରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କ ଗୋଇନ୍ଦା ସଂସ୍ଥାଟି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଦୂରଦର୍ଶିତାର ସହିତ କାର୍ଯ୍ୟକରି ଯାଉଥିଲା । କର୍ତ୍ତବ୍ୟର ଏକାନ୍ତ ଅନୁରୋଧରେ ଆମେରିକାର କେତେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ପ୍ରାୟ ସେପରି ସାର୍ବଭୌମ ଭାବରେ

ସେହି ସଂସ୍ଥାଟିକୁ ଆପଣାର କାର୍ଯ୍ୟ କରିଯିବାକୁ ଛାଡ଼ିଦେବା ପାଇଁ ବାଧ୍ୟ ବି ହୋଇ ପଡୁଥିଲେ ।

ସେହି ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ଗୋଇନ୍ଦା ସଂସ୍ଥାଟିର ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ହେବ ବୋଲି ଏବେ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଫୋର୍ଡ଼ ତାଙ୍କର ଏକ ସରକାରୀ ଘୋଷଣାରେ କହିଛନ୍ତି । ପୁନର୍ବିନ୍ୟାସ ହେବ, ହୁଏତ ନୂତନ ଜୀବନ୍ୟାସ ବି ହେବ, ମାତ୍ର ପୁରୁଣା ମଞ୍ଜିଗୁଡ଼ାକ ଆଗରୁ ଯେପରି ଥିଲା, ଠିକ୍ ସେହିପରି ହୋଇ ରହିବ । ତାହାର ବିବରଣ- ଭୂମି, ଅର୍ଥାତ ଜାଲ ବିସ୍ତାର କରି ସଂସାରକୁ ଉଠାଇବା ପକାଇବାର କର୍ମଟି ସେହିପରି ବିଶ୍ୱବ୍ୟାପୀ ହୋଇ ରହିବ । ତା' ନ ହେଲେ ଆମେରିକା ଯେ ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଆଉ ସର୍ବବୃହତ୍ ହୋଇ ଆଦୌ ଦେଖାଯିବ ନାହିଁ, ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଫୋର୍ଡ଼ ସେକଥା ନିଶ୍ଚୟ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରୁଥିଲେ ।

ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ର ଆଉ ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ରର ରାଜନୀତିରେ କୌଣସି ହସ୍ତକ୍ଷେପ କରିବ ନାହିଁ । ତାହା ଆନ୍ତଃରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ବିଧି । ବୃହତ୍ ରାଷ୍ଟ୍ର ବା ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ବେଳକୁ କ'ଣ ଏହି ବିଧିଟି ମୋଟେ ଖଟିବ ନାହିଁ ? ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଏହିପରି ଏକ ଗୋଇନ୍ଦାବାହିନୀ ରଖି ପୃଥିବୀଯାକ ମଛି ବାହାରିବା କ'ଣ ଏକମାତ୍ର ବିଧି, ସେଇଟା କ'ଣ ସେମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଓ ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ପକ୍ଷରେ ଏକାନ୍ତ ଆବଶ୍ୟକ ?

ତା ୨୫.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ବୁଧବାର

ଅତି-ଅସ୍ଥିର ଶାନ୍ତି

ଲେବାନନ୍‌ରେ ଆପତତଃ ଶାନ୍ତି ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ସିରିଆର ମଧ୍ୟସ୍ଥତା ଫଳରେ ସେଠା ସରକାର ଓ ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ମୁକ୍ତି ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ଆପୋଷ ରାଜିନାମା ବୁଝାମଣା ହୋଇଯାଇଛି । ଯେତେ ଅସ୍ଥାୟୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏହା ହେଉଛି ତଥାପି ଏକ ରାଜିନାମା । ତଥାପି ପାଉଁଶ ଭିତରେ ଯେ ନିଆଁ ରହିଛି ଏବଂ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କରାଯାଇଥିବା ତଥାକଥିତ ସମାଧାନମାନ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଯେ ସେହି ନିଆଁଟିର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବାଲାଗି ଯଥେଷ୍ଟ ବିଶ୍ୱାସ ରଖି ପାରିନାହିଁ, ତାହା ଅତ୍ୟନ୍ତ ପରିଷ୍କାର କଥା ।

ସିରିଆର ବୈଦେଶିକ ମନ୍ତ୍ରୀ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ଖାଦ୍ଦାମଙ୍କ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ ଏବେ ଯେଉଁ ସମାଧାନଟି ହେଲା, ସେଥିରେ ଲେବାନନର ମୁସଲମାନ ଓ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ପାରସ୍ପାରିକ ଆସ୍ଥା ଆଣିବାର କେତେକ ପରିମାଣରେ ଏକ ସାଲିଶ୍‌ମୂଳକ ଚେଷ୍ଟା କରାଯାଇଛି । ତେଣେ ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ମୁକ୍ତି ସାମ୍ମୁଖ୍ୟ ଇସ୍ରାଏଲ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଆପଣାର ଯାବତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକଳାପକୁ କେବଳ ଶରଣାର୍ଥୀ ଶିବିରଗୁଡ଼ିକ ମଧ୍ୟରେ ସୀମାବଦ୍ଧ କରି

ରଖିବ ଓ ଲେବାନନର ସାଧାରଣ ଜୀବନକୁ ଆକ୍ରାନ୍ତ କଲାଭଳି କୌଣସି ଉତ୍ତେଜନାର କାରଣ ବି ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ତା' ସହିତ ମଧ୍ୟ ଏକ ଆପାତ ବୁଝାମଣା କରି ନିଆଯାଇଛି । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ ମୁକ୍ତି ସାମ୍ମୁଖ୍ୟର ଅନେକ ଶିବିର ଏହିପରି ଏକ ସର୍ତ୍ତକୁ ଆଦୌ ସୁଖୀ ହୋଇ ସ୍ୱୀକାର କରିନାହାନ୍ତି ଓ ସେହି ସର୍ତ୍ତଟି ଯେ କେତେବେଳେ ପୁଣି ଭାଙ୍ଗିଭୁଙ୍ଗି ଯିବ, ସେ କଥା କିଏ ଅସ୍ୱୀକାର କରିପାରିବ ?

ଲେବାନନର ମେରୋନାଇଟ୍ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନେ ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିଟିରେ ଆପାତତଃ ଖୁସି ହୋଇଥିବା ପରି ମନେ ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ, ସେହିମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ହିଁ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ରୂପେ ନିର୍ବାଚିତ ହେଉଥିବେ । ଜନସଂଖ୍ୟାଗତ ଅନୁପାତ ବଦଳିଗଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ କୌଣସି ଅଦଳବଦଳ ଆଦୌ ହେବ ନାହିଁ । ସୁନ୍ନି ମୁସଲମାନମାନେ ବି ବେଶ୍ ଖୁସି ହୋଇଛନ୍ତି ଯେ ଲେବାନନର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ସବୁବେଳେ ସେହିମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ହିଁ ବଛା ହେବେ । ସିହାମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଆଉ ଗୋଟିଏ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ପାଇ ଆପାତତଃ ଖୁସି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏହି ରାଜିନାମାଗୁଡ଼ାକ ହୋଇନଥିଲା ବା ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତିଗୁଡ଼ାକ ମିଳିନଥିଲା ବୋଲି କ'ଣ ଲେବାନନର ସାଧାରଣ ପରିସ୍ଥିତି ଏତେଦିନ ହେଲା ଏପରି ଭାବରେ ବିକ୍ଷୁବ୍ଧ ହୋଇ ରହିଥିଲା ? ଲେବାନନର ରାଜନୀତିକ ସ୍ଥିତିଟିକୁ ଧ୍ୟାନରେ ରଖିଥିବା ଯେକୌଣସି ବ୍ୟକ୍ତି ନିଶ୍ଚୟ ଏହିପରି ଏକ ସଂଶୟ ବ୍ୟକ୍ତ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ ।

ଲେବାନନରେ ଦୁଇଟି ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ଏକତ୍ର ବାସ କରୁଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କର ପରସ୍ପର ଉପରେ ପ୍ରାୟ କୌଣସି ଆସ୍ଥା ନାହିଁ, ଏହାହିଁ ଲେବାନନର ଅସଲ ସମସ୍ୟା । ତେଣୁ ବିଦେଶୀ ମଧ୍ୟସ୍ଥତାରେ କେତେଟା ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଇ ଦେଲେ କ'ଣ ସେହି ଆସ୍ଥାର ପୁନଃପ୍ରତିଷ୍ଠା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିବ ? ଲେବାନନରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନ ଓ ମୁସଲମାନ ଦୁଇ ସଂପ୍ରଦାୟର ଲୋକ ଅଛନ୍ତି । ଦୁଇ ସମ୍ପ୍ରଦାୟ ମଧ୍ୟରେ ସନ୍ଦେହର ଏକ ବାତାବରଣ ପ୍ରାୟ ଆବହମାନ କାଳରୁ ରହିଆସିଛି ଏବଂ ଏ ଯୁଗରେ ତା' ଭିତରେ ରାଜନୀତି ପଶି ତାହାକୁ ଆହୁରି ଉତ୍କଟ ଓ ଜଟିଳ ମଧ୍ୟ କରି ପକାଉଛି । ସେଠାରେ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନଙ୍କ ଅନୁପାତରେ ମୁସଲମାନ ସଂପ୍ରଦାୟର ଜନସଂଖ୍ୟା ଅଧିକ ବୃଦ୍ଧି ପାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ମୁକ୍ତି ସାମ୍ମୁଖ୍ୟର ଗରିଲା ବାହିନୀ ଲେବାନନକୁ ଭୂମି କରି ଇସ୍ରାଏଲ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଯେଉଁସବୁ ସକ୍ରିୟ ସାମରିକ ଅଭିଯାନମାନ ଚାଲୁ ରଖିଛନ୍ତି, ସେଥିପ୍ରତି ଲେବାନନର ମୁସଲମାନମାନଙ୍କର ଯେ ସହାନୁଭୂତି ରହିଛି, ଏଥିରେ ଆଦୌ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ଲେବାନନର ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନେ ଏହାକୁ ହିଁ ସେମାନଙ୍କର ଜୀବନ ଓ ନିରାପତ୍ତା ଉପରେ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ପ୍ରମାଦ ବୋଲି ମନେ

କରୁଛନ୍ତି । ଲେବାନନରୁ ସଂଗଠିତ ହେଉଥିବା ଗରିଲା କାର୍ଯ୍ୟକଳାପଜନିତ ରାଗକୁ ଇସ୍ରାଏଲ ଲେବାନନ ଉପରେ ହିଁ ଶୁଝାଉଛି ଏବଂ ପ୍ରତିଶୋଧର ସେହି ପରିଣାମଗୁଡ଼ାକୁ ଲେବାନନକୁ ହିଁ ଭୋଗ କରିବାକୁ ପଡୁଛି ।

ଲେବାନନର ମେରୋନାଇଟ ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନେ କହନ୍ତି ଯେ, ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ଶରଣାର୍ଥୀମାନଙ୍କର ମୁକ୍ତି - ଯୁଦ୍ଧ ପକ୍ଷରେ ସେମାନଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସହାନୁଭୂତି ରହିଛି । ମାତ୍ର ତା' ବୋଲି ସେହି ଯୁଦ୍ଧ ଯେତେବେଳେ ଆସି ଲେବାନନକୁ ପ୍ରାଙ୍ଗଣ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛି, ଲେବାନନ ସରକାରଙ୍କର ଯାବତୀୟ ନିଷେଧର ଅମାନ୍ୟ କରି ତାହା କରୁଛି ଓ ଲେବାନନର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କୁ ଇସ୍ରାଏଲ ପକ୍ଷରୁ ହେଉଥିବା ପ୍ରତିଆକ୍ରମଣର ସକଳ ପରିଣାମକୁ ଭୋଗ କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରୁଛି, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ତଥାପି ସେଗୁଡ଼ାକର ସ୍ୱାଗତ କରିପାରିବେ କିପରି ? ସେମାନଙ୍କର ଯୁକ୍ତି ହେଉଛି ଯେ, ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ମୁକ୍ତି ସାମ୍ମୁଖ୍ୟର ନେତା ଶ୍ରୀ ୟାସେର ଆରାଫତ୍ ପୂର୍ବ ପାଲେଷ୍ଟାଇନର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ଲାଗି ଯେଉଁ ନୂତନ ରାଷ୍ଟ୍ରଟିର କଳ୍ପନା କରୁଛନ୍ତି, ସେଥିରେ ଆରବ ଏବଂ ଇହୁଦୀ ଉଭୟ ପରସ୍ପରର ପ୍ରତିବେଶୀ ହୋଇ ରହିପାରିବେ ବୋଲି ସେ କହିଛନ୍ତି । ତେବେ ଲେବାନନରେ ମଧ୍ୟ ପାଲେଷ୍ଟାଇନ ଗରିଲାମାନଙ୍କ ତରଫରୁ କାହିଁକି ଲେବାନନର ସେହି ଅଭିଳାଷଟିର ମାର୍ଗରେ ଅହରହ ପ୍ରମାଦ ସୃଷ୍ଟି ହେଉଥିବ ?

ପାଲେଷ୍ଟାଇନର ଶରଣାର୍ଥୀମାନେ ଯେଉଁ ଅନ୍ୟାୟର ଶିକାର ହୋଇ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ନାନା ଉତ୍ତେଜନା ଓ ଅବମାନନା ମଧ୍ୟ ଦେଇ ଗତି କରୁଛନ୍ତି, ଲେବାନନରର ଖ୍ରୀଷ୍ଟିଆନମାନଙ୍କ ମତରେ କେବଳ ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିମାନେ ହିଁ ସେହି ଅନ୍ୟାୟର ଦୂରୀକରଣ ଦିଗରେ ପ୍ରକୃତରେ କିଛି କରିପାରିବେ । କାରଣ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ସମସ୍ୟା ଅର୍ଥାତ୍ ଇହୁଦୀ-ଆରବ ସମସ୍ୟାଟି ଆଜି ଏକ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ଗ୍ରନ୍ଥିଳ ସମସ୍ୟାରେ ଆସି ପରିଣତ ହୋଇଛି, ପୃଥିବୀର ବୃହତ୍ ଶକ୍ତିମାନେ ହିଁ ତା'ର ମୂଳରେ ରହିଛନ୍ତି, ପ୍ରଚ୍ଛନ୍ନ ଭାବରେ ରହିଛନ୍ତି, ପରୋକ୍ଷ ଭାବରେ ମଧ୍ୟ ରହିଛନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମେ ଅସଲ କାରଣଟିକୁ ଖୋଜି ଅସଲ ସମାଧାନଟିକୁ ବାହାର କରିବା, ନା ଅସଲ କାରଣଟିର ସମ୍ମୁଖୀନ ନହୋଇ କେବଳ ସାମୟିକ ନାନାପ୍ରକାର ତଳି ପକାଇବାରେ ଲାଗିଥିବା ?

ତା ୨୭.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ

ଶୁକ୍ରବାର

ସ୍ୱାଧୀନ ସୁରିନାମ୍

ଔପନିବେଶିକ ଯୁଗରେ ଲାଟିନ ଆମେରିକାର ଉତ୍ତର ଭାଗରେ ଅବସ୍ଥିତ ଯେଉଁ ସାନ ଦେଶଟିକୁ ଡଚ୍ ଗାଏନା ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା, ଏବେ ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତିକ ମାନଚିତ୍ରରେ ସେଇଟି ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ସୁରିନାମ୍ ବୋଲି ପରିଚିତ । ଡଚ୍ ଗାଏନା ପ୍ରାୟ ତିନୋଟି ଶତାବ୍ଦୀ ହେଲା ଡଚ୍ ହୋଇ ରହିଥିଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ହଲାଣ୍ଡର ଏକ ଉପନିବେଶ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଏହି କେତେମାସ ତଳେ ତାହା ଆପଣାକୁ ଏକ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଜ୍ୟ ରୂପେ ଘୋଷଣା କଲା । ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ସ୍ୱାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରଗୁଡ଼ିକର ଖାତାରେ ନାଆଁ ଲେଖାଇଲା ।

ସୁରିନାମ ବା ଡଚ୍ ଗାଏନାର ଇତିହାସ ପୃଥିବୀର ଯେକୌଣସି ଉପନିବେଶର ଇତିହାସପରି ଅତୀବ ବିଚିତ୍ର । ଉପନିବେଶବାଦ ଅର୍ଥାତ୍ ବଣିକବାଦର ଇତିହାସ, ରାଜ୍ୟ ଅଧିକାର ଓ ରାଜ୍ୟ ବିକ୍ରୟର ଇତିହାସ । କଥିତ ଅଛି ଯେ କଲମ୍ବସ ଆମେରିକାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିବା ସମୟରେ ୧୬୪୮ ଖ୍ରୀଷ୍ଟାବ୍ଦରେ ସୁରିନାମକୁ ଠାବ କରିଥିଲେ । ଇଉରୋପୀୟମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ସେ ଏହି ଭୂମିଟିକୁ ପ୍ରଥମେ ଦେଖିଲେ । କଲମ୍ବସଙ୍କ ପିତୃରାଷ୍ଟ୍ର ହିସାବରେ ସ୍ପେନ ଓ ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ଭାଗ୍ୟର ପରୀକ୍ଷା କରିବା ଲାଗି ଜାହାଜ ନେଇ ସେହି ଭୂମିରେ ଯାଇ ପ୍ରବେଶ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପନିବେଶ ପରି ସୁରିନାମରେ ସୁନା ନ ମିଳିବାରୁ ସେମାନେ ସେଠାରୁ ଅନ୍ୟତ୍ର ଚାଲି ଯାଇଥିଲେ । ତା'ପରେ ୧୬୫୧ରେ ଜଣେ ଇଂରେଜ ସେଠାରେ ଯାଇ ପହଞ୍ଚିଲେ ଓ ଉପନିବେଶ ସ୍ଥାପନ କଲେ । ଆଫ୍ରିକାରୁ କ୍ରୀତଦାସମାନଙ୍କୁ ଅଣାଇ ସୁରିନାମକୁ ଆବାଦ କରିବା ଲାଗି ସେହିମାନେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ ।

ତା'ପରେ ସେହି ଭୂମିଟି ପ୍ରକୃତରେ କାହାର ଅଧୀନ ହୋଇ ରହିବ, ତାହାର ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବା ସକାଶେ ହଲାଣ୍ଡ ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷକାଳ ଏକ ଖଣ୍ଡଯୁଦ୍ଧ ଲାଗି ରହିଥିଲା ଏବଂ ତା'ପରେ ଦୁଇପକ୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଯେଉଁ ସନ୍ଧି ସ୍ୱାକ୍ଷରିତ ହେଲା, ତାହା ଫଳରେ ସୁରିନାମ ଡଚ୍ ଭାଗ୍ୟରେ ପଡ଼ିଲା । ପରବର୍ତ୍ତୀ କାଳରେ ନିଉୟର୍କ ବୋଲି ପ୍ରସିଦ୍ଧି ଲାଭ କରିଥିବା ସେତେବେଳର ନିଉ ଆମଷ୍ଟର୍‌ଡାମ୍ ଇଂଲଣ୍ଡର ଭାଗରେ ପଡ଼ିଥିଲା ।

ହଲାଣ୍ଡର ଅଧୀନକୁ ଆସିବା ପରେ ସୁରିନାମର ବିକାଶ ଇତିହାସରେ ଯେଉଁସବୁ ବିଭିନ୍ନ ପର୍ଯ୍ୟାୟ ଦେଇ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଛି, ତାହାରି ମଧ୍ୟରେ ଭାରତବର୍ଷରୁ ଓ ଜାଭାରୁ ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ପରିବାର ଯାଇ ସେଠାରେ ବସବାସ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିଛନ୍ତି । ଏମାନେ ହଲାଣ୍ଡର ଅନ୍ୟ ଉପନିବେଶଗୁଡ଼ିକରୁ ସେଠାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ଏକଦା ଇଂରେଜ-ଶାସିତ ଭାରତବର୍ଷରୁ ଅନେକସଂଖ୍ୟକ ପରିବାର ଯେପରି ଇଂଲଣ୍ଡର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଉପନିବେଶ

ଫିଜି, ମରିସସ ଓ ଆଫ୍ରିକା ପ୍ରଭୃତିକୁ ଯାଇଛନ୍ତି ଓ ସେହିସବୁ ଭୂମିରେ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ ବସବାସ କରି ରହିଯାଇଛନ୍ତି, ଠିକ ସେହିପରି ସୁରିନାମ ଏକ ଉପନିବେଶ ରୂପେ ନୂଆ କରି ଆବାଦ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ସେଠାରେ ଯେଉଁ ମନୁଷ୍ୟମାନେ ବାସ କରୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ କାଳକ୍ରମେ ଆଦିବାସୀ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିବ ଏବଂ ବହିରାଗତ ଭାରତୀୟ ଓ ଜାଭାରୁ ଆଗତ କ୍ରେଓଲମାନେ ହିଁ ଆପଣାର ଭାଗ୍ୟକୁ ହିଁ ସୁରିନାମର ଭାଗ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ କ୍ରମଶଃ ନିଜ ନିଜକୁ ଅଭ୍ୟସ୍ତ କରି ନେଇଥିବେ । ତେଣୁ ଏକଥାଟି ବୁଝିବା ଲାଗି ଆଦୌ କଷ୍ଟକର ହେବ ନାହିଁ ଯେ ଏହିମାନେ ହିଁ ସୁରିନାମର ପ୍ରାୟ ସମୁଦାୟ ଆର୍ଥିକ ତଥା ରାଜନୀତିକ ଜୀବନର ତତ୍ତ୍ୱାବଧାରକ ହୋଇ ରହିଆସିଛନ୍ତି ।

ଆଧୁନିକ ସୁରିନାମର ପ୍ରାୟ ପ୍ରଥମ ଅଧ୍ୟାୟରୁ ହିଁ ସେଠାରେ ବାସ କରୁଥିବା କ୍ରେଓଲ ଏବଂ ଭାରତବର୍ଷୀୟମାନଙ୍କ ଭିତରେ କେବଳ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ହିଁ ଲାଗି ଆସିଛି । ବ୍ୟବସାୟ ଓ ଅର୍ଥନୀତି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଅଧିକ ଲାଭବାନ ହେବାର ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଦୁଇଗୋଷ୍ଠୀକୁ ପରସ୍ପରର ପ୍ରାୟ ପରିପନ୍ଥୀ କରି ରଖିଆସିଛି ଏବଂ ସୁରିନାମର ରାଜନୀତି ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ଏହି ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଓ ପରସ୍ପର-ଦ୍ୱେଷର ହିଁ ଏକ କାହାଣୀ ହୋଇ ରହି ଆସିଛି । ସୁରିନାମକୁ ଏକ ଉପନିବେଶ ଓ ଶସ୍ତା ହାଟ ରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଥିବା ହଲାଣ୍ଡ ସେହି ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତାରେ ତୃତୀୟ ପକ୍ଷ ରୂପେ ନିଶ୍ଚୟ ଅନେକ ପରିମାଣରେ ଲାଭବାନ ହୋଇଥିବ, ସୁରିନାମର ରାଜନୀତିକୁ ବେଶ୍ ଅନେକ ପ୍ରକାରେ ନଚାଇ ଆସିଥିବ ।

ଭାରତ-ବର୍ଷୀୟ ଜନଭାଗଟିର ସଂଖ୍ୟା ସୁରିନାମର ମୋଟ ଜନସଂଖ୍ୟାର ପ୍ରାୟ ୩୭ଭାଗ । ଏମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଧିକ ଦ୍ରୁତଗତିରେ ହିଁ ବୃଦ୍ଧି ପାଇ ଆସିଛି ଏବଂ ତାହାହିଁ ଉପନିବେଶର ରାଜନୀତିରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ସମୟରେ ନାନା ଦୁରାଶାର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ରହିବାକୁ ସହାୟତା କରିଛି ।

ଯାହାହେଉ, ଏହି ଯାବତୀୟ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା ଏବଂ ଗୋଷ୍ଠୀଗତ ବିଦ୍ୱେଷ ସତ୍ତ୍ୱେ ଉଭୟ ପକ୍ଷ ଏବେ ହଲାଣ୍ଡ ସହିତ ଏକ ଚୂଡ଼ାନ୍ତ ରାଜିନାମାରେ ସ୍ୱାକ୍ଷର କରି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କରିଛନ୍ତି । ସୁରିନାମରେ ଏକ ଅସ୍ଥାୟୀ ମିଳିତ ସରକାର ସ୍ଥାପିତ ହୋଇଛି । ଆଗାମୀ କେତେମାସ ମଧ୍ୟରେ ସେଠାରେ ଏକ ସାଧାରଣ ନିର୍ବାଚନ ହେବ ବୋଲି ସରକାର ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି । ସମସ୍ୟାବହୁଳ ନବସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ଆପଣାକୁ ସେହି ନିର୍ବାଚନ ଲାଗି ହିଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରୁଛି । ମନେ ରଖିବା ଉଚିତ ଯେ ସୁରିନାମ କହିଲେ କାର୍ଯ୍ୟତଃ ରାଜଧାନୀ ପାରାମାରିବୋର ଚତୁଃପାର୍ଶ୍ୱରେ ଅବସ୍ଥିତ ମାତ୍ର କେତୋଟି ମାଇଲ ଆକ୍ରାନ୍ତର ଅଞ୍ଚଳକୁ ବୁଝାଏ, କାରଣ ଦେଶର ଶତକଡ଼ା ସତୁରିଭାଗ ଲୋକ ଏହି ସାନ ଅଞ୍ଚଳଟିରେ ହିଁ ବାସ କରୁଛନ୍ତି ।

ତା ୨୮.୦୨.୧୯୭୬ରିଖ
ଶନିବାର

ସାନ ରାଜ୍ୟର ବଡ଼ ସମସ୍ୟା

ଉତ୍ତର ଏବଂ ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକା ମଝିରେ ଯେଉଁ କେତୋଟି ଦେଶ ଦୁଇ ମହାଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ଏକ ସଂଯୋଜକ ଗଠନ କରି ରହିଛନ୍ତି ଓ ଭୌଗୋଳିକ ଅବସ୍ଥିତି ଅନୁସାରେ ଆମେ ଯାହାକୁ ଲାଟିନ ଆମେରିକାର ଉପର ମୁଣ୍ଡଟି ବୋଲି କହିପାରିବା, ସେଇଠି ଆଗେ ବ୍ରିଟିଶ ହଣ୍ଡୁରାସ୍ ବୋଲି ଖଣ୍ଡେ ଭୂମି ରହିଥିଲା । ଏତେ ବଡ଼ ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ମଧ୍ୟରେ ହଣ୍ଡୁରାସ୍ ଏକ ସାନ ଭୂମିଟିଏ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଏହାକୁ ଏବେ ବେଲିଜ ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି ଏବଂ ଆପଣା ସାମ୍ରାଜ୍ୟଟିର ଶେଷ ଖାତାଫଡ଼ା କରିବାର ମାର୍ଗରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଯେତେବେଳେ ବେଲିଜକୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେଇ ସେଠାରୁ ବିଦାହୋଇ ଯିବାକୁ ମନ କରୁଛି, ସେତେବେଳେ ତାହାହିଁ ବେଲିଜବାସୀଙ୍କ ସମ୍ମୁଖରେ ଏକ ବଡ଼ ପ୍ରମାଦର କାରଣ ହୋଇ ଦଣ୍ଡାୟମାନ ହେଉଛି ।

ପୂର୍ବତନ ବ୍ରିଟିଶ ହଣ୍ଡୁରାସ୍ ବା ବର୍ତ୍ତମାନ ବେଲିଜର ଲୋକସଂଖ୍ୟା ହେଉଛି ମୋଟେ ଦେଢ଼ ଲକ୍ଷ । ନଡ଼ିଆ ଓ ମାହାଗନି ହେଉଛି ତାହାର ସର୍ବପ୍ରଧାନ ପଣ୍ୟ । ଇଂରେଜମାନେ ଏଇଟିକୁ ଆପଣାର ଉପନିବେଶ କରି ରଖିବା ପରେ ହଣ୍ଡୁରାସ୍‌ର ଜଙ୍ଗଲଗୁଡ଼ିକୁ ଅନ୍ୟପ୍ରକାର ନାନା ପ୍ରୟୋଜନରୁ କାଟି ସଫା କରି ଦିଆଯାଇଛି ଓ ଏହାଦ୍ୱାରା ହଣ୍ଡୁରାସ୍ ରାଜ୍ୟର ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି ସତ, ମାତ୍ର ବ୍ରିଟିଶ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅନ୍ତର୍ଗତ ହୋଇ ରହି ହଣ୍ଡୁରାସ୍ ଆଧୁନିକ ଶିକ୍ଷା ଓ ଆଧୁନିକ ନ୍ୟାୟ-ବ୍ୟବସ୍ଥା ମଧ୍ୟକୁ ଆସି ପାରିଛି । ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ଦେଶ ଆପଣାର ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶ ହୋଇ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛି ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡ ମଧ୍ୟ ସେହି ଇଚ୍ଛାଟିକୁ ବୁଝି ହଣ୍ଡୁରାସ୍‌କୁ ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ଚାଲିଯିବାକୁ ଚାହୁଁଛି, ମାତ୍ର ପଡ଼ୋଶୀ ଦେଶ ଗୁଆଟେମାଲା ତାହା ହେବାକୁ ଦେଉନାହିଁ ।

ଗୁଆଟେମାଲା ଦାବିକରି କହୁଛି ଯେ ହଣ୍ଡୁରାସ୍ ବୋଲି ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର କୌଣସି ଭୂମି କେବେହେଲେ ନ ଥିଲା । ଏହା ହେଉଛି ଗୁଆଟେମାଲାର ହିଁ ଏକ ଅଂଶ । ଏହି ଯୁକ୍ତିର ସମର୍ଥନ କରି ତାହା ପକ୍ଷରୁ ଶହେ ବର୍ଷ ପୂର୍ବର ଏକ କାଗଜକୁ ପ୍ରମାଣ ରୂପେ ଦେଖାଉଛି । ଅଳ୍ପ କେତେମାସ ତଳେ ଗୁଆଟେମାଲାର ଉପରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସ୍ପଷ୍ଟ କରି କହି ଦେଇଛନ୍ତି ଯେ, ଗୁଆଟେମାଲା କଦାପି ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ବେଲିଜକୁ ସତ୍ୟ ରୂପେ ସ୍ୱୀକାର କରି ନେବ ନାହିଁ ଏବଂ ସେପରି କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥାର ଉପକ୍ରମ ହେଲେ ତାହା ରକ୍ତପାତ ଘଟାଇ ମଧ୍ୟ ତାହାର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବ । ସିଏ ଆହୁରି ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ କରି କହିଛନ୍ତି ଯେ ଗୁଆଟେମାଲା କେବଳ ବେଲିଜର ଭୂମିଟିକୁ ହିଁ ନିଜର ବୋଲି ଦାବି କରୁଛି ।

ବେଲିଜର ଅଧିବାସୀମାନଙ୍କ ବିଷୟରେ ତାହାର କିଛି ହେଲେ କହିବାକୁ ନାହିଁ। ସେମାନେ ଗୁଆଟେମାଲା ଅଧୀନରେ ରହିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁ ନ ଥିଲେ, ବେଲିଜ ଛାଡ଼ି ଯେକୌଣସି ସ୍ଥାନକୁ ଚାଲିଯାଇ ପାରନ୍ତି,ମାତ୍ର ବେଲିଜର ଭୂମିଟି ଗୁଆଟେମାଲାର ହୋଇ ରହିବ ହିଁ ରହିବ।

ଗୁଆଟେମାଲା ବେଲିଜ ତୁଳନାରେ ଏକ ବଡ଼ ଦେଶ, ସାମରିକ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ଏକ ଅଧିକ ଶକ୍ତିଶାଳୀ ଦେଶ। ବର୍ତ୍ତମାନ ବ୍ରିଟିଶ ସ୍ଥଳ, ଜଳ ଓ ଆକାଶ ବାହିନୀ ବେଲିଜକୁ ଜଗି ରହିଛନ୍ତି ଏବଂ ବେଲିଜକୁ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେଇ ବ୍ରିଟିଶ ବାହିନୀ ସେଠାରୁ ହଟିଯିବା ମାତ୍ରକେ ଗୁଆଟେମାଲାର ସୈନ୍ୟମାନେ ତେଣେ ବେଲିଜ ଭିତରକୁ ମାଡ଼ିଆସିବେ ବୋଲି ତିଆରି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି। ଗୁଆଟେମାଲାରେ ବ୍ୟବହୃତ ହେଉଥିବା ମାନଚିତ୍ରଗୁଡ଼ିକରେ ବେଲିଜକୁ ବୃହତ୍ତର ଦେଶଟିରେ ଗତ ଦୁଇଦଶକ ହେଲା ଦକ୍ଷିଣପନ୍ଥୀ ଏକଛତ୍ର ଶାସନ ହିଁ ଲାଗିରହିଛି। ବେଲିଜ ପ୍ରକୃତରେ ଗୁଆଟମଲା ବା ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବେ ବେଲିଜବାସୀଙ୍କର, ସେହି ବିବାଦଟି ବର୍ତ୍ତମାନ ନିଷ୍ପତ୍ତି ଲାଗି ମିଳିତ ଜାତିସଂଘର ବିଚରାଧୀନ ହୋଇରହିଛି। ସେହି ଜାତିସଂଘର ୪୪ଟି ରାଷ୍ଟ୍ର, - ସେଥିରେ ଅଧିକାଂଶ କମନଓ୍ୱେଲଥ୍‌ର ଦେଶ ଅଛନ୍ତି, କ୍ୟୁବା ମଧ୍ୟ ରହିଛି - ଏମାନେ ବେଲିଜବାସୀଙ୍କର ଆତ୍ମନିୟନ୍ତ୍ରଣ ସକାଶେ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ରହିଥିବାର ସପକ୍ଷରେ ହିଁ ମତପ୍ରକାଶ କରିଛନ୍ତି। ବେଲିଜକୁ ଯଥାଶୀଘ୍ର ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦିଆଯାଉ ଏବଂ ସେହି ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ଗୁଆଟେମାଲା ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ମଧ୍ୟରେ ତୁରନ୍ତ କଥାବାର୍ତ୍ତା ଆରମ୍ଭ ହେଉ ବୋଲି ସେମାନେ ଘୋଷଣା କରିଛନ୍ତି। ମାତ୍ର ଗୁଆଟେମାଲା ସରକାର ସେଥିପ୍ରତି କୌଣସି କର୍ଣ୍ଣପାତ କରିଛି ବୋଲି ମୋତେ ମନେ ହେଉନାହିଁ।

ସଙ୍କଟରେ ପଡ଼ି ଓ ଏକ ଅନିବାର୍ଯ୍ୟ ବିପଦର ଆଶଙ୍କା କରି ବେଲିଜବାସୀ ଇଂଲଣ୍ଡ ସେମାନଙ୍କୁ ଏପରି ଅରକ୍ଷ ଭାବରେ ସ୍ୱାଧୀନ କରି ଚାଲିଯାଉ ବୋଲି ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା କରୁନାହାନ୍ତି। ସେମାନେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଭ କରିବା ପୂର୍ବରୁ ଗୁଆଟେମାଲା ସହିତ ରହିଥିବା ସେମାନଙ୍କର ବିବାଦଟିର ମୀମାଂସା ହୋଇଯାଉ ଏବଂ ଇଂଲଣ୍ଡ ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଏକ ସୁରକ୍ଷା ଚୁକ୍ତିରେ ଆବଦ୍ଧ ବି ହୋଇରହୁ, ସେମାନେ ଏହାକୁ ହିଁ ବାସ୍ତବ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୋଲି ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି। ବ୍ରିଟେନ ଏପରି ଏକ ଦୀର୍ଘମିଆଦୀ କୌଣସି ଚୁକ୍ତିରେ ବେଲିଜ ସହିତ ବାନ୍ଧି ହୋଇ ରହିବାକୁ ଉଚିତ ମନେ କରୁନାହିଁ ସତ; ମାତ୍ର ବେଲିଜବାସୀଙ୍କୁ ଏପରି ଅସହାୟ ଓ ଅମୀମାଂସିତ ଭାବରେ ଏକ ଅସମାନ କଳହର ମୁଖରେ ପକାଇଦେଇ ଚାଲିଯିବାକୁ ମଧ୍ୟ ଅନୁଚିତ ବୋଲି ଭାବୁଛି।

ବେଲିଜବାସୀ ଅବସ୍ଥା-ଚକ୍ରରେ ପଡ଼ି ଆପେ ଆପଣାର ସୁରକ୍ଷା ପାଇଁ କିଛି

କରିପାରିବା ଲାଗି କ୍ରମେ ଚେଷ୍ଟିତ ହେଉଥିବାର ଜଣାପଡୁଛି । ଏବେ ନୂଆକରି ଆପଣାର ଏକ ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଗଢ଼ିବା ଉଦ୍ଦେଶ୍ୟରେ ସେଠାରେ ପ୍ରାୟ ପନ୍ଦର ଲକ୍ଷ ଡଲାର ମଞ୍ଜୁର କରାଯାଇ ଗୋଟିଏ ଅଟକଳ ପ୍ରସ୍ତୁତ କରାଯାଇଛି । ଗତ ନଭେମ୍ବର ମାସରେ ଗୁଆଟେମାଲା ତରଫରୁ ବେଲିଜ ସୀମାରେ ଯେଉଁ ସୈନ୍ୟ ସମାବେଶ କରାଯାଇଥିଲା ଓ କେବଳ ବ୍ରିଟେନର ସାମରିକ ସତର୍କତାବଲମ୍ବନ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ଏଥିରୁ ରକ୍ଷା ମିଳିଲା, ବେଲିଜବାସୀ ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଅବଶ୍ୟ ସ୍ମରଣ ରଖିଛନ୍ତି । ପୁଣି ଏହି ମାସରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଗୁଆଟେମାଲା ମଧ୍ୟରେ ଏହି ବିଷୟରେ ଆଲୋଚନା ବି ହେବାର ଅଛି । ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଗୁଆଟେମାଲା ଓ ବେଲିଜ ବିଷୟରେ ସିଧା କଥାବାର୍ତ୍ତାର ଏକ ପରିବେଶ ସୃଷ୍ଟି କରିବା ହିଁ ସମ୍ଭବତଃ ବେଲିଜବାସୀଙ୍କର ସର୍ବପ୍ରଧାନ ଧ୍ୟେୟ ହୋଇ ରହିଛି ।

ତା ୦୧.୦୩.୧୯୭୬ରିଖ
ସୋମବାର

ଚିକିତ୍ସକ ଓ ସେବାଭାବ

ଆମ ଦେଶରେ ଚିକିତ୍ସକମାନଙ୍କର ସେବାଭାବ ରହିବା ଉଚିତ ଓ ମୂଳତଃ ଏକ ସେବାର ମନୋଭାବ ନେଇ ହିଁ ଯେ ସେମାନେ ଚିକିତ୍ସାରେ ପ୍ରବୃତ୍ତ ହେବା ଉଚିତ ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ କରିବା ଉଚିତ, ଏବେ ନାନାବିଧ ଅବସରରେ ଏହିପରି ମତମାନ ପ୍ରକାଶ ପାଉଛି । ଆମ ଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେ ଡାକ୍ତରଖାନା ରହିଛି, ଚିକିତ୍ସାର ସୁଯୋଗକୁ ନେଇ ଏ ଦେଶର ଆପଣାର ସର୍ବଜନଙ୍କ ପାଖରେ ନେଇ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ ହେଲେ ତାହାଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଡାକ୍ତରଖାନା ଦରକାର । ଆମ ଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଯେତେ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚିକିତ୍ସକ ଓ ଚିକିତ୍ସା-ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଆମ ଦେଶର ସର୍ବସାଧାରଣ ଆଧୁନିକ ଚିକିତ୍ସା ବିଜ୍ଞାନର ସୁଲଭତା ଲାଭ କରିବାକୁ ହେଲେ ଏଠି ତା'ଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଚିକିତ୍ସକ ଓ ଚିକିତ୍ସା- ବିଶେଷଜ୍ଞ ଦରକାର । ଦେଶର ଯେକୌଣସି ଜିଲ୍ଲା ଓ ପ୍ରଖଣ୍ଡକୁ ନେଇ ଆମ ଚିକିତ୍ସାଳୟ ଓ ଚିକିତ୍ସା- କ୍ଷେତ୍ରଟିକୁ ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣ କଲେ ଆମେ ବଡ଼ ସହଜରେ ସେହି କଥାଟିକୁ ବୁଝିପାରିବା ।

ମାତ୍ର ଆମ ସାମାଜିକ ବିଧାନର ବିଚିତ୍ର ବାସ୍ତବତା ଅନୁସାରେ ଆମେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଏପରି ଏକ ବ୍ୟଙ୍ଗମୟ ପରିସ୍ଥିତିରେ ରହିଛୁ, ଯେଉଁଥିରେ କି ଦେଶରେ ଯେତେ ଡାକ୍ତରଖାନାର ଆବଶ୍ୟକତା ଅଛି, ତା'ଠାରୁ ଯଥେଷ୍ଟ କମ୍ ଡାକ୍ତରଖାନା ଦେଶରେ ରହିଲେ ମଧ୍ୟ ସେଥିରୁ ଅନେକ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ବିଶାରଦ ଡାକ୍ତର ନାହାନ୍ତି ଓ ଏଣେ ଡାକ୍ତରୀ ପାଠ ପଢ଼ିଥିବା ଡାକ୍ତରମାନେ ଚାକିରି ବା ନିଯୁକ୍ତି ନ ପାଇ ବେକାର ହୋଇ ବସିଛନ୍ତି । ଏହି

କ୍ଷେତ୍ରରେ ଯେତିକି ହିସାବ ଓ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି ବା ଯାଉଛି, ସେଥିରୁ ଜଣାପଡୁଛି ଯେ ଆମ ଦେଶର ଅଧିକାଂଶ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ଡାକ୍ତର ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ଯିବାଲାଗି ମୋଟେ ସମ୍ମତ ନୁହନ୍ତି । ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ହିଁ ଆମ ଦେଶର ପାଞ୍ଚଭାଗରୁ ଚାରିଜଣ ମଣିଷ ବାସ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଜାତୀୟ କଲ୍ୟାଣର ଯାବତୀୟ ବ୍ୟବସ୍ଥା- କ୍ଷେତ୍ରରେ ସେହି ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳର ଲୋକେ ହିଁ ଅଧିକ ଅବହେଳିତ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ ଆଗାମୀ ଅନେକ ବର୍ଷ ଧରି ଆମ ଦେଶରେ ଯେତେ ନୂଆ ଡାକ୍ତରଖାନା ଖୋଲାଯିବ, ସେସବୁ ପ୍ରାୟ ସବୁଯାକ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ହିଁ ଖୋଲାଯିବ । ତେବେ ସେଗୁଡ଼ିକର ଭରଣା ହେବା ଲାଗି ଆମେ ଡାକ୍ତର କୁଆଡୁ ପାଇବା ? ଆମର ନିଜ ଭଣ୍ଡାରର ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ସାମଗ୍ରୀ ଯଦି ଆମର କାମରେ ଲାଗିବାକୁ ନାରାଜ ହୋଇ ବସିଛି, ତେବେ ଆମେ କ'ଣ ଡାକ୍ତର ଖୋଜି ଇଣ୍ଡୋନେସିଆ ଯିବା ନା ମରକ୍‌କୋ ଯିବା ? ଏଇଟି ବିଚାରିବାର କଥା ।

ଆମ ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କଠାରେ ସେବାଭାବ ନାହିଁ ବୋଲି ଯେ ସେମାନେ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳକୁ ଯିବାକୁ ଅରାଜି ହେଉଛନ୍ତି ବା ଆପଣାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ପାଦନ କରିବାରେ ଏଡ଼େ ଉଦାସୀନତା ଦେଖାଉଛନ୍ତି, ଏକଥାଟି ହୁଏତ ସବୁବେଳେ ଆଦୌ କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରଶିକ୍ଷିତମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକେ ଖୋଦ୍ ଗ୍ରାମାଞ୍ଚଳରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଛନ୍ତି । ତଥାପି ଏମାନେ ସହରରେ ହିଁ ରହିବାକୁ ପରମପଦ ବୋଲି ମଣୁଛନ୍ତି । ସହରରେ ପଇସା ଅଛି, ସହରରେ ସ୍ୱୀକୃତି ଅଛି, ସହରରେ ହିଁ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ଅଛି । ସାନ ସହର ତୁଳନାରେ ବଡ଼ ସହରରେ ଅଧିକ ପଇସା, ସ୍ୱୀକୃତି ଓ ମର୍ଯ୍ୟାଦା ରହିଛି । ତେଣୁ ଯିଏ ବଡ଼ ସହରକୁ ଆସିବାକୁ ଥରେ ସୁରାଖ ପାଇଯାଉଛି, ସିଏ ସେଠା ଛାଡ଼ି ଅନ୍ୟତ୍ର ଯିବାକୁ ଜୀବନର ପରମ ନିଷ୍ଫଳତା ବା ନିର୍ବୋଧତା ବୋଲି ଭାବୁଛି । ଯିଏ ଥରେ ରାଜଧାନୀରେ ପଶିଯାଉଛି, ରାଜଧାନୀରେ ହିଁ ସେ ସ୍ଥାୟୀ ଘରଟିଏ ତିଆରି କରି ନେଉଛି । ଗାଆଁଗଣ୍ଡା ଖାଲି ପଡ଼ିଛି ଏବ ରାଜଧାନୀ ଓ ବଡ଼ ସହରରେ ହିଁ ବିଶେଷଜ୍ଞ ଓ ଚିକିତ୍ସକମାନେ ମେଳା ମେଳା ହେଉଛନ୍ତି । ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଆପଣା ଲାଗି ଆବଶ୍ୟକତା ସୃଷ୍ଟି କରିନେଇ ପାରୁଛନ୍ତି ।

ତେଣୁ ସେବାଭାବ ତ ଦରକାର, ମାତ୍ର ହୁଏତ ତା' ଆଗରୁ ଏକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକ ସାଧୁତା ଦରକାର । ଚିକିତ୍ସା - ଶାସ୍ତ୍ରର କ୍ଷେତ୍ର ହେଉଛି ଏକ ବିଜ୍ଞାନର କ୍ଷେତ୍ର, ସମାଜର ଚିକିତ୍ସା - ଯୋଜନା ମଧ୍ୟ ବିଜ୍ଞାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ହିଁ ଏକ ଯୋଜନା । ତେଣୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ସଂପୃକ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କର ମୂଳତଃ ଏକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟିକୋଣ ନ ରହିଲେ ଆମର ସେବାଭାବ ଯେ ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟବଶତଃ ଏକ ବହିଃପ୍ରଦର୍ଶନ ଏବଂ ଅକାରଣ ଆଡ଼ମ୍ବରରେ ପରିଣତ ହୋଇ ଯାଇପାରେ, ତାହାର ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆଶଙ୍କା ସବୁବେଳେ ରହିଛି । ଏହି ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟି ଆମ ପ୍ରଶାସନ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ । ଚିକିତ୍ସାକ୍ଷେତ୍ରର ଆମ

ବିଦ୍ୟାଳୟମାନଙ୍କରେ ମଧ୍ୟ ରହିବା ଉଚିତ । ମୁଁ ଯେଉଁ ସମାଜରେ ରହି ମୋ ବିଦ୍ୟାଟିକୁ ଅର୍ଜନ କରିଛି, ସେହି ସମାଜ ପାଖରେ ମୁଁ ଋଣୀ । ବିଦ୍ୟାଶିକ୍ଷା ପରେ ସ୍ୱଯୋଗ୍ୟତାକୁ କାର୍ଯ୍ୟରେ ଲଗାଇ ସମାଜ ପାଖରୁ ମୋତେ ସେହି ଋଣଟିରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ମୁଁ ଯଦି ଓଲଟି ପାଠ ପଢ଼ିଲି ବୋଲି ଏବଂ ବିଶେଷଜ୍ଞ ହେଲି ବୋଲି ସମାଜକୁ ବୋଲ ବତାଇବି ଏବଂ ପ୍ରତିପତ୍ତିଟାକୁ ହିଁ ମୋର ଅଧିକ ବିଦ୍ୟାର୍ଜନର ସନ୍ତକ ବୋଲି ଧରିନେବି, ତେବେ ମୋ ଦ୍ୱାରା ମୋ ସମାଜର ଲାଭ ଅପେକ୍ଷା କ୍ଷତି ହିଁ ଅଧିକ ହେବ । ଏହି ଦରିଦ୍ର ଦେଶରେ ତାହା ଏକ ଅସାମାଜିକ ଅପରାଧ ପରି ହିଁ କାର୍ଯ୍ୟ କରିବ ।

ଚିକିତ୍ସାଶାସ୍ତ୍ର ଏକ ବିଜ୍ଞାନ ରୂପେ ଖାଲି ପଢ଼ା ନହେଉ, ଚିକିତ୍ସାର ପରିଯୋଜନ ଓ ଚିକିତ୍ସର ବିତରଣ ମଧ୍ୟ ଏକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଦୃଷ୍ଟି ଏବଂ ବୈଜ୍ଞାନିକ କର୍ତ୍ତବ୍ୟବୁଦ୍ଧି ସହିତ କରାଯାଉ, ସମ୍ଭବତଃ ଏହା ହିଁ ବର୍ତ୍ତମାନର ପରିପ୍ରେକ୍ଷୀରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ କାମ୍ୟ ।

ତା ୦୫.୦୩.୧୯୭୬ରିଖ
ଶୁକ୍ରବାର

ଉତ୍ସାହର ଉତ୍ସ

ଗତ ଜୁଲାଇ ମାସଠାରୁ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାରେ ଏକ ବିଚିତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଛି ଏବଂ ସେହି ଆନ୍ଦୋଳନଟି ପଛରେ ଥିବା ଏକ ବିଚିତ୍ର ଉତ୍ସାହ ସେହି ଦେଶର ରାଜନୀତିରେ ଏକ ନୂତନ ବୈଚିତ୍ର୍ୟ ସୃଷ୍ଟି କରିବ ବୋଲି ମୁଣ୍ଡ ଟେକି ବାହାରିଛି । ହୁଏତ ସେଇ ଆମେରିକାରେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଉତ୍ସାହୀମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହଟିକୁ ଦେଖି କେତେ କେତେ ଲୋକ ହସୁଥିବେ, ଏମାନଙ୍କୁ ନିର୍ଧୂମ କ'ଣ ନା କ'ଣ ବୋଲି କହୁଥିବେ, ତଥାପି ଖାସ୍ ଉତ୍ସାହୀମାନଙ୍କର ଶିବିରଗୁଡ଼ିକରେ ଏହି ବିଶ୍ୱାସଟି କ୍ରମଶଃ ଅଧିକ ଦୃଢ଼ୀଭୂତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି ଯେ, ଅଦୂର ଭବିଷ୍ୟତରେ ସେହିମାନଙ୍କର ସ୍ୱପ୍ନଟି ହିଁ ସଫଳ ହେବାକୁ ଯାଉଛି, ସମଗ୍ର ଆମେରିକାର ଜନମତ ଖାସ୍ ସେଇମାନଙ୍କର ଉତ୍ସାହଟି ଦ୍ୱାରା ଦୀକ୍ଷିତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି ।

ଆମେରିକାର ଭର୍ଜିନିଆ ରାଜ୍ୟର ରିଚ୍‌ମଣ୍ଡ ସହରରେ ଦଳେ ଆପଣାକୁ ଏକ ସଂଗଠନ ମଧ୍ୟରେ ଏକତ୍ର କରି କହୁଛନ୍ତି ଯେ ଆମେରିକା ଆଗରେ ତା'ର ରାଜନୀତିକ ଭାଗ୍ୟ ରୂପେ କେବଳ ଗୋଟିଏ ପଥ ହିଁ ଉନ୍ମୁକ୍ତ ହୋଇ ରହିଛି । ସେହି ପଥଟି ହେଉଛି ଇଂଲଣ୍ଡ ସହିତ ମିଳିତ ହେବା । ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ସେମାନେ ମୂଳ ରାଜ୍ୟ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି । ସ୍ମରଣ କରାଯାଇପାରେ ଯେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ଆମେରିକା ଇଂଲଣ୍ଡର ହିଁ ଏକ ଉପନିବେଶ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଆମେରିକାର କଞ୍ଚାମାଲ ଇଂଲଣ୍ଡକୁ ଯାଉଥିଲା । ଜର୍ଜ ୱାଶିଂଟନ ପ୍ରଭୃତି

ନେତାମାନେ ଆମେରିକାକୁ ଉପନିବେଶିକ ଦାସତ୍ୱରୁ ମୁକ୍ତ କଲେ । ଆମେରିକାରେ ଯେଫର୍‌ସନ ପ୍ରଭୃତିଙ୍କ ନେତୃତ୍ୱ ଫଳରେ ଏକ ଗଣତନ୍ତ୍ର ଶାସନ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ହେଲା । ଏସବୁ ପ୍ରାୟ ଦୁଇଶହ ବର୍ଷର ପୁରୁଣା କଥା ଏବଂ ଦୁଇଶହ ବର୍ଷ ପରେ ସତେଅବା ସେହି ପୁରୁଣା ସ୍ୱପ୍ନଟି ମଧ୍ୟରେ ଚେଙ୍ଗା ହୋଇ ବସିପଡ଼ିଲା ପରି ଗୋଟିଏ ଦଳ ଦାବି କରୁଛି ଯେ ଆମେରିକା ପକ୍ଷରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ସହିତ ମିଶିଯିବା ହିଁ ପ୍ରଶସ୍ତତମ ପନ୍ଥା ହେବ । ଉପନିବିଶେଷଗୁଡ଼ିକର ଯୁଗଟି ଏହା ମଧ୍ୟରେ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇଯାଇନଥିଲେ, ଏମାନେ ଆମେରିକା ଇଂଲଣ୍ଡର ପୂର୍ବପରି ଗୋଟିଏ ଉପନିବେଶ ହୋଇ ରହିବ ବୋଲି ଦାବି କରିଥାନ୍ତେ କି ନାହିଁ, ଅବଶ୍ୟ ସେହି ପ୍ରଶ୍ନଟି ଆମ ମନରେ ନିଶ୍ଚୟ ଅନେକ କୌତୂହଳର ଉଦ୍ଦୀପନା ଆଣିଦେବ । ମାତ୍ର ହୁଏତ ସେହି ଯୁଗଟି ଅନ୍ତ ହୋଇଯାଇଥିବାରୁ ଏମାନେ ସମ୍ମିଶ୍ରଣ ବ୍ୟତୀତ ଆଉ କୌଣସି ପ୍ରକାର ବିକଳ୍ପର ଚିନ୍ତା ହିଁ କରି ପାରୁନାହାନ୍ତି ।

ଆମେରିକାକୁ ତ ଖାଲି ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ଲୋକ ଆସି ବସତି ସ୍ଥାପନ କରିନାହାନ୍ତି, ଇଉରୋପର ଆହୁରି ଅନେକ ଦେଶରୁ ମଧ୍ୟ ଆସିଛନ୍ତି । ଆୟର୍ଲାଣ୍ଡରୁ ଆସିଛନ୍ତି, ଗ୍ରୀସରୁ ଆସିଛନ୍ତି, ଇତାଲୀରୁ ମଧ୍ୟ ଆସଛନ୍ତି ଏବଂ ଇଉରୋପ ବାହାରୁ ଚୀନ ଓ ଜାପାନରୁ ଆସିଛନ୍ତି । ଆଫ୍ରିକାରୁ ଦାସ ହୋଇ ନିଗ୍ରୋମାନେ ଆସିଛନ୍ତି । ପୋଟୋରିକୋରୁ ଆକୃଷ୍ଟ ହୋଇ ଅନ୍ୟମାନେ ବି ଆସିଛନ୍ତି । ଏମାନେ ତୁଚ୍ଛାଟାରେ ଇଂଲଣ୍ଡ ସହିତ ମିଶିବାକୁ ମଙ୍ଗିବେ ବା କାହିଁକି ? ଖୁବ୍ ସମ୍ଭବ ଏହି ଆଶଙ୍କାରୁ ହିଁ ଉକ୍ତ ମିଶ୍ରଣ ପକ୍ଷପାତୀ ଦଳଟି ଆପଣାର ଆନ୍ଦୋଳନଟିକୁ ଆପାତତଃ ଗୋଟିଏ ରାଜ୍ୟ ଭର୍ଜିନିଆରେ ହିଁ ସୀମିତ କରି ରଖିଛନ୍ତି । ଦଳଟି ପକ୍ଷରୁ ଏବେ ଯେଉଁ ଘୋଷଣାପତ୍ରଟି ପ୍ରକାଶ ପାଇଛି, ସେଥିରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ସିଂହାସନ ପ୍ରତି ଅନୁରକ୍ତି ବ୍ୟକ୍ତ କରାଯାଇଛି ଏବଂ ଆମେରିକାଠାରୁ ଅଲଗା ହୋଇ ଇଂଲଣ୍ଡ ସହିତ ମିଶିଯିବାକୁ ହିଁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରାଯାଇଛି । ଦଳଟି ଅଦୂର ଭବିଷ୍ୟତରେ ଇଂଲଣ୍ଡର ରାଣୀ ଏଲିଜାବେଥଙ୍କଠାରୁ ଔପଚାରିକ ସ୍ୱୀକୃତିର ପ୍ରତ୍ୟାଶା କରୁଛି ବୋଲି ଦଳର ନେତାମାନେ ଦାବି କରୁଛନ୍ତି । ରାଣୀଙ୍କର ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କ ସହିତ ସେମାନଙ୍କର ଲୋକେ କୁଆଡ଼େ ଏହା ଭିତରେ ଆବଶ୍ୟକ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରି ସାରିଲେଣି । ଦଳଟି ପକ୍ଷରୁ ପ୍ରଚାର କରାଯାଉଛି ଯେ ଭର୍ଜିନିଆର ଶହ ଶହ ଲୋକ ସେମାନଙ୍କର ମତଟି ଆଡ଼କୁ ଢଳୁଛନ୍ତି ଓ ସେହି ବିଚାରଟିରେ ଦୀକ୍ଷିତ ହେଉଛନ୍ତି ।

ଇଏ ବି ଗୋଟାଏ ଉତ୍ସାହ ଏବଂ ଯେତେ ବିଚିତ୍ର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଉତ୍ସାହର ଇଏ ବି ଗୋଟାଏ ଉତ୍ସ । ଅବଶ୍ୟ ଏକଥା ମଧ୍ୟ ସତ୍ୟ ଯେ ବର୍ତ୍ତମାନ ଇଂଲଣ୍ଡର ରାଣୀ ପ୍ରାୟ କିଛି କରନ୍ତି ନାହିଁ । ବ୍ରିଟିଶ ପାର୍ଲାମେଣ୍ଟ ଅର୍ଥାତ୍ ଇଂଲଣ୍ଡର ପ୍ରତିନିଧି - ଶାସନ ଯାହା କରିବାକୁ ଚାହେ, ତାହା ଏକ ଧଳା-କାଗଜ ହୋଇ ରାଣୀଙ୍କ ପାଖକୁ ଯାଏ ଏବଂ ରାଣୀ ପ୍ରାୟ ଅଭ୍ୟସ୍ତ

ହୋଇ ରହିଥିଲା ପରି ସେହି କାଗଜଟି ଉପରେ ଦସ୍ତଖତ କରି ଦିଅନ୍ତି । ତା'ପରେ ସେଇଟି ଆଇନ ହେଲା ବୋଲି ରାଣୀଙ୍କ ନାମରେ ଘୋଷଣା କରାଯାଏ । ରାଣୀ ଯେ ଭର୍ଜିନିଆ ରାଜ୍ୟକୁ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକାରୁ ଦୁହିଁଆଣି ବ୍ରିଟେନ ସହିତ ମିଶାଇବା ପକ୍ଷରେ ଆପଣାର ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବେ ବା ଦେଇ ପାରିବେ, ବ୍ରିଟେନର ବିଧାନଗତ ରୀତିରେ ତାହା ସମ୍ଭବ ବୋଲି ଆଦୌ ମନେ ହେଉନାହିଁ ।

ଖାସ୍ ଇଂଲଣ୍ଡରୁ ମଧ୍ୟ ୱେଲସ ଯିବାକୁ ବସିଛି, ସ୍କଟଲାଣ୍ଡ ଯିବାକୁ ବସିଛି । ଏମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ଏକ ଆଞ୍ଚଳିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବାର ସପକ୍ଷରେ ମଧ୍ୟ ବ୍ରିଟେନର ବୈଧାନିକ ମହଲରେ ପବନ ବହିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲାଣି । ସେହି ପରିସ୍ଥିତିରେ ଭର୍ଜିନିଆର କେତେକ ଲୋକ ଓ ସେମାନଙ୍କର ଦଳଟିର ଅତି-ଉତ୍ସାହଟି ଲାଗି ବ୍ରିଟେନରେ ପ୍ରକୃତରେ ଯେ କେତେଦୂର ସ୍ୱୀକୃତି ମିଳିବ, ସେଇଟି ଅବଶ୍ୟ ଭାବିବାର କଥା । ତଥାପି ଏ ଯୁଗରେ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକା ଭଳି ଏକ ଗତିସମ୍ପନ୍ନ ଦେଶରେ ଏପରି ଏକ ବିଚିତ୍ର ଆନ୍ଦୋଳନ ଯେ ଦେଖା ଦେଇପାରୁଛି, ସେଥିରେ ଆମେ ନାନା ମଣିଷଙ୍କର ନାନା ରାଜନୀତିକ ଉତ୍ସାହ ବିଷୟରେ ନିଶ୍ଚୟ ଏକ ଧାରଣା କରିପାରିବା । ଏହି ଉତ୍ସାହ ଯେତେ ବିଚିତ୍ର ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଏକ ଉତ୍ସାହ । ଏଥିଲାଗି ଶକ୍ତି ସରୁଥିବ । ଉତ୍ତେଜନା ସୃଷ୍ଟି କରାହେଉଥିବ ଓ ଅସଲ ଅନ୍ୟ ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ାକକୁ ଜନଗଣର ଧ୍ୟାନକୁ କାଢ଼ି ନେବାରେ ଏହା ଭାରି ସାହାଯ୍ୟ କରୁଥିବ ।

ତା ୦୬.୦୩.୧୯୭୬ରିଖ
ଶନିବାର

ମିଶିବା ଓ ଅଲଗା ହେବା

ମିଶର ଓ ସୁଦାନ ଦେଶ ଏକାଠି ମିଶି ଏବେ ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ପରିଣତ ହେବେ ବୋଲି ବିଚାର କରୁଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ସେହି ଦୁଇ ଦେଶର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ଏକାଠି ହେବ, ସାମରିକ ବୁଦ୍ଧି ଏକାଠି ହେବ, ସମ୍ଭବତଃ ରାଜନୀତିକ ନେତୃତ୍ୱ ଏବଂ ରାଷ୍ଟ୍ରଶାସନ ମଧ୍ୟ ଏକାଠି ହେବ, କୁଆଡ଼େ ଏହିପରି ମସୁଧାମାନ ଚାଲିଛି । ଗୋଟିଏ ନୀଳନଦୀ ଉଭୟ ସୁଦାନ ଏବଂ ମିଶର ଦେଶର ପ୍ରାଣନାଡ଼ୀ ପରି ହୋଇ ବହିଯାଉଛି । ଏକଥା ଏକାନ୍ତ ସତ୍ୟ ଯେ ନୀଳନଦୀ ଯଦି ନଥାନ୍ତା, ତେବେ ଦୁଇଟିଯାକ ଦେଶ ସେହି ଅଞ୍ଚଳରେ ଆଫ୍ରିକାର ଆହୁରି ଅନେକ ଦେଶ ପରି କେବଳ ମରୁଭୂମିରେ ହିଁ ପରିଣତ ହୋଇଥାନ୍ତେ । ଯେଉଁ ପ୍ରାଚୀନ ମିଶରର ସଭ୍ୟତା ଲାଗି ଆଜି ସାରା ପୃଥିବୀ ଗର୍ବ ଅନୁଭବ କରୁଛି, ବିଶ୍ୱ ସଭ୍ୟତା ଏବଂ ବିଶ୍ୱଜ୍ଞାନର ଭଣ୍ଡାରକୁ ପ୍ରାଚୀନ ମିଶରର ଯେଉଁ ମହନୀୟ ଅବଦାନମାନ ରହିଛି, ସେସବୁ କିଛି ହେଲେ ସମ୍ଭବ ହୋଇନଥାନ୍ତା ।

ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ରାଷ୍ଟ୍ରୀୟ ଇତିହାସରେ ଏହି ମିଶିବାର ମସୁଧାଟି ଆଦୌ ଏକ ନୂଆ କଥା ନୁହେଁ । ସେମାନେ ତିନିହେଁ ମୁସଲମାନ, ତିନିହେଁ ଆରବ, ଇସ୍ରାଏଲ ହେଉଛି ତିନୋଟିଯାକ ଦେଶର ସାଧାରଣ ଶତ୍ରୁ, ଏହିପରି ଏକ ଉତ୍ସାହ ଭିତରେ ପଡ଼ି ନାସେରଙ୍କ ସମୟରେ ସିରିଆ, ଲିବିୟା ଏବଂ ମିଶର ଆପଣାକୁ ଗୋଟିଏ ରାଷ୍ଟ୍ର ବା ଆହୁରି ଅଧିକ ଯଥାର୍ଥ ଭାବରେ କହିଲେ, ଗୋଟିଏ ସଂଘ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରିଥିଲେ । ଭୂଗୋଳର ମାନଚିତ୍ର ଅନୁସାରେ ସିରିଆ ଅନ୍ୟ ଦୁଇଦେଶଠାରୁ ପ୍ରାୟ କେତେ ହଜାର ମାଇଲ ବ୍ୟବଧାନରେ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଓ ତିନୋଟିଯାକ ଦେଶର ରାଜନୀତିକ ବିବର୍ତ୍ତନ ତିନି ପ୍ରକାରେ ହୋଇ ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତଥା ତିନି ଦେଶର ନେତାମାନଙ୍କର ରାଜନୀତିକ ମହତ୍ତ୍ୱାକାଂକ୍ଷାମାନ ଏକାବେଳକେ ତିନି ଭିନ୍ନ ପ୍ରକାରର ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ବିଜ୍ଞ ରାଷ୍ଟ୍ରନାୟକମାନେ ଏକାଠି ବଡ଼ ହୋଇ ଦିଶିବାକୁ ଓ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟର ରାଜନୀତିକ ଭାରସାମ୍ୟକୁ ହଠାତ୍ ବଦଳାଇ ଦେଇ ସମ୍ପୃକ୍ତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଅବାକ୍ କରି ଦେବାକୁ, ତିନି ଦେଶକୁ ଔପଚାରିକ ଭାବରେ ଏକଦା ଗୋଟିଏ ଦେଶ ବୋଲି ଘୋଷଣା କରି ଦେଇଥିଲେ । କହିବା ବାହୁଲ୍ୟ, ଏହି ଏକାଠି ହେବା ଆଦୌ ସ୍ଥାୟୀ ହେଲା ନାହିଁ । ସିରିଆର ରାଜନୀତିକ ମଞ୍ଚରେ ଏତେ ଟିକିଏ ଅଦଳବଦଳ ହେଉ ନ ହେଉଣୁ ଗୋଟିକ ପୁଣି ତିନୋଟି ହୋଇଗଲା ।

ଏକ ଦ୍ୱିତୀୟ ପର୍ଯ୍ୟାୟରେ ଲିବିୟା ଏବଂ ମିଶରକୁ ଏକାଠି କରି ଗୋଟିଏ ଦେଶ ଗଢ଼ିହେବ ବୋଲି ଭାରି ଧୁମ୍‌ଧାମ ଲାଗିଲା । ଏହି ଦୁଇ ଦେଶର ସୀମା ପରସ୍ପର ସହିତ ସଂଲଗ୍ନ ହୋଇ ରହିଛି । ତେଣୁ ସେ ଦିଗରୁ ଚିନ୍ତା କରିବାର କିଛି ନ ଥିଲା । ସେତେବେଳକୁ କର୍ଣ୍ଣେଲ ଗାଡ୍ଡା ଫି ଲିବିୟାର ରାଜାଙ୍କୁ ଗାଦିଚ୍ୟୁତ କରି ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ଅଧିନାୟକତ୍ୱରେ ଲିବିୟାରେ ନୂଆ ହଲଚଲ ଓ ନୂଆ କୋଳାହଳ ସୃଷ୍ଟି କରିଥାନ୍ତି । ଏଣେ ଗାମେଲ ନାସେରଙ୍କ ପରେ ମିଶରର ନୂଆ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସାଦାତ୍ ସେତେବେଳେ ଯାଏ ମଧ୍ୟ ଆପଣାର ଚେରଗୁଡ଼ାକୁ ମିଶରର ରାଜନୀତିକ ଭୂଇଁ ଉପରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ କରିନଥାନ୍ତି । ସିଏ କିଛି ଗୋଟାଏ ଚମକପ୍ରଦ ଘଟଣା ଘଟୁ ବୋଲି ଇଚ୍ଛା କରୁଥାନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏହିସବୁ ଅତ୍ୟୁତ୍ସାହ ସତ୍ତ୍ୱେ ତଥାପି ତ୍ରସେହି ପ୍ରସ୍ତାବିତ ମିଳନ ପ୍ରସ୍ତାବରେ ହିଁ ରହିଲା । ଗାଡ୍ଡାଫିଙ୍କର ପ୍ରରୋଚନାରେ ଲିବିୟାରୁ ଦଳ ଦଳ ହୋଇ ଲୋକ ଆମେ ଏକାଠି ହେବା ବୋଲି ଉତ୍ସାହନାଦ ଦେଇ ମିଶର ଭିତରକୁ ପଶି ଆସିବା ଲାଗି ତିଆରି ହୋଇ ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ସମ୍ମିଳନଟି ସମ୍ଭବ ହେଲା ନାହିଁ । ତା'ପରେ ଅଭିମାନରେ ଗାଡ୍ଡା ଫି ମିଶରର ଓ ସାଦାତ୍‌ଙ୍କର ଶତ୍ରୁ ପାଲଟି ଗଲେ ।

ଏବେ ସୁଡ଼ାନ ଆଉ ମିଶରକୁ ଏକାଠି କରିବାର ପ୍ରସ୍ତାବ ଉଠିବା ସମୟରେ ଆମର ସ୍ୱଭାବତଃ ଏହି ଅଧ୍ୟାୟଟିର ପୁରୁଣା କଥାଗୁଡ଼ାକ ମନେ ପଡ଼ିଯିବା ଉଚିତ । ମିଶରର ରାଜନୀତିକୁ ଯଦି ତଥାପି ସ୍ଥିର ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରାଯାଏ, ତେବେ ଏକଥାଟିକୁ ମଧ୍ୟ

ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷଣକାରୀ କେହି ଅବଶ୍ୟ ଜାଣିଥିବ ଯେ ସୁଡ଼ାନର ରାଜନୀତିକ ସ୍ଥିତି ଆଦୌ ସ୍ଥିର ନାହିଁ । ସୁଡ଼ାନର ରାଷ୍ଟ୍ରମୁଖ୍ୟ କର୍ଣ୍ଣେଲ ନୁମେଇରି ଏକ ସାମରିକ ବଳାତ୍କାର ପ୍ରୟୋଗ ଦ୍ୱାରା ହିଁ ଶାସନକୁ ଆସିଛନ୍ତି ଏବଂ ମୁଖ୍ୟତଃ ସୈନ୍ୟବାହିନୀର ଭରସାରେ ହିଁ ସେ ହୁଏତ ଆପଣାର ଗାଦିଟିକୁ ସ୍ଥିର ରଖି ପାରିଛନ୍ତି । ତଥାପି ତାଙ୍କୁ ଗାଦିଚ୍ୟୁତ କରିବାର ଏକାଧିକ ପ୍ରୟାସ ହୋଇ ସାରିଛି । ତାହାରି ଶଙ୍କାବର୍ତ୍ତ ଭିତରେ ପଡ଼ି କେତେ କେତେ ନେତାଙ୍କୁ ପ୍ରାଣଦଣ୍ଡର ବରାଦ ହୋଇଛି ଏବଂ କେତେ ପ୍ରକାର ନିଷ୍କାଶନ ସେଠି ଏବେ ମଧ୍ୟ ଚାଲିଛି । ତେଣେ ଆପଣାକୃତ ନାନା କାରଣରୁ ସିଏ ଆରବ ରାଷ୍ଟ୍ରମଣ୍ଡଳରେ ପ୍ରାୟ ଏକୁଟିଆ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ନାସେରଙ୍କ ଯିବା ପରେ ତାଙ୍କର ଶୂନ୍ୟସ୍ଥାନଟିକୁ ସିଏ ଯେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ଣ୍ଣ କରି ପାରିନାହାନ୍ତି, ଆମେ ଏକାଧିକ ପ୍ରସଙ୍ଗରେ କେବଳ ତାହାରି ପ୍ରମାଣ ପାଇବାରେ ଲାଗିଛୁ ।

ତେଣୁ ଏକାଠି ହେବାର ପ୍ରସ୍ତାବଟି ଏଥର ବି କେତେଦୂର ସ୍ଥାୟୀ ହେବ ବା ଦୁଇ ଦେଶର ଜନସାଧାରଣଙ୍କର ତାହା ପ୍ରକୃତରେ କେତେଦୂର ଉପକାର କରିବ ବା ନ କରିବ, ଆମେ ସେ ବିଷୟରେ ହୁଏତ କେତେ ପ୍ରକାରେ ଭାବିବାର ଅବସର ପାଇବା । ସ୍ୱୟଂ ନୁମେଇରି ଏବଂ ସାଦାତ୍‌ଙ୍କର ପୂର୍ବରୁ ଯାବତୀୟ ନୀତି ମଧ୍ୟ ଆମକୁ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ନିଶ୍ଚୟ କେତେକ ଅନ୍ତଃର୍ଦୃଷ୍ଟି ଯୋଗାଇ ଦେଇପାରିବ ।

ତା ୦୭.୦୩.୧୯୭୬ରିଖ
ରବିବାର

ଆଉ ଅପେକ୍ଷା ନାହିଁ

ଆଙ୍ଗୋଲା ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲା, ଆଙ୍ଗୋଲା ସ୍ୱୀକୃତ ହେଲା -ଏହାଦ୍ୱାରା ଆଫ୍ରିକାର ଅନେକ ମଙ୍ଗଳ ହେଲା । ଆଫ୍ରିକାର ଏକାଧିକ ପ୍ରାୟ ଅସମାହିତ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହୋଇଗଲା, ଅର୍ଥାତ୍ ସେସବୁର ସମାଧାନ ଲାଗି ବାଟ ଫିଟିଗଲା ।

ମୋଜାମ୍ବିକ ଦେଶର ସରକାର ଏବେ ଘୋଷଣା କରିଛି ଯେ ରୋଡ଼େସିଆ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ବିରୁଦ୍ଧରେ ମିଳିତ ଜାତିସଂଘ ତରଫରୁ ଯେଉଁସବୁ ବାସନ୍ଦ ଓ ବର୍ଜନ ନୀତି ସ୍ଥିରୀକୃତ ହୋଇଛି, ମୋଜାମ୍ବିକ ଏଣିକି ସେଗୁଡ଼ିକ ପୂରାପୂରି ପାଳନ କରିବ । ଅର୍ଥାତ୍ ବେଶ୍ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ହେଲା ସ୍ୱାଧୀନତା ହାସଲ କରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ପୂର୍ବ ସଂସ୍କାର ଓ ପୂର୍ବ ଲୋଭଗୁଡ଼ାକର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ମୋଜାମ୍ବିକ ସେଗୁଡ଼ିକ ପାଳନ କରି ପାରୁନଥିଲା । ଯେତେବେଳେ ପର୍ତ୍ତୁଗାଲ ମୋଜାମ୍ବିକକୁ ଏକ ଉପନିବେଶ ରୂପେ ଶାସନ କରୁଥିଲା, ସେତେବେଳେ ରୋଡ଼େଶିଆ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ଲାଗି ଆପଣାର ଅବଜ୍ଞା ଓ ବର୍ବରତାରେ ବଞ୍ଚି ରହିବାକୁ ଏହି ମୋଜାମ୍ବିକ ହିଁ ଗୋଟିଏ ଶ୍ୱାସନଳୀ ପରି କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଆଙ୍ଗୋଲା ମଧ୍ୟ ସେହି ପର୍ତ୍ତୁଗାଲର ଉପନିବେଶ ହୋଇ ରହିଥିଲା - ଇଉରୋପର କେତେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟବାଦୀ ଦେଶ

ଲାଗି ତାହା ସତେଅବା ଏକ ରତ୍ନଭଣ୍ଡାର ହୋଇ ରହିଥିଲା । ଆଙ୍ଗୋଲା ରୋଡ଼େଶିଆ ଓ ଦକ୍ଷିଣଆଫ୍ରିକା ଲାଗି ଦ୍ୱିତୀୟ ଶ୍ୱାସନଳୀ ରୂପେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଥିଲା । ଇଂଲଣ୍ଡ, ଆମେରିକା ଓ ଫ୍ରାନସ ପ୍ରଭୃତି ପାଶ୍ଚାତ୍ୟ ଶକ୍ତିମାନେ ଆଙ୍ଗୋଲାରୁ ପ୍ରଭୂତ ଆର୍ଥିକ ଲାଭ ଉଠାଇଥିଲେ ଓ ତେଣୁ ଦକ୍ଷିଣଆଫ୍ରିକା ଏବଂ ରୋଡ଼େଶିଆର ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ଶାସନକୁ ବାହାରେ ଯେତେ ତିରସ୍କାର କଲେ ମଧ୍ୟ ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କୁ ବେଶ୍ ସହି ଯାଉଥିଲେ ଏବଂ ନିରାପତ୍ତା କାଉନ୍‌ସିଲ ଅଥବା ଜାତିସଂଘର ଅଧିବେଶନଗୁଡ଼ିକରେ ସପକ୍ଷ ବା ବିପକ୍ଷରେ ନଯାଇ ବଡ଼ ଶାନ୍ତ ଭାବରେ ନିରପେକ୍ଷ ରହି ଯାଉଥିଲେ । ଏହିସବୁ କାରଣରୁ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ଓ ରୋଡ଼େଶିଆ ବିଶ୍ୱମତକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରି ରହିପାରୁଥିଲା, ଜାତିସଂଘର ନିଷ୍ପତ୍ତିଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ମାନ ନ ଦେଖାଇ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ତିଷ୍ଠି ପାରୁଥିଲା ଏବଂ ସଂଖ୍ୟାଲଘୁ ବର୍ବରତାକୁ ଶାସନ ବୋଲି କହି ବଜାୟ ରଖିପାରୁଥିଲା ।

ଆଙ୍ଗୋଲାରେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ କାହିଁକି ଦକ୍ଷିଣପଟୁ ଯାଇ ପହଞ୍ଚି ଯାଇଥିଲେ ଓ ସେଠାରେ ଯାହା ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ, ତଥାପି ତାହାର ଗତିରୋଧ କରିବା ଲାଗି କାହିଁକି ଏପରି ଲିପ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ିଥିଲେ, ଆମେ ଏଇଟିରୁ ତାହାର ସୁରାଖ ପାଇପାରିବା । ମୋଜାମ୍ବିକ ସ୍ୱାଧୀନ ହୋଇଥିଲା, ଆଙ୍ଗୋଲା ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲା, ତେଣେ ନାମିବିୟା ଯେ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାକୁ ଆଉ ମୋଟେ ବେଶି ବେଳ ନାହିଁ, ସେ କଥାଟି ମଧ୍ୟ ଜଳ ଜଳ ହୋଇ ଦେଖାଯିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲାଣି । ଏବଂ ତା'ପରେ ଦକ୍ଷିଣଆଫ୍ରିକା ଏବଂ ରୋଡ଼େଶିଆ ମଧ୍ୟ ଯେ କଦାପି ସେମାନଙ୍କର ଅନମନୀୟତା ଓ ଅନ୍ୟାୟକୁ ଅଧିକ ଦିନ ଆବୋରି ରହିପାରିବେ ନାହିଁ, ଆମର ରାଜନୀତିକ ବୁଦ୍ଧି ଆଗରେ ସେକଥାଟି ବି ଠିକ୍ ସେହିପରି ଜଳଜଳ ହୋଇ ଦିଶିଯିବା ଉଚିତ । ସ୍ୱୟଂ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକା ଓ ରୋଡ଼େଶିଆ ଯେ ଏସବୁର ଗନ୍ଧ ପାଇଲେଣି ଓ ତେଣୁ ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲେଣି, ଏକଥାଟି ଧରା ପଡ଼ିଯିବା ଲାଗି ମଧ୍ୟ ଆଉ କାଦପି ଅଧିକ ବିଳମ୍ବ ହେବ ନାହିଁ ।

ରୋଡ଼େଶିଆରେ ଠିକ୍ ସମୟ ଜାଣି ସଂଗ୍ରାମୀ ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଦଳଗୁଡ଼ିକ ଏହି ମୁହୂର୍ତ୍ତରେ ହିଁ ନ୍ୟାୟ ଦେବାକୁ ହେବ ବୋଲି ଦାବି କରି ବାହାରିଲେଣି । ସେମାନେ ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରିବାକୁ ରାଜି ନୁହନ୍ତି । ରୋଡ଼େଶିଆର ବନ୍ଦୀଶାଳାମାନଙ୍କରେ ସେମାନେ ଏକ ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ଶୁଭଦିନ ସକାଶେ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଅପକ୍ଷୋ କରି ସାରିଛନ୍ତି । ଆଫ୍ରିକାର କୃଷ୍ଣକାୟମାନେ ଆଫିକ୍ରାର ଅସଲ ଅଧିବାସୀ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଗତ କେତେଶହ ବର୍ଷ ଧରି ଅବମାନନାକୁ ହିଁ ଅଦୃଷ୍ଟ ବୋଲି ମାନି ନେଇ କେତେ ଅପେକ୍ଷା କରି ଆସିଛନ୍ତି । ଆଜି ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର କେତେ ଜେଲରେ ପରିବର୍ତ୍ତନକାମୀ କେତେ ଯୁବକଯୁବତୀ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି । ଏଥର ସେହି ଅପେକ୍ଷାର ଅନ୍ତ ହେବ । ଆମେରିକାର ସ୍ୱର୍ଗତ ମାର୍ଟିନ ଲୁଥର କିଙ୍ଗ ଏକଦା ଆମେ ଆଉ ଅପେକ୍ଷା କରି ପାରିବାନାହିଁ ବୋଲି ଏକ ଉଚ୍ଚ ଘୋଷଣା କରି ସଂଗ୍ରାମର ଡାକରା ଦେଇଥିଲେ । ଆମେ ଏ ବାଧା ଅତିକ୍ରମ କରିଯିବୁ ବୋଲି ଗୀତରେ

ସେତେବେଳେ ଆମେରିକା ପୁରୁଣା ସ୍ଥିତାବସ୍ଥାର ଆକାଶଗୁଡ଼ିକ ଭାଙ୍ଗି ପଡ଼ିଥିଲା । ଆଫ୍ରିକାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି ।

ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠତାର ଆଧାର ଉପରେ ରୋଡ଼େଶିଆ ଓ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ବର୍ତ୍ତମାନ କଦାପି ପ୍ରତିନିଧି-ଶାସନର ପ୍ରବର୍ତ୍ତନ ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ ବୋଲି ସେଠି ଗୋରା ଏକଆଖିଆ ନେତାମାନେ କାଳେ କାଳେ ଯେପରି କହି ଆସିଛନ୍ତି, ବର୍ତ୍ତମାନ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି କହିଲେଣି । ସେମାନଙ୍କ ହିସାବ ଅନୁସାରେ କଳାମାନେ ଯୋଗ୍ୟ ହେବାକୁ ଆହୁରି ଦୁଇହଜାର ବର୍ଷ ଲାଗିବ ଓ ସେତେବେଳେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ଭୋଟ ଦେଇ ପାରିବେ କି ନାହିଁ, ସେକଥା ସେହି ଗୋରାମାନେ ହିଁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିବେ । ଏଗୁଡ଼ାକ ଦିନେ ଇତିହାସକୁ ଅଟକାଇ ରଖି ପାରୁଥିଲା, ମାତ୍ର ଆଉ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଆଫ୍ରିକାର ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶମାନେ ଏକତ୍ର ହୋଇ ଆଫ୍ରିକାର ଦକ୍ଷିଣ ପକେଟରେ ଶାସକ ହୋଇ ବସିଥିବା ଉଦ୍ଧତ ଅନ୍ୟାୟଟିକୁ ଅଚଳ କରିଦେବେ ଓ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ଆଫ୍ରିକାର ସର୍ବପ୍ରଧାନ ଓ ସର୍ବବୃହତ୍ ସମସ୍ୟାଟିର ସମାଧାନ କରିଦେବେ ।

ତା ୧୨.୦୩.୧୯୭୬ରିଖ
ଶୁକ୍ରବାର

ମାନ୍ଧାତା ଅମଳର ଅବ୍ୟବସ୍ଥା

ଆମ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା କୋଉ ମାନ୍ଧାତା ଅମଳର ହୋଇଗଲାଣି ଏବଂ ଏହାକୁ ବଦଳାଇ ଦେବାରେ ଆମ କାହାରି ମନରେ ଆଦୌ କୌଣସି କୁଣ୍ଠା ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଇନ୍ଦିରା ଗାନ୍ଧୀ ରାଜଧାନୀରେ ଅନୁଷ୍ଠିତ ଗୋଟିଏ ସମ୍ମିଳନୀରେ କହିଛନ୍ତି । ଯାହା ମାନ୍ଧାତା ଅମଳର, ତାହା ଯେ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ଖରାପ, ସେ କଥା ମୋଟେ ନୁହେଁ, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ କଦାପି ସେକଥା କହିବାକୁ ଯିବେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀରେ ଯେଉଁସବୁ ତାତ୍କାଳିକ ତଥା ସୁଦୂରବର୍ତ୍ତୀ ଲକ୍ଷ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମ୍ମୁଖରେ ରଖି ଆମେ ଆମର ଜାତୀୟ ଭାଗ୍ୟଟିକୁ ନିର୍ମାଣ କରିବାକୁ ବାହାରିଛୁ, ଆମ ଦେଶରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇ ରହିଥିବା ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥା ସେହିସବୁ ଲକ୍ଷ୍ୟ ସାଧନରେ ପ୍ରାୟ ଆଦୌ ସହାୟକ ହେଉନାହିଁ ବୋଲି ସେଇ ବ୍ୟବସ୍ଥାକୁ ବଦଳାଇ ଦେବାକୁ ହେବ, ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆମକୁ ସେହି ଆବଶ୍ୟକ ବିଷୟରେ ସଚେତନ କରି ଦେଇଛନ୍ତି । ଜାତୀୟ ଶିକ୍ଷା ଜାତୀୟ ଆବଶ୍ୟକତାଗୁଡ଼ିକର ପୂରଣ କରିବା ଉଚିତ, ଜାତୀୟ ଆକାଙ୍କ୍ଷାଗୁଡ଼ିକର ଅନୁଗାମୀ ହେବା ଉଚିତ । ନଚେତ ଆମେ ତାହାକୁ କୌଣସି ଶିକ୍ଷା ବା କୌଣସି ବ୍ୟବସ୍ଥା ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର ବା କାହିଁକି କରିବାକୁ ଯିବା ?

ଯେଉଁ ବ୍ୟବସ୍ଥା କାର୍ଯ୍ୟତଃ ଗୋଟାଏ ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ପରି ଆମ ଅଗ୍ରଗତିର ଗୋଡ଼ରେ ପଥର ବାନ୍ଧି ରଖିଛି, ସେଇଟିକୁ ବଦଳାଇ ଦେବାରେ ଆମ କାହାରି ଭିତରେ କୌଣସି କୁଣ୍ଠା

ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ ବୋଲି ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଛନ୍ତି । ଏହି କୁଣ୍ଠା ଯେ ଆମ ଭିତରେ ରହିଛି, ଗତ ତିରିଶବର୍ଷ ହେଲା ସମ୍ପୃକ୍ତ ଆମେ ସମସ୍ତେ ପ୍ରଧାନତଃ ଏହି କଥାଟିର ହିଁ ଭୂରି ଭୂରି ପ୍ରମାଣ ଦେଇ ଆସିଛୁ । ଆମେ ଏଠି କମିଶନ ବସାଇଛୁ । ଶିକ୍ଷା ବିଷୟରେ ମାଦଳା ପାଞ୍ଜିପରି ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ରିପୋର୍ଟ କାଢ଼ିଛୁ, ଉତ୍ସବ ପାଳନ କରିଛୁ, ତଥାପି ଆମ ସଂସ୍କାରଗୁଡ଼ାକରେ ଯୋଉ ପୁରୁଣାକୁ ସେହି ପୁରୁଣା ହୋଇ ରହିଛୁ ଅର୍ଥାତ୍ ଶିକ୍ଷାକ୍ଷେତ୍ରରେ ବିବିଧ କୁସଂସ୍କାରକୁ ପରମ ସମ୍ପଦପରି କାମୁଡ଼ି କରି ରହିଛୁ । ଆମର ଏଠି ଗୋଟାଏ ସ୍କୁଲ ଜାଗାରେ ଅଶୀଟା ସ୍କୁଲ ବସିଛି, ଗୋଟାଏ କଲେଜ ସଂପ୍ରସାରିତ ହୋଇ ଦଶଟା କଲେଜରେ ପରିଣତ ବି ହୋଇଛି, ମାତ୍ର ଆମ କୁସଂସ୍କାରଗୁଡ଼ାକ ସେହି ଅନୁପାତରେ ବହୁଗୁଣିତ ହୋଇଛି ସିନା, ବଦଳି ପାରିନାହିଁ । ଏବଂ, ସଂପୃକ୍ତ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଏହି ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାରେ ଆଶୁ କୌଣସି ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉ ବୋଲି ଏଡ଼େ ପାଟିକରି କହିଛୁ, ପୁଣି ତେଣେ ପୁରୁଣା ଶିକ୍ଷାସନଗୁଡ଼ାକର ବୈଜୟନ୍ତୀ ଉଡ଼ାଇବାରେ ଓ ଚାନ୍ଦୁଆ ଟାଣିବାରେ ମହା ଉଲ୍ଲାସରେ ମଧ୍ୟ ମାତିକରି ରହିଛୁ ।

ଏସବୁ ହୋଇଛି ଏବଂ ଏହାର ଏକ ନିଶ୍ଚିତ କାରଣ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଶିକ୍ଷା ସମାଜକୁ ବଦଳାଏ, ନୂଆ ଶିକ୍ଷା ପୁରୁଣା ପ୍ରଚଳିତତାକୁ ଭାଙ୍ଗି ନୂଆ ମୂଲ୍ୟରେ ଜୀବନକୁ ସ୍ୱୀକାର କରେ । ମଣିଷ ନୂଆ ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହୁଏ, ପୁରୁଣାଗୁଡ଼ାକୁ ନିର୍ମମ ଭାବରେ ନ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଅନାବଶ୍ୟକ ବୋଲି ଭାଙ୍ଗି ପକାଏ । ଆମର ପୁରୁଣା ଶିକ୍ଷା ବ୍ୟବସ୍ଥାଟା ଯଦି ବଦଳିଥାନ୍ତା, ତେବେ ତଦ୍ୱାରା ପୁରୁଣା ଓ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସମାଜଟା ମଧ୍ୟ ସେହି ପରିବର୍ତ୍ତନର ଆଘାତରେ କ୍ରମଶଃ ଭାଙ୍ଗି ଭାଙ୍ଗି ଯାଇଥାନ୍ତା ଏବଂ ଏସବୁ ହୋଇଥିଲେ ପାରମ୍ପରିକ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ସମାଜରେ ଆମେ ଯେଉଁମାନେ ରାଜପୁତ୍ରର ବାଣ୍ଟଗୁଡ଼ିକୁ ଆବୋରି କରି ରହିଛୁ ଏବଂ ସେହିସବୁ ଅନ୍ୟାୟକୁ ହିଁ ପରମ୍ପରା ବୋଲି କହୁଛୁ, ସେମାନେ ମଧ୍ୟ ଆପଣା ଆପଣାର ଆସ୍ଥାନଗୁଡ଼ିକୁ ହରାଇ ବସିଥାନ୍ତୁ । ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ କଥା ଯେ ଆମେ ଏତେଗୁଡ଼ାଏ ଲାଗି ଆଦୌ ପ୍ରସ୍ତୁତ ନ ଥିଲୁ । ତେଣୁ ଦେଶ ବୋଲି କହି ଆମେ କେତେଗୁଡ଼ାଏ ପୁରୁଣା ଦୋକାନ ଓ ମାମଲତକୁ ପ୍ରାୟ ଚିରସ୍ଥାୟୀ କରି ରଖିବାକୁ ହିଁ ମନସ୍ଥ କରି ଆସିଥିଲୁ । ଏ ଦେଶରେ ସବୁ ହେଉଥିଲା, ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷା ବଦଳି ପାରୁନଥିଲା । ଶିକ୍ଷା ନାମରେ ଦରବାର ବସୁଥିଲା, ମାତ୍ର ଶିକ୍ଷାବଳରେ ସବୁଠାରେ ଯେଉଁ ନୂତନ ଆଖିଟି ଖୋଲିଯାଏ, ସେଇଟି ଆଦୌ ଖୋଲି ପାରୁନଥିଲା ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ପୁଣି ନିଷ୍ପତ୍ତିର ବେଳ ଆସିଛି । ଆମେ ମାନ୍ଧାତା ଅମଳ ଭିତରେ ଘରଦୁଆର କରି ଲକ୍ଷ୍ମୀମନ୍ତ ହୋଇ ବସିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମ ଦ୍ୱାରା ମାନ୍ଧାତା ଅମଳର ଅବ୍ୟବସ୍ଥା ଗୁଡ଼ାକ ଯେ କଦାପି ବଦଳି ପାରିବ ନାହିଁ, ଏକଥା ଆମ ଆଗରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯିବା ଉଚିତ । ଶିକ୍ଷା କ୍ଷେତ୍ରରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯିବା ଉଚିତ । ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ଆମ ଲାଗି ସେହି ସତ୍ୟଟିକୁ ହିଁ ସ୍ପଷ୍ଟ କରି ଦେଇଛନ୍ତି ।

ସତ୍ୟର ମୁହୂର୍ତ୍ତଟି ଆସି ପହଞ୍ଚି ନ ଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆମେ ସତ୍ୟଟିକୁ କେତେ ପ୍ରକାରେ ଟାଳି ଦେବାରେ ଲାଗିଥାଉ । ମାତ୍ର ଯେତେବେଳେ ସେହି ମୁହୂର୍ତ୍ତଟି ପ୍ରକୃତରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଯାଏ, ସେତେବେଳେ ତାହା ଅନିଚ୍ଛୁକ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଟଳାଇ ଦେବାର ହିମତ ନେଇଆସେ, ସେହି କଥାଟି ମଧ୍ୟ ଆମ ଆଗରେ ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯିବା ଉଚିତ ।

ତା ୧୩.୦୩.୧୯୭୬ରିଖ
ଶନିବାର

ବହୁ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ

ଭାରତ ଏବଂ ଯୁକ୍ତରାଷ୍ଟ୍ର ଆମେରିକା ମଧ୍ୟରେ ବହୁ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି ବୋଲି ଏବେ ସେଠାରେ ଭାରତୀୟ ଦୂତାବାସରେ ଆୟୋଜିତ ଗୋଟିଏ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ସଭାରେ ଆମେରିକା ସିନେଟର ବୈଦେଶିକ ବ୍ୟାପାର ବିଷୟକ କମିଟିର ଜଣେ ମୁଖ୍ୟ ଶ୍ରୀଯୁକ୍ତ ପାକମାନ କହିଛନ୍ତି । ସିନେଟର ମ୍ୟାକଗଭର୍ଣ୍ଣ ଏବେ ଭାରତ ଭ୍ରମଣରୁ ଫେରିଯିବା ପରେ ତାଙ୍କୁ ଆମ ଦୂତାବାସ ପକ୍ଷରୁ ସମ୍ବର୍ଦ୍ଧନା ଜଣାଇବା ନିମିତ୍ତ ଏହି ସଭାଟିର ଆୟୋଜନ କରାଯାଇଥିଲା । ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ସ୍ମରଣ ଥାଇପାରେ ଯେ ଆମେରିକାର ଗତ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିର୍ବାଚନ ସମୟରେ ସିନେଟର ମ୍ୟାକଗଭର୍ଣ୍ଣ ଜଣେ ପ୍ରାର୍ଥୀରୂପେ ପ୍ରତିଦ୍ୱନ୍ଦ୍ୱିତା କରିଥିଲେ ।

ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ଭାରତ ଏବଂ ଆମେରିକା ମଧ୍ୟରେ କେତେକ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି । ଭୂଗୋଳରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି, ଇତିହାସରେ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି । ଏହି ଦୁଇଟି ଦେଶ ଆଧୁନିକ ଜଗତର ଆଦାନ-ପ୍ରଦାନ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପରସ୍ପରଦ୍ୱାରା ବହୁପ୍ରକାରେ ଅନୁପ୍ରାଣିତ ହୋଇଛନ୍ତି । ଆମେ ଲିଙ୍କନ ଏବଂ ଜେଫରସନଙ୍କୁ ଆମର ସଂଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକରେ ମଧ୍ୟ ବୀର ବୋଲି ଅନୁଭବ କରିଛୁ, କବି ୱାଲଟ୍ ହୁଇଟ୍‌ମ୍ୟାନ ଭାରତୀୟ କେତେ କେତେ କାବ୍ୟ କବିତାରେ ଅଧିଷ୍ଠାତା ପୁରୁଷ ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଆମେରିକା ବି ଦିନେ ଗୋଟିଏ ଉପନିବେଶ ଥିଲା । ଔପନିବେଶିକତାରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାର କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆମେରିକାର ଅଭିଜ୍ଞତା ଭାରତବର୍ଷର ସ୍ୱାଧୀନତା - ସଂଗ୍ରାମର ସଂକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକ ବଳିଷ୍ଠ ହେବାରେ କେତେପ୍ରକାରେ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ଦେଇଛି ଏବଂ ଯୁଦ୍ଧୋତ୍ତର ପୃଥିବୀରେ ଏକ ନୂତନ ସ୍ୱପ୍ନର ଯୋଜନା ଅନୁସାରେ ମନୁଷ୍ୟ ସମାଜର ଗଠନ କରିବାରେ ଆଧୁନିକ ଇତିହାସରେ ଆମେରିକାବାସୀ ଏବଂ ଭାରତବାସୀ ପ୍ରକୃତରେ ପରସ୍ପରର କେତେ ପାଖରେ ରହି ଆସିଛନ୍ତି ।

ଭାରତବାସୀ ଏବଂ ଆମେରିକାବାସୀଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ନିଃସନ୍ଦେହ ଭାବରେ ବହୁ ସାମଞ୍ଜସ୍ୟ ରହିଛି । ଆମେରିକା କହିଲେ କେତେ କେତେ କୋଟିଙ୍କର ଯେଉଁ ଲୋକ ସମଗ୍ରଟିକୁ ବୁଝାଏ, ତାହା ଅନେକ ଉପାଦାନର କେତେ ମିଶ୍ରଣ ଓ ସମିଶ୍ରଣ ଫଳରେ ଗଢ଼ା ହୋଇଛି । ଆମେରିକାର ଭାଷାଟିକୁ ତିଆରି କରିବାରେ କେତେ କେତେ ଭାଷା ଏକାଠି ଘଣ୍ଟା

ହୋଇଛନ୍ତି । ଆମେରିକାର ସଂସ୍କୃତିକୁ ଗୋଟିଏ ଏକକ ରୂପ ଏବଂ ଏକକ ଆବେଦନ ଦେଇପାରିବା ଲାଗି ସେଠି କେତେ କେତେ ସଂସ୍କୃତିଧାରାକୁ ଏକାଠି କରି ପୂର୍ଣ୍ଣ କୁମ୍ଭଟିଏ ବସାଯାଇଛି । ଠିକ ସେଇପରି ଭାରତବର୍ଷ ମଧ୍ୟ କେତେ କେତେ ମାଟିକୁ ଏକାଠି କରି ଗୋଟିଏ ଭୂମିରୂପେ ତିଆରି କରିଛି । କେତେକେତେ ପବନକୁ ଏକାଠି ମିଶାଇ ଏଠି ଗୋଟିଏ ଜାତୀୟ ପ୍ରାଣର ସଞ୍ଚାର କରାଇଛି, କେତେ କେତେ ଧର୍ମ ଓ ପନ୍ଥାକୁ ଏକାଠି ଗୋଟାଇ ଗୋଟିଏ ଜୀବନ-ଧର୍ମର ପ୍ରେରଣାକୁ ସମ୍ଭବ କରିଛି । କହିବା ଏକାନ୍ତ ବାହୁଲ୍ୟ ଯେ, ଭାରତବର୍ଷ ଏବଂ ଆମେରିକା ଦୁହେଁ ଯାକ ଆପଣାର ଐତିହାସିକ ଗଢ଼ଣ ଓ ବିବର୍ତ୍ତନଟି ଦ୍ୱାରା ସତେଅବା ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଏକ ଉଦାରତାବାଦୀ ଅନେକତ୍ୱକୁ ହିଁ ସର୍ବପ୍ରଧାନ ଜୀବନଦୃଷ୍ଟି ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ ସବୁପ୍ରକାର ସାମୟିକ ବ୍ୟତିକ୍ରମ ସତ୍ତ୍ୱେ ସେହି ଦୃଷ୍ଟିଟି ହିଁ ଦୁଇଦେଶର ରାଜନୀତିକୁ ତାହାର ସର୍ବପ୍ରଧାନ ରଙ୍ଗ ଓ ସର୍ବପ୍ରଧାନ ସ୍ୱାଭାବିକ ରୂପ ଦେଇ ଆସିଛି ।

ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧ ପରେ ସମଗ୍ର ମନୁଷ୍ୟଜାତି ବିଜ୍ଞାନ ଏବଂ ମାନବିକତାକୁ ମୂଳ କରି ଏକ ଗଣତାନ୍ତ୍ରିକ ସାମାଜିକ ନ୍ୟାୟବାଦକୁ ରାଜନୀତିକ ଆଦର୍ଶ ରୂପେ ଗ୍ରହଣ କରି ଆମର ଏହି ଦଶନ୍ଧିଗୁଡ଼ିକରେ ଯେଉଁ ବିପ୍ଳବଟିକୁ ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ କରିବାରେ ଲାଗିଛି, ଐତିହାସିକ ଟଏନବୀଙ୍କ ମତରେ ଯୁକ୍ତରାଜ୍ୟ ଆମେରିକା ହିଁ ସେହି ବିପ୍ଳବର ନେତୃତ୍ୱ ଗ୍ରହଣ କରିପାରିଥାନ୍ତା । କିନ୍ତୁ ସେହି ଟଏନବୀଙ୍କର କହିବା ଅନୁସାରେ, ଆମେରିକା ସେହି ନେତୃତ୍ୱଟିକୁ ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିଲାନାହିଁ, ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ତା'ଠାରୁ ଯେଉଁ ଭୂମିକାଟିର ପ୍ରତ୍ୟାଶା କରିଥିଲା, ଆମେରିକା ସେହି ଭୂମିକାଟିଠାରୁ ଅନେକ ଦୂରରେ ରହିଗଲା । ଆମେରିକା ପୁରୁଣା ଆଦର୍ଶବାଦଗୁଡ଼ାକର ପକ୍ଷ ଲଢ଼ିବାକୁ ପୃଥିବୀରେ ନୂଆ ଯୁଦ୍ଧମାନ ଭିଆଇଲା । ଏତେ ଧନ ଓ ଏତେ ଅତିରିକ୍ତତା ଭିତରେ ରହି ସତେଅବା ଏକ ବ୍ୟାପାରୀସୁଲଭ ଦୃଷ୍ଟି ହିଁ ତା'ର ରାଜନୀତିକୁ ଗ୍ରାସ କରି ରହିଲା । ସାରା ପୃଥିବୀକୁ ଦାସତ୍ୱ ମଧ୍ୟରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଅନ୍ୟ ଶିବିରଟିକୁ ମୁକ୍ତ କରି ରଖିବାର ଅପଶ୍ରମ ଭିତରେ ପଡ଼ିଯାଇ ଆମେରିକା ନିଜ ଦେଶଟି ଭିତରେ ମଧ୍ୟ କୃଷ୍ଣକାୟ ନାଗରିକମାନଙ୍କୁ ମଣିଷର ସମ୍ମାନ ଦେବାଲାଗି ଏକାନ୍ତ ଅସମର୍ଥ ହୋଇପଡ଼ିଲା । ବିଶେଷ କରି ରାଜନୀତିର ଦୁଇଗୋଷ୍ଠୀର ବାହାରେ ଯେଉଁ ନୂତନାଭିଳାଷୀ ତୃତୀୟ ପୃଥିବୀ ଆମେରିକାଠାରୁ କେତେ କ'ଣ ପ୍ରତ୍ୟାଶା କରିଥିଲେ, ଆମେରିକା ସେମାନଙ୍କୁ ନିରାଶ ହିଁ କରିବାରେ ଲାଗିଲା । ପ୍ରତିକ୍ରିୟାର ପଟରେ ରହିଲା, ବିଶ୍ୱଭାଗ୍ୟର ନୂତନ ବିଦ୍ୟାଳୟରେ ସତେଅବା ଇଲମ ମାଲୁମ ନଥିବା ଗାଆଁ - ଜମିଦାର ପରି ଆଚରଣ ଦେଖାଇଲା ।

ଭାରତବର୍ଷ ଓ ଆମେରିକା ଭିତରେ ଏଇଠି ପାର୍ଥକ୍ୟ । ଆମେ ଏକ ନୂଆ ସମାଜ ଚାହୁଁଛୁ, ନୂଆ ପୃଥିବୀ ଚାହୁଁଛୁ ଏବଂ ଆମେରିକା ତାହାର ସର୍ବବିଧ ସମ୍ପନ୍ନତା ସହିତ ଏଥିରେ ଆମକୁ ସାହଚର୍ଯ୍ୟ ଦେଉ, ଆମେ ସମସ୍ତେ ତା'ଠାରୁ ପ୍ରଥମତଃ ଏତିକି ପ୍ରତ୍ୟାଶା ଅବଶ୍ୟ ରଖିଛୁ । କିନ୍ତୁ ତା'ର ବନ୍ଦ ବୁଦ୍ଧିଘରର କବାଟ ଫିଟିଲେ ହେଲା !

ତା ୧୪.୩.୧୯୭୬ରିଖ

ରବିବାର

ଧୋଇ ନା ମରୁଡ଼ି ?

ପୃଥିବୀରେ ଯେଉଁସବୁ ଦେଶ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଳ୍ପ ଉନ୍ନତ, ସେହିସବୁ ଦେଶରୁ ଉଚ୍ଚପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଉନ୍ନତ ଦେଶମାନଙ୍କୁ ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍, ଆମ ଦେଶ ଭାରତବର୍ଷ ପରି ଏକ ଅପେକ୍ଷାକୃତ ଅଳ୍ପଉନ୍ନତ ଦେଶରୁ ଉଚ୍ଚପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଆମେରିକା, କାନାଡ଼ା ଅଥବା ଇଂଲଣ୍ଡ ଭଳି ଉନ୍ନତ ଦେଶକୁ ଚାଲିଯାଉଛନ୍ତି । ଡାକ୍ତର ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି, ଇଞ୍ଜିନିୟର ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି, ବୈଜ୍ଞାନିକ ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି ଓ ଅଧ୍ୟାପକ ବି ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ଏହିପରି ନିଜର ଭୂଇଁଟିକୁ ଚାଲି ଅନ୍ୟ ଗୋଟିଏ ଦେଶର ଉଚ୍ଚ ମହୁଡ଼କୁ ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି, ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ସେମାନଙ୍କୁ ଆଉ କି ସନ୍ତୋଷ ବା ପରିତୃପ୍ତି ମିଳୁଛି, ସେ କଥା ସାଧାରଣ ଭାବରେ କହି ହେବ ନାହିଁ ସତ, ମାତ୍ର ଏଥିରେ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ ଯେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଅନେକ ଅଧିକ ବେତନ ମିଳୁଛି, ସେମାନେ ଅଧିକ ଉପାର୍ଜନ କରି ପାରୁଛନ୍ତି; ସେମାନଙ୍କର ମୂଳ ଦେଶଟି ସେମାନଙ୍କୁ ଯେ କଦାପି ସେତେ ବେଶି ଉପାର୍ଜନ କରିବାର ଅବସର ଦେଇ ନ ଥାନ୍ତା । ସେମାନେ ଏ କଥାଟିକୁ ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣ କରି ଦେଖାଇ ଦେଉଛନ୍ତି ।

ଏସିଆର ଅନେକ ଅଳ୍ପଉନ୍ନତ ଦେଶରୁ ଶିକ୍ଷିତ ଓ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଅଧିକ ଉପାର୍ଜନ ଓ ଅଧିକ ସୁଯୋଗର ଆଶାରେ ଆମେରିକା, କାନାଡ଼ା ଓ ଇଂଲଣ୍ଡ ଚାଲି ଯାଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର, ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସେବାରୁ ସେମାନଙ୍କର ଆପଣା ଦେଶ ବଞ୍ଚିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛି, ସେମାନଙ୍କର ବିଦ୍ୟା ଓ ନୈପୁଣ୍ୟକୁ ଟଙ୍କା ପଇସା ଦ୍ୱାରା ହିସାବ ଓ କଳ୍ପନା କରିବାକୁ ଏବେ ଗୋଟିଏ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ସଂସ୍ଥା ପକ୍ଷରୁ ଉଦ୍ୟମ କରାଯାଇଛି । ଯେଉଁ ଡାକ୍ତର ବା ଇଂଜିନିୟର ବଡ଼ ଚାକିରି ପାଇଁ ବିଦେଶ ପଳାଉଛନ୍ତି, ତା'ର ଆପଣା ଦେଶ ତା' ପିଲାଟି ଦିନରୁ ତା'ର ଶିକ୍ଷାରେ ଯେତେ ପଇସା ଖରଚ କରିଛି, ସେ ବାହାରେ ଭାଗ୍ୟବାନ ହେବାଲାଗି ଚାଲିଯିବା ପରେ, ସେହି ପଇସାକୁ ସମ୍ପୃକ୍ତ ଦେଶଟି ପକ୍ଷରେ ଏକ କ୍ଷତିର ପରିମାଣ ବୋଲି ହିସାବ କରାଯାଇଛି । ଏହି ହିସାବଟି ଅନୁସାରେ ୧୯୬୧ ଓ ୧୯୭୨ ମଧ୍ୟରେ ଅଳ୍ପଉନ୍ନତ ଦେଶମାନଙ୍କରୁ କାନାଡ଼ା, ଇଂଲଣ୍ଡ ଓ ଆମେରିକାକୁ ପ୍ରାୟ ସାଢ଼େ ଚାରିହଜାର କୋଟି ଡଲାର ଚାଲିଯାଇଛି ବୋଲି କୁହାଯାଇଛି । ଏଥିରୁ କେବଳ ଆମେରିକାକୁ ତିନିହଜାର କୋଟି ଯାଇଛି । ଏହି ପ୍ରାୟ ଦଶବର୍ଷର ଅବଧି ମଧ୍ୟରେ ଉକ୍ତ ତିନୋଟି ଦେଶ ପୃଥିବୀର ଅଳ୍ପଉନ୍ନତ ଓ ବିକାଶମୁଖୀ ଦେଶଗୁଡ଼ିକୁ ଯେତିକି ଅର୍ଥ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଛନ୍ତି, ବିକାଶମୁଖୀ ଦେଶଗୁଡ଼ିକରୁ ଚାଲି ଯାଇଥିବା ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର

ମାଧ୍ୟମରେ ସେମାନେ ତା'ଠାରୁ ଅଧିକ ଅର୍ଥ ପାଇଛନ୍ତି ବୋଲି ହିସାବରେ କୁହାଯାଇଛି । ଅର୍ଥାତ୍ ଯାହାର ଅଧିକ ଅଭାବ, ସେଇ ବେଶି ଦେଇଛି, ଯାହାର ହୁଏତ ଅଭାବ ମୋଟେ ନାହିଁ, ପୃଥିବୀଯାକର ମୁଣ୍ଡ ଯାଇ ତାହାରି ପାଖରେ ଜମା ହୋଇଛନ୍ତି ।

ସାମ୍ପ୍ରତିକ ପରିଭାଷାରେ ଏହାକୁ ଏବେ Brain Drain ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି । ସଂସାରରେ ଯେଉଁସବୁ ଖାତରେ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ବିତ୍ତ ଓ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ସ୍ୱଚ୍ଛଳତା ରହିଛି, ସିଦ୍ଧି ଲାଗି ବଡ଼ ବଡ଼ ବୁଦ୍ଧିମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହିସବୁ ଖାତଆଡ଼କୁ ଦଉଡ଼ିଛନ୍ତି । ସଂସାରରେ ଯେଉଁସବୁ ସ୍ଥାନରେ ବୁଦ୍ଧି, କୌଶଳ, ବିଦ୍ୟା ଏବଂ ପୁରୁଷାର୍ଥର ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ବିଧାତାର କୌଣସି ବିଦ୍ରୂପ ଫଳରେ ସେଠାରେ ସେହିସବୁ ଧନର ବିନିଯୋଗ ହିଁ ହୋଇପାରୁନାହିଁ, ପ୍ରାୟ ଅତିରିକ୍ତ ହୋଇ ରହିବାକୁ ସେସବୁ ଅନ୍ୟ କେତୋଟି ଦେଶକୁ ପଳାଇଛି । ଯେଉଁ ବିଦ୍ୟାଦ୍ୱାରା ଆମର ଏଠି ଅଶେଷ ସମସ୍ୟାର ସମାଧାନ ହେଉଥାନ୍ତା, ଆମର ଯାବତୀୟ ନବବିଧାନ ଓ ନୂତନ ନିର୍ମାଣରୂପୀ ଆହ୍ୱାନର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ସମ୍ଭବ ହେଉଥାନ୍ତା, ନଦୀ ଜଳ ବନ୍ଧା ହେଉଥାନ୍ତା, ରୋଗ ସହିତ ଲଢ଼ି ହେଉଥାନ୍ତା, ଏଠି ପୁରୁଣା ସଂସ୍କାର- ଦଗ୍ଧ ଜୀବନକୁ ନୂଆ କରି ହେଉଥାନ୍ତା, ସେହି ବିଦ୍ୟା ଆମେରିକାରେ ବା କାନାଡ଼ାରେ ଅଧିକ ଦରମା ପାଇ ଚୁପହୋଇ ରହିଯାଉଛି, ଅତିରିକ୍ତ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ଅନିଯୁକ୍ତ ଭାବରେ ରହିଯାଇଛି ।

ସେମାନେ ଏହାକୁ ଧୋଇ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି, ଆମେ ମରୁଡ଼ି ବୋଲି କହିବା । ସମଗ୍ର ପୃଥିବୀ ଓ ସମଗ୍ର ମାନବଜାତିର ସର୍ବାଗ୍ର ଆବଶ୍ୟକତା ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଆମେ ଏହାକୁ ପ୍ରକୃତରେ ମରୁଡ଼ି ବୋଲି କହିବା । ଯେଉଁଠି ଘରର ଯୋଗ୍ୟତମ ପୁଅ ଯୋଗ୍ୟ ହେବା ପରେ ଆପଣାର ଜନ୍ମାବଧି ସକଳ ଋଣ ଓ ତା' ପ୍ରତି ଘରର ସକଳ ପ୍ରତ୍ୟାଶାକୁ ଅଙ୍ଗୀକାର ନ କରି ଘରଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଏ, ସେଠି ବ୍ୟକ୍ତିଗତ ଭାବରେ ସେ ଯେତେ ଯାହା ସମ୍ଭବ କରି ପାରିଲେ ମଧ୍ୟ ଜାଣି ଜାଣି ଘରଟିକୁ କେବଳ ଉଚ୍ଛନ୍ନ କରିଦେଇଥାଏ, ଏହି ଘରଟିରୁ ଲକ୍ଷ୍ମୀଛଡ଼ାଇ ନେଇଯାଏ । ଏହି ଘରଟିକୁ କ'ଣ ଅନ୍ୟ ଦେଶରୁ ଅନ୍ୟମାନେ ଆସି ଗଢ଼ିବେ ବୋଲି ବିଚାର କରି ସେ ନିଜର ଦାୟିତ୍ୱଟିକୁ ଅସ୍ୱୀକାର କରିଚାଲିଯାଏ ?

ଯେଉଁଠି ଆହ୍ୱାନ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ, ବିଜ୍ଞାନର ଦାୟିତ୍ୱ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁଠି ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ, ବିଦ୍ୟା ସେହିଠାରେ ହିଁ ଆପଣାର ସର୍ବୋତ୍ତମ ପ୍ରମାଣ ଦେଇପାରିବ । ଏକ ପ୍ରକୃତ ଆବଶ୍ୟକତାର ପୂରଣ କରି ହିଁ ପ୍ରଶିକ୍ଷିତ ବ୍ୟକ୍ତି ଆପଣା ଯୋଗ୍ୟତାକୁ ସାବ୍ୟସ୍ତ କରିବା ଭୂଇଁକୁ ଛାଡ଼ି ହାଟରେ ବିକା ହୋଇ ସେ କଦାପି ଆପଣା ବିଦ୍ୟାର ପ୍ରତିଷ୍ଠା କରି ପାରିବନାହିଁ ।

ତା ୧୫.୦୩.୧୯୭୬ରିଖ

ସୋମବାର

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ, ସଂଗ୍ରାମୀ

ସେହି ଆନ୍ଦୋଳନ କେବେ ?

୧୯୨୮ ମସିହାରେ ପଣ୍ଡିତ ଜବାହରଲାଲ ନେହରୁଙ୍କର ଏକ ଚିଠିର ଉତ୍ତର ଦେଇ ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ସାବରମତୀ ଆଶ୍ରମରୁ ଏହିପରି ଭାବରେ ଲେଖିଥିଲେ — "ଏପରି ଏକ ସମୟ ଆସିବ, ଯେତେବେଳେ କି ଆମକୁ ଏକ ସଘନ ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଆମ ଦେଶର ଧନୀମାନଙ୍କୁ ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ କଥା କହିବାର ଅଧିକାର ହାସଲ କରିଥିବା ଶିକ୍ଷିତ ସମ୍ପ୍ରଦାୟକୁ ଯେଉଁଥିରୁ କି ବାଦ୍ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିବ । ଏହିପରି ଏକ ଆନ୍ଦୋଳନ ଯେ କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ମୁଁ ସେହି ବିଷୟରେ ତୁମ ସହିତ ଏକମତ; କିନ୍ତୁ ସେହି ସମୟ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଆସିନାହିଁ ।"

(The Collected Works of Mahatma Gandhi, Vol. 36, The Publications Division, Government of India, New Delhi, 1970,P —174)

୧୯୨୮ ଜାତୀୟ ସଂଗ୍ରାମ ବେଳକୁ ଜବାହାରଲାଲ ଟୋକା ଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଅନେକ ଉତ୍ସାହ ରହିଥିଲା । ତା'ପରେ ସିଏ କ୍ରମେ ବଡ଼ ହେଲେ, ନେତା ହେଲେ, ଜାତୀୟ କଂଗ୍ରେସର ସଭାପତି ହେଲେ, ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହେଲେ, ଶେଷରେ ଭାରତରତ୍ନ ହୋଇ ଇହଧାମ ତ୍ୟାଗ କଲେ । ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ମଧ୍ୟ ୧୯୪୮ରୁ ଆଖି ବୁଜି ସାରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ଆନ୍ଦୋଳନଟି ହେବ ବୋଲି ଜବାହରଲାଲ ପ୍ରସ୍ତାବ ଦେଇଥିଲେ ଓ ଯେଉଁ ଆନ୍ଦୋଳନଟି ବିଷୟରେ ଗାନ୍ଧୀ ତାଙ୍କୁ ଆଶ୍ୱାସନା ଦେଇଥିଲେ, ସେହି ଆନ୍ଦୋଳନଟି ଆରମ୍ଭ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ଆନ୍ଦୋଳନ ନାମରେ ଯେତେ ଯାହା ଏ ଦେଶରେ ଲଢ଼ାଇ ହେଲା, ସେଥିରେ ଧନୀମାନେ ମୂଳରୁ ଶେଷଯାଏ ରହିଲେ । ସୈନିକ ହିସାବରେ ନୁହେଁ, ହୁଏତ ଧନିକ ହିସାବରେ ରହିଲେ । ଶିକ୍ଷିତମାନେ ହିଁ ପ୍ରାୟ ମୂଳରୁ ଶେଷଯାଏ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନ ଉପରେ ଚଢ଼ୋଉ କରି ରହିଲେ । ସ୍ୱାଧୀନତା ନାମରେ ଦେଶକୁ ଯେଉଁ ଅପୂର୍ବ ଫଳଟି ଆସିଲା, ସେମାନେ ବୀର ପରି ଏବେ ମଧ୍ୟ ତାହାକୁ ଭୁଞ୍ଜିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

ସେହି ଅସଲ ଆନ୍ଦୋଳନଟି ଏବେ ମଧ୍ୟ ଲଢ଼ାହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କୁଆଡ଼େ ଗଲା, ସ୍ୱାର୍ଥକାମୀ ଅତ୍ୟାଗ୍ରହୀମାନେ ରାଜଧାନୀମାନଙ୍କରେ ଧାରଣା ଦେଇ ବସିବାକୁ ଆସିଲେ, ଜିଦ୍‌ଖୋର୍‌ମାନେ ଅନଶନରେ ବସିଲେ । ପୁରୁଣା ଧର୍ମମାନେ କୁଣ୍ଠେଇ ହେଲେ, ତୁଚ୍ଛା ପଶୁବଳ ଏବଂ ହଠବଳମାନେ ଧର୍ମବଳର ନାଗରା ପିଟିଲେ । ସେମାନେ

ଦଶଦିଗ ଚହଟିଲେ, କମିଶନମାନେ କାରଣ ଓ ଅକାରଣରେ କେତେମନ୍ତେ ଡଉଲ ଡଉଲ ଦିଶିଲେ । ଭାଗ୍ୟସବୁ ଲେଖା ଓ ଛାପା କାଗଜର ପାହାଡ଼ ତଳେ ଅଦୃଶ୍ୟ ହୋଇ ରହିଲେ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ମନେ ହେଉଛି, ପ୍ରତ୍ୟାଶିତ ସେହି ଆନ୍ଦୋଳନଟି ଏ ଦେଶରେ ହୁଏତ ଆଉ କସ୍ମିନକାଳେ ଲଢ଼ା ହୋଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସାହୀ ଭୋଟ୍‌ମାନଙ୍କରେ ଯେଉଁମାନେ ଗରାଗରା ପଇସା ଢାଳି ଦେଉଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଏହି ଆନ୍ଦୋଳନର କୋଉଆଡ଼ୁ କ'ଣ କିପରି ବା ବୁଝିବେ । ଆପଣାର ଭାଗ୍ୟକୁ ଗୋଟାଏ ଚଉକଷ କୋଠାଘର ପରି ଗଢ଼ିବାର ଏକ ଅବସର ବୋଲି ଯିଏ ରାଜନୀତିକ କ୍ଷମତାକୁ ମନେ କରି ଏଡ଼େ ଏଡ଼େ ନିଶ ଫୁଲାଇ ରାଜନୀତି ଭିତରେ ଆସି ପଶୁଛି, ଗାନ୍ଧୀ ଅମଳରେ ଯାହାକୁ ଆନ୍ଦୋଳନ ବୋଲି କୁହାଯାଉଥିଲା, ସିଏ ତାହାର କ'ଣ ବା କୁଆଡ଼ୁ ବୁଝିବ ?

ଏହି ଦେଶରେ ତଥାପି ଦରିଦ୍ର ଅଛନ୍ତି, ଅସମ୍ବଳ ଓ ବଞ୍ଚିତମାନେ ରହିଛନ୍ତି । ଏଠି କୋଟି କୋଟି ସଂଖ୍ୟାଗରିଷ୍ଠ ଏପରି ମଣିଷ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି ଓ ଯେଉଁମାନେ କ୍ରମେ ସେମାନଙ୍କୁ କୁହା ଯାଉଥିବା କଥାଗୁଡ଼ିକର ସାଧୁତା ବିଷୟରେ ସଂଶୟ ପ୍ରକାଶ କରିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କଲେଣି । ଏମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଅବରୁଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଥିବା ମଣିଷପଣିଆ କ୍ରମେ ଆପଣା ବିଷୟରେ ସଚେତନ ହୋଇ ଉଠୁଛି । ଏମାନଙ୍କର ଆଦୌ କୌଣସି ଜାତି ନାହିଁ, କୌଣସି ଧର୍ମ ନାହିଁ, କୌଣସି ଦେଶ ନାହିଁ କି କୌଣସି ସରକାର ନାହିଁ । ଏମାନେ ସଚେତନ ହୋଇ ଆସୁଛନ୍ତି, କିନ୍ତୁ କିଏ ଏମାନଙ୍କର ନେତା ହୋଇପାରିବ ? ବର୍ତ୍ତମାନର ଯେତେ ନେତା ଆସେମ୍ବ୍ଲିରୁ ଅଫିସ, ଅଫିସରୁ ଆସେମ୍ବ୍ଲି ହେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ପରମ ଶ୍ରଦ୍ଧାରେ ଗାଆଁରେ ଚାଷଘରଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ସହରର ବାସଘର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯାବତୀୟ ସ୍ଥାବର ଆଶ୍ରୟକୁ କାମୁଡ଼ି ଧରି କେଡ଼େ ନିରାପଦରେ ଅଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଆଉ କୌଣସି ଆନ୍ଦୋଳନର ନେତା ହୋଇ ପାରିବେ ନାହିଁ । ଏମାନେ ଆପଣା ଆପଣା ଭିତରେ ରାମ୍ପୁଡ଼ା ରାମ୍ପୁଡ଼ି ହେବେ, ପରସ୍ପରର ଗାଇ ଖୋଳି ପରସ୍ପରକୁ ଫାନ୍ଦରେ ପକାଇବେ, ପରସ୍ପରକୁ ଖତମ କରିବେ । ପରସ୍ପରର ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ ହାତ ରଖି ଏମାନେ ଭସ୍ମ ହୋଇଯିବେ ।

ତେଣୁ ଅସଲ ନେତୃତ୍ୱ ନୂଆ ହୋଇ ଜନ୍ମଲାଭ କରିବ । ଅସଲ ନେତୃତ୍ୱ ଭୋଟ ମାଗି ଯିବ ନାହିଁ । ଅସଲ ନେତୃତ୍ୱ ଧୋକା ଦେବ ନାହିଁ । ଅସଲ ନେତୃତ୍ୱ ଆପଣାର ଶକ୍ତିକୁ ମାପିବା ଲାଗି ଖବରକାଗଜ କାଢୁଥିବା ଶୁଣ୍ଢିମାନଙ୍କ ପାଖକୁ କଦାପି ଯିବ ନାହିଁ । ଅସଲ ନେତୃତ୍ୱ ଆପଣାର ମୁହୂର୍ତ୍ତଟି ଦେଖି ଆସିବ । ସେତେବେଳେ ନୂଆ ପବନ ବହିବ, ନୂଆ ଆଶାର ସଞ୍ଚାର ହେବ, ନୂତନ ବିଶ୍ୱାସର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବ ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ଫେବୃୟାରୀ - ୧୯୯୨

ସେ ସଂଗ୍ରାମ, ଏ ସଂଗ୍ରାମୀ

ଭାରତବର୍ଷର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ଯେଉଁମାନେ ଲଢ଼ିଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର, ସେମାନେ କେବେ ସତକୁ ସତ ଗୋଟିଏ ସଂଗ୍ରାମ ଲଢ଼ିଥିଲେ ବୋଲି ସେମାନଙ୍କୁ ଦେଖି ମୋଟେ ବିଶ୍ୱାସ ହେଉନାହିଁ । ତେଣୁ ସେହି ସଂଗ୍ରାମ ପ୍ରଧାନତଃ ଏକ ସ୍ମୃତି ହୋଇ ରହିଛି । ସେତେବେଳର ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମ ଭିତରେ ଥିଲେ ସେତେବେଳର ସଂଗ୍ରାମ ମଧ୍ୟ ଦେଶବାସୀଙ୍କ ଆଗରେ ଏକ ଜୀବନ୍ତ ନଜିର ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତା ।

ବର୍ଷକୁ ବର୍ଷ ଅତିକ୍ରାନ୍ତ ହେଉଥିବା ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ବୟସ ତ ବଢ଼ିବ ହିଁ ବଢ଼ିବ । ତେଣୁ ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ଯେ ବୁଢ଼ା ହେବେ, ସେଥିରେ ଆଶ୍ଚର୍ଯ୍ୟ ହେବାର କିଛି ନାହିଁ । ମାତ୍ର, ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରୀ ଭତ୍ତା ଅନେକ ସଂଗ୍ରାମକୁ ଯେ ବୁଢ଼ା କରିଦେଲା, ତାହାହିଁ କ୍ଷୋଭର କଥା । ସେମାନେ ଦରଖାସ୍ତ କଲେ, ଭତ୍ତା ପାଇଲେ, କିଣି ହୋଇଗଲେ । ଅତୀତକୁ ଖାଇ ବଞ୍ଚିଗଲେ । ବର୍ତ୍ତମାନକୁ ଆଖି ବୁଜିଦେଲେ । ଭବିଷ୍ୟତକୁ ସତକୁ ସତ କିଛି ବାକି ରହିଛି ବୋଲି ଭାବିବାକୁ ହିଁ ଭୟ କଲେ ।

ଆଉ ଥୋକେ ରାଜନୀତି କଲେ । କ୍ଷମତା ହାସଲ କଲେ । କ୍ଷମତାର ବାହାରେ ରହିଗଲା ବେଳେ କୁଲା ବାଡ଼େଇଲେ । ରାଜନୀତିକୁ ଭାରି ଭେରେସା କରି ପକାଇଲେ । କ୍ଷମତାର ଅନ୍ୱେଷଣରେ ଡାଳକୁ ଡାଳ ଡେଇଁଲେ, ଦଳ ବଦଳାଇଲେ, ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ହେଲେ ଏବଂ ସନ୍ତକ ହରାଇ ବସିଲେ । ରାଜନୀତିର ବଦନାମ କଲେ । ଭୋଗୁ ଭୋଗୁ ବୁଢ଼ା ହୋଇଗଲେ ।

ଭାରତବର୍ଷର ସଂଗ୍ରାମ ତଥାପି ସରିନାହିଁ । ରାଜନୀତିକ କ୍ଷମତା ହସ୍ତାନ୍ତର ପରେ ଯେଉଁସବୁ ଅନ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମ ବାକି ରହିଥିଲା, ଆମ ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ସେଥିରେ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଇ ଥାଆନ୍ତେ । ସେମାନେ ତାହା କଲେ ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ସଂଗ୍ରାମ ଚାଲିବ, ଚାଲିଛି । ସାମୂହିକ ବହୁକ୍ଷେତ୍ରରେ ଆହ୍ୱାନଗୁଡ଼ିକ ତଥାପି ଅପେକ୍ଷା କରିଛନ୍ତି । ଯିଏ ସେଗୁଡ଼ିକର ଜବାବ ଦେବାକୁ ସଂକଳ୍ପ କରିବ, ସେଥିପାଇଁ ତିଆରି ହେବ, ଅନ୍ୟ ସମଧର୍ମୀମାନଙ୍କୁ ଖୋଜି ବାହାରିବ, ସଂଗ୍ରାମୀ ଫୋରମ୍ ସେହିମାନଙ୍କ ଲାଗି ଦ୍ୱାରଟିଏ ଖୋଲା ରଖିବାକୁ ଗଢ଼ାହୋଇଛି । ତେଣୁ ଏଥିରେ ଜ୍ୟେଷ୍ଠମାନଙ୍କ ସହିତ କନିଷ୍ଠମାନେ ରହିବେ । ପରସ୍ପରର ସମକକ୍ଷ ଏବଂ ସତୀର୍ଥ ଭାବରେ ରହିବେ । ଆମ ପୁରୁଣା ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ଯେପରି ଯୁଦ୍ଧକ୍ଷେତ୍ରରେ ଶରଶଯ୍ୟା କଲେ, ଶୋଇ ପଡ଼ିଲେ, ନୂଆମାନେ ସେଥିରେ ମଙ୍ଗି ଯିବେ ନାହିଁ । ସେମାନେ ଆଗକୁ ପାଦ ପକାଇବେ, ଆଗକୁ ଓ ଆହୁରି

ଆଗକୁ ସାହସ କରିବେ । ଶୋଇ ପଡ଼ିଥିବା ଏ ପୁରୁଷଟାର ନିଦ ଭଙ୍ଗାଇବେ । ଯୁଦ୍ଧ ସରିନାହିଁ ବୋଲି ଡାକ ଦେବେ । ଭାରତବର୍ଷରେ ''ଯୁଦ୍ଧ ସରିନାହିଁ'' କିମ୍ବା ପୃଥିବୀରେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧ ସରିନାହିଁ । ସଂଗ୍ରାମର ବହୁ ସୋପାନ ବାକି ରହିଛି ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ମଇ- ୧୯୯୨

କିଏ କେଉଁ ସଂଗ୍ରାମ ଲଢ଼ିବ

ଭାରତବର୍ଷରେ ଅସଲ ସଂଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ଫାଙ୍କି ଦିଆଯାଇ ଆସିଛି, ତେଣୁ ଆମ ଚାରିପାଖରେ ନକଲି କେତେ କେତେ ସଂଗ୍ରାମୀ ଆପଣା ଆପଣାର ସଂଗ୍ରାମଗୁଡ଼ିକୁ ଲଢ଼ିବେ ବୋଲି ହୁଙ୍କାର ଦେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ।

କିଏ କହୁଛି, ସେ ତା' ଜାତି ଭାଇମାନଙ୍କ ସକାଶେ ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଭାବରେ ରାଜ୍ୟଟିଏ ହାସଲ କରିବା ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ ଲଢ଼ିବ । ସଂଗ୍ରାମ ଲଢ଼ି ରାଜ୍ୟଟିଏ ପାଇବ । ଆଉ କିଏ ତା'ର ଅମୁକ ବା ସମୁକ ଦେବତାଙ୍କ ନାମରେ ମନ୍ଦିରଟିଏ ଗଢ଼ିବ ବୋଲି ସଂଗ୍ରାମ କରି ବାହାରିଛି । ଭାରତବର୍ଷ ଭାଙ୍ଗିଯାଉ ପଛକେ, ମନ୍ଦିରଟିକୁ ସିଏ ଅଲବତ ଗଢ଼ିବ । ଆଉ କିଏ ମସ୍‌ଜିଦ ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ କରିବ ବୋଲି ସଜ ହେଉଛି ଏବଂ ହୁଙ୍କାର ଦେବ ବୋଲି ମନ କଲାଣି । ସତେ ଯେପରି ମନ୍ଦିର ଭିତରେ ମୂର୍ତ୍ତିଟିଏ ବସାଇ ପୂଜା କଲେ ଅଥବା ମସ୍‌ଜିଦ ଭିତରେ ନମାଜ ପଢ଼ିଦେଲେ ଭଗବାନ ମିଳିଯିବେ ଅଥବା ଏହି ପୃଥିବୀ ଉପରେ ସ୍ୱର୍ଗ ଅଜାଡ଼ି ହୋଇ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ସେମାନେ କେଡ଼େ ଉତ୍ତେଜିତ ଭାବରେ କହୁଛନ୍ତି ଓ ଆପଣାର ଉତ୍ତେଜନାକୁ କାମରେ ଲଗାଇ କିଛି କରାମତି ଦେଖାଇବେ ବୋଲି ସଂଗ୍ରାମ କରି ବାହାରିଛନ୍ତି । କିଏ ଅଧିକ ବେତନ ପାଇଁ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଛି, ଆଉ କିଏ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ କେତେ କ'ଣ ସୁବିଧା ଓ ସୁଯୋଗ ମାରିନେବ ବୋଲି ସଂଗ୍ରାମ କରୁଛି । କିଏ ଅତୀତରେ ସଂଗ୍ରାମଟିଏ ଲଢ଼ି ଜେଲ ଯାଇଥିଲା, ତେଣୁ ସେଥିଲାଗି ଭତ୍ତା ପାଇବ ବୋଲି ହାତରେ ପ୍ରମାଣପତ୍ର ଧରି ସଂଗ୍ରାମ କରୁଛି । ଆଉକିଏ ମଧ୍ୟ ସେହି ସଂଗ୍ରାମ ବେଳେ ସାଥିରେ ଥିଲା, ମାତ୍ର ଜେଲ୍ ଯାଇନଥିଲା; ସିଏ ମଧ୍ୟ ଭତ୍ତା କାହିଁକି ପାଇବ ନାହିଁ ବୋଲି ଯୁକ୍ତି ଦେଖାଇ ସଂଗ୍ରାମ ପାଇଁ ବାହାରିଛି । ପୁଣି ଆଉକିଏ ସଂଗ୍ରାମୀଙ୍କ ପୁଅ ନାତି ହୋଇଥିବାରୁ ତାକୁ ମଧ୍ୟ କିଛି ଦିଆଯାଉ ବୋଲି ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ସଜ ହେଉଛି । ତେଣୁ, ସତ୍ୟାଗ୍ରହ, ଶୋଭାଯାତ୍ରା, ଧାରଣା ଏବଂ ବିକ୍ଷୋଭ ଲାଗି ରହିଛି ।

ତେଣେ ତୁଚ୍ଛା ଅସାଧୁମାନେ ଦେଶଟାକୁ ଖାଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ତୁଚ୍ଛା ତସ୍କରମାନେ ଆମ ରାଜନୀତି ଘରେ ବାବୁ ହୋଇ ବସିଛନ୍ତି । ଆମ ଶିକ୍ଷା ଘରେ ଠକମାନେ ବୁଲୁଛନ୍ତି । ଶାସନ ନିପଟ ଖଣ୍ଟମାନଙ୍କର କୃପାରେ ଚାଲୁଛି । ସଭାମାନେ ଭାଷଣ ଦ୍ୱାରା ପୃଥିବୀ କମ୍ପାଉଛନ୍ତି । ଏମିତି ଯେତେବେଳେ ପଇଁଚାଳିଶି ବର୍ଷ ଚାଲିଗଲା, କିଛି ହେଲା ନାହିଁ, ତେବେ ଆହୁରି କିଛି ବର୍ଷ ମଧ୍ୟ କାହିଁକି ଭୋଗ ହୋଇଯିବ ନାହିଁ ବୋଲି ଭାବି ଚତୁରମାନେ ଅଳସ ଭାଙ୍ଗୁଛନ୍ତି ।

ଯିଏ ସଂଗ୍ରାମ ଲଢ଼େ, ତାକୁ ଅବଶ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମୀ ବୋଲି କୁହାଯାଇ ପାରିବ । ମାତ୍ର, ସବୁ ସଂଗ୍ରାମକୁ କଦାପି ଅସଲ ସଂଗ୍ରାମ ବୋଲି କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଅସଲ ସଂଗ୍ରାମୀ ହିଁ ଅସଲ ସଂଗ୍ରାମଟିକୁ ଲଢ଼ି ପାରିବ । ସିଏ ରାଜନୀତି କରୁ ବା ଅନ୍ୟ ଯେଉଁଠାରେ ଥାଉ ପଛକେ, କଦାପି ସାଲିଶ କରିବ ନାହିଁ । ଅସଲ ସତ୍ୟରେ ଆଗ୍ରହ ରଖିଥିବା ମଣିଷମାନେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ହୋଇପାରିବେ । ସେମାନେ କଦାପି କାଳକୁ ଧୋକା ଦେବେ ନାହିଁ,ନିଜକୁ ମଧ୍ୟ ଧୋକା ଦେବେ ନାହିଁ ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ଫେବୃୟାରୀ- ୧୯୯୩

ଅଗଷ୍ଟ ନଅର ସନ୍ଦେଶ

ଅଗଷ୍ଟ ମାସର ନଅତାରିଖ ଏକ ସ୍ମୃତି-ଦିବସ ଆଦୌ ନୁହେଁ । ଯାହା ଚାଲି ଯାଇଥାଏ, ଲୋକେ ସାଧାରଣତଃ ତାହାରି ସ୍ମୃତି-ଦିବସ ପାଳନ କରନ୍ତି । ଅଗଷ୍ଟ ନଅତାରିଖରୁ ଏକଦା ଯେଉଁ 'ଭାରତ ଛାଡ଼'ର ଆନ୍ଦୋଳନ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଥିଲା, ସେହି ଆନ୍ଦୋଳନ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଶେଷ ହୋଇନାହିଁ । ଇଂରେଜ-ଶାସନ ଭାରତ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଇଛି । ମାତ୍ର ସେକାଳର ଶାସନ ଯେଉଁସବୁ ଶୋଷଣ ଓ ସ୍ୱାର୍ଥର ପ୍ରତିନିଧି ହୋଇ ରହିଥିଲା ଏବଂ ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତରେ ଯାହାର କୌଣସି ସ୍ଥାନ ରହିବନାହିଁ ବୋଲି ୧୯୪୨ ଓ ତା' ପୂର୍ବରୁ ଭାରତବର୍ଷରେ କେତେ ପାଟିରେ କୁହାହୋଇଥିଲା, ସେହି ଶୋଷଣ ଏବଂ ଦୁଷ୍ଟ ସ୍ୱାର୍ଥଗୁଡ଼ିକ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଦେଶକୁ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି । ଭାରତବର୍ଷକୁ ଦୁଷ୍ଟ ଉପାଦାନମାନେ ଶାସନ କରୁଛନ୍ତି, ପ୍ରଧାନତଃ ଦୁଷ୍ଟ ଲୋକମାନେ ହିଁ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି ।

ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦର ଅଗଷ୍ଟ ନଅର କେବଳ ଏକ ଆଂଶିକ ଲକ୍ଷ୍ୟ ପୂରଣ କରାଇଛି । ତାହା ଆମକୁ ଏକ ଏପରି ପ୍ରାଥମିକ ଭୂମି ଆଣି ଯୋଗାଇ ଦେଇଛି, ଯାହା ଉପରେ କି ଆମେ ମନେକଲେ ସାଧୁତା, ସହୃଦୟତା ଏବଂ ସାହସକୁ ଖୁଣ୍ଟି ପରି ବ୍ୟବହାର କରି ଦେଶଟିଏ ଗଢ଼ି ପାରନ୍ତେ, ଦେଶର ସବୁ ମଣିଷଙ୍କର ବୋଲି କହି ପାରିବା ଭଳି ଦେଶଟିଏ ଗଢ଼ି ପାରନ୍ତେ ।

ବିଗତ ଛୟାଳିଶ ବର୍ଷରେ ସେହି ଦିଗରେ ଦେଶରେ ସେଭଳି କୌଣସି ନିର୍ଭରଯୋଗ୍ୟ ଅଗ୍ରଗତି ହୋଇନାହିଁ । ଯୋଉମାନେ କାରିଗର ହୋଇ, ପୁରୋଗାମୀ ହୋଇ ନୂଆ କରି କିଛି ଗଢ଼ି ଥାଆନ୍ତେ, ସେମାନେ ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ସାମନ୍ତ ବନି ନିଜ ନିଜ ହୃଦୟହୀନ ସିଂହାସନଟି ଉପରେ ବିଜେ ହୋଇ ରହିବାକୁ ହିଁ ପ୍ରାୟ ଏକମାତ୍ର ରାଜନୀତି ବୋଲି ମାନି ନେଇଛନ୍ତି । ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି, ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ଇତିମଧ୍ୟରେ ବୁଢ଼ା ହୋଇଗଲେଣି । ତେଣୁ, ସଂଗ୍ରାମ ଆଉ ହେବନାହିଁ, ଅର୍ଥାତ୍ ଅସଲ ପରିବର୍ତ୍ତନଗୁଡ଼ିକ ଲାଗି ଆଉ କୌଣସି ସଂଗ୍ରାମ ହେବ ନାହିଁ । ଭୋଟରେ କିଏ ଜିତିବ, କୋଉ ଦଳ ମନ୍ତ୍ରିମଣ୍ଡଳ ଗଢ଼ିବେ, କେଉଁମାନେ ମନ୍ତ୍ରୀ ହେବେ ବା ଗାଆଁମାନଙ୍କରେ ସରପଞ୍ଚ ହେବେ, କେବଳ ଏହିଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ଯାହାକିଛି ସଂଗ୍ରାମ ହେବ ଏବଂ ଧର୍ମତଃ ଏକ ଅରାଜନୀତି ଦ୍ୱାରା ହିଁ ସେଗୁଡ଼ିକ ହେଉଥିବ । କାଳର ଦରବାରରେ ପ୍ରଧାନତଃ ଏକ ତାମସା ପରି ଦେଖା ଯାଉଥିବ ।

ଅଗଷ୍ଟ ନଅର ଦର୍ପଣ ଉପରେ ଦେଖିଲେ ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦର କେଡ଼େ ଅଳପ ଓ ଅଯଥେଷ୍ଟ ହୋଇ ଦେଖାଯିବ । ମାତ୍ର, କେବଳ ଜଣେ ସଂଗ୍ରାମୀର ଅକଲ ନେଇ ଦେଖିପାରିଲେ ଯାଇ ସେଭଳି ଦେଖିବା ସମ୍ଭବ ହେବ । ତା'ପରେ ବୟସରେ ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଯାଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ବିବେକର ଦର୍ଶନ ହେବ, ସତ୍ୟର ଦର୍ଶନ ହେବ । କ୍ରମେ ଆହୁରି ଆଗକୁ ବାଟ ଦିଶିଯିବ, ଆଗକୁ ବାଟ ଦିଶିଗଲେ ସାମନ୍ତମାନଙ୍କଠାରୁ ଉପଢ଼ୌକନ ଖାଇ ଶୀତଳ ହୋଇ ବସିଯିବାକୁ ଲାଜ ଲାଗିବ । ସେତେବେଳେ ଦେଖାଯିବ ଯେ, ସଂଗ୍ରାମ ସରିନାହିଁ ବୋଲି ଏହି ଦେଶରେ ବହୁସଂଖ୍ୟକ ତରୁଣ ତରୁଣୀ ହୃଦୟଙ୍ଗମ କରୁଛନ୍ତି ଏବଂ ସଜ ହେଉଛନ୍ତି । ହୁଏତ ନେତୃତ୍ୱ ଭଳି ନେତୃତ୍ୱଟିଏ ନିମନ୍ତେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ସ୍ପର୍ଶ ବାଜି ୧୯୪୨ର ବୁଢ଼ାମାନେ ମଧ୍ୟ ନୂତନ ଉତ୍ସାହ ପାଇବାପରି ଅନୁଭବ କରିବେ ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ଅଗଷ୍ଟ - ୧୯୯୩

ଦେଶର ସଙ୍କଟ ଓ ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ

ପ୍ରାୟ ଦୁଇମାସ ତଳେ ଓଡ଼ିଶାରେ ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କର ଯେଉଁ ସାରା ଭାରତୀୟ ସମ୍ମିଳନୀ ହୋଇଥିଲା, ସେଥିରେ ଅତିଥି ଓ ଉମରାଓମାନେ ଅତି ଓଜସ୍ୱିନୀ ଭାଷାରେ ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇଥିଲେ । ଦେଶର ଏହି ସଂକଟ ସମୟରେ ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ନିର୍ଭୀକ ଭାବରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରନ୍ତୁ ବୋଲି କେତେ ନା କେତେ ପ୍ରେରଣା ଦେଇ କହିଥିଲେ ।

ଆମେ ରାଜନୀତିକ ସ୍ୱାଧୀନତା ପାଇବାପରେ ଯେଉଁମାନେ ଆସନରେ ଅର୍ଥାତ୍ ଶାସନରେ ରହି ଦେଶଟାକୁ ଉଚିତ ବାଟରେ ନେଇଯିବେ ବୋଲି ଆମକୁ କେତେ କେତେ ବାଗରେ ବୋଧ ଦେଇ ଆସିଛନ୍ତି, ଦେଶର ପ୍ରାୟ ଯାବତୀୟ ସଙ୍କଟକୁ ମୁଖ୍ୟତଃ ସେହିମାନେ ହିଁ କ୍ରମଘନୀଭୂତ କରି ଆସିଛନ୍ତି । ଏହି ସଂକଟଗୁଡ଼ିକ ସମ୍ବନ୍ଧରେ ସତକୁ ସତ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବାର ଅର୍ଥ ହେଉଛି ଆସନସ୍ଥ ଓ ଶାସନସ୍ଥ ବ୍ୟକ୍ତିମାନଙ୍କର ବିରୋଧରେ ସ୍ୱର ଉତ୍ତୋଳନ କରିବା । ସେହିଭଳି ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ହିଁ ଆଲୋଚିତ ସମ୍ମିଳନୀଟିକୁ ଅତିଥିରୂପେ ଡକାହୋଇ ଆସିଥିଲେ । ସେମାନେ ଯାହାସବୁ କହିଲେ, ଯଦି ପ୍ରକୃତରେ ସେଇଥିରେ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥାନ୍ତେ ଓ ସେହି ଅନୁସାରେ ବାଟଟିଏ ଚାଲିବାକୁ ନିଷ୍ପତ୍ତି କରିଥାନ୍ତେ, ତେବେ ସେମାନେ ଯେଉଁସବୁ ଆସନରେ ବା ଶାସନରେ ଅଛନ୍ତି, ସେଠାରେ ମୋଟେ ରହିନଥାନ୍ତେ । ଆପଣାର ଭାଷଣ ଦ୍ୱାରା ସେମାନେ ଆପଣାର ଦୁଇ ଭୂମିକା ମଧ୍ୟରୁ କେଉଁଟାକୁ ହସିଲେ କେଜାଣି ?

ବିଚରା ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କର ତୁଣ୍ଡରେବି ତ କୁହୁଣ୍ଡା ପଡ଼ିଛି । ସେମାନେ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଏବଂ କ୍ଷମତାସୀନ ସରକାର ସେମାନଙ୍କ ଲାଗି ଭତ୍ତା ମଞ୍ଜୁର କରିଛନ୍ତି । ସରକାର ନିଜ ଆଡୁ ଖୋଜି ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ଭତ୍ତା ଦେଇ ନାହାନ୍ତି । ଦରଖାସ୍ତ ଦେଲେ ଯାହା ଦରବାରରୁ ମିଳେ, ସେଥିରେ ସତର ପ୍ରକାରର ବହୁ ମତଲବ ରହିଥାଏ ସିନା, ମାତ୍ର ସମ୍ମାନ କଦାପି ନ ଥାଏ । ପୁଣି, ସବୁ ସ୍ଥଳରେ ମୁଖ୍ୟତଃ ଆର୍ଥିକ ଆବଶ୍ୟକତା ଦ୍ୱାରା ପ୍ରେରିତ ହୋଇ ସଂଗ୍ରାମୀକୁଳ ଯେ ଭତ୍ତା ପାଇଁ ଦରଖାସ୍ତ କରିଛନ୍ତି ଓ ପ୍ରକୃତରେ ସଂଗ୍ରାମରେ ଭାଗ ନେଇ କାରାବରଣ କରିଥିବା ହେତୁ ଯେ ସବୁ ସଂଗ୍ରାମୀ ଦରଖାସ୍ତ କରିବାକୁ ମନ ବଳାଇଛନ୍ତି, ସେ କଥା ସତ ନୁହେଁ ବୋଲି ପରବର୍ତ୍ତୀ ହିସାବମାନଙ୍କରୁ ଜଣାପଡୁଛି । ଏହି ଅନିୟମିତତାରେ ସରକାର ଆଦୌ ଚିନ୍ତିତ ନୁହନ୍ତି । ପ୍ରଜାଏ ତ ଖଜଣା ଦେଉଛନ୍ତି ଓ ତାଙ୍କ ନିଜ ହାତରେ ଅଘା ଯଥେଷ୍ଟ ରହିଛି । ଅତଏବ, ସ୍ୱୟଂ ସଂଗ୍ରାମୀମାନେହିଁ ଏହି ସଂକଟରୁ ନିଜକୁ ନିଜେ ରକ୍ଷା କରିପାରିବେ । ଏପରି କରି ଆମ କାଳର ପ୍ରତ୍ୟୟଭାଜନ ମଧ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ଫେବୃୟାରୀ- ୧୯୯୪

ଅସଲ ସଂଗ୍ରାମୀ ହେବାରେ ଅଡୁଆ

ସେ ସଂଗ୍ରାମ ଚାଲିଥିଲା ଭାରତବର୍ଷକୁ ପରାଧୀନତାର ଶୃଙ୍ଖଳରୁ ମୁକ୍ତ କରିବାକୁ । ସେଥିରେ ଆମେ ଯିଏ ଯେତେ ଯୁଆଡୁ ଆସି ଯୋଗ ଦେଇଥିଲୁ, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସେହି ସଂଗ୍ରାମଟି ସରି ଦେଶ ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲା ପରେ ସଂଗ୍ରାମୀ ବୋଲାଇଲୁ । ମାତ୍ର ଭାଗ ଭାଗ ହୋଇଗଲୁ । ଭାରତବର୍ଷରୁ ଇଂରେଜ ଶାସନ ହଟିଗଲା ପରେ ଦେଶଟିକୁ ଆମେ କିପରି ଗଢ଼ିବା, ଆଦୌ ଗଢ଼ିବା ଅଥବା ତାହା ଯେମିତି ଅଛି, ତାହାକୁ

ସେହିପରି ଭାବରେ ଭୋଗ କରିବା, ଏହାରି ଅନୁସାରେ ଆମେ ଭାଗ ଭାଗ ହୋଇଗଲୁ ।

ଥୋକେ ସଂଗ୍ରାମୀ କ୍ଷମତା ଭିତରକୁ ଗଲେ । ସରକାର ଭିତରେ ପଶିଲେ । ମୂଳତଃ ସରକାରୀ କ୍ଷମତା ଦଖଲ କରିବାର ମତଲବରେ ରାଜନୀତି କଲେ ଓ ରାଜନୀତିକ ଦଳମାନ ଗଢ଼ିଲେ । ଡାହାଣ ହେଲେ କିମ୍ବା ବାମ ହେଲେ । ନିଜ ଦେଶକୁ ଭବିଷ୍ୟ ଲାଖ୍ କରିବା ଲାଗି ସେମାନେ କ୍ଷମତାରେ ରହିବାକୁ ହୁଏତ ନିତାନ୍ତ ପ୍ରୟୋଜନ ବୋଲି ନିଷ୍ଠାର ସହିତ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ । ମାତ୍ର, ସେମାନଙ୍କର କ୍ଷମତା ଅଧିକାଂଶ ସ୍ଥଳରେ ସେମାନଙ୍କୁ ଗିଳି ପକାଇଲା । ଶେଷକୁ ସେମାନେ ଅନ୍ତତଃ ନିଜ ନିଜର ଭାଗ୍ୟକୁ ଆଖିଦୃଶିଆ କରି ଗଢ଼ିବାକୁ ନିଜେ ରହିଥିବା କ୍ଷମତାକୁ ବ୍ୟବହାର କଲେ । ଆଖିଦୃଶିଆ ଭାବରେ ବଡ଼ ହେଲେ, ଭାଗ୍ୟବାନ ଦିଶିଲେ । କ୍ଷମତାରେ ରହିବା ଲାଗି ଆବଶ୍ୟକ ପଡ଼ିବା ମାତ୍ରକେ ଏ ଦଳରୁ ସେ ଦଳ ହେଲେ । ଆଗକୁ ଆହୁରି ଏକ ସଂଗ୍ରାମ ଲଢ଼ିଲେ ଯାଇ ଯେ ଦେଶ ବଦଳିବ, ସେମାନେ ସେକଥା କାହିଁକି କହିଥାନ୍ତେ ?

ଦ୍ୱିତୀୟ କିସମର ଆଉଥୋକେ ସଂଗ୍ରାମୀ କ୍ଷମତାରେ ରହିଥିବା ଓ ସାମନ୍ତ ହୋଇ ବସିଥିବା ସେହି ପ୍ରଥମ କିସମଟି ଉପରେ ପ୍ରାୟ ଏକ ସାଂସାରିକ ଗରଜରେ ପଡ଼ି, ନିର୍ଭରଶୀଳ ହୋଇରହିଲେ । ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ପ୍ରତିପାଳିତ ହେବାକୁ ସେମାନଙ୍କର ସତେ ଅବା ଏକ ନ୍ୟାଯ୍ୟ ଅଧିକାର ବୋଲି ବିଚାର କଲେ । ସେମାନଙ୍କର ସେହି ବିଚାରରେ ଆଦୌ କୌଣସି ଭୁଲ ନଥିଲା । ଦେଶରେ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ଲଢ଼ା ହେଲା ବୋଲିତ ସ୍ୱାଧୀନତା ଆସିଲା ଏବଂ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ଦେଶର ସରକାର ଗଢ଼ାହେଲା । ତେଣୁ ସେହି କ୍ଷମତାପନ୍ନ ସରକାରଙ୍କର ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବା, ଲୋଡ଼ିବା ଏବଂ ଆପ୍ୟାୟିତ କରିବା ଏକ ଉଚିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟ ହୋଇ ରହିବା ଅତ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱାଭାବିକ । ତେଣୁ, ସେଥିରେ ଆଦୌ କୌଣସି ଅସ୍ୱାଭାବିକତା ନଥିଲା । ମାତ୍ର ଅନ୍ୟ ପକ୍ଷରେ, ଏହି ଦେଶରେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଲଢ଼ା ହୋଇନଥିବା ଯେଉଁ ସଂଗ୍ରାମଟି ଲଢ଼ାଯିବ, ତାହାକୁ ବର୍ତ୍ତମାନ କ୍ଷମତାସୀନ ଏହି ସରକାରଟି ସହିତ ହିଁ ଲଢ଼ାଯିବ । ଯାବତୀୟ ଅଡୁଆ ଏହିଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା । ଯିଏ ତୁମକୁ ମାନ ଦେଉଛନ୍ତି, ପାଟଯଥା ପିନ୍ଧାଉଛନ୍ତି, ସଲାମୀ ଦେଇ ସ୍ୱୀକାର କରୁଛନ୍ତି, ତୁମେ ତାଙ୍କ ଗାଦୀଗୁଡ଼ାକର ବିରୋଧରେ ଅର୍ଥାତ୍ ସ୍ୱାର୍ଥ ବିରୋଧରେ ସଂଗ୍ରାମ କରି ବାହାରି ପାରିବ କିପରି ? ଏହିପରି ଗୋଟିଏ ଧର୍ମ ସଂକଟରେ ପଡ଼ି ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ହୁଏତ କ୍ରମେ ଶୀତଳ ହୋଇଆସିଲେ । ଏଣେ ବୟସ ମଧ୍ୟ ଅସମର୍ଥ କରି ଆଣୁଥିଲା । ତେଣୁ, ହୁଏତ ଇଚ୍ଛା ନକରୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସଂକଳ୍ପଗୁଡ଼ାକ ଶିଥିଳ ଓ ଶୀତଳ ହୋଇଗଲା ।

ଏହି ଦୁଇ କିସମକୁ ବାଦ ଦେଲେ ଆଉ ଯେତିକି ସଂଗ୍ରାମୀ ରହିଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ହୁଏତ ଆଙ୍ଗୁଠି ଆଗରେ ଗଣିଦେଇ ହେବ । ମୁଖ୍ୟତଃ ସେଇଥିଲାଗି ଆମ ଦେଶରେ ବଡ଼ ବଡ଼ ପର୍ବତ ପରି ଅସନ୍ତୋଷମାନ ରହିଛି, ତଥାପି ପ୍ରାୟ କିଛି ଘଟୁନାହିଁ । ଭିତରେ ବିବେକ ଦଂଶନ କରୁଛି; ଦେଶ ବିଷୟରେ ଆମେ କ'ଣ ସବୁ ଚିନ୍ତା ଓ କଳ୍ପନା କରିଥିଲୁ ମାତ୍ର ଦେଶ କେଉଁଠାରେ ଆସି ପହଞ୍ଚିଲା ବୋଲି ଭିତରୁ ତଥାପି କିଏ ସତେଅବା ମାଡ଼ ମାରିବା ପରି କହିବାରେ ଲାଗିଛି । ବୟସଜନିତ ଅସମର୍ଥତା ହୁଏତ ସେହି ଆତ୍ମବିରକ୍ତିକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ତୀକ୍ଷ୍ଣ କରି ପକାଉଛି । ସେହି ତୀକ୍ଷ୍ଣତା ଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବତଃ ନିଜକୁ କାଟି ପକାଇବାକୁ ମନ କହୁଛି । ତଥାପି କିଛି କରି ହେଉନାହିଁ । ସାମନ୍ତମାନେ, ସଫଳମାନେ କିରି କିରି ହୋଇ ହସୁଛନ୍ତି । ଆମ ଭିତରେ ଭଗବାନ ଥାଇ ପ୍ରଶ୍ନ କରୁଛନ୍ତି, ଆଉ ସତରେ କ'ଣ କିଛି କରି ହେବ ନାହିଁ ?

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ,
ମଇ-୧୯୯୪

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଚୋର ନେଇଗଲେ

ଅଗଷ୍ଟ ନଅତାରିଖର ସଂଗ୍ରାମଭୂମି ଉପରେ ଠିଆ ହୋଇ ଅଗଷ୍ଟ ପନ୍ଦରର ଦୁର୍ଗ ଉଆସ ଆଡ଼କୁ ଅନାଇଲେ ଜଳ ଜଳ ଦେଖାଯାଉଥାଏ ଯେ, ଆମର ଦେଶ ଏହି ଭାରତବର୍ଷକୁ ପ୍ରକୃତରେ ଚୋରମାନେହିଁ ନେଇ ଯାଇଛନ୍ତି । ଆଜି ଚୋରମାନେହିଁ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଭୋଗ କରୁଛନ୍ତି ।

ଦେଶରେ ରାଜନୀତି ବୋଲି ଯାହା ଚାଲିଛି, ସେଥିରେ ଅସଲ ରାଜନୀତି କିଛି ହେଲେ ନାହିଁ, ଭୋଟ ହେଉଛି, ସରକାର ଗଢ଼ା ହେଉଛି — ଲୋକପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏପାଖ ସେପାଖ ହୋଇ ବସୁଛନ୍ତି ଓ କେଡ଼େ ସନ୍ତର୍ପଣରେ ଦେଶକୁ ଚଳାଉଛନ୍ତି । ଦେଶକୁ ଚଳାଇବା ନାଆଁରେ ଏମାନେ ଦେଶର ଗୋଡ଼ରେ ପଥର ବାନ୍ଧି ରଖିଛନ୍ତି । ଦେଶରେ ବହୁ କୋଟି ମଣିଷ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକଙ୍କର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂରଣ ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର ଆଉ ମନେ ନାହିଁ । ରାତି ପାହିବ, ରାତି ଅଲବତ ପାହିବ ବୋଲି କେତେ ଆଡ଼ମ୍ବର ସହିତ କୁହାଯାଉଛି, ମାତ୍ର ରାତି ପାହୁନାହିଁ । ଦେଶର ସବୁ ମଣିଷଙ୍କୁ ଆଖିଆଗରେ ରଖି କେଉଁଠି କିଛି ହେଉନାହିଁ । ବରଂ, ଦଳେ ଉଡ଼ାରେ ଧୋବଲା ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେହିଁ ରାତିଟାକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ଜବର କରି ରଖିବାକୁହିଁ ଏହି ଦେଶର ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ପୋଇଲି ପରି ଖଟାଉଛନ୍ତି । ଯେପରି ସବୁ କିଛି ଫିସାଦ ଅନୁସାରେ ଘଟୁଥିବ, ଅଥଚ କେହି ଧରା ପଡ଼ିବେ ନାହିଁ ବା କେହି କାଇଲି ହୋଇ ଦଣ୍ଡ ପାଇବେ ନାହିଁ । ତନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ାକୁ ଅନୁରୂପ ଚତୁରତା ଏବଂ ଧୂର୍ତ୍ତତାରେ ପାଗ କରି ରଖାଯାଇଛି ।

କେବଳ ରାଜନୀତି ଭିତରେ ଯେ ଚୋରମାନେ ପଶି ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଖାଇଗଲେ, ସେକଥା ମୋଟେ ନୁହେଁ । ଯେଉଁଠି ପାଠ ପଢ଼ାଯାଉଛି, ଯେଉଁଠାରେ ଧର୍ମାବତାରମାନେ ନ୍ୟାୟ କରୁଛନ୍ତି, ଯେଉଁଠାରେ ଆକାଶ ଉଞ୍ଚର ପ୍ରାୟ ଆଖି ପାଉନଥିବା ଗୋଟାଏ ଅମଲାତନ୍ତ୍ର ଶାସନର ଘରଗୁଡ଼ାକୁ ଅଲକ୍ଷଣା କରି ରଖି ନିଜେ ଲକ୍ଷ୍ମୀମନ୍ତ ହୋଇ ରହିବାର ଫିକର କରୁଛି, ଯେଉଁଠି ଯେତେ ଥାନରେ ଅର୍ଜିତ ଜ୍ଞାନକୌଶଳକୁ କାମରେ ଲଗାଇ ଦେଶର ମଳିନତାଗୁଡ଼ାକୁ ଦୂର କରିବା ଲାଗି କୋଟି କୋଟି ଖରଚ ହେଉଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସତକୁ ସତ ଦଶଭାଗରୁ ଭାଗେ ମଧ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟ ହେଉନାହିଁ, ସେଠାରେ ତୁମେ ଆମେ ବା ଆମର ବିରାଦରମାନେ ତୁଚ୍ଛା ଚୋର ହୋଇ ଏହି ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଲୁଟି କରିବାରେ ଲାଗିଛେ । ଆମ କୋଳାହଳରେ ଆକାଶ ଭାଙ୍ଗିପଡ଼ୁଛି ।

ଏସବୁକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ଯେଉଁ ସଂଗ୍ରାମ କ୍ରମେ ଅବଶ୍ୟମ୍ଭାବୀ ହୋଇ ଆସିଲାଣି, ଯେଉଁମାନେ ଏକଦା ସଂଗ୍ରାମ କରି ଭାରତବର୍ଷକୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରିଥିଲେ, ସେମାନେ ସେହି ସଂଗ୍ରାମଟିରେ ହୁଏତ ଆଦୌ କୌଣସି ଭୂମିକା ଗ୍ରହଣ କରି ପାରିବେନାହିଁ । ସେହି ଅନ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମଟି ପାଇଁ ଅନ୍ୟ ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ବାହାରିବେ । ଆଜି ମୁଖ୍ୟତଃ ସେହିମାନଙ୍କ ସକାଶେ ଅପେକ୍ଷା ରହିଛି । ତେଣୁ ଅସଲ ସଂଗ୍ରାମୀ କହିଲେ ଏଣିକି ସେହି ଅନ୍ୟମାନଙ୍କୁ ବୁଝାଇବ । ଏମାନେ ଅତୀତରୁ ଅବଶ୍ୟ ଶିକ୍ଷା ଗ୍ରହଣ କରିବେ, ମାତ୍ର ତଥାପି ପରବର୍ତ୍ତୀ ସଂଗ୍ରାମଟି ନିମନ୍ତେ ତିଆରି ହେବେ । ପୁରୁଣାମାନେ ଆଉ ମୋଟେ ପାରିବେ ନାହିଁ । ସେମାନେ କେବଳ ସେକାଳର କଥା କହି ଗୁଣି ହେଉଥିବେ ଓ ଝୁରିହେଉଥିବେ ସିନା, ମାତ୍ର ନିଜକୁ ଆଗାମୀ ମନ୍ତ୍ରଟିରେ ଆଉ କଦାପି ଦୀକ୍ଷିତ କରି ପାରିବେନାହିଁ । ହୁଏତ, ଅଜାଣତରେ ମଧ୍ୟ ପୁରୁଣାଟା ସହିତ ସାଲିଶ୍ କରି ପକାଉଥିବେ ଓ ପୁରୁଣାଟା ପାଖରେ ଦାନ୍ତ ନିକୁଟି ଛିଡ଼ା ହୋଇଥିବେ । ଯାହାର ସମୟ ଆସୁଛି, ଏଣିକି ସେହିମାନଙ୍କର କଥା ଅଧିକ କୁହାହେଉ । ଭବିଷ୍ୟତର ଅଧିକ ବିଚାର ହେଉ । ପୁରୁଣାମାନେ ସେହି ଭବିଷ୍ୟତଟିକୁ ଚିହ୍ନିବା ସକାଶେ ନୂଆ ଆଖିମାନ ଅର୍ଜନ କରନ୍ତୁ । ତେବେ ସେମାନଙ୍କର ମଧ୍ୟ ମହତ ରହିବ ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ନଭେମ୍ବର - ୧୯୯୪

ନିର୍ବାଚନ ପରେ ନିର୍ବାଚନ

ଭାରତବର୍ଷରେ କ୍ରମେ ନିର୍ବାଚନ ହିଁ ସତେଅବା ଏକମାତ୍ର ରାଜନୀତିରେ ପରିଣତ ହେଲାଣି । ରାଜନୀତିକ ବିଭିନ୍ନ ଦଳ ପଛରେ କୌଣସି ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ରାଜନୀତିକ ଆଦର୍ଶ ଅର୍ଥାତ୍ ଆଭିମୁଖ୍ୟ ରହିଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ହୁଏତ ସେହି ଆଦର୍ଶ ବା ଆଭିମୁଖ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ସମର୍ଥନ କରି ଆମ ଦେଶର ଲୋକମାନେ ନିର୍ବାଚନରେ ଭୋଟ ଦିଅନ୍ତେ । ମାତ୍ର, ଏବେ ଯେପରି ନିର୍ବାଚନଗୁଡ଼ିକ ହେଉଛି, ସେଥିରେ ସେଭଳି ହେବାର

କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ରହୁନାହିଁ । ନିର୍ବାଚିତ ହେବାଲାଗି ନିର୍ବାଚନର ରଣରେ ଅବତୀର୍ଣ୍ଣ ହୋଇଥିବା ଜଣକୁ ହୁଏତ ଆଉଜଣଙ୍କଠାରୁ ଅଲଗା କରି ମୋଟେ ଚିହ୍ନି ହେଉନାହିଁ ।

ନିର୍ବାଚନ ସମୟରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ଦଳର ବଳୀ ଏବଂ ମହାବଳୀମାନେ ଯେପରି ଢଙ୍ଗ ଏବଂ ଯେପରି ମାର୍ଗରେ ପ୍ରଚାର କରୁଛନ୍ତି, ସେଥିରୁ ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ ଖୁବ୍ ବେଶି ବୁଝି ହେଉନାହିଁ । ସେମାନେ ପ୍ରଧାନତଃ ପରସ୍ପରର ନିନ୍ଦାଗାନ କରୁଛନ୍ତି । ପରସ୍ପରର କଣାଗୁଡ଼ାକୁ ଦେଖାଇବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କ ଭିତରେ ଯେ ଭଳି ଭଳି କଣା ରହିଛି, ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ସେହି କଥାଟା ଭାରି ଜଣାପଡ଼ି ଯାଉଛି ସିନା, ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ଭିତରେ ସତକୁ ସତ କେତେଦୂର ରାଜନୀତିକ ବୁଦ୍ଧି ଅଥବା ରାଜନୀତିକ ପ୍ରତ୍ୟୟ କ'ଣ ସବୁ ରହିଛି, ସେକଥା ମୋଟେ ଜଣା ପଡୁନାହିଁ । ପ୍ରାୟ ସମସ୍ତେ ମୁଠା ମୁଠା ପଇସା ଖର୍ଚ୍ଚ କରୁଛନ୍ତି । ସେହି ପଇସା କାହିଁକି କୁଆଡୁ ଆସୁଛି, ସେହି ବିଷୟରେ କିଛି ଜାଣିବାକୁ କୌଣସି ଉପାୟ ନାହିଁ । ପଇସା ବଳରେ ଯେ ଗୋଟାଏ ଗଣତନ୍ତ୍ରରେ ଏକ ନିର୍ବାଚନ- ସଂଗ୍ରାମ ଲଢ଼ାଯାଇପାରେ, ଏହି ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧିଟା ଏହି ଦରିଦ୍ର ଦେଶର ରାଜନୀତିକ ରାଜାମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ଭିତରେ କିଏ ଆଣି ପୂରାଇଦେଲା କେଜାଣି ? ପଇସା ରହିଛି, ତେଣୁ ଗୁଣ୍ଡାମାନେ ବି ଅଛନ୍ତି । ଗୁଣ୍ଡାମାନେ ସହରାଞ୍ଚଳରୁ ଯାଇ ଗାଆଁଆଡ଼େ ବି ଶାଖା ବିସ୍ତାର କଲେଣି । କାହାର ବଳ ବେଶି ବା କାହାପଟେ ସତ୍ୟ ରହିଛି; ସେହି କଥାଟାକୁ ରାଜନୀତିକ ପ୍ରତ୍ୟୟ ଅପେକ୍ଷା ଗୁଣ୍ଡାମାନେ ହିଁ ସତେଅବା ଅଧିକ ପରିମାଣରେ ମୀମାଂସା କରିଦେବାକୁ ବାହାରିଲେଣି ।

ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ ସମସ୍ୟାଟା ହେଉଛି ଯେ, ନିର୍ବାଚନରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲଢୁଥିବା ଆକାଙ୍‌କ୍ଷୀମାନେ ଗୋଟାଏ ଦଳ ବଦଳାଇ ଆଉଗୋଟାଏ ଦଳ ଭିତରେ ଆସି ପ୍ରବେଶ କରିବାରେ ଚାତୁର୍ଯ୍ୟର ପ୍ରାୟ ସକଳ ସୀମାକୁ ଅତିକ୍ରମ କରି ସାରିଲେଣି । ସେମାନେ ଯେପରି ଖିଆଲ ଅନୁସାରେ ଏପଟୁ ସେପଟକୁ ଡେଇଁବାରେ ଅପାର ପାରଦର୍ଶିତା ଲାଭ କରିଛନ୍ତି ! ଥୋକେ ପୁଣି ଏକ ନୂତନ ପୁଲକ ଅଥବା ନୂତନ କୋପନର ବଶବର୍ତ୍ତୀ ହୋଇ ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ନୂଆଦଳ ଗଢ଼ି ପକାଉଛନ୍ତି । ଏମାନେ କାଲି ଯାହା କୋଡ଼ରେ ବସି ଭାତ ଖାଉଥିଲେ ଅଥବା ସ୍ତନ୍ୟପାନ କରୁଥିଲେ, ଆଜି ଏକ ନୂଆ ଦଳ ଗଠନ କରି ତାକୁ ଚୋର ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି । ଆପଣାକୁ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ସାଧୁ ବୋଲି ଦର୍ଶାଇବାକୁ ଆଉ କାହାକୁ ଅସାଧୁ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି । ଏହି ଅଭିନୟ ଭାରତବର୍ଷରେ ପ୍ରାୟ ପ୍ରତ୍ୟେକ ନିର୍ବାଚନରେ ସରଗରମରେ କେତେ ହୋଇଯାଇଛି, ଏବେ ବି ହେଉଛି ।

ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇଯାଉଛି ଯେ, ଏମାନେ କେହି ପାରିବେ ନାହିଁ । ଆପେ ତିଷ୍ଠିରହିବା ନିମନ୍ତେ ହୁଏତ କେତେ ଛଇରେ ଲାଞ୍ଜ ପିଟିବେ ଏବଂ ଧୂଳି ଉଡ଼ାଇବେ ସିନା, ମାତ୍ର

ଅସଲ ସଂଗ୍ରାମଟି ଅର୍ଥାତ୍ ଅସଲ ପୁରୁଷାର୍ଥଟି ଲାଗି ଅଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣିତ ହେବେ । ଏକ ନୂଆ ରାଜନୀତି ଲାଗି ବର୍ତ୍ତମାନ ଅପେକ୍ଷା ରହିଛି; କାରଣ ଯେଉଁ ଅସଲ ସଂଗ୍ରାମଟି ଲଢ଼ାହେବ ବୋଲି ଭାରତବର୍ଷ ଅପେକ୍ଷା କରିଛି, ଏହି ପୁରୁଣାମାନେ ସମସ୍ତେ ସେଇଟିକୁ ଏଡ଼ିଦେଇ ଆସିଛନ୍ତି ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ଫେବୃୟାରୀ- ୧୯୯୫

ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସଂସ୍କୃତି

ନିଜର ଜୀବନକୁ ଗଢ଼ିବା ପାଇଁ ଯେମିତି ନିୟତ ସଂଗ୍ରାମ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ଗୋଟିଏ ସମୂହକୁ ଗଢ଼ିବା ସକାଶେ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ସଂଗ୍ରାମ କରିବାର ଏକ ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥାଏ । ଏହି ସମୂହକୁ ଆମେ ଇଚ୍ଛାକଲେ ଆମର ଦେଶ ବୋଲି କହିପାରିବା, ଜାତି ବୋଲି ମଧ୍ୟ କହିପାରିବା । ଭାରତବର୍ଷକୁ ଆମେ ନିଜର ଦେଶ ବୋଲି କହୁଛୁ, କାରଣ ଏକ ନିର୍ଦ୍ଦିଷ୍ଟ ଭବିଷ୍ୟଛବିକୁ ଆଖିଆଗରେ ରଖି ଆମେ ତାହାକୁ ଗଢ଼ିବୁ ବୋଲି ଇଚ୍ଛା କରିଛୁ । ଆମେ ସେହି ଗଢ଼ିବାର କାର୍ଯ୍ୟଟିରେ ଯେପରି ସଂଲଗ୍ନ ଅଥବା ଅସଂଲଗ୍ନ ହୋଇ ରହିଥିବା, ଆମର ସଂସ୍କୃତି ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ହିଁ ହେବ ।

ଗୋଟିଏ ସୁସ୍ଥ ସମୂହର ସଂସ୍କୃତି କହିଲେ ଆମେ ସାଧାରଣତଃ କଳ୍ପନା କରିଥାଉ ଯେ, ସେହି ସମୂହରେ ମଣିଷମାତ୍ରକେ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଣିଷର ସମ୍ମାନ ଓ ସ୍ୱୀକୃତି ଦିଆଯାଉଥିବ ଏବଂ ଏହାର ଏକ ସର୍ବନିମ୍ନ ମୂଳଦୁଆ ରୂପେ ଏଥିରେ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କ ସକାଶେ କାମ ଥିବ, ଖାଦ୍ୟ ଉପଲବ୍ଧ ହେଉଥିବ, ସମସ୍ତଙ୍କର ରହିବା ନିମନ୍ତେ ନିଜର ବାସଘର ଥିବ ଏବଂ ସବୁ ପିଲା ପାଠ ପଢୁଥିବେ । ଭାରତବର୍ଷରେ ସ୍ୱାଧୀନ ରାଷ୍ଟ୍ରଟିଏ ଘୋଷିତ ହେବାର ପଚାଶବର୍ଷ ପୂରିବାକୁ ବସୁଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଏଠି ଏବେ ମଧ୍ୟ ସେକଥାଟି ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରୁନାହିଁ । ସେଇଥିରୁ ଆମ ସଂସ୍କୃତିର ଏକ ଆଭାସ ମିଳିଯାଉଛି । ଜାତିଭେଦ ରହିଛି, ଦୂରତା ରହିଛି, ଶିକ୍ଷା ନାମରେ ଥୋକେ ଲୋକ ଯେପରି ବାକିମାନଙ୍କୁ ମନଇଚ୍ଛା ବୋକା ବନାଇ ରଖିପାରିବେ, ତାହାରି ଫିସାଦମାନ ବସାଯାଇଛି । ସଂଗ୍ରାମ ଦ୍ୱାରା ଯେ ନିଜ ସାମୂହିକ ଭାଗ୍ୟର ପାହାଚଗୁଡ଼ିକୁ ଉଠିବାକୁ ହୁଏ, ଏକଥା ସଂପୃକ୍ତ ସମସ୍ତେ ପାସୋରି ଦେଲେଣି । ଅସଲ ନେତୃତ୍ୱଗୁଡ଼ିକ ନାନା ବିଭ୍ରାନ୍ତିର ଲଟାଭିତରେ କୁଆଡ଼େ ଛନ୍ଦିହୋଇ ରହିଲେଣି । ଯେଉଁମାନେ ଆଗକୁ ବାଟ ଦେଖାଉଥାନ୍ତେ, ସେହିମାନେ ହିଁ ସତେଅବା ସବୁଠାରେ ବାଟ ଓଗାଳି ବସିଛନ୍ତି । ଅସହାୟତା ବଢ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି ।

ଯେଉଁଠାରେ ସଂଗ୍ରାମ ନାହିଁ, ସେଠାରେ ଅଗ୍ରଗତି ମଧ୍ୟ ନାହିଁ। ଦିନକୁ ଦିନ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ପ୍ରକାରେ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇଯାଉଛି ଯେ, ଯେଉଁମାନେ ସତକୁ ସତ ସଂଗ୍ରାମ କରୁଥାନ୍ତେ, ସେମାନେ କେବଳ ଆପଣାର ସଫଳତା ଓ ସିଦ୍ଧିଗୁଡ଼ିକୁ ଦେଖୁଛନ୍ତି ଏବଂ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ବାଟବଣା ହୋଇଗଲେଣି। ଯିଏ ନିଜ ସ୍ୱାର୍ଥର ଗାତ ଭିତରେ ଯାଇ ପଶିଛି, ସିଏ ଗୋଟାଏ ଏଡ଼େବଡ଼ ଦେଶର ଭାଗ୍ୟ-ଆକାଶର ଅନ୍ଦାଜ କରି ଆଗକୁ ଗୋଡ଼ ପକାଇ ପାରିବ କିପରି ? ଭାରତବର୍ଷର ଶାସନ, ରାଜନୀତି, ଶିକ୍ଷା --- ଏହି ସବୁକିଛିକୁ ନିଜ ନିଜ ଗାତଗୁଡ଼ିକୁ ଲୋଡୁଥିବା ଅଯୋଗ୍ୟମାନେ ହିଁ କବଳିତ କରି ରଖିଛନ୍ତି।

ଏପରି ଗୋଟିଏ ନୂଆ ଆଖି ଏବଂ ନୂଆ ଶକ୍ତି ଦରକାର, ଯାହାକି ଏହି ଲମ୍ପଟମାନଙ୍କର ହାଟ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ସାହସ କରି ସିଧା ସିଧା ସବୁକଥା କହିଦେଇ ପାରିବ। ଯିଏ ମିଛ ଦରବାରର ଫିସାଦିଆ ପ୍ରହସନଗୁଡ଼ିକର ସାମନାରେ ଛିଡ଼ାହୋଇ ସତ୍ୟଗୁଡ଼ିକୁ ଘୋଷଣା କରିବ, ସିଏ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ହେବ। ଆଗର ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀମାନେ ସିନା ବୁଢ଼ା ହୋଇଗଲେଣି, ମାତ୍ର ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଯାଇନାହିଁ। ପୃଥିବୀରେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ମଣିଷ ତାହାକୁ ହିଁ ଅସ୍ତ୍ରରୂପେ ବ୍ୟବହାର କରୁଛନ୍ତି। ଏସବୁର ପ୍ରଭାବ ଭାରତ ଉପରେ ଅବଶ୍ୟ ପଡ଼ିବ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ଫେବ୍ରୁୟାରୀ- ୧୯୯୬

ଲୋକଶକ୍ତି

ଜାଗ୍ରତ ଲୋକଶକ୍ତି ହିଁ ଆମ ଦେଶର ସାଧାରଣ ଜୀବନରୁ ଦୁର୍ନୀତିର ବିଲୋପ ସାଧନ କରି ପାରିବ ବୋଲି ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ତାଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଭାଷଣରେ କହିଛନ୍ତି।

ଗୋଟିଏ ହେଉଛି ଲୋକଶକ୍ତି, ଆରଟି ରାଜଶକ୍ତି। ଭାରତବର୍ଷ ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାପରେ ଦେଶରେ ରାଜଶକ୍ତି ଅତି ଭୟାନକ ମାତ୍ରାରେ ବୃଦ୍ଧି ପାଇଛି। ଲୋକଶକ୍ତି ହ୍ରାସ ହେବାରେ ଲାଗିଛି। ସମାଜର ବିଭିନ୍ନ କ୍ଷେତ୍ରରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ବଢ଼ିଲେ ତଦ୍ୱାରା ରାଜଶକ୍ତି ହିଁ ପ୍ରବଳରୁ ଅଧିକ ପ୍ରବଳ ହୋଇଥାଏ। ରାଜଶକ୍ତି ପ୍ରବଳ ହୁଏ, ଅର୍ଥାତ୍ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅସହାୟତା ବଢ଼େ। ନେତାମାନେ ଦେଶରେ ଓ ସମାଜରେ ନେତୃତ୍ୱ ଦେଉଥାନ୍ତେ। ମାତ୍ର, ଏବେ ନେତା ହେବା କହିଲେ କୌଣସି ନା କୌଣସି ସ୍ଥାନରେ କର୍ତ୍ତୃତ୍ୱ ହାସଲ କରିବାକୁ ହିଁ ବୁଝାଉଛି। ଆମ ନେତାମାନେ ଆମ ଆଖି ଆଗରେ ଯାହା

ମନ ତାହା ହୋଇ ପାରୁଛନ୍ତି, ଅଥଚ ଆମେ ସେମାନଙ୍କୁ ସତେଅବା ଆଦୌ ଅଟକାଇ ପାରୁନାହୁଁ । ଲୋକଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ଥିଲେ ଏପରି ମୋଟେ ହୁଅନ୍ତା ନାହିଁ ।

ଗୋଟାଏ ଦେଶର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ସେହି ଦେଶରେ ଲୋକଶକ୍ତିର ପ୍ରତୀକ ନୁହନ୍ତି । ସିଏ ରାଜଶକ୍ତିର ପ୍ରତୀକ । ରାଜଶକ୍ତି ଦୁର୍ମୁଖ ଓ ଦୁଷ୍ଟ ହେଲେ ଦେଶରେ ଦୁର୍ନୀତି ରହିଥାଏ । ତେଣୁ, ରାଜଶକ୍ତିର ସବାବଡ଼ ପ୍ରତୀକ ଯେ ଦେଶରେ ଦୁର୍ନୀତିର ବିଲୋପ ନିମନ୍ତେ ଲୋକଶକ୍ତିର ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଉଛନ୍ତି, ତାହା ସତେଅବା ଏକ ଅତ୍ୟନ୍ତ ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ କଥା ପରି ଲାଗୁଛି । ଯିଏ ରାଜଶକ୍ତି ଭିତରେ ଅଛନ୍ତି, ସିଏ ରାଜଶକ୍ତି କିପରି ମାରଣା ନହୁଅନ୍ତା, ସେକଥା ଆଗ ବୁଝନ୍ତେ । ରାଜଶକ୍ତି ମାରଣା ହୋଇ ଭାରତବର୍ଷରେ କେତେ ପରିମାଣରେ ଯେ ଅନିଷ୍ଟକାରୀ ହେଲାଣି, ସେକଥା କ'ଣ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଦେଖୁନାହାନ୍ତି ନା ବୁଝୁନାହାନ୍ତି ?

ଗୋଟାଏ ଦେଶରେ ରାଜଶକ୍ତିର ସନ୍ତକ ସବାବଡ଼ ପତି ଯେ ଲୋକଶକ୍ତିକୁ ଜାଗ୍ରତ କରିବା ଲାଗି ପରାମର୍ଶ ଦେଉଛନ୍ତି, ତାହା ଯେକୌଣସି ଲୋକଶକ୍ତି ନିମନ୍ତେ ପ୍ରକୃତରେ ଏକ ଚିନ୍ତାର ବିଷୟ । କୌଣସି ସରକାର କଦାପି ଏତେ କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ କରି କିମ୍ବା ଏତେଟା ଆଇନ୍ ପ୍ରଣୟନ କରି ଲୋକଶକ୍ତିର ଜାଗୃତି ଘଟାଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ଲୋକଶକ୍ତି ଜାଗ୍ରତ ହେଲେ ରାଜଶକ୍ତିକୁ ନିୟନ୍ତ୍ରଣ କରିବ, ଲଗାମ ଭିତରେ ରଖିବ । ସେଥିଲାଗି ରାଜଶକ୍ତିର ବାହାରେ ହିଁ ଲୋକଶକ୍ତିକୁ ସବଳ ଏବଂ ସାକାର କରିବାର ନେତୃତ୍ୱଟି ତିଆରି ହୋଇପାରିବା ଉଚିତ । ଆମ ଦେଶରେ ଯେଉଁସବୁ କ୍ଷେତ୍ରରେ ତାହା ହୋଇପାରନ୍ତା, ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଭୀରୁମାନେ ମାଡ଼ି ବସିଛନ୍ତି । ଭୀରୁମାନେ କ୍ଷମତା ପାଇଁ ଲୋଭାସକ୍ତ ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି । କ୍ଷମତାକୁ ଚାଲେଞ୍ଜ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଆମ ଦେଶର ଶିକ୍ଷା, ସମାଜଗଠନ, ରାଜନୀତି ଏବଂ ନୈତିକତା, ଯାବତୀୟ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏପରି ଅନେକ ମଣିଷଙ୍କର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଛି, ଯେଉଁମାନେ କି କ୍ଷମତାକୁ ଚାଲେଞ୍ଜ କରି ପାରିବେ । ତେଣୁ ହେ ସଂଗ୍ରାମୀ, ତୁମେ ଯେଉଁଠାରେ ଥାଅ ପଛକେ, ଭୀରୁ ହୁଅନାହିଁ । କାଳଟାକୁ ଲୁଟି ନେଉଥିବା ଦୁଷ୍ଟମାନଙ୍କୁ ତୁମେ ଦୁଷ୍ଟ ବୋଲି କହିବାର ସାହସ ଅର୍ଜନ କର । ତେବେଯାଇ ତୁମେ ପ୍ରକୃତରେ ଲୋକମାନଙ୍କ ପକ୍ଷରେ, ଲୋକଶକ୍ତିର ପକ୍ଷରେ ରହିଛ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ ଦେଇପାରିବ ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,

ସଂଗ୍ରାମୀ

ଫେବ୍ରୁୟାରୀ- ୧୯୯୭

ତଳୁ ଶାସନପାଇଁ ଉପରୁ ବିପତ୍ତି

ପ୍ରାଚୀନ ଭାରତବର୍ଷରେ ବିଜ୍ଞ ଋଷିମାନେ ଉପରେ ଥାଇ ଉଚ୍ଚତମ ସତ୍ୟର ବାକ୍ୟମାନ ଉଚ୍ଚାରଣ କରୁଥିଲେ, ମାତ୍ର ଭାରତୀୟ ସମାଜ ଅଲିଆ ଅନ୍ୟ ନୀତିରେ ଚାଲୁଥିଲା । ଉପରେ ବ୍ରହ୍ମର ବାଣୀ ନିନାଦିତ ହେଉଥିଲା, ମାତ୍ର ଭେଦଭାବକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ମାନିନେଇ ବାସ୍ତବ ସାମାଜିକ ଜୀବନଟି ଚାଲୁଥିଲା । ଭାରତୀୟ ସଂସ୍କୃତିର ସେହି ରୋଗଟି ଏବେ ମଧ୍ୟ ଆମକୁ କାମୁଡ଼ି ଧରିଛି । କହିବାବେଳେ ଆମେ ବହୁତ କଥା କହୁଛୁ ଏବଂ ଏଣେ ସାଧାରଣ ଜୀବନର ପ୍ରାୟ ସବୁଯାକ କାରବାରରେ ତଳ ଉପର ହୋଇ ରହିଛୁ ଏବଂ ସେହି ପାହାଚଭେଦ ଗୁଡ଼ାକୁ ମାନିବାକୁ ହିଁ ସତେଅବା ସାମାଜିକ ଧର୍ମ ବୋଲି ମାନି ନେଇଛୁ ।

ବର୍ତ୍ତମାନ ଭାରତର ଯାବତୀୟ ହିସାବ ମଧ୍ୟ ସେହିଭଳି ଦୁଇଫାଳିଆ ହୋଇ ଚାଲିଛି । ଭାରତୀୟ ସମ୍ବିଧାନରେ ସତେଅବା ଉପନିଷଦ ପରି କାହାଣ କାହାଣ କଥା ଲେଖାହୋଇଛି । ମାତ୍ର ସେଇଟା ପ୍ରଧାନତଃ ଆମ ଜାତୀୟତାବାଦୀ ଭାବପ୍ରବଣତାର ଘରେ ସତେଅବା ସୁନା ଅଳଙ୍କାର ପରି ସାଇତା ହୋଇ ରହିଛି । ଏହି ଦେଶରେ ଗୋଟାଏ ସଂବିଧାନ ରହିଛି ଓ ସେଥିରେ ଗୋଟାଏ ଦେଶକୁ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କ ଲାଖି କରି ଗଠନ କରିବାର ଏକ ଡାକରା ଯେ ଦିଆଯାଇଛି, ସେକଥା ଏବେ ମଧ୍ୟ ଭାରତବର୍ଷରେ ଅଧେ ମଣିଷ ଜାଣିନାହାନ୍ତି । ଭରାତବର୍ଷର ଅଧେ ପିଲା ସେମାନଙ୍କର ପାଠ ପଢ଼ିବାଲାଗି ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ରହିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଇସ୍କୁଲକୁ ଆସୁନାହାନ୍ତି । ଅଥଚ ଶିକ୍ଷା ନାମରେ କୋଟି କୋଟି ଟଙ୍କା ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଛି, ଏହି ପିଲାମାନେ ଏ ଦେଶଟାକୁ ନିଜର ବୋଲି କହିବା ପାଇଁ କାହିଁକି ମନ କରିବେ ?

ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତର ପଚାଶବର୍ଷ ପରେ ଏଠାରେ ଯେତେ ଯେତେ ରାଜନୀତିକ ଦଳ କ୍ଷମତାର ଶିରସ୍ତ୍ରାଣ ପିନ୍ଧି ରାଜତ୍ୱ କରିବେ ବୋଲି ବିକଳ ଏବଂ ଉଦ୍ଦଣ୍ଡ ହେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ଯେକୌଣସି ସୁସ୍ଥ ଏବଂ ନୂତନ ସମାଜ ତଳୁ ଗଢ଼ାହେବ ବୋଲି ସେମାନେ ସମ୍ଭବତଃ କେବେହେଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରି ନାହାନ୍ତି । ମଣିଷକୁ କେନ୍ଦ୍ରକରି ଏବଂ ସବୁ ମଣିଷଙ୍କୁ ବିଚାର ଓ ବ୍ୟବସ୍ଥାର ପରିସର ମଧ୍ୟକୁ ଆଣି ତୁମେ ଯାହାକିଛି ଗଢ଼ିବ, ତାହାକୁ ତଳୁ ଗଢ଼ି ଆଣିବାକୁ ପଡ଼ିବ ବୋଲି ଇତିହାସର ଅଭିଜ୍ଞତା ବାରମ୍ବାର ଚେତାଇ ଦେଇ ଆସିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଭାରତବର୍ଷର ରାଜନୀତିକ ସିରସ୍ତାଗୁଡ଼ାକ ସିଆଡ଼େ କେବେହେଲେ ମୁଣ୍ଡ ଖେଳାଇବାକୁ ନିରାପଦ ମନେ କରିନାହାନ୍ତି । ଏହି ଅଧୋଗମନ ଓ କୁଚକ୍ରର ପ୍ରଥମ ନିଦର୍ଶନ ସ୍ୱରୂପ ଦେଶକୁ ପ୍ରଥମ କେତେଟା ନିର୍ବାଚନ ପରେ ପ୍ରାୟ

ନିରଙ୍କୁଶ ଭାବରେ ଶାସନ କରିଥିବା ରାଜନୀତିକ ଦଳଟି ତଥାପି ସତେ ଅବା ଅଧିକ ନିରଙ୍କୁଶ ହୋଇ ପାରିବା ନିମନ୍ତେ ଗୋଟିଏ ବ୍ୟକ୍ତିକୁ ହିଁ ସରକାରର ଏବଂ ଦଳର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ମୁକୁଟ ପିନ୍ଧାଇବାକୁ ହିଁ ଫଇସଲା କରିଆସିଛି । ସେହି ଦୂଷିତ ପରମ୍ପରାଟି ଏବେ ମଧ୍ୟ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଫଳଦାୟକ ବୋଲି ଗୃହୀତ ହେଉଛି । ଗଣତନ୍ତ୍ର ଲାଗି ମଣିଷମାନଙ୍କ ଉପରେ ଯେଉଁ ବିଶ୍ୱାସଟିକୁ ରଖିଥିବା ସବୁଠାରୁ ଆଗ ଆବଶ୍ୟକ, ଆମ ରାଜନୀତିରୁ ସେହି ବିଶ୍ୱାସଟିକୁ କୋଉକାଳୁ ନିକାଳି ଦିଆଗଲାଣି । ଉପରମାନଙ୍କର ଜିଦ୍‌ଗୁଡ଼ିକୁ ତଳେ ଥିବା ଅନୁଗାମୀମାନେ ମଧ୍ୟ ପ୍ରାୟ ଲାଙ୍ଗୁଳ ଜାକି ମାନି ନେଇଛନ୍ତି ।

ଏବେ ଅଧିକରୁ ଅଧିକ ରାଜନୀତିକ ଦଳ ସେହି ଅବେଭାରଟାକୁ ହିଁ ବେଭାର ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିନେଲେଣି ; ବାମ ଡାହାଣରେ ମୋଟେ କୌଣସି ଭେଦ ବି ନାହିଁ । କେଉଁଠାରେ ସାନ କଜିଆଟିଏ ଲାଗିଲେ ଏକାବେଳେକେ ଉପରୁ ମାମଲତକାରମାନେ ଆସି ନିଶାପ ଲଦି ଦେଉଛନ୍ତି । ସେଇ ଉପରବାଲାଏ ତଳ ସ୍ତରମାନଙ୍କରେ ପଦାଧିକାରୀମାନଙ୍କୁ ଠିକ୍ କରିଦିଅନ୍ତୁ ବୋଲି ସଂପୃକ୍ତ ସମସ୍ତେ ମାନି ନେଉଛନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ନିଜ ଦଳଟିର ମାଧ୍ୟମରେ ଦେଶରେ ଓ ସମାଜରେ କିଛି କରିବା ଅପେକ୍ଷା କ୍ଷମତାର ସିଡ଼ିରେ ଛଳେ ବଳେ ଉପରକୁ ଓ ଆହୁରି ଉପରକୁ ଉଠିବାଟା ହିଁ ସତେଯେପରି ରାଜନୀତି ଗଡ଼ର ନାୟକ ଏବଂ ମହାନାୟକମାନଙ୍କର ସାଧନାରେ ପରିଣତ ହୋଇ ସାରିଲାଣି ।

ଭାରତୀୟ ଶାସନ —ରାଜନୀତିରେ ପଞ୍ଚାୟତି ରାଜକୁ ଅର୍ଥାତ୍ ତଳୁ ନିଷ୍ପତ୍ତିମାନ ହୋଇ ଉପରକୁ ଯଥାର୍ଥ ପରାମର୍ଶ ଦେବାର ପଦ୍ଧତିଟିକୁ ସମସ୍ତେ ଉପାଦେୟ ବୋଲି କହି ଆସିଛନ୍ତି । ସେହି ଅନୁସାରେ ବେଳେବେଳେ ଅନୁରୂପ ଆଇନ୍ ମଧ୍ୟ ପ୍ରଚଳିତ ହୋଇଛି । ତଥାପି ଶାସନ ତଳକୁ ଆସି ପାରିନାହିଁ । ପଞ୍ଚାୟତ ସ୍ତରରେ ଭୋଟ ଗ୍ରହଣ ସମୟରେ ରାଜନୀତିକ ଦଳମାନେ ରାଜଧାନୀରୁ ସତେଅବା ରିଲିଫ୍ ବାଣ୍ଟିବା ପାଇଁ ଆସି ଗ୍ରାମର ଲୋକମତକୁ ଦୂଷିତ କରିଛନ୍ତି । ଦଳୀୟ ମାର୍କାଗୁଡ଼ିକୁ ନେଇ ସ୍ଥାନୀୟ ଶତ୍ରୁତାମାନଙ୍କୁ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦିଆଯାଇଛି ଏବଂ ଗ୍ରାମର ଗୋଷ୍ଠୀପରିମଳକୁ ଭଣ୍ଡୁର କରି ଦିଆଯାଇଛି । ନିର୍ବାଚନ ସରି ପଞ୍ଚାୟତମାନେ ଚାଲିବା ପରେ ମଧ୍ୟ ନୂଆ ରାଜନୀତିକ ଦଳ ଉପରେ କ୍ଷମତାକୁ ଆସି ସେଗୁଡ଼ିକୁ ଭାଙ୍ଗି ଦେଇଛି । କ୍ଷମତାରେ ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରେ ପ୍ରତିଷ୍ଠିତ ରହିବେ ବୋଲି ରାଜନୀତିରେ ଆଖି ପିନ୍ଧିଥିବା ବ୍ୟକ୍ତିମାନେ ଯେତିକି ସକ୍ରିୟ ହୋଇଛନ୍ତି, ଏହି ଦେଶର ଶାସନ ଏବଂ ବ୍ୟବସ୍ଥାପନ ସକାଶେ ଏକାବେଳେକେ ତଳୁ ଗୋଟିଏ ମଜବୁତ ମୂଳଦୁଆ କ୍ରମେ ତିଆରି ହୋଇ ଆସୁ ବୋଲି ସତେ ଯେପରି କେହି ସେତିକି ଆଗ୍ରହ ଦେଖାଇ ନାହାନ୍ତି ।

ଭାରତବର୍ଷରେ ଏହିପରି ପ୍ରାୟ ସବୁଯାକ ବିପତ୍ତି ଉପରୁ ଆସୁଛି ଓ ତଳଟାକୁ ପଙ୍ଗୁ କରି ରଖିଛି । ଏହି ସ୍ଥିତିରେ ପ୍ରକୃତରେ କିଏ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିପାରିବ ? ଆମ ଦେଶର ପାଠୁଆମାନେ ବି ଉପରଟାର ଗୋଲାମି ଖଟୁଛନ୍ତି । ତଳୁ କଦବା କେହି କେହି ନେତା ବାହାରିବା ପରି ଦିଶିଲେ କେଡ଼େ ଦୟନୀୟ ଭାବରେ ସେମାନେ ଉପରର ଚତୁରମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା କିଣି ହୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ଆଉ ତଳକୁ ଆସିବାକୁ ମନ କରୁନାହାନ୍ତି । ଏହି ବିପତ୍ତିଟିକୁ ଦୂର କରିବା ନିମନ୍ତେ ଯେଉଁ ବିକଳ୍ପ ମାର୍ଗଟି ଦରକାର, ତାହାକୁ ପ୍ରକୃତରେ କେଉଁମାନେ ଦେଖାଇବେ ?

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ଫେବ୍ରୁୟାରୀ- ୧୯୯୮

ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ

ଅଳ୍ପ କେତେ ବର୍ଷ ପୂର୍ବେ ଦିଲ୍ଲୀ ଲାଲକିଲ୍ଲାରୁ ଆନୁଷ୍ଠାନିକ ଭାଷଣ ଦେଇ ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ ଯେ ଦେଶରେ ଏକ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମ ଆରମ୍ଭ କରିବାର ବେଳ ଆସି ପହଞ୍ଚିଛି ଏବଂ ଏଥିରେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ହିଁ ସଂଗ୍ରାମର ଅସ୍ତ୍ରରୂପେ ବ୍ୟବହୃତ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ତା'ପରେ ସର୍ବୋଚ୍ଚ ପ୍ରତିନିଧି-ସଭାର ଏକ ବିଶେଷ ଅଧିବେଶନରେ ମଧ୍ୟ ସଭାର ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସେହିକଥା କହିଥିଲେ । ତଦ୍ୱାରା ବହୁତ ଉତ୍ତେଜନା ସୃଷ୍ଟି ହୋଇଥିଲା ଏବଂ ଖବରକାଗଜରେ ମଧ୍ୟ ତାହା ବଡ଼ ବଡ଼ ଅକ୍ଷରରେ ବାହାରିଥିଲା । ଏସବୁ କ୍ଷଣିକ ଉତ୍ତେଜନାର କଥା । କଥା କହି ଉପସ୍ଥିତ କର୍ତ୍ତବ୍ୟକୁ ଗଡ଼ାଇ ଦେବାର ଏକ ନିତ୍ୟ-ଆଚରିତ ବ୍ୟାପାର । ସରକାରୀ କ୍ଷମତାସନମାନଙ୍କରେ ବସିଥିବା ବଡ଼ମାନେ ସଚରାଚର ଏହିଭଳି କଥା କହିଥାଆନ୍ତି ଏବଂ ଲୋକମନକୁ ଭୁଲାଇ ଦିଅନ୍ତି । ସେମାନେ ଲୋକମାନଙ୍କର ଅସଲ ସଂକଳ୍ପଗୁଡ଼ିକୁ ଟଳାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଭାରି ଧୋକା ଦିଅନ୍ତି ।

ସରକାରମାନେ କେବେହେଲେ କୌଣସି ସଂଗ୍ରାମ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ସବୁକାଳେ ସରକାରଙ୍କ ବିରୋଧରେ ହିଁ ସଂଗ୍ରାମ କରାଯାଏ । ସରକାରମାନେ ଯେଉଁସବୁ ମିଥ୍ୟାର ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରୁଥାନ୍ତି, ସେହିଗୁଡ଼ିକର ସମ୍ମୁଖୀନ ହେବା ପାଇଁ ହିଁ ଯାବତୀୟ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର ପ୍ରୟୋଜନ ହୋଇଥାଏ । ଯେଉଁ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ବା ଲୋକସଭାର ଯେଉଁ ଅଧ୍ୟକ୍ଷ ସେତେବେଳେ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଏବଂ ଦ୍ୱିତୀୟ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ଆହ୍ୱାନ ଦେଇଥିଲେ, ସେମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାର ବାହାରେ ଥିଲେ ମଧ୍ୟ ରାଜନୀତିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ପୂର୍ଣ୍ଣରୂପେ ସକ୍ରିୟ ଅଛନ୍ତି । ମାତ୍ର ଏବେ ସେମାନେ ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସତ୍ୟାଗ୍ରହର କଥା

ମୋଟେ କହୁନାହାନ୍ତି । ସଂଗ୍ରାମ ଓ ସତ୍ୟାଗ୍ରହଠାରୁ ହୁଏତ ବହୁ ଦୂରରେ ରହିଛନ୍ତି ।

ତଥାପି ଆମ ଦେଶରେ ଚତୁର୍ଦ୍ଦିଗକୁ ଚାହିଁ ଦେଖିଲା ବେଳକୁ ଲାଗୁଛି ଯେ ଦେଶଟାଯାକ ସତେ ଯେପରି ବସ୍ତୁତଃ ଏକ ସଂଗ୍ରାମ ଲାଗି ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଛି । ବିଗତ ପଚାଶବର୍ଷ ହେଲା ଯେଉଁମାନେ ସହି ସହି ଆସିଲେ, ଦେଶରେ ପ୍ରାୟ କୌଣସି ସାଧୁତାଯୁକ୍ତ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉନଥିଲେ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ଖାଲି ବକାଙ୍କ ପରି ଅନାଇ ରହୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କର ସତେଅବା ଏକ ମୋହଭଙ୍ଗ ଆସନ୍ନ ହୋଇ ଆସିଲାଣି । ଏଥର ପ୍ରତିବାଦ ହେବ, ପ୍ରତିରୋଧ ହେବ । ସବା ତଳେ ରହିଥିବା ମଣିଷମାନେ ଏଣିକି କ୍ରମେ କଥା କହିବେ । ଶାସନ ଓ କ୍ଷମତାର ଗାଦୀରେ ଥାଇ ମଧ୍ୟ ଯେଉଁମାନେ ଦେଶ ବିଷୟରେ ନିରକ୍ଷର ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି, ସବାତଳ ମଣିଷମାନେ ହିଁ ସେମାନଙ୍କୁ ସଚେତନ ହେବାକୁ ବାଧ୍ୟ କରିବେ । ଲମ୍ପଟୀକୁ ଲମ୍ପଟୀ ହେବାକୁ ଆଉ ମୋଟେ ଛାଡ଼ି ଦେବେ ନାହିଁ । ଦେଶର ସାଧାରଣ ଜୀବନରେ ଏବେ ଯାହା ପ୍ରାୟ ପ୍ରତିଦିନ ଘଟୁଛି, ସେଇଥିରୁ ହିଁ ସୂଚନା ମିଳୁଛି ଯେ ଅସନ୍ତୋଷମାନେ ଆଉ କଦାପି ନୀରବ ହୋଇ ରହିବେ ନାହିଁ । ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତବର୍ଷରେ ଦେଶର ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷକୁ ଯେଉଁସବୁ ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦିଆଯାଇଛି, ଏଥର ସାଧାରଣ ମଣିଷମାନେ ସେହିଗୁଡ଼ିକର ପୂରଣ ଦାବି କରି ଦାଣ୍ଡକୁ ବାହାରିବ । ନିଜେ ନିଜର ନେତା ହେବ ଏବଂ ବର୍ତ୍ତମାନର ମୁହୂର୍ତ୍ତଟି ତାକୁ ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ରୂପେ ସାହାଯ୍ୟ କରିବ ।

ପୁରୁଣା ନେତୃତ୍ୱମାନେ ଆଉ ଖୁବ୍‌ବେଶି କାମ ଦେବେ ନାହିଁ । ଉପରୁ ଅନୁଗ୍ରହ କରାଯିବ ଏବଂ ଦେଶ ବଦଳିବ, ଅର୍ଥାତ୍ ସତ୍ୟ ଏବଂ ନ୍ୟାୟରେ ଦେଶ ଚାଲିବ । ଉପରବାଲାଙ୍କର ସେହି ଦମ୍ଭଟା ଉପରେ ଆଉ କେହିହେଲେ ବିଶ୍ୱାସ କରିବେ ନାହିଁ । ବିଗତ ପଚାଶବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ପୁରୁଣା ନେତୃତ୍ୱମାନଙ୍କର ପୂରା ପରୀକ୍ଷା ହୋଇ ଯାଇଛି । ଖାଲି ରାଜନୀତି ଭିତରେ ନୁହେଁ; ଶିକ୍ଷା, ଶାସନ ଓ ପ୍ରଶାସନ ସର୍ବତ୍ର ପୁରୁଣାମାନେ ପ୍ରଧାନତଃ ନିଜ ଅପାରଗତା ଏବଂ ଅସାଧୁତାର ପରିଚୟ ହିଁ ଦେଇଛନ୍ତି । ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତବର୍ଷର ପ୍ରଥମ ପଚାଶବର୍ଷର ଫାଙ୍କିଗୁଡ଼ାକୁ ଦ୍ୱିତୀୟ ପଚାଶ ବର୍ଷରେ ଆଦୌ କୌଣସି ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦିଆଯିବ ନାହିଁ । ତଥାକଥିତ ରାଜନୀତିକ ଦଳଗୁଡ଼ିକର ଅସମର୍ଥତା ମଧ୍ୟ ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇସାରିଲାଣି । ସେମାନେ ସତେଅବା ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରେ ତିଷ୍ଠି ରହିବେ ବୋଲି ହାସ୍ୟାସ୍ପଦ ଭାବରେ ଭାଙ୍ଗି ଯାଉଛନ୍ତି ଓ ପୁନର୍ବାର ଯୋଡ଼ି ହୋଇ ଯାଉଛନ୍ତି । ବଡ଼ ଲୋକହସା ହେଉଛନ୍ତି । ଏଥରର ନେତୃତ୍ୱ ତଥାକଥିତ ରାଜନୀତିର ବାହାରୁ ଆସିବ; ଗୋଟିଏ ଅର୍ଥରେ କହିଲେ, ତାହା ରାଜନୀତିର ଉର୍ଦ୍ଧ୍ୱରୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇବ । ସବୁ ମଣିଷ ବିଚାରକୁ ନିଆଯିବେ । ଗତ ଦଶନ୍ଧିରେ ପୂର୍ବ ଇଉରୋପ ଓ ରୁଷିଆରେ ଯେଉଁସବୁ ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଲା, ସେଥିରେ କୌଣସି ରାଜନୀତିକ ଦଳ ନେତୃତ୍ୱ

ନେଇନଥିଲା । ଜନଅସନ୍ତୋଷ ହିଁ ପୁରୁଣାକୁ ଉଖାଡ଼ି ଫିଙ୍ଗିଦେଲା । ଭାରତବର୍ଷରେ ସେହିଭଳି କିଛି ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ଆମେ ଯେଉଁମାନେ ସଂଗ୍ରାମ ସରିନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରକୃତରେ ଅନୁଭବ କରୁଥିବା, ଆମେ ମଧ୍ୟ ଅନୁରୂପ ଭାବରେ ତିଆରି ହେବା ଏବଂ ପରସ୍ପରକୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବା । ଯୁଗର ନିୟତି ସହିତ ସହଯୋଗ କରିବା ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ
ଫେବୃୟାରୀ- ୧୯୯୯

ଉପରୁ ତଳକୁ

ଯାହା କିଛି ସତକୁ ସତ ତିଆରି ହୁଏ, ତାହା ଏହି ତଳୁ ହିଁ ତିଆରି ହୁଏ । ତଳେ ମୂଳଦୁଆଟିଏ ପଡ଼େ ଏବଂ ତଳୁ ତିଆରି ହୋଇ ହୋଇ ଯାଏ । ତେବେଯାଇ ସ୍ଥାୟୀ ଭାବରେ କିଛି ତିଆରି ହୁଏ । ଉପରୁ ତ ଅତଡ଼ା ଖସେ । ସବୁ ଭଣ୍ଡୁର କରିଦିଏ । ସମ୍ଭାବନା ଗୁଡ଼ିକ ବଡ଼ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇ ପଡ଼ନ୍ତି । ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତରେ ଗୋଟାଏ ଭାରି ଅଲକ୍ଷଣା ପଦ୍ଧତି କାହିଁକି ଆରମ୍ଭ ହେଲା କେଜାଣି, ଏଠି ସେଥିଲାଗି ସବୁ ଅସ୍ତବ୍ୟସ୍ତ ହୋଇଗଲା । ଉପରୁ ହିଁ ଅତଡ଼ାମାନ ଖସିଲା । ପ୍ରାୟ ସବୁକିଛି ସତେଅବା ଏପରି ଅରାଜକ ହୋଇଗଲା ଯେ, ଏବେ ଯେଉଁ ଆଡ଼କୁ ବି ଅନାଇ ଦେଖିଲେ ଆଦୌ ଅକଳ ହିଁ ପାଉନାହିଁ । ଦେଶନାମକ ଏହି ନିଜ ଘରଟାକୁ ମୋଟେ ଚିହ୍ନି ହେଉ ନାହିଁ ।

ସ୍ୱାଧୀନତା ନିମନ୍ତେ ସଂଗ୍ରାମଟିଏ ଲଢ଼ା ହେଉଥିବା ସମୟରେ ସେକାଳେ ନେତାମାନେ କେତେ କ'ଣ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲେ । ସବୁକିଛି ମଜଭୁତ୍ ହୋଇ ଏକାବେଳେ ଏହି ତଳୁହିଁ ଗଢ଼ା ହେବ ବୋଲି ନୂଆ ନୂଆ କେତେ ନିର୍ମାଣ ଓ କେତେ ବିଧାନର ନକ୍ସାମାନ ତିଆରି ହେଉଥିଲା । ତଳଟା ଉପରକୁ ଖୁବ୍ ବୁଝି ପାରୁଥିଲା, ଏହି ତଳ ସହିତ ହିଁ ଉପରଟାର ଅସଲ ଡୋରଗୁଡ଼ିକ ଲାଗି ରହିଥିଲା । ଆମେ ସମସ୍ତେ କେଡ଼େ ସହଜରେ ଅର୍ଥାତ୍ କେଡ଼େ ନିଷ୍କପଟ ଭାବରେ ଏଇଠି ଆମ ନିଜ ଗାଁରୁ ଦୃଷ୍ଟି ପ୍ରସାରିତ କରି ଦିଲ୍ଲୀଯାଏ ଦେଖି ପାରୁଥିଲୁ । ଗାଁ ସୁନ୍ଦର ହେବ, ଚାଷୀର ଭାଗ୍ୟ ଫେରିବ, ରୋଗ ଯିବ, ଶୋଷଣ ଯିବ, କେହି ଅସହାୟ ହୋଇ ରହିବେ ନାହିଁ, ସବୁ ପିଲା ଇସ୍କୁଲକୁ ଯିବେ । ପ୍ରଜାର ମତରେ ଶାସନ ଚାଲିବ । ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଭୁବନେଶ୍ୱର ଅଥବା ଦିଲ୍ଲୀ ଯେଉଁଠାକୁ ଯାଆନ୍ତୁ ପଛକେ ସେମାନଙ୍କର ଅସଲ ନାଡ଼ଗୁଡ଼ିକ ଏହି ଗାଁରେ ହିଁ ରହିବ । ଯାହାକିଛି ପାଠ ପଢ଼ାଯିବ, ତାହା ସବାଆଗ ଏହି ସବାତଳେ କାମରେ ଲାଗିବ । ଗୋଟିଏ କଥାରେ କହିଲେ, ଶୋଷଣ ରହିବ ନାହିଁ, କେହି କାହାକୁ ମୋଟେ ଗିଳି ପକାଇବେ ନାହିଁ । ଏହି ସବୁ ପ୍ରକୃତରେ ହେବ ବୋଲି ଯେଉଁ ବିପ୍ଳବଟି ଦରକାର ମହାତ୍ମା ଗାନ୍ଧୀ ତାହାକୁ ସେତେବେଳେ ସାମାଜିକ ବିପ୍ଳବ ବୋଲି କହୁଥିଲେ ।

ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ସେଇଠାରୁ ହିଁ ହୁଡ଼ିଗଲେ । ରାଜନୀତି ରାଜଧାନୀରେ ଘରଜ୍ୱାଇଁଆ ହୋଇ ରହିଲା । ଭାରତବର୍ଷର ସର୍ବାଧିକ ମନୁଷ୍ୟ ଗାଁରେ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବାକୁ ରାଜି ହେଲା ନାହିଁ । ପ୍ରତିନିଧିମାନେ ସେହି ଭୁବନେଶ୍ୱରରେ ହିଁ ନିଜ ଭାଗ୍ୟର ହିଁ ନୂଆ ନୂଆ ଡିହମାନ ମାରି ରହିଲେ । ତୁଚ୍ଛା ହୃଦୟହୀନମାନେ ହିଁ ଶାସନ ନାମରେ ଏହି ଦେଶଟାକୁ ପ୍ରାୟ ଉଠ ବସ କରାଇଲେ, ଗାଁକୁ ଘୃଣା କଲେ । ଏସବୁ ଅରାଜି ଦେଖି ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ହିଁ ଆଗକୁ ବାହାରି ପ୍ରୟୋଜନୀୟ ପ୍ରତିବାଦଗୁଡ଼ିକୁ କରି ପାରିଥାନ୍ତେ । ଲୋକମାନଙ୍କର ତରଫରେ ରହି ରାଜନୀତିର ସେହି ପ୍ରତିବାଦକୁ ଏକଦା ଏଠି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ବୋଲି କୁହାଯାଇଥିଲା । ସ୍ୱାଧୀନ ଭାରତବର୍ଷରେ ମିଥ୍ୟାର ଆଗ୍ରହଗୁଡ଼ାକ କ୍ରମେ ଏଡ଼େ ପ୍ରବଳ ଭାବରେ ପରାକ୍ରମୀ ହେଲେ ଯେ, ସତ୍ୟାଗ୍ରହ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ପାସୋରି ହୋଇଗଲା । ସଂଗ୍ରାମୀମାନେ ଭତ୍ତା ଖାଇ ସରକାରଙ୍କର ଅସ୍ତାବଲ ମାନଙ୍କରେ ପୋଷାହାତୀ ହୋଇ ରହିଲେ ।

ତେଣୁ ଏକ ନୂଆ ସଂଗ୍ରାମର ଜନ୍ମପର୍ବ ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲାଣି । ଏବଂ ସେହି ଅନୁସାରେ ସଂଗ୍ରାମୀମାନଙ୍କର ନୂଆ ନୂଆ ଶିବିର ମଧ୍ୟ ଗଠିତ ହେବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । ଏହି ସଂଗ୍ରାମ ତଳୁ ପ୍ରାୟ ଅନାମଧେୟ ମାନଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ ହେଉଛି । ତାହା ଏହି ତଳୁ ହିଁ ଉପରକୁ ଯିବ । ବହୁତ କିଛିକୁ ସମ୍ଭବ କରିବ । ଏହି ପୃଥିବୀରେ ସତ ତଥାପି ରହିଛି ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରିବ ।

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ,
ମାର୍ଚ୍ଚ, ଏପ୍ରିଲ -୨୦୦୩

ବିଶ୍ୱଶିଶୁ

(ସାତଟି ସମ୍ପାଦକୀୟ)

(୧)

ଶରତ ଋତୁ - ଓଷା ପରବର ଋତୁ । ରବିବାରକୁ ରବିବାର ଖୁଦୁରୁକୁଣୀ ଓଷା, ସହରମାନଙ୍କରେ ଯାହାକୁ ଭାଲୁକୁଣୀ ଓଷା ବୋଲି କହନ୍ତି । ସେହି ଭାଦ୍ରବ ମାସରେ ବୁଧବାରକୁ ବୁଧବାର ବୁଧେଇ ଓଷା । ସ୍କୁଲ ପିଲାଙ୍କର ଗଣେଷ ଚତୁର୍ଥୀ । ତା'ପରେ ଷଠୀ ଓଷା, ଅନନ୍ତବ୍ରତ ଓ ଆହୁରି କେତେ କ'ଣ । ଆଶ୍ୱିନମାସ ଆସୁ ଆସୁ ଦ୍ୱିତୀୟା ଓଷା । ତା'ପରେ ଦଶହରା, ଲକ୍ଷ୍ମୀପୂଜା ଓ ସବାଶେଷରେ କୁମାର ପୂର୍ଣ୍ଣିମା ।

ଏସବୁ ଓଷାପରବ ପାଳିବାଲାଗି ଖୁବ୍ ଗୁଡ଼ାଏ ଖରଚ କରିବାକୁ ପଡ଼େ ନାହିଁ । କିନ୍ତୁ ଆନନ୍ଦ ମିଳେ ବହୁତ । ଏହି ଋତୁରେ ଯୋଉ ଫୁଲସବୁ ଫୁଟେ ଓ ବାଡ଼ିରେ ଯୋଉ ଫଳମାନ ଫଳେ, ଓଷା ଗୁଡ଼ିକରେ ଠିକ୍ ସେହିଗୁଡ଼ିକର ବରାଦ କରାଯାଇଥାଏ । କେଉଁ ଓଷାରେ ଦଶ ପ୍ରକାର ଫୁଲ ଓ ଦଶପ୍ରକାର ଫଳକଷି ଲୋଡ଼ା ହୁଏ ଓ ଆଉ କେଉଁ ଓଷା ବା ବ୍ରତରେ ଚଉଦ ପ୍ରକାର ଫୁଲ ଓ ଚଉଦ ପ୍ରକାର ଫଳ ସାଉଁଟି ଏକାଠି କରିବାକୁ ପଡ଼େ । ଜହ୍ନିକଷି, କାକୁଡ଼ି କଷି, ଓ ଛଚିନ୍ଦା କଷିରେ କାମ ଚଳେ । ବୁଧେଇ ଓଷାରେ ଶିଳ ଉପରେ ବଟା ହଳଦୀ ଥାପି ଠାକୁରାଣୀ ଗଢ଼ି ଦିଆହୁଏ । ଖୁଦୁରୁକୁଣୀରେ ସାରୁପତର କାଟି ଆସ୍ଥାନ ହୁଏ, ଫୁଲରେ ଠାକୁରାଣୀ ସାଜନ୍ତି । ଫୁଲରେ ବେଢ଼ା ଦିଆହୋଇ ବସନ୍ତି ଏବଂ ଢିଙ୍କିଶାଳରେ ତାଙ୍କର ପୂଜାଲାଗି ଯଥେଷ୍ଟ ସ୍ଥାନ ମିଳିଥାଏ । ଦ୍ୱିତୀୟା ଓଷାରେ ସଂସାରଯାକର ସବୁ ଦେବୀ ଓ ଦେବତାଙ୍କୁ ଛାଡ଼ି ଚିଲ ଶିଆଳଙ୍କର ପୂଜା ହୁଏ । ତାଙ୍କ ପାଖରେ ଟୋକେଇ ଟୋକେଇ ବାଡ଼ିପରିବା ଭୋଗ ବସାଯାଏ । ବୁଟ ଓ ମୁଗର ଗଜା ମିଶି ସେହିସବୁ ପରିବାରୁ ଯେଉଁ ଦିବ୍ୟ ଘାଣ୍ଟତରକାରୀ ରନ୍ଧା ଯାଏ, ତାକୁ ସାହିପଡ଼ିଶାରେ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ ଦେଇ ଆସିଲେ ଯାଇ ଓଷାର ପରିପୂର୍ଣ୍ଣ ଫଳ ମିଳେ । ସମସ୍ତଙ୍କ ଘର ତରକାରୀ ସମସ୍ତଙ୍କ ଘରେ ପରଷା ହୁଏ । ଏ ଘର ସୁଆଦ ସେ ଘରକୁ ଯାଏ । ଏ ଘର ବୋହୂର ସେ ଘରେ ପ୍ରଶଂସା ହୁଏ ।

ଏ ସବୁ ଓଷାପରବ ଭଳିକୁ ଭଳି ଠାକୁରଙ୍କୁ ନେଇ ହୁଏ ସତ, ମାତ୍ର ଏହା କୌଣସି ମନ୍ଦିରରେ ହୁଏ ନାହିଁ । ଏ ସବୁ ସକାଶେ କୌଣସି ପଇତାଲଗା ବ୍ରାହ୍ମଣ ଦରକାର ହୁଏ ନାହିଁ । ଯେଝା ଘରେ ଯେଝାର ପୂଜା ହୁଏ, ବିନା ମନ୍ତ୍ରରେ ପାଣି ଛଡ଼ା ହୁଏ, ଭୋଗ ଲଗା ହୁଏ । ସମାଜ ଓ ଧର୍ମର ଭିଆଣ କରିଥିବା ଆମର ପୂର୍ବଜମାନେ ପ୍ରକୃତରେ ଭାରି ରସିକ ହୋଇଥିବେ । ବାଡ଼ିର କାକୁଡ଼ିକଷି ବା ଜହ୍ନି ଫୁଲକୁ ଆଣି ଯେ

ଘରେ ବା ଚଉରାମୂଳେ ପୂଜା ହେଉଥିବା ଦିଅଁଙ୍କର କୋଠିରେ ବସାଯାଇ ପାରେ, ଜୀବନଟାକୁ ସରସ ଆଖିରେ ଦେଖୁ ନ ଥିଲେ କିଏ ଏସବୁର ଭିଆଣ କରିଥାନ୍ତା ? ଏହି ସରସ ଆଖିରେ ଦେଖିଲାବେଳେ ମଣିଷ ଆପଣାକୁ ସଂସାରଠାରୁ ଅଲଗା କରି ଦେଖି ପାରେ ନାହିଁ, ପ୍ରକୃତିକୁ ଭଗବାନଙ୍କଠାରୁ ମଧ୍ୟ ଅଲଗା କରି ଦେଖିପାରେ ନାହିଁ। ଯୋଉ ପ୍ରାଣ ମୋ ଭିତରେ ରହିଛି, ପତର,ଫୁଲ ଓ ଫଳ କଷିଟିରେ ବି ସେହି ପ୍ରାଣ ରହିଛି। ଆମର ଓଷାପରବ ଦେଇ ସେହି ସର୍ବବ୍ୟାପୀ ପ୍ରାଣଶକ୍ତିକୁ ଆପଣାର ଶକ୍ତି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରିବାଲାଗି ଆମର ପରମ୍ପରା ଆମକୁ ପ୍ରେରଣା ଦିଏ।

ଦଶହରା ହେଉଛି ଦେବୀଙ୍କ ପୂଜା। ସିଏ ଷଡ଼ଭୂଜା, ସିଏ ଦଶଭୂଜା, ପୁଣି ସେଇ ସହସ୍ରଭୂଜା। ସିଏ ଶକ୍ତିରୂପିଣୀ - ତାଙ୍କୁ ଚଣ୍ଡୀ, ଶକ୍ତି, ବିଦ୍ୟା, ତୁଷ୍ଟି ଓ ଶାନ୍ତି ନାନା ରୂପରେ ପୂଜା କରାଯାଏ। ମହିଷ ପଶୁର ରୂପ ଧାରଣ କରିଥିବା ଅସୁରର ସଂହାର କୌଣସି ଜଣେ ଦେବତାଦ୍ୱାରା ସମ୍ଭବ ହେବାର ନ ଥିଲା। ସେଥିଲାଗି ସବୁ ଦେବତାଙ୍କର ଶକ୍ତିକୁ ଗୋଟିଏ ଦେହରେ ଧାରଣ କରି ମହାଶକ୍ତି ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ସୃଷ୍ଟି ହେଲା। ସେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଭୁଜରେ ଗୋଟିଏ ଗୋଟିଏ ଦେବତାଙ୍କର ଶକ୍ତି ଓ ଆୟୁଧକୁ ବହନ କଲେ। ବିଷ୍ଣୁଙ୍କର ସୁଦର୍ଶନ ଚକ୍ର ଓ ରୁଦ୍ରଙ୍କର ତ୍ରିଶୂଳ ଏକାଠି ଶୋଭା ପାଇଲା। ଗୋଟିଏ ହାତ ଶଙ୍ଖ ଧରିଲା ତ ଆଉ ଗୋଟିଏ ହାତ ପଦ୍ମ ଧରିଲା। ଦୁର୍ଗାଙ୍କର ଏହି କଳ୍ପନା ପ୍ରକୃତରେ ଏକ କବିର କଳ୍ପନା, ଅମିତ ଓ ଅନେକବିଧ ଶକ୍ତିର କଳ୍ପନା।

ବେଳେବେଳେ ଆମ ଭିତରେ ବି ମହିଷାସୁର ଗର୍ଜନ କରି ଉଠେ, ଆମକୁ ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ଗ୍ରାସ କରିବାକୁ ଆସେ। ଆତ୍ମବିଶ୍ୱାସ ଛାଡ଼ି ଚାଲିଯାଏ। ଆପଣାକୁ ସତେ ଅବା ଗୋଟାଏ ମାଆଛେଉଣ୍ଡ ପିଲାପରି ମନେହୁଏ। ସେତିକିବେଳେ ଆପଣା ଭିତରେ ଦଶଭୂଜା କିମ୍ବା ଶତଭୂଜା ହେବାକୁ ହୁଏ। ଶକ୍ତିରୂପରେ ଆପଣାର ଆବାହନ କରିବାକୁ ପଡ଼େ, ଅର୍ଥାତ୍ ଆପଣା ଭିତରେ ଅନେକ ଗଭୀରରେ ଅପେକ୍ଷା କରି ରହିଥିବା ଶକ୍ତିକୁ ଉଦ୍‌ବୋଧିତ କରି ଆଣିବାକୁ ହୁଏ। ସେତେବେଳେ ଆପଣାର ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ଦଶହରାର ଉତ୍ସବ ଲାଗିଯାଏ। ଏତେ଼ ଟିକିଏ ଦେହରେ ସାରା ସଂସାରଯାକର ଶକ୍ତି ଠୁଳ ହୋଇରହିଥିବା ପରି ବୋଧହୁଏ। ଯିଏ ସେହି ଶକ୍ତିର ଅନୁଭବ କରିପାରେ, କେବଳ ସେଇ ବୀର୍ ବୋଲାଯାଏ। ଚମମାଂସର ସାତଖଣ୍ଡିଆ ଦେହଟା ଭିତରେ ରହି ମଧ୍ୟ ସେ 'ଦେବାନାଂ ପ୍ରିୟ' ହେବାର ଅଧିକାର ପାଏ।

ସେପ୍ଟେମ୍ବର - ୧/୩
୧୯୭୧

୨

ଗାନ୍ଧୀ ମଲାବେଳେ ଆଲବର୍ଟ୍ ଆଇନ୍‌ଷ୍ଟାଇନ୍ ମତ ପ୍ରକାଶ କରି କହିଥିଲେ ଯେ ଏପରି ଜଣେ ମଣିଷ ହାଡ଼ମାଂସର ଦେହ ଧରି ଏହି ପୃଥିବୀରେ ଆମରି ଭିତରେ ଯେ ରହିଥିଲା, ହୁଏତ ବର୍ଷ ବର୍ଷ ଧରି ସେ କଥା କେହି ବିଶ୍ୱାସ ବି କରିବେ ନାହିଁ । ଆଇନଷ୍ଟାଇନ୍ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଥିଲେ । କିନ୍ତୁ ଗାନ୍ଧୀ କ'ଣ ଥିଲେ ? ସେ ଜଣେ ମଣିଷ ଥିଲେ ।

ହଁ, ଗାନ୍ଧୀ ଜଣେ ମଣିଷ ଥିଲେ । ଜଣେ ପିଲା ହୋଇ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ, ଜଣେ ଛାତ୍ର ହୋଇ ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲେ, ଗୋଟିଏ ପରିବାରରେ ସେ ସ୍ୱାମୀ ଥିଲେ, ଚାରୋଟି ସନ୍ତାନଙ୍କର ବାପା ଥିଲେ । ସେ ଆପଣାର ଦେଶକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ, ସେ ଏହି ପୃଥିବୀକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ, ଏହି ପୃଥିବୀର ମଣିଷଙ୍କୁ ହିଁ ସେ ସବା ଆଗ ଭଲ ପାଉଥିଲେ । ଦେଶ କହିଲେ ଦେଶର ମଣିଷଙ୍କୁ ବୁଝୁଥିଲେ, ଭାରତବର୍ଷ କହିଲେ କୋଟି କୋଟି ମଣିଷଙ୍କୁ ବୁଝୁଥିଲେ । ସେ କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଘରେ ସୁନାପୁଅ ହୋଇ ବଢ଼ିବାକୁ ଆସି ନ ଥିଲେ, କୌଣସି ମାଷ୍ଟରଙ୍କର ସୁନାଚାଟ ହେବାକୁ ମନ ବଳାଇ ନ ଥିଲେ । ସେ ବାରିଷ୍ଟର ହେଲେ; କିନ୍ତୁ ଓକିଲ ହୋଇ ରହିଲେ ନାହିଁ । ଆମ ଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ସେନାପତି ହୋଇ ଦେଶକୁ ସ୍ୱାଧୀନ କରାଇଲେ; କିନ୍ତୁ ଏ ଦେଶରେ ପ୍ରଥମ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ ହୋଇ ବସିଲେ ନାହିଁ । ପୃଥିବୀର କୌଣସି ଦେଶର ଇତିହାସରେ ବୋଧହୁଏ ଏପରି ହୋଇନାହିଁ । ଆହୁରି ଅଧିକ କିଛି ପାଇବ ବୋଲି ମଣିଷ ଅଳପ ଅନେକକୁ ଛାଡ଼ି ଆସିଥାଏ । ଏତେ ସବୁ ଛାଡ଼ି ଆସି ଗାନ୍ଧୀ କ'ଣ ପାଇଲେ ? ସେ ସମ୍ପତ୍ତି ଛାଡ଼ିଲେ, କ୍ଷମତା ଛାଡ଼ିଲେ, ସେ ମଣିଷ ହେଲେ । ମଣିଷଙ୍କ ଭିତରେ ମହତ୍ତ୍ୱମଣି ହୋଇ ରହିଲେ ।

ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ହତ୍ୟା କରାଗଲା ବୋଲି ଖବର ପାଇ ଇଂଲଣ୍ଡରେ ଜର୍ଜ ବର୍ନାଡ୍‌ଶ' କହିଥିଲେ ଯେ, ଭଲ ହେବା କେଡ଼େ ବିପଜ୍ଜନକ, ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ମୃତ୍ୟୁ ସେଇ କଥା ପ୍ରମାଣ କରିଦେଇ ଗଲା । ଭଲ ହେବା, ଅର୍ଥାତ୍ ମନ୍ଦ କ୍ଷମତାଧାରୀଙ୍କ ସଂସାରରେ ଅମାନିଆ ହେବା । ଭଲ ପାଇବା, ଅର୍ଥାତ୍ ଘୃଣା ଓ ହିଂସାରେ ଜର୍ଜର ହୋଇ ରହିଥିବା ପୃଥିବୀରେ ଅମାନିଆ ହୋଇ ବାହାରିବା । ଗାନ୍ଧୀ ତାଙ୍କ ଜୀବନଯାକ ଏହିପରି ଅମାନିଆ ହୋଇ ବାହାରିଥିଲେ । ସଂସାରର ବନ୍ଧୁକ ତାଙ୍କୁ ସହି ପାରିଲା ନାହିଁ, ତାଙ୍କର ପ୍ରାଣ ନେଲା । ଠିକ୍ ଏମିତି ଅମାନିଆ ହୋଇ ଯୀଶୁ କ୍ରୁସ୍‌ରେ ଝୁଲିଥିଲେ, ସକ୍ରେଟିସ୍ ବିଷପାନ କରିଥିଲେ । ଯିଏ ଭଲ ହୁଏ, ଭଲ ପାଏ, ତାକୁ ଏହିପରି ଆପଣାର ଜୀବନକୁ ପଣ କରି ବାଟ ଚାଲିବାକୁ ହୁଏ । ତେଣୁ ଇତିହାସରେ ବାର ବାର ମନ୍ଦ ହାରିଯାଏ, କ୍ଷମତା ହାରିଯାଏ, ଗୁଳିବନ୍ଧୁକ ହାରିଯାଏ, ଏଇ ଅମାନିଆମାନେ ହିଁ ଜିତନ୍ତି । କାଳକାଳକୁ ବଞ୍ଚି ରହନ୍ତି, କାଳକାଳକୁ ପ୍ରେରଣା

ଦେଉଥାନ୍ତି । ଗୋଟିଏ ଦେଶରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ସେମାନେ ସାରା ପୃଥିବୀର ରତ୍ନଘରେ ସାଇତା ହୋଇ ରହିଥାନ୍ତି ।

ଗାନ୍ଧୀ ଆଉ ପୃଥିବୀରେ ନାହାନ୍ତି, ଏହି ସମ୍ବାଦ ପାଇ ଫ୍ରାନସ୍‌ର ତତ୍କାଳୀନ ପ୍ରଧାନମନ୍ତ୍ରୀ କହିଥିଲେ, ''ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ମୁଁ କେବେହେଲେ ଦେଖିନାହିଁ, ତାଙ୍କ କଥା କେବେ ଶୁଣିନାହିଁ, ମୁଁ ତାଙ୍କର ଖଣ୍ଡେ ହେଲେ ବହି ପଢ଼ିନାହିଁ; କିନ୍ତୁ ଗାନ୍ଧୀ ଚାଲିଗଲେ ବୋଲି ଶୁଣିବା ପରେ ମୋତେ ଲାଗୁଚି; ସତେ ଯେପରି ମୋର ଜଣେ ଆପଣାର ଲୋକ ଚାଲିଗଲେ !'' ଯିଏ ମଣିଷ ହେବାକୁ ହିଁ ଆପଣାର ଅଭୀଷ୍ଟ କରି ରଖିଥାଏ, ସିଏ ଏହିପରି ସମସ୍ତଙ୍କର ଆପଣାର ହୋଇ ରହେ । ଗାନ୍ଧୀ କୁଡ଼ିଆଠାରୁ ପ୍ରାସାଦ ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁରି ଆପଣାର ହୋଇ ରହିଥିଲେ । ମଣିଷଙ୍କୁ ସେ ଧନୀ, ଦରିଦ୍ର, କଳା, ଗୋରା, ଭାରତୀୟ, ଅଭାରତୀୟ ଓ ପିଲା, ବଡ଼ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଣିଷ ପରି ଦେଖୁଥିଲେ, ସମସ୍ତଙ୍କୁ ମଣିଷର ସମ୍ମାନ ଦେଉଥିଲେ, ମଣିଷ ହେବାଲାଗି ସମସ୍ତଙ୍କର ନିଦ ଭଙ୍ଗାଇ ଦେଉଥିଲେ ।

ଏହି ସାଧନା ଆଦୌ ସହଜ ସାଧନା ନୁହେଁ । ଏହା ଏକ ଜୀବନଯାକର ସାଧନା, ଆପଣାର ଘରଟିକୁ ସମସ୍ତଙ୍କ ଲାଗି ଅନୁକ୍ଷଣ ଉନ୍ମୁକ୍ତ କରି ରଖିବାର ସାଧନା । ଏହା ଏକ ସାହସୀର ସାଧନା । ଆମଭିତରୁ ଅନେକେ ମଣିଷ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ସତ, ମାତ୍ର ସେଥିଲାଗି ସାହସୀ ହୋଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଡରି ଡରି କବାଟ କିଳି ପଡ଼ି ରହିଥାନ୍ତି । ସେଇମାନେ ହିଁ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କୁ ମହାତ୍ମା ବୋଲି କହନ୍ତି ।

୧/୪-୧୯୭୧

୩୩

ଜାନୁଆରୀ ମାସ, ନୂଆ ବର୍ଷ, ବଡ଼ଦିନ ଛୁଟି, ବଡ଼ଦିନ ପର୍ବ । ପୁଷମାସ, ଆମ୍ବ ଗଛରେ ନୂଆ ବଉଳ, ଆମ୍ବତୋଟାର ମାଦକିତ ଗନ୍ଧ । ଗାଆଁ ମୁଣ୍ଡରେ ଆଖୁ କିଆରୀ, ଆଖୁପେଡ଼ା, ଗୁଡ଼ରନ୍ଧା ଆଉ ସଦ୍ୟରନ୍ଧା ନୂଆ ଗୁଡ଼ର ମହ ମହ ବାସ । ହଳଦିଆ ରଙ୍ଗରେ ଭଳି ଭଳି ଫୁଲରେ ଦିଗ ପୂରି ଉଠୁଥିବ, ଶୀତରାଣୀ ସତେଅବା ହଳଦିଆ ଶାଢ଼ିରେ ମଣ୍ଡଣି ହୋଇ ସଂସାରକୁ ଆସିଥିବା ପରି ମନେ ହେଉଥିବ । ଶୀତଋତୁ ସବୁବର୍ଷ ସଂସାରକୁ ଆସେ, ତଥାପି ସବୁବର୍ଷ ସତେଅବା ନୂଆ କରି ଆସିଲା ପରି ଲାଗେ । ନୂଆବର୍ଷ ସବୁବର୍ଷ ଆସେ; ବାରମାସର ସୁମାରି ପୂରା ହେଲେ ପୁରୁଣା ବର୍ଷଟିର ସେରମାଣ ପୂରେ, ନୂଆ ବର୍ଷଟିର ଆରମ୍ଭ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ମଣିଷର ଆଖିରେ କ'ଣ ରହିଚି କେଜାଣି, ସେ ପୁରୁଣା ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ନୂଆ ଦେଖେ, ପୁରୁଣା ପୃଥିବୀଟାକୁ ନୂଆ ପରି ଅନୁଭବ କରେ ।

ମାତ୍ର ଆମରି ଭିତରେ ଥୋକେ ଏମିତି ଲୋକ ବି ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଆପଣାର

ଆଖି ଆଗରେ ଖାଲି ପ୍ରଳୟ ଦେଖନ୍ତି, ଭବିଷ୍ୟତଟାକୁ ଖାଲି ଅନ୍ଧାର ଦେଖନ୍ତି । ଏମାନେ ହେଉଛନ୍ତି ଡରୁଆ ମଣିଷ । ଏମାନେ ନୂଆଲାଗି ସାହସ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଅଜଣାକୁ ଡରନ୍ତି, ଅଚିହ୍ନାକୁ ଡରନ୍ତି, ଅନଭ୍ୟସ୍ତଠାରୁ ଦୂରରେ ରହନ୍ତି । ଆପଣା ଜୀବନରେ ଏମାନେ ଖାଲି ଅଭ୍ୟସ୍ତଟାକୁ ନେଇ ପଡ଼ି ରହିଥାନ୍ତି । ସେଇମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ଯୁଗରେ ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅନୀତି ପ୍ରବଳ ହୋଇ ଉଠିଲାଣି, ତେଣୁ ଯୁଗଟା ନିଶ୍ଚୟ ଧ୍ୱଂସ ହୋଇଯିବ । ମାଳିକାର କଥା ସତ ହେବ ।

୧୯୭୨ ମସିହାରେ କୁଆଡ଼େ ସେମିତି ଗୋଟାଏ ଖଣ୍ଡପ୍ରଳୟ ଆସୁଚି । ବନ୍ୟା ହେବ, ବାତ୍ୟା ହେବ, ଯୁଦ୍ଧବିଗ୍ରହ ଓ ରାଷ୍ଟ୍ରବିପ୍ଳବ ହେବ, ଲୋକମାନେ ପୋକମାଛି ପରି ମରିବେ । ଏଥିଲାଗି ସାତଟା କି ଆଠଟା ଗ୍ରହ ଏକାଠି ମିଶି କୁଆଡ଼େ କୂଟ କରିବାକୁ ବାହାରିଲେଣି । ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୭୨ ଯାଇ ୧୯୭୩ ପଶିବା ବେଳକୁ ଏହି ପୃଥିବୀରେ ଆଉ ମଣିଷ ନ ଥିବେ । ସୂର୍ଯ୍ୟୋଦୟ ହେଉଥିବ, ଅଥଚ ଦେଖିବା ଲାଗି କେହି ନ ଥିବେ; ଆକାଶଯାକ ଗ୍ରହତାରା ସତୃଷ୍ଣ ନୟନରେ ପୃଥିବୀ ଆଡ଼କୁ ଚାହିଁ ରହିଥିବେ, କିନ୍ତୁ ବିସ୍ମିତ ହେବାଲାଗି କେହି ହେଲେ ନ ଥିବେ ।

ପୁରୁଣା ଫାଟିଲେ ଯାଇ ନୂଆର ଜନ୍ମ ହୁଏ । ପୁରୁଣା ମଞ୍ଜି ଫାଟି ନୂଆ ଅଙ୍କୁର ବାହାରେ । ସେହିପରି ଆମର ଏହି ପୃଥିବୀରେ କେତେ ପୁରୁଣା ଭାଙ୍ଗିବ, ତେବେ ଯାଇ ନୂଆ ଲାଗି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବ । କିନ୍ତୁ ଏଥିଲାଗି ଆମେ ଡରିମରିବା କାହିଁକି ? ବାଇବେଲ୍‌ରେ ଯୀଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟଙ୍କ ଜୀବନୀରୁ ଗୋଟିଏ କଥା ରହିଚି । ସେତେବେଳେ ତାଙ୍କ ସହରରେ ଭଗବାନଙ୍କର ମନ୍ଦିର ଯେଉଁଠି ଥିଲା, ସେଇଠି ତାହାରି ବେଢ଼ା ଭିତରେ ବ୍ୟବସାୟୀ ମାନଙ୍କର ବିକାକିଣା ବି ଚାଲିଥିଲା । ପଇସା ଗଣିବା, ଆଉ ପଇସା କରିବାର କୋଳାହଳରେ ମନ୍ଦିର ଘୋ' ଘୋ' କମ୍ପୁଥିଲା । ଯୀଶୁଖ୍ରୀଷ୍ଟ କୁଆଡ଼େ ଥରେ ବେଢ଼ା ଭିତରେ ପଶି ବେପାରୀମାନଙ୍କୁ ନିକାଲି ବାହାର କରି ଦେଇଥିଲେ । ଭଗବାନଙ୍କର ଥାନ ପୁଣି ଭଗବାନଙ୍କର ଥାନ ହୋଇ ରହିଲା । ଲୋଭୀ ଓ ଆତ୍ମଲାଳସୀମାନେ ତଡ଼ା ଖାଇଲେ ।

ଆମର ଆଜିକାର ସଂସାରରେ ମଧ୍ୟ ଜୀବନର ବେଢ଼ା ଭିତରେ ବେପାରିମାନେ ଭର୍ତ୍ତି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଠାକୁର ବି ପଇସାବାଲାଙ୍କର ସମ୍ପତ୍ତି ହୋଇ ରହିଛନ୍ତି । ଯେଉଁଠାରେ ପାଠପଢ଼ା ହେଉଥାନ୍ତା, ସେଠି ପାଠ ବିକା ହେଉଛି । ଯେଉଁଠି ଦେଶ ଗଢ଼ା ହେଉଥାନ୍ତା, ସେଠାରେ ଲୁଟତରାଜ ଚାଲିଛି । ଯେଉଁଠି ମଣିଷର ଡାକ ଆଗ ଯାଇ କାନରେ ବାଜୁଥାନ୍ତା, ସେଠାରେ ମଣିଷ ଘୋଡ଼ା ହୋଇଛି ଓ କ୍ଷମତା ଆଉ ପଇସାରେ ଜୀବନର କଳନା କରୁଥିବା ଲୋଭୀମାନେ ତା' ଉପରେ ସବାର ହୋଇ ବସିଛନ୍ତି । ଏଗୁଡ଼ାକ କେବେ ବଦଳିବ ? କିଏ ବଦଳାଇବ ? ସାହସ ଧରି କିଏ ମନ୍ଦିରର ବେଢ଼ା ଭିତରେ ପ୍ରବେଶ କରିବ ଓ ମନ୍ଦିରକୁ ମନ୍ଦିରର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ଆଣିଦେବ ?

ଏହି ପ୍ରଶ୍ନଗୁଡ଼ାକ ମଣିଷ ଭିତରେ ବଡ଼ ଅସନ୍ତୋଷ ଜନ୍ମାଏ । ସେହି ଅସନ୍ତୋଷ ନୂଆ ଆଗ୍ରହ ଆଣିଦିଏ, ସେହି ଆଗ୍ରହ ସବୁ ବଦଳାଏ । ପୃଥିବୀରେ ସବୁଦିନେ ଏପରି ହୋଇଛି, ସବୁଠାରେ ଏହିପରି ହୋଇଛି । ପୁରୁଣା ଭିତରେ ଠିକ୍ ଏହିପରି ଭାବରେ ନୂଆ ଆଗ୍ରହର ସଂଚାର ହୋଇଛି । ମାଳିକା ହାରିଯାଇଛି । ପ୍ରଳୟ ଘୁଞ୍ଚି ଯାଇଛି । ପ୍ରଳୟ ପରିବର୍ତ୍ତନରେ ପରିଣତ ହୋଇଛି ।

ସବୁ ସାହସୀମାନଙ୍କ ଲାଗି 'ବିଶ୍ୱଶିଶୁ' ନୂତନ ବର୍ଷର ଅଭିନନ୍ଦନ ଜଣାଉଛି ।

୧/୭-୧୯୭୨

୪

ଚାଲ ବଙ୍ଗଳାଦେଶକୁ ଯିବା, ଚାଲ ପଦ୍ମା ଆଉ ମେଘନା ନଦୀର ଦେଶକୁ ଯିବା; ଚାଲ ଇଛାମତୀ ନଈକୁ ପାରି ହୋଇ ସେ ପାଖକୁ ଯିବା, ସେପାଖରୁ ନୂଆ ଆଶା, ନୂଆ ସାହସ ଓ ନୂଆ ଉତ୍ସାହ ନେଇ ଆପଣା ଘରକୁ ଫେରିବା ।

ଚାଲ ବଙ୍ଗଳାଦେଶକୁ ଯିବା, ଏହି ଯୁଗର ସର୍ବମହାନ୍ ଫଇସଲାକୁ ଆମ ନିଜ ଆଖିରେ ଦେଖି ଆସିବା । ଯେଉଁମାନେ ବନ୍ଧୁକ ଓ ଗୋଳାବାରୁଦକୁ ହିଁ ସବୁଠାରୁ ଅଧିକ ଦୁର୍ଜୟ ଶକ୍ତି ବୋଲି ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ, ସେମାନେ କିପରି ସମସ୍ତେ ଏକାବେଳକେ ହାରିଲେ, ସେଇ କଥା ଦେଖି ଆସିବା । ସେମାନେ ସେହି ବିଶ୍ୱାସରେ ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ମଣିଷ ମାରିଲେ, କେତେକେତେ ଘରକୁ ଉଚ୍ଛନ୍ନ କଲେ, ଏହିସବୁ ପାଶବିକତା ଭିଆଇ ମଣିଷଗୁଡ଼ାଙ୍କୁ ମେଣ୍ଢା କରି ରଖିବେ ବୋଲି କେତେ ଆଣ୍ଟ କରିଥିଲେ । ଯେଉଁ ଦିନ ଅଧରାତିରେ ଶାସକ ୟାହିଆ ଖାଁ ସୈନ୍ୟବାହିନୀକୁ ମନଇଚ୍ଛା ଗୁଳି ଚଳାଇ ମନଇଚ୍ଛା ମଣିଷ ମାରିବାର ହୁକୁମ ଦେଇ ବଡ଼ କଉଶଳରେ ଢାକାର ଉଡ଼ାଜାହାଜ ପଡ଼ିଆରୁ ପଶ୍ଚିମପଟେ ତାଙ୍କ ଘରକୁ ଚମ୍ପଟ କଲେ, ସେ ସେଦିନ ହୁଏତ ସେହିଭଳି ଏକ ଆଣ୍ଟ କରି ଯାଇଥିଲେ । ଦୀର୍ଘ ଆଠ ମାସକାଳ ଇସଲାମାବାଦ ମଞ୍ଚା ଉପରେ ବସି ଏ ପାଖର ନରସଂହାର ଦେଖୁଥିଲେ । କେତେ କଅଣ ଆଶା କରି ନ ଥିଲେ ୟାହିଆ ଖାଁ । କିନ୍ତୁ ମୋଟେ ତିନିମାସ ତଳେ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ହୁଙ୍କାରନାଦରେ ପୃଥିବୀର ରାଜନୀତି କମ୍ପି ଉଠୁଥିଲା, ଆଜି ସେମାନେ କୁଆଡ଼େ ଗଲେ ? ଇତିହାସର କଣ୍ଟାବଣରେ ସେମାନେ କୋଉ କଣରେ ଯାଇ ବିସ୍ମୃତ ହୋଇ ରହିଲେ ! ଜିତାପଟ ଯେଉଁମାନଙ୍କର ହେବାର କଥା, ସେଇମାନଙ୍କର ହେଲା । ଚାଲ ଆମେ ସେଇ ଜିତାପଟର ଗୌରବକୁ ସ୍ୱଚକ୍ଷୁରେ ଦେଖି ଆସିବା ।

ଚାଲ ବଙ୍ଗଳାଦେଶକୁ ଯିବା, ସେ ଦେଶର ସହସ୍ର ସହସ୍ର ପିଲାଙ୍କୁ ଦେଖି ଆସିବା । ସେମାନେ ଧନ୍ୟ, ସେମାନେ ଭାଗ୍ୟବାନ, କାରଣ ସେମାନେ ଲଢ଼େଇ ପରି ଗୋଟାଏ

ଲଢ଼େଇକୁ ଆଖିରେ ଦେଖିଲେ । ଅସୁର ସହିତ ମଣିଷର ଲଢ଼େଇ ଦେଖିଲେ । ଏହି ଲଢ଼େଇରେ ଅସୁର ଉପରେ ସେହି ମଣିଷ ହିଁ ଯେ ଜୟଲାଭ କରେ, ସେମାନେ ଆଖିଆଗରେ ତା'ର ପ୍ରମାଣ ପାଇଲେ । ସେମାନେ ଏଡ଼େବଡ଼ ଗୌରବର ଅଧିକାରୀ ହେଲେ । ସେମାନେ ସେହି ବିଜୟକ୍ଷେତ୍ରରେ ମଣିଷ ହେବେ, ସାହସୀ ମଣିଷ ପରି ବଢ଼ିବେ । ଚାଲ ଆମେ ସେଇମାନଙ୍କୁ ଦେଖିଆସିବା ।

ଚାଲ ବଙ୍ଗଳାଦେଶକୁ ଯିବା, ଚାଲ ବଙ୍ଗଳା ଭାଷା ଶିଖିବା । ଯେଉଁ ରବୀନ୍ଦ୍ରନାଥଙ୍କ ଗୀତ ଏତେ ଅସାଧ୍ୟର ସାଧନ କଲା, ଚାଲ ଆମେ ତାଙ୍କରି ସାହିତ୍ୟ ଭିତରେ ଅବଗାହି ଆସିବା । ରବୀନ୍ଦ୍ର ନାଥଙ୍କୁ ଆପଣାର କବି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରିବା, ତାଙ୍କରି ଆଖିରେ ଆମର ଏଇ ଭାରତବର୍ଷକୁ ବି ଦେଖିବା, ଆମର ଏଇ ଘରଟିକୁ ଦେଖିବା, ଆମର ସବୁ ଆଳସ୍ୟକୁ ଭାଙ୍ଗିଦେବା ।

ଚାଲ ବଙ୍ଗଳାଦେଶକୁ ଯିବା, ଆମ ନିଜର ଭାଷାକୁ ଭଲ ପାଇ ଶିଖିବା । ଆମର ଏ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ଅନ୍ୟମାର୍କା ବାବୁମାନେ ନିଜର ଭାଷାରେ କଥା କହିବାକୁ ଲାଜ କରନ୍ତି, ନିଜ ଭାଷାର ବହି ପଢ଼ିବାକୁ ସମ୍ମାନହାନି ବୋଲି ମଣନ୍ତି, ସେମାନଙ୍କର ଭଣ୍ଡିବାରେ ନ ପଡ଼ିବାକୁ ପ୍ରେରଣା ସଂଗ୍ରହ କରି ଆସିବା । ଏଠୁ ବାବୁମାନଙ୍କର ଫିସାଦ ଭାଙ୍ଗିଦେବା, ସାହେବମାନଙ୍କର ଭ୍ରମଟାକୁ ବି ଭାଙ୍ଗିଦେବା; ମସ୍ତକ ଉଚ୍ଚକରି ଆପଣା ଭାଷାରେ ଆପଣାର ଶ୍ରେଷ୍ଠତମ ଭାବନାଗୁଡ଼ିକୁ ମଧ୍ୟ ଭାବି ଶିଖିବା ।

ଚାଲ ବଙ୍ଗଳାଦେଶକୁ ଯିବା । ମଣିଷ ପରି ବଞ୍ଚି ପାରିବାକୁ ହେଲେ ଯେ ଆପଣାର ସର୍ବସ୍ୱ ପଣ କରି ବାହାରିବାକୁ ହୁଏ, ତାହାରି ଜୀଅନ୍ତା ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତଟିକୁ ଦେଖି ଆସିବା । ଏଠି ଯେଉଁ ବଡ଼ମାନେ ଏ ଦେଶରେ ଆଉ କିଛି ହୋଇପାରିବ ନାହିଁ ବୋଲି କହି ଖାଲି ଉପଦେଶ ଉଦ୍‌ଗାରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ସେହିମାନଙ୍କ ଲାଗି ନୂତନ ସନ୍ଦେଶ ବହନ କରି ଆଣିବା । ସେଠି ଯାହା ହୋଇପାରିଲା, ଏଠି ମଧ୍ୟ ତାହା ହୋଇପାରିବ । ସାରା ପୃଥିବୀରେ ତାହା ହୋଇପାରିବ । ପୃଥିବୀରୁ ଅସନ୍ତୁଷ୍ଟ ହୋଇ ବ୍ୟର୍ଥମନରେ ଆଉ ଚନ୍ଦ୍ରପୃଷ୍ଠକୁ ପଳାଇଯିବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ । ସାନବଡ଼ର ଭେଦ ଭାଙ୍ଗିଯିବ, ଭାଗ୍ୟବାନ୍ ଓ ଭାଗ୍ୟହୀନର ବ୍ୟବଧାନ ଯିବ, ମଣିଷ ତା' ଭିତରେ ରହିଥିବା ଦେବତାର ପରିଚୟ ଲାଭ କରିବ ।

ଜାନୁଆରୀ ୧/୮-୧୯୭୨

୪

ବର୍ତ୍ତମାନ ଓଡ଼ିଶାଯାକ ବେସରକାରୀ ସ୍କୁଲ କଲେଜ ସବୁ ବନ୍ଦ । ପିଲାମାନଙ୍କର ସ୍କୁଲ ଛୁଟି, ସାର୍‌ମାନଙ୍କର କାମ ବନ୍ଦ । ଅବଶ୍ୟ ପାଠପଢ଼ା ବନ୍ଦ ବୋଲି କଦାପି କହି ହେବନାହିଁ । କାରଣ ପିଲାମାନେ ଯେ ଘରେ ତଥାପି ଆପଣା ଆପଣାର ପାଠ ପଢୁଥିବେ, ସେଥିରେ ଆଦୌ କୌଣସି ସନ୍ଦେହ ନାହିଁ । ପରୀକ୍ଷା ମୁଣ୍ଡ ଉପରେ, ଏବଂ ଏହି ପରୀକ୍ଷାରେ ପାସ୍ କରିବାକୁ ହିଁ ହେବ । ତା’ ନହେଲେ ବରଷଟାଏ ମାଟି ହୋଇଯିବ । ଏବଂ ଏ କଥା ସତ ଯେ ପରୀକ୍ଷା ନିଶ୍ଚୟ ହେବ, ହୁଏତ ଯେ କୌଣସି ମତେ ହେବ । ହଁ, ହୁଏତ ଥରେ ଦୁଇଥର ଘୁଞ୍ଚିଯିବ; ଦୋଳଆଗରୁ ହେବା କଥା, ହୁଏତ ରଜପରେ ହେବ । ମାତ୍ର ତଥାପି ନିଶ୍ଚୟ ହେବ । କାରଣ, ପରୀକ୍ଷାଟା ନ ହୋଇପାରିଲେ ଆମର ଏଠି ସ୍କୁଲକଲେଜରେ ପାଠପଢ଼ା ହେଉଚି ବୋଲି କିପରି ପ୍ରମାଣିତ ହୋଇ ପାରିବ ?

ସ୍କୁଲ ସିନା ଛୁଟି, କିନ୍ତୁ ସାର୍‌ମାନଙ୍କର ତଥାପି ଛୁଟି ନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କୁ ଶୋଭାଯାତ୍ରା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ, ସଭାସମିତିର ଆୟୋଜନ କରିବାକୁ ହେବ, ସରକାରୀ ଶ୍ରେଷ୍ଠମାନଙ୍କର କଚେରୀ ଆଗରେ ଧାରଣା ବି ଦେବାକୁ ହେବ । ଏଗୁଡ଼ାକ ସ୍ଥାନୀୟ ସ୍ତରରେ ହେବ, ଜିଲ୍ଲାସ୍ତରରେ ହେବ, ପୁଣି ରାଜ୍ୟ ସ୍ତରରେ ବି ହେବ; ଏବଂ, ତେଣେ ଯୋଗକୁ ନୂଆ ରାଜଧାନୀରେ ଆସମ୍ଲିର ଅଧିବେଶନ ଯେତେବେଳେ ବସିଚି, ସେତେବେଳେ ସେଠାକୁ ମଧ୍ୟ ଯଥେଷ୍ଟ ସଂଖ୍ୟାରେ ଯାଇ ଆପଣାର ବିକ୍ଷୋଭଗୁଡ଼ାକୁ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରିବାକୁ ହେବ । ଏହିଭଳି ନାନା ଝଞ୍ଝାଳ । ଏବଂ, ତା’ପରେ ନିଜର ନିତିଦିନିଆ ସଂସାରଟା ବି ତ ରହିଚି । ପରିବାର ଅଛି, ପିଲାଏ ରହିଚନ୍ତି । ସେଠି ତ ଆଉ ଧର୍ମଘଟ କରିବା ସମ୍ଭବ ହେବ ନାହିଁ ।

ସାର୍‌ମାନେ ସରକାରଙ୍କର ଶିକ୍ଷାନୀତି ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିବାଦ କରି କାମବନ୍ଦ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ବେଶି ଦରମା ଚାହୁଚନ୍ତି, ବେଶୀ ଭତ୍ତା ଚାହୁଚନ୍ତି, ଅଧିକ ସୁବିଧା ଚାହୁଚନ୍ତି । ଗୋଟିଏ କଥାରେ କହିଲେ ସରକାରୀ ସ୍କୁଲ ଓ କଲେଜମାନଙ୍କରେ ପାଠ ପଢ଼ାଉଥିବା ଅନ୍ୟମାନଙ୍କର ସମତୁଲ ହେବାକୁ ଚାହୁଚନ୍ତି । ସରକାରୀ ଯେକୌଣସି ଚାକିରିଆଙ୍କ ପରି ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କର ଦରମା ଅଧିକ, ଭତ୍ତା ଅଧିକ, ଉପାର୍ଜନର ପନ୍ଥା ଅଧିକ, ତେଣୁ ସମ୍ମାନ ମଧ୍ୟ ଅଧିକ । ସେମାନେ ବୁଢ଼ା ହୋଇ ଅବସର ନେବାପରେ ସରକାରଙ୍କ ଠାରୁ ପେନ୍‌ସନ୍ ମଧ୍ୟ ପାଇବେ । ତେଣୁ ବେସରକାରୀ ସ୍କୁଲ କଲେଜର ଶିକ୍ଷକମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେହି ସରକାରୀ ଶିକ୍ଷକମାନଙ୍କୁ ହିଁ ଆପଣାର ଆଦର୍ଶ କରି ମାନି ନେଇଚନ୍ତି, ସେଇମାନଙ୍କ ଯାଏ ଆପଣା ଦାବିଗୁଡ଼ାକର ଅଟକଳ କରି

ରଖିଚନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଝଗଡ଼ା ହେଉଚି ସରକାରଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ । ପିଲାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ନୁହେଁ, କାରଣ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଆହୁରି ଭଲ ଭାବରେ କାମ କରି ପାରିବାକୁ ହିଁ ତ ସେମାନେ ଅଧିକ ଅର୍ଥର ଦାବି କରୁଚନ୍ତି । ସରକାରୀ ସ୍କୁଲମାନଙ୍କରେ କାମ କରୁଥିବା ଶିକ୍ଷକମାନେ ଯେପରି ଆପଣାର କାମଟିକୁ ଅଧିକ ଭଲଭାବରେ କରନ୍ତି ବୋଲି ସରକାର ତାଙ୍କୁ ଅଧିକ ପଇସା ଦିଅନ୍ତି, ଠିକ୍ ସେହିପରି ।

ମାତ୍ର ଯଦି ପିଲାମାନଙ୍କ ସହିତ ସାର୍‌ମାନଙ୍କର କୌଣସି ଝଗଡ଼ା ନାହିଁ, ତେବେ ସେମାନେ ସରକାରୀ ହାକିମମାନଙ୍କ ସହିତ ଯୁଝି ବାହାରିବେ ବୋଲି ପିଲାଙ୍କର ପାଠ କାହିଁକି ବନ୍ଦ ହେବ ? ଆମ କାରଖାନା ମାନଙ୍କରେ ଶ୍ରମିକମାନେ ମାଲିକଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ ଧର୍ମଘଟ କରନ୍ତି । କାମ ବନ୍ଦ ହୋଇଯାଏ, କାରଖାନା ଦୁଆରେ ତାଲା ପଡ଼ିଯାଏ । ତାହାଦ୍ୱାରା ମାଲିକଙ୍କର ହିଁ କ୍ଷତି ହୁଏ । ମାତ୍ର ମାଷ୍ଟର-ସରକାର ଝଗଡ଼ାରେ ମାଷ୍ଟରମାନେ ସରକାରଙ୍କୁ ହଇରାଣ କଲେ, ଯୁଦ୍ଧର ନ୍ୟାୟ ଅନୁସାରେ ସେକଥା ବେଶ୍ ବୁଝିହୁଏ । ମାତ୍ର ମାର୍ ମାର୍ ବୋଲି ପାଟି କଲାବେଳକୁ ମାଡ଼ଟା ଯଦି ଯାଇ ଭଣ୍ଡାରିଆ ଉପରେ ପଡ଼ିଲା, ତେବେ ସେ କ'ଣ ଏହି ଚକ୍ଷୁହୀନ ଦେଶରେ ଜନ୍ମ ହୋଇଚି ବୋଲି ତାହାକୁ ଆପଣାର ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟ ବୋଲି କହିବ ? ପୁଣି ଏହି ଭଣ୍ଡାରିଆମାନଙ୍କୁ ଆମର ଏଠି ସମସ୍ତେ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ବୋଲି କହୁଚନ୍ତି । ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି ମାଷ୍ଟରଙ୍କ ଯାଏ ସମସ୍ତେ କହୁଚନ୍ତି ।

ଏହି ଦରିଦ୍ର ଓ ଗରିବଙ୍କ ଦେଶରେ ଆଜି ସମସ୍ତେ ବଡ଼ଲୋକ ହେବେ ବୋଲି ଦାବି କରୁଚନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଯେଉଁମାନେ ସେମାନଙ୍କ ଠାରୁ ଅଧିକ କମାଉଚନ୍ତି, ସେମାନେ ପ୍ରତ୍ୟେକେ ଠିକ୍ ତାଙ୍କରିପରି ହେବାକୁ ଦାବି କରୁଚନ୍ତି । ଯେଉଁମାନେ ହଜାରେ ପାଉଚନ୍ତି, ଶହେବାଲାମାନେ ସେହିମାନଙ୍କ କୋଠା ଆଗରେ ଠିଆହୋଇ ଆମକୁ ଆଉଶହେ ଦିଅ ବୋଲି ଦାବି କରୁଚନ୍ତି । ହଜାରମାନେ ଲକ୍ଷବାଲାଙ୍କ ଦୁଆରେ ଯାଇ ବିକ୍ଷୋଭ ପ୍ରଦର୍ଶନ କରୁଚନ୍ତି । ତାମସାରେ ଗଗନ କମ୍ପି ଉଠୁଚି ସିନା, ତେଣେ ପେଟର ଭୋକ ଯାଉନାହିଁ, ଅଣ୍ଟିଗୁଡ଼ାକ ଠିକ୍ ସେମିତି ଉପରକୁ ପତାହୋଇ ରହିଚି । ଆମେ ସମସ୍ତେ ଉପରକୁ ଆଁ କରି ରହିଚୁ, ଆପଣାର ଦାବି ଜଣାଇବାରେ ଲାଗିଚୁ ।

ଏବଂ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଦାବିର ଚଣ୍ଡତାରେ ସାରା ଦେଶଟା ଯେପରି ଦିନକୁଦିନ କୁଆଡ଼େ ଦବି ଦବି ଯାଉଚି । ଯେଉଁ ଦେଶଟାକୁ ଆମେ ଦିନେ ଆମ ପିଲାଙ୍କ ହାତରେ ଦେଇଯିବୁ, ସେହି ଦେଶଟା ଯେପରି ଖାଲି ମରି ମରି ଯାଉଚି, ତା'ର ଚେରଗୁଡ଼ାକ କ୍ରମେ ଛିଣ୍ଡି ଛିଣ୍ଡି ଯାଉଚି ।

୧/୧୦-୧୯୭୨

୬

ବରଷକ ଭିତରେ 'ବିଶ୍ୱ-ଶିଶୁ'ର ଫାଇଲ୍ ଭିତରକୁ କେତେ ଲେଖା ଆସିଲା । ପିଲାଙ୍କଠାରୁ ଆସିଲା, ପିଲାମାନଙ୍କ ପାଇଁ ବଡ଼ଙ୍କଠାରୁ ବି ଆସିଲା । ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆମର କୃତଜ୍ଞତା ଜଣାଉଛୁ ।

ଲେଖାଗୁଡ଼ିକ ବିଷୟରେ କେତୋଟି କଥା କହିବାର ଅଛି । ଯେତେବେଳେ ପିଲାଏ ପରିଶ୍ରମ କରି ବଡ଼ଙ୍କ ପରି ଲେଖିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରନ୍ତି, ସେତେବେଳେ ସେମାନେ ଆପଣାର ଲେଖାକୁ ବଡ଼ ନୀରସ କରିପକାନ୍ତି । ପୁଣି ପିଲାଙ୍କ ଲାଗି ଲେଖିବା ସମୟରେ ଯେତେବେଳେ ବଡ଼ମାନେ ନିଜେ କେବେ ଦିନେ ପିଲା ଥିଲେ ବୋଲି ଭୁଲିଯାଆନ୍ତି, ତେବେ ସେମାନେ ପିଲାଙ୍କୁ ଆନନ୍ଦ ଦେଲାପରି ଓ ପିଲାଙ୍କର ଦ୍ୱାର ଖୋଲିଦେବା ପରି କିଛି ଲେଖିପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ପିଲାର ଆଖିରେ ହିଁ ସଂସାରକୁ ଦେଖିବାରେ ପିଲା ଗୌରବ ଅନୁଭବ କରୁ; ବଡ଼ ମଧ୍ୟ ପିଲାଙ୍କ ପାଇଁ ଲେଖିଲାବେଳେ ଆପଣାକୁ ପିଲାର ସାଥୀ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରନ୍ତୁ ।

ବିରାଡ଼ି, କୋକିଶିଆଳି, ଠେକୁଆ, କାଉ ଓ କୁକୁରଙ୍କ କଥା ବ୍ୟତୀତ ପିଲା ପାଖରେ କ'ଣ ଲେଖିବାକୁ କୌଣସି କାହାଣୀ ନାହିଁ ? ସେମାନଙ୍କର ଆଗ୍ରହ ଓ ଉତ୍ସାହର ଆକାଶରେ ଆଉ କୌଣସି ଗପ ବା କଳ୍ପନା କ'ଣ ସେମାନଙ୍କୁ କେବେହେଲେ ଆକୃଷ୍ଟ କରେ ନାହିଁ ? ପିଲା କହିଲେ 'ବିଶ୍ୱ-ଶିଶୁ' ଏଠାରେ ୧୨ରୁ ୧୬ବର୍ଷଯାଏ ପିଲାଙ୍କୁ ବୁଝୁଚି ।

୧/୧୧- ୧୯୭୨

୭

୧୯୪୬ ମସିହାରେ ସେହି ଖରା ଦିନର ମାସଟି ଭାରି ମନେ ପଡୁଛି । ସେହି ମାସରେ ଦିନେ ଓଡ଼ିଶାର କେତେ ନା କେତେ ବରିଷ୍ଠ ନେତା ବାଗଲପୁର ଗାଁରେ ଆସି ସମବେତ ହୋଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ନେତା କହିଲେ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କୁ ମୋଟେ ବୁଝାଉ ନ ଥିଲା । ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ସେତେବେଳର ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମରେ ସଂଗ୍ରାମୀ ଥିଲେ, ଅଗ୍ରଣୀ ଥିଲେ । ଅର୍ଥାତ୍, ସେମାନେ ଆଗେ ଆଗେ ଯାଉଁଥିଲେ । ଆମେ ସମସ୍ତେ ସେମାନଙ୍କର ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଯାଉଥିଲେ । ଆଗରେ ରହିଥିବା ଲକ୍ଷ୍ୟଟି ସତେଅବା କ୍ରମେ ପାଖ ପାଖ ହୋଇ ଆସୁଥିଲା । ଏ ଦେଶରୁ ବିଦେଶୀ ରାଜତ୍ୱ ହଟିବ ଏବଂ ଭାରତବର୍ଷ ନୂତନ ଧାରାରେ ଗଢ଼ା ହେବ । ଏକ ନୂଆ ବ୍ୟବସ୍ଥା, ନୂଆ ଶାସନ, ନୂଆ ବୁଝାମଣା, ଯେଉଁଥିରେ କି

ଆମେ ସମସ୍ତେ ରହିଥିବା ଅର୍ଥାତ୍ ସଭିଏଁ ଆପଣାକୁ ଏହି ଦେଶକୁ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କର ଘର ବୋଲି ଅନୁଭବ କରୁଥିବା ।

ସେଦିନ ଦଧିବାମନ ଠାକୁରଙ୍କର ମନ୍ଦିରକୁ ସମସ୍ତେ ଯାଇ ପାରିଲେ । ଗାଁଟା ସତେ ଅବା ଗୋଟାଏ ଏକାବେଳେକେ ଅଲଗା ଆତ୍ମୀୟତାରେ ଉଦ୍‌ଭାସିତ ହୋଇ ରହିଥିଲା । ସାରା ଓଡ଼ିଶାରେ ଏଇଟି ସର୍ବ ପ୍ରଥମ ଘଟଣା ବୋଲି ଆଗନ୍ତୁକ ଅତିଥିମାନେ ମତ ଦେଲେ । ଆମେ ଯେଉଁମାନେ ପୂରା ଗୋଟାଏ ମାସ ଏଥିଲାଗି କ୍ଷେତ୍ର ପ୍ରସ୍ତୁତ କରିଥିଲୁ, ସେମାନେ କେତେ ଖୁସୀ ହୋଇ ଯାଉଥିଲେ । ବାହାରେ ଖୁସୀ, ଭିତରେ ଖୁସୀ । କୋଉ ଖୁସୀଟା ଆଗ, କୋଉଟା ପଛ, ସେ କଥାଟିକୁ ହିସାବ କରି ମୋଟେ କୁହାଯାଇ ପାରିବ ନାହିଁ ।

ତା'ପର ଇତି ମଧ୍ୟରେ ଅଠାବନ ବର୍ଷ ବିତି ଗଲାଣି । ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ଗାଁରେ ହାତ ପାଆନ୍ତାରେ କଲେଜ ହେଲାଣି । ସେକାଳର କାଦୁଅମୟ ରାସ୍ତାଗୁଡ଼ାକ ପକ୍କା ହୋଇ ଗଲେଣି । କେତେ ଘରେ ବିଜୁଳି ଆଲୁଅ, ଦୂରଦର୍ଶନ, ଟେଲିଫୋନ । ଘରେ ଘରେ ଶିକ୍ଷିତ - ପୁଅ ଓ ଝିଅ ଉଭୟ । କିନ୍ତୁ କ'ଣ ପାଇଁ ମଝିରେ କ'ଣ ଘଟିଲା ଏବଂ କ୍ରମେ ଠାକୁରଙ୍କର ଥାନାଟା ସେହି ଆଗ ପରି ଥୋକେ ମଣିଷଙ୍କ ସକାଶେ ନିଷିଦ୍ଧ ହୋଇ ରହିଲା । ଉତ୍ସବର ସେହି ଦିନଟି ତୁଚ୍ଛା ଗୋଟିଏ ଦିନ ପାଇଁ ଆସି ପାସୋର ହୋଇ ରହିଗଲା । ଭାରତ ବର୍ଷ ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲା, ଦେଶର ଆଇନ୍ ଅନୁସାରେ ଆଉ ଛୁଆଁ ଅଛୁଆଁ ଭେଦ ରହିଲା ନାହିଁ । ତଥାପି ଆମ ମନ୍ଦିରର ଠାକୁରେ ଆମ ଗାଁର ପ୍ରାୟ ଅଧେ ସରିକି ମଣିଷଙ୍କ ନିମନ୍ତେ ମନା ହୋଇ ରହିଗଲେ କେମିତି କେଜାଣି ? ଏ କଥା ପୁନର୍ବାର ଆଲୋଚିତ ହେଉ । ତୋଡ଼ ଦେଖାଇ ନୁହେଁ, ପରସ୍ପରର ପାଖରେ ବସି, ପରସ୍ପରକୁ ଲୋଡ଼ି । ଏବଂ, ଯେଉଁମାନେ ସ୍କୁଲ ଓ କଲେଜମାନଙ୍କରେ ପଢୁଛନ୍ତି, ସେମାନେ ପ୍ରଥମେ ଏହି ଆଲୋଚନା ଲାଗି ଆଗଭର ହୁଅନ୍ତୁ ।

ଗଉରୀ ଭାଇ ଯେଉଁ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ନେତୃତ୍ୱ ଦ୍ୱାରା ପରିଚାଳିତ ହୋଇ ଦେଶର ସଂଗ୍ରାମରେ ସେତେବେଳେ ନିଜକୁ ସମ୍ମିଳିତ କରିଥିଲେ ଏବଂ ଗାଁର ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଉଦ୍‌ବୁଦ୍ଧ କରୁଥିଲେ ସେହି ଗାନ୍ଧୀ କେଡ଼େ ଦୃଢ଼ ହୋଇ ବାରମ୍ବାର କହି ଯାଇଛନ୍ତି ଯେ ବିଦେଶୀ ଶାସନକୁ ହଟାଇବା ସିନା ଆମର ପ୍ରଥମ କାମ, ମାତ୍ର ସେହି ଶାସନ ହଟିଯିବା ପରେ ସମାଜର ପରିବର୍ତ୍ତନ ହେଉଛି ତା'ର ପରବର୍ତ୍ତୀ ଦ୍ୱିତୀୟ ସଂଗ୍ରାମ । ସେହି ବାର୍ତ୍ତାଟି ସହରମାନଙ୍କରେ ବହିରେ ଲେଖା ହୋଇ ରହିଥିବ ନା ଆମ ଗାଁମାନଙ୍କରୁ ହିଁ ଆଗ ସେଥିଲାଗି ଉଦ୍‌ବେଳନ ଆରମ୍ଭ ହେବ ?

ଜାତୀୟ ଚେତନାର ବାର୍ତ୍ତାବହ,
ସଂଗ୍ରାମୀ,
ଫେବୃୟାରୀ - ୨୦୦୪

ସ୍ତମ୍ଭଲେଖ କେତୋଟି

ସିଏ ସବୁଦିନକୁ ବଞ୍ଚିବେ

ବଡ଼ମାନେ ତାଙ୍କୁ ମହାତ୍ମା ବୋଲି କହନ୍ତି, ନେତାମାନେ ତାଙ୍କୁ ଜାତିର ପିତା ବୋଲି ଆଖ୍ୟା ଦିଅନ୍ତି । କିଏ ମହାମାନବ କହେ, କିଏ ତାଙ୍କୁ ବୁଦ୍ଧ ଓ ଯୀଶୁଙ୍କର ସମଶ୍ରେଣୀର କହି କେତେ ଉଚ୍ଚକୁ ଉଠାଇ ଦିଏ । ଦେଶସାରା ତାଙ୍କର ମୂର୍ତ୍ତି ଗଢ଼ି ବସାଇ ଦିଆଯାଇଛି । ପଥର ମୂର୍ତ୍ତି, ପିତଳ ମୂର୍ତ୍ତି ଓ ମର୍ମର ମୂର୍ତ୍ତିରେ ତାଙ୍କୁ ସତେ ଅବା ବାନ୍ଧିକରି ରଖି ଦିଆଯାଇଚି । ଏବେ ଦୁଇବର୍ଷ ତଳେ ଦେଶ ଓ ସରକାର ତାଙ୍କର ଶତବାର୍ଷିକୀ ପାଳିଲେ, କେତେ ଟଙ୍କା ଖରଚ କଲେ । ପ୍ରତିବର୍ଷ ତାଙ୍କର ଶ୍ରାଦ୍ଧ ବି ପାଳନ କରାଯାଏ । ପ୍ରତ୍ୟେକ ଶୁକ୍ରବାର ସକାଳେ ରେଡ଼ିଓଯାକ ତାଙ୍କରି ପ୍ରାର୍ଥନାକୁ ପ୍ରଚାର କରନ୍ତି । ତଥାପି ସିଏ ମରିବେ ନାହିଁ, ସିଏ ବଞ୍ଚି ରହିବେ । ସିଏ ଯୁଗଯୁଗକୁ ବଞ୍ଚି ରହିବେ, ସବୁ ଦିନକୁ ବଞ୍ଚି ରହିଥିବେ । ସଂସାରରେ ପିଲା ରହିଥିବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସିଏ ନିଶ୍ଚୟ ବଞ୍ଚି ରହିଥିବେ ।

ଗାନ୍ଧି ମହାତ୍ମା ନ ଥିଲେ, ଆମେ ତାଙ୍କୁ ମହାତ୍ମା କଲୁ । ଗାନ୍ଧି ମହାମାନବ ହୋଇ ଜନ୍ମ ହୋଇ ନ ଥିଲେ, ତାଙ୍କୁ ଆମେ ମହାମାନବ କରି କେତେ ଦୂରରେ ନେଇ ବସାଇଲୁ । ଗାନ୍ଧି ପୂଜା ପାଇବାର ଲୋଭରେ ଆମର ଦେଶ ଲାଗି ଏତେ କଥା କରି ନ ଥିଲେ । ଆମେ ତାଙ୍କୁ ପୂଜା କଲୁ । ଗାନ୍ଧି ଜଣେ ନିର୍ଭୟ ମଣିଷ ଥିଲେ, ଆମ ସଂସାରରେ ଅଧିକସଂଖ୍ୟକ ମଣିଷ ଭୟାଳୁ ହୋଇହିଁ ବାସ କରୁଛୁ । ତେଣୁ ଆମର ଆଖିକୁ ସିଏ ଏଡ଼େ ଅସାଧାରଣ ପରି ଦିଶିଲେ । ଗାନ୍ଧି ମଣିଷକୁ ଭଲ ପାଉଥିଲେ, ଆମ ଭିତରୁ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟକ ମଣିଷ ନିଜେ ଜଣେ ଜଣେ ମଣିଷ ହୋଇଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ପରସ୍ପରକୁ ସନ୍ଦେହ କରନ୍ତି, ପରସ୍ପରକୁ ଶତ୍ରୁ ବୋଲି ମଣୁଥାନ୍ତି । ତେଣୁ ଆମ ଆଖିରେ ଗାନ୍ଧି ଏପରି ବିଚିତ୍ର ଦିଶିଲେ । ଗାନ୍ଧି ଭଗବାନଙ୍କୁ ବି ଭଲ ପାଉଥିଲେ, ଭୟ କରୁ ନ ଥିଲେ । ଆମେ ଅଧିକାଂଶ ମଣିଷ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଭୟ ହିଁ କରିଥାଉ । ଭଗବାନ ନାହାନ୍ତି ବୋଲି କହି ତାଙ୍କ ପାଖରୁ ଭୟରେ କୁଆଡ଼େ - ମନ କୁଆଡ଼େ ଦଉଡ଼ି ପଳାଇଯାଉ । କିମ୍ବା, ଭଗବାନ ଅଛନ୍ତି ବୋଲି କହି ଭୟରେ ମୁହଁମାଡ଼ି ତାଙ୍କରି ଗୋଡ଼ ପାଖରେ ପଡ଼ିରହୁ । ସିଧା ହୋଇ ତାଙ୍କ ମୁହଁକୁ ଚାହିଁବା ଲାଗି ସାହସ କରି ପାରୁନାହିଁ, ତାଙ୍କ ଆଗରେ ସଳଖ ହୋଇ ଠିଆ ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ଭଗବାନ କହିଲେ, ଭୟାଳୁମାନେ ସତେ ଅବା କେଉଁଠି ବାହାରେ ବସିଥିବା ଆଉ ଗୋଟାଏ କ'ଣକୁ ବୁଝନ୍ତି । ସେମାନେ ଆପଣା ଭିତରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଅନୁଭବ କରି ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ଅନ୍ୟମାନଙ୍କ ଭିତରେ ଦେଖିବା ତ ଆହୁରି ଦୂରର କଥା । ଗାନ୍ଧି ଆପଣା ଭିତରେ ଭଗବାନଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିଲେ । ଅନ୍ୟ ସମସ୍ତଙ୍କ ଭିତରେ ମଧ୍ୟ ତାଙ୍କୁ ଦେଖୁଥିଲେ ।

ତେଣୁ ସେ ଆମ ଆଖିରେ ଏପରି ଭୟାନକ ଦିଶିଲେ । ଆମରି ଭିତରୁ ଜଣେ ତାଙ୍କୁ ଆପଦ ପ୍ରାୟ ମଣି ତାଙ୍କର ଶରୀରଟାକୁ ଗୁଳିକରି ମାରିଦେଲା । ତାଙ୍କୁ ଏଠି ଅମର କରିଦେଲା ।

ଆମେ ସମସ୍ତେ ପିଲା ହୋଇ ଏହି ସଂସାରକୁ ଆସୁ । ଗାନ୍ଧି ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଗୋଟିଏ ପିଲା ହୋଇ ଏହି ସଂସାରକୁ ଆସିଥିଲେ । ଏହି ସଂସାରର ନାନା ଦାଉ ଆମକୁ ନାନା ଭୟ ଦେଖାଇ ଆମ ଭିତରର ପିଲାକୁ ମାରିଦେବାର ଷଡ଼ଯନ୍ତ୍ର କରେ । ଆମକୁ ଖୁସି ହୋଇ ବଢ଼ିବାକୁ ଦିଏନାହିଁ, ନିର୍ଭୟ ହୋଇ ଶିଖିବାକୁ ଦିଏ ନାହିଁ । ଆମକୁ କେବଳ ବୋଲ ମନାଇ ଶିଖାଏ, ଗୋଟିଏ ଉତ୍କୃଷ୍ଟ ଗଧ ହୋଇ ତିଆରି ହେବାଲାଗି କେତେ ପ୍ରଲୋଭନ ଦେଖାଏ । ତେଣୁ ଜୀବନରେ କିଛି ହେବା ପାଇଁ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେବା ଆଗରୁ ଆମେ କୌଣସି ନା କୌଣସି ଛାଞ୍ଚରେ ଢଳା ହୋଇଯାଉ, କୌଣସି ନା କୌଣସି ପଞ୍ଜରା ଭିତରେ ପୋଷା ଶୁଆ ପରି ବଢୁ । ଗାନ୍ଧି ମଧ୍ୟ ଆମରି ପରି ଏହି ସଂସାର ଭିତରେ ବଢ଼ିଥିଲେ । ଆମରିପରି ସ୍କୁଲରେ ପାଠ ପଢ଼ିଥିଲେ, ବଡ଼ଙ୍କର ଦାଉ ସହିଥିଲେ; ମାତ୍ର ଆପଣା ଭିତରେ ସେ କେଉଁ ଅମାନିଆ ଦେବତାର କଥା ଶୁଣି ପାରୁଥିଲେ କେଜାଣି, ସେ ଭୟରେ କିମ୍ବା ପ୍ରଲୋଭନରେ କେବେହେଲେ କିଛି ମାନି ନେଉ ନ ଥିଲେ । ସେ ଆପଣା ଅଭିଜ୍ଞତାରୁ ଯେତିକି ଶିଖୁଥିଲେ, କେବଳ ସେତିକିକୁ ନିଜେ ଭଲ ବୋଲି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲେ, ସେତିକିକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଜାଣୁଥିଲେ । ତାହାକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ଗ୍ରହଣ କରି ତାହାରି ଉପରେ ଅଟଳ ରହୁଥିଲେ । ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଥିବା କେଉଁ ବିଶ୍ୱାସ ତାଙ୍କୁ ଏହି ବିଦ୍ୟାଟି ଶିଖାଇଥିଲା କେଜାଣି ? ତେଣୁ ଗାନ୍ଧିଙ୍କ ଆଗରେ ତାଙ୍କର ମାଷ୍ଟର ଟଳିଗଲେ, ବିଲାତରେ ସେ ପାଠ ପଢୁଥିବା ବେଳେ କେତେ କେତେ ଆକର୍ଷଣ ଟଳିଗଲା, ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ଗୋରା ଶାସକଙ୍କର ଦମ୍ଭ ଟଳିଗଲା, ଭାରତରେ ଇଂରେଜ ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଟଳିଗଲା, ସୈନ୍ୟଶକ୍ତି ଟଳିଗଲା, ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଏକାଠି ବାଟ ଚାଲୁଥିବା କେତେ ସାଥି ମଧ୍ୟ ଟଳିଗଲେ, ତଥାପି ଗାନ୍ଧି ଟଳିଲେ ନାହିଁ । ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଶାଶ୍ୱତ ପିଲା ଗୋଟାଏ ଜୀବନରେ କେତେ କଅଣ କରି ଓ କେତେ କଅଣ ଗଢ଼ି ଥୋଇ ଦେବ ବୋଲି ଜିଦ୍ କରି ବସିଥିଲା, ସିଏ ସବୁଦିନକୁ ବଞ୍ଚି ରହିଲା ।

ଗାନ୍ଧିଙ୍କର ଜୀବନ ହେଉଚି ଏହି ପ୍ରେରଣାର ଜୀବନ । କିଏ ତାକୁ ଧର୍ମ-ପ୍ରେରଣା ବୋଲି କହେ, କିଏ କର୍ମ-ପ୍ରେରଣା ବୋଲି କହେ, ପୁଣି ଆଉ କିଏ ମାନବ-ପ୍ରେରଣା ବୋଲି କହେ । ଗୋଟିଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କରି କହିଲେ, ଏହା ଏକ ନିର୍ଭୟ ପିଲାର ପାଦରେ ଏହି ସଂସାରରେ ବାଟ ଚାଲିବାର ପ୍ରେରଣା । ଯେଉଁ ପ୍ରେରଣା କାହାକୁ ଡରେ ନାହିଁ, କଳାକୁ କଳା ବୋଲି କହେ, ଅନ୍ୟାୟ ଓ ଅସୁନ୍ଦରର ପଥ ରୋଧି ଠିଆହୁଏ; ଆପଣାର ପ୍ରାଣ ଦିଏ ପଛକେ, ତଥାପି ଅସତ୍ୟକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ମାନେ ନାହିଁ । ଏହି ପ୍ରେରଣା ମାରିବାର ପ୍ରେରଣା ନୁହେଁ, ସବୁଦିନକୁ ବଞ୍ଚିବାର ପ୍ରେରଣା, ଆଗକୁ ବାଟ ଫିଟାଇବାର ପ୍ରେରଣା ।

ତେଣୁ ଗାନ୍ଧି କହିଲେ ଏକ ନିର୍ଭୟ ଓ ବିଶ୍ୱାସମୟ ଜୀବନକୁ ବୁଝାଏ, ଆମର ଏହି ସଂସାରକୁ ସୁନ୍ଦର କରି ଗଢ଼ିବାର ଏକ ଜିଦ୍‌କୁ ବୁଝାଏ, ଏକ ଅନନ୍ତ ଶିଶୁର ଜିଦ୍‌କୁ ବୁଝାଏ । ଗୁଳିକରି ଏହି ଜିଦ୍‌କୁ କେହି କଦାପି ମାରିଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସୁବର୍ଣ୍ଣର ଲୋଭ ଦେଖାଇ କେହି ଏହାକୁ ଶୀତଳ କରିଦେଇ ପାରିବ ନାହିଁ । ସେଥିଲାଗି ଗାନ୍ଧିଙ୍କର କଥା ଯେତେ ପୁରୁଣା ହେଉଚି, ତାହା ସେତିକି ଅଧିକ ବ୍ୟାପ୍ତ ହେବାରେ ଲାଗିଚି । ଆମ ଭାରତବର୍ଷରେ ଆମେ ଗାନ୍ଧିଙ୍କୁ ପ୍ରଧାନତଃ ଆମ ସ୍ୱାଧୀନତା ସଂଗ୍ରାମର ସେନାପତି ବୋଲି ଜାଣୁଚୁ ସିନା, ମାତ୍ର ସାରା ସଂସାର ତାଙ୍କୁ ଜଣେ ଜାଗ୍ରତ ଓ ଆକାଙ୍‌କ୍ଷବାନ୍ ମଣିଷ ହିସାବରେ ଚିହ୍ନିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରୁଛି । ସିଏ ଯେଉଁ ଦେଶର ହେଉ ପଛକେ, ଜାଗ୍ରତ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଆକାଙ୍‌କ୍ଷାବାନ୍ ପ୍ରତ୍ୟେକ ପିଲା ଲାଗି ଗାନ୍ଧି-ଜୀବନ ସତେଅବା ଜଣେ ପରମ ମିତ୍ରର ଜୀବନ ହୋଇ ରହିଥିବ ।

୧/୩-୧୯୭୧

ଅପରେଶନ ଓମେଗା

ବଙ୍ଗଳା ଦେଶରେ ଆଜି ବନ୍ଧୁକର ଶାସନ ଚାଲିଚି । ପଲକୁ ପଲ ମଣିଷ ସେଠୁ ବାସ ଛାଡ଼ି ଭାରତକୁ ପଳାଇ ଆସୁଛନ୍ତି । ଶରଣାର୍ଥୀ ମାନଙ୍କର ଅସ୍ଥାୟୀ ଥଇଥାନ ପାଇଁ ଭାରତ ସମେତ ଆହୁରି କେତେକେତେ ଦେଶ ଉଦ୍ୟମ କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ କେବଳ ସେତିକିରେ ବଙ୍ଗଳା ଦେଶର ସମସ୍ୟା ତୁଟିବ ନାହିଁ । ଖାଲି ଅନ୍ନଛତ୍ର ବସାଇଲେ ମଣିଷର ସବୁ ଭୋକ କଦାପି ମେଣ୍ଟିବ ନାହିଁ ।

ଏଥିପାଇଁ ଆଉ କିଛି କରିବାକୁ ହେବବୋଲି ବିଚାରି ଗୋଟିଏ ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ତରୁଣ ସଂସ୍ଥା କେତୋଟି କାର୍ଯ୍ୟକର୍ମ ହାତକୁ ନେଇଛନ୍ତି । ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକର୍ମଗୁଡ଼ିକୁ ଅପରେଶନ ଓମେଗା ବୋଲି କୁହାଯାଉଛି । ବଙ୍ଗଳା ଦେଶରେ ଉତ୍କଟ ଖାଦ୍ୟାଭାବ ପଡ଼ିଛି, କିନ୍ତୁ ପଶ୍ଚିମ ପାକିସ୍ଥାନୀ ସୈନ୍ୟ ଶାସକମାନେ ସେଠି ସାହାଯ୍ୟକାରୀ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକଙ୍କୁ ପ୍ରବେଶ କରିବାକୁ ଦେଉନାହାନ୍ତି । ବିପତ୍ତିରେ ପଡ଼ିଥିବା ମଣିଷ ପାଖରେ ସାହାଯ୍ୟ ନେଇ ପହଞ୍ଚାଇବାକୁ କୌଣସି ସୀମାଗତ କଟକଣା ରହିବା ଉଚିତ ନୁହେଁ । ସେହି କଟକଣା ଭାଙ୍ଗି ଏବେ ଆଠଜଣ ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବୀ ଗୋଟିଏ ଜିପ୍ ଗାଡ଼ିରେ କେତେକ ସାହାଯ୍ୟ ସାମଗ୍ରୀ ଧରି ସୀମାଟପି ନିଷିଦ୍ଧ ଭୂଇଁରେ ପ୍ରବେଶ କରିଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଜିଦ୍ ସେମାନେ ଅଭାବଗ୍ରସ୍ତଙ୍କ ପାଖରେ ସାହାଯ୍ୟ ଅବଶ୍ୟ ପହଞ୍ଚାଇବେ ।

ବଙ୍ଗଳା ଦେଶକୁ ସାମ୍ବାଦିକମାନଙ୍କୁ ପଶିବାର ଅନୁମତି ନାହିଁ । ସରକାର ଯାହାକୁ ନିରାପଦ ଭାବୁଛନ୍ତି, କେବଳ ତାହାକୁ ହିଁ ଦେଶ ଭିତରକୁ ଛାଡୁଛନ୍ତି । ପୃଥିବୀରେ ବିଭିନ୍ନ

ଦେଶରୁ ଗୋଟିଏ ସାମ୍ବାଦିକ ଦଳ ଅନୁମତି ନ ଦେଇ ସେହି ଦେଶରେ ପ୍ରବେଶ କରିବେ, ଏହା ଓମେଗାର ଦ୍ୱିତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମ । ଦେଶ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ହୋଇଥିବା ଏକ ରାଜିନାମା ଫଳରେ ସାମ୍ବାଦିକର ସମ୍ବାଦ ସଂଗ୍ରହ ଲାଗି ପୂର୍ଣ୍ଣ ସ୍ୱାଧୀନତା ରହିବା ଉଚିତ । ଓମେଗାର ତରୁଣ ସେନା ଆପଣାର ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇ ସେହି ସ୍ୱାଧୀନତାର ଘୋଷଣା କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ।

ତୃତୀୟ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମଟି ଅନୁସାରେ ତରୁଣ ଶରଣାର୍ଥୀମାନେ ଏକାଠି ପୁଣି ସୀମା ଡେଇଁ ସେପାଖକୁ ଯିବେ । ଆମର ନିଜ ଘରେ ରହିବା ପାଇଁ ଆମର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଅଧିକାର ରହିଛି, ସେମାନେ ସେଇ କଥା ଦାବି କରି ବନ୍ଧୁକରାଜ ପାଖରେ ପ୍ରତିବାଦ ଜଣାଇବେ । ସେମାନଙ୍କ ସହିତ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଦେଶର ସ୍ୱେଚ୍ଛାସେବକ ବି ରହିବେ । କୌଣସିଟି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରର କୌଣସି ସାହାଯ୍ୟ ନିଆଯିବ ନାହିଁ । ତିନୋଟି ଯାକ କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମରେ ସେପାଖର ସେନା ଦ୍ୱାରା ଗିରଫ ହେବା, ତଥା ସେମାନଙ୍କ ଗୁଳିରେ ଆହତ ବା ନିହତ ହେବାର ଭୟ ସବୁବେଳେ ରହିଛି । ଗାନ୍ଧୀ - ଯୁଗରେ ଏହି କାର୍ଯ୍ୟକ୍ରମକୁ ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କୁହାଯାଉଥିଲା । ନିଜ ଜୀବନକୁ ପାଣି ଛଡ଼ାଇ ଅଥଚ ଦୂରାତ୍ମତା ଆଗରେ କଦାପି ମୁଣ୍ଡ ନ ନୁଆଇଁ ଅପରେସନ ଓମେଗାର ବନ୍ଧୁମାନେ ସେହି ସତ୍ୟାଗ୍ରହ କରିବାକୁ ଯାଉଛନ୍ତି ।

୧/୩।୧୯୭୧

କଟାକଟି ସୁଆଙ୍ଗ

ଗତ ମାସରେ ଆଫ୍ରିକାର ସୁଡ଼ାନ ଦେଶରେ ଗୋଟାଏ ସପ୍ତାହ ଭିତରେ ଦୁଇଥର ଗାଦି ବଦଳା ହୋଇଗଲା । ଯେଉଁମାନେ ପୁରୁଣା ଶାସକମାନଙ୍କୁ ବନ୍ଦୀ କରି ଗାଦିରେ ବସିଥିଲେ, ସେମାନେ ଚାରିଦିନ ପରେ ନିଜେ କଟାହେଲେ, ଗୁଳିରେ ମଲେ । ସ୍ୱାଧୀନ ହେବାପରେ ସୁଡ଼ାନରେ ଏପରି ପାଞ୍ଚ କି ଛଅ ଥର ଘଟିଲାଣି । ଆଫ୍ରିକା ଲାଗି ଏଗୁଡ଼ାକ ଆଦୌ ନୂଆକଥା ନୁହେଁ । ସେଠି ଅଧିକାଂଶ ଦେଶରେ ଏମିତି ହୋଇଛି । ବିପ୍ଳବ କହିଲେ ପ୍ରାୟ ଅଧଡ଼ଜନେ ମଣିଷ ଆଉ ଅଧଡଜନେ ମଣିଷଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ କାଟିବାକୁ ବୁଝାଇଛି । ଇଏ ତାକୁ ଖତମ କରିଛି ତ ସିଏ ୟାକୁ ଖତମ କରି ଦେଇଛି । ଆଲଜିରିଆ, ନାଇଜିରିଆ, ଘାନାଠାରୁ ଆରମ୍ଭ କରି କଙ୍ଗୋ ଓ ମାଲାବି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଠିକ ଏହି ଅଭିନୟ ହୋଇଛି । ହୁଏତ ଆହୁରି ଅନେକ ବାର ଏହିପରି ହେବାକୁ ବାକି ଅଛି ।

ଏସବୁ ଦେଖି ବେଳେବେଳେ ଲାଗୁଛି, ସତେଯେପରି ଏଡ଼େବଡ଼ ଆଫ୍ରିକା ମହାଦେଶରେ ଖାଲି ଅସ୍ତ୍ର ସଜାଇ ରଖିଥିବା ବିପ୍ଳବୀମାନେ ହିଁ ଅଛନ୍ତି, ଖାଲି ସେନାବାହିନୀ ଅଛି, ମଣିଷ କେହି କୁଆଡ଼େ ନାହାନ୍ତି । ମଣିଷମାନେ ଶୋଇଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଭୋଟରେ ସରକାର ଗଢ଼ାହେବାର ପ୍ରସଙ୍ଗ ହିଁ ନାହିଁ । ସହରର ଅର୍ଦ୍ଧମଣ ରାଜନୈତିକ ଓ ଅସ୍ତ୍ରଧାରୀ

ସୈନ୍ୟମାନେ ପରସ୍ପର ଭିତରେ ବଳ କଷାକଷି ହେଉଛନ୍ତି । ଯିଏ ଯେତେବେଳେ ଜିତୁଛି, ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ସେତେବେଳେ ସେଇ ଭୋଗ କରୁଛି । ଅନ୍ୟ ଦଳ ଓ ଅନ୍ୟ ମତକୁ ଜେଲ ଭିତରେ ଠୁଙ୍କି ନ ଦେବାଯାଏ ଶାସନରେ ରହିଥିବା ଦଳ ଆପଣାକୁ ନିରାପଦ ବୋଲି ଭାବୁ ନାହିଁ । ମଣିଷଙ୍କୁ ବାଦ୍ ଦେଇ ସେଠି ତୁହାକୁ ତୁହା ବିପ୍ଳବ ଚାଲିଛି ।

୧/୩-୧୯୭୧

ବାପାମାନଙ୍କର କରାମତି

କେତେଦିନ ତଳେ କେରଳରେ ସ୍କୁଲ ମାଷ୍ଟରମାନେ ଧର୍ମଘଟ କରିଥିଲେ । ଆହୁରି ଭଲ ଦରମା ଓ ଆହୁରି ବେଶି ସୁବିଧା ଦାବିକରି ସେମାନେ ଧର୍ମଘଟ କରିଥିଲେ । ପିଲାଏ ଧର୍ମଘଟ କରିଥିଲେ ମାଷ୍ଟରମାନେ ଯେମିତି ଘରେ ବସନ୍ତି, ମାଷ୍ଟରମାନେ ଧର୍ମଘଟ କରିବାରୁ ପିଲାଏ ବି ଘରେ ବସିଲେ । କିନ୍ତୁ ଏମିତି କେତେଦିନ ଯାଆନ୍ତା ? ଗୋଟାଏ ସାନ ସହରରେ ପିଲାଙ୍କର ବାପାମାଆ ଏଥିପାଇଁ ଗୋଟାଏ କିଛି କରିବେ ବୋଲି ଠିକ୍ କଲେ । ସେମାନେ ଶୋଭାଯାତ୍ରା କରି ମାଷ୍ଟରମାନଙ୍କ ଘରକୁ ଗଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ଘରୁ କାଢ଼ି ସ୍କୁଲଯାଏ ଆଣିଲେ । ମଜା ଦେଖିବାକୁ ପିଲାଏ ବି ସାଙ୍ଗେ ସାଙ୍ଗେ ଥିଲେ । ତେଣୁ ମାଷ୍ଟରମାନେ ସ୍କୁଲକୁ ଆସିବାରୁ ସେମାନେ ଯାଇ କ୍ଲାସରେ ବସି ପାଠ ପଢ଼ିଲେ । ଧର୍ମଘଟର ଇତିହାସରେ ଏକ ନୂଆ ଉଦ୍‌ଭାବନ ଘଟିଲା । ଆଗେ ପିଲାଏ ଚାହାଳୀକୁ ନ ଆସିଲେ ଅବଧାନ ନିଜେ ପିଲାଙ୍କ ଘରକୁ ଯାଇ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲକୁ ଆଣୁଥିଲେ । କେରଳରେ ଅମଙ୍ଗ ମାଷ୍ଟରମାନଙ୍କୁ ସ୍କୁଲଯାଏ ଆଣିବାକୁ ବାପମାଆ ମାନଙ୍କରେ ଦରକାର ପଡ଼ିଲା ।

ତା ୦୧.୦୩.୧୯୭୧

ଜଣେ ଅଭିନବ ବିପ୍ଳବୀ

ଏ ବର୍ଷ ସେପ୍‌ଟେମ୍ବର ମାସ ଏଗାର ତାରିଖ ଦିନ ତାଙ୍କୁ ଠିକ୍ ଛଅସ୍ତରୀ ପୂରିଗଲା । ପୃଥିବୀରେ ଅନେକ ଲୋକ କହୁଛନ୍ତି, ଇତିହାସରେ ଯାହା କେବେହେଲେ ହୋଇନାହିଁ, ବିନୋବା ଭାରତବର୍ଷରେ ସେଇଆ କରୁଛନ୍ତି, ବିନା ରକ୍ତପାତରେ ବିପ୍ଳବ କରାଉଛନ୍ତି ।

ବିନୋବା ଯେତେବେଳେ ଅନେକ ବର୍ଷ ତଳେ ମାଟ୍ରିକ୍ ପାସ୍ କରି ସାର୍ଟିଫିକେଟ୍ ପାଇଲେ, ସେତେବେଳେ ମାଆ ତାଙ୍କୁ କେନ୍ଦ୍ର କରି ହୁଏତ କେତେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖିଥିଲେ । ସିଏ ଚାକିରି କରିବେ, ଘରକୁ ପଇସା ଆଣିବେ, କୁଟୁମ୍ବର ଦୁଃଖ ଯିବ - ଏହିପରି କେତେ କଅଣ ଭାବିଥିଲେ । ଯୁବକ ବିନୋବା କ'ଣ ଭାବିଲେ କେଜାଣି, ଦିନେ ସେହି ବହୁ ଆଶାର ସମ୍ପତ୍ତି ସେହି ସାର୍ଟିଫିକେଟକୁ ଚିରି ନିଆଁ ଭିତରକୁ ପକାଇଦେଲେ । ତା'ପରେ ମା'ଙ୍କର ଅନୁମତି

ନେଇ ଘରୁ ବାହାରି ଗଲେ । ଇଚ୍ଛା,ସେ ହିମାଳୟ ଯିବେ, ଆଧ୍ୟାତ୍ମିକ ସାଧନା କରିବେ ।

ସେତିକିବେଳେ ସେ ଗାନ୍ଧୀଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଭାଷଣ ପଢ଼ିଲେ । ହିମାଳୟ ଆଡ଼େ ପଡ଼ିଥିବା ତାଙ୍କର ବାଟଟି ତାଙ୍କୁ ସାବରମତୀରେ ଆଣି ପହଞ୍ଚାଇ ଦେଲା । ଗାନ୍ଧି ସାବରମତୀ ଛାଡ଼ି ସେବାଗ୍ରାମ ଆସିଲେ । ବିନୋବା ମଧ୍ୟ ସେବାଗ୍ରାମଠାରୁ ପ୍ରାୟ ତିନିକୋଶ ବାଟରେ ପଓନା'ର ନଦୀ କୂଳରେ ଆଶ୍ରମ କରି ରହିଲେ । ୧୯୪୧ମସିହାରେ ଗାନ୍ଧୀ ତାଙ୍କୁ ଭାରତର ପ୍ରଥମ ସତ୍ୟାଗ୍ରହୀ ରୂପେ ବାଛିଲେ । ତା'ପରେ ଯାଇ ଦେଶବାସୀ ଓ ଜଗତବାସୀ ତାଙ୍କର ଆବିଷ୍କାର କଲେ । କିନ୍ତୁ ତାଙ୍କର ପୂର୍ଣ୍ଣ ଆବିଷ୍କାର ହେବା ଲାଗି ଆହୁରି ଦଶବର୍ଷ ବାକୀ ଥିଲା ।

ଆମ ଦେଶରେ ଏପରି ଅନେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଜମିରେ ଚାଷ କରୁଛନ୍ତି, ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନଙ୍କ ହାତରେ ଜମି ନାହିଁ । ପୁଣି ଏପରି କେତେକ ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେ ଚାଷୀ ନୁହନ୍ତି, ମାତ୍ର ଯେଉଁମାନେ କେତେ କେତେ ଜମିର ମାଲିକ ହୋଇ ବସିଛନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ୟାଟିର ସମାଧାନ ଲାଗି ପୃଥିବୀରେ କେତେ ହାଣକାଟ ହୋଇଚି । ନଥିଲାବାଲା ଥିଲାବାଲାଙ୍କ ଠାରୁ ଜମି ଛଡ଼ାଇ ନେବାକୁ ଆସିଛନ୍ତି, ମଣିଷ ମଣିଷ ଭିତରେ କେତେ ରକ୍ତ ଢଳା ହୋଇଚି । ବିନୋବା କହିଲେ, ଯଦି ଥିଲାବାଲାମାନେ ଆପେ ବୁଝି ଆପଣା ଜମିର କେତେକ ଅଂଶ ଦେଇଦିଅନ୍ତେ, ତେବେ ରକ୍ତପାତ ଆଉ କାହିଁକି ହୁଅନ୍ତା ? ଆନ୍ଧ୍ରପ୍ରଦେଶର ଗୋଟିଏ ଗାଆଁରୁ ୧୯୫୧ ମସିହା ଏପ୍ରିଲ୍ ମାସରେ ତାଙ୍କର ଏହି ସାହସିକ ପ୍ରୟୋଗ ଆରମ୍ଭ ହେଲା । ତାଙ୍କୁ ଜମି ମିଳିଲା । ଆପଣା ଭିତରୁ ଉତ୍ସାହ ପାଇ ବିନୋବା ସେହି ଦିନଠାରୁ ରାଜ୍ୟ ରାଜ୍ୟ ହୋଇ ବୁଲିଲେ । ଜଣକର ବିଶ୍ୱାସ ଏକ ବିପୁଳ ଆନ୍ଦୋଳନରେ ପରିଣତ ହେଲା । ଭୂଦାନରୁ ଗ୍ରାମଦାନର ଜନ୍ମ ହେଲା । ଅର୍ଥାତ୍ ଗୋଟିଏ ଗାଆଁରେ ଯେତେ ଜମି ରହିଚି ଓ ଯେତେ ସମ୍ପତ୍ତି ରହିଚି, ସେ ସବୁ ସାରା ଗାଆଁର ଜମି ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ହେବ । ଅର୍ଥାତ୍ ଗ୍ରାମସଭାର ଜମି ଓ ସମ୍ପତ୍ତି ହେବ । ଗ୍ରାମସଭା ଗାଆଁଲାଗି ଯୋଜନା କରିବ । ସେହି ଗାଆଁରେ ସବୁ ପିଲା ପାଠ ପଢ଼ିବେ, ସମସ୍ତେ କାମ ପାଇବେ, କେହି କାହାରିକୁ ଶୋଷଣ କରିବେ ନାହିଁ । ଲୋକନୀତିରେ ସମାଜ ଚାଲିବ । ସେଇଥିରୁ ହିଁ ଲୋକଶକ୍ତିର ଉଦୟ ହେବ । ସେହି ଶକ୍ତିରେ ଦେଶର ଶାସନ ଚାଲିବ । ରାଜଧାନୀ ମାନଙ୍କରୁ ଏବେ ଚାଲୁଥିବା ବାବୁଶାସନ ବନ୍ଦ ହୋଇଯିବ । ଗାଆଁବାଲା ଆପଣା ଇଚ୍ଛାରେ ଗ୍ରାମଦାନର ଘୋଷଣା କରିବେ । ସାରା ଭାରତରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସୁଦ୍ଧା ଲକ୍ଷେ ଗାଆଁ ଏହି ଘୋଷଣା କରି ସାରିଲେଣି । ସେହିସବୁ ଗାଆଁରେ ପୁରୁଣାରୁ ନୂଆ ଗଢ଼ା ହେବାରେ ଲାଗିଚି । ଯୁବକ ଅବସ୍ଥାରେ ଯିଏ ଘର ଛାଡ଼ି ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ହୋଇ ବାହାରିଥିଲା, ସାରା ଦେଶକୁ ସୁଖୀ ମଣିଷଙ୍କର ଗୋଟିଏ ଘର ପରି ତିଆରି କରିବାଲାଗି ସିଏ ଏହି ବୁଢ଼ା ବୟସରେ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଚି. କେତେ କେତେ ଯୁବକଙ୍କୁ ଏଥିଲାଗି ବଳ ଓ ପ୍ରେରଣା ଦେଉଚି ।

ବିନୋବା ଜ୍ଞାନର ସମୁଦ୍ର । ତାଙ୍କର ପାଣ୍ଡିତ୍ୟ ଅଗାଧ । ନାନା ଭାଷା ଆୟତ୍ତ କରିଛନ୍ତି, ନାନା ଶାସ୍ତ୍ରର ପ୍ରଣୟନ କରିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ସର୍ବୋପରି ସେ ଜଣେ ଜାଗ୍ରତ ମଣିଷ । ତାଙ୍କ ଭିତରେ ଯେଉଁ ଅଦମ୍ୟ ବିଶ୍ୱାସ ଓ ସଂକଳ୍ପ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି, ତାହା ଆମ ସମୟର ନାନା ଦୁଷ୍ଟତା ଓ ଧର୍ଷଣ ଭିତରେ ତଥାପି ଆଗକୁ ଗୋଟାଏ ବାଟ ଦେଖାଇ ଦେବାପରି ଲାଗୁଚି ।

୧/୪-୧୯୭୧

ରାଜନୀତି ଓ ପିଙ୍ଗ୍‌ପଙ୍ଗ୍

ସେଦିନ ଖବରକାଗଜରେ ବାହାରିଲା ଯେ ଭାରତର ପିଙ୍ଗ୍‌ପଙ୍ଗ୍ ଖେଳାଳୀଦଳ ଏଥର ଚୀନ୍ ରାଜଧାନୀ ପେକିଙ୍ଗ୍‌ରେ ଚୀନା ଖେଳାଳୀମାନଙ୍କ ସହିତ ପିଙ୍ଗ୍‌ପଙ୍ଗ୍ ଖେଳିବାକୁ ଯିବେ । ଅର୍ଥାତ୍ ଦୁଇ ଖେଳାଳୀ ଦଳଙ୍କର ଏହି ଖେଳ ସକାଶେ ଚୀନ୍ ସରକାର ଅନୁମତି ଦେଇଛନ୍ତି । ରାଜନୀତି ଭିତରେ ରହି ସଂସାରଟାର ମୀମାଂସା କରୁଥିବା ପର୍ଯ୍ୟବେକ୍ଷକମାନେ ଏଥିରୁ ଅନୁମାନ କରୁଛନ୍ତି ଯେ ଚୀନ୍‌ର ସରକାରୀ କର୍ତ୍ତାମାନେ ହୁଏତ ଭାରତବର୍ଷ ସହିତ ପୁଣି ମିଳାମିଶା ବା ବୁଝାମଣା କରିବାକୁ ଚାହୁଛନ୍ତି । ଆଗରୁ ତ ତାଙ୍କ ଘର ଆମ ଲାଗି ବନ୍ଦ ଥିଲା ଓ ଆମ ଘର ତାଙ୍କ ଲାଗି ବନ୍ଦ ଥିଲା । ଏଥର ହୁଏତ ଟିକିଏ କୋହଳ ସମୟ ଆସିବ, ବନ୍ଧୁ ବେଭାର ଚାଲିବ, ଦୁଇ ଦେଶର ସରକାରୀ ଲୋକେ ମୁହାଁମୁହିଁ ହୋଇ ବସିବେ, ଦୁଇ ଦେଶର ଦୁଃଖ ସୁଖକୁ ନେଇ ବିଚାର କରି ପାରିବେ ।

ସରକାର ରହିଲେ ବା ସରକାର ମଙ୍ଗିଲେ ଯାଇ ଦୁଇ ଦେଶର ଖେଳାଳୀ ପରସ୍ପର ସହିତ ଖେଳିବାକୁ ଯାଇ ପାରିବେ, ଇଏ ଏକ ଅଦ୍ଭୁତ ନୀତି, ଏକ ବିକଟ ନୀତି । ଆମ ଗାଆଁମାନଙ୍କରେ ବି କଜିଆ ହୁଏ, ମାଡ଼ ଫଉଦାରୀ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ କୌଣସି ନିମିତ୍ତପର୍ବ ଆସିଲେ କିମ୍ବା କାହା ଘରେ ବାହାପୁଆଣି ହେଲେ ଗାଆଁବାଲା ଆଗ ଏକାଠି ବସି କଳହର ନିଷ୍ପତ୍ତି କରି ଦିଅନ୍ତି । ଫାଟି ଯାଇଥିବା ମନ ପୁଣି ଯୋଡ଼ି ହୋଇଯାଏ । ଏମିତି କେତେ କଜିଆ ଲାଗେ, କଜିଆ ତୁଟେ, ମାତ୍ର ନିମିତ୍ତପର୍ବ ବା ବାହା ପୁଆଣି ଲାଗି କେବେହେଲେ କୌଣସି ବ୍ୟାଘାତ ଆସେ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଆମ ଯୁଗରେ ଦେଶ ଦେଶର ସରକାରଙ୍କ ମର୍ଜି ଅନୁସାରେ ହିଁ ଦୁଇ ଦେଶ ମଧ୍ୟରେ ରହିଥିବା ସମ୍ପର୍କଗୁଡ଼ାକର ବି ନିୟନ୍ତ୍ରଣ ହୁଏ । ଦୁଇ ସରକାର ମନ କଲେ ହିନ୍ଦୀ ଓ ଚୀନ୍ ଭାଇ ଭାଇ ହୁଅନ୍ତି, କେତେ ଉଲ୍ଲାସର ପ୍ରଦର୍ଶନରେ ପତାକା ଉଡ଼େ, ଜୟ ଜୟ ବୋଲି ଆକାଶ କମ୍ପେ । ପୁଣି ସେଇମାନଙ୍କରେ ମନ ନ ହେଲେ ଦୁଇ ଦେଶ ପରସ୍ପରର ଶତ୍ରୁ ହୁଅନ୍ତି; ଯୁଦ୍ଧ ପାଇଁ ବି ସଜ ହୋଇଯାନ୍ତି । ରାଜନୀତିର ଭାଷାରେ ଏହାକୁ କୂଟନୀତି ବୋଲି କୁହାଯାଏ, ଯାହାକି ସତେ ଅବା କାଳକୂଟ ପରି ତୁମ ଆମ ସାଧାରଣ ଓ ସଙ୍ଗଲୋଭି ମଣିଷଙ୍କର ଜୀବନକୁ ଭାରି ଚମତ୍କାର ଭାବରେ ଘାରିକରି ରହିଥାଏ ।

୧/୪-୧୯୭୧

ନିକିତା କୃଶ୍ଚେଫ୍

ହୃଦରୋଗରେ ଆକ୍ରାନ୍ତ ହୋଇ ସେଦିନ ସୋଭିଏଟ୍ ରୁଷିଆର ପୂର୍ବତନ ଶାସକ କୃଶ୍ଚେଫ୍ ଇହଧାମରୁ ବିଦାୟ ନେଲେ । କୃଶ୍ଚେଫ୍‌ଙ୍କର ଦେହ ଭିତରେ ଯେ ଗୋଟାଏ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର କାମ କରୁଥିଲା, ଏଥିରେ ସେହି କଥାର ସ୍ପଷ୍ଟ ପ୍ରମାଣ ମିଳିଲା । କାରଣ ଶିର ନ ଥିଲେ ଶିରଃପୀଡ଼ାର ବି କାହିଁକି କୌଣସି ସମ୍ଭାବନା ରହନ୍ତା ? ମାତ୍ର କେବଳ ଗୋଟାଏ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ଅପେକ୍ଷା କୃଶ୍ଚେଫ୍‌ଙ୍କର ଆଉ କିଛି ଅଧିକ ମଧ୍ୟ ଥିଲା । ତାଙ୍କର ଏକ ହୃଦୟ ବି ଥିଲା ।

କୃଶ୍ଚେଫ୍‌ଙ୍କ ପୂର୍ବରୁ ଷ୍ଟାଲିନ୍ ରୁଷିଆର ଶାସକ ଥିଲେ । ସେ ଦୀର୍ଘ ପଚିଶି ବର୍ଷକାଳ ରୁଷିଆର ଶାସନ କରିଥିଲେ, ରୁଷ୍‌ବାସୀଙ୍କୁ ମଣ କରି ରଖିଥିଲେ । ଷ୍ଟାଲିନ୍ ଅର୍ଥାତ୍ Steel-man, ଇସ୍ପାତର ମଣିଷ । ଇସ୍ପାତର ହୃଦୟ ନଥାଏ; ଯିଏ ଇସ୍ପାତ ହୁଏ, ତା'ର ଏକ ହୃଦୟ ଲାଗି କୌଣସି ଆବଶ୍ୟକତା ନ ଥାଏ । ସିଏ ଯାହା ଇଚ୍ଛା କଲେ, ଶାସନ ବୋଲି ତାହାକୁ ହିଁ ଚଳାଏ, ଆଦର୍ଶ ବୋଲି କେବଳ ସେଇଟାକୁ ଆଣି ଉଗାରି ଦିଏ । ତା'ର ଏହି ଧର୍ମଯୁଦ୍ଧରେ ଯିଏ ବାଧା ଦେବାକୁ ବାହାରେ, ତାକୁ ଗୁଳି କରି ଉଡ଼ାଇ ଦିଆଯାଏ କିମ୍ବା ସାଇବେରିଆର ଏକାନ୍ତ ନିର୍ବାସନରେ ସଡ଼ିପଚି ଯିବାକୁ ପଠାଇ ଦିଆହୁଏ । ଷ୍ଟାଲିନ୍‌ଙ୍କ ଅମଳରେ ତାହାହିଁ ଚାଲିଥିଲା । ସିଏ ଅନେକ ମଣିଷ ମାରିଲେ, ମରାଇଲେ; ରୁଷିଆକୁ ଶକ୍ତିଶାଳୀ କଲେ । କୃଶ୍ଚେଫ୍ ତାଙ୍କରି ଚେଲା ହେଲେ କ'ଣ ହେବ, ଗୁରୁଙ୍କ ଅନ୍ତେ ସେଇ ଗୁରୁଙ୍କର ଅକୀର୍ତ୍ତିଗୁଡ଼ାକୁ ବାହାରେ ପ୍ରକାଶ କଲେ । ବରଫ ପରି ଘନ ହୋଇ ବସି ଯାଇଥିବା ରୁଷ୍ ଜୀବନରେ ବସନ୍ତ ଆସିଲା; ବରଫ ତରଳିଲା । ରୁଷ୍‌ବାସୀ ଝରକା ଖୋଲି ବାହାରକୁ ଅନାଇବାର ଅନୁମତି ପାଇଲେ । ରୁଷିଆର ଲେଖକମାନେ ଆଗରୁ ଯାହା ଲେଖିବାକୁ ସାହସ କରୁ ନ ଥିଲେ, ତାହା ଲେଖି ପାରିଲେ । ସେମାନଙ୍କର କେତେ କେତେ ବହି ଅନ୍ୟ ଦେଶରେ ଛପା ହେଲା, ଅନ୍ୟ ଭାଷାରେ ଛପା ହେଲା । ଏବଂ ସବୁଠାରୁ ବଡ଼ କଥା ହେଲା ଯେ, ଶାସକର ବିରୋଧ କରିବା ମାତ୍ରକେ ଆଉ ଗୁଳି ମୁହଁରେ ଉଡ଼ି ଯିବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ । ଆଗେ ବିରୋଧ କଲା ମାତ୍ରକେ ମରିବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ସେହି ଭୟରେ ସକଳ ବିରୋଧ ସତେଅବା କୁକୁରର ଲାଙ୍ଗୁଳ ପରି କୁକୁରର ଗୋଡ଼ ଭିତରେ ପଶି କନକନ ହେଉଥିଲା । କୃଶ୍ଚେଫ୍ ସେହି ପରମ୍ପରାରେ ପରିବର୍ତ୍ତନ ଆଣିଲେ । ବିରୋଧୀମାନଙ୍କର ମୁହଁ ବନ୍ଦ ହେଲା ସତ, ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କର ପ୍ରାଣ ନେବାକୁ ପଡ଼ିଲା ନାହିଁ ।

ଏହି ପରମ୍ପରାର ଲାଭ କୃଶ୍ଚେଫ୍ ନିଜେ ବି ଉଠାଇଲେ । କ୍ଷମତାରୁ ଚ୍ୟୁତ ହେବା ପରେ ସେ ନିଜେ ବି ମଣିଷ ପରି ବଞ୍ଚି ରହିବାର ସୁବିଧା ପାଇଲେ, ମଣିଷ ପରି ବୁଢ଼ା ହେଲେ, ମଣିଷ ପରି ମଲେ । ବଳ କଷାକଷିର ଅନ୍ତଃପୁରରେ ଅଧିକ ବଳଶାଳୀର ଛୁରୀ ବା ବନ୍ଧୁକରେ ମଲେ ନାହିଁ ।

୧/୪-୧୯୭୧

ଗୋଟିଏ ଭୂମି, ତିନୋଟି ଦେଶ

ହିମାଳୟଠାରୁ କୁମାରିକା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଓ ଖାଇବରଠାରୁ ମଣିପୁର ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଯେଉଁ ସ୍ଥଳଭାଗଟି ବିସ୍ତୃତ ହୋଇ ରହିଛି, ସେଇଟି ହେଉଛି ଗୋଟିଏ ଭୂମି । ଏହି ଭୂମିରେ ତିନୋଟି ଦେଶ-ପାକିସ୍ତାନ, ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନ ଓ ବଙ୍ଗଳାଦେଶ । ଭୂମିର ନାମ ଭାରତବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ଭାରତୀୟ ଉପମହାଦେଶ ।

ଏହି ଗୋଟିଏ ଉପମହାଦେଶରେ ଯେଉଁ ତିନୋଟି ଦେଶ ରହିଚି, ତାହା ସଭ୍ୟତାର ବା ସଂସ୍କୃତିର ସୃଷ୍ଟି ନୁହେଁ । ତାହା ହେଉଛି ରାଜନୀତିର ସୃଷ୍ଟି । ଇଂରେଜମାନେ ଭାରତ ଛାଡ଼ି ଗଲାବେଳେ ଏହି ଭୂମିକୁ ଦୁଇଟି ଦେଶରେ ବାଣ୍ଟି ଦେଇ ଯାଇଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଆମ ନେତାମାନେ ମଧ୍ୟ ସେହି ବଣ୍ଟୁଆରାକୁ ମାନି ନେଇଥିଲେ । ଏହି ଦୁର୍ଘଟଣାର ଠିକ୍ ପଚିଶି ବର୍ଷ ପରେ ଦୁଇଟା ଦେଶ ତିନିଟା ଦେଶରେ ପରିଣତ ହେଲା । ଏବେ ଆମ ଦେଶରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ସେହି ତୃତୀୟ ଦେଶର ନୂତନ ଜନ୍ମକୁ ସ୍ୱାଗତ ଜଣାଇଲୁ ।

ଦେଶ ତିନିଟା, ତିନିଟା ଦେଶରେ ତିନିଟା ପତାକା, ତିନିଟା ସରକାର; କିନ୍ତୁ ତିନିଟାଯାକ ଦେଶରେ ସର୍ବମୋଟ ପ୍ରାୟ ପଚସ୍ତରୀ କୋଟି ମଣିଷ । ଏମାନଙ୍କର ଭୂମି ଗୋଟିଏ; ଇତିହାସର ଭୂମି ଗୋଟିଏ,ସଭ୍ୟତା ଓ ସଂସ୍କୃତିର ଭୂମି ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ, ଧର୍ମଭାବନା ଓ ଧର୍ମପ୍ରେରଣା ମଧ୍ୟ ଗୋଟିଏ । ରାଜନୀତିର ଭୂତ ଲାଗିଥିବାବେଳେ ଏହି ତିନି ଦେଶର ନେତାମାନେ ତିନି ଦେଶକୁ ଯେତେ ଭିନ୍ନ ବୋଲି କହନ୍ତୁ ପଛକେ, ତିନୋଟିଯାକ ଦେଶର ଭବିଷ୍ୟତ ସବୁକାଳକୁ ଏକାଠି ଗୁନ୍ଥା ହୋଇ ରହିଥିବ । ଏ ଦେଶର ଅଶାନ୍ତି ସେ ଦେଶରେ ଅଶାନ୍ତିର କାରଣ ହେବ, ସେ ଦେଶର ଘୃଣା ଏଠି ମଧ୍ୟ ଘୃଣାକୁ ପ୍ରଶ୍ରୟ ଦେବ । ତିନୋଟି ଦେଶରେ ମଣିଷର ସମ୍ମାନ ଓ ଗୌରବ ବଢ଼ାଇବା ଲାଗି ଶାସନ ଚାଲିଲେ ତିନିହେଁ ମିଳି ସାରା ପୃଥିବୀ ଆଗରେ ଏଭଳି ଶକ୍ତି ଓ ସମର୍ଥତାର ପରିଚୟ ଦେବେ, ଯାହା ପାଖରେ କି ବାହାରର ସଭିଙ୍କର ମୁଣ୍ଡ ନଇଁଯିବ ।

ତିନୋଟିଯାକ ଦେଶରେ ମୂଳସମସ୍ୟା ଗୋଟିଏ । ସେଇଟି ହେଉଚି ମଣିଷର ସମସ୍ୟା, ରାଜନୀତିକ ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ପ୍ରକୃତ ସ୍ୱାଧୀନତାରେ ପରିଣତ କରିବାର ସମସ୍ୟା । ଦରିଦ୍ର ମଣିଷକୁ ସମ୍ପନ୍ନ କରିବାର ସମସ୍ୟା, ଅଶିକ୍ଷାର ଅନ୍ଧାରରେ ଅଭିଶାପ ପାଇଥିଲା ପରି ସଢୁଥିବା ମଣିଷକୁ ଶିକ୍ଷାଦ୍ୱାରା ଉନ୍ନତମସ୍ତକ କରିବାର ସମସ୍ୟା । ପରନିର୍ଭରକୁ ଆପଣାର ଭାଗ୍ୟଧର ରୂପେ ଗଢ଼ିବାର ସମସ୍ୟା । ଏହି ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ାକ ତିନୋଟିଯାକ ଦେଶରେ ରହିଚି । ପାକିସ୍ତାନରେ ରହିଚି, ହିନ୍ଦୁସ୍ତାନରେ ରହିଚି, ବଙ୍ଗଳାଦେଶରେ ମଧ୍ୟ

ରହିଚି । ତିନୋଟିଯାକ ଦେଶରେ ଅନେକ ମଣିଷ ଆଖି ଥାଇ ଅନ୍ଧ ହୋଇ ରହିଚନ୍ତି, ଅନେକ ଫୁଲ ଫୁଟିବାର ଇଚ୍ଛା ଥାଇ ଫୁଟି ପାରୁନାହାନ୍ତି । ସିଆଣିଆମାନେ ସେମାନଙ୍କୁ ଭୁଲାଇ ରଖିଚନ୍ତି, ପାଠୁଆମାନେ ଅପାଠୁଆଙ୍କୁ ଭଣ୍ଡାଇ ରଖିଚନ୍ତି, ବାବୁମାନେ ରାତିର ରାଜ୍ୟଟାକୁ ଦିନ ବୋଲି କହି ଅଶେଷ ଭ୍ରମ ସୃଷ୍ଟି କରି ରଖିଚନ୍ତି ।

ଆମର ଏହି ଭୂମିରେ ଅଶାନ୍ତି ଲାଗି ରହିଚି, ସମସ୍ୟାଗୁଡ଼ାକ ମୋଟେ ତୁଟୁନାହିଁ, ତା'ର କାରଣ ଏଠି ମଣିଷକୁ ନେଇ ରାଜନୀତି ଚାଲୁନାହିଁ । ରାଜନୀତି ମଣିଷକୁ ନେଇ ଖେଳିବାରେ ଲାଗିଚି । କେତେବେଳେ ବନ୍ଧୁକ ବଳରେ କିଏ ସମସ୍ତଙ୍କ ଉପରେ ଏକଛତ୍ର ପ୍ରଭୁ ହୋଇ ବସୁଚି; ଧର୍ମ ନାମରେ ଅଫିମ ଖୁଆଉଚି, ମଣିଷଙ୍କର ମୁହଁ ବନ୍ଦ କରି ରଖୁଚି । ପୁଣି କେଉଁଠି କେତେକ ଲୋକ ଅନେକ ଲୋକଙ୍କୁ କାବୁ କରି ରଖିଛନ୍ତି, ନିଜର ଭାଗ୍ୟକୁ ଦେଶର ଭାଗ୍ୟ ବୋଲି କହୁଛନ୍ତି, ନିଜର ଅହଂକାରଗୁଡ଼ାକୁ ଜାତିର ଗୌରବ ବୋଲି ବଢ଼ାଇ କରୁଛନ୍ତି । ଏହି ସମସ୍ତ ମୋହରେ ପଡ଼ି ଆମ ଶାସକମାନେ ବାଉଳା ହୋଇ ରହିଚନ୍ତି ଓ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ବାଉଳା କରି ରଖିଚନ୍ତି ।

ତିନୋଟିଯାକ ଦେଶ ମଧ୍ୟରୁ ବଙ୍ଗଳାଦେଶ ସବା ଶେଷରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଚି । ସେଠାରେ ସ୍ୱାଧୀନତା ଲାଗି ଅନେକ ରକ୍ତ ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଚି, ଅନେକ ନିର୍ଯାତନା ସହିବାକୁ ପଡ଼ିଚି, ଅନେକ ଧୈର୍ଯ୍ୟ ସହକାରେ ପ୍ରବଳ ଓ ବର୍ବରବାହିନୀ ସହିତ ଲଢ଼ିବାକୁ ପଡ଼ିଚି । ଏଥର ସେଠି ବି ଯୁଦ୍ଧ ସରିଲା, ଏଣିକି ଦେଶକୁ ଗଢ଼ିବାର ବେଳ ଆସିଲା । ଯିଏ ସବା ଶେଷରେ ଆସେ, ସିଏ ସମସ୍ତଙ୍କର ଅନୁଭୂତିରୁ ଶିଖେ । ତେଣୁ ବଙ୍ଗଳାଦେଶ ହୁଏତ ଅନ୍ୟ ଦୁଇ ଦେଶରେ କରାଯାଇଥିବା ଭୁଲଗୁଡ଼ାକୁ ଅଧିକ ସାବଧାନ ରହିବ । ସେପରି କରି ସେ ଆମକୁ ପ୍ରେରଣା ଦେବ, ଆମ ଆଖିକୁ ନୂଆ ଦୃଷ୍ଟି ଦେବ, ଏହି ସମଗ୍ର ଭୂମିଟିରେ ଏକ ନୂଆ ଆଗ୍ରହର ସୃଷ୍ଟି କରିବ । ଯୁଦ୍ଧ ଓ ଧର୍ଷଣ ଭିତରୁ ଯେଉଁ ଦେଶର ଜନ୍ମ ହେଲା, ସିଏ ଶାନ୍ତିରେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ନେତୃତ୍ୱ ଦେବ ।

ଆଉ ଆମେ ? ଆମେ ତିନୋଟିଯାକ ଦେଶକୁ ଗୋଟିଏ ଭୂମି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରିବା । ଏହି ଭୂମିରେ ମଣିଷର ଗୌରବ ବଢ଼ାଇବା ସକାଶେ ନିଜକୁ ସାହସୀ କରି ଗଢ଼ିବା ।

୧/୭-୧୯୭୨

ପଇସା ପୁଣିଥରେ ହାରିଲା

ଆମେରିକା ଧନର ଦେଶ । ତାକୁ ଅନେକ ସମୟରେ ଧନୀଙ୍କ ଦେଶ ବୋଲି ବି କୁହାଯାଏ । ଅବଶ୍ୟ ସେଠାରେ ଗରିବ ମଧ୍ୟ ଅଛନ୍ତି । କଳା ଗରିବ ବେଶି ଅଛନ୍ତି, ତଥାପି ଗୋରା ଗରିବ ମଧ୍ୟ ରହିଚନ୍ତି । ଆମେରିକାର ସରକାର ଧନୀଙ୍କ ହାତରେ ଅଛି; ଯେଉଁମାନେ ଆପଣାର ଭାଗ୍ୟକୁ କୋଟିରେ ଓ ନିୟୁତରେ ହିସାବ କରନ୍ତି, ଦେଶର ଶାସନ ସେଇମାନଙ୍କର ବରାଦ ଅନୁସାରେ ଚାଲୁଚି । ଦେଶରେ ଯେତେବେଳେ ଯୋଉ ଦଳ ଗାଦୀରେ ବସିଥାଉ ପଛକେ, ସେଠି ପଇସାର ଶାସନ ଚାଲିଛି । ପଇସା ବିଞ୍ଚାହୋଇ ସାରା ପୃଥିବୀଟାକୁ ହାତମୁଠାରେ ରଖିବାର ଫିକର କରାଯାଉଛି ।

ମାତ୍ର ପଇସା ସବୁଠାରେ ହାରିଯାଏ, ଆମେରିକା ସରକାର ବି ଏଇ ପଇସାକୁ ନେଇ କାରବାର କରୁଛି ଓ ହାରୁଛି, ତଥାପି ପଇସାର ଧମକ ହିଁ ଦେଖାଇବାରେ ଲାଗିଛି । ଗତ ପଚିଶ ବର୍ଷ ଭିତରେ ସିଏ ଏମିତି କେତେ ଥର ହାରିଲାଣି । ଖାଲି ପଇସା ଉପରେ ଭରସା ରଖିଲେ ଯେମିତି ଲୋକହସା ହେବାକୁ ପଡ଼େ, ଆମେରିକାର ସରକାର ସେମିତି ଲୋକହସା ହେବାରେ ଲାଗିଛି ।

୧୯୪୯ ମସିହାରେ ଚୀନ୍‌ରେ ବିପ୍ଳବ ହେଲା ଓ ନୂଆ ସରକାର ବସିଲା । ଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହରାଇଥିବା ଚିଆଙ୍ଗ-କାଇସେକ୍ ସରକାର ହାରିଲେ ଓ ଦେଶରୁ ତଡ଼ା ଖାଇଲେ । ଆମେରିକା ତରଫରୁ ତାହାକୁ ଫର୍ମୋଜା ଦ୍ୱୀପରେ ପୋଷିକରି ରଖାଗଲା । ଆମେରିକା ପଇସାରେ ସେଠି ବିପଣି ଚାଲିଲା, ସରକାରୀ କଳ ପୋଷାହେଲା, ସେନାବାହିନୀ ମଧ୍ୟ ପୋଷାହେଲା । ଏଡ଼େ ବଡ଼ ପାଟିରେ ଓ ମହାଆଡ଼ମ୍ବରରେ ଆମେରିକା ସରକାର ତାହାକୁ ଅସଲ ଚୀନ୍ ବୋଲି ମାନିଲେ, ସେଇମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଜାତିସଂଘ ଓ ନିରାପତ୍ତା ପରିଷଦର ଚଉକୀରେ ବସାଇଲେ । ବାଇଶି ବର୍ଷ ପରେ ବେଶି ଭୋଟ ପାଇ ଚୀନ୍ ସରକାର ଜାତିସଂଘରେ ସ୍ଥାନ ପାଇଲେ । ବହଳ ମୁହଁରେ ଆମେରିକା ବି ସେଥିପାଇଁ ଭୋଟ ଦେଲା । କିନ୍ତୁ ଫର୍ମୋଜାର ସଖୀକଣ୍ଢେଇମାନେ ସେଠୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଆସିବାରୁ ଆମେରିକା ଜାତିସଂଘକୁ ଯେତେ ପଇସା ଦେଉଥିଲା, ଏଣିକି ସେହି ପରିମାଣକୁ କମାଇ ଦେବ ବୋଲି ଧମକ ଦେଇଛି ।

ଆମେରିକା ସରକାର ଭିଏତ୍‌ନାମରେ ବି ପଇସା ଖରଚ କରି ସରକାର ଚଳାଇଛି, ପଇସା ଖରଚ କରି ଯୁଦ୍ଧ ଲଢ଼ୁଚି । ସେଠି ଲୋକମାନେ ଯେଉଁମାନଙ୍କୁ ଶାସନ କ୍ଷମତା ଦେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି, ଆମେରିକା ସେମାନଙ୍କୁ ତସ୍କର, ଗରିଲା ଓ ବିଦ୍ରୋହୀ ବୋଲି କହୁଛି । କିନ୍ତୁ ଆପଣା ମନକୁ ପାଇଲା ଭଳି କେତେଟା କଣ୍ଢେଇଙ୍କୁ ବସାଇ ସେ ଭିଏତ୍‌ନାମ ଲୋକଙ୍କ

ବିରୁଦ୍ଧରେ ଗତ ଷୋଳବର୍ଷ ହେଲା ଯୁଦ୍ଧ ଲଢୁଚି । ଯହୁଁ ଯହୁଁ ବେଳ ଗଡ଼ିଯାଉଛି, ପଇସା ହାରି ହାରି ଯାଉଛି, ଲୋକଶକ୍ତି ବିଜୟୀ ହେଉଛି ।

ଏବେ ବଙ୍ଗଳାଦେଶରେ ସେଇ ପଇସା ପୁଣି ଥରେ ହାରିଲା । ଆମେରିକା ଗୋଟାସୁଦ୍ଧା ପାକିସ୍ଥାନର ବନ୍ଧୁ ହୋଇ ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ସ୍ୱାଧୀନତାକୁ ଖତମ କରିଦେବାକୁ ବାହାରିଥିଲା । ଆମେରିକାର ଟ୍ୟାଙ୍କ ଓ ଆମେରିକାର ବିମାନମାନେ ସେ ତରଫରୁ ଯୁଦ୍ଧ ଲଢୁଥିଲେ । ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ନିର୍ବାଚିତ ପ୍ରତିନିଧିଙ୍କ ପକ୍ଷ ନ ହୋଇ ଆମେରିକା ସରକାର ବନ୍ଧୁକର ଭୟରେ ଲୋକଙ୍କୁ ଛେଳି କରି ରଖିଥିବା ସାମରିକ ସର୍ବେସର୍ବାମାନଙ୍କର ପକ୍ଷ ନେଇଥିଲା । ଭାରତ ବଙ୍ଗଳା ଦେଶର ପକ୍ଷ ନେବାରୁ ଆମେରିକା ଭାରତକୁ ଦେଉଥିବା ପଇସା ବି ବନ୍ଦ କରିଦେଲା । ତଥାପି ପଇସା ହାରିଗଲା । ପଇସା ଅପଦସ୍ଥ ହେଲା । ଏଥର ବୋଧହୁଏ ତେଣେ ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାରେ ତା'ର ହାରିବାର ପାଳି ଆସି ପହଞ୍ଚିବା ଉପରେ ହେଲାଣି ।

୧୯୭୨

ସଭ୍ୟ ଅସଭ୍ୟଙ୍କ ଶାସନ

ଆଫ୍ରିକାର ଦକ୍ଷିଣ ରୋଡ଼େସିଆରେ କଳାଲୋକଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ଗୋରାଙ୍କ ସଂଖ୍ୟାଠାରୁ ପ୍ରାୟ ପଚାଶ ଗୁଣ ବେଶି ହେବ । ସେଠି ତଥାପି ଅଳ୍ପସଂଖ୍ୟକ ଗୋରା ବହୁସଂଖ୍ୟକ କଳାଙ୍କ ଉପରେ ଶାସନ କରନ୍ତି । ଗୋରାମାନେ ଆଇନ୍ କରନ୍ତି, ଗୋରାମାନେ ସେହି ଆଇନ ବଳରେ ବାନ୍ଧିନିଅନ୍ତି, ପୁଣି ସେହି ଗୋରାମାନେ ହିଁ ବିଚାରକ ହୋଇ ବସନ୍ତି । ସେଠି ଗୋରାମାନେ ଆପଣାକୁ ସଭ୍ୟ ବୋଲି କହନ୍ତି, କେବଳ ଗୋରାଙ୍କ ସଭ୍ୟତାକୁ ସଭ୍ୟତା ବୋଲି ମାନନ୍ତି । ରୋଡ଼େସିଆର ସୁନାଖଣିକୁ କେବଳ ସେଇ ଗୋରାଏ ଭୋଗ କରନ୍ତି । ସେଠାରେ ଇସ୍କୁଲଠାରୁ ଗୀର୍ଜା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସବୁଠାରେ କେବଳ ଏହି ସଭ୍ୟ ଅସଭ୍ୟଙ୍କର ଶାସନ ଚାଲେ ।

ଇଂରେଜ ସରକାର ଏବେ ସେହି ଶାସନ ସହିତ ଗୋଟାଏ ରାଜିନାମା କରି ଆସିଚନ୍ତି । କାଳକ୍ରମେ ସେଠି ସବୁ ଲୋକଙ୍କୁ ଭୋଟ ଦେବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯିବ ଓ ବହୁମତର ଶାସନ ଚାଲିବ । ରୋଡ଼େସିଆର ଗୋରା ସରକାର ମଧ୍ୟ କୁଆଡ଼େ ଏହି ପ୍ରତିଶ୍ରୁତି ଦେଇଛନ୍ତି; କିନ୍ତୁ କେବେ ଏସବୁ ହେବ, ସେ ବିଷୟରେ କିଛି କୁହାଯାଇ ନାହିଁ । ପଡ଼ୋଶୀ ରାଜ୍ୟ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାରେ ବି ଗୋରା ଶାସକମାନେ ଆହୁରି ଶହେ ବର୍ଷ ପରେ କଳାମାନେ ଭୋଟ ଦେବାକୁ ହୁଏତ ଯୋଗ୍ୟ ହୋଇପାରିବେ ବୋଲି ଅନୁମାନ କରୁଛନ୍ତି, ଏବଂ ସେତେବେଳେ କଳାଲୋକଙ୍କୁ ପ୍ରକୃତରେ ଭୋଟ ଦେବାର ଅଧିକାର ଦିଆଯିବ କି ନାହିଁ ସେ କଥା ସେଇ ଗୋରାମାନେ ହିଁ ମୀମାଂସା କରିବେ ।

ଏକବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀ ଲାଗି ଆମ ପୃଥିବୀ ପ୍ରସ୍ତୁତ ହେଉଥିବା ବେଳେ ତଥାପି ଏହିପରି ଅନେକ ଜାଗାରେ ଅନ୍ଧାର ଘୋଟି ରହିଛି, ଘୋର ରାତ୍ରିର ରାଜତ୍ୱ ଚାଲିଛି । ଦକ୍ଷିଣ ରୋଡ଼େସିଆରେ ସାନପିଲାଏ କ'ଣ ବିଚାରୁଥିବେ ? ସେମାନେ ବି କ'ଣ ଖାଲି ଏଇ ଅନ୍ଧାରଟାକୁ ହିଁ ପିଇକରି ରହିଥିବେ ? ଆପଣା କାନ୍ଧ ଡେଇଁ ସଂସାରକୁ ଅନାଇବା ଲାଗି ସେମାନେ ବି କ'ଣ ଆଦୌ ଇଚ୍ଛା କରୁ ନ ଥିବେ ?

୧/୭-୧୯୭୨

ହୃଦୟବଦଳା

ହୃଦୟ ଦେଇ ହୁଏ, ହୃଦୟ ହରଣ ବି କରିହୁଏ; ମାତ୍ର ହୃଦୟକୁ ଯେ ବଦଳ କରିହୁଏ, ଅର୍ଥାତ୍ ଜଣକର ହୃଦୟ ଜାଗାରେ ସେଠି ଆଉ ଜଣକର ହୃଦୟକୁ ଆଣି ରୋପି ଦେଇ ହୁଏ, ଏ କଥା ଏବେ ବିଜ୍ଞାନ କହିଲା, କରି ଦେଖାଇଦେଲା ଓ ଅନେକ ଅବିଶ୍ୱାସୀଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସକୁ ଏକାବେଳକେ ଦୋହଲାଇ ଦେଲା ।

ହଁ, ହୃଦୟ ଦେଇ ହୁଏ । ପ୍ରାଚୀନ ଓ ଆଧୁନିକ କେତେ ଉପାଖ୍ୟାନରେ ଆମେ ଏହି ହୃଦୟ ଦେବାର କଥା ଶୁଣି ଆସିଛୁ । କବିମାନେ ଏହି ହୃଦୟ ଦେବା ବିଷୟରେ କେତେ କ'ଣ ଗାଇଛନ୍ତି, କେତେ କ'ଣ ବଜାଇଛନ୍ତି । ହୃଦୟ ଦେଇ କେତେ କେତେ ମଣିଷ ହତାଶ ହୋଇଛନ୍ତି । ପୁଣି କେତେ କେତେ ହତାଶ ମଣିଷ ଠାବ ବି ପାଇଛନ୍ତି । ହୃଦୟ ହରଣ ହୋଇ ଯିବାର ଦୃଷ୍ଟାନ୍ତ ବି ଆଦୌ ବିରଳ ନୁହେଁ, ଆମର ଏହି ସଂସାରରେ ବିରଳ ନୁହେଁ କି ଆମ ପ୍ରତ୍ୟେକଙ୍କର ନିଜ ଜୀବନରେ ବିରଳ ନୁହେଁ । ସୁନ୍ଦର ଦୃଶ୍ୟଟିଏ ହୃଦୟ ହରଣ କରିନିଏ, ପ୍ରିୟ ମଣିଷଟିଏ ହୃଦୟ ହରଣ କରିନିଏ । ଏମିତି ହୃଦୟ ହରାଇ କେତେ ମଣିଷ ବାଇଆ ହୋଇ ଆପଣା ଆପଣାର ସୁନା ହରିଣ ପଛରେ ଗୋଡ଼ାନ୍ତି; ସେମାନେ କ'ଣ ପାଆନ୍ତି ବା ନ ପାଆନ୍ତି, ସେ କଥାର ବିଚାର ସିନା ପରେ ହୁଏ, ମାତ୍ର ତା'ର ଅନେକ ଆଗରୁ ହୃଦୟ ହରଣ ହୋଇ ଯାଇଥାଏ । କିନ୍ତୁ ହୃଦୟ ବଦଳାଇବାଟା କବିମାନଙ୍କର କଥା ନୁହେଁ କି କଳ୍ପନାର କଥା ବି ନୁହେଁ । ଏଇଟା ଗବେଷଣାଗାରର କଥା, ବିଜ୍ଞାନର କଥା, ବର୍ଷ ବର୍ଷର କେତେ ଅନୁମାନ ଓ ଅନୁସନ୍ଧାନ ଫଳରେ ବଡ଼ ଅପୂର୍ବ ଭାବରେ ମିଳିଥିବା ଏକ ଅଧାପନ୍ତରିଆ ସିଦ୍ଧିର କଥା ।

ଏ କଥାଟି ପ୍ରଥମରୁ ମନେ ରଖିବାକୁ ହେବ ଯେ ହୃଦୟ କହିଲେ ଡାକ୍ତରମାନେ ଆମ ଶରୀର ଭିତରେ ଲଟକି ରହିଥିବା ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରଟାକୁ ହିଁ ବୁଝନ୍ତି । ଗୋଟାଏ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ଅକାମୀ ହୋଇଗଲେ ତା' ଜାଗାରେ ଆଉ ଗୋଟାଏ ସୁସ୍ଥ ଅର୍ଥାତ୍ କାମ କରୁଥିବା ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରକୁ ହୁଏତ ରୋପି ଦିଆଯାଇପାରିବ ଓ ତାହା ଫଳରେ ମଣିଷକୁ ଆସନ୍ନ ମୃତ୍ୟୁ

ମୁଖରୁ ରୋକି ନିଆଯାଇ ପାରିବ, ୧୯୦୫ ମସିହାଠାରୁ ସେହି ବିଷୟରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ କେତେ ପ୍ରୟୋଗ ହୋଇ ଆସିଥିଲା । ମାତ୍ର ଏଗୁଡ଼ାକ ପଶୁମାନଙ୍କର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରକୁ ନେଇ କରାଯାଉଥିଲା, ମଣିଷର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରରେ ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦୁଃସାହସ ସାଧିବା ଲାଗି କେହି ଆଗଭର ହୋଇ ନ ଥିଲେ । ଅବଶ୍ୟ ମଣିଷର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରକୁ ବଦଳାଇବାକୁ ହିଁ ଦୂର କଳ୍ପନା ରୂପେ ଆଗରେ ରଖି ବୈଜ୍ଞାନିକମାନେ ମାଙ୍କଡ଼, କୁକୁର ଓ ବିଲେଇଙ୍କର କଲିଜାକୁ ଏଠାସେଠା କରିବାରେ ଲାଗିଥିଲେ । ତେଣୁ ୧୯୬୭ ମସିହା ଡିସେମ୍ବର ତିନି ତାରିଖରେ ଯେତେବେଳେ ଦକ୍ଷିଣ ଆଫ୍ରିକାର ଡାକ୍ତର କ୍ରିଷ୍ଟିଆନ ବାର୍ନାର୍ଡ଼ ଜଣେ ରୋଗୀର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ସ୍ଥାନରେ ଆଉ ଜଣକର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରକୁ ନେଇ ଖଞ୍ଜିଦେଲେ ଓ ଖଞ୍ଜିଦେବା ପରେ ସେଇଟି କାମ କଲା ଓ ରୋଗୀ ନ ମରି ବଞ୍ଚି ରହିଲା, ସେତେବେଳେ ସାରା ପୃଥିବୀରେ ଚହଳ ପଡ଼ିଗଲା । ଏପରିକି ଡାକ୍ତରମାନେ ମଧ୍ୟ ସତେ ଯେପରି ଏକ ଅଲୌକିକ ଘଟଣା ଘଟିଗଲା ପରି ଅନୁଭବ କଲେ ।

ଅଣଡାକ୍ତରମାନେ ବି କିଛି କମ୍ ଭୁଟ୍‌ଭାଟ୍ ହେଲେ ନାହିଁ । ଆଗରୁ ଜଣେ ମନୁଷ୍ୟର ଶରୀରରେ ମୂତ୍ରାଶୟର ରୋପଣ କରାଯାଇଥିଲା ସତ, ମାତ୍ର ସେଥିରେ କାହାରି କୌଣସି ଆପତ୍ତି ଉଠି ନଥିଲା । କିନ୍ତୁ ମୂତ୍ରାଶୟ ଆଉ ହୃଦୟ କ'ଣ ଏକା କଥା ହୋଇଛି ! ଲୋକମାନେ କେତେ କଳ୍ପନା ଜଳ୍ପନାରେ ମାତିଗଲେ । ହୃଦୟ ତ ଆମ ଶରୀରର କେବଳ ଗୋଟାଏ ଅଙ୍ଗ ମାତ୍ର ନୁହେଁ, ତାହା ହେଉଛି ଆମ ଆତ୍ମାର ଆସ୍ଥାନ,ଆମର ସାକ୍ଷାତ ଆତ୍ମା । ତେଣୁ ଆତ୍ମାକୁ ନେଇ ଡାକ୍ତରମାନେ ଏଇ ଯେଉଁ ନୂଆ ବ୍ୟାପାରଟି ଆରମ୍ଭ କରିଦେଲେ, ଧର୍ମକାତର ମଣିଷମାନେ ସେ ବିଷୟରେ ପ୍ରମାଦ ଗଣିଲେ । ଆଉ ଜଣକର ହୃଦୟଟାକୁ ନେଇ ଯେତେବେଳେ ଜଣେ ମଣିଷ ସ୍ୱର୍ଗକୁ ଯିବ, ସେତେବେଳେ ଭଗବାନ ତାହାର କେଉଁପରି କ'ଣ ବିଚାର କରିବେ ? ପାପପୁଣ୍ୟର ମାପଚୁପରେ ଏହାଦ୍ୱାରା ଯେଉଁ ବିଭ୍ରାଟ ଆସି ପହଞ୍ଚିବ, ଭଗବାନ ତାହାର ସମାଧାନ ଲାଗି ଆଉ କ'ଣ ଉପାୟ ବାହାର କରିବେ ?

ମଣିଷ-ଶରୀରରେ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରର କାମ ବିଷୟରେ ସାଧାରଣ ଲୋକ-ବିଶ୍ୱାସ ମଧ୍ୟରେ କେତେଗୁଡ଼ିଏ ବଦ୍ଧମୂଳ ଭ୍ରମ ପ୍ରାୟ ଆଜିପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ରହି ଆସିଥିଲା । ୧୬୨୮ ମସିହାରୁ ବୈଜ୍ଞାନିକ ଇଉଲିୟମ ହାର୍ଭେ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଶରୀରସ୍ଥ ରକ୍ତସଂଚାଳନ ପ୍ରକ୍ରିୟାଟିର ମୁଖ୍ୟ କାର୍ଯ୍ୟାଳୟ ବୋଲି ପ୍ରମାଣ କରି ସାରିଥିଲେ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ଲୋକଙ୍କର ଅନ୍ଧବିଶ୍ୱାସ ଗୁଡ଼ାକ ବଳବତ୍ତର ରହି ଆସିଥିଲା । ସେମାନେ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଆତ୍ମା ବୋଲି କହୁଥିଲେ; ଆମର ପ୍ରୀତି, ଘୃଣା, ଭୟ ଓ ଭକ୍ତି ସବୁ ଏହି ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରଟି ମଧ୍ୟରେ ଖଣି ପଡ଼ି ରହିଚି ବୋଲି ଭାରି ଉତ୍ସାହର ସହିତ ବିଶ୍ୱାସ କରୁଥିଲେ । ଏବେ ଡାକ୍ତରମାନେ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରର

ରୋପଣ ଫଳରେ ସେହି ବିଶ୍ୱାସ ଉପରେ କୁଠାରଘାତ କରିଛନ୍ତି । ଏହାଦ୍ୱାରା ମଣିଷର ମୃତ୍ୟୁ ବିଷୟରେ ମଧ୍ୟ ଅସଲ ସତ୍ୟଟି ସ୍ପଷ୍ଟ ହୋଇ ଯାଇଛି । ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ରୋପଣରେ ଆଉ ଜଣେ ମଣିଷର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରର ଆବଶ୍ୟକତା ରହିଥାଏ । ମଣିଷର ମୃତ୍ୟୁ ପରେ ମଧ୍ୟ ଅନେକ ସମୟରେ ତା'ର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରର ସ୍ପନ୍ଦନ ସେହିପରି ଚାଲିଥାଏ ଏବଂ ସେହିଭଳି ଏକ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଆଣି ଆଉ ଏକ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରର ସ୍ଥାନରେ ରୋପଣ କରାଯାଏ । ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରର ସ୍ପନ୍ଦନ ବନ୍ଦ ହେବା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ମଣିଷ ବଞ୍ଚି ରହିଥାଏ ବୋଲି ଯେଉଁମାନେ ଭାବନ୍ତି, ସେମାନେ ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟର ଅନେକ ଦୂରରେ ଥାଆନ୍ତି । ପ୍ରକୃତ ସତ୍ୟ ହେଉଛି ଯେ ମୃତ୍ୟୁ ଏକ ଘଟଣା ନୁହେଁ, ଏହା ଏକ ପ୍ରକ୍ରିୟା । ଯେତେବେଳେ ମଣିଷର ମସ୍ତିଷ୍କଯନ୍ତ୍ରଟି ଏପରି ଅକାମୀ ହୋଇଯାଏ ଯେ ତାହାକୁ ଆଉ ସଜାଡ଼ି ପାରିବା ସାଧ୍ୟ ବାହାରକୁ ଚାଲିଯାଏ, ସେତିକିବେଳେ ମଣିଷର ମରଣ ସୁନିଶ୍ଚିତ ହୋଇଯାଏ । ମସ୍ତିଷ୍କ ଅକାମୀ ହୋଇଯିବା ପରେ ମଧ୍ୟ କିଛି ସମୟ ଲାଗି ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରଟା ଧଡ଼ ଧଡ଼ ହେଉଥାଏ, ମାତ୍ର ସେଥିରେ ଜୀବନର ଭରସା କରିବାଟା କେବଳ ଭ୍ରମରେ ପଡ଼ିବାରେ ହିଁ ସାବ୍ୟସ୍ତ ହୁଏ । ସେତେବେଳେ ସେହି ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର କେବଳ କାମରେ ଲାଗିପାରେ । ଯଦି ଏପରି କୌଣସି ମଣିଷର ଶରୀରରେ ତାହାକୁ ରୋପି ଦିଆଯାଏ, ଯାହାର ଆପଣା ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରଟି ସଂପୂର୍ଣ୍ଣ ଅକାମୀ ହୋଇ ପଡ଼ିଲାଣି, ଅଥଚ ମସ୍ତିଷ୍କ ଠିକ୍‌ଭାବରେ କାର୍ଯ୍ୟ କରୁଛି, ସେତେବେଳେ ସେଇଟି ସ୍ୱୟଂ ନ ମରି ବଞ୍ଚିରହେ ଓ ତା'ର ନୂଆ ଗ୍ରାହକଟିକୁ ମଧ୍ୟ ହୁଏତ କିଛି ଦିନ ଲାଗି ବଞ୍ଚାଇ ରଖେ ।

ହଁ, କେବଳ କିଛି ଦିନ ଲାଗି ବଞ୍ଚାଇ ରଖେ । ଗତ ପ୍ରାୟ ଚାରିବର୍ଷ ଭିତରେ ଆମ ପୃଥିବୀରେ ମୋଟ ୧୬୫ଜଣ ମଣିଷଙ୍କର ହୃଦୟବଦଳି ହୋଇଛି, ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ମାତ୍ର ୨୧ଜଣ ବର୍ତ୍ତମାନ ଜୀବନରେ ରହିଛନ୍ତି । ତଥାପି ଏଥିମଧ୍ୟରୁ କେତେଜଣ ୨ବର୍ଷରୁ ଅଧିକ କାଳ ବଞ୍ଚିଲେଣି ଓ ସାଧାରଣ ମଣିଷଙ୍କ ପରି ଆପାଣାର ସବୁ କାମ କରି ପାରୁଛନ୍ତି । ହିସାବରୁ ଦେଖାଯାଇଛି ଯେ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ଦ୍ୱାରା ହୃଦୟ ବଦଳି ହେବା ପରେ ଏହି ୧୬୫ଜଣ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପ୍ରାୟ ତିନି ଭାଗରୁ ଭାଗେ ତିନି ମାସରୁ ଅଧିକ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି, ଦଶଜଣ ୨୧ ମାସରୁ ୨୮ମାସ ଯାଏ ବଞ୍ଚିଛନ୍ତି । ତଥାପି ଏଥିରେ ନିରାଶ ହେବା ଅପେକ୍ଷା ଆଶାନ୍ୱିତ ହେବାର ଅଧିକ କାରଣ ରହିଛି । ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରର କୌଣସି ରୋଗ ହେତୁ ଯେତେବେଳେ ତାହା ଏକାବେଳକେ ଅକାମୀ ହୋଇଯାଏ, ଯେତେବେଳେ ସବୁ ଚିକିତ୍ସା ବିଫଳ ହୁଏ ଏବଂ କୌଣସି ପ୍ରକାର ସାଧାରଣ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ଦ୍ୱାରା ଅବସ୍ଥାଟିକୁ ଭଲ ଆଡ଼କୁ ଆଣିବାର ଆଉ କୌଣସି ବାଟ ନ ଥାଏ, ସେତିକିବେଳେ ଯାଇ ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତି ହୃଦୟ-ବଦଳା ଲାଗି ଯୋଗ୍ୟ ବୋଲି ବିବେଚିତ ହୁଏ । ଅର୍ଥାତ୍ ଯିଏ ସୁନିଶ୍ଚିତ ଭାବରେ

ଆସନ୍ନ ମୃତ୍ୟୁର ଗ୍ରାସରେ ପଡ଼ିବାକୁ ଯାଉଛି, ତାହାକୁ ଆଉଜଣେ ମଣିଷର ଏକ ଦତ୍ତ ହୃଦଯନ୍ତ୍ରର ସାହାରା ଦେଇ ଆଉ କିଛିକାଳ ଜୀବନରେ ରଖିବା, - ଏହା କିଛି କମ ସଫଳତା ନୁହେଁ, ବିଜ୍ଞାନ ଲାଗି ଆଦୌ କମ୍ ଗୌରବର ବିଷୟ ନୁହେଁ ।

ଇଏ ତ ଗଲା ହୃଦୟ ବଦଳାକୁ ନେଇ ଦେହଡାକ୍ତରମାନଙ୍କର ସମସ୍ୟା । ଏହାବ୍ୟତୀତ ମନର ଡାକ୍ତରମାନଙ୍କ ଲାଗି ମଧ୍ୟ ଏହି କ୍ଷେତ୍ରରେ ଏକାଧିକ ସମସ୍ୟା ରହିଛି । ଯେଉଁ ରୋଗୀମାନେ ଏକ ନୂତନ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରର ରୋପଣ ଦ୍ୱାରା ଅନ୍ତତଃ ଆଉ କେତେଦିନ ବଞ୍ଚି ରହିବାର ଉପକାରଟି ପାଇଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଆପଣାର ମାନସିକ ପ୍ରକୃତିସ୍ଥତାକୁ ହରାଇ ତାହାର ମୂଲ୍ୟ ଦେଉଛନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ମନ ନାନାପ୍ରକାରେ ବ୍ୟାଧିଗ୍ରସ୍ତ ହୋଇ ପଡୁଛି । ମୋ' ଭିତରେ କାମ କରୁଥିବା ଓ ମୋତେ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିଥିବା ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ବା ହୃଦୟଟି ମୋ ନିଜର ନୁହେଁ, ଏଇଟା ଆଉଜଣକର; ସିଏ ବି କୋଉଦିନୁ ଏହି ସଂସାରରୁ ବିଦାୟ ନେଇ ଯାଇ ସାରିଲାଣି ଓ ଖାଲି ତା'ର ହୃଦ୍‌ୟଟାକୁ ମୋ ପାଖରେ ଛାଡ଼ିଯାଇଛି, ଏହି ଭାବନାଟା ସତେଅବା ଭୂତ ହୋଇ ନୂଆ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ପାଇଥିବା ମଣିଷଟା ଭିତରେ ଘର କରି ରହୁଛି ଓ ତାକୁ କେତେପ୍ରକାର ବିକାର ଭିତରେ ଘାଣ୍ଟିବାରେ ଲାଗିଛି । ଆମେରିକାର କୌଣସି ଏକ ମେଡ଼ିକାଲ କଲେଜରେ ଯେଉଁ ତେର ଜଣଙ୍କଠାରେ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ରୋପା ଯାଇଥିଲା, ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ପାଞ୍ଚଜଣ ମାନସିକ ବ୍ୟାଧିରେ ପଡ଼ିଲେ । ସେଥିରୁ ପୁଣି ତିନିଜଣ ମଲେ ଏବଂ ଯେଉଁମାନେ ମଲେ ସେମାନଙ୍କ ମଧ୍ୟରୁ ଜଣକଠାରେ ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ହେବା ଦିନଠାରୁ ହିଁ ମନୋବିକୃତି ଦେଖା ଯାଇଥିଲା ।

ଯେଉଁମାନେ ଆପଣା ଅକାମୀ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରଟାର ବଦଳରେ ଆଉ ଜଣେ ମଲା ଲୋକର ଭଲ ହୃଦଯନ୍ତ୍ରକୁ ଆଣି ଖଞ୍ଜିଛନ୍ତି, ସେମାନେ ଆଉ କେତେ ପ୍ରକାରେ ବି ହଟହଟା ହେଉଛନ୍ତି । ଥରେ ଜଣେ ପୁରୁଷ ରୋଗୀ ଦେହରେ ଜଣେ ସ୍ତ୍ରୀଲୋକର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ଖଞ୍ଜା ହୋଇଥିଲା ଯେ ସିଏ ବିଚରା କାଳେ ତଦ୍ଦ୍ୱାରା ପୁରୁଷତ୍ୱହାନି ଘଟିବ ବୋଲି ସବୁବେଳେ ଭୟ କରୁଥିଲା । ମାତ୍ର ସ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ପୁରୁଷମାନେ ହିଁ ଅଧିକତର କ୍ଷେତ୍ରରେ ହୃଦ୍‌ରୋଗରେ ପଡ଼ନ୍ତି, ଏହି କଥାଟିରୁ ସେ ଭାରି ସାନ୍ତ୍ୱନା ମଧ୍ୟ ପାଉଥିଲା । ଆଉ ଥରେ ଚାଳିଶି ଟପି ଯାଇଥିବା ଜଣେ ବ୍ୟକ୍ତିଠାରେ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ବୟସର ଜଣେ ଯୁବକର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଆଣି ଯୋଡ଼ି ଦିଆଯାଇଥିଲା ଏବଂ ତାହା ଫଳରେ ସେହି ଲୋକଟି ପୁଣି ଯୁବକ ପାଲଟି ଯାଇଛି ଓ ସତେଅବା ଆଉଥରେ ଜନ୍ମଗ୍ରହଣ କରିଛି ବୋଲି ଅନୁଭବ କରୁଥିଲା । ଆଉ ଏକ ଡାକ୍ତରଖାନାରେ ଆପଣାକୁ କେବଳ ଜଣେ ସାଧାରଣ ଲୋକ ବୋଲି ଭାବି ଆସିଥିବା ଜଣକ ଦେହରେ ସେହି ଅଂଚଳର ଜଣେ ପ୍ରଖ୍ୟାତ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର

ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରକୁ ଆଣି ରୋପା ଯାଇଥିଲା । ଏହି କଥାଟି ଜାଣିବାକୁ ପାଇ ଲୋକଟି ନିଜେ ସ୍ୱୀକାର କଲା ଯେ ଏଣିକି ସେ ଆଉ ଆଗ ପରି ଜଣେ ସାଧାରଣ ମଣିଷ ହୋଇ ରହିଲେ ଚଳିବ ନାହିଁ । ତା' ଭିତରେ ଯେଉଁ ମହାନ୍ ବ୍ୟକ୍ତିଙ୍କର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ଲାଗିଛି, ତାକୁ ତାଙ୍କରି ଯୋଗ୍ୟ ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ, ଅର୍ଥାତ୍ ତାଙ୍କରି ପରି ବଡ଼ ହେବାର ଚେଷ୍ଟା କରିବାକୁ ପଡ଼ିବ ।

ହୃଦୟ ବଦଳାଇ ମରିବାକୁ ବସିଥିବା ମଣିଷକୁ ବଞ୍ଚାଇ ରଖିବାର ଏହି ପ୍ରଚେଷ୍ଟାଟିରେ ଅନେକ ଅସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ଅସ୍ତ୍ରୋପଚାର ସମୟରେ ଯେଉଁ ବିଶେଷ ଔଷଧଟିର ପ୍ରୟୋଗ କରାଯାଉଛି, ତଦ୍ୱାରା କୁଆଡ଼େ ବାହାରର ସଂକ୍ରମଣ ବିରୁଦ୍ଧରେ ରୋଗୀର ପ୍ରତିରୋଧ କରିବାର ଶକ୍ତି ଏକାବେଳେକେ କମିଯାଉଛି । ତେଣୁ ଅଧିକାଂଶ ରୋଗୀ ମୃତ୍ୟୁମୁଖରେ ପଡୁଛନ୍ତି । ଏହାଛଡ଼ା ନିଜର ଅକାମୀ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ ବଦଳାଇ ତାହା ସ୍ଥାନରେ ଗୋଟିଏ ଭଲ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ନିଜ ଦେହରେ ଖଞ୍ଜି ହୃଦ୍‌ରୋଗରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାକୁ କେତେ କେତେ ଲୋକ ଅନାଇ ବସିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ଦେଲାବାଲା ଏତେ କାହାନ୍ତି ? ମଲା ଲୋକର ଭଲ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରଟିକୁ ନିରାପଦ ଭାବରେ ସାଇତି ରଖିବାକୁ ଆବଶ୍ୟକ ବୈଜ୍ଞାନିକ ବ୍ୟବସ୍ଥା ବି ଆଜିଯାଏ ବାହାର କରାଯାଇ ନାହିଁ । ତେଣୁ ଖୋଜା ପଡ଼ିଲା ବେଳକୁ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ମିଳୁ ନାହିଁ; ଯାହାର ଭାଗ୍ୟ ଟାଣ, ହୁଏତ ତାହାରି ଲାଗି ମିଳୁଛି । ସେଥିଲାଗି ଏବେ ମଣିଷର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ବଦଳରେ କୃତ୍ରିମ ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ଖଞ୍ଜିବାର ପ୍ରୟୋଗ ମଧ୍ୟ କରାଗଲାଣି । ଏହି ପ୍ରୟୋଗଟି ସଫଳ ହେଲେ ରୋଗୀମାନଙ୍କୁ ହୁଏତ ଆଉ ମାନସିକ ରୋଗରେ ଘାଣ୍ଟି ହେବାକୁ ପଡ଼ିବ ନାହିଁ ।

ହୃଦ୍‌ରୋଗ ସମସ୍ତଙ୍କର ହୁଏ ନାହିଁ । ହୃଦୟ ଥିବା ଲୋକମାନଙ୍କର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ହୁଏତ କେବେହେଲେ ରୋଗଗ୍ରସ୍ତ ହୁଏ ନାହିଁ । ବିଶେଷଜ୍ଞମାନେ କହନ୍ତି ଯେ ଶରୀରକୁ ଉଚିତ ଖାଦ୍ୟ ଓ ଉଚିତ ବ୍ୟାୟାମ ମିଳୁଥିଲେ ମଣିଷର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ରଟା ମଧ୍ୟ ନୀରୋଗ ରହିଥିବ । ମନର ନିଦାନ ବାହାର କରୁଥିବା ବିଜ୍ଞାନୀମାନେ କହନ୍ତି ଯେ, ଯେଉଁ ମଣିଷ ଭିତରେ ଯେତେ ଶାନ୍ତ ଓ ପ୍ରସନ୍ନ ଏବଂ ବାହାରେ ସନ୍ତୋଷଜନକ ଭାବରେ କର୍ମଠ ରହିଥିବ, ତାହାର ହୃଦ୍‌ଯନ୍ତ୍ର ଅକ୍ଷତ ହୋଇ ରହିଥିବ । କିନ୍ତୁ ସେପରି ଏକ ବାତାବରଣ ସମସ୍ତଙ୍କ ଲାଗି ସମ୍ଭବ ହେବା ପୂର୍ବରୁ ପୃଥିବୀରେ ଅନେକ ସଂଖ୍ୟାରେ ହୃଦ୍‌ରୋଗୀ ନିଶ୍ଚୟ ରହିଥିବେ । ସେମାନଙ୍କର ଚିକିତ୍ସା ନିଶ୍ଚୟ ହେଉଥିବ । ପୁରୁଣା ଯନ୍ତ୍ରଟାର ବଦଳରେ ଆଉ ଏକ ସୁସ୍ଥ ଯନ୍ତ୍ର ଲଗାଇ ଦେଇ ମଣିଷକୁ ଯମ ହାତରୁ ମୁକୁଳାଇ ଆଣିବା ଲାଗି ବୈଜ୍ଞାନିକର ଦୁଃସାହସିକ ପ୍ରୟୋଗମାନ ମଧ୍ୟ ନିଶ୍ଚୟ ଜାରି ରହିଥିବ ।

୧/୮-୧୯୬୨

ରାଜାମାନେ ନାଗରିକ ହେଲେ

ଇଂରେଜମାନେ ଭାରତବର୍ଷକୁ ଶାସନ କରିବା ସମୟରେ ଏ ଦେଶକୁ ଗଡ଼ଜାତ ଓ ମୋଗଲବନ୍ଦୀ ଏହିପରି ଦୁଇ ଭାଗରେ ବିଭକ୍ତ କରି ରଖିଥିଲେ । ଗଡ଼ଜାତରେ ରାଜା, ମହାରାଜା ଓ ନବାବମାନେ ରାଜତ୍ୱ କରୁଥିଲେ । ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କୁ ଖଜଣା ଦେଉଥିଲେ । ଏଣେ ଆପଣାର ତଥାକଥିତ ପ୍ରଜାମାନଙ୍କୁ ମନଇଚ୍ଛା ଶୋଷଣ କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ଘୋଡ଼ା ଚଢୁଥିଲେ, ସେମାନଙ୍କୁ ମେଣ୍ଢା କରି ରଖିଥିଲେ । ପ୍ରଜାଏ ପ୍ରତିବାଦ କଲେ ଇଂରେଜ ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ସୈନ୍ୟ ମାଗିଆଣି ସେମାନଙ୍କୁ ଦମନ କରି ରଖୁଥିଲେ ।

ଭାରତବର୍ଷ ସ୍ୱାଧୀନ ହେଲା, ଗଡ଼ଜାତ ଓ ମୋଗଲବନ୍ଦୀ ଏକାଠି ହୋଇ ଗୋଟିଏ ଦେଶ ଗଢ଼ା ହେଲା; କିନ୍ତୁ ରାଜାମାନେ ରହିଲେ । ଭାରତ ସରକାରଙ୍କ ସହିତ ହୋଇଥିବା ଗୋଟିଏ ଚୁକ୍ତି ଅନୁସାରେ ସେମାନେ ବିଶେଷ ସୁବିଧାମାନ ପାଇଲେ, ବିଶେଷ ଭତ୍ତାମାନ ପାଇଲେ । ତେଲିଆମାନଙ୍କ ମୁଣ୍ଡରେ ତେଲ ଅଜାଡ଼ା ହେଉଥିବ ବୋଲି ଭାରତର ସଂବିଧାନରେ ଲେଖା ହୋଇରହିଲା ।

ଆଜିଯାଏ ଏହି ବିଧାନଟି ଅନୁସାରେ - ରାଜା, ମହାରାଜା ଓ ନବାବମାନଙ୍କୁ ବାର୍ଷିକ ମୋଟା ଭତ୍ତାମାନ ମିଳୁଥିଲା । ରାଣୀ, ମହାରାଜା, ବେଗମ ଓ ରାଜମାତାମାନେ ମଧ୍ୟ ଭତ୍ତା ପାଉଥିଲେ । ରାଜପରିବାରର ଅନ୍ୟାନ୍ୟମାନେ ଅର୍ଥାତ ଟିକାଏତ, ପଟାଏତ ଓ ଗୋଛାଏତମାନେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଭତ୍ତାରେ ଆପଣାର ଭରଣ ପୋଷଣ କରିବାର ବ୍ୟବସ୍ଥା ରହିଥିଲା । ଏହି ବାବତରେ ଭାରତ ସରକାର ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ ଚାରିକୋଟି ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ଗଣୁଥିଲେ, ଅର୍ଥାତ୍ ଗତ ପଚିଶ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଏକଶହ କୋଟିରୁ ଅଧିକ ଟଙ୍କା ମଞ୍ଜୁରା ହୋଇ ସାରିଥିଲା ।

ଭତ୍ତା ବ୍ୟତୀତ ଏହି ରାଜାମାନେ କେତେକେତେ ବିଶେଷ ସୁବିଧା ମଧ୍ୟ ପାଉଥିଲେ । ଭାରତର ସାଧାରଣ ନାଗରିକମାନେ ଯାହା ପାଉ ନ ଥିଲେ, ସେମାନେ ତାହା ପାଉଥିଲେ । ରାଜାମାନଙ୍କ ଘରେ ଯେଉଁ ପାଣି ଓ ବିଜୁଳି ଖର୍ଚ୍ଚ ହେଉଥିଲା ସେଥିଲାଗି ସେମାନଙ୍କୁ ପଇସା ଦେବାକୁ ପଡୁନଥିଲା । ବିଦେଶରୁ ଯେଉଁସବୁ ଜିନିଷ ଆଣିଲେ ସାଧାରଣତଃ ଟିକସ ଦେବାକୁ ପଡୁଥିଲା, ରାଜାମାନେ କୌଣସି ଟିକସ ନ ଦେଇ ନିଜର ବ୍ୟବହାର ଲାଗି ସେସବୁ ମଗାଇ ପାରୁଥିଲେ । ସେମାନେ ବିଦେଶୀ ମଦ ମଗାଇ ପାରୁଥିଲେ, ବିଦେଶୀ ସିଗାରେଟ ବି ମଗାଇ ପାରୁଥିଲେ ଓ ସେଥିଲାଗି କୌଣସି ଟିକସ ଦେଉନଥିଲେ । ସରକାରଙ୍କଠାରୁ ପାଉଥିବା ହଜାର ହଜାର ଟଙ୍କା ଭତ୍ତା ଲାଗି ମଧ୍ୟ ସେମାନଙ୍କୁ କୌଣସି ଆୟକର ଦେବାକୁ ପଡୁନଥିଲା ।

ରାଜାମାନେ ନିଜ ଉଆସରେ ରେଡ଼ିଓ ରଖି ପାରୁଥିଲେ, ମାତ୍ର ସେଥିଲାଗି ଲାଇସେନ୍‌ସ ନେବାକୁ ପଡୁନଥିଲା କି କୌଣସି ପଇସା ଦେବାକୁ ପଡୁନଥିଲା । ସେମାନେ ଆପଣା ପାଖରେ ବନ୍ଧୁକ ଓ ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ରଖୁଥିଲେ, ମାତ୍ର ସେଥିଲାଗି ସରକାରଙ୍କର ଅନୁମତି ଲୋଡ଼ା ହେଉନଥିଲା । ନିଜର ମଟର ଚଳାଇବା ଲାଗି ମଧ୍ୟ ଲାଇସେନ୍‌ସର ଲୋଡ଼ା ନ ଥିଲା । ସେମାନେ ନିଜ ମଟର ଉପରେ ନିଜର ପତାକା ଉଡ଼ାଇ ପାରୁଥିଲେ, ଯୁଆଡ଼କୁ ଗଲେ ସେମାନଙ୍କୁ ସ୍ୱାଗତ-ସମ୍ମାନ ଜଣାଇ ତୋପ ସାଲ୍ୟୁଟ୍ ଦିଆଯାଉଥିଲା । ବାପଅଜାଙ୍କ ଆଡ଼ମ୍ବରକୁ ବଜାୟରଖି ସେମାନେ ଦରବାରମାନ ବି କରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଉଆସ ଆଗରେ ସରକାରୀ ପୋଲିସ ପହରା ରହୁଥିଲା । ରେଳଗାଡ଼ିରେ ଗଲାବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ପାଇଁ ଅଲଗା ସାଲୁନ୍‌ର ବ୍ୟବସ୍ଥା ହେଉଥିଲା । ସରକାରୀ ଡାକ୍ତରଖାନାମାନଙ୍କରେ ସେମାନେ ମାଗଣାରେ ସବୁପ୍ରକାର ଚିକିତ୍ସା ପାଇ ପାରୁଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ନିଜ ପୂର୍ବରାଜ୍ୟର ଆକ୍ରାନ୍ତ ଭିତରେ ସେମାନଙ୍କର ଜନ୍ମଦିନ ସବୁ ଛୁଟିଦିନ ରୂପେ ପାଳିତ ହେଉଥିଲା ।

ରାଜାମାନେ କୌଣସି ଅପରାଧ କଲେ କୌଣସି ବିଚାରାଳୟରେ ସଙ୍ଗେ ସଙ୍ଗେ ସେମାନଙ୍କର ବିଚାର ହୋଇ ପାରୁ ନଥିଲା । ସେମାନଙ୍କ ବିରୁଦ୍ଧରେ କୌଣସି ମକଦ୍ଦମା ଚଳାଇବା ପୂର୍ବରୁ ଆଗ କେନ୍ଦ୍ର ସରକାରଙ୍କର ଅନୁମତି ନେବାକୁ ପଡୁଥିଲା । ଭାରତର ଜଣେ ଚାଷୀ ବା ତା'ର ପରିବାର ସର୍ବୋଚ୍ଚ ଏତେମାଣ ଜମି ରଖିପାରିବ ବୋଲି ଦେଶରେ ଯେଉଁ ଆଇନ୍ ତିଆରି ହୋଇଛି, ତାହା ରାଜାମାନଙ୍କ ଉପରେ ଲାଗୁ ହେଉନଥିଲା । ସେମାନେ ହଜାର ହଜାର ମାଣ ଜମିର ମାଲିକ ହୋଇ ରହିପାରୁଥିଲେ ।

ଏ ବର୍ଷ ଆରମ୍ଭରେ ଭାରତର ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟ ସମ୍ବିଧାନର ସେହି ଆଇନଟିକୁ ବଦଳାଇ ଦେବା ଦ୍ୱାରା ରାଜାମାନଙ୍କର ଭତ୍ତାଗଲା, ସୁବିଧାଗୁଡ଼ିକ ବି ଗଲା । ସେମାନେ ଆମର ଏହି ଦେଶଟିର ଯେକୌଣସି ନାଗରିକ ପରି ଜଣେ ଜଣେ ନାଗରିକ ହୋଇପାରିବାର ଗୌରବ ପାଇଲେ । ସେମାନେ ଆମ ସମସ୍ତଙ୍କ ସାଙ୍ଗକୁ ଆସିଲେ । ପଦବୀ ହରାଇଲେ, ପଗଡ଼ି ହରାଇଲେ, ସବୁଭାରତୀୟଙ୍କ ପରି କେବଳ ଭାରତୀୟ ହୋଇ ରହିବାର ଅଧିକାର ପାଇଲେ ।

୧/୮-୧୯୭୨

ଲୋଦୀବଂଶର ଲୋପ

ଭାରତର ଇତିହାସରେ ଆମେ ସମସ୍ତେ ଲୋଦୀବଂଶର ବୃତ୍ତାନ୍ତଟି ପଢ଼ିଥିବା । ସିକନ୍ଦର ଲୋଦୀ ଓ ଇବ୍ରାହିମ ଲୋଦୀଙ୍କ କଥା ପଢ଼ିଥିବା । ତାହା ଆଜିକୁ ପ୍ରାୟ ଚାରିଶହ ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ଏହି ରାଜାମାନେ କେବଳ ନାଆଁକୁ ମାତ୍ର ରାଜା ହୋଇ ବସିଥିଲେ । ତତ୍କାଳୀନ ସାମାଜ୍ୟର ସୌଧଟି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ ହୋଇ ଭାଙ୍ଗି ପଡୁଥିବାବେଳେ ସେମାନେ ସେହି ଭଙ୍ଗାଘରେ ଆପଣାକୁ ସର୍ବେସର୍ବା ବୋଲାଇ କେତେ କ'ଣ ପ୍ରତାପ ଦେଖାଉଥିଲେ । ଏଢ଼େ ଏଢ଼େ ନିଶ, ଏଣେ ବଡ଼ ଟୋପି, ରାଜପୋଷାକ ଉପରେ କେତେ ପ୍ରକାର ହୀରା ଜକଜକ ହେଉଛି, କିନ୍ତୁ ଏତେ ପାଦତଳର ଭୂଇଁଟି କ୍ରମେ ଭୁଷୁଡ଼ି ଭୁଷୁଡ଼ି ଯାଉଛି । ଭାରତର ଇତିହାସରେ ସେଇଟା ହେଉଛି ପ୍ରକୃତରେ ବଡ଼ ଦୟନୀୟ ସମୟ; ଆଜି ମଧ୍ୟ ଇତିହାସ ବହିରେ ସେହି ରାଜାମାନଙ୍କର ଛବିଗୁଡ଼ାକୁ ଅନାଇଲାବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ଉପରେ ପ୍ରଥମେ ଦୟା ହିଁ ଜାତ ହୁଏ ।

ପାକିସ୍ଥାନରେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସତେ ଯେପରି ଲୋଦୀମାନଙ୍କ ରାଜତ୍ୱ ଚାଲିଛି । ଆୟୁବ, ୟାହିଆ ଆଉ ଭୁଟୋ - ଏହି ତିନି ପ୍ରତାପୀଙ୍କୁ ନେଇ ପାକିସ୍ଥାନରେ ଯେଉଁ ବଂଶ ଇତିହାସଟି ପରେ ଲେଖାଯିବ, ତାହା କାଳକାଳକୁ ଘରଭୁଷୁଡ଼ାର ଏକ ଅତି ସ୍ୱଚ୍ଛ ଇତିହାସ ହୋଇ ରହିବ । ଘର ନାମରେ ଗତ କେତେ ବର୍ଷ ହେଲା ପାକିସ୍ଥାନରେ ଯେଉଁ ଅକର୍ମଣିଳା ପଥରଗଦା ତିଆରି ହେଉଥିଲା, ସେହି ଗଦାଟି ହିଁ ଭୁଷୁଡ଼ି ଯାଉଛି, ପଥରଗୁଡ଼ାକ ଖାଲି ଖସିପଡ଼ିବାରେ ଲାଗିଛି । ଆମେରିକା କିମ୍ବା ଚୀନରୁ କଣ୍ଟ୍ରାକ୍ଟରମାନେ ଡାକରା ହୋଇ ଆସିଲେ ମଧ୍ୟ ଏହି ଗଦାକୁ ଆଉ ସମ୍ଭାଳି ରଖି ପାରୁନାହାନ୍ତି । ଦେଶ ବୋଇଲେ ପ୍ରଥମେ ଯେଉଁ ମଣିଷମାନଙ୍କୁ ବୋଲାଏ, ସେମାନେ ନିଜେ ଆସି କାନ୍ଧ ନ ଲଗାଇଲେ ଏହି ଘର ରହିବ କିପରି ? ଭୁଟୋ ତ ତରଛରେ କେତେ ପୁଣ୍ୟ କରିବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି ତାଳର କ୍ରୋଧକୁ ଶାନ୍ତ କରିବା ଲାଗି; ନିଜର ମୁଣ୍ଡଟାକୁ ବଞ୍ଚାଇବା ଲାଗି ସେ ସବୁ ପାଉଁଶଗୁଡ଼ାକୁ ନେଇ ପୂର୍ବର ଦୁଇ ମାଲିକଙ୍କ ଉପରେ କୁଢ଼ାଇବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ଏସବୁ ତରଛ ଫିସାଦିରେ କ'ଣ ମଣିଷକୁ ଭୁଲାଇ ହୁଏ କି ?

ସେ ଯୁଗରେ ଲୋଦୀବଂଶର ତଳ ପାହାଚକୁ ଆସି ଯେଉଁ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଘରଟି ଭାଙ୍ଗିଲା, ଦାସବଂଶଠାରୁ ହିଁ ସେଇଟିରେ ପ୍ରଥମ ଖୁଣ୍ଟ ପଡ଼ିଥିଲା । ପାକିସ୍ଥାନରେ ମଧ୍ୟ ଆଜି ସେହିପରି ଏକ ଦାସସଂସ୍କାରର ଲୋପ ହେବାକୁ ଯାଉଛି । ସେଠାରେ କ୍ଷମତାର ଲୁବ୍ଧ ମୁଗ୍ଧ ଦାସମାନେ ଆଜିଯାଏ ବଳାତ୍କାରରେ ଶାସନ କରି ଆସିଥିଲେ, ମଣିଷକୁ ମୁସଲମାନ କହି ଭୁଲାଇ ରଖିଥିଲେ, ମଣିଷର ଘରେ କଳାକନା ବୁଲାଇ ଆପଣା ଭାଗ୍ୟର ବାନା ଉଡ଼ାଉଥିଲେ । ଦାସତ୍ୱର ସେହି ରଙ୍ଗସଭାଟି ଆଜି ଭାଙ୍ଗିବାକୁ ଯାଉଛି । କାଳର ନିଦ

ଭାଙ୍ଗିଲେ ଶିଳଶିଳପୁଆମାନେ ଏମିତି ଶିମିଳିତୁଳା ପରି ଉଡ଼ି ପଳାନ୍ତି, ଇତିହାସ ଭିତରେ କୁଆଡ଼େ ହଜିଯାଆନ୍ତି । ଇତିହାସ ସେମାନଙ୍କୁ ମନେ ରଖେ ନାହିଁ, ମଣିଷ ବି ଭୁଲିଯାଏ । ସେମାନଙ୍କୁ ଦୁଇଦିନ ପାଇଁ ଏଠାରେ ନଚାଇବାକୁ ଆଣିଥିବା ଭଗବାନ ବି ହୁଏତ ସେମାନଙ୍କୁ କ୍ଷମା ଦିଅନ୍ତି । ଖାଲି ପାକିସ୍ଥାନରେ ଦାସବଂଶର ଲୋପ ହେବ ନାହିଁ, ପୃଥିବୀରେ କ୍ଷମତାର ଦାସ ହୋଇ ବସିଥିବା ସବୁ ଲୋଲୁପଙ୍କର ଲୋପ ହେବ । ଏହା ହିଁ ହେଉଛି ଆମ କାଳର ଆହ୍ୱାନ ।

୧/୮-୧୯୭୨

ସଂସାରତ୍ୟାଗୀଙ୍କ ସମ୍ମିଳନୀ

ବାରବାଟୀ କହିଲେ ଆଗେ ଓଡ଼ିଶା ରାଜାଙ୍କର ଉଆସକୁ ବୁଝାଉଥିଲା, ବାରବାଟୀ ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ୍ କହିଲେ ଏବେ ଏକ ଆଧୁନିକ କ୍ରୀଡ଼ାଙ୍ଗନକୁ ବୁଝାଉଛି । କ୍ରୀଡ଼ାଙ୍ଗନରେ କ୍ରୀଡ଼ା ହୁଏ, ଋତୁ ଅନୁସାରେ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ନାନାପ୍ରକାର କ୍ରୀଡ଼ାର ଅନୁଷ୍ଠାନ କରାଯାଏ । ଏହିସବୁ ଅନୁଷ୍ଠାନରେ ଖେଳାଳିମାନେ ଆସନ୍ତି, ଖେଳ ଦେଖିବାବାଲାମାନେ ବି ଆସନ୍ତି । ଖେଳାଳୀମାନଙ୍କ ଅପେକ୍ଷା ଖେଳ ଦେଖିବାବାଲାମାନେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଆସନ୍ତି ।

ଆମ କବିମାନେ ଅନେକ ସମୟରେ ଏହି ସଂସାରଟାକୁ ଏକ କ୍ରୀଡ଼ାଙ୍ଗନ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ସଂସାରତ୍ୟାଗୀମାନେ ଏହି କ୍ରୀଡ଼ାଙ୍ଗନକୁ ତୁଚ୍ଛାମାୟା ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ଏହି ମାୟାକୁ ଛାଡ଼ିଛୁଡ଼ି ପଳାଇ ଯିବାକୁ ଆଦର୍ଶ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି, ଅର୍ଥାତ୍ ସଂସାରତ୍ୟାଗର ବାଟକୁ ଭାଗବାନଙ୍କର ବାଟ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି । ସେମାନେ ଆଶ୍ରମ କରିଛନ୍ତି, ସଂସାର ଭିତରେ ଆପଣା ଚାରିପାଖରେ ପାଚେରି ବୁଲାଇ ମଠ ତିଆରି କରିଛନ୍ତି । କେହି କେହି ହିମାଳୟକୁ ପଳାଇ ଯାଇଛନ୍ତି, ନିକାଞ୍ଚନ ଥାନରେ ଏକାନ୍ତ ହୋଇ ଭଗବାନଙ୍କର ଧ୍ୟାନ କରିଛନ୍ତି । ସଂସାରୀମାନେ ଏମାନଙ୍କୁ ସନ୍ନ୍ୟାସୀ ବୋଲି କହିଛନ୍ତି; ସାଧୁ, ସନ୍ଥ ଓ ମୁନି ବା ଋଷି କହି ସେମାନଙ୍କର ପୂଜା କରିଛନ୍ତି । ଏବେ ଆମ ବାରବାଟୀ ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମରେ ସଂସାରତ୍ୟାଗୀମାନଙ୍କୁ ନେଇ ଗୋଟାଏ ସମ୍ମିଳନୀ ବସିଥିଲା । ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଦୀର୍ଘ ତିନିଦିନ ଧରି ବସିଲା । ସକାଳେ ବସୁଥିଲା, ଖରାବେଳେ ବସୁଥିଲା, ପୁଣି ରାତିରେ ବି ବସୁଥିଲା । ସବୁଦିନେ ସକାଳେ ପ୍ରାର୍ଥନାଦ୍ୱାରା ଆରମ୍ଭ ହେଉଥିଲା, ପ୍ରାୟ ଅଧରାତିରେ ମନୋରଂଜନରେ ସରୁଥିଲା । ଦିନଯାକ ମୁନି, ଋଷି ଓ ମହାଯୋଗୀମାନେ ଧର୍ମ ବିଷୟରେ ଭାଷଣ ଦେଉଥିଲେ । ସଂସାରୀମାନେ ଶୁଣୁଥିଲେ, କାନକୁ ପବିତ୍ର କରୁଥିଲେ । ତିନିଦିନ ପରେ ସମ୍ମିଳନୀ ଭାଙ୍ଗିଲା; ସଂସାରତ୍ୟାଗୀ ମହାପୁରୁଷମାନେ ଆପଣା ଆପଣାର ଆଶ୍ରମକୁ ଫେରିଗଲେ । ସଂସାରୀମାନେ ବି ସଂସାରକୁ ଫେରି ଆସିଲେ ।

ସଂସାର-ତ୍ୟାଗୀମାନଙ୍କର ଏହି ସମ୍ମିଳନୀଟିକୁ ସଂସାରୀମାନେ ଆୟୋଜନ କରିଥିଲେ । ସଂସାର ଭିତରେ ଥାଇ ଯେଉଁମାନେ ଭକ୍ତ ବୋଲାନ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ସଂସାର-ତ୍ୟାଗୀମାନଙ୍କର ସେବା କରନ୍ତି, ସେଇମାନେ ଏହି ସମ୍ମିଳନୀ ଲାଗି ବିଶେଷ ଉଦ୍ୟମ କରିଥିଲେ । ସେମାନେ ଖାଲି ସଂସାର-ତ୍ୟାଗୀଙ୍କୁ ସଭାକୁ ଡାକି ନଥିଲେ, ଅନ୍ୟ ପକ୍କା ସଂସାରୀମାନଙ୍କୁ ମଧ୍ୟ ଡାକିଥିଲେ । ଓଡ଼ିଶା ସରକାରଙ୍କର ପ୍ରାୟ ଅଧେ ମନ୍ତ୍ରୀ ଏଠାରେ ଧର୍ମକଥା କହିବାଲାଗି ଡକାହୋଇ ଆସିଥିଲେ । ସମ୍ମିଳନୀ ଭାଙ୍ଗିବାପରେ ସମସ୍ତେ କହିଲେ ଯେ ଓଡ଼ିଶାରେ ଏଭଳି ଏକ ସମାବେଶ ଆଗରୁ କେବେହେଲେ ଘଟିନଥିଲା କି ବାରବାଟୀ ଷ୍ଟାଡ଼ିୟମ୍‌ର ଭାଗ୍ୟରେ ଏହି ସମାଗମ ଦେଖିବା ଆଗରୁ କେବେ ସମ୍ଭବହୋଇ ନ ଥିଲା ।

ଧର୍ମକୁ ନେଇ କଥା କୁହାଯାଏ ନାହିଁ, ଧର୍ମକୁ ଦେଇ ଜୀବନ ବଞ୍ଚାଯାଏ, ଜୀବନକୁ ପାଗ କରିବାକୁ ହୁଏ । ଯେତେବେଳେ ଧର୍ମଟା ଜୀବନଠାରୁ ଯେତେ ଛାଡ଼ି ଛାଡ଼ିଯାଏ, ଠିକ୍ ସେତିକିବେଳେ ସତେଅବା ନିଶା ଖାଇବାପରି ଧର୍ମକୁ ନେଇ ସେତିକି ଅଧିକ କଥା କୁହାଯାଏ । ଏଣେ ଧର୍ମକୁ ନେଇ ମହାଆଡ଼ମ୍ବର ହୁଏ, ତେଣେ ଅଧର୍ମଗୁଡ଼ାକ ପ୍ରବଳହେବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ସଂସାରର ଏହି ଅଧର୍ମରେ ମାତିଥିବା ମଣିଷମାନେ ଆପଣା ସମେତ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଭୁଲାଇ ରଖିବା ପାଇଁ ସଂସାର-ତ୍ୟାଗୀମାନଙ୍କୁ ସମ୍ମିଳନୀରେ ବସାଇ ସଂକୀର୍ତ୍ତନ କରିବାରେ ଲାଗିଥାନ୍ତି । ଏବଂ ଉପରେ ଥାଇ ଭଗବାନ ମଜା ଦେଖିବାରେ ବି ଲାଗିଥାନ୍ତି ।

୧/୯-୧୯୭୧

ନିକ୍ସନ୍‌ଙ୍କର ନୂଆ ବନ୍ଧୁ

ଆମେରିକାର ରିଚାର୍ଡ଼୍ ନିକ୍ସନ୍ ଚୀନ୍ ଦେଶରେ ନୂଆ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧି ଯାଇଛନ୍ତି । ସେଠାରେ ସେ ସାନ ବଡ଼ କେତେ ଚାଉ ଆଉ ମାଉଙ୍କ ସହିତ କଥାବାର୍ତ୍ତା କରୁଛନ୍ତି । ତାଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କ ପ୍ରତିନିଧିତ୍ୱ କରି ପାରିଷଦ ଓ ପଲଟଣମାନ ବି ଯାଇଛନ୍ତି ।

ଗତ ପ୍ରାୟ ଗୋଟାଏ ପୁରୁଷ ହେଲା ଆମେରିକା ଆଉ ଚୀନ୍ ଭିତରେ ପାଟି ଫିଟାଫିଟି ନ ଥିଲା । ଏଘର ଲୋକେ ସେଠିକି ଯାଉ ନଥିଲେ କି ସେଘର ଲୋକେ ଏଠିକି ଆସୁ ନଥିଲେ । ଚୀନ୍ ଦେଶକୁ ଆମେରିକା ସରକାର ସ୍ୱୀକାର ବି କରୁ ନଥିଲା । ଓଲଟି ଚୀନ୍‌ରୁ ଛତ୍ରଭଙ୍ଗ ଦେଇ ପଳାଇ ଥିବା ଚିଆଙ୍ଗ୍ କାଇଶେକଙ୍କୁ ଆମେରିକା ଧନ ଓ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଦେଇ ମଣ କରିବାରେ ଲାଗିଥିଲା । ଚିଆଙ୍ଗ୍ ଯେଉଁ ଟାପୁଟି ଉପରେ ତମ୍ବୁ ଖଟାଇ ରହିଥିଲେ, ସେଇଟିକୁ ହିଁ ସମସ୍ତେ ଚୀନ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରୁଥିଲେ । ଏବେ ଚୀନ୍‌କୁ ଜାତିସଂଘ ପ୍ରକୃତ ଆସନରେ ବସାଇଲା ଓ ଆମେରିକା-ପାଳିତ ଟାପୁ-ସରକାର ଜାତିସଂଘରୁ ତଡ଼ା

ଖାଇଲେ । ଏଡ଼େ ବଡ଼ ଦେଶ ଆମେରିକା ବିଶ୍ୱ-ଦାଣ୍ଡରେ ଲାଜରା ହେଲା । ସେହି ଲାଜଟାକୁ ଭୁଲିବା ପାଇଁ ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ନିକ୍ସନ୍ ଏବେ ଚୀନ୍ ଯାଇଛନ୍ତି । ଶତ୍ରୁକୁ ସାଉଁଳା ସାଉଁଳି କରି ସତେଅବା ବନ୍ଧୁରେ ପରିଣତ କରିବାକୁ ଯାଇଛନ୍ତି । ସେତେବେଳେ ପିକିଙ୍ଗ୍ ରାଜବାଟିରେ ଯେଉଁ ବନ୍ଧୁମିଳନମାନ ହେଉଥିବ, ସେଥିରେ ଚୀନ୍‌ବାଲା ମନେ ମନେ ହସୁଥିବେ ଓ ଆମେରିକା ତରଫ ଖାଲି ରାଗରେ ଗଣ ଗଣ ହେଉଥିବେ ।

ସରକାର ସରକାର ଭିତରେ ବନ୍ଧୁତା ବନ୍ଧୁତା ନୁହେଁ । ତାହା ହେଉଛି ପାଣିରେ ଗାର କାଟିବାପରି । ଆମେରିକା ଋଷିଆକୁ ଡରୁଛି, ଚୀନ୍ ବି ଋଷିଆକୁ ଡରୁଛି । ପ୍ରଧାନତଃ ସେହି କାରଣରୁ ଚୀନ୍ ଆଉ ଆମେରିକା ପରସ୍ପରକୁ ପରସ୍ପରର ନିକଟ ବୋଲି ଦେଖାଇ ହେବାକୁ ଚାହୁଁଛନ୍ତି । ନିକ୍ସନ୍‌ଙ୍କ ଏହି ନୂଆ ବନ୍ଧୁ ବାନ୍ଧିବାର ସରାଗ ପଛରେ ହୁଏତ ଆଉ ଗୋଟିଏ କାରଣ ବି ରହିଛି । ଆଉ ଗୋଟିଏ ବର୍ଷ ଭିତରେ ଆମେରିକାରେ ତାଙ୍କର ଗାଦି ଭୋଗିବାର ମିଆଦ ପୂରି ଯାଉଛି । ସିଏ ସେହି ଗାଦିରେ ଆହୁରି ଚାରିବର୍ଷ ବସିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରୁଛନ୍ତି । କିନ୍ତୁ ନାନା ଅପାରଗତା ସକାଶେ ସେ ଆମେରିକା ଲୋକଙ୍କର ବିଶ୍ୱାସ ହରାଇ ବସିଲେଣି । ତେଣୁ ଲୋକଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କଲା ଭଳିଆ ଗୋଟାଏ କିଛି କରି ସିଏ ଆର ନିର୍ବାଚନ ସକାଶେ କିଛି ଭୋଟ୍ ପାଇବେ ବୋଲି କଳ୍ପନା କରୁଛନ୍ତି । ବୋଧହୁଏ ସେହି କାରଣରୁ ସେ ଚୀନ୍ ଯାଇଛନ୍ତି । ଏବଂ ମୁକୁଟ ଦେଖିବା ଲାଗି ଚୀନ୍‌ରେ ନେତାମାନେ ତାଙ୍କ ପାଇଁ ଫାଟକ ମେଲା କରି ଦେଇଛନ୍ତି ।

୧/୯-୧୯୭୨

ବୋମା

ଦୁଇପକ୍ଷ ଭିତରେ ଯେତେବେଳେ କୌଣସି ଯୁଦ୍ଧ ହୁଏ, ସେତେବେଳେ ତାହା ଧର୍ମ ଆଉ ଅଧର୍ମ ମଧ୍ୟରେ ହୁଏ ବୋଲି କୁହାଯାଏ । ଆଉ ଶାସ୍ତ୍ରରେ ଏହାର ଏକାଧିକ ପ୍ରମାଣ ରହିଚି । ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧରେ ପାଣ୍ଡବଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଧର୍ମ ଥିଲା, କୌରବଙ୍କ ପକ୍ଷରେ ଅଧର୍ମ ଥିଲା । ତ୍ରେତାଯୁଗରେ ରାମଚନ୍ଦ୍ରଙ୍କ ପଟେ ଧର୍ମ ଥିଲା, ତେଣୁ ରାବଣ ପଟେ ଅଧର୍ମ ରହିଥିଲା । ପୂର୍ବରୁ ଏହି କାହାଣୀଗୁଡ଼ିକ ଅନୁସାରେ ସକଳ ଯୁଦ୍ଧରେ ଧର୍ମରହିଁ ଜିତାପଟ ହେଉଥିଲା ଓ ଅଧର୍ମ ହାରି ଯାଉଥିଲା । ଅଧର୍ମ ଅତି ପ୍ରବଳ ହେଲେ ସ୍ୱୟଂ ଭଗବାନ କୁଆଡ଼େ ସ୍ୱୟଂ ଯୁଦ୍ଧ କରିବାଲାଗି ସଂସାରକୁ ଅବତାର ନେଇ ଆସୁଥିଲେ; ଅଧର୍ମକୁ ପରାସ୍ତ କରୁଥିଲେ, ଧର୍ମର ଥାପନା କରାଉଥିଲେ ।

ଆଗେ ଦେବତା ଓ ରାକ୍ଷସଙ୍କ ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗୁଥିଲା, ରାଜା ରାଜାଙ୍କ ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗୁଥିଲା; ଏବେ ଦେଶ ଦେଶ ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗୁଚି । ଋଷିଆ ଓ ଆମେରିକା ଭିତରେ

ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗୁଚି, ଚୀନ୍ ଆଉ ଜାପାନ୍ ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ଲାଗୁଚି । ଏ ଯୁଗରେ ମଧ୍ୟ ଯୁଦ୍ଧବେଳେ ଧର୍ମ ଆଉ ଅଧର୍ମର ଉଲୁଗୁଣା ଦିଆଯାଉଚି । ଯୁଦ୍ଧ କରୁଥିବା ସରକାରମାନେ ଆପଣା ପଟେ ଧର୍ମ ଓ ନ୍ୟାୟ ରହିଚି, ଏବଂ ତେଣୁ ଅନ୍ୟ ପଟରେ ଅଧର୍ମ ଓ ଅନ୍ୟାୟ ରହିଚି ବୋଲି କେଡ଼େ ପାଟିରେ ଓ କେତେ ଚାତୁରୀରେ ପ୍ରଚାର କରୁଚନ୍ତି । ଯିଏ ଯୁଦ୍ଧରେ ଜିତୁଚି, ତା' ପଟରେ ଧର୍ମ ଓ ନ୍ୟାୟ ରହିଥିବାରୁହିଁ ସେ ଜିତିଲା ବୋଲି ବାହୁସ୍ଫୋଟ ମାରୁଚି । ଆପଣାର ଜିତାପଟଟାକୁ ସେ ଧର୍ମର ଜିତାପଟ ବୋଲି କହୁଚି । ମାତ୍ର ପ୍ରକୃତରେ ଦେଖିବାକୁ ଗଲେ ଧର୍ମ କୌଣସି ଯୁଦ୍ଧ କରୁନାହିଁ କିମ୍ବା କୌଣସି ଯୁଦ୍ଧ ଜିତୁନାହିଁ । ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରହିଁ ଯୁଦ୍ଧ ଜିତୁଛି, ବୋମା ଯୁଦ୍ଧ ଜିତୁଚି । ଏବଂ ଗୋଟାଏ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଚାର କଲେ ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ରହିଁ ଯୁଦ୍ଧ ଭିଆଉଚି, ବୋମା ଯୁଦ୍ଧ ଭିଆଉଚି । ଆଦର୍ଶ ଆଉ ଆଦର୍ଶ ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେଉନାହିଁ । ଦେଶ ଦେଶ ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେଉଚି, ଅର୍ଥାତ୍ ସରକାର ସରକାର ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ ହେଉଚି, ଅସ୍ତ୍ରଶସ୍ତ୍ର ଦ୍ୱାରା ଲଢ଼ାଯାଉଚି । ବୋମା ଓ ବାରୁଦଦ୍ୱାରା ଯୁଦ୍ଧ ଲଢ଼ାଯାଉଚି ।

ଭାରତର ପ୍ରଥମ ପାନିପଥ ଯୁଦ୍ଧରେ ବାବର୍ ଲୋଦୀମାନଙ୍କ ଉପରେ ଜୟଲାଭ କରିଥିଲେ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କ ପଟରେ ଧର୍ମ ଥିଲା କିମ୍ବା ଅନ୍ୟପଟରେ ଅଧର୍ମ ଥିଲା ବୋଲି ସେ ଯୁଦ୍ଧ ଜିତି ନ ଥିଲେ । ପ୍ରକୃତ କଥା ହେଉଚି, ତାଙ୍କ ପଟରେ ଯୁଦ୍ଧବଳ ବା ଅସ୍ତ୍ରବଳ ଅଧିକ ଥିଲା । ଭାରତରେ ସେ ସର୍ବପ୍ରଥମେ ବାରୁଦ ଥିବା ବନ୍ଧୁକକୁ ଯୁଦ୍ଧର ଅସ୍ତ୍ରରୂପେ ବ୍ୟବହାର କଲେ । ଶତ୍ରୁପକ୍ଷ ସେହି ଅସ୍ତ୍ରଟିର କାଇଦା ଜାଣି ନ ଥିଲେ । ତେଣୁ ଯୁଦ୍ଧରେ ହାରିଲେ । ଇଂରେଜମାନେ ବି ଯେତେବେଳେ ଗୋଟାକୁ ଗୋଟା ରାଜାଙ୍କୁ ପରାସ୍ତକରି ଖଣ୍ଡ ଖଣ୍ଡ କରି ଭାରତବର୍ଷ ଗୋଟାକଯାକୁ ଦଖଲ କରିନେଲେ, ସେତେବେଳେ ସେମାନଙ୍କ ପଟେ ଧର୍ମ ରହିଥିଲା ବୋଲି ସେମାନେ ଏହା କରି ନ ଥିଲେ । ତୁଚ୍ଛା ଅସ୍ତ୍ରବଳରେ ସେମାନେ ବିଜୟୀ ହୋଇଥିଲେ । ସେମାନଙ୍କର ଅସ୍ତ୍ରବଳ ସେମାନଙ୍କୁ ଏ ଦେଶରେ ଅଧିପତି କରାଇଥିଲା ।

ସେତେବେଳେ ଯାହା, ବର୍ତ୍ତମାନ ବି ସେଇଆ । ବର୍ତ୍ତମାନ ପୃଥିବୀର ସାନ ବଡ଼ ସବୁ ଦେଶ ଆପଣାର ଅସ୍ତ୍ରବଳ ବଢ଼ାଇବାରେ ଲାଗିଚନ୍ତି । ବିଜ୍ଞାନ ଓ ବୈଜ୍ଞାନିକମାନଙ୍କୁ ବାଧ୍ୟ କରାଯାଇ ଭଳି କି ଭଳି ବୋମା ତିଆରି ହେଉଚି । ପ୍ରକାରର ଭେଦ ଅନୁସାରେ ଏହାକୁ କେତେ କେତେ ନୂଆ ନାଆଁ ଦିଆଯାଉଚି । ଅଣୁବୋମା, ପରମାଣୁ ବୋମା, ଉଦ୍‌ଜାନ ବୋମା, କୋବାଲ୍ଟ୍ ବୋମା - ଏ ଗୁଡ଼ାକ ହେଉଚି ସେଇ ଗୋଟିଏ ମତଲବରହିଁ ଭିନ୍ନ ଭିନ୍ନ ସିଦ୍ଧି । ସବୁ ଦେଶ ଅର୍ଥାତ୍ ସବୁ ସରକାର ବର୍ତ୍ତମାନ ଏହି ବୋମା ତିଆରି କରିବାରେହିଁ ଆପଣା ରାଜସ୍ୱର ସର୍ବାଧିକ ଅଂଶକୁ ଖରଚ କରୁଚନ୍ତି । ସେମାନେ ପେଟରୁ କାଟି, ପାଠରୁ କାଟି ଅସ୍ତ୍ରବଳ ବଢ଼ାଉଚନ୍ତି । ଯେଉଁ ସରକାର ପାଖରେ ଆପଣା ବୋମା ଓ ବନ୍ଧୁକ ତିଆରି କରିବା ସକାଶେ ସମ୍ବଳ ନାହିଁ, ସେ ଅନ୍ୟଠାରୁ ସେଗୁଡ଼ାକ ମାଗିଆଣି ଯୁଦ୍ଧପାଇଁ ସଜ ହେଉଚି । ଏହାଦ୍ୱାରା ବଡ଼ ବଡ଼ ଦେଶମାନଙ୍କର ବେପାର ବଡ଼ ଭଲଭାବରେ ଚାଲିଚି । ଋଷିଆ ଆରବ

ଦେଶମାନଙ୍କୁ ବୋମା ଯୋଗାଇ ଦେଉଚି, ତେଣେ ଆମେରିକା ଇସ୍ରାଏଲ୍‌ର ଅଣ୍ଟିରେ ବୋମା ଭର୍ତ୍ତିକରି ଦେଉଚି । ପର ବୋମାରେ ମଧ୍ୟପ୍ରାଚ୍ୟରେ ଏହିପରି ଦାନ୍ତ ରଗଡ଼ାରଗଡ଼ି ଓ ଧମକାଧମକି ଚାଲିଚି । ତେଣେ ଆମେରିକା ଆଉ ଋଷିଆରେ ଅସ୍ତ୍ରତିଆରି କାରଖାନାମାନ ପୂର୍ଣ୍ଣବେଗରେ ଚାଲିଚି । ଲକ୍ଷ ଲକ୍ଷ ଲୋକ ସେଥିଯୋଗୁ କାମ ପାଇ ପାରୁଚନ୍ତି ।

ମଣିଷଜୀବନକୁ ନାରଖାର କରିଦେବାରେ ଏହି ବୋମାର କରାମତି ଆଦୌ କମ୍ ନୁହେଁ । ଗତ ଅଠର ବର୍ଷ ହେଲା ଭିଏତ୍‌ନାମ ଦେଶରେ ଯେଉଁ ସାନ ଯୁଦ୍ଧଟି ଲାଗିଚି, ସେଥିରେ ଗୋଟାଏ ପାଖରେ ଦେଶର ଉତ୍ତର ଖଣ୍ଡ ଓ ଆଉ ଗୋଟାଏ ପାଖରେ ଦେଶର ଦକ୍ଷିଣ ଖଣ୍ଡ ଓରଫ ଆମେରିକା ଯୁଦ୍ଧ ଲଢୁଛନ୍ତି । ସେହି ଯୁଦ୍ଧରେ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପ୍ରାୟ ଷାଠିଏ ଲକ୍ଷ ମଣିଷ ମରିଛନ୍ତି, ଆହତ ହୋଇଛନ୍ତି ଅଥବା ବାସ ହରାଇଛନ୍ତି । ପ୍ରାୟ ତିନି ହଜାରରୁ ଅଧିକ ଗାଆଁ ଓ ବସ୍ତି ପୋଡ଼ି ଯାଇଚି, ଉଜୁଡ଼ି ଯାଇଚି ଅଥବା ଛାରଖାର ହୋଇ ଯାଇଚି । ଆମେରିକା ତରଫରୁ ସେଠି ପ୍ରାୟ ଅଢ଼େଇ ହଜାର କମାଣ ବସିଚି, ଚାରି ହଜାର ଉଡ଼ାଜାହାଜ ଓ ହଜାରେ ପାଣି ଜାହାଜରୁ ବୋମା ମରାଯାଇଚି । ଆମେରିକାଠାରୁ ଅତି ସାନ ସେହି ଭିଏତ୍‌ନାମ ଦେଶରେ ଗତ କେବଳ ତିନିବର୍ଷ ଭିତରେ ଆମେରିକା ସରକାରଙ୍କ ତରଫରୁ ସତୁରୀ ଲକ୍ଷ ଟନ ବୋମା ପଡ଼ିଚି । ଅର୍ଥାତ୍ ତାହାର ପୂର୍ବ ଚାରିବର୍ଷ ତୁଳନାରେ ଏହି ସମୟଟି ଭିତରେ ତିରିଶି ଲକ୍ଷ ଟନ ଅଧିକ ବୋମା ବର୍ଷା ହୋଇଚି । ଗତ ଦ୍ୱିତୀୟ ମହାଯୁଦ୍ଧରେ ଆମେରିକା ମୋଟ ଯେତେ ବୋମା ପକାଇଥିଲା, କେବଳ ଭିଏତ୍‌ନାମରେ ଗତ ତିନୋଟି ବର୍ଷରେ ତା'ଠାରୁ ଅନେକ ଅଧିକ ବୋମା ପକାଇଚି । ବିଷାକ୍ତ ଏସିଡ୍ ପକାଇ ହଜାର ହଜାର ମାଣ ଧାନକ୍ଷେତ ଜଳି ଯାଇଛି, ଜଙ୍ଗଲ ଭସ୍ମ ହୋଇ ଯାଇଚି ।

ପ୍ରାୟ ପଚିଶ ବର୍ଷ ତଳେ ଜାପାନର ହିରୋଶିମାରେ ଯେଉଁ ସାନ ଅଣୁବୋମାଟି ପଡ଼ିଥିଲା, ତାହାର ମାରଣପ୍ରଭାବ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଲାଗି ରହିଚି । ଗୋଟିଏ ବିବରଣୀ ଅନୁସାରେ ହିରୋଶିମା ଅଣୁବୋମା ହସ୍‌ପିଟାଲ୍‌ରେ ଆଜିଯାଏ ବର୍ଷକୁ ଛପନଜଣ ଲୋକ ମରୁଥିଲେ, ଏବର୍ଷ ଅର୍ଥାତ୍ ୧୯୭୧ରେ ଛଅସ୍ତରି ଜଣ ମରିଛନ୍ତି । ଏହାଭିତରୁ ପାକସ୍ଥଳୀ ଓ ଫୁସ୍‌ଫୁସ୍‌ରେ କ୍ୟାନସର୍ ହୋଇ ପ୍ରାୟ ଅଧେ ମଣିଷ ମରିଛନ୍ତି ।

ବୋମା ହେଉଚି ଆମ ଏ ଯୁଗରେ ଯୁଦ୍ଧର ପ୍ରତୀକ, ଦେଶ ଦେଶ ଭିତରେ ସୃଷ୍ଟି କରି ରଖାଯାଇଥିବା ଘୃଣାର ପ୍ରତୀକ । ଆନ୍ତର୍ଜାତିକ ରାଜନୀତିରେ ଏହା କ୍ଷମତାର ପ୍ରତୀକ, ମଣିଷକୁ ନେଇ ମଣିଷ ସହିତ ଲଢ଼ାଇ ଦେବାର ଫିସାଦିର ପ୍ରତୀକ । ବୋମା ପୃଥିବୀରେ ଯୁଦ୍ଧର ଭୟକୁ ବଢ଼ାଇବାରେ ଲାଗିଥାଏ । ତେଣୁ ତାହାଦ୍ୱାରା ପ୍ରକୃତରେ କୌଣସି ଶାନ୍ତିର ରକ୍ଷା ହୁଏ ନାହିଁ । କୌଣସି ଦେଶର ବି ଯଥାର୍ଥ ରକ୍ଷା ହୁଏ ନାହିଁ । ଏହି ସଂସାରକୁ ସୁନ୍ଦରକରି ଗଢ଼ିବାଲାଗି ଆମେ ବୋମା ଉପରେ ନିର୍ଭର କରିବା ନା ସେଥିଲାଗି ଆଉ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଉପାୟ ଅଛି ବୋଲି ଭାବିବାକୁ ଆରମ୍ଭ କରିବା ? ସଂସାରର ସବୁ ଦେଶ ଓ ସରକାର

ଯେପରି ଉତ୍ସାହରେ ବୋମା ବଢ଼ାଇବାରେ ଲାଗିଛନ୍ତି, ତଦ୍ଵାରା ଏହି ସଂସାର ମଣିଷର ଘର ପରି ଗଢ଼ା ହେବାକୁ ଯାଉଚି ନା ବୋମାର ଗୋଟାଏ ବିଶାଳକାୟ ଘର ହୋଇ ଶେଷରେ ଫାଟିବାକୁ ଯାଉଚି ?

୧/୯-୧୯୭୨

ଯେଉଁମାନେ ପଛରେ ବୁଝନ୍ତି

ନୂଆ ବଙ୍ଗଳାଦେଶକୁ ପୃଥିବୀର ସାନବଡ଼ ପ୍ରାୟ ପଚାଶରୁ ଅଧିକ ଦେଶ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇ ସାରିଲେଣି, ମାତ୍ର ବଡ଼ ଆମେରିକା ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଇନାହିଁ ଅର୍ଥାତ୍ ବଙ୍ଗଳା-ଦେଶର ସ୍ୱତନ୍ତ୍ର ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସ୍ୱୀକାର କରିନାହିଁ । ଆମେରିକାର ଲୋକେ ତ କେଉଁ ଦିନୁଁ ସ୍ୱୀକାର କରି ସାରିଲେଣି, ମାତ୍ର ଆମେରିକାର ସରକାର କରିନାହାନ୍ତି । ଏବେ ଭାରି ଗୁଜବ ଶୁଣାଯାଉଚି ଯେ ଆମେରିକାର ସରକାରୀ କୋଠା ମାନଙ୍କରେ ବି ଏବିଷୟରେ ଭାରି କଥାବାର୍ତ୍ତା ଚାଲିଲାଣି ଓ ପଛରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ଆମେରିକା ଯେ ଶୀଘ୍ର ବଙ୍ଗଳାଦେଶକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେବ, ଜାଣିବା ଶୁଣିବା ଲୋକମାନେ ଏକଥା କୁହାକୁହି ହେଲେଣି ।

ହଁ, ପଛରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ, ଆମେରିକା ହେଉଚି ଆମର ଏହି ପୃଥିବୀରେ ଏକାଧିକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗୁଆ । ପଇସାରେ ଆଗୁଆ, ପାଠରେ ଆଗୁଆ, ରାଜନୀତିରେ ଆଗୁଆ, ସୈନ୍ୟଶକ୍ତିରେ ଆଗୁଆ ଏବଂ କୂଟନୀତିରେ ବି ଆଗୁଆ । ମାତ୍ର ଏତେ କ୍ଷେତ୍ରରେ ଆଗୁଆ ହେଲେ କ'ଣ ହେବ, ଅକଲପାଠ ପଢ଼ି ଅକଲ ଅନୁସାରେ କାମ କରିବାରେ ଆମେରିକା ଅନେକ ସମୟରେ ପ୍ରକୃତରେ ଭାରି ପଛୁଆ । ସଂସାରରେ କୋଉ ସୁଅର ଗତି କୁଆଡ଼େ ଯାଉଚି, ସେକଥା ବୁଝିବାରେ ଭାରି ପଛୁଆ । ଏହାର ଅନ୍ତତଃ ଦୁଇଟି ଉଦାହରଣ ଏଠି ଆମ-ପାଖରେ ରହିଚି ।

୧୯୧୭ ମସିହା ଅକ୍ଟୋବର ମାସରେ ଋଷିଆରେ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ବିପ୍ଳବ ହେଲା, ସେଠି କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସରକାର ଗଢ଼ାହେଲା, କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ଶାସନ ଚାଲିଲା । ଆମେରିକା ସରକାର ହେଉଚନ୍ତି ଅଣକମ୍ୟୁନିଷ୍ଟ ସରକାର, ତେଣୁ କମ୍ୟୁନିଷ୍ଟବାଲାଙ୍କୁ ଭୂତପରି ଡରନ୍ତି । ତେଣୁ ଋଷିଆର ନୂଆ ସରକାରଙ୍କୁ ଆମେରିକା ସରକାର ସ୍ୱୀକୃତି ବା କିପରି ଦିଅନ୍ତା ! ଋଷିଆର ବିପ୍ଳବକୁ ଭଣ୍ଡୁର କରିବାକୁ ଆମେରିକା ବେଶ୍ କେତେଦିନ ଯାଏ କେତେ କୁମନ୍ତ୍ରଣା କଲା, ଋଷିଆ ଭିତରେ କେତେ କନ୍ଦଳ ଲଗାଇଲା । ଇଉରୋପର ଦେଶମାନେ ବାସ୍ତବ ଅବସ୍ଥାକୁ ଦେଖି ନୂଆ ଋଷିଆର ସରକାରକୁ ସ୍ୱୀକୃତି ଦେଲେ, କିନ୍ତୁ ଆମେରିକା ଆପଣାର ଜିଦ୍ ଧରି ରହିଲା । ବର୍ଷେ ନୁହେଁ, ପାଞ୍ଚବର୍ଷ ନୁହେଁ, ଋଷିଆର ଏହି ଅସ୍ତିତ୍ୱକୁ ସ୍ୱୀକାର କରିବାଲାଗି ଆମେରିକାକୁ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ସମୟ ଲାଗିଲା । ଠିକ୍ ସେମିତି ୧୯୪୯ରେ ଚୀନ୍‌ରେ ନୂଆ

ସରକାର ବସିଲା, ଆମେରିକା ପଇସାରେ ପୋଷା ହେଉଥିବା ପୁରୁଣାମାନେ ଦେଶରୁ ତଡ଼ାଖାଇ ଟାପୁ ଆଦରି ରହିଲେ । ଆମେରିକା ତଥାପି ମୁହଁଟାଣରେ ଟାପୁଟାକୁ ଚୀନ୍ ବୋଲି କହିଲା, ଅସଲ ଚୀନ୍‌କୁ ଭୁରୁଡ଼ାଇ ଦେଲା । ତା ସହିତ ଖୁରି ଖାଇଲା, ତାକୁ କେତେପ୍ରକାରେ ହଇରାଣ କଲା । ଏବେ ଗୋଟାଏ ପୁରୁଷ ପରେ, ଅର୍ଥାତ୍ ପଚିଶି ବର୍ଷ ପରେ ଆମେରିକାର ରାଷ୍ଟ୍ରପତି ଆପଣାଆଡୁ ଚିଟାଉ ପଠାଇ ଚୀନ୍‌କୁ କୁଣିଆ ହୋଇଗଲେ, ଚୀନ୍ ସହିତ କଳିଆ ମୀମାଂସାରେ ବସିଲେ । ହୁଏତ ଆଉ ଅଳ୍ପଦିନରେ ଚୀନ୍‌କୁ ସ୍ୱୀକାର ବି କରିନେବେ ।

ଠିକ୍ ସେମିତି ବଙ୍ଗଳାଦେଶର ସ୍ୱପ୍ନକୁ ଭଣ୍ଡୁର କରିବାଲାଗି ଆମେରିକା ସରକାର କେତେ କ'ଣ ନ କଲେ ! କିନ୍ତୁ ଯେତେ ପଛରେ ହେଲେ ମଧ୍ୟ ସିଏ ତଥାପି ସତ୍ୟକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ବୁଝିବେ ଓ ସତ୍ୟକୁ ସତ୍ୟ ବୋଲି ସ୍ୱୀକାର କରିବେ । ବେଳ ଥିଲାବେଳେ ଯିଏ ଏକ ସଲାମ ନ କରିଚନ୍ତି, ବେଳ ଗଡ଼ିଗଲା ପରେ ସେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ଶହେ ସଲାମ କରିବେ ହିଁ କରିବେ ।

୧/୧୦- ୧୯୭୨

ସେଇ ପୁରୁଣା ରୋଗ

ଦିନ ଥିଲା, ଯେତେବେଳେ ବ୍ରିଟିଶ୍ ସାମ୍ରାଜ୍ୟରେ କେବେହେଲେ ସୂର୍ଯ୍ୟ ଅସ୍ତ ହେଉ ନ ଥିଲା, ଇଂଲଣ୍ଡର ରାଣୀ ସାମ୍ରାଜ୍ଞୀ ବୋଲାଉଥିଲେ, ସାରା ସାମ୍ରାଜ୍ୟ ଗୋଟାକର ମାଆ ବୋଲାଉଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ଆମ ଓଡ଼ିଶାର ଭକ୍ତକବି ମଧୁସୂଦନ ମଧ୍ୟ ଇଂଲଣ୍ଡର ରାଣୀ ଭିକ୍ଟୋରିଆଙ୍କୁ ଅର୍ଦ୍ଧଜଗତର ମାଆ ବୋଲି ସମ୍ବୋଧନ କରି କେତେପ୍ରକାର ପ୍ରଶଂସାରେ କେଡ଼େବଡ଼ କବିତାଟିଏ ଲେଖିଥିଲେ ।

ଇଂରେଜମାନେ ଯେଉଁ ଦେଶକୁ ଉପନିବେଶ କରିବାକୁ ଲୋଭ କରୁଥିଲେ, ସେଠି ସେଦେଶର ଶାସକମାନଙ୍କ ଭିତରେ ପଶି ଆଗ ଭେଦ ସୃଷ୍ଟି କରୁଥିଲେ । ତା'ପରେ ଦୁଇ ଦଳଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଭଲଲୋକୀ କରୁଥିଲେ ଓ ମାଙ୍କଡ଼ ପିଠା ବାଣ୍ଟିଲା ପରି ଦେଶଟିକୁ ଉଦରସ୍ଥ କରୁଥିଲେ ।

ପୃଥିବୀରେ ଦିନେ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ପ୍ରତିଷ୍ଠା ହେବା ଦିନ ଯେପରି ଆସିଥିଲା, ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଅବସାନ ହେବା ଦିନ ମଧ୍ୟ ସେହିପରି ଆସିଲା । ବ୍ରିଟିଶ୍ ସିଂହ ବିଦାହୋଇ ଘରକୁ ଗଲେ, କେବଳ ଆପଣା ଘରେ ସିଂହ ହୋଇ ରହିଲେ । ମାତ୍ର ଯିବା ପୂର୍ବରୁ ପ୍ରାୟ ସବୁଠି ଲାଙ୍ଗୁଡ଼ ମାରିଦେଇ ଗଲେ, ସବୁଠାରେ କଳିଆର ମଞ୍ଜି ପୋତିଦେଇ ଗଲେ । କେଉଁଠି ଗୋଟାଏ ଦେଶକୁ ଭାଇଭାଗ କରିଦେଇ ଗଲେ । ସେହି ଫିକରରେ ବ୍ରିଟିଶ୍

ଭାରତ ଦୁଇଖଣ୍ଡ ହେଲା, ସାଇପ୍ରସ୍ ଦ୍ୱୀପରେ ଗ୍ରୀକ୍ ଆଉ ତୁର୍କୀଙ୍କ ଭିତରେ ଛୁରା ଚାଲିଲା, ଓ ଏବେ ବି ଚାଲୁଚି । ଆଫ୍ରିକାର ଦକ୍ଷିଣ ଖଣ୍ଡରେ ଦଶଗୁଣ କଳାଙ୍କ ମୁହଁରେ ମୁଥ ମାରିଲା ପରି ତାଙ୍କ ଉପରେ ଗୁଣେ ଗୋରାଙ୍କୁ ବଳୁଆ କରି ବସାଇ ଦିଆଗଲା । ଏବଂ ଘରପାଖ ଆୟର୍ଲାଣ୍ଡକୁ ଯେତେବେଳେ ବାଧ୍ୟ ହୋଇ ସ୍ୱାଧୀନତା ଦେବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ସେତେବେଳେ ସେଠି ଉତ୍ତର ଭାଗରେ ଅଲ୍‌ଷ୍ଟାର୍ ବୋଲି ଗୋଟିଏ ଜିଲ୍ଲାକୁ ଦେଶରୁ ଅଲଗା କରି ରଖାଗଲା, ବ୍ରିଟିଶ୍ ସରକାରଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ଆଶ୍ରିତ ଏକ ସ୍ୱାଧୀନ ପ୍ରଦେଶ ବୋଲି ତାକୁ ଘୋଷଣା କରାଗଲା ।

ଏହା ପଚାଶ ବର୍ଷ ତଳର କଥା । ସେଇଦିନଠାରୁ ଅଲ୍‌ଷ୍ଟାର୍ ବା ଉତ୍ତର ଆୟର୍ଲାଣ୍ଡରେ ଇଂରେଜୀ ଭାଷା ଚାଲିଲା, ବହୁସଂଖ୍ୟକ କାଥଲିକ୍‌ମାନଙ୍କୁ ନ୍ୟୂନ କରି ରଖି ଅଳ୍ପସଂଖ୍ୟକ ପ୍ରୋଟେଷ୍ଟାଣ୍ଟ୍‌ମାନଙ୍କର ଶାସନ ବସିଲା । ଏବଂ ପ୍ରାୟ ସେହିଦିନଠାରୁ ହିଁ ସେଠି ପ୍ରୋଟେଷ୍ଟାଣ୍ଟ୍ ଓ କାଥଲିକ୍‌ଙ୍କ ମଧ୍ୟରେ ଝଗଡ଼ା ଆରମ୍ଭ ହୋଇଗଲା ଓ ଆପଣାର ସୈନ୍ୟବାହିନୀ ମହଜୁଦ ରଖି ବ୍ରିଟିଶ୍ ସରକାର ସେଠି ଭଲଲୋକୀ କଲେ ବା ମଜା ଦେଖିଲେ । ଝଗଡ଼ା ବଢ଼ି ବଢ଼ି ଏବେ ଗରିଲା ଯୁଦ୍ଧରେ ପରିଣତ ହେଲାଣି । ଗରିଲା ପକ୍ଷ କହୁଚନ୍ତି, ଆମେ ବୃହତ୍ତର ଆୟର୍ଲାଣ୍ଡ ସହିତ ମିଶିଯିବୁ । ସେମାନେ ବ୍ରିଟିଶ୍‌ଶାସନରୁ ମୁକ୍ତ ହେବାକୁ ଚାହାନ୍ତି । ଅଲ୍‌ଷ୍ଟାର୍‌ର ପ୍ରୋଟେଷ୍ଟାଣ୍ଟ୍ ସରକାରକୁ ଲଣ୍ଡନର ଏକ କଣ୍ଢେଇ ସରକାର ବୋଲି କହନ୍ତି ।

ଏବେ ପ୍ରାୟ ନାକେଦମ୍ ହୋଇ ସାରିବା ପରେ ବ୍ରିଟିଶ୍ ସିଂହମାନେ ଅଲ୍‌ଷ୍ଟାର ପ୍ରଦେଶର ଶାସନକୁ ସିଧା ଆପଣା ହାତକୁ ନେଇଚନ୍ତି । ସେମାନେ କହୁଛନ୍ତି ଯେ ଅଲ୍‌ଷ୍ଟାର୍‌ରେ ନିକଟ ଭବିଷ୍ୟତରେ ଏକ ଜନମତ ନିଆଯିବ ଏବଂ ଯଦି ଲୋକେ ଆୟର୍ଲାଣ୍ଡ ସହିତ ମିଶିବାକୁ ଇଚ୍ଛା କରିବେ, ତେବେ ଅଲ୍‌ଷ୍ଟାର୍‌କୁ ଆୟର୍ଲାଣ୍ଡ ହାତକୁ ସମର୍ପି ଦିଆଯିବ । ଏପରି ଏକ ଘୋଷଣା ଦ୍ୱାରା ସେଠି ଅଧିକ ଶାନ୍ତିଭଙ୍ଗ ହେବାର ଆଶଙ୍କା କରି ସେଠାକୁ ଆଉ ଦୁଇହଜାର ସୈନ୍ୟ ପଠାଇଚନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ବର୍ତ୍ତମାନ ସେଠି ସାଢ଼େ ଷୋଳହଜାର ସୈନ୍ୟଙ୍କର ଏକ ବ୍ରିଟିଶ୍ ସଶସ୍ତ୍ର ବାହିନୀ ନିଯୁକ୍ତ ହୋଇ ରହିଚନ୍ତି ।

ବ୍ରିଟିଶ୍ ସିଂହର ଏହି ବୁଦ୍ଧି ପଛରେ ଆଉ ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଦୁର୍ବୁଦ୍ଧି ଲୁଚି ରହିନାହିଁ ତ ?

୧/୧୦-୧୯୭୨

ଦାନିଲୋ ଦୋଲ୍‌ଚି

ମୋଟେ ଏଇ ୧୯୫୨ ମସିହାର କଥା । ସେ ବର୍ଷ ଖରା ଛୁଟୀରେ ଇଟାଲୀର ଜଣେ ଯୁବକ ଇଂଜିନିଅର୍ ସିସିଲି ଦ୍ୱୀପରେ ପ୍ରାଚୀନ ରୋମ୍ ସାମ୍ରାଜ୍ୟର ଭଗ୍ନାବଶେଷମାନ ଦେଖିବାକୁ ଆସିଥିଲେ । ସେ ଭାବିଥିଲେ ଯେ ଏହିଁ ସାନ ଦ୍ୱୀପଟିରେ ପ୍ରାୟ ସପ୍ତାହକ ମଧ୍ୟରେ ସେ ଯାହାକିଛି ଦେଖିବା କଥା ଠିକେ ଠିକେ ଦେଖି ନେବେ ଓ ତା'ପରେ ଆପଣାର ଘର ଉତ୍ତର ଇଟାଲୀକୁ ଫେରିଯିବେ । ମାତ୍ର ତାହା ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରିଲା ନାହିଁ । ବିଧାତାଙ୍କର ବରାଦ ଅନ୍ୟ ପ୍ରକାର ଥିଲା । ପୁରାତନ ଇତିହାସର ଭଗ୍ନାବଶେଷ ଦେଖୁ ଦେଖୁ ଯୁବକ ଇଂଜିନିଅର୍ ସେଠି ଶହ ଶହ ମଣିଷଙ୍କର ଦାରୁଣ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ମଧ୍ୟ ଦେଖିବାକୁ ପାଇଲେ । ମଣିଷ ଯେ ଏପରି ହୀନମାନ ଓ ନାରଖାର ହୋଇ ରହିପାରେ, ତାହା ସେ କଳ୍ପନା କରି ପାରିଲେ ନାହିଁ । ସେଠାରେ ସେହି ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କ ଭିତରେ ରହି ତାଙ୍କର ଅନେକ କିଛି କରିବାକୁ ଅଛି ବୋଲି ତାଙ୍କର ବିବେକ ତାଙ୍କୁ ଆହ୍ୱାନ କଲା । ଇଞ୍ଜିନିଅର୍ ଦାନିଲୋ ଦୋଲ୍‌ଚି ଆଉ ଘରକୁ ଫେରିଲେ ନାହିଁ । ସେହି ସିସିଲିରେ ହିଁ ସ୍ଥାୟୀଭାବରେ ରହିଗଲେ ।

ଇଟାଲୀର ଦକ୍ଷିଣକୁ ସିସିଲି ଦ୍ୱୀପ, ଇଟାଲୀ ଦେଶର ଗୋଟିଏ ଅଂଶ, ଧନୀ ଇଟାଲୀର ଗୋଟିଏ ଦରିଦ୍ର ପ୍ରଦେଶ । ଦ୍ୱୀପର ଅଧିକାଂଶ ହେଉଚି ପଥୁରିଆ ବଣଭୂମି । ଯେଉଁ ଅଳ୍ପ ଜମିରେ ଚାଷବାସ ହୋଇ ପାରନ୍ତା, ସେଥିକୁ ପାଣି ଯିବାର କୌଣସି ବନ୍ଦୋବସ୍ତ ନାହିଁ । ଏହି ଚାଷ ଜମିସବୁ ପୁଣି ମାତ୍ର କେତେ ଜଣ ଜମିମାଲିକଙ୍କ ହାତରେ ଅଛି, ଯେଉଁମାନେ କି ନିଜେ ଚାଷ କାମ କରନ୍ତି ନାହିଁ । ପ୍ରଦେଶର ପ୍ରାୟ ତିନି ଭାଗରୁ ଭାଗେ ଲୋକ ଅନ୍ୟର ଜମିରେ ମୂଲ ଖଟନ୍ତି । ବର୍ଷକ ବାରମାସ କାମ ମିଳେ ନାହିଁ । ଯେଉଁଦିନ କାମ ମିଳେ କରନ୍ତି, ଅନ୍ୟ ଦିନମାନଙ୍କରେ ବେକାର ରହନ୍ତି । ଅଧିକାଂଶ ଲୋକେ ପାଠ ପଢ଼ି ନାହାନ୍ତି, ଅନେକ ଘରର ପିଲା ସ୍କୁଲକୁ ଯାଆନ୍ତି ନାହିଁ । ସେମାନେ ମଜୁରି ଖଟି ଘରର ରୋଜଗାରରେ ସାହାଯ୍ୟ କରନ୍ତି । ତେଣୁ ସେମାନଙ୍କୁ ଇସ୍କୁଲକୁ ପଠାଇ ଗରିବ ବାପ ମାଆ କୁଟୁମ୍ବର ଲୋକସାନ କରିବାକୁ ଚାହାନ୍ତି ନାହିଁ । ସହରତଳି ଅଂଚଳର ଅବସ୍ଥା କହିଲେ ନ ସରେ । ଗାତପରି ତିଆରି ହୋଇଥିବା ଗୋଟାଏ ଗୋଟାଏ ଘରେ ଏକା ବେଳେକେ ଚାରି ପାଞ୍ଚଟା ପରିବାର ରହନ୍ତି । ଏବଂ ଏସବୁ ସାଙ୍ଗକୁ ପୁଣି ମାଫିଆ ବୋଲି ଗୋଟାଏ ଦସ୍ୟୁଦଳର ଉତ୍ପାତ ମଧ୍ୟ ରହିଛି । ମାଫିଆଙ୍କ ସାଙ୍ଗରେ ପୋଲିସ୍‌ର ସଲା ରହିଚି; ତେଣୁ ଅନେକ କ୍ଷେତ୍ରରେ ସରକାରଙ୍କର ଶାସନ ନ ଚଳି ସେହି ଦସ୍ୟୁଦଳର ହିଁ ଶାସନ ଚଳେ ।

ଦାନିଲୋ ଦୋଲ୍‌ଚି ଭାବିଲେ, ଜଣେ ମଣିଷ ହିସାବରେ ସିସିଲିରେ ମଣିଷଙ୍କପାଇଁ ବହୁତ କିଛି କରିବାକୁ ଅଛି, ଜଣେ ଯୁବକ ହିସାବରେ ଦୁସ୍ଥ ଜୀବନକୁ ସୁନ୍ଦର କରି ଗଢ଼ିବା

ଲାଗି ବହୁତ କିଛି କରିବାର ଅଛି । ପ୍ରକୃତ ସମସ୍ୟାଟିକୁ ଜାଣିବା ଲାଗି ସେ ଆଗ ସେହି ଅଂଚଳଟିର ଟିକିନିଖି ସର୍ଭେ କଲେ, ଲୋକଜୀବନର ସବୁ ପ୍ରକାର ତଥ୍ୟ ଓ ହିସାବ ସଂଗ୍ରହ କଲେ । ସେଥିରୁ ଜଣାପଡ଼ିଲା ଯେ ସେଠି ବହି ଯାଉଥିବା ତିନୋଟି ନଈକୁ ଯଦି ବନ୍ଧାଇ ଦିଆଯାଆନ୍ତା, ତେବେ ତାହାଦ୍ୱାରା ଚାଷପାଇଁ ଯଥେଷ୍ଟ ଜଳ ମିଳିପାରନ୍ତା ଓ ଅନେକ ଲୋକ କାମ ପାଆନ୍ତେ । ଗୋଟିଏ ବନ୍ଧପାଇଁ ଯୋଜନାଟିଏ କରି ସେ ସରକାରଙ୍କୁ ଦେଲେ । ସରକାର କାଗଜପତ୍ରରେ ଶୁଣିଲେ, କିନ୍ତୁ ବନ୍ଧ କାମ ନାଲିଫିତା ଭିତରେ ବନ୍ଧା ହୋଇ ରହିଲା । ଦାନିଲୋ ଦୋଲ୍‌ଚିଙ୍କୁ ଏଥିଲାଗି ଅନଶନ କରିବାକୁ ପଡ଼ିଲା, ତେବେ ଯାଇ ଦରିଦ୍ରମାନଙ୍କୁ ମଣିଷ ପରି ବଞ୍ଚିବାକୁ ଦେବାଲାଗି ଦେଶର ସରକାର କିଛି କରିବାକୁ ରାଜୀ ହେଲେ ।

ସିସିଲିରେ ଦାରିଦ୍ର୍ୟ ଓ ଦସ୍ୟୁବୃତ୍ତିର ଗୋଟିଏ ପ୍ରଧାନ କାରଣ ହେଉଚି ଯେ ସେଠି ହଜାର ହଜାର ଲୋକଙ୍କ ହାତରେ କୌଣସି କାମ ନାହିଁ, ତେଣୁ କୌଣସି ରୋଜଗାର ନାହିଁ । ଏଥି ପ୍ରତି ସମସ୍ତଙ୍କର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିବାଲାଗି ଦୋଲ୍‌ଚି ଏକ ଅଭିନବ ବାଟ ବାହାର କଲେ । ସେ କହିଲେ, କାମ କରିବା ପ୍ରତ୍ୟେକ ମନୁଷ୍ୟର ଅଧିକାର ନୁହେଁ, ପ୍ରତ୍ୟେକ ମଣିଷର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ । ଅଳସୁଆ ହୋଇ ବସିବା ଅଧର୍ମ । ତେଣୁ ଆମକୁ କେହି କାମରେ ନ ଲଗାଉ ପଛକେ, ଆମେ ତଥାପି କାମ କରିବା, ପଇସା ନ ନେଇ କାମ କରିବା । ଏହାକୁ ସେ ଓଲଟ ଧର୍ମଘଟ ବୋଲି କହିଲେ ଓ ସାଙ୍ଗରେ ପ୍ରାୟ ତିନି ଶହ ମଣିଷଙ୍କୁ ନେଇ ରାଜଧାନୀର ଏକ ଦରିଦ୍ର ଅଂଚଳରେ ବିନା ମଜୁରିରେ ରାସ୍ତା ମରାମତି କରିବାକୁ ଗଲେ । ସରକାରୀ ସମ୍ପତ୍ତି ଅର୍ଥାତ୍ ସାଧାରଣ ସମ୍ପତ୍ତି ଉପରେ ଜବରଦସ୍ତି କରୁଥିବାର ଅପରାଧରେ ସରକାରୀ ଆଇନ୍ ବଳରେ ଅନ୍ୟ କେତେ ଜଣଙ୍କ ସହିତ ତାଙ୍କୁ ଗିରଫ କରି ନିଆଗଲା । ତଳ ଅଦାଲତରେ ତିନି ମାସ ଜେଲ ଦଣ୍ଡ ଆଦେଶ ହେଲା । ଉପର ଅଦାଲତରେ ତାହା ଆଠ ମାସକୁ ବଢ଼ିଗଲା ।

ଦୋଲ୍‌ଚି ଆସିବାରେ ସିସିଲିରେ ମଣିଷଙ୍କର ଅବସ୍ଥା କିଞ୍ଚିତ୍ ବଦଳିଲାଣି ସତ, ମାତ୍ର ତାଙ୍କର କାମ ତଥାପି ସରି ନାହିଁ । ତାଙ୍କୁ ବର୍ତ୍ତମାନ ପଚାଶ ବର୍ଷ ବି ପୂରି ନାହିଁ । ମାତ୍ର ତାଙ୍କର ଅଭିନବ ସାହସ ସାରା ପୃଥିବୀର ଦୃଷ୍ଟି ଆକର୍ଷଣ କରିଚି । ତାଙ୍କରି କାର୍ଯ୍ୟରୁ ପ୍ରେରଣା ପାଇବାକୁ କେତେ ଲୋକ ସିସିଲି ଆସୁଚନ୍ତି । ଇଟାଲୀରେ ବଡ଼ଲୋକମାନଙ୍କର କ୍ରମେ ବୁଦ୍ଧିର ଉଦୟ ହେଉଚି ।

ଏମିତି ଲୋକ ବି ବର୍ତ୍ତମାନ ଆମ ସଂସାରରେ ଅଛନ୍ତି । ସେହିମାନେ ହେଉଚନ୍ତି ଆମ ସଂସାରର ଆଶା, ତିନି ଶହ କୋଟି ମଣିଷ ବାସ କରୁଥିବା ଆମ ସଂସାରର ଆଶା । ଦୋଲ୍‌ଚି ଇଂଜିନିଅର୍ ହୋଇ ଟଙ୍କା କମାଇ ଥିଲେ କେବଳ ତାଙ୍କରି ବାପମାଆ ବା ପିଲାଛୁଆ ତାଙ୍କୁ

ଜାଣିଥାନ୍ତେ । ଇଟାଲୀରେ ହୁଏତ ଏମିତି ହଜାର ହଜାର ଇଂଜିନିଅର୍ ରହିଚନ୍ତି । ମାତ୍ର ବର୍ତ୍ତମାନ ଦାନିଲୋ ଦୋଲ୍‌ଚିଙ୍କୁ କିଏ ସିସିଲିର ଆତ୍ମା ବୋଲି କହୁଚି, କିଏ ଇଟାଲୀର ଗାନ୍ଧୀ ବୋଲି କହୁଚି, କିଏ ବିଶ୍ୱର ବିବେକ ବୋଲି କହୁଚି ।

ଦୋଲ୍‌ଚିଙ୍କ ସିସିଲିକୁ ଆମେ ଆମ ଦେଶରେ ଖୋଜି ବାହାର କରିବାକୁ ଚେଷ୍ଟା କରିବା । ଆମ ନିଜଭିତରେ ଦୋଲ୍‌ଚିଙ୍କୁ ଆବିଷ୍କାର କରିବାର ସାହସ କରିବା ।

୧/୧୦-୧୯୭୨

ଅନ୍ଧ - ଦେଶକୁ ଗଲି...

ଆମ ଦେଶରେ ଏବେ ସଭାସମିତି ଭାରି ହେଉଚି । ଭାରତର ଅନ୍ୟାନ୍ୟ ରାଜ୍ୟରେ କ'ଣ ହେଉଥିବ କେଜାଣି, ଅନ୍ତତଃ ଆମର ଏହି ଓଡ଼ିଶା ରାଜ୍ୟରେ ପ୍ରଚୁର ହେଉଚି । ସଭା, ସମିତି, ସମ୍ମିଳନୀ, ଉତ୍ସବ, ପାରାୟଣ ଓ ଜୟନ୍ତୀରେ ଦିନ ଓ ରାତି ଧୂଳି ଉଡୁଚି । ଇସ୍କୁଲ ଓ କଲେଜମାନଙ୍କରେ ପାଠପଢ଼ା ଠାରୁ ଏଇଗୁଡ଼ାକ ହିଁ ବେଶି ହେଉଚି । ହୁଏତ ପାଠପଢ଼ା ଯେତିକି କମୁଚି, ଉତ୍ସବଗୁଡ଼ାକ ସେତିକି ଅଧିକ ହେବାରେ ଲାଗିଚି । ସାହିତ୍ୟ-ରସିକମାନଙ୍କର କୃପାରୁ ଓଡ଼ିଶାର କୌଣସି ସାହିତ୍ୟିକଙ୍କର ସ୍ମୃତିସଭା କଦାପି ବାଦ୍ ପଡୁନାହିଁ । ସେମାନଙ୍କର ଜୟନ୍ତୀ ହେଉଚି, ସେମାନେ ସମସ୍ତେ ପାଣି ପାଉଚନ୍ତି ।

ଧର୍ମକୁ ନେଇ ମଧ୍ୟ ସଭା ଓ ଉତ୍ସବମାନ ହେଉଚି । ଆଗେ ଖାଲି ରାମଲୀଳା ହେଉଥିଲା, ଏବେ ରାମଲୀଳା ସାଙ୍ଗକୁ ରାତି ରାତି ଧରି ରାମଚନ୍ଦ୍ର ଓ ରାମାୟଣ ବିଷୟରେ ବକ୍ତୃତା ଦିଆଯାଉଚି । ଧର୍ମସଭାରେ କାଳେ ଲୋକଙ୍କର ମନ ନ ଲାଗିବ, ସେଥିପାଇଁ ସଭା ସହିତ ମନୋରଂଜନର ସୁଚିନ୍ତିତ ବ୍ୟବସ୍ଥାମାନ ବି ରହୁଚି । କଣ୍ଠଶିଳ୍ପୀମାନେ କଣ୍ଠ ଦେଉଚନ୍ତି ଓ ନୃତ୍ୟଶିଳ୍ପୀମାନେ ନୃତ୍ୟ ଦେଉଚନ୍ତି । ସମୟଗୁଡ଼ାକ ସନ୍ତୋଷରେ କଟିଯାଉଚି । ଧାର୍ମିକ ଲୋକମାନେ ଆତ୍ମପ୍ରସାଦ ଲାଭ କରୁଚନ୍ତି ।

ଏବଂ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ନ ହେଲେ କୋଉଠି ହେଲେ ସଭାସମିତି କିଛି ହୋଇ ପାରୁ ନାହିଁ । ରାଜ୍ୟରେ ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଯିବାରୁ ସମସ୍ତଙ୍କୁ ଆପ୍ୟାୟନ ଯୋଗାଇବା ଲାଗି ବାଧ୍ୟହୋଇ ସଭାସମିତି ଓ ଉତ୍ସବର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିଚି ବା ଉତ୍ସବର ସଂଖ୍ୟା ବଢ଼ିବାକୁ ଜନଗଣର ଶୁଭଚିନ୍ତା କରୁଥିବା ନେତାମାନେ ଅଧିକ ସଂଖ୍ୟାରେ ଆସି ମନ୍ତ୍ରୀ ହେବାର ପ୍ରୟୋଜନ ଅନୁଭବ କରୁଚନ୍ତି, ସେ କଥା ସହଜରେ କହି ହେବ ନାହିଁ । ମାତ୍ର ଏ କଥା ନିଶ୍ଚୟ ସତ ଯେ ଯଦି ଓଡ଼ିଶାକୁ ସାନ ରାଜ୍ୟଟିଏ ବୋଲି କହି ଏଠି ମନ୍ତ୍ରୀଙ୍କର ସଂଖ୍ୟା କମ୍ ରଖାଯାଇ ଥାଆନ୍ତା, ତେବେ ସଭାସମିତି ଓ ଧର୍ମକର୍ମରେ କାମ ଚଳିବା ବଡ଼ ମୁଷ୍କିଲ ହେଉଥାନ୍ତା । ସରକାର ଭିତରେ ସିନା ମନ୍ତ୍ରୀମାନଙ୍କର ବିଭାଗ-ବଣ୍ଟନ ରହିଚି, ମାତ୍ର ସଭାକୁ

ଡକାହେଲା ବେଳକୁ ବିଭାଗ ଅନୁସାରେ ବିଚାର କରିବାକୁ ପଡୁନାହିଁ । ମତ୍ସ୍ୟ ବିଭାଗର ମନ୍ତ୍ରୀ ମହାଭାରତ ବିଷୟରେ କହିପାରୁଚନ୍ତି, ଜଙ୍ଗଲ-ବିଭାଗ ମନ୍ତ୍ରୀ ସାହିତ୍ୟ - ସଭାର ପୁରୋଧା ହୋଇ ପାରୁଚନ୍ତି ଓ ଜୀବନର ଚାରୋଟିଯାକ କାଳ ପାର ହୋଇ ଯାଇଥିବା ମନ୍ତ୍ରୀ ତରୁଣମାନଙ୍କର ସଭାରେ ଉଦ୍‌ବୋଧନ ଦେଇ ପାରୁଚନ୍ତି ଏବଂ, ଧର୍ମ ନ ଥିଲେ ତ ପୃଥିବୀ ଚଳୁ ନ ଥାନ୍ତା, ତେଣୁ ଧର୍ମସଭାରେ ମତ୍ସ୍ୟ, ଜଙ୍ଗଲ, ବନ୍ଦର ଓ ରାଜସ୍ୱ ପ୍ରଭୃତି ବିଭାଗର କୌଣସି ବାରଣ ନ ରଖି ସବୁ ମନ୍ତ୍ରୀ ସେଠାକୁ ଡକା ହୋଇ ଯାଇ ପାରୁଚନ୍ତି ।

ଧର୍ମରାଜ ଯୁଧିଷ୍ଠିର ଧର୍ମକୁ ନେଇ କେବେ ସଭା ବା ସମାରୋହ କରୁଥିଲେ ବୋଲି ମହାଭାରତରେ ଉଲ୍ଲେଖ ନାହିଁ । ଏପରିକି ମାନୀ ଦୁର୍ଯ୍ୟୋଧନ ମଧ୍ୟ ସେଭଳି କୌଣସି ସଭା ଡାକୁଥିଲା ବୋଲି କୌଣସି ପ୍ରମାଣ ନାହିଁ । ପୁଣି ସଭା ଡାକି ମନ୍ତ୍ରୀ ଶକୁନିକୁ ନେଇ ସେଠାରେ ବସାଇବାର ଅରସିକତାଟା ସେ ଯୁଗରେ ହୁଏତ କେହି କଳ୍ପନା ମଧ୍ୟ କରିପାରି ନ ଥିବେ । ସଭାକୁ ଡକା ନ ଯାଇ ଆମ ମନ୍ତ୍ରୀମାନେ ଯଦି ନିଜ ବିଭାଗଗୁଡ଼ାକ ଲାଗି ଅଧିକ ମନ ଓ ଅଧିକ ଅକଲ ଦେଉଥାନ୍ତେ, ତେବେ ହୁଏତ ଆମ ଦେଶରେ ଅଧିକ ଧର୍ମ ସମ୍ଭବ ହୋଇ ପାରୁଥାନ୍ତା ଏବଂ ସଭାଗୁଡ଼ାକ ମଧ୍ୟ ତଥାପି ଆଦୌ ଅନାଥ ହୋଇ ରହୁ ନ ଥାନ୍ତେ ।

୧/୧୧-୧୯୭୨

ବଳକା ଓ ନିଅଣ୍ଟିଆଙ୍କର ପୃଥିବୀ

ଦକ୍ଷିଣ ଆମେରିକାରେ ଚିଲି ଦେଶର ରାଜଧାନୀ ସାଣ୍ଟିଆଗୋ ସହରରେ ଏବେ ବଳକା ତଥା ନିଅଣ୍ଟିଆ ଦେଶମାନଙ୍କରେ ଏକ ସମ୍ମିଳନୀ ବସିଥିଲା । ନିଅଣ୍ଟିଆ ଦେଶଗୁଡ଼ିକର ନିଅଣ୍ଟିଆ ଅବସ୍ଥା ଦୂର କରିବାକୁ ପ୍ରାୟ କୋଡ଼ିଏ ବର୍ଷ ହେଲା ବଳକା ଦେଶମାନେ ଯେଉଁ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇ ଆସୁଚନ୍ତି, ସେଠାରେ ତାହାରି ଚର୍ଚ୍ଚା ହେଉଥିଲା । ନିଅଣ୍ଟିଆମାନେ ଆହୁରି ନେବେ ବୋଲି ଜିଦ୍‌ଖିଆ କରୁଥିଲେ ଓ ବଳକାମାନେ ଦେବେ ଦେବେ କହି ସୁକୁଟ ଦେଖୁଥିଲେ ।

ଆମର ଏହି ପୃଥିବୀରେ ଧନୀ କମ୍ ଅଛନ୍ତି, ଦରିଦ୍ର ବେଶୀ ଅଛନ୍ତି । ଆମର ଏହି ବିଜ୍ଞାନର ଯୁଗରେ ଏଠି ଜ୍ଞାନ କମ୍ ଅଛି, ଅଜ୍ଞାନ ଅଧିକ ରହିଚି । ଆଲୁଅ କମ୍ ରହିଚି, ଅନ୍ଧାର ବେଶୀ ଅଛି । କୋଠାଘର କମ୍ ଅଛି ଏବଂ ଚାଳିଆ ବେଶୀ ରହିଚି । ତଥାପି ଏଠି ବଳକାମାନେ ବି ଅଛନ୍ତି, ଯାହାଙ୍କର କି ଖାଇ ଖାଇ ସରୁ ନାହିଁ । ଚାନ୍ଦବାଲିରେ ଖାଇବାକୁ ଭାତ ନାହିଁ, ଅଷ୍ଟ୍ରେଲିଆରେ ବଳକା ଚାଉଳରୁ ମୁହଁରେ ଲଗେଇବା ପାଉଡ଼ର ତିଆରି କରିବା ସକାଶେ ଗବେଷଣା ଚାଲିଛି । ଅତିରିକ୍ତ ଆମଦାନୀ ହେତୁ ବଜାରରେ ଗହମର ଦର କମିଯିବ ବୋଲି ଆମେରିକାରେ ପାଚିଲା ଗହମର ଖେତକୁ ଜଳାଇ ଦିଆଯାଉଚି ଓ ବସ୍ତା ବସ୍ତା ଗହମକୁ ଆଣି ସମୁଦ୍ରରେ ଅଜାଡ଼ି ଦିଆଯାଉଚି ।

ଏସବୁ ଅସୁନ୍ଦରତାକୁ ଦୂର କରିବାପାଇଁ କେତେ ବର୍ଷ ତଳେ ଜାତିସଂଘରେ ପ୍ରସ୍ତାବ ଗୃହୀତ ହୋଇଥିଲା ଯେ ବଳକା ବା ଥିଲାବାଲା ଦେଶମାନେ ନିଅଣ୍ଟିଆ ବିକାଶଶୀଳ ଦେଶମାନଙ୍କୁ ଆପଣା ଜାତୀୟ ଉତ୍ପାଦନର ଶହେ ଭାଗରୁ ଗୋଟିଏ ଭାଗ ସାହାଯ୍ୟ ଦେବେ । ସେହି ସାହାଯ୍ୟରେ ନିଅଣ୍ଟିଆମାନେ ଆପଣାର କୃଷି ଓ ଶିଳ୍ପ ବଢ଼େଇବେ, ଶିକ୍ଷା ବଢ଼େଇବେ ଓ କେତେଟା ବର୍ଷ ମଧ୍ୟରେ ଆପଣାର ଭାଗ୍ୟକୁ ବଦଳାଇ ଦେଇ ପାରିବେ । ଧନୀ ଦେଶର ସରକାରମାନେ ଆପଣାର କର୍ତ୍ତବ୍ୟ କରି ନାହାନ୍ତି ଓ ଏପରିକି ପୃଥିବୀର କୌଣସି ଗୋଟିଏ ଦେଶ ମଧ୍ୟ ଆପଣା ଜାତୀୟ ଧନର ଶତକଡ଼ା ଗୋଟିଏ ଭାଗ ଏହି ପାଣ୍ଠିକୁ ଦେଇନାହିଁ ବୋଲି ଏଥର ସାଣ୍ଟିଆଗୋ ସମ୍ମିଳନୀରେ ଭାରି ପାଟି ହେଲା ।

ସଂସାରରେ ଦେବାଟା ଆଦୌ ସହଜ ନୁହେଁ । ନିଜର ବଟୁଆରୁ ଗୁଣ୍ଡି କାଢ଼ି କିଏ ମାହାଳିଆଟାରେ କାହାକୁ ଦେଲାଣି ନା ଆଜି ଦେବ ! ପୁଣି ବଳକା ଦେଶମାନେ ନଥିବା ଦେଶମାନଙ୍କୁ ଆଜିଯାଏ ଯେତିକି ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଚନ୍ତି, ତାହାର ଅଧିକ ଭାଗ କେବଳ ସାମରିକ ସାହାଯ୍ୟ ଦେଇଚନ୍ତି । ଅର୍ଥାତ୍ ଧାନ, ଗହମ ଓ ଆବଶ୍ୟକ ନୂଆ ଯନ୍ତ୍ରପାତି ତୁଳନାରେ ବନ୍ଧୁକ, କମାଣ ଓ ଗୁଳାବାରୁଦ ବେଶୀ ଦେଇଚନ୍ତି । ନିଅଣ୍ଟିଆମାନେ ସେହି ବଳରେ ଆପଣା ଆପଣା ଭିତରେ ଯୁଦ୍ଧ କରିଚନ୍ତି ଓ ବଳକାମାନଙ୍କର ବାଣିଜ୍ୟ ବଡ଼ ଚମତ୍କାର ଭାବରେ ଚାଲିଚି । ବଳକାମାନେ ଅଧିକ ବଳକା ହେବାରେ ଲାଗିଚନ୍ତି ଓ ନିଅଣ୍ଟିଆମାନେ ଅଲଗା ଜାତୀୟତାର ଢୋଲ ବଜାଇ କୋଟି କୋଟି ମଣିଷଙ୍କୁ ଭୋକ ଭୁଲାଇ ରଖିଚନ୍ତି, ମଣିଷକୁ ତା'ର ବାଟରୁ ବଣା କରି ରଖିଚନ୍ତି ।

୧/୧୧-୧୯୭୨

ରାଜା ଓ ରିକ୍ସା

ଆଗେ ରାଜାମାନେ ହିଁ ଆମ ସାଂସାରିକ ଜୀବନର ସବୁ କିଛି ଥିଲେ । ସେତେବେଳେ ସମାଜ କହିଲେ ରାଜ୍ୟ ବା ସାମ୍ରାଜ୍ୟକୁ ବୁଝାଉଥିଲା । ରାଜାମାନେ ମଣିଷ ଚରାଉଥିଲେ, ସେମାନେ ନରରୂପୀ ଦେବତା ହୋଇ ସଂସାରକୁ ସମ୍ଭାଳି ରଖୁଥିଲେ । ରାଜ୍ୟଯାକ ଠାକୁର ରାଜାଙ୍କର ହିଁ ସମ୍ପତ୍ତି ଥିଲେ । ଠାକୁରମାନେ ରାଜାଙ୍କର ଦାନା ଖାଉଥିଲେ ଓ ରାଜାଙ୍କର ମଙ୍ଗଳ ଲାଗି ଜଗୁଆଳ ହୋଇ ରହିଥିଲେ ।

ସେତେବେଳେ ରାଜା ରାଜା ଭିତରେ କଳହ ଲାଗିଲେ ମହାଭାରତ ଯୁଦ୍ଧର ଉଦ୍ଭବ ହେଉଥିଲା । ରାଜାଙ୍କୁ ନେଇ ଓ ରାଜାଙ୍କ ପାଇଁ ସାହିତ୍ୟ ଲେଖା ଯାଉଥିଲା । ଚାରଣମାନେ ରାଜାଙ୍କର ହିଁ ପ୍ରଶସ୍ତି ଗାଉଥିଲେ, ପଣ୍ଡିତମାନେ କେବଳ ରାଜସଭାରେ ହିଁ ବସୁଥିଲେ । ସେମାନେ ସରସ୍ୱତୀଙ୍କର ଉପାସନା କରୁଥିଲେ, ମାତ୍ର ଖାସ୍ ରାଜାଙ୍କଠାରୁ ହିଁ ପାରିତୋଷିକ ପାଉଥିଲେ ।

ଇତିହାସର ପ୍ରାୟ ସବୁ ଯୁଦ୍ଧ ଏହି ରାଜାମାନଙ୍କ ଦ୍ୱାରା ହୋଇ ଆସିଚି, ଇତିହାସର ପ୍ରାୟ ସବୁ ଅତ୍ୟାଚାର ଏଇ ରାଜାମାନେ ହିଁ କରିଚନ୍ତି । ଏହି ଅତ୍ୟାଚାର ଗୁଡ଼ାକ ଯେତେବେଳେ ମଣିଷକୁ ଅତିରିକ୍ତ ବାଧିଚି, ସେତେବେଳେ ସେ ରାଜାକୁ ଆଉ ଦେବତା ପରି ନ ଦେଖି ଜଣେ ମଣିଷ ପରି ଦେଖିଚି ଓ ଅତ୍ୟାଚାର ବିରୁଦ୍ଧରେ ପ୍ରତିବାଦ କରିଚି । ରାଜାଙ୍କ ହାତରୁ ରାଜକ୍ଷମତା ଖସି ପଡ଼ିଚି । କ୍ଷମତା ପ୍ରଜା ହାତକୁ ଆସିଚି, ରାଜାମାନେ ବୃତ୍ତି ବା ଭତ୍ତାପାଇ ଇତିହାସର ସନ୍ତକ ପରି ହୋଇ ରହିଚନ୍ତି ।

ଏବେ ମଧ୍ୟ ପୃଥିବୀର ଅନେକ ଦେଶରେ ରାଜା ରହିଚନ୍ତି । ସେମାନଙ୍କର ଉଆସ ଅଛି, ପାଟଛତି ଅଛି ଓ ଜାକଜମକ ରହିଚି, ମାତ୍ର ସେମାନଙ୍କ ହାତରେ କ୍ଷମତା ନାହିଁ । ଇଉରୋପର ଅନେକ ଦେଶରେ ଏକଦା ଭୀଷଣ ପ୍ରତାପୀ ବଂଶର ରାଜାମାନେ ବର୍ତ୍ତମାନ ସରକାରୀ ଭତ୍ତା ପାଇ ଚଳୁଚନ୍ତି । ଏବେ ଇଂଲଣ୍ଡର ରାଣୀ ଏଲିଜାବେଥଙ୍କର ଭତ୍ତାକୁ ତାଙ୍କର ଖରଚ ଓ କାଳମହରଗ ଦୃଷ୍ଟିରୁ ବିଲାତର ପାର୍ଲିଆମେଣ୍ଟରେ ଦୁଇଗୁଣ କରି ଦିଆଯାଇଚି । ଏଯାଏ ସେ ବର୍ଷକୁ ପ୍ରାୟ କୋଟିଏ ଟଙ୍କା ପାଉଥିଲେ, ଏ ବର୍ଷଠାରୁ ଦୁଇ କୋଟି ପାଇବେ ବୋଲି ବ୍ୟବସ୍ଥା ହୋଇଚି ।

ଆଜି ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ସମାଜରେ ଯିଏ ମଣିଷକୁ ବାହନ କରି ମଣିଷ ଉପରେ ବସି ଆସିଥିଲେ, ଯଦି ତାଙ୍କୁ ଆମେ ରାଜା ବୋଲି କହିବା, ତେବେ ଏବେ ମଧ୍ୟ ଯିଏ ନିଜେ ବାହନ ହୋଇ ମଣିଷକୁ ବୋହିବାରେ ଲାଗିଛି, ସେହି ଦୁର୍ଭାଗ୍ୟକୁ ଆମେ ରିକ୍ସାବାଲା ବୋଲି କହିବା । ରିକ୍ସା ହେଉଚି ଆମର ଏହି ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀରେ ସବୁଠାରୁ ଶସ୍ତା ବାହନ, ଏବଂ ଆମ ବିଜ୍ଞାନ ଓ ଆମର ବିବେକ ସକାଶେ ଏକ ଲଜ୍ଜା । ଏସିଆ ମହାଦେଶର ଛୋଟ ବଡ଼ ପ୍ରାୟ ସବୁ ସହରରେ ଏହି ରିକ୍ସାର ପ୍ରଚଳନ ରହିଚି, ଅର୍ଥାତ୍ ମଣିଷ ମଣିଷକୁ ଟାଣି ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନରୁ ଆଉ ଗୋଟିଏ ସ୍ଥାନକୁ ନେଇ ଯାଉଚି ।

ଏବେ ହାଇଦରାବାଦରେ ରିକ୍ସାବାଲାଙ୍କ ସଂସାର ବିଷୟରେ କେତେକ ତଥ୍ୟ ସଂଗ୍ରହ କରାଯାଇଛି । ସେଥିରୁ ଜଣା ଯାଉଚି ଯେ ଜଣେ ରିକ୍ସାବାଲାକୁ ଦିନକୁ ହାରାହାରି ଦଶଘଣ୍ଟା ରିକ୍ସା ଟାଣିବାକୁ ପଡ଼େ । ସେଥିରୁ ତା'ର ଦୈନିକ ପାଞ୍ଚଟଙ୍କା ପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ଉପାର୍ଜନ ହୁଏ । ମାଲିକ ଦୁଇ ଟଙ୍କା ନିଏ ଓ ବାକୀ ପଇସାରେ ରିକ୍ସାବାଲାର ପରିବାର ଜୀବନଧାରଣ କରି ରହନ୍ତି । ଯେଉଁମାନଙ୍କ ପାଖରେ ସଂସାର ମେଣ୍ଟାଇବା ଲାଗି ଅନ୍ୟ କୌଣସି ଧନ୍ଦା ନ ଥାଏ, ସେଇମାନେ ହିଁ ରିକ୍ସା ଟାଣିବାକୁ ସମ୍ବଳ କରି ଧରନ୍ତି ।

ଏ ରିକ୍ସାବାଲାଏ ରହନ୍ତି କେଉଁଠି ? କୁଡ଼ିଆ ଘରେ ରହନ୍ତି, ଚାଳି ଘରେ ରହନ୍ତି । ପୋକଜୋକଙ୍କ ପରି ରହନ୍ତି ଓ ଯେକୌଣସି ପ୍ରକାରେ ଦିନ ପରେ ରାତି ଓ ରାତି ପରେ ଦିନ କଟାଇ ଦିଅନ୍ତି । ଭାତ,ମାଣ୍ଡିଆ, ଟିକିଏ ଡାଲି ଓ ଟିକିଏ ଚଟଣିରେ ଏମାନଙ୍କର ମଣୋହି

ସରିଯାଏ । ରିକ୍ସାବାଲାମାନଙ୍କର ପିନ୍ଧିବା ଲାଗି ବେଶୀ ଲୁଗାପଟା ଆଦୌ ଦରକାର ହୁଏ ନାହିଁ । ଖଣ୍ଡେ ହାଫ୍‌ପ୍ୟାଣ୍ଟ ବା ଖଣ୍ଡେ ଲୁଙ୍ଗିରେ କାମ ସରିଯାଏ । ଛିଣ୍ଡା ଗେଞ୍ଜି ଖଣ୍ଡେ ଥିଲେ ତାହା ହିଁ ବହୁତ ହୁଏ । ଏମାନଙ୍କର ମୁଣ୍ଡକୁ ବରଷା ବାଧେ ନାହିଁ, ପାଦକୁ ତାତିଲା ସଡ଼କ ବି ବାଧେ ନାହିଁ । ବରଷର ତିନି ଋତୁଯାକ ଏମାନେ ପ୍ରାୟ ଏକଭେକୀ ହୋଇ ସମାଜର ସେବା କରୁଥାନ୍ତି ।

ରିକ୍ସାବାଲାଙ୍କ ଶରୀରକୁ ବି ରୋଗ ହୁଏ । ରିକ୍ସା ବୋହି ବୋହି ଏମାନଙ୍କର ଆୟୁଷ କମେ । ସର୍ଦ୍ଦି ହୁଏ, ଜ୍ୱର ହୁଏ, ଛାତି ପରାସ ହୁଏ, ଅଣ୍ଟା ପରାସ ହୁଏ । କିନ୍ତୁ ତଥାପି ସମସ୍ତେ ଡାକ୍ତରବଇଦ ପାଖକୁ ଯାଇ ପାରନ୍ତି ନାହିଁ । ଓଳିଏ ରିକ୍ସା ନ ବୋହି ଘରେ ବିଶ୍ରାମ ନିଅନ୍ତି, ତା'ପରେ ପୁଣି ରିକ୍ସା ନେଇ ବାହାରନ୍ତି ।

ମଣିଷର ଇତିହାସରୁ ରାଜାମାନେ ଗଲେ, ଏସିଆରୁ ଏ ରିକ୍ସାମାନ ଆଉ କୋଉ ଦିନକୁ ଯିବେ ? ରାଜାମାନେ ଯିବାଲାଗି ଆମ ପୃଥିବୀରେ କେତେ ରାଷ୍ଟ୍ରବିପ୍ଳବ ହେଲା ଓ କେତେ ରକ୍ତପାତ ହେଲା । ମଣିଷ ଯେ ମଣିଷର ପିଠିରେ ବାହନ ହୋଇ ବସିବ ନାହିଁ ଓ ସେପରି କରିବାକୁ ବାଧ୍ୟ ହେବ ନାହିଁ, ଏଥିପାଇଁ ଏ ଦେଶରେ ଆମକୁ କ'ଣ କରିବାକୁ ହେବ ? ଆମେ ଯେଉଁମାନେ ପାଠ ପଢୁଚୁ, ଯେଉଁମାନେ ବିଂଶ ଶତାବ୍ଦୀର ଏହି ସଂସାରକୁ ଜାଣୁଚୁ ଓ ଆହୁରି ଆଗକୁ ସ୍ୱପ୍ନ ଦେଖୁଚୁ, ସେମାନେ କେବେ ଯାଇ ଏହି ରିକ୍ସାକୁ ଆମର ଏକ ଲଜ୍ଜା ବୋଲି ଅନୁଭବ କରି ଶିଖିବା ?

୧/୧୧-୧୯୭୨

...ଦେଶରେ ରାଜନୀତି ବୋଲି ଯାହା ଚାଲିଛି, ସେଥିରେ ଅସଲ ରାଜନୀତି କିଛି ହେଲେ ନାହିଁ, ଭୋଟ ହେଉଛି, ସରକାର ଗଢ଼ା ହେଉଛି — ଲୋକପ୍ରତିନିଧିମାନେ ଏପାଖ ସେପାଖ ହୋଇ ବସୁଛନ୍ତି ଓ କେଡ଼େ ସନ୍ତର୍ପଣରେ ଦେଶକୁ ଚଳାଉଛନ୍ତି । ଦେଶକୁ ଚଳାଇବା ନାଆଁରେ ଏମାନେ ଦେଶର ଗୋଡ଼ରେ ପଥର ବାନ୍ଧି ରଖିଛନ୍ତି । ଦେଶରେ ବହୁ କୋଟି ମଣିଷ ଅଛନ୍ତି ଓ ସେମାନଙ୍କ ଭିତରୁ ଅନେକଙ୍କର ଅତ୍ୟାବଶ୍ୟକ କଥାଗୁଡ଼ିକ ଏପର୍ଯ୍ୟନ୍ତ ପୂରଣ ହୋଇନାହିଁ ବୋଲି ପ୍ରତିନିଧିମାନଙ୍କର ଆଉ ମନେ ନାହିଁ । ରାତି ପାହିବ, ରାତି ଅଲବତ ପାହିବ ବୋଲି କେତେ ଆଡ଼ମ୍ବର ସହିତ କୁହାଯାଉଛି, ମାତ୍ର ରାତି ପାହୁନାହିଁ । ଦେଶର ସବୁ ମଣିଷଙ୍କୁ ଆଖିଆଗରେ ରଖି କେଉଁଠି କିଛି ହେଉନାହିଁ । ବରଂ, ଦଳେ ଭଡ଼ାରେ ଧୋବଲା ପିନ୍ଧିଥିବା ଲୋକ ଅଛନ୍ତି, ଯେଉଁମାନେହିଁ ରାତିଟାକୁ ଆହୁରି ଅଧିକ ଜବର କରି ରଖିବାକୁହିଁ ଏହି ଦେଶର ଗଣତନ୍ତ୍ରକୁ ପୋଇଲି ପରି ଖଟାଉଛନ୍ତି । ଯେପରି ସବୁ କିଛି ଫିଧାଦ ଅନୁସାରେ ଘଟୁଥିବ, ଅଥଚ କେହି ଧରା ପଡ଼ିବେ ନାହିଁ ବା କେହି କାଇଲି ହୋଇ ଦଣ୍ଡ ଧାଇବେ ନାହିଁ । ତନ୍ତ୍ରଗୁଡ଼ାକୁ ଅନୁରୂପ ଚତୁରତା ଏବଂ ଧୂର୍ତ୍ତତାରେ ପାଗ କରି ରଖାଯାଇଛି । ...

ମୂଲ୍ୟ - ୭୦ ଟଙ୍କା ମାତ୍ର